LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

HARATCH

(Fondé en 1925) R. C. Seine 276.286

Directeur et Propriétaire : Seh. Missakian

Rédaction & Administration — 17, Rue Damesme PARIS (13e)

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ — Téléphone : Glacière 15-70

(ԵՐԹԵԼԻԿԻ ՀԱՄԱՐ՝ Métro : TOLBIAC)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՊԱՏՄԱՆՆԵՐ.—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՑ	ՏՌԱՄՍԵԱՑ
Ֆրանսա եւ գաղութներ	140 ֆրանք	70 ֆրանք	35 ֆր.
Անգլիա, Եգիպտոս, Զուիցերիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 ֆրանք	100 ֆրանք	—

ՈՒՐԲԱԹ 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

1 Décembre 1933

ՅԳՐԴ ՏԱՐԻ Թիւ 2358 — Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ՀԻՆ ՓԱՒՔԵՐԸ Կ'ԵՐԱԶԵՆ

Քիչ անդին պիտի կարդաք լուր մը, Ռումանիոյ Թուրքերու տեղաւորման մասին։

Քէմալական գործիչ մը, Ասլիհին Տավէր, հին փաւքերը վերյիշելով, կ'առաջարկէ Ռումանիոյ Թուրքերը տեղաւորել Թրակիոյ մէջ։

— « Պէտք է համաձայնիլ ռումանական կառավարութեան հետ եւ ծրագրուած ձեւով Թուրքիա բերենք մեր ազգակիցները։ Եթէ այսպէս 50–60 հոգի պարբերաբար բերուին եւ Արեւելեան Նահանգները զրկուին, որ եւ է օգուտ չենք կրնար ապահովել։ Այդ գաղթականները կը հալին Արեւելեան Նահանգներուն մէջ որոնք տակաւին զուրկ են Դանուբի խաղաճակիրք եւ շէն վիճակէ։ Մեր կարծիքով, Տէլի Օրմանի Թուրքերը Թրակիա տեղաւորելու է։ Այդ շրջանի մէջ մէկուկէս միլիոն նոր անձեր շատ հանգիստ կրնան տեղաւորուիլ։

Աչքեր կան տնկուած Թրակիոյ վրայ, որ Եւրոպայի մէջ մեր ձեռքը մնացած վերջին հողամասն է։ Հետեւաբար ստիպուած ենք զօրացնել զայն։ Իսկ ամէնէն մեծ ուժը բնակչութիւնն է »։

Ինչպէս այս տեղեկութիւնն ալ կը հաստատէ, ներգաղթը հրատապ խնդիր դարձած է Թուրքիոյ համար։

Ազգն իսկ Ազգ. Մեծ ժողովին յանձնուած է օրինագիծ մը։ կառավարութիւնը կը պահանջէ օր առաջ քուէարկել զայն, նախապէս յանձնելով ազգային պաշտպանութեան, տնտեսական, ելմտական, արտաքին եւ ելմտացոյցի յանձնաժողովներու քննութեան։

Մինչ այս մինչ այն, Տոպրուճայէն կարաւաններ կը հասնին Թուրքիա։ Անցեալ շաբթու հասած են 536 գաղթականներ, որոնց 25ը Պոլիս պիտի մնան, յայտնած ըլլալով թէ որ եւ է օժանդակութիւն չեն սպասեր կառավարութենէն։ Միւսները ղրկուած են Մերսին, Խարբերդ փոխադրուելու համար։

Ընթերցողները պիտի յիշեն թէ՝ մանաւանդ ծրագիր մը կազմուած է, աստիճանաբար փոխադրելու համար Տոպրուճայի 100 հազար գաղթականները, որոնց 50,000ը Թուրք են, իսկ 50,000ը Թաթար։

Այս ձեռնարկին գլուխը անցած է Պուքրէշի Թուրք դեսպանը, զրագէտ եւ Թունդ քէմալական Համտուլլահ Սուպհին։

Համաձայն ծրագրի մը, փոխադրութիւնը պիտի լրանայ երեք տարիէն (տարեկան 30,000 հոգի)։ Կառավարութիւնը խոստացած է տրամադրել հող, լծկան, սերմնացու եւ մեքենաներ։

Ամէն պարագայի մէջ, էնկիւրին այլ եւս չուզեր յետաձգել ներգաղթը, եւ օրէնքը քուէարկել տալով, լայն վարկ պիտի բանայ, անոր ընթացք տալու համար։

Այս կացութեան մէջ, ի՞նչ կը նշանակէ Ասլիհին Տավէրի առաջարկը՝ գաղթականները Թրակիա փոխադրելու մասին։

Թուրք հրապարակագիրը ինք չի ծածկեր իր միտքը,— կառած մնալ եւրոպական ցամաքամասին։

Առաջարկելով մէկ ու կէս միլիոն Թուրք տեղաւորել Թրակիոյ մէջ, ան կ'ուզէ կազմել « երկաթեայ բազուկ մը », քանի որ «աչքեր կան տնկուած այդ երկրամասին վրայ»։

Այդ աչքերուն առաջինը պուլկարականն է, որ եթէ ոչ միա–միա–էնոս գիծը, գոնէ Խորնէի նահանգը իր ժառանգութիւնը կը սպէ։

Այս պահանջը յատկապէս չեշտուեցաւ վերջերս, երբ Թուրքիա եւ Յունաստան ամրապնդեցին իրենց դիմակցութեան ուխտը, փոխադարձաբար երաշխաւորելով հողերու ամբողջականութեան պահպանումը։

Շարժման գլուխը կը գտնուի « Թրակիա » կազմակերպութիւնը, որ իր վերջին համագումարին մէջ յատուկ բանաձեւ մը քուէարկեց, պահանջելով դաշնադիրներու վերաքննութիւն եւ Միա–միա–էնոս գիծը։

Անշուշտ կառավարութիւնը կը զգուշանայ այս ծայրայեղութիւններէն։ Ան ստիպուած է համակերպիլ հաստատուած դոյութեան։

Անցեալ շաբթու տաք վիճաբանութիւններ տեղի ունեցան խորհրդարանին մէջ, մասնաւորապէս Թուրքեւհելլէն ուխտին դէմ, եւ վարչապետը հարկադրուեցաւ խոհեմութեան քարոզ կարդալ։

Եւ սակայն, Թուրքերը հանգիստ չեն։

Կրնայի՞ն ըլլալ, եր, ոչ միայն ամէն կողմէ կ'արծարծուի դաշնադիրներու վերաքննութեան հարցը, այլ եւ անկարելին կը փորձուի, մերձեցում հաստատելու համար Պուլկարիոյ եւ Եուկոսլաւիոյ միջեւ։

Էնկիւրին աճապարեց ոչ–յարձակման դաշինք մը կնքել նաեւ Պելկրատի հետ, նոյեմբեր 27ին։

Արդ, այս դաշնագիրները այնքան արժէք ունին որքան միւսները։ Կա՛մ բոլորը մէկ պիտի ծառայեն « խաղաղութիւնը ամրապնդելու », նուիրագործելով անհնարին անարդարութիւններ, զանազանելով պարտեալներն ու իրաւազուրկները, եւ կամ պիտի փլին իրարու եռեւէ, ճակատագրական պահու մը։

Ուրեմն, պէտք է արթուն կենալ եւ պատրաստ,— ըսել կ'ուզէ « Քէմալհուբիյէթ », իր աչխատակիցին բերնով։ Պէտք է ժողովուրդ համախմբել, դիմագրաւելու համար անակնկալներուն։

Այս մտահոգութիւնը միեւնոյն ատեն կ'ապացուցանէ թէ՝ Թուրքերը իրենք ալ շատ վստահ չեն « արեւելեան նահանգներ »ու պահպանութեան մասին։

Չէ՞ որ այդ նահանգները տակաւին զուրկ են « Դանուբի քաղաքակիրթ եւ չէն վիճակէն »։

Այս բացատրութիւնը հազիւ գաղափար կուտայ « արեւելեան նահանգներ »ու իրական կացութեան մասին։ Բայց եւ այնպէս խոստովանութիւն մըն է որ շատ բան կ'ապացուցանէ։

Շ.

ԽՈՌՎԱՅՈՑՔ ՎԻՃԱԿ ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

ԲՈՒՐԺՆ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

ՄԱՐԶՊԱՆԻՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿԸ ԱՐԳԵԼՔԻ ԿԸ ՀԱՆԴԻՊԻ

Պէյրութի վերջին թղթաբերէն կը քաղենք հետեւեալ տեղեկութիւնները

(23 Նոյ.)։—

Այսօր, երեքշաբթի, առաւօտեան ժամը 9ին երեսփոխանական ժողովը գումարուեցաւ նախագահութեամբ Ն. Վ. Սուպհի պէյ Պէրէէճի։

Հազիւ ժողովը բացուած ազգայնական երեսփոխաններէն Զէքի պէյ խաթիպ պահանջեց որ կրթական նախարար Սէլիմ պէյ Ճամպէրթի հրաժարման պատճառները պարզուին ժողովին։ Անպատասխան կը մնայ Զէքի պէյ խաթիպի պահանջքը եւ նախագահը կը հրամայէ բարտուղարին՝ կարդալ Հալէպէն ըստացուած հեռագիրները, որոնց համաձայն, երեսփոխանական ժողովէն կը խնդրուէր չվաւերացնել դաշնագիրը։ Հանրապետութեան նախագահին հասցէին յարձակողական հեռագիրներ չկարդացուեցան։

Ազգայնական երեսփոխաններէն Զիչէֆլի, խօսքը ուղղելով նախագահին հարցուց։

— Արդեօք այդ հեռագիրներուն մէջ դաշնագիրը հաստատել ուզող հեռագիր մը կա՞յ։

— Վալլահի չկայ, չտեսայ, կը պատասխանէ Սուպհի պէյ Պէրէէճ։

Այս միջոցին սկսաւ արդէն իրարանցումը, ազգայնական երեսփոխանները միաբերան կը պահանջէին դաշնագրի բննութիւնը առաջին անգամ։ Շաֆիր Նէյմէք պէյ եւ միւս նախարարները հակառակեցան այդ պահանջին եւ յայտնեցին թէ պատրաստ չեն ներկայացնելու համար դաշնագիրը։ Վէճը սաստիկ եղաւ նախարարներու եւ երեսփոխաններու միջեւ։ Շաֆիր Նէյմէք պէյ կը պնդէր թէ իրենց կնճռած դաշնագիրը Իրագի դաշնագրէն աւելի նպաստաւոր է եւ անկախութիւնը մէկէն չստացուիր, կամաց կամաց ժողովուրդները կը տիրանան իրենց ազգային ձգտումներուն։ Ազմուկը հասաւ գագաթնակէտին եւ անկարելի դարձաւ շարունակել ժողովը։ Նախագահը ի զուր կը փորձէր կարգի եւ հանդարտութեան հրաւիրել երեսփոխանները։ Շաֆիր պէյ պահանջեց ժողովի յետաձգումը, սակայն մերժուեցաւ։

Մարզպանի պատուիրակ Պ. Վէպէր այդ միջոցին ներս մտաւ Բովի սենեակէն։ Ձէմիլ Մէրտէմ պէյ իսկոյն բեր բարձրացաւ եւ հարցուց երեսփոխաններուն

— Հիմա՞յ կ'ուզէք բննել դաշնագիրը թէ՝ ուրիշ ժողովի միջոցին։

Երեսփոխաններուն մեծամասնութիւնը հիմայ կ'ուզենք պատասխանեցին։ Իսկ նախարարները կը շարունակէին հակառակիլ։ Ձէմիլ պէյ 46 երեսփոխաններու կողմէ ստորագրուած պաշտօնաթուղթ մը կարդաց, որով կը մերժուէր դաշնագիրը, զայն նկատելով վնասակար երկրին եւ ժողովուրդին շահերուն։ Պ. Վէպէր կ'ուզէր լռեցնել Ձէմիլ Մէրտէմ պէյը եւ յառաջացաւ դէպի բեմ։ Կը պոռային երեսփոխանները։ Պ. Վէպէր թուղթ մը հանեց, եւ փորձեց կարդալ, սակայն չկրցաւ, որովհետեւ երեսփոխանները կ'աղմկէին շարունակ եւ անկարելի կը դարձնէին։

Պատուիրակը ի վերջոյ կարդաց այդ թուղթը, որով, 116րդ յօդուածի տրամադրութեան համաձայն մարզպանը չորս օր կը յետաձգէ ժողովը։

Ժողովը ցրուեցաւ մեծ ցոյցերու եւ վիվրուկներու մէջ։ Անմիջապէս ազգայնականները հրապարակ հանեցին պաշտօնական յայտարարութիւն մը, որով կը յայտնէին թէ դաշնագիրը մերժուած է ժողովէն։ Կիներու բազմութիւններ նախարարներու բնակարանները խուժելով, սկսան քարեր նետել։ Նոյնիսկ անոնք կը յառաջանային Հանրապետութեան նախագահին բնակարանը, երբ ոստիկանական ուժեր արգիլեցին։ Մինչեւ իրիկուն ցոյցեր եղան եւ սիփահի գինուորներ եւ ոստիկաններ հսկեցին կարգապահութեան։

Ազգայնական շրջանակները անսահման ուրախութեան եւ հրճուանքի մէջ են եւ ալէկոծ տեղ կը յայտարարեն թէ դաշնագիրը մերժուած է 46 երեսփոխաններու մեծամասնութեամբ։

Այս ցոյցերու միջոցին ալ իրենց մասնակցութիւնը բերած են համայնավարները եւ Համիտիէ թաղին մէջ ռումբ մը պայթեցուցած, խռովութիւնները սաստկացնելու նպատակաւ։ Մարդ մը վիրաւորուած է այդ միջոցին։ Մինչեւ ժամը չորս ու կէս, նախարարները իրենց տուներէն դուրս չելան։

ՁԷ՞Ք ՈՒԶԵՐ ՓՈՐՁԵԼ ՁԵՐ ԲԱԽՏԸ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼՈՎ ՅԱՌԱՋԻ ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԽԱՂԻՆ

« ՅԱՌԱՋ » գնած է ՁՈՐՍ տոմսեր, Ֆրանսայի Ազգ. վիճակախաղէն։
Այս վիճակահանութենէն օգտուելու իրաւունք ունին բոլոր անոնք որ,

1933 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԳՆՈՒԱԾ ՏՈՄՍԵՐՈՒ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

1.— Նոր բաժանորդ կը գրուին ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ։

2.— Կը նորոգեն իրենց բաժնեգիրը, ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ։

Այսպէս, երէ այդ չորս թիւերէն մէկը կամ աւելին պարգեւ շահին, ԱՐԻՒԻՒՆՔԻՆ ԿԷՍԸ (ՀԱՐԻՒՐԻՆ 50), ՊԻՏԻ ԲԱԺՆՈՒԻ ԱՅՍ ԿԱՐԳԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ, հետեւեալ համեմատութեամբ.—

ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	60 %
ՎԵՑԱՄՍԵԱՑ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	30 %
ԵՌԱՄՍԵԱՑ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	10 %

Կանխիկ վճարող բաժանորդներուն անուանները ՊԻՏԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻՆ Օ–ՐԸ ՕՐԻՆ, մասնաւոր խորագրի մը տակ, որ եւ է թիւրիմացութիւն կանխելու համար։

ԵՀԱ ՄԵՐ ԳՆԱԾ ՁՈՐՍ ՏՈՄՍԵՐՈՒՆ ՇԱՐՔ–ՔՆ ՈՒ ԹԻԻԵՐԸ.–

ՁՈՐՐՈՐԴ ՇԵՐՏԷՆ (4e tranche)

շարք **S** *Թիւ 99,412*
շարք **T** *Թիւ 78,009*
շարք **S** *Թիւ 99,413*
շարք **D** *Թիւ 52,152*

ԱՅՍ ԱՌԻԹԻՆ ԿՐՆԱՆ ՕԳՏՈՒԻԼ ՆԱԵԻ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐԸ, ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ ՏԱՐԵԿԱՆ կամ ՎԵՑԱՄՍԵԱՑ (եռամսեայ չունիճ արտասահմանի համար)։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ԹՈՒՐՔԵՐԸ ԹՐԱԿԻԱ ՏԵՂԱՒՈՐԵԼՈՒ ԱՌԱՋԱՐԿ

Ասլիհին Տավէր պէյ կը գրէ « ձիւմհուրիյէթ »ի մէջ (25 Նոյ.)։—

Թերթերը գրեցին թէ Ռումանիոյ Թուրքերը հոս կը գաղթեն եւ արեւելեան նահանգները կը ղրկուին։ Անոնք Թոռներն են մեր հերոս նախնիներուն որոնք դարերով իրենց արիւնը խառնեցին Դանուբի ջուրերուն։

Քանի մը տարի առաջ այցելեցի նշանաւոր Սիլիսթրէն, զոր երգած է Նամըգ Քէմալ։ Հակառակ անոր որ կէս դարէ աւելի կը գտնուին օտար լուծի տակ, այդ տեղի Թուրքերը մաղաչուած չէին կորսնցուցած իրենց Թրքութիւնը։ Իրենց սիրտը քաղաքականութեամբ, Սուլթաններէն եթէ եմէնի, Հիճազի եւ Ասիրի անապատներուն մէջ կոտորել չտային Բումէլիի այս Թուրքերը, անոնց առողջ ուսերուն կռթնելով, Թուրքիա Թերեւս այսօր ալ գտնուէր Դանուբի եզերքը։

Ինչպէս որ 800,000 Ալպանները յաջողեցան անկախ պետութիւն մը կազմել, շատ լաւ կարելի էր Տէլի Օրմանի պետութիւն մը կազմել մէկուկէս միլիոն հոգիով։ Բայց Եւրոպա, որ Խոճանիա, Լէհճանիա եւ Լիթուանիա անուանով չարք մը մանր պետութիւնները կազմած է եւ նոյն իսկ Տանցիկ քաղաքը ազատ դարձուցած է, նոյն իրաւունքը չի տար մէկուկէս միլիոն գոտրիւն Թուրքերու։ Որովհետեւ Եւրոպա Թշնամի է Թուրքին, եւ անոր ամենամեծ փափաքն է Թուրքը նետել Եւրոպային։

Այսպէս, Ֆրանս. սպայակոյտի հազարապետ Լարչէ, « Մեծ պատերազմին մէջ Թուրքը » վերնագրով իր մեծ գիրքին մէջ կ'ըսէ. « Անգլիա 1919ին Թուրքիոյ մէջ յամառօրէն կը հետապնդէր իր ծրագիրը, որ էր Անատոլուն բաժնել, Նեղուցները միջազգայնացնելով դնել այնպիսի վիճակի մը մէջ որ անդլ. ազդեցութիւնը գերիշխան ըլլայ հոն, եւ Թուրքը իր բոլոր բեռներով դուրս նետել Եւրոպային »։

Բայց Ռումանիոյ Թուրքերուն վերագաղթը։ Անոնցմով երկաթէ բազուկներ պիտի չհիմնք։ Միայն Թէ պատահական ըլլալու չէ ներգաղթը։ Պէտք է համաձայնինք ռումէն կառավարութեան հետ եւ ծրագրուած ձեւով Թուրքիա բերենք մեր ազգակիցները։ Եթէ այսպէս 50 – 60 հոգի մերթ ընդ մերթ բերուին եւ Արեւելեան Նահանգները ղրկուին, որ և է օգուտ չենք կրնար ապահովել։ Այդ գաղթականները կը հալին Արեւելեան նահանգներուն մէջ որոնք տակաւին զուրկ են Դանուբի քաղաքակիրթ եւ չէն վիճակէն։

Մեր կարծիքով, Տէլի Օրմանի Թուրքերը Թրակիա տեղաւորելու է։ Այդ շրջանին մէջ մէկուկէս միլիոն նոր անձեր շատ հանգիստ կրնան տեղաւորուիլ։

Աչքեր կան տնկուած Թրակիոյ վրայ, որ Եւրոպայի մէջ մեր ձեռքը մնացած վերջին հողամասն է։ Հետեւաբար ստիպուած ենք զօրացնել զայն։ Իսկ ամէնէն մեծ ուժը՝ բնակչութիւնն է։

Ասորիներու խնդիրը Լոռեցոյ Ժողովին մէջ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐԿԱՑԱՑՈՒՑԻՉԸ ԿԸ ՅԱՅՏԱՐԱՐԷ ԹԷ « Ո՛Ր ԵՒ Է ՅԱՆՁՆԱՌՈՒԹԻՒՆ ՍՏԱՆՁՆԱԾ ՉԵՆ »

Ինչպէս գրած էինք, երեքշաբթի օր հարցապնդում մը տեղի ունեցաւ Լոռեցոյ Ժողովին մէջ, Միջագետքի Ասորիներու կացութեան մասին։ Քէնթըրլըրիի արքեպիսկոպոսը յիշելով Ասորիներու պատմական անցեալը, վեր հանեց անոնց մատուցած թանկագին ծառայութիւնները մեծ պատերազմի շրջանին եւ Անգլիոյ ստանձնած յանձնառութիւնները։ « 1930ին, Ասորիները բնականօրէն զարմանքի եւ երկիւղի մատնուեցան, անդլեւիրաքեան դաշնագրէն, որով այս երկիրը կը հրաժարէր հոգատարութենէն եւ Իրաքի թագաւորութիւնը կը դառնար անկախ եւ անդամ Ազգերու Դաշնակցութեան։ Կը կարծուէր Թէ փոքրամասնութեանց պաշտպանութեան համար երաշխաւորութիւններ ապահովել կ'իյնար Ազգերու Դաշնակցութեան։ Բայց եւ այնպէս, Ասորիները խորապէս յուսախաբ եղան, տեսնելով որ իրենց առանձնայատուկ վիճակի մասին որեւէ դրութիւն չկայ անգլեւիրաքեան դաշնագրին մէջ »։

Արքեպիսկոպոսը այս առթիւ պարզելով անցեալ օգոստոսի դէպքերը եւ նոր իրողութիւններ, իր տեսակցութիւնը Ասորիներու պատրիարք Մար Շիմունի հետ, պատասխանատու հռչակեց բրիտանական կառավարութիւնը։ « Իրազեկներ կը հաւաստեն Թէ Իրաքի Ասորիներուն կէսը կ'ուզէ հեռանալ այդ երկրէն։ ուրիշներու կարծիքով աւելի բազմաթիւ Ասորիներ պիտի հեռանան, եթէ ազատ ձգուին եւ կարենան տեղաւորուիլ։ Ո՞ւր կարելի է գտնել երկիր մը որ ընդունի 20—30,000 նոր ժողովուրդ եւ պատսպարէ զանոնք, լեռնարնակ ժողովուրդի մը յարմար պայմաններով։ Կ'իմանամ Թէ բանակցութիւններ կը կատարուին Պրազիլիոյ կառավարութեան հետ որ տրամադրելի հողեր ունի այդպիսի ներգաղթի մը համար։ Այդ գործը շատ խոշոր ծախքեր կը պահանջէ եւ կը յուսամ Թէ բրիտանական կառավարութիւնը վարկ մը պիտի յատկացնէ »։

Արքեպիսկոպոսէն յետոյ խօսք առաւ Լորտ Նօէլ Պըքսթըն, դիտել տալով Թէ այս հարցին մէջ վտանգուած է Մեծն Բրիտանիոյ բարի համբաւը, եթէ ապահովութիւններ ձեռք չառնուին մնացեալ Ասորիներուն համար։ Լորտ Լիթօուէլ եւս ծանրացաւ բրիտանական կառավարութեան բարոյական պատասխանատուութեան վրայ, յիշելով Թէ Ասորիները Անգլիոյ կողքին կռուեցան եւ ահագին զոհողութիւններ կրեցին։

Կառավարութեան կողմէ պատասխանեց Լորտ Հէյլշըմ, պատերազմական նախարարը, յայտարարելով Թէ Մեծն Բրիտանիա որ եւ է առնչութիւն չունի պատերազմին մասնակցող Ասորիներու հետ։ « Երբ Ռուսերը 1917ին քաշուեցան, Անգլիա Ասորիները փրկեց անխուսափելի կործանումէն։ Բոլորովին անճիշդ է ըսել Թէ այս երկիրը որ եւ է անիրաւութիւն գործած է այդ ժողովուրդին հանդէպ։ Բրիտանական կառավարութիւնը ամէն Ջանք Թափեց օգնելու համար Ասորիներուն, փորձելով զանոնք վերահաստատել այն հողին վրայ ուր կը գտնուէին պատերազմէն առաջ, կամ, եթէ այդ անկարելի է, ուրիշ յարմար երկրի մը մէջ »։

Նախարարը յետոյ տեղեկութիւններ տուաւ հոգատարութեան պայմաններու, այլեւելեան դաշնագրին, անցեալ ամրան դէպքերու մասին, եւ դատապարտելով հանդերձ կատարուած խժդժութիւնները, յանցաւոր հանեց նաեւ Ասորիները որոնք զինեալ յարձակում գործած էին Իրաքի զօրքին վրայ։ Գալով տեղաւորման ծախքերուն, նախարարը յայտնեց Թէ այդ հոգը կ'իյնայ Ազգերու Դաշնակցութեան, որուն ծախքերուն մէկ չորրորդը կը կրէ Մեծն Բրիտանիա, հետեւաբար կարելի չէ նոր զոհողութիւններ ընել...

(Լուրերու Շարունակութիւնը կարդալ Դ. էջ)

ՕՐԻՆԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՆԵՐԸ ՄԻ ՔԱՆԻ ՕՐ ԱՌԱՋ

Ընդհանուր ընտրությունների օրենքի նախագիծը, որ ներկայացված է Ազգային ժողովին, նախատեսում է մի շարք նորամուծություններ։ Ամենակարևորներից մեկն այն է, որ ընտրությունները պիտի կատարվեն միայն մեկ օրում։ Մինչև հիմա ընտրությունները տևում էին երեք օր։ Ընտրությունների տևողության կրճատումը մեծ նշանակություն ունի։ Ընտրությունների տևողության կրճատումը ընտրողների համար ավելի հեշտ է դարձնում քվեարկությանը մասնակցելը։ Ընտրությունների տևողության կրճատումը նաև ընտրությունների ծախսերը կրճատելու միջոց է։

ԱԶԱՏԱՍԻՐՔ ՏՕՀԸ ԱՉՅԱՏԱՆՈՒՆ ՄԵՋ

Ազատասիրտ, Հայոց ցաւա-
գար, ազատ ու անկախ ապրելու
ձգտումդ ինչքա՜ն որ քաջալե-
րական է մեզ համար, որ մենք
էլ մեր հերոսական անցեալի
նման կարենանք մեր ազատու-
թիւնը պահել ու պաշտպանել
ամէն գնով, ամէն զոհողութեան
գնով։ Ազատասիրտ, Հայոց ցա-
ւագար, ինչքա՜ն որ ուրախա-
նում ենք, որ դու էլ ես ուզում
ապրել ազատ ու անկախ, որ
դու էլ ես ուզում ունենալ քո
սեփական տունը, քո սեփական
հացը, քո սեփական ջուրը, քո
սեփական օդը, քո սեփական
արեւը, քո սեփական ամէն բան։
Ազատասիրտ, Հայոց ցաւագար,
ինչքա՜ն որ ուրախանում ենք,
որ դու էլ ես ուզում ունենալ
քո սեփական ամէն բան, որ
դու էլ ես ուզում ապրել ազատ
ու անկախ։ Ազատասիրտ, Հայոց
ցաւագար, ինչքա՜ն որ ուրա-
խանում ենք, որ դու էլ ես ու-
զում ապրել ազատ ու անկախ,
ինչքա՜ն որ ուրախանում ենք,
որ դու էլ ես ուզում ունենալ
քո սեփական տունը, քո սեփա-
կան հացը, քո սեփական ջուրը,
քո սեփական օդը, քո սեփական
արեւը, քո սեփական ամէն բան։
Ազատասիրտ, Հայոց ցաւագար,
ինչքա՜ն որ ուրախանում ենք,
որ դու էլ ես ուզում ապրել ազատ
ու անկախ։ Ազատասիրտ, Հայոց
ցաւագար, ինչքա՜ն որ ուրա-
խանում ենք, որ դու էլ ես ու-
զում ունենալ քո սեփական տունը,
քո սեփական հացը, քո սեփական
ջուրը, քո սեփական օդը, քո սե-
փական արեւը, քո սեփական ամէն
բան։ Ազատասիրտ, Հայոց ցաւա-
գար, ինչքա՜ն որ ուրախանում
ենք, որ դու էլ ես ուզում ապրել
ազատ ու անկախ։ Ազատասիրտ,
Հայոց ցաւագար, ինչքա՜ն որ
ուրախանում ենք, որ դու էլ ես
ուզում ունենալ քո սեփական
տունը, քո սեփական հացը, քո
սեփական ջուրը, քո սեփական
օդը, քո սեփական արեւը, քո
սեփական ամէն բան։ Ազատասիրտ,
Հայոց ցաւագար, ինչքա՜ն որ
ուրախանում ենք, որ դու էլ ես
ուզում ապրել ազատ ու անկախ։
Ազատասիրտ, Հայոց ցաւագար

Հին Ֆոքարի եւ 14 ուսեւտուդիներ սպաննուած

« Թայմզ »ի թղթակիցը Պոլսէն կը հեռագրէ թէ թուրք ոստիկան – զինուորները սպաննած են հին Սայխալ հետեւորդներէն հին Ֆոքարի եւ ուրիշ 14 Քիւրտեր, որոնք ասպատակութիւններ կը կատարէին արեւելեան սահմանագլուխին վրայ:

Գերմանիա գաղթավայր կը պահանջէ

Գերմանիոյ Գաղթային Ընկերութիւնը նոյ. 28ին երեկոյթ մը սարքած էր Պերլինի համալսարանի ուսանողներուն համար: Ներկայ էին ոչ միայն ուսանողները, այլեւ Պուլկարիոյ նախկին թագաւորը՝ Ֆէրտինանտ, Մէքլէնպուրկի դուքսը, արտաքին, ներքին եւ պրոպագանդի նախարարութեանց ներկայացուցիչները:

Փրոֆ. Զիման բացման ճառը խօսեցաւ, պահանջելով « տարածութիւն՝ գերման երիտասարդութեան համար »: Շեշտեց թէ երիտասարդութեան ամէնէն տիպողական պահանջն է գաղթավայր: « Պէտք չէ հրաժարիլ գաղթավայրերը եւս ստանալու պահանջէն: Եւեթ, պէտք է միայն լաւագոյն տարրերը: ղրկել, ինչպէս կ'ընէ Անգլիա »:

Տոքթ. Շնի, Արեւելեան Ափրիկէի գերմանական գաղթավայրին կառավարիչը, պարզեց գաղթային ստացուածքներու տնտեսական եւ նիւթական անհրաժեշտութիւնը, մանաւանդ նկատի առնելով Գերմանիոյ ժողովուրդին չափազանց խճողումը: « Գաղթավայրերու վերստացումը միեւնոյն ատեն պատիւի եւ իրաւահաւասարութեան խնդիր մըն է մեզի համար »:

Խօսեցաւ նաեւ Փրուսիոյ Հերպերթուս իշխանը, տեղեկութիւններ տալով Ափրիկէի մէջ կատարուած պտոյտներու մասին:

Սեւսաւարտ մը եւս վառեցին

Ամրոխային խժդժութիւնները իրարու կը յաջորդեն Մ. Նահանգներուն մէջ:

Անցեալ օր պատմեր էինք թէ ինչպէս 10,000 հոգինոց բազմութիւն մը Սան Ճոզէի (Քալիֆորնիա) բանտէն հանելով, քաշկռտած եւ ծառէն կախած էր երկու բանտարկեալներ: Այս առթիւ կառավարիչը հաղարաւոր··· չնորհաւորական հեռագիրներ ստացաւ:

Ահա նոր դէպք մը.— Սէյնթ Ճոզէֆի մէջ (Միսուրի), սեւամորթ երիտասարդ մը, որ ամբաստանուած էր թէ սպիտակամորթ աղջիկ մը պղծած է, բանտէն հանուելով ողջ ողջ այրուեցաւ: Ամբոխը, 8000 հոգի, իր կարգին արտասուաբեր կռիւ գործածեց ոստիկանութեան դէմ: Եւեթ խոշոր բեռնակառք մը քշելով բանտին վրայ, խորտակեց դուռը եւ դուրս հանեց բանտարկեալը: Նախ փորձեցին կախել, բայց չյաջողելով, կաղ լեցուցին եւ վառեցին···

ՋԵՒՈՍԼՈՎԱԿԻԱՆ ԱՀ ՊԻՏԻ ՃԱՆՉՆԱՑ

Պելգիոնէն կը հեռագրեն թէ՝ Զեխոսլովաքիան ալ կը պատրաստուի ճանչնալ խորհրդային իշխանութիւնը: Հաւանական է որ Լիթվինովի վերադարձէն յետոյ՝ Պ. Պէնէշ Մոսկուա երթայ:

ՅՈՅՑ ՄԸ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏԱՆ ԴԷՄ

Երեքշաբթի օր 150 ցուցարարներ համախմբուելով Փարիզի գերմանական դեսպանատան առջեւ թշնամական աղաղակներ արձակեցին, քարեր եւ «մինիօ»ով լեցուած շիշեր նետեցին շէնքէն ներս: Ոստիկանութիւնը յանցանքի վրայ բռնեց երկու Ֆրանսացի ցուցարարներ, իսկ չորս օտարականներ անկանոն բռուղթ ունենալով, հսկողութեան տակ առնուեցան:

ԵՐՐՈՐԴ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԴԵԿՏ. 19ԻՆ

Սգդ. Վիճակախաղի Կազմակերպիչ Մարմինը ձեռնարկած է Շրդ չերտի տոմսերու տպագրութեան, որ հրապարակ պիտի հանուի դեկտ. 11ին: Ութերորդ տպագրութիւն մըն ալ պիտի հանուի դեկտ. 19ին, երբ տեղի կ'ունենայ երրորդ վիճակահանութիւնը:

ՀԱՅ ՍՊԱՑԻՑ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

Հովանաւորութեամբ՝ Սպայից Միութեան համակիր Հայ Տիկ. յանձնախումբի

ՏԵՂԻ Կ'ՈՒՆԵՆԱՅ ԱՅՍՕՐ ՈՒՐԲԱԹ ԵՐԵԿՈՅ
ԺԱՄԸ 9.45ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԱՌԱՒՕՏ
Cercle National des Armées de Terre,
d Mer et de l'Air ՍՐԱՀՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ
2, Ave. PORTALIS (Place St. Augustin)

Գեղարուեստական ճոխ բաժին ժամնակցութեամբ հայ եւ օտար արուեստագէտներու: Հաճելի անակնկալներ:
ՃՈԽ ՊԻՒՖԷ՝ ՄԱՏՂԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ:
ՄՈՒՏՔ 25 ԵՒ 15 ՖՐԱՆՔ

ՀԱՅ ԹԱՏՐՈՆ
ԺԱՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՄԵԾ ՆԵՐԿԱՑԱՑՈՒՄ

ԱՅՍ ԿԻՐԱԿԻ ԿԷՍ ՕՐԷ ՎԵՐՋ ԺԱՄԸ 2.30ԻՆ

Պէշիկթաշլեան Թատերասրահին մէջ 26, rue Troyon. Sèvres (S. O.)

ԿԸ ՆԵՐԿԱՑԱՑՈՒԻ ՆԱՄՈՒՍ

(Շիրվանզադէի տրամ 5 արար)

Հայկական հարսանիք—Թափօր մոմերով, պարերով եւ երաժշտութեամբ

Կը մասնակցին.— Տիկ. Ս. Պաղտասարեան, Տիկ. Գայեանէ, Օր. Մակտօնալտ, Օր. Մինասեան, Պ. Պ. Պաղտասարեան, Բարիլոյսեան, Պշտիկեան, Սարաֆեան, Աճէմեան, Վահրամ եւ ուրիշներ:

Թեմադիր՝ Պաղտասարեան — Մուտք՝ 7 եւ 5 ֆրանք

Հաղորդկ. միջոց. — *Փօրթ Մէն Ֆլուէն առնել 1 թիւ հանրակառքը և իջնել* Pont Sèvres.

Հանդէս - պարահանդէս

կազմակերպուած՝ ԿԱՐՄԻՐ ՀԱԶԻ ԱՌՆՈՒԻՒԻԼԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

Վաղը Շաբաթ գիշեր ժամը 9էն մինչեւ լոյս

Maison Beck. Place de la Gare. à Arnouville

երգ, արտասանութիւն եւ բանախօսութիւն:

կէս գիշերէն վերջ եւրոպական պարեր:

կը նուագէ ԵՔՐԱՏ նուագախումբը: Մուտք 3 եւ 4 ֆրանք:

Ordre de Toble Ronde *միջազգային կազմակերպութիւնը*

կազմակերպած է 2 Դեկտեմբեր շաբաթ երեկոյ ժամը 21ին

Salle Adyar *Ի ՄԷՋ.* **4, Square Rapp**

Դաշնակահար ՍԷՐԿԷՅ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ նուագահանդէսը:

Մուտք միմիայն մասնաւոր հրաւիրագրով:

Լիջոյի Տեսիլի մէջ

Յեբաստիոյ Նահանգային Ուսումնասիրաց Միութեան կողմէ

Վաղը Շաբաթ երեկոյ ժամը ճիշտ 2ին

Պ. Եղնիկ Յարութիւնեանի սրճարանին ներքնայարկը

Ի նպաստ տեղւոյն Մանկապարտէզ Դպրոցին

Մանրամասնութիւնները յայտարարով:

Գեղարուեստական երեկոյթ Վիենի մէջ

կազմակերպուած՝ Հ. Ո. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

Այս Շաբաթ երեկոյ ժամը 8.30ին Հ.Ց.Դ. Խաչակ Ակումբին մէջ

կը ներկայացուին՝ ԹՈՐՈՍ ՇԱՌԱՆ եւ ԴՈՒՒՄԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԸ

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱՒ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԻՆ ԴԱՒԱՃԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Գրեց՝ ՇԱՀԱՆ ՇԱՀՆՈՒՐ

ԷՋ 275 — ԳԻՆ 15 ՖՐԱՆՔ ԿԱՆԽԻԿ

Իսկ անոնք որ կ'ուզեն ունենալ հեղինակին նախորդ երկն ալ «ՆԱՀԱՆՋԸ ԱՌԱՆՑ ԵՐԳԻ» պիտի կրնան հին և նոր երկու հատորները միասին ստանալ միայն 20 ֆրանքով:

Գրել հեղինակին՝ **15, Rue Bréa.** **Paris (6)**

ՇՈՒՏՈՎ ԿԸ ԲԱՑՈՒԻ ԱՐԴԻԱԿԱՆ ԴԵՐՁԱԿԱՑՈՒՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԽԱՆՁԷՐԵԱՆ
97 ROUTE D'ORLÉANS, CACHAN

Անգլիական եւ Ֆրանսական ընտիր կերպարներ, վերջին նորաձեւութիւն, խնամուած կար: Գիներու վրայ կարեւոր զեղչ:

Morcellement «Le Four» à Marseille

Նահանգապետարանի 29 Դեկտ. *1931* թուակիր արտօնութեամբ

ԼԱ ՌՕԶԷՆ (La Rose) քիչ հեռու, Թիւ 4 հանրակառք Շըմէն տէ զ'Օլիվի (Chemin des Olives) հանրակառքի ճիշդ գծին վրայ, Les Marlégaux՝ կայարանին (arrêt fixe) առջեւ,

ՇԱՀՈՒ ԵՆ

400 քառակուսի մէթրնոց հողամասեր խիստ ձեռնտու գիներով:

Դիմել՝ Հայերու համար միակ ներկայացուցիչ

Պ. ԼՈՒՏՎԻԿ ՏԻԱՐՊԼԷՒՐԼԵԱՆ

Շաբթու մէջ ամէն օր *Bar des Lions. Cours Belsunce.*

իսկ կիրակի օրերը տեղւոյն վրայ ժամը 9էն *18*:

13 ՎԱՐԶՈՒԻ ԵՆ *օգտաւէտ յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կազ եւ էլեկտր. եւ շոֆաժ.* **13**

rue Pierre Curie, K. Bicêtre. *Métro: Porte d'Italie.*

THÉS DES DEUX EMPIRES

IMPORTATION DIRECTE du Planteur au Consommateur

ԹԷՅԻ ՄԻԱԿ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԱՆՈՒԱՔԱՆԱԿ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ

Լաւագոյն տեսակներ՝ Չինական, Հնդկական, Սէյլանի եւլն., եւլն. Թէյերու՝ անմրցակից գիներով:

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԶԵՂՉ հայ նպաստաւոր ճաշարաններու եւ մարզէճներու

Անգործ՝ բայց աշխատասէր հայրենակիցներու համար դեղեցիկ առիթ մը, իրենց օրապահիկը ճարելու, ծախելով **Thés des Deux Empires** *թէյերէն:*

Դիմել՝ ՏԷՕՎԼԷԹԵԱՆ ՏԱՆ

5, Rue Mayran (Square Montholon), Paris (9e)

ՆՈՐ ՏԱՐՕՒՈՑ ԱՌԹԻԻ
ՍՐԱՀՔ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱՏՈՒՆԸ

ԲԱԺԱՌԻԿ ՄԵՆ ԶԵՂՉ ՄԸ ԿԱՏԱՐԱԾ Է ԻՐ ԳԻՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՑ

Միմիայն 45 ֆրանքի փոխարէն պիտի ունենաք 12 գեղարուեստական քարէ փոսթալ եւ մէկ ակրանտիսման, որոնց իրական արժէքն է 125 ֆրանք:

Օգտուեցէ՛ք այս առիթէն դիմելով՝

Studio ARAX, 9 rue Papillon Paris.

Métro: Cadet **Tél. Prov. 49 - 34**

Հայ առեւտրականներ

"Tricotage MOSPIR"

21 rue des Petits Carreaux Paris (2) Métro: Sentier

Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի *արանց, կանանց* եւ *տղայոց* Թրիքոյի տեսակաւոր ճոխ մոդերը, Maille fine եւ Maille Retournée:

Առաջին իսկ այցելութեամբ գոհացում պիտի գտնէք, անմրցելի գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ:

ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱՐԱՆ
L. LÉCORCHÉ

Ex. Interne des Hôpitaux de Paris

Chef de Clinique à l'Ecole Dentaire Française

Assistant Ա. Տ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ *chir. dent. D.E.D.F.*

ԽՆԱՄՈՒԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԵՒ ԶԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆ

Սոյն յայտարարութիւնը ներկայացնողին հարիւրին 10 զեղչ

Կ'ընդունի 9 - 12 եւ 2 - 7 Հեռախօս Inv. 27 - 95

28 Avenue d'Orléans

Métro Denfert Rocherau ou Mouton Duvernet

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

ԺՕԺ 8 եւ 10 Թիւ մեքենայ ունեցող գործատէրները և գործատուհիները: Տեւական գործ, լաւ վճարում: Կը գնենք օքքազիոն (Jauge) ժօժ Թիւ 10 մեքենաներ: Դիմել ամէն օր KÉBABDJIAN*ի, 6, Rue des Jeûneurs, Paris (2): Մէթրօ՝* Sentier *կամ* Bonne - Nouvelle, *հեռաձայն* Louvre: 57 – 37:

Նպարավաճառատուն ՍԵԻԱՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՎԱՍԻԼԵԱՆ

Ի գիտութիւն յարգելի Հայ յաճախորդներուս կը ծանուցանեմ թէ 41, Բիւ Տէ Պուա (41, RUE DES BOIS), բացած եմ — ՍԵԻԱՆ — նպարավաճառատունը, ուր պիտի գտնէք թարմ, մաքուր եւ զեղչուած գիներով Ձեր ամէնուն փափաքած Արեւելեան նպարեղէնները. մասնաւոր յանձնարարութիւններ կ'ընդունինք, և տեղւոյն վրայ կը յանձնենք:

Հաղորդկ. միջոց.— *Մէթրօ՝ (Pré Saint Gervais):*

ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ Փարիզի մեր նոր վաճառատունէն ուր մթերած ենք եղանակին լաւագոյն մօտէլները ամէնամատչելի պայմաններով:

TRICOTS KÉBABDJIAN (Kébas)

Fabriques { 76, rue Henri Regnault à Courbevoie (Seine)
12, rue Capitain Guynemer à Courbevoie (Seine)
1 bis, rue Gambetta à Houilles (Seine & Oise)

Ապսպրանքի եւ թղթակցութեանց համար:

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ եւ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

6, Rue des Jeûneurs, Paris (Métro: Sentier & BonneNouvelle)

R.C.Seine 415941 **Tél. LOUVRE: 57 - 37**

ԱՊՍՊՐԱՆՔ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻՆՔ ԳԱՒԱՌՆԵՐԷՆ

Նոյշի համար Հարիւրին 20 զեղչ:

T. S. F.

SUPERHETERODYNE BAPST 5 et 7

(Ամերիկեան կազմած)

վերջին կատարելագործութիւն,

Անմրցելիօրէն աժան գին:

Loterie Nationaleի յառաջիկայ **tirages**ներէն Ձեր մէկիմոտէր լոտը անմիջապէս իմանալու համար փութացէք գնել 5, կամ 7 լամբնոց **pick - up**ի **prise**ով անզուգական **postes** երէն:

Դիմել անձամբ կամ նամակաւ Փարիզի Ecole Pratique de Radioélectricité'ն վկայուած եւ նախկին (Essayeur Essayeur Radio-Vitus)՝

ՊԱՔԻՍՔ Կ. ՔԵԱՀԵԱԵԱՆԻ

4, Square Paul Bert Asnières (Gares Bois-Colombes) Seine:

(Gare St. Lazare'էն մինչեւ հասցէին վայրը 12 վայրկեան):

Հայերու ժամադրավայրը
Ճաշարան ՓԼՕՐԻԱ

61, Rue Monsieur le Prince, Paris (6)

Մէթրօ՝ Օտէօն եւ Սէն Միշէլ Հեռաձայն՝ Danton 52—75

Արեւելեան եւ եւրոպական խնամուած կերակուրներ

Ստացեք հարթատեսի գրասեղանի GRITZNER և VERITAS հաստատուն օրթոգրաֆ գրող. Երեկոյացուցիչի կարգով կը տարբեր եղանակներ 30% զեղչով արեւագիտարար իլեկտրական մշակութիւն.

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՄՈՏՈՐՆԵՐ և ԲԱՆԱԿՆԵՐ

275 ֆրթ. 300 ֆրթ. 350 ֆրթ.

կարի մշակութի լամբիկ ---------- 30 ֆրթ.

Մշակութիւնը 10 տարուան համ մոտորները ձրի, ուրիշ ձեռագործ ընկերութիւններէ ստացուած վճռական թիւրութիւններ 1925ին 3ԱՒԵԼԱՑԱԾ

Շէրտաւոր գործիքներ

4 լամբ 650 ֆրթ.

5 լամբ 850 ֆրթ.

1 ՏԱՐՈՒԱՅ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

15 օրուայ համար իրարանցիկ ձրի կատարել տալ ձեր տունը. National ի գոմշակը մը կ'եկնի օգտագործել առիթը. Դիմել՝ HOVANESSIAN INGENIEUR TEL. TRUDAINE 16-98. R.C.Sein. 311960

Bureaux s'Salon d'Audition 24 Rue de Hauteria Paris 9e

Ateliers s magasins 51 Grand'Rue Chaville (S. et O.)

Գաւառներէ եկած պատուիրողներէ ի խնայողութիւն օրը օրին Chaville առաքուի է

Le Gérant : H. STEPHAN

Imprimerie A. DER (AGOPIAN) 17, Rue Damesme :-: PARIS (13e)

Փարիզի Գրական Ակումբ

վաղը Շաբաթ իրիկուն, ժամը 9ին, *131, rue Paul Berruel* (նախկին rue Cambronne, *131*) metro Vaugirard տեղի կ'ունենայ Գր. Ակումբի ընդհանուր ժողովը, կը հրաւիրուին Գրական Ակումբի անդամները: Եթէ առաջին ժողովը մեծամասնութիւն չունենայ, նոյն իրիկուն ժամը 9.30ին տեղի կ'ունենայ երկրորդ հրաւիրուած ժողովը, հաւաձայն կանոնագրութեան՝ անկախ ներկայ գտնուող անդամներու թիւին: Օրակարգ՝ նոր անդամներու ընդունելութիւն, դեկոյց վարչութեան եւ նոր վարչութեան ընտրութիւն:

Թէյասեղան Լիոնի մէջ

ԸՆԿԵՐ Ս. ԶԱԽԱՐԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ 20ԱՄԵԱԿԻ ԱՌԹԻԻ

Այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 2ին Զարդարեան Գրադարանին մէջ

կը հրաւիրուին ընկերներ եւ համակիրներ:

Ներկայ կ'ըլլայ ընկեր Աշոտ Խահակեան:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Կը յայտնենք ընկերներուն եւ համակիրներուն թէ Ս. Ցնունդի տօնին առթիւ Ընկերանոցը պիտի մնայ փակ 24 Դեկտեմբերէն մինչեւ 27 Դեկտեմբեր:

Վարչութիւն

ՀԱՐԱԶԱՏ

ՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՑԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

(Fondé en 1925) :-: R. C. Seine 276.286

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian

Rédaction & Administration — 17, Rue Damesme PARIS (13e)

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆԻՆ ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԻՆ — Téléphone : Glacière 15-70

(ԻՐԹԵԼԻԿԻ ՀԱՄԱՐ՝ Métro : TOLBIAC)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ.—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ԵՌԱՄՍԵԱՅ
Ֆրանսա եւ գաղութներ	140 ֆրանք	70 ֆրանք	35 ֆր.
Անգլիա, Եգիպտոս, Ջուխգոսլաւիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 ֆրանք	100 ֆրանք	—

ՇԱԲԱԹ 2 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

2 Décembre 1933

ՅՕԲ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2359 — Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ԿՈՒՄԱԿՑԱԿԱՆՆԵՐ ԸՆ...

Մեղքի տեսակ չմնաց որ չփաթթուի կուսակցութեանց եւ կուսակցականներու վզին :

Զարամխաներէն դուրս, կան բարեմխաներ ալ, որ կը կարծեն թէ էքսանաւէտ խաղաղութիւն մը պիտի վայելէ ժողովուրդը, եթէ փրկուի կուսակցութիւններէն եւ կուսակցականներէն :

Ճի՞շդ է այս « դաւանանքը », որ ինքնին կուսակցականութիւն կը հոտի :

Բուն վերլուծումէն առաջ, քանի մը օրինակներ յիշենք եւ դուք դատեցէք :

Պոլսոյ մէջ, հետքը չէ մնացած որ եւ է կուսակցութեան եւ հասնելէ : Նոյնիսկ անհատի :

Այնտեղ, միահեծան թաթի մը տակ, փոքրամասնութիւնները կը վայելեն այնքան իրաւունք որքան որ բարեհաճած է տալ քէմալական իշխանութիւնը :

Այդ իրաւունքները ամփոփուած են ժամուն բակը, եւ չեն կրնար բարձրանալ նոյնիսկ յարակից դպրոցի սանդուղներէն վեր :

Այդ, Պոլսոյ մէջ դպրոց մը կայ ուր տուն – տեղ են եղած այր մը եւ կին մը, ուղղակի կապուելով Կրթական Տեսչութեան հետ (Մէարիֆ) :

Այրը դպրոցին տեսուչն է, կինը՝ անգլերէնի ուսուցիչ :

Վարժարանը, թէեւ հաստատուած քիչ – շատ ունեւոր թաղի մը մէջ, մատնուած է նիւթական ծանր տագնապի մը : Եկամուտները պակսած ըլլալով, 5 — 6000 ոսկի բաց ունի :

Պ. Տեսուչը, որ տէր տիրականն է դպրոցին, կռնակը տուած՝ Կրթական Տեսչութեան, կը չափէ, կը ճեւէ, կը կորէ ու կը վճռէ՝ համաձայն իր հայեցողութեան եւ շահերուն :

Կրթական Տեսչութիւնը անգամ մը պատժած էր զինքը, բայց միջոց գտաւ ներում — նորէն պաշտօնավարելու իրաւունք — ստանալու եւ գնաց վատաւորապէս տեղաւորուելցաւ իրրև տեսուչ, առանց մարդու բան հարցնելու : Ոչ Թաղ. խորհուրդը, ոչ ալ հիմնադիր անօրէնը կրցան որ եւ է դիմադրութիւն ընել : Նեղը մնալուն պէս, Տնօրէնը գրիչը կ'առնէ եւ գիր մը կը գրէ Կրթական Տեսչութեան :

Տնօրէնը խոստացած էր խնայողութիւններ, կրճատումներ կատարել : Ուրեք : Թաղ. Խորհուրդը, իրրեւ մատակարար մարմին, համարձակեցաւ խնդրել որ դոնէ անգլերէնի դասը ջնջուի, ինչպէս խոստացած էր :

Տնօրէնը, չափազանց « օրինապահ » մարդ, փութաց գիր մը գրել Կրթական Տեսչութեան, որ պատասխանեց թէ « դուրսէն մարդիկ » իրաւունք չունին խառնուելու կրթական գործերու, եւայլն, եւայլն : (Այս « դուրսէն մարդիկը » թաղականներն են, որ միայն դրամ ճարելու իրաւունք ունին, եւ չեն կրնար դպրոց մտնել առանց մանաւանդ արտօնութեան . . .) :

Այսքա՞ն : Ո՛չ : Դեռ ուրիշ աղուո՛ր, « աղգասիրական » բաներ ալ կան, բայց զանց կ'առնենք :

Եւ, օրէ օր, մեքենաբար, առանց ո՛ր եւ է բանաւոր կամ օրինական պատճառի, ողորմելի անհատ մը կը դառնայ « տէրէկպէյի », ազգ. բոլոր իշխանութեանց գլխուն : Օրէ օր կը կրճատուին ամէնէն տարրական իրաւունքները . . .

« Իսկ հանրային կարծի՞քը » :— Այո՛, Պոլսեցիները ալ ունին իրենց մտմտուքը, որ երկուքի բաժնուած է այս հարցին առթիւ :

Պատմութիւն մը եւս,— Պոլիսը ունի Ազգ. հիւանդանոց մը, որ Շմարիտ օրհնութիւն մը դարձած է, հարիւր տարիէ ի վեր :

Բժիշկ մը քէն կ'ընէ այդ հաստատութեան դէմ, աղտոտ պատմութիւններ կը գրէ եւ գրել կուտայ թերթի մը մէջ,— եւ ահա ղղուելի խաչակրութիւն մը, որ ուրիշ բանի չվիտի ծառայէ եթէ ոչ պետական միջամտութիւն հրաւիրել : Արդէն մաղ մնացած է ըսելու,— էֆէնտիներ, մենք անկարող ենք, եկէք դուք վարեցէք այս հաստատութիւնը : (Հայ-կաթոլիկներն ալ այսպիսի խնդիր մը ունեցան, եւ առաջ մը խումբ մը մարդիկ թուրք անօրէն մը եւ բժիշկ մը առնելով, գացին Ս. Յակորի հիւանդանոցը, « ռէժիմ » տապալելու եւ իրենց բերած մարդիկը տեղաւորելու համար) :

Ո՛ր եւ է փաստ կամ խրատ արժէք չունի քինախնդիր բժիշկին եւ իր կուսակիցներուն համար, անհատ ըլլայ թէ թերթ : Եւ չկայ ձեռք որ կարենայ խելքի կանչել խառնակիչները :

Հետեւա՞նքը,— որո՞ւ հոգ : « Ես իմ հէշս քշեմ, ինչ կ'ուզէ քաղ ըլլայ . . . »

Օրինակ մըն ալ « մեր » աշխարհէն :

Վերջերս Մարսէյլի առաջնորդը կոչ մը հրատարակեց, գաղութին աղգային մարմիններու վերակազմութեան համար :

Լուր չունինք արդիւնքէն, բայց վերջերս թերթի մը միջոցաւ նամակ կը յայտնուէր հետեւեալ իմաստով.— Մինչեւ հիմա կուսակցութիւնները պատճառ կը համարէին եղած չարիքներուն : Հիմա որ կուսակցութիւնները քաշուած են, մա՛րդ չի մտներ ժամուն եւ միւս գործերուն :

Անշուշտ այս օրինակները բաւական չեն, ընդլայնելու համար ամբողջ հարցը :

Բայց, այսքանն ալ կրնայ խորհրդածութեան մղել բարեմիտները :

Չենք ուզեր խրել ակադեմական տեսութեանց մէջ, ապացուցանելու համար կուսակցութեանց գոյութեան իրաւունքը :

Կը բաւէ մէկ յայտարարութիւն,— եթէ կարելի ըլլար « հրաշիւք իմն » լուծել այսօրուան բոլոր կուսակցութիւնները եւ հանգիստը, քանի չորս ժամէն ուրիշներ պիտի բուսնէին, իրրեւ կնճռոտի պահանջ :

Արդ, կուսակցութիւնները իրրեւ ամբողջութիւն կամ անոնց անդամները չունի՞ն յանցանքներ : Չունի՞ն պատասխանատուութիւններ :

Շ.

ԿՈՂՆԱԳԻՐ - ՆԱՄԱԿԻՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ

Երէկ միեւնոյն ժամուն բարապանի միջոցաւ ստացանք նոյեմբեր 27 թուակիր նամակ մը՝ Սարգիս Ալթունեան ատորագրութեամբ (Մարսէյլ), եւ դատական կոչնագիր մը (30 նոյեմբեր) որ կը պահանջէ նոյնութեամբ հրատարակել այդ նամակը :

Հարցը կը վերաբերի « Դաշտերզոհպաշկոմ »ի Մարսէյլի միքինկին նկարագրութեան, զոր մեզի ղրկած էր « Անցորդ », ստանձնելով ամէն պատասխանատուութիւն : (Ցառաջ, 24 նոյեմբեր) :

Պ. Ալթունեան իր նամակը ատորագրած է իբրեւ նախագահ « Դաշնակ տէրորի զոհերու պաշտպանութեան յանձնախումբի » և կը խօսի իբր այդ :Թղթակցութիւնը գոնելով « իրականութեան հակառակ » եւ « մասնաւորապէս անձիս դէմ անարգալից ըլլալով », կը պահանջէ հրատարակել իր « ճշդումը », համաձայն մամուլի օրէնքին (1881 յուլիս 29) :

Իւր պատասխանը.—

1.— Սարգիս Ալթունեանի նամակը իր մանրամասնութիւններով ոչ թէ ճշդում է, այլ հաստատում եւ պրոպագանդ, այլ մանաւանդ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՄԲԱՍՏԱՆԱԳԻՐ մը ի դիմաց ԴԻՄԱԿԱՒՈՐ եւ ԴԱՒԱԴԻՐ խմբակի մը որ կը կոչուի « Դաշնակ տէրրորի զոհերու պաշտ. յանձնախումբ » :

2.— Սարգիս Ալթունեան մամուլի օրէնքով իսկ կորսնցուցած է որ եւ է բարոյական իրաւունք, երբ կը ներկայանայ իբրեւ կազմակերպիչը եւ նախագահը ընդարոյական և եղբայրադաւ արշաւի մը, իբրև գործօն մեղսակիցը նոյն դաւադիր խմբակին, որ վճռած է ԹՈՒՈՒՑԻԿՆԵՐՈՎ, ՀԱՑ ԵՒ ՕՏԱՐ ԹԵՐԹԵՐՈՎ, ՕՏԱՐ ՑԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾՕՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ, ՄԻԹԻՆԿՆԵՐՈՎ, ՁԱՌԵՐՈՎ ԵՒ ԲԱՆԱՁԵՒԵՐՈՎ վարկաբեկել ամբողջ կազմակերպութիւն մը — Հ. Ց. Դաշնակցութիւնը — ԳՐԳՌԵԼ ՀԱՑ ԵՒ ՄԱՆԱՒԱՆԴ ՕՏԱՐ ՀԱՆՐԱՑԻՆ ԿԱՐԾԻՔԸ ԱՆՈՐ ԴԷՄ, ԶԱՑՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱՌՋԵՒ ՆԵՐԿԱՑԱՑՆԵԼ ԻՐՐԵՒ ԱՐԿԱԾԱԽՆԴԻՐՆԵՐՈՒ, ՄԱՐԴԱՍՊԱՆՆԵՐՈՒ, ԱԻԱԶԱԿՆԵՐՈՒ, ՈՁԲԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒ ԽԱՌՆԱԿՈՑՏ եւ տակաւին ինչ որ կրնամ երեւակայել, պահանջել ԱՆՈՐ ԼՈՒԾՈՒՄԸ, ՕՐԷՆՔԷ ԴՈՒՐՍ ՀԱՆԱԿՈՒՄԸ, ԱՆՈՐ ՊԵՏԵՐՈՒՆ ՓՐԱՆՍԱՑԷՆ ԱՐՏԱՔՍՈՒՄԸ եայլն :

3.— Պ. Սարգիս Ալթունեանի նոյեմբեր 27 թուակիր « ճշդում » վաւերաթուղթը մեր ձեռքին մէջ ունենալէ յետոյ, կը հրաւիրենք ներկայանալ ատեան, իրենց բուն կերպարանքով, որպէսզի միանգամ ընդ միշտ պարզուի թէ ո՛վքեր են այն դիմակաւոր խառնակիչները որ թէ զգուելի « շանթաժ » մը կը փորձեն, օգտուելով սահմանադրական ազատութիւններէն և թէ կը սպառնան մամուլի օրէնքով : Մեզի համար շատ յստակ են օրէնքին տրամադրութիւնները եւ բաւական սուր, պատռելու համար բոլոր դիմակները, երեսան հանելու բոլոր դաւադիրներն ու անոնց ներգ խաղերը :

4.— Սարգիս Ալթունեան ունի միայն մէկ իրաւունք,— իր անհատական վարկը : Այս հարցի մասին պատրաստ ենք լսելու որ եւ է պարկեշտ լուսաբանութիւն, իրմէ կամ ուրիշներէն :

Ատրիներուն տեղաւորման խնդիրը

ԱՆՈՐՈՇՈՒԹԻՒՆ՝ ՏԵՂԱՓՈԽՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Երէկ հրատարակած էինք Լոզաննոյ ժողովին մէջ կատարուած վիճաբանութեանց ամփոփումը :

Նոր լուրերու համաձայն, այն յանձնախումբը որ կազմուած է իրաքի մէջ, նախագահութեամբ անգլիացի հազարապետ Թոմսընի, ասորի գիւղացիներուն հաղորդած է թէ Ազգերու Դաշնակցութիւնը ճնշուելիներ կը կատարէ տեղատուրման վայր մը գտնելու համար, բայց թէ վերաբնակման որ եւ է ծրագիր երկար ժամանակի կը կարօտի :

Այս ազգարարութիւնը անհրաժեշտ համարուած է, որովհետեւ բազմաթիւ Ասորիներ կը մերժեն ձմրան ցանքը կատարել, առարկելով թէ երբ Իրաքէն մեկնին, չվիտի կրնան հաղել զայն, իսկ ուրիշներ կը պնդեն թէ՝ բանի որ Ասորիները փախստականներ են, պէտք է կերակրուին Իրաքի կամ Անգլիոյ կամ Ազգերու Դաշնակցութեան միջոցաւ : Վերջին պահուն կարելի եղած է փարատել այս թիւրիմացութիւնները եւ շատեր սկսած են ցանել յառաջիկայ տարուան հունձքերը :

Իրաքի մամուլը ուժգնօրէն կը բողոքէ այն թելադրութեան դէմ թէ կառավարութիւնը պարտաւոր է գումար մը յատկացնել, Ասորիները Իրաքէն դուրս փոխադրելու համար : Մամուլը կ'ըսէ թէ Ասորիները նախապէս Իրաքի բնիկներ չէին եւ երբեմ Իրաք հրաւիրուած չեն :

Միեւնոյն ատեն տեղեկութիւն կը հասնի թէ այն 380 Ասորիները որոնք Սուրիա մնացած էին վերջին դէպքերէն յետոյ, յօժար են մեկնելու այդ երկրէն : Կ'ըսուի թէ ֆրանսական իշխանութիւնները համրու շինութեանց կը գործածեն զանոնք, անոնցմէ օրականով մը :

*** Ազգերու Դաշակցութեան խորհուրդին կողմէ կազմուած յանձնախումբը ժողով գումարեց նոյեմբեր 29ին, ժընեւի մէջ : Այս առթիւ ակատի առնուեցաւ հանի մը ծրագիրներ, ասորի հասարակութիւնը ամբողջութեամբ կամ մասամբ այլուր փոխադրելու համար : Նանսէնեան գրասենեակին հետ խորհրդակցելէ յետոյ, յանձնախումբը ակատի առաւ այն կարգադրութիւնները որ պիտի ըլլան իրաւասու իշխանութեանց հետ, ինչպէս եւ տնտեսական միջոցներու եւ փոխադրութեան մանրամասնութիւնները :

ՅԱՌԱՋԻ ՀԱԻԱՔԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԽԱՂԸ

« ՅԱՌԱՋ » գնած է ՉՈՐՍ տոմսեր, Ֆրանսայի Ազգ. վիճակախաղէն :

Այս վիճակահանութենէն օգտուելու իրաւունք ունին բոլոր անոնք որ,

1933 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԳՆՈՒԱԾ ՏՈՄՍԵՐՈՒ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

1.— Նոր բաժանորդ կը գրուին ԿԱՆԽԻԿ Վ.ՁԱՐԵԼՈՎ :

2.— Կը նորոգեն իրենց բաժնեգիրը, ԿԱՆԽԻԿ Վ.ՁԱՐԵԼՈՎ :

Այսպէս, եթէ այդ չորս թիւերէն մէկը կամ աւելին պարգեւ շահին, ԱՐԻԻՆԵՒԻՆ ԿԷՍԸ (ՀԱՐԻԻՐԻՆ **50**), ՊԻՏԻ ԲԱԺՆՈՒԻ ԱՑՍ ԿԱՐԳԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ, հետեւեալ համեմատութեամբ.—

ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	**60 %**
ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	**30 %**
ԵՌԱՄՍԵԱՅ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	**10 %**

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

Կոմիսէերը կը խնդրեմ՞

ՆՈՐ ՀՐԱՀԱՆԳՆԵՐ ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ ԿԱՐՄԻՐՆԵՐՈՒՆ

Մոսկուայէն հասած լուրերու համաձայն, Բուզվկէթ – Լիթվինով համաձայնութիւնը փոփոխութիւններ պիտի մտցնէ բոլշեւիկներու յեղափոխական գործունէութեան մէջ : Անցեալ կիրակի օր կուսակցութեան կեդր. Գործադիր Կոմիտէն նոր հրահանգներ ուղղեց Մ. Նահանգներու մանաւանդիւղին, որպէսզի պատրաստուին « գետնին տակ մտնելու », այսինքն նուիրուելու ատորերկրեայ գործունէութեան, քանի որ բացայայտ գործունէութիւնը անպատեհութիւններ կը ներկայացնէ :

Կեդր. Գործադիր Կոմիտէն մանրամասն հրահանգներ կուտայ ամբողջ գործին վերակազմութեան համար : Թէեւ առաջին տեղը Ամերիկան կը գրաւէ, բայց կեդր. Կոմիտէն կ'ըսէ թէ Անգլիոյ, Ֆրանսայի եւ Չեխոսլովաքիոյ կոմիտէներն ալ պէտք է « որոշ քայլեր առնեն » վերակազմութեան համար, քանի որ սովորական բացայայտ գործունէութիւնը կրնայ անպատեհութիւններ յառաջ բերել այդ երկիրներուն մէջ, մօտաւոր ապագային : (Հաւանաբար կեդր. Կոմիտէն նկատի ունի Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի հետ կատարուած առեւտրական բանակցութիւնները, ինչպէս եւ Չեխոսլովաքիոյ ճանաչման հեռանկարը) : Կեդր. Կոմիտէն մանաւանդապէս կը յանձնարարէ կազմել « արհեստով յեղափոխականներու » վարիչ շարքեր, ատորերկրեայ աշխատանքի համար : Այս առթիւ կը բացատրէ թէ արհեստով յեղափոխական՝ կը նշանակէ բարձրօրէն մարզուած համայնավար, եւ նախընտրելի կը դառնէ որ այս կարգի գործիչները չարձանագրուին կուսակցութեան տոմարներուն մէջ : Անոնք պէտք է գործ գտնեն, կամ կեանքի համար իրենց գործունէութեան վրայ : Եթէ կառավարի և ձերբակալման վտանգի ենթարկուին, պէտք է փախչին եւ իրենց դէկավարութիւնը չարունակեն սահմանին վրայ : Այլապէս, երբ հասնի բացայայտ պայքարի ժամը, զանգուածները կրնան զրկուիլ վարիչներէ : Այն մանաւանդ գործիչները որոնք արտասահման ապատանած են, առաջին աղդանշանին պէտք է միանան անվտանգ մնացած գործիչներուն հետ և զանգուածները վարեն կոմիտէին դէմ կռուելու համար, գործադուլներ եւ ուրիշ գործօն ձեռնարկներ սարքելով տիրող վարչաձեւին դէմ : Կեդր. Կոմիտէն կ'ըսէ թէ այս կարգի գործիչներու չարքի մը կազմակերպութիւնը եւ պահպանումը « հակայական նշանակութիւն ունի ներկայիս » : Անոնց կազմակերպումը եւ մարզումը պէտք է սերտօրէն հետեւի այն ուղեգծին որ կը գործադրուի բոլշեւիկեան ատորերկրեայ (գաղտնի) յեղափոխականներուն կողմէ, ցարական չրջանին :

Կեդր. Կոմիտէն այս առթիւ կը յիշեցնէ Ստալինի վերջին ախտաճանաչումը, թէ « հասած ենք յեղափոխութեանց եւ պատերազմներու նոր ալիքի մը նախօրեակին » :

Կառավարութեան ելմտական ծրագիրը

ՊԻՏԻ ԿՐՆԱ՞Ն ՎՍՏԱՀՈՒԹԻՒՆ ՇԱՀԻԼ

Ինչպէս գրած ենք, Շոթանի գահլիճը խորհրդարանին կը ներկայանայ այսօր, կարդալու համար իր ծրագիրը : Այս առթիւ պիտի պահանջէ անմիջապէս անցնիլ ելմտական ծրագրին քննութեան :

Դեռ ծանօթ չեն կառավարութեան ելմտական առաջարկները, բայց իրազեկներ չեն կարծեր որ Պ. Մառչանտօ, ելմտացոյցի նախարարը, կարենայ բոլորովին նոր միջոցներ առաջարկել, գոցելու համար ելմտացոյցին բացը : Անցեալ սեպտեմբերին այդ բացը կը հաշուէին 6,000,000,000 Ֆրանք, այժմ կը հասնի 7 միլիառի : կառավարութիւնը աչքի առջեւ ունի 1,500,000,000 Ֆրանքի ներքին փոխառութիւն մը, հարիւրին 5 — 5ուկէս տոկոսով :

Վերջին տեղեկագիրները կը հաստատեն թէ եկամուտի տուրքը մեծապէս պակսած է, եւ փախուստներ եւ խարդախութիւններ կը կատարուին : Պ. Մալվի երեսփ. ժողովին ելմտական յանձնախումբին նախագահը, « Մաթէն »ի ուղղած նամակով մը կը յայտնէ թէ ինք եւ իր պաշտօնակիցները համոզուած են թէ անհրաժեշտ է պայքարիլ խարդախութեան եւ փախուստին դէմ, որ մեծ համեմատութիւններ առած է :

Պ. Թառարիէօ « Լիպէռթէ »ի մէջ հրատարակուած նամակով մը դիտել կուտայ թէ միայն 1926ին Պ. Փուանքառէի կողմէ ձեռք առնուած միջոցները կրնան դարմանել չարիքը : Այս առթիւ, նախկին վարչապետը շատ մռայլ կը տեսնէ Ֆրանսայի ներկայ վիճակը, յայտարարելով թէ բանակը անբաւական է թիւով եւ կազմածով, թէ դիւանագիտութիւնը իր յոյսը դրած է կոտրած եղէգներու վրայ, ինչպէս Մ. Նահանգները որոնք անկարողութեան դատապարտուած են տնտեսական տագնապին հետեւանքով, Մեծն Բրիտանիան որ իր մեկուսացման երազներէն կ'արթննայ միայն օդանաւերէն ռումբեր արձակուած տեսնելով, Լեհաստան ու Փոքր Համաձայնութիւնը որոնք պաղած են եւ Զորսերու դաշինքը :

Եզրակացնելով, Պ. Թառարիէօ կ'ըսէ թէ երկիրը 32 միլիառ Ֆրանք փոխ առած է 15 ամսուան մէջ, իսկ հանրային կարծիքին ջլատումը ակներեւ է, քանի որ 30 — 40 միլիառ Ֆրանք դիզուած – կղզուած է : Նախկին վարչապետը այս բոլոր չարիքը կը վերագրէ իբարու յաջորդող ձախակողմեան գահլիճներուն տկարութեան, եւ կը հրաւիրէ իր կուսակիցները ուժ տալ իրեն, տապալելու համար որ եւ է կառավարութիւն որ կ'ընդդիմանայ արմատական բարենորոգումներու :

*** Պանք տը Ֆրանսի նոյեմբեր 24ի տեղեկագրէն կ'երեւայ թէ՝ ոսկեդրամի պահեստը պակսած է 1,460,487,736 Ֆրանք եւս, ինչ որ չորս միլիառի կը բարձրացնէ նուազումը՝ անցեալ սեպտեմբերէն ի վեր :*

Թուրքիա եւ Պուլկարիա

ԷՆԿԻՒՐԻ ԼՈՒՐ ՁՈՒՆԻ ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ԴԱՇԻՆՔԷՆ

Թուրքիոյ արտաքին գործավարը Պելկրատէն վերադարձին, Սոֆիայի կայարանին մէջ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Պուլկարիոյ վարչապետին հետ :

Այս առթիւ, հետեւեալ յայտարարութիւնները ըրաւ պուլկարական թերթի մը :

— « Ես տեղեկութիւն չունիմ որ եւ է պաշտօնական ձեռնարկի մասին, Պալքանեան Խառնակ դաշինք մը կնքելու համար Պուլկարիոյ դէմ : Թուրքիան բանակցութիւն չէ կատարած եւ չվիտի կատարէ Խառնակ, նոյն իսկ երկխակ

(Լուրերու Շարունակութիւնը կարդալ Դ. էջ)

«ԵՐԵՔՈՒԱՅ ՍՈՒՐԲ ՍԱՀԱԿԸ»

(ՎԱՂՈՒ ԴԱՀԱՒՈՐԱԿԱՆ ՎԱՅԵՐԸ ԵՒ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԱՍԵՆՑԻ)

ԼՈՒՒԾ — Նոր շարքեր Ա. եւ Բ. տարուան նոքը հրատարակած են 19թը ի 21թը, բայց տակաւին չենք կարէնք ամենայն ինչ շարունակելի, օրը օրին էական բացատրեն (Վաքթ).—

Ներկայ տարի հարցերէն մէկը, որ մեզ մեծ հետաքրքրութեան կը մղէ, Ազգային Սահմանադրութեան վերակազմութեան վերաբերեալ հարցն է։ Ինչո՞ւ, ինչպէ՞ս, ինչ պայմաններու մէջ եղաւ ան, ինչ հետեւանքներ ունեցաւ, ինչ ազդեցութիւն ունեցաւ ազգային կեանքին վրայ, ահա հարցեր, որոնց պատասխանները մեզ պիտի հետաքրքրեն։ Ուրեմն, ինչպէս ըսինք, մեզ մեծապէս կը հետաքրքրէ Ազգային Սահմանադրութեան հարցը, որ ոչ միայն մեր ազգային կեանքի մէջ մեծ դեր մը խաղցած է, այլ նաեւ ամբողջ Արեւելքի համար մեծ նշանակութիւն ունեցած է։ Ազգային Սահմանադրութեան հարցը մեզ համար նոր չէ։ Ան մեզ հետաքրքրած է միշտ, եւ ամէն անգամ որ ազգային կեանքի մէջ խնդիրներ ծագած են, ամէն անգամ որ ազգային կեանքի մէջ ներքին կռիւներ ծագած են, մենք դիմած ենք Ազգային Սահմանադրութեան, որպէսզի անոր մէջ գտնենք լուծումը այդ խնդիրներուն։ Ազգային Սահմանադրութեան հարցը մեզ համար նոր չէ, ըսինք, բայց ան նոր կերպով մեզ հետաքրքրեց, երբ Վաղու Դահաւորակեան «Հայկական Սահմանադրութիւնը եւ Յովհաննէս Մասենցի» գիրքը հրատարակուեցաւ։ Ինչո՞ւ, ինչպէ՞ս, ինչ պայմաններու մէջ եղաւ Ազգային Սահմանադրութեան հարցը, ինչ հետեւանքներ ունեցաւ, ինչ ազդեցութիւն ունեցաւ ազգային կեանքին վրայ, ահա հարցեր, որոնց պատասխանները մեզ պիտի հետաքրքրեն։ Ուրեմն, ինչպէս ըսինք, մեզ մեծապէս կը հետաքրքրէ Ազգային Սահմանադրութեան հարցը, որ ոչ միայն մեր ազգային կեանքի մէջ մեծ դեր մը խաղցած է, այլ նաեւ ամբողջ Արեւելքի համար մեծ նշանակութիւն ունեցած է։ Ազգային Սահմանադրութեան հարցը մեզ համար նոր չէ, ըսինք, բայց ան նոր կերպով մեզ հետաքրքրեց, երբ Վաղու Դահաւորակեան «Հայկական Սահմանադրութիւնը եւ Յովհաննէս Մասենցի» գիրքը հրատարակուեցաւ։ Ինչո՞ւ, ինչպէ՞ս, ինչ պայմաններու մէջ եղաւ Ազգային Սահմանադրութեան հարցը, ինչ հետեւանքներ ունեցաւ, ինչ ազդեցութիւն ունեցաւ ազգային կեանքին վրայ, ահա հարցեր, որոնց պատասխանները մեզ պիտի հետաքրքրեն։ Ուրեմն, ինչպէս ըսինք, մեզ մեծապէս կը հետաքրքրէ Ազգային Սահմանադրութեան հարցը, որ ոչ միայն մեր ազգային կեանքի մէջ մեծ դեր մը խաղցած է, այլ նաեւ ամբողջ Արեւելքի համար մեծ նշանակութիւն ունեցած է։ Ազգային Սահմանադրութեան հարցը մեզ համար նոր չէ, ըսինք, բայց ան նոր կերպով մեզ հետաքրքրեց, երբ Վաղու Դահաւորակեան «Հայկական Սահմանադրութիւնը եւ Յովհաննէս Մասենցի» գիրքը հրատարակուեցաւ։ Ինչո՞ւ, ինչպէ՞ս, ինչ պայմաններու մէջ եղաւ Ազգային Սահմանադրութեան հարցը, ինչ հետեւանքներ ունեցաւ, ինչ ազդեցութիւն ունեցաւ ազգային կեանքին վրայ, ահա հարցեր, որոնց պատասխանները մեզ պիտի հետաքրքրեն։ Ուրեմն, ինչպէս ըսինք, մեզ մեծապէս կը հետաքրքրէ Ազգային Սահմանադրութեան հարցը, որ ոչ միայն մեր ազգային կեանքի մէջ մեծ դեր մը խաղցած է, այլ նաեւ ամբողջ Արեւելքի համար մեծ նշանակութիւն ունեցած է։

Ազգային Սահմանադրութեան հարցը մեզ համար նոր չէ, ըսինք, բայց ան նոր կերպով մեզ հետաքրքրեց, երբ Վաղու Դահաւորակեան «Հայկական Սահմանադրութիւնը եւ Յովհաննէս Մասենցի» գիրքը հրատարակուեցաւ։ Ինչո՞ւ, ինչպէ՞ս, ինչ պայմաններու մէջ եղաւ Ազգային Սահմանադրութեան հարցը, ինչ հետեւանքներ ունեցաւ, ինչ ազդեցութիւն ունեցաւ ազգային կեանքին վրայ, ահա հարցեր, որոնց պատասխանները մեզ պիտի հետաքրքրեն։ Ուրեմն, ինչպէս ըսինք, մեզ մեծապէս կը հետաքրքրէ Ազգային Սահմանադրութեան հարցը, որ ոչ միայն մեր ազգային կեանքի մէջ մեծ դեր մը խաղցած է, այլ նաեւ ամբողջ Արեւելքի համար մեծ նշանակութիւն ունեցած է։ Ազգային Սահմանադրութեան հարցը մեզ համար նոր չէ, ըսինք, բայց ան նոր կերպով մեզ հետաքրքրեց, երբ Վաղու Դահաւորակեան «Հայկական Սահմանադրութիւնը եւ Յովհաննէս Մասենցի» գիրքը հրատարակուեցաւ։ Ինչո՞ւ, ինչպէ՞ս, ինչ պայմաններու մէջ եղաւ Ազգային Սահմանադրութեան հարցը, ինչ հետեւանքներ ունեցաւ, ինչ ազդեցութիւն ունեցաւ ազգային կեանքին վրայ, ահա հարցեր, որոնց պատասխանները մեզ պիտի հետաքրքրեն։ Ուրեմն, ինչպէս ըսինք, մեզ մեծապէս կը հետաքրքրէ Ազգային Սահմանադրութեան հարցը, որ ոչ միայն մեր ազգային կեանքի մէջ մեծ դեր մը խաղցած է, այլ նաեւ ամբողջ Արեւելքի համար մեծ նշանակութիւն ունեցած է։

Հայկական երգ փրկվելու օրը

Հայկական երգի ամենամեծ հարստությունը ժողովրդական երգերն են։ Ժողովրդական երգերի մեջ է արտացոլված հայ ժողովրդի կյանքը, նրա պայքարը, նրա ձգտումները։ Ժողովրդական երգերի մեջ է ապրում հայ ժողովրդի հոգին։

դաշնագրի մը մասին որ ուղղուած ըլլայ Պուլկարիոյ դէմ, որովհետեւ այդ պիտի հակասէր իր էապահականութեան որ կը ձգտի վերահաստատել վստահութիւնը եւ խաղաղութիւնը Պալքանեան պետութեանց միջեւ առկախ մնացած խնդիրներու լուծումը: Ոչ ոք կը ժխտէ Պուլկարիոյ իրաւունքը, պայքարելու եւ ստանալու համար իրեն եղած խոստումները: Այս նպատակին համար կան միջազգային իրաւարարութիւնը եւ Ազգերու Դաշնակցութիւնը: Օրինակ, երէ Պուլկարիան դէպի եգէականն ծով ելքի խնդիր յարուցանէ, ինչպէս նախատեսուած է Նէոյիի դաշնագրով — երէ մը որ գուտ տնտեսական է և ոչ հողային — ես յանձն կ'առնեմ ուժգնօրէն միջամտել յունական կառավարութեան մօտ, որպէսզի գործադրուի այս յանձնառութիւնը: Յունական կառավարութիւնը չի մերժեր բանակցիլ այսպիսի հիման մը վրայ:

Խօսելով Պ. Մուշանովի հետ եղած տեսակցութեան մասին, Թէվֆիք Բիւշտի պէյ ըսաւ թէ կ'ուզէր տեսնել վարչապետը, բացատրելու համար թուրքեւեւուկոսլաւ դաշինքին իմաստը եւ կրկին հաւաստելու թէ այդ դաշինքը, ինչպէս եւ Յունաստանի հետ կնքուած դաշնագիրը երբեք չեն փոխեր Թուրքիոյ բարեկամութիւնը՝ Պուլկարիոյ հանդէպ: Աւելցուց թէ Պելկրատի մէջ անհամբեր կը սպասեն Պուլկարիոյ թագաւորին այցելութեան եւ թէ Սերպերը յայտնապէս կ'ուզեն համաձայնիլ Պուլկարներուն հետ:

ՖՈՒԹՊՈԼԻ ՄԵԾ ՄՐՑՈՒՄ ՄԸ
ՍԿՈՎՏԻԱՑԻՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱԻՍՏՐԻԱՑԻՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ

Ամիսներէ ի վեր սպասուած փութպոլի մրցումը տեղի ունեցաւ Զորեքշաբթի օր, Սկովտիոյ մէջ, Աւստրիացիներու եւ Սկովտիացիներու միջեւ: Ներկայ էին 68,000 հոգի: Երկու կողմերը լաւ խաղարկութիւն մը ունենալէ յետոյ, հաւասար մնացին 2 — 2ով:

Ամբողջ եւրոպական մամուլը, մանաւանդ անգլիականը գովեստով կը խօսին Աւստրիացիներու մասին:

ՎԵՑ ՀԱՄԱՑՆԱՎԱՐՆԵՐ ԳԼԽԱՏՈՒԵՑԱՆ ՓԷօլնի բանտին մէջ, հինգշաբթի առտու, կրակ ըրած ըլլալով հիթլէրականներու դէմ:

Պ. ԼԻԹՎԻՆՈՎ Հռոմ կը հասնի այսօր, տեսակցելու համար Պ. Մուսոլինիի հետ: Քաղաքական շրջանակներու մէջ մեծ կարեւորութիւն կուտան այս այցելութեան:

ՀՐԵԱՑ ԱՌԻՏՐԱԿԱՆ մը 900,000 ֆրանք պահելով իր ինքնաշարժին մէջ, կը փորձէր փախչիլ Գերմանիայէն, երբ ձերբակալուեցաւ սահմանագլուխին վրայ: Մանհայմի մէջ ալ ձերբակալուեցան երեք հրեայ առեւտրականներ, իբրեւ մեղսակից:

Հ. Դ.

Փարիզ եւ արուարձաններ

ՓԱՐԻԶԻ Հրազդան, Ազբիւր Սերոբ եւ Քրիստափոր *միացեալ խումբերու ժողովը այս Երկուշաբթի երեկոյ ժամը 8.30ին 32,* Avenue Goblins *սրճարանին վերնայարկը:*

Գտան

Լիոնի կոմիտէին զասախօսական ժողովը այս երկուշաբթի իրիկուն ժամը 8.30ին: Կը հրաւիրուին ընկերներ եւ համակիրներ: Կը դասախօսէ՝ ընկեր Աշոտ Իսահակեան:

ՄԱՐՍԷՑԼԻ Հ. Ց. Դ. Պատ. Միութեան կեդր. Վարչութիւնը ամիսպոզական խառն ժողովի կը հրաւիրէ Քաղաքի, Պուլվար Օտտօի եւ Սէն Լուի ընկերները այսօր Շաբաթ երեկոյ ժամը 8.30ին Գրադարանի մէջ:

ՄԱՐՍԷՑԼԻ « Իշխան » ԵԿՆԹԱԿՈՄԻՏԷՆ՝ ամիսպողաբար ժողովի կը հրաւիրէ իր բոլոր ընկերները, այսօր, շաբաթ երեկոյ ժամը 8ին, սովորական հաւաքատեղին:

Ներկայանալ անդամատետրով: Պարտաւորիչ ներկայութիւն:

ՍԷՆ ԹՒԹԻԷՆԻ Կէվլին խումբի ժողովը այսօր շաբաթ երեկոյ ժամը 8·30ին սովորական հաւաքատեղին:

Փարիզի Գրական Ակումբ *այսօր Շաբաթ իրիկուն, ժամը 9ին, 131,* rue Paul Berruel (*Նախկին* rue Cambronne, *131*) métro Vaugirard *տեղի կ'ունենայ Գր. Ակումբի ընդհանուր ժողովը, կը հրաւիրուին Գրական Ակումբի անդամները:*

Եթէ առաջին ժողովը մեծամասնութիւն չունենայ, նոյն իրիկուն ժամը 9.30ին տեղի կ'ունենայ երկրորդ հրաւիրուած ժողովը, հակառակ կանոնագրութեան՝ անկախ ներկայ գտնուող անդամներու թիւին: Օրակարգ՝ նոր անդամներու ընդունելութիւն, դեկոյց վարչութեան եւ նոր վարչութեան ընտրութիւն:

Հանդէս - պարահանդէս

կազմակերպուած՝ *ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ ԱՌՆՈՒՎԻԼԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ*

Այսօր Շաբաթ գիշեր ժամը 9էն մինչեւ լոյս

Maison Beck. Place de la Gare. à Arnouville

երգ, արտասանութիւն եւ բանախօսութիւն:

կէս գիշերէն վերջ եւրոպական պարեր,

կը նուագէ *ԵՔՐԱՏ* նուագախումբը: Մուտք 3 եւ 4 ֆրանք:

խնջոյք Տհսիճի մէջ

Սեբաստիոյ Նահանգային Ռուսուհասիրաց Միութեան կողմէ

Այսօր Շաբաթ երեկոյ ժամը 6իշտ 2ին

Պ. Եղնիկ Յարութիւնեանի սրճարանին ներքնայարկը

ի նպաստ տեղւոյն Մանկապարտէզ Դպրոցին

Մանրամասնութիւնները յայտարարով:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Այրի Տիկին Կիւլիզար Աւետիսեան եւ զաւակները շնորհակալութիւն կը յայտնեն Հ. Ց. Դ. Երբ. կեդր. Կոմիտէին, Հ. Յ. Դ. Վարդան Կոմիտէին, Հրայր եւ Ռագմիկ խումբերուն, ընկերներու, Տիր. Կ. Խաչի, Հայ Արիներու եւ ամէն անոնց որոնք անձամբ, գրաւոր կամ ծաղկեպսակով ցաւակցութիւն յայտնեցին իրենց ամուսնոյն եւ հօր՝

ՕՆՆԻԿ ԱՒԵՏԻՍԵԱՆԻ (Հաճի)

դառնադէտ մահուան առթիւ:

Սարսել, 27 Նոյ. 933

Ա Զ Դ

Լիոնի եւ շրջակայից Հայ հասարակութեան առ ի գիտութիւն կը ծանուցանենք թէ կաթողիկոսական ճեմարիտ պատուիրակ՝ Գեր. Տ. Երուանդ եպիսկ. Փէրտահճեան հանդերձեալ է Ս. պատարագ մատուցանել, վաղը կիրակի դեկտեմբեր 3, Լիոնի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ՝ 75 Ավընիւ Պէրթըլօ, Լիոն: Կը հրաւիրուի Լիոնի եւ շրջակայից հայ հասարակութիւնը, անպայման ներկայ ըլլալ ու մխիթարուիլ հոգեւորապէս:

Սկզբնաւորութիւն ժամերգութեան՝ ժամը 7·30ին, Ս. պատարագ ժամը 9·30ին, քարոզ ժամը 11ին:

(*Կնիք*)

Le Gérant : H. STEPHAN

Imprimerie A. DER (AGOPIAN) 17, Rue Damesme :-: PARIS (13e)

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Տօնապետեան եղբայրք եւ պարագաները շնորհակալութիւն կը յայտնեն ազգականներու, բարեկամներու եւ ընկերներու, որոնք անձամբ, ծաղկեպսակով եւ նամակաւ ցաւակցութիւն յայտնեցին իրենց սիրելի մօր, քրոջ եւ հօրաքրոջ՝

ՏԻԿ. ՇՈՒՇԱՆ ՏՕՆԱՊԵՏԵԱՆԻ

(*Խարբերդի Մուղուր օղլու գիւղէն*)

դառնադէտ մահուան առթիւ, որ տեղի ունեցաւ 9 Նոյեմբեր, 1933:

ՍԷՆ ԹՒԹԻՒՆԷՆ ՑԷՐ եւ Տիկին կարապետ Խրիմեան մէկ տարեկան «ՎԻՄ» կը նուիրեն իրենց եղբօր Պ. Մհերան Խրիմեանի (Պէյրութ):

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ
ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Տեղի կ'ունենայ 16 Դեկտեմբեր Շաբաթ երեկոյ, ժամը 9ին

Cercle Militaireի ՇՔԵՂ ՍՐԱՀՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ **2, Ave. PORTALIS (Place St. Augustin)**

ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՐՏՕՆՈՒԹԵԱՄԲ (ՋՕՐ. ԿՈՒՌՈՅԻ)

ՀՈԳ ԱՆԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ ***Տիկ. Ն. ԳԱՓԱՄՃԵԱՆի***

ԵՒ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ ***Պ. Պ. ԷՄՄԷՐԻՃԵԱՆի***

Գեղարուեստական խնամեալ բաժին, Անակնկալներ եւ աթթրաքսիօններ, Թօմպոլա.— կարգադիր Յանձնախումբը ոչինչ խնայած է իր ամբողջ փայլը տալու համար այս հանդէսին, ուր պիտի ծափահարուի ի միջի այլոց **Mlle DUBERNARD (de l'Opéra)**, *Ցուցադրութիւն երկու փոքրիկ պօքսէրնե-րու կողմէ (մանրանկար մը աշխարհի ախոյեանութեան):*

Նուագախումբը **Cerce Militaire**ի: *Ցանկական եւ Սպանիական պարեր:*

Ճոխ եւ դիւրամատչելի սիւֆէ:

ՄՈՒՏՔ 25 ՖՐԱՆՔ

Թէյասեղան Լիոնի մէջ

ԸՆԿԵՐ Ս. ՋԱՒԱՐԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ 20ԱՄԵԱԿԻ ԱՌԹԻԻ

Վաղը կիրակի կէսօրէ վերջ, ժամը 2ին Զարդարեան Գրադարանին մէջ *կը հրաւիրուին ընկերներ եւ համակիրներ:*

Ներկայ կ'ըլլայ ընկեր Աշոտ Իսահակեան:

RÉVEILLON ՇՔՕՆ, ՀՇԱՉԵԼԻ

LE BYZANCE *Հելլէն Ընկերակցութիւնը, բարեհպատակ իր ձեռնարկներուն ի նպաստ, ԳԻՇԵՐԱՑՈՂ մը սարքած է 24 Դեկտեմբեր կիրակի, ժամը 9էն մինչեւ առաւօտ՝*

Salle des Ingénieurs Civilesի *մէջ*

10, rue Blanche, Paris (9). Métro: Trinité

Հելլէն Ընկերակցութիւնը գիտի մը ամիս առաջ նման երեկոյթ մը սարքած էր եւ մեր հայ բարեկամները մեծ բազմութեամբ եկան պատուել մեզ:

Քաջալերուած այս բարեկամութենէն, կուզ կ'ուզէնք բոլոր հայ հայրենակիցներուն, որոնց հետ միացած ենք անցեալի հպարտակաց մեր տառապանքով, պատուել մեզ իրենց ներկայութեամբ:

Հոգեկաւոր նուագախումբ, արեւել. եւ եւրոպ. պարեր, պարի մրցումներ, քոթիլիոն, թոմպոլա նուէրներով եւ Ազգ. Պարզեւախաղի տոմսերով, աթթրաքսիոն, ճոխ սիւֆէ:

ՄՈՒՏՔ.— Տիկիններու 10 ֆրանք, այրերու 15 ֆրանք:

Կարելի է տոմսերը հայթայթել նախօրօք, դիմելով **M. N. Karabetsos, 24 Fbg Monmmatre, Paris (9e).**

Գեղարուեստական երեկոյթ Վիէնի մէջ

կազմակերպուած՝ *Ջ. Ո. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ*

Այսօր Շաբաթ երեկոյ ժամը 8.30ին Չ.Ց.Դ. Խաչակ Ակումբին մէջ

կը ներկայացուին՝ ԹՈՐՈՍ ԾԱՌԱՆ եւ ԴՈՒՒՄԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԸ

ՀԱՅ ԹԱՏՐՈՆ
ԺԱՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՄԵԾ ՆԵՐԿԱՑԱՑՈՒՄ

ՎԱՂԸ ԿԻՐԱԿԻ ԿՒՍՕՐԷ ՎԵՐՋ ԺԱՄԸ 2.30ԻՆ

Պէշիկթաշլեան Թատերասրահին մէջ 28, rue Troyon. Sèvres (S. O.)

ԿԸ ՆԵՐԿԱՑԱՑՈՒԻ ՆԱՄՈՒՍ

(Երիվանդագէի տրամ 5 արար)

Հայկական ֆարսանիք—Թափօր ժոմերով, պարերով եւ երաժշտութեամբ

Կը մասնակցին.— Տիկ. Ս. Պաղտասարեան, Տիկ. Գայեանէ, Օր. Մակտօնալտ, Օր. Մինասեան, Պ. Պ. Պաղտասարեան, Բարիլոյսեան, Պոտիկեան, Յարաֆեան, Աճէմեան, Վահրամ եւ ուրիշներ:

Բեմադիր՝ *Պաղտասարեան* Մուտք՝ 7 եւ 5 ֆրանք

Հաղորդկց. միջոց. — *Փօրթ Սէն Քլուէն առնել 1 թիւ հանրակառքը և իջնել* Pont Sèvres.

ԱՊՈԻԽՏԻ ԵՒ ԵՐՇԻԿԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Գ. ՔԷՍԹԷԿԵԱՆ

ցայտնի ապուխտավաճառ *ՔԻՍԹԻԿԵԱՆ* վաճառատունը, կը ծանուցանէ իր յարգելի յաճախորդներուն, որ իր սեփական գործարանին մէջ՝ Թարմ եւ ժաքուր միսէ պատրաստուած *Երշիկն ու Ապուխտը* կը վաճառէ մեծաքանակ 5 քիլոէն սկսեալ:

Ապուխտ Քիլօն **14** ֆրանք, երշիկ Քիլօն **12** ֆրանք

Դիմել հետեւեալ հասցէներով՝

Charcuterie KESTEKIAN

46, Rue du Baignoire, MARSEILLE

կամ **5 ,Villa Chalet Rosier de la Platrière St. Julien - MARSEILLE**

0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000

ԱՄԵՆԱԳԵՂԵՑԻԿ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐ ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ

Photo ANI

ՕՐ. ՎԵՐԺԻՆ ՁԱՄՊԱԶ

75, Bld. de la Villette. Métro: Combat

Քարթ տ'Իտանտիթէ ըլթուշով 6 *Հատ* 5 *Ֆրանք:*

Քարթ փոսթալ 12 » 20 »

Մեծցուած լուսանկարներ ըլթուշով

եւ ձուաձեւ շրջանակով 45 *Ֆրանք:*

0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000

Ordre de Table Ronde *միջազգային կազմակերպութիւնը կազմակերպած է 2 Դեկտեմբեր շաբաթ երեկոյ ժամը 21ին*

Salle Adyarի ՄԷՋ. **4, Square Rapp**

դաշնակահար ՍԵՐԿԷՑ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆի նուագահանդէսը,

Մուտք միմիայն մանաւանդ հրաւիրագրով:

ՀԱՅՑԷի ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Նկարչատուն Վ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

24, rue Torbin.

ԿԱՐՏԱՆի օձոպլիւներու կայարանին ճիշդ դիմացը, Նօթերին կից Ա. յարկ նոր եւ մեծ սրահ էնսեթալասիօն: Բոլոր նկարները ելեկտրականութեամբ: Ինքնութեան թուղթերու նկարները 12 ֆատը խնամուած ըլթուշով՝ 10 ֆրանք: Նկարչատունը բաց է ամէն օր առաւօտեան ժամը 8էն մինչեւ երեկոյեան 9:

Մաքուր եւ արագ սպասարկութիւն: Դիմեցէք եւ գոհ պիտի մնաք:

ԼՈՑՄ ՏԵՍԱԻ

ԿԵԱՆՔ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏ

ՏԱՐԵԳԻՐՔ Դ. ՏԱՐԻՆ

1934

Դիմել՝ **M. & M. Barsamian.**

94, Rue Lafayette. Paris (10)

ԳԻՆ՝ 25 ՖՐԱՆՔ ԱՄԷՆ ՏԵՂԻ ՀԱՄԱՐ

Հայ առեւտրականներ

"Tricotage MOSPIR"

21 rue des Petits Carreaux Paris (2) **Métro: Sentier**

Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի *արանց, կանանց եւ տղայոց* Թրիքոյի տեսակաւոր ճոխ մոդերք, Maille fine եւ Maille Retournée:

Առաջին իսկ այցելութեամբ գոհացում պիտի գտնէք, անմրցելի գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ:

---

13 ՎԱՐՁՈՒԻ ԵՆ *օգտաւէտ յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կազ եւ ելեկտր. եւ շոֆաժ.* **13**

rue Pierre Curie, K. Bicêtre. *Métro: Porte d'Italie.*

ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱՐԱՆ
L. LÉCORCHÉ

Ex. Interne des Hôpitaux de Paris

Chef de Clinique à l'Ecole Dentaire Française

Assistant **Ա. Տ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ** ***chir. dent. D.E.D.F.***

ԽՆԱՄՈՒԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԵՒ ՁԱՓԱԽՈՐ ԳԻՆ

Սոյն յայտարարութիւնը ներկայացնողին հարիւրին 10 զեղչ

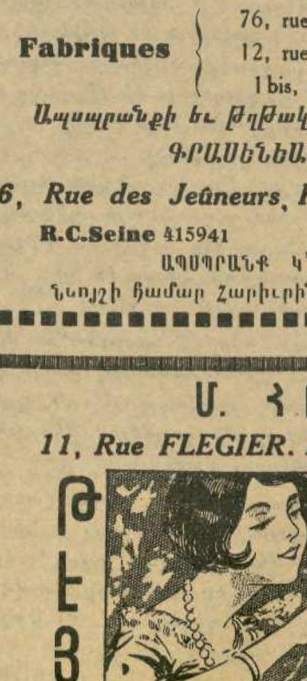
Կ'ընդունի 9 - 12 եւ 2 - 7 Հեռախօս Inv. 27-95

28 Avenue d'Orléans

Métro Denfert Rocherau ou Mouton Duvernet

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ *ԺՕԺ 8 եւ 10 թիւ մեքենայ ունեցող գործատէրներ եւ գործատուհիներ: Տեւական գործ, լաւ վարուք: Կը գտնէք օգքազիոն* (Jauge) *ԺՕԺ թիւ 10 մեքենաներ: Դիմել ամէն օր* **KÉBABDJIAN**ի, **6, Rue du Jeûneurs, Paris (2)**: *Մէթրօ՝* **Sentier** *կամ* **Bonne - Nouvelle**, *հեռաձայն* **Louvre: 57 – 37**:

ԹԷՅ ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1880ԻՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ

»»»«««

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

ԱՄԷՆ ԵՐԿՐԻ ԹԷՅԵՐՈՒ

ՈՒՂՂԱԿԻ ՆԵՐԱԾՈՒՄ

կապոյտ եւ դեղին ճրարներու մէջ surprise նուէրներ կը գտնուին:

Դիմել.—

COMPTOIRE DES

THÉS YAVROU

23, Rue Sénac — MARSEILLE **Tél. COLBERT 25 - 27**

ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ Փարիզի մեր նոր վաճառատունէն ուր մթերած ենք եղանակին լաւագոյն մօտէլները ամէնանպաստաւոր պայմաններով:

TRICOTS KÉBABDJIAN (Kébas)

Fabriques
- 76, rue Henri Regnault à Courbevoie (Seine)
- 12, rue Capitain Guynemer à Courbevoie (Seine)
- 1 bis, rue Gambetta à Houilles (Seine & Oise)

Ապսպրանքի եւ թղթակցութեանց համար:

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ եւ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

6, Rue des Jeûneurs, Paris (Métro: Sentier & BonneNouvelle)

R.C.Seine 415941 **Tél. LOUVRE: 57 - 37**

ԱՊՍՊՐԱՆՔ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻՆՔ ԴԱՒԱՌՆԵՐԷՆ

Նոյշի համար Շարիւրին 20 զեղչ:

Մ. ՀՐԱՉԵԱՆ

11, Rue FLEGIER. MARSEILLE. Tél. 1 - 59

ԹԷՅ ՀՐԱՉԵԱՆ

Ներածում եւ արտածում ամէն տեսակ նպարեղէններու, Պուլկարական ձիթապտուղ, քաշտավալ, Պոլսական եւ Յունական ամէն տեսակ գոնսերվաներ, Իղմիրի չամիչ, տերեւ, ձերմակ պանիր, քաշէր եւ համեմներ:

Raki ERIVAN. p. r.

Ներկայացուցիչ **NIEL** *ձերմակ պանիրի ընկերութեան:*

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՑԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

(Fondé en 1925) R. C. Seine 276.286

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian

Rédaction & Administration

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

17, Rue Damesme PARIS (13e)

Téléphone : Glacière 15-70

(ԵՐԹԵԼԻԱԿԻ ՀԱՄԱՐ՝ Métro : TOLBIAC)

ԲԱԺԱՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ԵՌԱՄՍԵԱՅ
Ֆրանսա ու գաղութներ	140 ֆրանք	70 ֆրանք	35 ֆր.
Անգլիա, Եգիպտոս, Ջուիցերիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 ֆրանք	100 ֆրանք	—

ԿԻՐԱԿԻ 3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

3 Décembre 1933

ՅՐԿ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2360 — ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ԹԵ՛Ւ ՏՈՒԼՔ ԵՐԳԻՆ

Միշտ է պատուի է հայկական երգը, այս պողոտաներուն վրայ։ Ինչպէս ամէն տեղ։

Մեր հատ մը արդար յաւակնութիւններուն մէջ, տեւական պիտի մնայ հայ ժողովրդական երգը։

Ու պիտի մնայ ոչ միայն անխոցելի աղբիւր մը վճիտ հանդիսաւորութեան եւ անսպառ ներշնչման, այլեւ պարծանք մը որ կրնանք հպարտութեամբ արժեցնել ամէն տեղ։

Մամուլը օրը օրին կ'արձանագրէ բազմաղան յաջողութիւններ։

Հայկական երգը չատոնց դարձած է միջազգային վայելք եւ պահանջ, փարիզէն մինչեւ Աւստրալիոյ ափերը։

Ոչ միայն հայկական երգչախումբեր կը հրաւիրուին միջազգային մրցահանդէսներու, այլեւ անթելի կայանները այլեւս օրէնք դարձուցած են պարբերաբար հրաւիրել հայ երգիչ կամ երգչուհի։

Միայն հայկական նախաձեռնութեամբ կազմակերպուած համերգներն ալ երբեք յուսախաբութեան չեն մատնած օտար հասարակութիւնները։

Կարելի է ըսել թէ՝ անոնք, օտարները, ընդհանրապէս աւելի խոր տպաւորութիւն կրած, աւելի ջերմ դնահատում ընծայած են, քան մենք։

Քանի մը պատահական օրինակներ յիշած ըլլալու համար, ըսենք թէ կատարեալ յաղթանակ մը եղաւ Ա֊թէնքի մէջ կազմուած համերգը, ամիսներ առաջ։

Յաղթանակ մըն էր այս տարուան Մշակոյթի Օրն ալ — Փարիզի մէջ — որ նուիրուած էր հայկական երգին եւ երաժշտութեան, բոլորն ալ հայկական ձեռքերով։

Յաղթանակ մը եղաւ, նմանապէս, Մարսէյլի համերգը, (Նոյեմբեր 19), որ օժտուած էր բացառիկ նորութիւններով։

Աւելի համեստ ծրագրով մը, Նոյ. 25ին մօտաւոր այլ անծանօթ միջավայրի մը, Փիթիվիէի մէջ, հայկական երգը դիւրը լուսցնել տուաւ Ֆրանսացիներուն, չնորհիւ «Միհրան»ի 25 անդամներուն։

Տակաւին կրնայինք յիշել նոյնքան կազդուրիչ օրինակներ՝ Մ. Նահանգներուն եւ Սուրիոյ մէջ կազմակերպուած երգահանդէսներէն, որոնց ունկնդիրները եղած են միշտ խառն, հայ թէ տեղացի։

Կրնայինք յիշել օրինակներ Հայաստանէն ալ։ Ո՞վ չխանդավառուեցաւ «Կոմիտաս» նուագախումբի վերջին յաջողութիւններէն, Ե. Միութեան գլխաւոր կեդրոններուն մէջ։

Կը նշանակէ թէ՝ ոչ միայն հայկական երգն է որ կը պահէ իր անսպառ ուժն ու հմայքը, այլ եւ ունինք տաղանդաւոր արուեստագէտներ, հին թէ նոր, տարէց թէ երիտասարդ, որոնք վառ կը պահեն կրակը, արծարծելով, զտելով, նոր տարրեր խառնելով եւ անընդհատ երիտասարդացնելով։

Երգը, ինքնին, կրակ մըն է մոխիրի տակ թաղուած, կարօտ՝ կենդանի միտքերու եւ խանդակաթ ձեռքերու։ Ուր որ այդ առաքելութիւնը չի պակսիր, արդիւնքը օրհնութիւն է և երանութիւն։ Արդար պարծանք եւ — գործածե՞նք մաշած բառը — «ազգասիրական» գործ։ Իրական եւ տեւական վաստակ։

Ասի՞նք նաեւ ժողովուրդի կարօտի մասին։ Մանաւանդ հիմա որ ոչ հայրենի հող ունինք մեր ոտքին տակ, ոչ ալ մեր արեւն ու լուսնկան՝ մեր գլխուն վերեւ։

Ահ մը Հայեր՝ օտարութեան մէջ կլանուած, կոմիտասեան երգեր կը պահանջեն Վարչապետէն (Լեհաստան)։

Հայկական երգին ծարաւն ունին հեռաւոր Մանչուրիոյ եւ Ճինաստանի զանազան քաղաքներուն մէջ հաստատուած համրանքներ։

Երգ, է՛րգ՝ ապրելու, ոչ թէ մեռնելու համար...

×

Եւ սակայն,— խնայէ՛ այս տաղտուկը, ժողո՛ւրդ Հայոց,— եւ սակայն անողոք ձայն մը կը յիշեցնէ հերթական եղանակը։

— Այս բոլորը լաւ։ Բայց, ի՞նչ մասնաւոր աշխատանք յանձն առած ենք, պահպանելու եւ զարգացնելու համար Երգը, ապրեցնելու եւ տեւականացնելու համար զանազան ձեռնարկներ։

Չէ՞ որ, բացի Հայաստանէն, մնացեալը ամբողջ արդիւնք է անհատական կամ հաւաքական նախաձեռնութեանց, անհնարին ճիգերու եւ զոհողութեանց։

Հայաստանի մէջ, պետական միջոցներ տրամադրուած են երգչախումբերուն, երգահաններուն եւ նուագախումբերուն։

Որ ազգային–հաւաքական աղբիւրէն պիտի օգտուին զարգացումներու անհատական եւ հաւաքական ձեռնարկները, չվհատելու, չպաղատելու, կէս ճամբան չմնալու համար։

Մինչեւ ե՞րբ կրնան դիմանալ, մինչեւ ո՞ւր կրնան հասնիլ տաղանդաւոր այլ չունեւոր արուեստագէտները, գործարանի մուրճէն եւ ծուխէն, չարաչար աշխատանքէն աւելցած ժամերը երգչախումբի յատկացնող համեստ աշխատաւորները, ի վառս ազգին Հայոց...

Հրա՛ւք պիտի ըլլար, եթէ ունեւոր մը բարեհաճէր դրամագլուխ յատկացնել, հիմնական ձեռնարկի մը համար։

Փոխանակ անվերջ սպասելու այդ հրաշքին, կարելի՞ չէր ձեռք ձեռքի տալ եւ կազմել ընկերակցութիւն մը, բազմանդամ, ամուր եւ տեւական։

Թէ՛ւ տուէք Հայկական Երգին։

Պուտ մը տաք սիրտ, թեթեւ աշխատանք մը՝ գլուխ գլխի, ձեռք ձեռքի,— եւ կը յաջողինք։

Երգո՛վ կը վարատին շատ մը ամպեր ալ...

Շ.

Ընկ. Մարկոս Տէր Մանուէլեան (Բաքուէն)

« Հայրենիք »էն ցաւով կ'իմանանք մահը վաղեմի ընկերոջ մը, Մարկոս Տէր Մանուէլեանի (Բաքուէն), որ 25 տարի հաշուած մնալէ յետոյ, վերջերս վերադարձած էր իր Դաշնակցութեան ծոցը, դրօշամարտի յուզումներուն առթիւ։

Մահը տեղի ունեցած է նոյեմբեր 14ին, Լովելի հիւանդանոցին մէջ։

Շուտով կը ներկայացնենք իր կեանքն ու գործը։

ԱՆՁԱՏՈՂԱԿԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ՈՒԿՐԱՅԻՆԱՅԻ ՄԷՋ

Կեդր. Կոմիտէին խոստովանութիւնները

Ուկրայինայի համայնավար կուսակցութեան կեդր. կոմիտէի եւ կեդր. վերահսկիչ յանձնաժողովի լիագումար ժողովը վերջերս երկարօրէն զբաղեցաւ նաեւ Ուկրայինայի ազգայնական համայնավարներու խնդրով եւ, յատկապէս, ամիսներ առաջ ինքնասպանութիւն գործած՝ ուկրայինացի յայտնի համայնավար, կրթական գործավար Սկրիփնիքի դաւադրութեան գործով։ « *Իզվեստիա* »յի (27 նոյ.) մէջ հրատարակուած է այդ առթիւ հանուած բանաձեւը, որմէ կը բաղենք հետեւեալ յատկանշական մասերը.—

Ամէնէն առաջ՝ բանաձեւը խստօրէն կը դատապարտէ Ուկրայինայի համայնավար կուսակցութեան պատասխանատու մարմինները, որ « չեն նկատած եւ ժամանակին արգելք չեն եղած, որպէսզի ուկրայինացի ազգայնական տարրերը եւ ջարդուած դասակարգային թշնամի մնացորդները չմտնեն կոլխոզներու եւ մեքենա – տրակտորային կայաններու դեկավար մարմիններու, ինչպէս նաեւ խորհրդային այլեւայլ հողային ու մշակութային եւ նոյնիսկ կուսակցական կազմակերպութիւններու մէջ՝ նպատակ ունենալով վնասարարութիւն եւ հակա – յեղափոխական « սապոթաժ » ընել կուսակցութեան եւ խորհրդային իշխանութեան դէմ »։

Բանաձեւը կը վկայէ, թէ « հակայեղափոխական դաւաճաններու եւ դաւադիրներու ամբողջ բոյներ ստեղծուած են շարք մը ժողովրդական գործավարութիւններու, կրթական հաստատութիւններու եւ տարբեր շրջաններու կուսակցական դեկավարութեան մէջ։ Քաղբենի – ազգայնական տարրերը թափանցեր են ոչ միայն խորհրդային – կառավարական, այլեւ կուսակցական կազմակերպութիւններու մէջ եւ աջակցութիւն գտած են ուկրայինացի ազգային – ուֆլոնիստական տարրերու կողմէ, որոնք միացած են կուսակցութեան ձեռնարկները վիժեցնելու նպատակով։ (Ուֆլոնիստ–թեւուղ, կը կոչուին այն համայնավար տարրերը, որոնք կը ջատագովեն տեղական – ազգային իրաւունքները եւ դէմ են Ստալինի բաղաքականութեան)։ Այդ տարրերը կը գործեն լայնօրէն եւ մեծ վնաս հասցուցած են Ուկրայինայի ընկերվարական շինարարութեան։ Այդ տարրերու գլուխը կեցած էր ինքնասպան գործավար Սէրիփնիքը։ Անոնց ձգտումն էր՝ անջատուիլ խորհրդային Միութենէն, ուր ընկերվարութիւն կը կառուցուի, եւ դառնալ դէպի Կալիցիա »։ (Կալիցիան Լեհաստանի մաս կազմող Ուկրայինան է։ Կը նշանակէ ուկրայինացի ազգայնական համայնավարները կը ձգտին Միացեալ եւ Անկախ Ուկրայինայի)։

Այնուհետեւ բանաձեւը ցոյց կուտայ, թէ ինչ գործելակերպի կը հետեւէին Սէրիփնիքի կողմնակիցները։ « Անոնք կը ձգտէին թուլցնել Ուէրայինայի տնտեսական, պետական եւ մշակութային կապերը խորհրդային միւս հանրապետութիւններու հետ։ Կ'աշխատէին տկարացնել Խ. Միութեան ազդեցութիւնը, ուկրայնական լեզուն կտրել ռուս լեզուէն, ռուսերէնին նմանող բառերը փոխարինել լեհական, չեխ կամ գերմաներէն բառերով, ուկրայնացնել դպրոցները»։

Բանաձեւը խստօրէն կը դատապարտէ ուկրայինացի ազգայնական համայնավարները, որոնք ուկրայինացի տարագիր ազգայնականներու հաղաբակցութիւն է որ կը հետապնդեն, կապ կը պահեն անոնց հետ եւ օտար կառավարութիւններու դրամական օժանդակութեամբ կը գործեն։ Եւ կ'ողջունէ Ստալինի կուսակից համայնավարներու ձեռք առած կտրուկ միջոցները՝ զտելու համար Ուկրայինայի համայնավար կազմակերպութիւնը, խորհրդային մարմիններ եւ մշակութային կազմակերպութիւնները անհարազատ տարրերէ։

Մոսկուայէն տրուած հրահանգներով վերջին ֆաի մը ամսուան ընթացքին Ուկրայինայի պետական, մշակութային եւ կուսակցութեան բոլոր կազմակերպութիւնները խիստ ֆննութեան ենթարկուած են եւ, ինչպէս բանաձեւը կը վկայէ, հիմնովին մաքրուած են ազգայնական եւ հակաստալինեան տարրերէ, տասնեակ հազարաւոր ուկրայինացի համայնավարներ դուրս ձգուած են կուսակցութեան շարքերէն, բազմաթիւ ականաւոր գործիչներ հեռացուած են պաշտօններէ, ահռորուած կամ ուրիշ վայրեր փոխադրուած պաշտօնով։ Ուկրայնական համայնավարներու « անջատականութիւնը » զսպուած է ժամանակի մը համար։

Ասորիներու տեղաւորման խնդիրը

ԻՐԵՆՑ ԳԻՒՂԵՐԸ ԼՔԵԼՈՎ ՄՈՒՍՈՒԼ ԿԸ ԹԱՓԻՆ

« Թայմզ »ի թղթակիցը Մուսուլէն կը հեռագրէ թէ հակառակ ձեռք առնուած միջոցներուն, Ասորիները կը շարունակեն լքել իրենց գիւղերը եւ Մուսուլ ապաստանիլ։ Արդէն հինգ հազար հոգի խնամուած են քաղաքին մէջ եւ գաղթականի վարչութիւնը դժուարութեան մատնուած է, պարենաւորման համար։ Ոմանք չեն ուզեր իրենք մնալ, գանդատելով անապահովութենէն։ Տեղաւորման յանձնախումբը ազդարարած է թէ ժամանակի կը կարօտի այլուր փոխադրութիւնը եւ եթէ արտերը չցանեն, անօթի պիտի մնան։ Բայց անօգուտ։ Տեղաւորման համար միակ տրամադրելի վայր կը համարուի Պրազիլիան։ Արդ, Ասորիները չեն ուզեր հոն երթալ եւ կը նախընտրեն Սուրիան, իսկ հոգատար իշխանութիւնը կը դժկամակի ընդունիլ։

Մուսուլ կ'իմանան նաեւ այն Ասորիները որոնք դժգոհ են պատրիարք Մար Շիմունի քաղաքականութենէն։ Ասոնք հաւատարիմ էին Իրաքի կառավարութեան, բայց անցեալ օգոստոսի դէպքերուն հետեւանքով այլեւս չեն ուզեր մնալ։

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՕՐ ԿԸ ՍԿՍԻՆՔ ՀՐԱՏԱՐԱԿԵԼ ՅԱՌԱՋԻ ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԽԱՂԻՆ ԱՌԹԻԻ *կանխիկ վճարող բաժանորդներու ամուսիններէն*

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԱՀՌԵԼԻ ՓՈԹՈՐԻԿ ՍԵՒ ԾՈՎԻ ՄԷՋ

60 ՆԱՒԵՐ ԸՆԿՂՄԱՆ, 27 ՀՈԳԻ ԽԵՂԴՈՒԱԾ,

150 ՀՈԳԻ ԱՆՀԵՏԱՑԱԾ

Պայսէն կը հեռագրեն դեկտեմբեր 1 թուականով։— Վերջին լուրերու համաձայն, Սեւ Ծովու փոթորիկը ահռելի համեմատութիւններ ստացաւ, մասնաւորապէս Սամսոնի բացերը։ Վաթսուն հատ զանազան նաւեր ոչնչացան։ Անլիքները ծովափ նետեցին բեկորները եւ ապրանքները։ Մինչեւ հիմա կը հաշուեն 27 հոգի խեղդուած, 150 հոգի անհետացած։ Բազմաթիւ տուներ կործանած են, իսկ ուրիշներ ողողուած։ Վնասները քանի մը միլիոնի կը հասնին։ Ջուրերը ողողեցին Սամսոն – Սըվազ երկաթուղիին ցած մասերը։

Վերջին ժամուն հասած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ բազմաթիւ վիրաւորներ կան ուրիշ ծովեզերեայ շրջաններու մէջ որոնք նմանապէս ծանր վնասներ կրած են։

Պուէրէշէն կը հեռագրեն դեկտ. 1 թուականով։— Անսովոր փոթորիկ մը կը սուրայ Սեւ Ծովուն վրայ։ Երեսուն հոգի կորսուած են եւ իբր 200 հոգի մէջտեղ չկան։ Բազմաթիւ քաղաքներ եւ գիւղեր ողողուած են ռումանական, պուլկարական եւ Թրքական ծովեզերքներուն վրայ։ Ոչ մէկ նաւ կրնայ մեկնիլ Քոնսթանցայէն։

⁂ « *Իմանիթէ* »ի մէջ հրատարակուած հեռագրի մը համաձայն, խորհրդային « *Կէյզճիլ* » նաւը, որ 10,000 թիթեղ քարիւղ եւ 2000 թիթեղ պէնզին բեռցած էր, խրած է Օրտուի բացերը, Նաւաստիներէն 13 հոգի ազատուած են։ Մէկ հոգի մեռած է եւ վեց հոգի կը պակսին։

Դանիէլը Խորհրդարանին ներկայացաւ երէկ

Երէկ, շաբաթ, խորհրդարանին ներկայացաւ Շոթանի դահլիճը, կարդալով իր յայտարարութիւնը։ Այս առթիւ պահանջեց յետաձգել հարցապնդումները, եւ անմիջապէս ձեռնարկել ելմտական ծրագրին քննութեան։ Նախապէս արձանագրուած բոլոր առենախօսները հաւանեցան ժամանակ տալ դահլիճին, որպէսզի նոր տագնապ մը չծագի, քանի որ ելմտական խնդիրը սուր հանգամանք առած է։

Ապահովագրութիւն գործազրկութեան դէմ

Անգլիոյ երեսփ. ժողովը առջի օր սկսաւ քննել օրինագիծ մը, որ կը բաբեկարգէ գործազրկութեան դէմ հաստատուած ապահովագրութեան օրէնքը։ Աշխատանքի նախարարը երկարօրէն պարզեց օրինագիծը, որ կը ձգտի թեթեւցնել գործազրկութեան ծանուկին հոգերը, աւելի ամուր հիմերու վրայ դնել գայն եւ վերջապէս լուծել սա վիշտ խնդիրը։— Գործազուրկներ կան որոնք նպաստի օրինական իրաւունքը կորնցուցած ըլլալով, դարձեալ անգործ կը մնան։ Օրինագիծը կ'առաջարկէ կեդրոնական գրասենեակ մը հաստատել, փոխանակ տեղական վարչութեանց, ինչպէս է ներկայիս։

ՎԻՃԱԿԱԽԱՂԸ ՄԵ՞ՂՔ Է...

Ինչպէս յայտնի է, Անգլիոյ մէջ արգիլուած են բոլոր տեսակի վիճակախաղերը, կրօնական եւ բարոյական նկատումներով։ Վերջերս տուգանքի դատապարտուեցաւ արքայազուն դուքս մը, որ անուղղակի վիճակախաղ սարքած էր մարզասիրական նպատակներով։

Լորտերու ժողովին հինգշաբթի օրուան նիստին մէջ, Սըթըրլէնտի դուքսը առաջարկեց փոխել օրէնքը եւ պետական վիճակահանութիւն սարքել, ի նպաստ հիւանդանոցներու, որոնց եկամուտները պակսած են։ Այս առթիւ հարցուց թէ վիճակախաղերը հակառա՞կ են կրօնի եւ բարոյականի, թէ հարիւր հազարաւոր ոսկիներ դուրս կ'ելլեն երկրէն, օտար վիճակախաղերու համար,— իբրեւ տուգանքի, Ֆրանսական, իտալական եւայլն։ Էթոլի դուքսը (այն որ տուգանքի դատապարտուած է), դիտել տուաւ թէ « օրէնքին կեղծաւորութիւնը աչխարհի առջեւ ծիծաղելի դարձուցած է Անգլիան », թէ « բրիտանական զամբոին պատառը ձգուած է իրլանտական չնիկին »։

Այս առաջարկներուն ընդդիմախօսեց Քէնթըրպըրիի արքեպիսկոպոսը, յայտարարելով թէ երբ վիճակախաղ սարքուի, անոնք որ վարժուած են ինքնաբերաբար օգնելու հիւանդանոցներուն եւ ուրիչ բարեգործական հաստատութեանց, պիտի դադրեցնեն իրենց նպաստը, թէ պիտի տկարանան բարոյական ըմբռնումները եւայլն։ Ուինչըսթրի եպիսկոպոսն ալ պնդեց թէ խաղամոլութիւնը պիտի քաջալերուի, եթէ Անգլիան ալ վիճակախաղ հաստատէ։

Լորտ մը դիտել տուաւ թէ մեծագումար դրամի կը կարօտին բժշկական եւ դիտական հետազօտութեանց համար, թէ նմանակ մը ստացած է արհեստաւորէ մը որ կ'ըսէ.— « Ունեւորներուն համար հաճելի է հակառակիլ վիճակախաղին, բայց աշխատաւորները որ այնքան կը չարչարուին ապրուստի համար, ուրախութեամբ պիտի ողջունեն վիճակախաղը »։

Վիճարանութիւններէն յետոյ, կառավարութեան ներկայացուցիչը յայտարարեց թէ մօտերս օրինագիծ մը պիտի ներկայացուի, օրէնքը սրբագրելու համար։

ԼԻԹՎԻՆՈՎ ՀՌՈՄԻ ՄԷՋ

Երէկ Հռոմ հասաւ Պ. Լիթվինով, տեսակցելու համար Պ. Մուսոլինիի հետ։ Վերջին լուրերու համաձայն, Խ. Միութեան արտաքին գործավարը պիտի խորհրդակցի վնասթափութեան եւ ուրիշ միջազգային հարցերու մասին։ Կը հաւատան թէ Մոսկուա հակառակ է պետութենէ պետութիւն ուղղակի բանակցութեանց կամ սահմանափակ ժողովներու։

Վագը, երկուշաբթի, Պ. Լիթվինով պիտի ընդունուի Իտալիոյ թագաւորին կողմէ։ Կ'ըսուի թէ ուրիշ մայրաքաղաք մըն ալ պիտի այցելէ, Մոսկուա վերադառնալէ առաջ։

—·—

« *ԱՆՕԹԻՆԵՐՈՒ ԱՐՇԱՒԱՒՈՒՄԲ* » մը ճամբայ հանած է Ուազի նահանգէն եւ փարիզ կը հասնի այսօր։ Ոստիկանութիւնը խիստ միջոցներ ձեռք առած է, բարեկարգութիւնը պահպանելու համար։ Այս առթիւ միքինկ մը պիտի գումարուի։

ԱԶԳ. ՎԻՃԱԿԱՒԱՂԻ Գ. շերտէն տոմս մը 130 ֆրանքի ծախած ըլլալով Պուտոյի մէկ դրամատունը, տիկին մը դատ բացաւ այդ հաստատութեան դէմ։

«ԵՐԵՒԱՆԻ ՍԱՀՄԱՆԱԴԻՐ»

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԳԱՂԱՓԱՐԻ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԱԺԱՆԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՀԱՒԱՔԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ

Ուրբաթ, Հոկտեմբեր 3-ին, ժամը 5-ին, Հայկական Սովետական Հանրապետութեան Գագաթարի եւ Հայկական Սովետական Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի նախագահութիւնները հաւաքուեցան Կրեմլի Սուրբ Գէորգեան սրահում։

Ներկայ էին Հայկական Սովետական Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի պատգամաւորներ, Հայկական Սովետական Հանրապետութեան կառավարութեան անդամներ, Հայկական Սովետական Հանրապետութեան Գերագոյն Դատարանի նախագահ, Հայկական Սովետական Հանրապետութեան Դատախազ, Հայկական Սովետական Հանրապետութեան Գերագոյն Տնտեսական Խորհրդի նախագահ, Հայկական Սովետական Հանրապետութեան Պետական Պլանաւորման Յանձնաժողովի նախագահ, Հայկական Սովետական Հանրապետութեան Ֆինանսների Ժողովրդական Կոմիսարի տեղակալ, Հայկական Սովետական Հանրապետութեան Ժողովրդական Կրթութեան Կոմիսարի տեղակալ, Հայկական Սովետական Հանրապետութեան Ժողովրդական Առողջապահութեան Կոմիսարի տեղակալ, Հայկական Սովետական Հանրապետութեան Ժողովրդական Տնտես

ԵՐԿԱԹԱՑԵՔ ՄԻ ՀԱՅՑ ԹՎԱԲԱՆ ՎՈՍԿԵ ԹՈՓԱԼ

(ՂՎԻԿԻՎՈՒԹԻՒՆ ԳՈՂԱՆԻ ՄԸ)

Ցաւով կը հաղորդենք մեր ընթերցողներուն, որ Վոսկե Թոփալ (1813 — 1878) իր երկրային Նավարկութիւնը փակեց մեր թղթակիցներէն մէկուն հասցէով ուղղուած հետեւեալ նամակով մը։

Ահա թէ ինչպէս կը պատմէ Վոսկե Թոփալ իր կեանքի մասին։

Ես ծնած եմ Ղարսի մէջ, ուր հայրս զբաղած է եղած ատենը ոչխարներու առեւտուրով։ Ես ալ հօրս հետ միասին ոչխարներ արածեցուցած եմ։ Ամէն տարի գարնան կ՚երթայինք Ալաշկերտ, ուր ամառը կ՚անցնէինք։ Ես 10 տարեկան էի, երբ հայրս մեռաւ։ Մայրս ինծի հետ միասին կը շարունակէ ոչխարներու առեւտուրը։ Ես 20–30 ոչխար ունէի, որոնք մեծցուցած էի։ Ամէն տարի ոչխարներս կը ծախէի, ու ինծի համար նոր ոչխարներ կ՚առնէի։ Ես ամուսնացած չեմ։ Ինծի համար ոչ մէկ կապ կամ կարիք ունեցած եմ։ Ոչխարներս ծախելով ստացած գումարներս ալ ինծի համար բաւական են։ Ես ամէն տարի Ալաշկերտ կ՚երթայի, ուր ամառը կ՚անցնէի։ Ամառը ոչխարներս կը ծախէի, ու ձմրան համար նոր ոչխարներ կ՚առնէի։ Ես ամէն տարի ոչխարներս ծախելով ստացած գումարներս ալ ինծի համար բաւական են։ Ես ամէն տարի Ալաշկերտ կ՚երթայի, ուր ամառը կ՚անցնէի։ Ամառը

ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ԶԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ ՎԵՐԱՊԱՀԵՑԷՔ

Ֆրանս. Կառմիր Խաչի Փարիզի մասնաճիւղի

ԲԱՐԵՆՊԱՏԱԿ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌՔԻՆ

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ *ՏԻԿ. Մ. ԲԵԿԼՃԻԲԵՇԵԱՆԻ*

Մանրամասնութիւնները յաջորդով

ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱՐԱՆ

L. LÉCORCHÉ

Ex. Interne des Hôpitaux de Paris

Chef de Clinique à l'Ecole Dentaire Française

Assistant **Ա. Տ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ** ***chir. dent. D.E.D.F.***

ԽՆԱՄՈՒԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԵՒ ԶԱՓԱՀԻՈՐ ԳԻՆ

Սոյն յայտարարութիւնը ներկայացնողին հարիւրին 10 զեղչ

Կ'ընդունի 9 - 12 եւ 2 - 7 Հեռախօս Inv. 27-95

28 Avenue d'Orléans

Métro Denfert Rocherau ou Mouton Duvernet

ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ

36 ՏԱՐՈՒԱՆ ՓՈՐՁԱՌՈՒ ԴԵՐՁԱԿ

KILTIKIAN

8 rue Rougemont. Paris (9)

Métro Montmartre Tél. Provence 95—68

կը կարէ ֆագուստներ ամենալաւ կերպասներէ սկսեալ 450ֆր.-էն

կերպասին նմոյշը կը տրուի յաճախորդին:

ՊԷԼՎԻԼԻ ԵՒ ՓԼԱՍ ՏԷ ՖԷԹԻ ՀԱՅԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՐԱՆՑ ԵՒ ԿԱՆԱՆՑ ՍԱՓՐԻԶԻ ԽԱՆՈՒԹ

Maison MIASSERIAN

56, rue Olivier Métra, Paris (20)

Métro: Place des Fêtes Tél. Ménil. 64 - 52

Մասնագէտ՝ մագերու ներկի եւ indefrisable-ի *40.60* եւ *75* ֆր.

Գողովրդական գիներ. խնամուած աշխատանք:

Maison AGÉDER

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Ա Ժ Տ Է Ր

Gros **Demi-gros**

67, rue de Cléry. Paris (2) **Tél. Central 48 - 12**

Մասնաւոր պատեհութիւն իանութպաններու եւ մարշաններու

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ՍՕԼՏԵՐ

Այրերու, կանանց եւ փոքրիկներու համար բրդեղէն — ֆիւսուա-ծեղէնի վերաբերեալ ընտիր եւ աժանագին ամէն տեսակ ապ-րանքներ. *քօսթիւմ, ժիւփ, ժիլէ, Փիւլովէր, Ջաշքօլ* եւայլն:

Etude de Me **BERNARD WAHÉ**

(12 année)

Licencié en Droit de la Faculté de Paris

Ancien élève de l'École des Hautes Etudes Sociales

JURISCONSULTE

Droit Français et International Privé

94, Rue St. Lazare (*Սէն Լազար կայարանին մօտ*) Tél. Pigalle 67 - 69

Կը ստանձնէ ամէն տեսակ գատական խնդիրներ, ինչպէս նաեւ փողոցի արկածներ, անձամբ կը պաշտպանէ առեւտրական եւ ֆաշտարար դատարան-ներու առջեւ, կուտայ **certificats de coutumes**ներ, կը կատարէ ամուսնութեան եւ ամուսնալուծման վերաբերեալ բոլոր գործողութիւնները:

Կ'ընդունի ժամը 9—10 *եւ* 17—19: *Նաեւ ժամադրութեամբ*

0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000

T. S. F.

SUPERHETERODYNE BAPST 5 et 7

(Ամերիկեան կազմած)

վերջին կատարելագործութիւն,

Ամմրցելիօրէն աժան գին:

Loterie Nationaleի յառաջիկայ **tirages**ներէն

ձեր միլիոնատէր լուրը անմիջապէս իմանալու հա-մար փութացէք գնել 5 կամ 7 լամպնոց **pick - up**ի **prise**ով անզուգական **postes** երէն:

Դիմել անձամբ կամ նամակաւ Փարիզի Ecole Pratique de Radioélectricité-էն վկայեալ եւ նախկին (Essayeur Essayeur Radio-Vitus)՝

ՊԱՔԻՍՔ Կ. ՔԵԱՉԵԱԵԱՆԻ

4, Square Paul Bert Asnières (Gares Bois-Colombes) Seine:

(Gare St. Lazarէն մինչեւ հասցէին վայրը 12 վայրկեան):

0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000

ՁԱԿԱՏԱԳՐԻ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆ

Յայտնի աստղագէտ Հոգիբան **Tamu.Rhos** *որ եկած է Ամերիկէն, համաձայն ձեր ծնունդի թուականին եւ ձեռքի գիծերուն կը գուշակէ ձեր անցեալը, ներկան եւ ապագան: Կուտայ ճիշդ եւ մտերիմ խորհուրդներ ձեր սիրային, ամուսնական կեանքի մասին: Թղթակցու-թեամբ՝ 10 ֆրանք: Անձամբ դիմողներու՝ դիմադէմ-րու եւ աստղերու գուշակութեամբ 15 ֆրանք:*

Դիմել ժամը 10—12 եւ 2—7, Mr. Tamu-Rhos

26 Rue St. Placide, Paris (6) Մէթրօ՝ Vaneau

ԳՈՒ ՇԱԿՈՒ ՀԻ

Տէկ. ՄԱՐԻՍ ՋԷՅ

Դիմել ամէն օր (կի-րակին մէջը) ժ. 3-բացի երէկ: 62, rue **de Rochefoucauld** *բա-կին խորը, Բ. յարկ, աջ կողմ: Մէթրօ՝* Pi-galle:

Les Gaines de J. Roussel Paris

83, Boulevard Malesherbes

177, Regent Street, London W. I

Հայ սոհւտրակումներ

"Tricotage MOSPIR"

21 rue des Petits Carreaux Paris (2) **Métro: Sentier**

Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի *արանց, կանանց* եւ *տղայոց* Թրիքոյի տեսակաւոր ճոխ մեթերք, Maille fine եւ Maille Retournée:

Առաջին իսկ այցելութեամբ գոհացում պիտի գտնէք, անմրցելի գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ:

ԵԹԷ ՀԱՑՐԵՆԱԲԱՂՁՈՒԹԵՆԷ ԿԸ ՏԱՌԱՊԻՔ

ԽՄԵՑԷՔ ԱՆԱՐԱՏ

Raki ERIVAN

ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՀԱՄԱՐ՝

Société "PEUREUX"

12, Bld. des Vignes, MARSEILLE Téléphone: COLBERT 58-10

ԼԻՈՆԻ ԵՒ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒ ՆԵՐԿԱՑՈՒՑԻՉ

D. N. BAHADOURIAN 40, rue Chaponnay. Lyon

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

կարող դերձակուհի Տիկին ԴՈՀԱՐ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ, **12 rue Saint Sulpice.** *Փարիզ. Մէթրօ* **Odeon.** *կը կարէ ամենավերջին նորաձե-ւութիւն Թուալով* Manteau, Robe de Soir, Robe de Mariage եւ Robe d'Après midi:

ՄԱՆՆԱՒՈՐ ԶԵՂՉ ԿՐԻԶԻ ՊԱՏՃԱՌՈՎ

Կարող գիտցողներու դիւրութեան համար, երէկ կը փափաքին, վերջալոյսը կը կարէ տրոնց վրայ յարմար գնով: Կ'ընդունի Կիրակի եւ շաբթուայ բոլոր օրերը: Գիշերներն ևս կարելի է: Կը ղրկենք վերջին նորաձեւութեան Թուալներ օտար երկիրներ բնակող-ներուն:

ՇՈՒՏՈՎ ԿԸ ԲԱՑՈՒԻ ԱՐԴԻԱԿԱՆ ԴԵՐՁԱԿԱՏՈՒՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԽԱՆՉԷՐԵԱՆ

97 ROUTE D'ORLÉANS, CACHAN

Անգլիական եւ ֆրանսական ընտիր կերպասներ, վերջին նորաձեւութիւն, խնամուած կար: Գիներու վրայ կարեւոր զեղչ:

Կ'ՈՒԶԵԻՆ *ժօժ 8 եւ 10 թիւ մեքենայ ունեցող գործաւորներ եւ գործաւորուհիներ: Տեւական գործ. լաւ վճա-րում: Կր գտնենք օթքազիոն* (Jauge) *ժօժ թիւ 10 մեքենաներ: Դիմել ամէն օր* **KÉBABDJIAN**ի, **6, Rue des Jeûneurs, Paris (2):** *Մէթրօ՝* **Sentier** *կամ* **Bonne - Nouvelle**, *հեռաձայն* **Louvre: 57 – 37:**

ՏՕՔԹ. ՍՊԱՐԹԱԼԻ

ՓԱՐԻԶԻ ԲԺՇ. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ

Նախկին գլխաւոր բժիշկ եւ վիրաբոյժ Իզմիրի Ազգ. հիւանդանոցին

33, Rue Poissonnière (Rex սինեմային ճիշտ քովը)

Մէթրօ՝ Bonne-Nouvelle

Ընդունելութիւն ամէն օր ժամը *14—18* եւ ժամադրութեամբ:

ՄԱՅՐԱՆՈՑ

Villa ANNETTE

6, rue de l'Atlas, 6

(**Buttes Chaumont**ի պարտէզէն **25** մէթր հեռու)

Tél. NORD 46 - 65

Վիրաբուժական գործողութեանց եւ ծննդաբերութեանց ընդարձակ սրահներ՝ արդիական ամէն յարմարութիւններով, լուսաւոր, օդասուն, դեղեցիկ անկեակներ:

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԳԻՆԵՐ

Մէթրօ՝ **Belleville et Simon Bolivar,** *Հանրակառք՝ թիւ 5, 26:*

Օթօպիւս՝ **N. BF. BN.**

Տօքթ. ԱՍԼԱՆ

ՄԱՆԱՆԱՑԻ ԹՈՒԲԵՐՈՒԼՈՍԻ եւ ԱՂԻՔՆԵՐՈՒ հիւանդութեանց

34 Bld. de Clichy, Paris. Métro Pigalle Tél. Marcadet **76-65**

Հիւանդները կ'ընդունի ամէն օր ժամը 2—8, կիրակի եւ տօն օրեր 10—12: Առաւօտները ժամադրութեամբ:

ՕԳՏԱԻԵՑԷՔ Փարիզի մէջ նոր վաճառատունէն ուր մթերած ենք եղանակին լաւագոյն մօտէլները ամէնանպաս-տաւոր պայմաններով:

TRICOTS KÉBABDJIAN (Kébas)

Fabriques 76, rue Henri Regnault à Courbevoie (Seine)
12, rue Capitain Guynemer à Courbevoie (Seine)
1 bis, rue Gambetta à Houilles (Seine & Oise)

Ապապրանքի եւ թղթակցութեանց համար՝

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ եւ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

6, Rue des Jeûneurs, Paris (**Métro: Sentier & BonneNouvelle**)

R.C.Seine 415941 **Tél. LOUVRE: 57 - 37**

ԱՊՍՊԻՐԱՆՔ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻՆՔ ԳԱԻԱՌՆԵՐԻՆ

Նմոյշի համար Շարիւրին 20 զեղչ:

ԲՈՒՐԴԵՐ

կը ծախենք ամէն տեսակ բուրդեր՝ Թրիքօ շինողներու համար: Միշտ պատրաստ ունինք 50.000 քիլօ ամէն տեսակի գոյներով բուրդեր՝ թիւ *2)28, 3)28, 2)32, 2)36, 2)40* (grosse laine):

Դիմել՝ **DOERFLINGER**

31, Rue de Maubeuge, Paris (9e) Métro: Cadet

Մասնաւոր բուրդ լոգանքի հագուստներու համար: Շրջոն վա-ճառորդներու համար բուրդէ կծիկներ: Գաւառէն եկած ապա-պրանքները կը ղրկուին ապսպրանքներու ստացման օրը:

BANQUE de CRÉDIT MUTUEL

68, RUE DES ARCHIVES, PARIS (3)

Tél. Turbigo 85 – 62 **Ch. P. 1661 – 63**

Toutes Opérations de Banques
Transfert de Fonds en Russie par ORGSIN

Frais de chèque pour transferts
5 frs. pour transfert de Paris
10frs. pour transfert de Province

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԴՐԱՄԱՏԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ՀԱՄԱՐ **TORGSIN**Ի ՄԻՋՈՑԱԻ

Փոխադրութեան համար չէքի ձախք
Փարիզի համար 5 ֆր.
Գաւառի համար 10 ֆր.

---

13 ՎԱՐԶՈՒԻ ԵՆ *օդասուն յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կազ, էլեկտր. եւ շոֆաժ.* **13**

rue Pierre Curie. *K. Bicêtre. Métro: Porte d'Italie.*

ՍԵԴՐԱԿ ՍԱՍՈՒՆԻ

ՎԻՐԱԲՈՅԺ - ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՖԱՔՈՒԼԹԷՏԷՆ

14 Rue Lagrange, PARIS ( ) Métro St. Michel *կամ* Maubert-Mutualité

ՄԱՄՆԱԴԻՏ ՈՍԿԻ ԲՈՒՐՈՒՆԻ, ՊՈՒՃԻ եւ ԱՏԱՄՆԱՇՈՒՐԻ

բերնի, լինդերու, ակռաներու խնամք եւ վիրաբուժ. գործողութիւն

Կ'ընդունի ամէն օր, ժամը *9 - 12* եւ կէս օրէ վերջ 2էն 8: կիրակի եւ տօն օրեր 9էն մինչեւ կէսօր:

Ստանձնելով հանրայանի գերազանց GRITZNER և VERITAS հաստատ. ութերակ մեքենաների գործածութեան կը տարին եւս 30% զեղչ ի վար եւ գամ կը փոխանակենք հին մեքենաները.

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՄՈՏՈՐՆԵՐ և ԲԱՆԱԼԱՑՈՒՐ

275 ֆր. 300 ֆր. 350 ֆր.

Կարի մեքենայի լամպիկ ---------- 30 ֆր.

ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ 10 ՏԱՐՈՒԱՆ ԻՒՐ ՄՈՏՈՐՆԵՐՈՎ ՁԻ ՏԱՐ. ՈՒԱՑ ՉԱՍԱՐ ԾԱԽՍԱԿՈՒԹԻՒՆԻ ՀԱՄԱՐԿԱՆ ՎՃԱՐՄԱՆ ԹԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՐ 1925ԷՆ ՅԱՌԱՋԻՒՈՒ

ՀԵՌԱԽՕՍ գործիքներ

4 լամբ 650 ֆր.

5 լամբ 850 ֆր.

1 ՏԱՐՈՒԱՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

15 օրուայ համար Իզմիրի ձիւոյ կայսերական խիզ եւ ոչ Ձմեռ Nationale ի գոմանակը մէջ կ'եսք: օգտուելիք առիթէ. Դիմել՝ HOVANESSIAN INGENIEUR TEL. TRUDAINE 16-98. R.C. Sein. 57140

Bureaux s'Salon d'audition 24 Rue de Navarin Paris 9e

Ateliers s magasins 51 Grand'Rue Chaville (S et O)

Գաւառէն եկած ապրանքները կը դրկուին ապսպրանքներու ստացման օրը օրին Courte reconstruction

---

THÉS DES DEUX EMPIRES

IMPORTATION DIRECTE du Planteur au Consommateur

ԹԷՅԻ ՄԻԱԿ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ..... ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ

Լաւագոյն տեսակներ՝ Չինական, Հնդկական, Սէյլանի եւայլն., եւայլն. Թէյերու՝ անմրցե ի գիներով:

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԶԵՂՉ *հայ նպարավաճառներու եւ մարշէճ'իներու*

Անգործ՝ բայց աշխատասէր հայրենակիցներու համար գեղեցիկ առիթ մը, իրենց օրապահիկը ճարելու, ծախելով **Thés des Deux Empires** *թէյերէն:*

Դիմել՝ ՏԷՕՎԼԷԹԵԱՆ ՏԱՆ

5, Rue Mayran (Square Montholon), Paris (9e)

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԵՒ ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ

71, Rue du Fbg. St. Martin, Paris (10e)

Tél. Botzaris 53 - 61 **Métro: Château d'Eau ou Gare de l'Est**

Գիտութեան վերջին մեթոտներով կը բժշկենք վեներական ամէն տեսակի հիւանդութիւնները (ջերմամիզուկութիւն, ֆրանկախտ եւայլն), մորթի, ջղային ստամոքսի եւ կանացի հիւանդութիւններ:

Բժշկումը կը կատարուի, X անդրմանիշակագրչի ճառագայթներով եւ էլեք-տրականութեամբ: Կը կատարենք մէզի եւ արեան տարրալուծում:

Կը խնամենք ստամոքսի ամէն տեսակի հիւանդութիւններ: Հուբօն՝ սկսած 100 ֆրանքէն, պրիճ՝ ամերիկեան սիստէմով:

Արժէքները շատ մատչելի. մանաւանդ զինուորներու եւ ջաւուրներու:

Դարմանատունը բաց է ամէն օր առաւօտեան 9—12 եւ 3—8: Կիրակի եւ տօն օրերը՝ 9—4:

ԼԱՒ ապրանք և ԱԺԱՆ

ԿԱՆԽԻԿ և ԱՊԱՌԻԿ

Ֆրանքներ կը ձախսին մեծ կմոլով

"RADIO-MUSIC"
L. Nichanian
56, rue Piat
PARIS (XX)e

Տիրքեր եւ Ցորտապան ի Կրեմլեան
10 F

Le Gérant : H. STEPHAN

Imprimerie A. DER (AGOPIAN) **27, Rue Damesme — PARIS (13e)**

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՑԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

(Fondé en 1925) R. C. Seine 276.286

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian

Rédaction & Administration

ՏՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆԻՆ ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԻՆ

17, Rue Damesme PARIS (13e)

Téléphone : Glacière 15-70

(ԵՐԹԱԽԻԿԻ ՀԱՄԱՐ՝ Métro : TOLBIAC)

ԲԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԱՅԻՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ.—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ՈՒԱՄՍԵԱՅ
Ֆրանսա եւ գաղութներ	140 ֆրանք	70 ֆրանք	35 ֆր.
Անգլիա, Եգիպտոս, Զուիցերիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Արեւմ. երկիրներ	200 ֆրանք	100 ֆրանք	—

ՆՐԲՈՇԱԲԹ 5 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

5 Décembre 1933

ՅԳՐԻ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2361 — ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

"ԹԷՇԿԻԼԱԹԸ ՄԱԽՍՈՒՍԷ,,

Ամենք որ առաջին օրէն հետեւեցան այս չարքին, պիտի խոստովանին թէ քիչ անգամ հանդիսած են այնքան ուշադրաւ փոստաթուղթի մը։

Ճակատին հինգ թերթօն հրատարակուեցաւ, բայց արդէն կը բացուի վարագոյրը չարաշուք, արիւնազանգ « Թէշքիլաթ »ին, այն « Մանաւոր Կազմակերպութեան », որ գլուխ հանեց հայկինչ սարսափները։

Շաբթին առաջին երկու մասերը հրատարակուեցան նոյ. 19ին և 21ին։ Ակամայ ընդհատումէ մը յետոյ, այսուհետև պիտի շաբաթուան ամէն օր։ Թարգմանութիւնը կը կատարուի բնագրէն, առանց որ եւ է խորհրդածութեան, որպէսզի չեղծուի ամբողջ վաւերականութիւնը։ Ընդհանուր դիտողութիւն մը միայն պիտի արձանագրենք։

Գրուած՝ առանց սեթեւեթի կամ վերապահութեան, « Թէշքիլաթը Մախսուսէ »ն պիտի ծառայէ լուսաբանելու ահաւոր ճշմարտութիւններ, որոնց մասին ազօտ գաղափար ունէին անոնք որ կացութեան գլուխը կը գտնուէին 1914 — 15ին, եւ որոնք նոյն ճակատագիրն ունեցան մէկ միլիոնին հետ։

Ի՞նչ կը տեսնենք մինչեւ հիմա հրատարակուած մասերէն.—

Պատերազմը կը պայթի, գերմանական ճակատին վրայ։ Իթթիհատ – Թէրագգը, երկրորդ գծի վրայ ձգելով պատերազմին մասնակցելու խնդիրը, կ'որոշէ ստեղծել Մանաւոր Կազմակերպիւն մը,— « Թէշքիլաթը Մախսուսէ »։

— « Այս կազմակերպութեան շնորհիւ զինուած ուազակներ, պատերազմի յայտարարութեան թուականէն սկսեալ, թշնամի ուժերը շփոթի պիտի մատնէին եւ պիտի հասկնայինն անոնց ուժերուն իրական արժէքն ու բանակը»։

Այս առթիւ, յուշագիրը կը պատմէ թէ տարակարծութիւններ եւ մրցակցութիւններ կը տիրէին Թալէաթի եւ Էնվէրի միջեւ։

Բայց, ընդհանուր հանդոյցին մէջ, պարզ փակագիծ մըն է այս, որ կը կորսուի դործի ընթացքին, եւ մերկապարանոց մէջտեղ կ'ելլէ « յատուկ մարմինը », իր կանխորոշ ծրագրով։

Աւրդարեւ, յուշագիրն ալ կ'ըսէ, առաջին առթիով.

— « Այսուհանդերձ, էնվէր փաշայի ստեղծել ուզած զինուորական բռնապետութիւնը եւ Թալէաթ փաշայի « Իթթիհատ – Թէրագգը » կուսակցութեան ոչ – զինուորական եւ ազատ սահմանադրական կառավարութիւն մը տալու ծրագիրը, կը միանային «Մասնաւոր կազմակերպութեան» եւ անոր մէկ բարձր նպատակակէտին մէջ։ Այդ նպատակակէտն էր իսլամական միութիւնն ու Թուրքիայէն դուրս մնացած Թուրքերու միութիւնը։ «Մասնաւոր կազմակերպութեան » բուն նպատակը չէր էական կազմակերպութիւնը, իսլամական միութեան ճոգին տակ կը ծածկուէր եւ կը միացնէր Թալէաթն ու էնվէրը »։

Այսպէս, հիմը կը դրուի « Մասնաւոր կազմակերպութեան », եւ դէպի Արեւելք ճամբայ կը հանուին Իթթիհատի կեդրոնական վարչութեան անդամներն ու քարտուղարները (պատուիրակներ), — Տոքթ. Պէհաէտտին Շաքիր, Հոմէր Նամի, Բուչէն եւ այլն։

Ինչպէս կ'երեւայ, բոլոր մանրամասնութիւնները նախատեսած չէին առաջին օրէն, եւ չատ մը կէտեր հետզհետէ կը ճշդուին։

Բայց, առաջին օրէն իսկ սահմանուած էր այս առաքելութեան գաղտնի, զաւազրական գործունէութիւնը։

—« Պատասխանատու պատուիրակներու մեկնումը շատ գաղտնի պիտի պահէր։ Ոչ Պոլսէն մեկնած ատեն եւ ոչ ալ ճամբան անոնք որ եւ է մէկէն պիտի չճանչցուէին։ Միայն թէ իրենց հասած բաղաքներուն մէջ, կուսակալութեան ամենաբարձր պաշտօնեային դիմելով պիտի կրնային անոր օժանդակութիւնը խնդրել։ Իւրաքանչիւրին ինքնութիւնը ճշդելու համար «վէսիգա» տրուած էր, որու վրայ գրուած էր.— «Այսինչը պաշտօնով կը մեկնի երզնկա և անկէ հետագային, եթէ պէտք տեսնէ։ Կը խնդրուի պէտք եղած օժանդակութիւնը ընծայել, եթէ դիմէ» »։

Լսեցէք տակաւին.— Պատուիրակները կը հասնին նշանակուած վայրերը,— Սըվազ, Երզնկա և այլն, միշտ զգուշանալով և զանազան զրկանքներու ենթարկուելով։ Առաջին գացողներուն հետ ճամբայ կը հանուի ուրիշ պատուիրակութիւն մը, եւ մէկը միւսէն լուր չունենար։

Երզնկա հասնելէ յետոյ, պատուիրակներէն մէկը քիւրտ սաիքէի մը խանութը մտնելով, կը պատուիրէ « ալաֆրանգա » կտրել մօրուքը...

Ցետոյ բանակցութիւններ Գերմանացիներուն եւ Վրացիներուն հետ, զատ–զատ եւ միշտ գաղտնի։ Բոլորը նոյնքան զգուշութեամբ կատարուած։ Համաձայնագիրները կնքելէ յետոյ, նոյն իսկ պայման կը դնեն որ Գերմանացիները եւ Վրացիները չհարեւանի հետ յարաբերիլ, առանց իրենց ընկերակցութեան... Մնացեալը կը պարզուի հետզհետէ։

×

— Ինչո՞ւ կը զբաղիլ այս « անցած–գացած բաներով», պիտի հարցնեն շատեր։

— Այդ բոլորը գիտէինք, պիտի վստահան բաներն էին։

Ո՛չ, ընկերներ եւ քաղաքացիներ, ո՛չ։

Որքան ալ խմացած եւ գիտցած ըլլաք, չի բաւեր։

Անհրաժեշտ է միշտ եւ ամէն տեղ յիշեցնել այս « անցած–գացած բաները », նախատեսելու համար գալիքը։

Անհրաժեշտ է միշտ նորոգել ու լրացնել ձեր գիտցածը, մանաւանդ մեր պատմութեան այս եղերական շրջանին։

Եւ մանաւանդ, անհրաժեշտ է միշտ աչքի առջեւ ունենալ թէ՝ ինչպէս կը գործէր Թուրքը երէկ եւ ինչպէս կը գործէ այսօր, երբ մենք ամէն տեղ ղեկավար խաղ խելագար խաղընկերներ մը ունինք։

Այդպէս չէ՞ր նախատաճերազմեան շրջանին ալ, աշխարհասան եւ հայասպան փոթորիկէն քիչ առաջ...

Ո՞վ կ'երաշխաւորէ թէ այսօր ալ « Թէշքիլաթը Մախսուսէ »ի ոգին չէ որ կը գործէ, քայքայելու համար մեր ներքին ուժերը, եղած – չեղած կազմակերպութիւնները։

Շ.

ԿՐԸՆՈՊԼԻ ԴԱՏԸ ՎԵՐՋԱՑՍԻ

Բոլոր ամբաստանեալները անպարտ արձակուած

Ինչպէս յայտնի է, անցեալ գարնան, փետրուար 18ի ոճրակատարութեան առթիւ, Հօկի անդամներ փորձեցին խանգարել հանդէսը։ Դժբախտաբար կրնա՛ ծագեցաւ եւ իր ատացած վէրքերուն հետեւանքով մեռաւ բանուոր Մարուքեան։ Հակառակորդները այս առթիւ մասնանշումներ կատարեցին եւ արձանագրել կամ բանտարկել տուին խումբ մը Դաշնակցականներ։

Կրընոպլէն կը հեռագրեն թէ՝ ամբաստանեալներուն դատավարութիւնը տեղի ունեցաւ ուրբաթ եւ շաբաթ, եւ ազատ արձակուեցան բոլոր ամբաստանեալները,— Սարգիս Ղուկասեան, Փափազեան, Արապեան, Աճառնեան, Սալաւանեան, Աւագեան, Կիւրճեան եւ Թորոսեան։

Մանրամասնութիւնները յաջորդով։

ՊՈԼՍՈՅ "ԱՏԼԻԷ,,Ն ՄՈՒԽԻՐ ԴԱՐՁԱԻ

ԲՈԼՈՐ ԴԻՒԱՆԱԹՈՒՂԹԵՐԸ ՓՃԱՑԱՒ

Պոլսէն կը հեռագրեն դեկտ. 3 թուականով.—

Բուռն հրդեհ մը ծագեցաւ երէկ Սուլթան Ահմէտի թաղին մէջ, Այա Սոֆիայի եւրն։ Դատական նախկին պաշտօնատունը (Ատլիէ), որ այժմ արդարութեան պալատ կը կոչուի, բոցերու ճարակ եղաւ։ Բոլոր թղթածրարները եւ դիւանաթուղթերը վառեցան։ Կորուստը անդարմանելի է։

Հրդեհը տարածուեցաւ յարակից տուներուն վրայ, բայց կարելի եղաւ առժամապէս սահմանափակել։ Սակայն իրիկուան դէմ բուռն հով մը վախ կը պատճառէր թէ նորէն պիտի ծաւալի։ Օգնութեան բոլոր միջոցները շարժման մէջ դրուած են։ Պետական իշխանութիւնը աղէտին վայրը փութաց։

Թուրքերէ ակռայ կը կձտեն Պուլկարիոյ դէմ

"Շատ զոհ չենք Պուլկարիայէն,,

Թուրքիոյ Ազգ. Ժողովի արտաքին յանձնաժողովի նախագահ Մահմուտ պէյ, խմբագրականով մը կը չեչտէ « Միլլիյէթ »ի մէջ.

— « Շատ զոհ չենք Պուլկարիոյ պալքանեան բաղաքականութեան ընթացքէն։ Պուլկարները ո՛եւ է ձեւով չկրցան ճիշդ եւ կայուն ուղղութիւն մը տալ իրենց արտաքին բաղաքականութեան։ Սօֆիայի մէջ տակաւին կը շարունակուի նոյն վարանումը, նոյն անորոշութիւնը։

Պուլկար վարչապետ Մուշանով, վերջերս Սօպրանիէի մէջ յայտարարեց թէ Պուլկարիա դատապարտած է պատերազմը, Պրիան – Քէլլոկի ուխտը ստորագրելով։ Ցետոյ առանձին առանձին հաւաստիք տուաւ հարեւաններուն, ըսելով թէ կ'ուզէ բարեկամութեան մէջ մնալ բոլորին հետ։ Ըսելիք չկայ վարչապետին այս գեղեցիկ խօսքերուն։ Միայն թէ, կացութիւնը չի կրնար միայն չոր խոստումներով ապահովութիւն ներշնչել։ Անոր ետեւով բանաձեւուած բաղաքականութիւնը որպէս զի կարենայ ամէն մարդու եւ մանաւանդ հարեւաններուն հաւատք ներշնչել, պէտք է որ գործնականին մէջ արտայայտուի։

Մենք Թուրքերս, կ'ուզենք լաւ բարեկամութիւն ընել Պուլկարներուն հետ։ Ափսոս, սակայն, որ պուլկար կարգ մը տարրեր եւ կոմիտէճիներ լաւ աչքով չեն նայիր մեր այս անկեղծ փափաքին։ Մուշանով կ'ըսէ թէ մենք վիրաւորուած ենք Թրակիոյ կոմիտէին գործունէութենէն, թէ իրաւունք ունինք վիրաւորուելու, եւ թէ ինքն ալ ցաւ զգացած է։ Կարելի չէ չհաւատալ թէ հարեւան երկրին վարչապետը անկեղծ է իր ցաւին մէջ։ Միայն թէ անկարելի է անցնիլ, առանց մատնանշում մը ընելու։ Պատասխանատու վարիչի մը ցաւը միայն տեսական գետնի վրայ մնալու չէ։ Ցայտնի են պատճառները որ կը մտահոգեն մեզ։ Մինչեւ հիմա գործնական ոեւէ արդիւնք չտուին այն հաւաստիքները որոնք պուլկար կառավարութեան կողմէ տրուեցան Թրակիոյ եւ Մակեդոնիոյ կոմիտէճիներու մասին։ Մուշանով կը խնդրէ որ հաւատանք իր ձեռք առնելիք միջոցներուն։ Վերջին անգամ ըլլալով պիտի հաւատանք։

Ամէն անգամ որ գանգատ եղած է կոմիտէճիներու գործունէութեան մասին, պուլկար վարիչները միշտ նոյն յանկերգը կրկնած են։ «Ի՞նչ ընենք, մենք ալ դժգոհ ենք, բայց չենք կրնար արգիլել անպատասխանատու տարրերուն բայլերը, չենք կրնար գտնել գործուած յանցանքներուն հեղինակները, չենք կրնար լուծել կազմակերպութիւնները...։

Այս կարգի բացատրութիւնները պաշտպանողական չեն, որովհետեւ ասիկա կը նշանակէ ուրանալ կառավարութեան հեղինակութիւնը։ Մինչդեռ բուն իսկ Պուլկարիոյ մէջ տեսանք ամէնէն գեղեցիկ օրինակը այն երեւոյթին, թէ ինչպէս ազգը կը բոլորուի կառավարութեան կողմէ ցոյց տրուած արտաքին եւ ազգային բաղաքականութեան շուրջ։

Աշխարհ գիտէ թէ մենք կողմնակից չեղանք այն բնական եւ իրական բաղաքականութեան որ վերջերս զարգացաւ Պուլկարիոյ դէմ։ Միշտ ալ ուզեցինք Պուլկարիան մեր կողքին ունենալ իբրեւ հաւասար։ Բոլորովին չմերժեցինք Պուլկարիոյ բանաւոր եւ չափաւոր կարգ մը փափաքները։ Ըսինք թէ այս փափաքները ժամանակի ընթացքին կրնան իրականանալ բարեկամութեան եւ անկեղծութեան մթնոլորտին մէջ։

Մեր հաւաստիքը լաւ ընդունելութիւն չգտաւ Պուլկարիոյ կարգ մը բաղաքական շրջանակներուն մէջ։ Մէկ կողմէ գրգռութիւնները շարունակուեցան մեզի դէմ, միւս կողմէ նոր թափ մը տրուեցաւ Պուլկարիոյ Թուրքերուն դէմ հիմնի ի վեր հետապնդուած բաղաքականութեան։ Պուլկարիա, որ պուլկար փոքրամասնութեանց համար աշխարհը վլվլուկի տուած է, պէտք չէ՞ որ ուրիշներուն գեղեցիկ օրինակ մը տար, առաւելագոյն չափով յարգելով իր փոքրամասնութեանց իրաւունքները։ Մեզի համար ամէնէն բնական եւ արդար պարտականութիւն մը չէ՞ Պուլկարիոյ Թուրքերուն համար պահանջել այն իրաւունքները զոր Պուլկարիա կը պահանջէ արտասահմանի Պուլկարներուն համար։

Կը հասկցուի թէ, պուլկար շրջանակները քնաւ չեն ուզեր խորհիլ այն հաւանական հակազդեցութիւններու մասին, զորս գէշ բաղաքականութիւն մը կրնայ ունենալ արտասահմանի մէջ։ Անոնք պէտք չեն տեսներ չափելու շահակիցներուն լուրթեան եւ տառապանքի ընդունակութիւնը »։

Թուրիան ալ հնգամեայ ծրագիր կը կազմէ

Էնկիւրիէնն կը հեռագրեն թէ՝ համաձայն լաւատեղեակ աղբիւրէ բաղուած լուրերու, ազգային տնտեսութեան գործավարը հնգամեայ ընդարձակ ծրագիր մը կազմած է, որ կ'ընդգրկէ հանրային եւ անհատական բոլոր ձեռնարկները, եւ որ զարկ պիտի տայ ազգային ճարտարագործութեան։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

Լիթվինով-Մուսոլինի տեսակցութիւնը

Մ. Միութեան արտաքին գործավարը, որ Հռոմ հասած էր չաբաթ իրիկուն, լաւ ժամանակ անցուց կիրակի օր։ Առտուն կանուխէն ճեռնարկեց տեսակցութեանց, եւ յետոյ ընդունուեցաւ Պ. Մուսոլինիի կողմէ։ Կէս օրին ճաշեց խորհրդային դեսպանատան մէջ։

Ցետոյ պտտեցաւ վերջերս երեւան հանուած պատմական յիշատակարանները։ Իրիկունը սեղան մը տրուեցաւ Պ. Մուսոլինիի կողմէ։ Ներկայ էին խորհրդային դեսպանատան բոլոր պաշտօնեաները եւ Իտալիոյ նախարարները։

Կառավարութիւնը զեկոյց մը հրատարակեց Պ. Մուսոլինիի եւ Պ. Լիթվինովի տեսակցութեան մասին։ Զեկոյցը կ'ըսէ թէ տեսակցութիւնը երկար եղաւ եւ շատ սիրալիր եւ դարձաւ միջազգային քաղաքականութեան, մասնաւորապէս երկու երկիրները հետաքրքրող հարցերու շուրջ։ Ցետոյ կ'աւելցնէ թէ երկու վարիչները քննեցին ընդհանուր քաղաքական կացութիւնը բաւարարելու միջոցները, իտալեւխորհրդային բարեկամութեան դաշինքին հիման վրայ, եւ փոխադարձաբար չեչտեցին թէ անհրաժեշտ է կարելի եղածին չափ չուտ վաւերացնել զայն։

Թերթերը կը հաւաստեն թէ խօսակցութեան գլխաւոր նիւթերէն մէկը եղած է Ռուսիոյ եւ Գերմանիոյ յարաբերութիւնները։ Իտալական կառավարութեան տեսակէտով, այս հարցը զինաթափութեան գլխաւոր երեւոյթներէն մէկն է։ Ռուսիա ի վերջոյ պիտի գտնուի երկու զինուորական վտանգներու առջեւ,— Գերմանիա եւ Ճափոն, եւ երկուքին դէմ ալ յաջորդաբար երաշխիքներ փնտռած է Ֆրանսայի եւ Ամերիկայի կողմէն։ Այն օրէն որ Ռուսիա ապահովութիւններ գտնէ Գերմանիոյ կողմէն, զինաթափութեան մասին իր տեսակէտը պիտի բարեփոխուի, գոնէ Եւրոպայի մէջ։ Այս ուղղութեամբ է որ կ'աշխատի Պ. Մուսոլինի։ Անշուշտ դիւրին չէ այս ձեռնարկը, քանի որ զգացումներու եւ չահերու հիմնական տարբերութիւններ կան խորհրդային եւ գերմանական վարչաձեւերուն միջեւ։ Բայց Իտալիան կ'ուզէ ամէն գնով փորձել իր միջնորդութիւնը Մոսկուայի եւ Պերլինի միջեւ։ Պ. Մուսոլինի կ'ուզէ որ զինաթափութեան խնդիրը հարթուի իրաւունքներու աստիճանական հաւասարութեամբ, մանաւանդ երբ իրականանայ ռուսեւգերման մերձեցումը։

⁂ Պերլինի մէջ սուր հետաքրքրութեամբ կը հետեւին Մուսոլինի – Լիթվինով տեսակցութեան։ Մամուլը ընդարձակ մանրամասնութիւններ կը հրատարակէ. Բոլորն ալ կը չեչտեն խորհրդային գործավարի մը առաջին պաշտօնական այցելութեան արժէքը։

Շոթանի դահլիճը վաստակութիւն չհանեցաւ

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ ԿԸ ՓՆՆՈՒԻ ՍՏԻՊՈՂԱԲԱՐ

Շաբաթ օր, Պ. Շոթան խորհրդարանին առջեւ կարդաց իր կազմած դահլիճին յայտարարութիւնը, որ ամէն բանէ առաջ կը բացատրէ թէ իր գլխաւոր հոգը պիտի ըլլայ հաւասարակշռել ելմտացոյցը։ « Մնայուն բացը կը սպառնայ գանձին եւ կը քայքայէ չահաղիտութիւնը։ Անշուշտ Ֆրանսան կրնայ վստահիլ իր ապագային. իր վարկը և դրամը տակաւին ամուր են և ժողովուրդը անվթար պահած է աշխատանքի եւ խնայողութեան իր անբաղդատելի յատկութիւնները։ Բայց, իր ներկայ կացութիւնը ամենալուրջ ուշադրութիւն կը պահանջէ, հետեւաբար եւ կորովի ու անմիջական լուծումներ »։

Յայտարարութիւնը յետոյ կը խօսի քաղաքական տագնապի մասին։ « Նախարարական անկայուն վիճակը բուռն եւ օրինաւոր յուզում պատճառած է երկրին մէջ, վնասելով պետական հեղինակութեան »։

Գալով միջազգային կացութեան, յայտարարութիւնը կը չեչտէ թէ Ֆրանսան միշտ հաւատարիմ կը մնայ Ազգերու Դաշնակցութեան, միջազգային գործակցութեան, իր բարեկամութենց եւ կնքուած դաշնագիրներուն։ Բայց, առաջադրուած բոլոր մեծ գործերը կատարելու համար, անհրաժեշտ է նախ եւ առաջ վերահաստատել ելեւմուտքը, վստահութիւն ներշնչելու համար։ Այս առթիւ, կը հրաւիրէ բոլոր հանրապետականները որ միանան, յիչելով պատմութեան դասերը։ « Բոլորդ ալ կ'ընդունիք վտանգը որ կը ծանրանայ օրէ օր։ Կառավարութիւնը դարմաններ կ'առաջարկէ ձեզի եւ պատասխանատուութիւնները կը ստանձնէ ձեր առջեւ։ Ան ձեզ կը հրաւիրէ գործել, յանուն երկրին, որ ներկայ աստուածութենէն կը նախընտրէ խիստ միջոցները »։

Ցետոյ դահլիճը ներկայացուց իր ելմտական ծրագիրը, պահանջելով անմիջապէս անոր քննութեան ձեռնարկել եւ յետաձգել հարցապնդումները։

Երեսի. ժողովը 20ի դէմ 395 ձայնով վստահութիւն յայտնեց դահլիճին, իսկ ստիպողութեան առաջարկը քուէարկուեցաւ 11ի դէմ 569 ձայնով։

Ելմտական յանձնաժողովը անմիջապէս ձեռնարկեց ելմտական ծրագրին քննութեան։

Նոր ծրագիրը խնայողութենց գլուխէն կը նախատեսէ 2022 միլիոն Ֆրանք, տուրքերու գանձման կանոնաւորութենէն եւ խստացումէն՝ 989 միլիոն, զանազան փոփոխութիւններէ եւ նոր տուրքերէ՝ 1482 միլիոն, ազգ. վիճակախաղէն՝ 700 միլիոն, արձաթ եւ նիքէլ դրամներէն՝ 628 միլիոն։ Թոշակներու կրճատումը եւ բացառիկ միջոցներն ալ հաշուելով, կը նախատեսուի 6021 միլիոն Ֆրանք։

Թոշակներու կրճատման առթիւ, որ քար գայթակղութեան դարձած է եկող գացող դահլիճներուն համար, կառավարութիւնը կը պահանջէ հրամանագիրներ հանելու իրաւունք։

Այրդ, ելմտական յանձնաժողովը իր առաջին նիստին մէջ իսկ մերժեց հրամանագիր հանելու իրաւունքը եւ իր կարգին հաստատեց սակացոյց մը, որուն համաձայն հարիւրին 2 կրճատման պիտի ենթարկուին 12000 — 15,000 Ֆր.ի թոշակները, հարիւրին երեք՝ 15001 — 20000 եւայլն, մինչեւ հարիւրին ութ՝ 100,000ն վեր եղած թոշակներու համար։

Ժան-Ժորէս Միութեան Սահմանադիր Ժողովը

Կիրակի օր տեղի ունեցաւ Ֆրանսայի ընկերվարական կուսակցութենէն անջատուած ընկերվարականներու սահմանադիր ժողովը։ Ներկայ էին 450 պատուիրակներ եւ 1200 գործիչներ։ Նոր կազմակերպութիւնը կը կոչուի Ֆրանսայի Ընկերվարական Կուսակցութիւն (Միութիւն Ժան – Ժորէս), եւ արդէն պրոպագանդի ձեռնարկած է 61 նահանգներու մէջ։ Ժողովը վաւերացուց կազմական կանոնագիրը։ Պ. Ռընոտէլ խօսք առնելով յիչեցուց ճշմարիտ ընկերվա-

(Լուրերու Շարունակութիւնը կարդալ Դ. էջ)

«ՓԵՏԵՐԻՆԵ ՍԱՀՄԱՆԸ»

(ՊՈԼՈՐԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՎԱՏՆԱՀ)

Ընդհանուր համաձայնութեամբ, 28 Դեկտեմբեր «Հայ Տեսակցութեան» ընդհանուր ժողովի վերջին նիստին, որ տեղի ունեցաւ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու մէջ, ընտրուեցաւ նոր Վարչութիւն, որուն մէջ մտան հետեւեալ անդամները՝ Պ. Գրիգոր Ճանկեան, Պ. Յակոբ Ճանկեան, Պ. Գրիգոր Ճանկեան, Պ. Գրիգոր Ճանկեան, Պ. Գրիգոր

ԵՒՍԱՓԱՅՈՐԸ ՄԻ ՇԱՐՑՎԱԾ ԲԱՆԱՍՏԵԼ

(ՊՈՒԺԱԿԱՆ ԴԱՐԱՎԱՃԱՌ)

— Ա՛մուսի՛ն, ես քեզի կ՚ըսեմ, ինչո՞ւ չես ուզեր ինձմով ամուսնանալ։ Ես ալ ուրիշ աղջիկներու պես հարուստ եմ, ունիմ տուն, կալուածներ, գինի, ոսկի, արծաթեղէն, ամէն ինչ ունիմ, ինչո՞ւ չես ուզեր ինձմով ամուսնանալ։

— Ա՛յ, քանի՛ անգամ ըսի քեզի, որ ես քեզմով չեմ ուզեր ամուսնանալ, որովհետեւ դուն հայ չես, ես ալ հայ աղջիկ եմ, ես կ՚ուզեմ հայ աղջիկ մը առնել, որ հայ ըլլայ, հայերէն խօսի, հայ սովորութիւններ գիտնայ, հայ կերակուրներ պատրաստել գիտնայ, ես ալ ուզեմ որ հայ տղան ինծի հետ ամուսնանայ, որ մեր զաւակները հայ ըլլան, հայ դաստիարակութիւն ստանան, հայ ազգին ծառայեն

րութեան նպատակները, եւ չեչտեց.— « Մենք պիտի գործենք ազգին մէջ՝ ազգին համար »:

Ուրիշ բանախօսներ ալ չեչտեցին թէ անհրաժեշտ է հետեւիլ երիտասարդ քաղաքականութեան մը, գործի քաղաքականութեան մը, եւ վերահաստատել ազգային համերաշխութիւնը «որ անպատճառ ազգայնականութիւն չի նշանակէ» . Պատուիրակ մը վախ յայտնեց թէ կրնան քօղարկեալ ֆաշականութեան մը յանգիլ: Պ. Մառքէ դիտել տուաւ թէ դասակարգի ըմբռնումը կը նսեմանայ ազգի ըմբռնումին առջեւ: « Մենք յենարան կրնանք գտնել միայն ազգային բնազդին մէջ: կարգ – կանոն, հեղինակութիւն եւ ազգ,— ահա մեր ըմբռնումը »:

Յետոյ վաւերացուեցաւ կեդր. վարչութեան ընտրութիւնը:

ՀԱՅԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻԻՆ ՄԻՆՉԵՒ

5000000 ՖՐ. ՇԱՀԵԼՈՒ

ՄԻԱՅՆ ՏԱՍԸ ՖՐԱՆՔՈՎ

Մատնակցեցէք

1. ՀԱՅԿ. ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ

Պարգեւներ.— 25 ՀԱՏ ՖՐԱՆՆ. ԱԶԳ. ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՏՈՄՍԵՐ, ԲԱՏԻՈՅԻ ԳՈՐԾԻՔ ՄԸ ԵՒ 74 ՀԱՃԵԼԻ ԵՒ ՊԻՏԱՆԻ ԱՒԱՐԿԱՆԵՐ, 2000 ՏՈՄՍԱԿԻ ՎՐԱՑ:

2.— ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԱՂԱՆԴԻ ՇՔԵՂ ՀԱՆԴԷՍԻՆ

Թատերական ներկայացում, երգ, նուագ, կաղանդի Ծառ

Վիճակահանութիւն եւ հանդէս տեղի կ'ունենան

31 Դեկտ. 1933, կիրակի ժամը 14.30ին

ՍԵՎՐԻ ՊԷՇԻԿԹԱՇԼԵԱՆ ԹԱՏԵՐԱՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

26, Rue Troyon. Sèvres.

ՏՈՄՍԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌՄԱՆ ԿԵՆԴՐՈՆ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՒՆ. 11, Square Alboni. Paris

Պ. Պ. ՃԷՕՀԷՐԵԱՆ. 5, Rue du Fbg. Montmartre. Paris

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ԳՈՑԱՄԱՐՏ *օրացոյց 1934 Ե. Տարի*

ՄԱՐՍԷՅԻ Հ. Յ. Դ. Պատանեկան Միութեան «ԳՈՑԱՄԱՐՏ» օրացոյցը Ը. Տարի, նուիրուած իր Տասնամեակին, ազգային եւ կրօնական տօներով եւ մօտ 40 նկարներով, արդէն սպառելու մօտ է: Զգուշանալու համար ոյն գեղեցիկ գործէն ճեպագրեցէք դիմելու՝ Karnig Antikian, 49, rue Nationale, Marseille:

Կը ծախուի նաեւ՝

փարիզ եւ արուարձաններ՝ Գրատուն Հրանտ-Յամուէլ, *51, rue Mr. le Prince, Paris (5):*

Լիոն եւ տեսին, վաճառ Շիւսեան, *3, rue Tellier. Décines:*

Վալանս, Ղազար Գալուստեան, *10, rue 14 Cantons.*

Վիէն, Ներսէս Թաչիկեան, *124, rue Lafayette:*

Լուառի շրջան, Վարդան Թրիմեան *34, rue des Frères Chappe. St. Etienne:*

Կրէնոպլը, Կ. Գապաքճեան:

Կարտան, Լեւոն Գայաճանեան:

Նիս, Գեղամ Շէհիրիրեան, 182, *Bld. de la Madeleine.*

Ալեքսանդրիա, Ներսէս Ղազիկեան Գրատուն:

Ազիզ, Գրատուն «Նոր Օր»:

Շալէտ, Թորչն Գըրգքեսէլեան, *22, rue Boustan Kulak:*

Գոնսթանցա (Ռումանիա), Արմենակ Կարապետեան:

Պէյրութ Գրատուն Ապաճեան եղբայրներու *B. P. 870:*

Պէյրութ, Գրատուն Թորչն Ագնաւորեան, *rue Bab-Yacoub:*

Պաղտատ, Աղաճան Սահակեան, *Hinaidi:*

Պաղտատ, Գալսարկավաճառ Աւետիս Ասլանիկեան:

Ինչպէս նաեւ Մարսէյլի շրջանի Պատ. Միութիւններու եւ Դաշնակցական բոլոր ընկերներու մօտ.

ՇԱՆՕԹ.— Տպարանական սխալով կողքի հրդ նկարներու անունները սխալ գրուած են. Գայլ Վահանինը ձախէ ըլլայ՝ Զուլամաթ, իսկ Զուլամաթինը՝ Գայլ Վահան:

ԿԱՆԽԻԿ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐ

»»» ·«««

(«ՅԱՌԱՋ»Ի ՀԱԻԱՔԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԽԱՂԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼՈՒ ԻՐԱՒՈՒՆՔՈՎ)

ՏԱՐԵԿԱՆ

ՓԱՐԻԶ, Գրիգոր Հալէպեան 140:
ՔՈՒՐՊԸՎՈՒԱ, Վազգէն Անդրէասեան 140:
ԼԻՈՆ, Ներսէս Մոմճեան 140:
ՔԱՆ, Տիկ. Ա. Վահանեան 140:

ՎԵՑԱՄՍԵԱՑ

ՊՕՊԻՆԻ, Սարգիս Աբրահամեան 70:
ՄԱՐՍԷՅԼ, Ա. Պէրպէրեան 70:(Գալուստ):
ՓԱՐԻԶ(5),Միհրան Գազանճեան 70:

ՆՈՒԱՄՍԵԱՑ

ՓԱՐԻԶ, Մանուէլ Ոսկերիչեան 35:
ԱՐՔԻՕՅԼ, Հրանտ ԵՒԷՆիճեան 35:
ՎԻԼ ՏԱՎՐԻԶ, Նասիպ Զաքարեան.— 35:

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

Զ. Ո. ՄԻՈՒԹԵԱՆ Փարիզի մասնաճիւղին պարբերական դասախօսութիւնը այս Հինգշաբթի երեկոյ ժամը 9ին, Ժլսրիայի վերնայարկը: Կը դասախօսէ Պ. Մկրտիչ Պարսամեան: Նիւթ՝ Գրական դէմքեր: Կը հրաւիրուին անդամներն ու փափաքողները:

ՓԱՐԻԶԻ Հայ Երիտասարդական Ակումբին առաջին հաւաքոյթը տեղի կ'ունենայ այսօր, Երեքշաբթի երեկոյ ժամը 9ին Salle Mutualité-ի սրահին մէջ: Métro Maubert-Mutualité: Կը խօսի Արսիկ Ջամալեան: Նիւթ՝ Սկաուտիզմը միջազգային կեանքի մէջ:

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒԻՓ

ՍՏԱՑԱՆՔ

ՏԷՍԻՆ, ԳՈՐԾ.— 400 ֆրանք:
ՏԷՍԻՆ, Ն. Ե.— 50:
ԼԻՈՆ, Հ. Թատ. (ՔԷՓ.ի միջոցաւ) 50 ֆրանք:
ԹՈՒՆՈՒԶ, Վ. եղ.— 120:
ՄԱՐՍԷՅԼ, Գործ.— 1055:
ԼԱ ԿՈՏԸՆԻԷՐ, Ն. Դ.— 35:
ԿԱԼԿԱԹԱ, Arm. Ch.— 171·50 (40 շիլին):
ԹՈՒՐ, Մ. Իսկէնտ.— 35:
ՍԱՎԻՆԵԻ ՍԻՒՒ ՕՐԾ, Պ. Գըլ.—50:
ԼԱՒՆԱՔԱ, Յ. Պ.— 1 անգ. 3 շիլ.: 1 եգիպ.:
ՄԷՕՏՕՆ, Բարատ.— 50::
ԱՆԻԷՒ, Ն. Թոմ.— 35:
ՍԷՆ ՓԻԷՌ ՏԷ ՔՕՐ, Պ. Թոմ.— 105:
ՖՕՆԹԸՆԷՑ ՍԻՒՒ ՍՕՆ, Վ. Փափ.— 140:
ՓԱՐԻԶ, (14),Լ. Ե.— 70:
ՋԱՆ – ՋՈՒՆ, Մ. Թ.— 200: (Պ.ի միջոցաւ):
ՓԱՎԻՑԵՕՆ ՍՈՒ ՊՈՒԱ, Ա. Զբպ.— 70:
ԿԷԿՆՈՆ, Ինճ.— 35:
ՍԷՆ ՊՐԻԷՕԿ, Խապ.— 35:
ՎԻՎԻԷ, Պ. Ք.— 35:
ՄԱՐՍԷՅԼ, Ս. Ապ.— 140:
ՍԷՆ ՍԱԹԻՐՆԷՆ, Լ. Օվ.— 35:
ԼԱ ՄԱՊՐԷԼ ՍԻՒՒ ՇՈՒԱԶԻԼ.— 40: 40:
ՊՈՒՐԿ ՍԷՆ ԹԱՆՏԷՕԼ, Սահ.— 40:
ՄԱԹԷԼ, Մ. Թ.— 105:
ԹՐԱՆՍ, Վ. Զատ.— 100:
ՓԱՐԻԶ (14),Տ. ԲԷկ.— 30:
ՎԱԼԱՆՍ, Գործ.— 278:
ԹՐԻԷՍԹԷ, Վ. Ց.— 250:
ՎԻԷՆ, Ց. Մ.— 140:
ՎԻՎԻԷ, Ա. ՔԷօշ.— 35:
ՊՈՒԱ ՔՈԼՈՆՊ, Վարդ.— 140:
ԱԼԷՍ, Մ. Կ.— 144:
ՄԱՐՍԷՅԼ, Ի. Թ.— 35:

ԵԹԷ ՀԱՑՐԵՆԱԲԱՂՁՈՒԹԵՆԷ ԿԸ ՏԱՌԱՊԻՒՔ

ԽՄԵՑԷՔ ԱՆԱՐԱՏ

Raki ERIVAN

ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՀԱՄԱՐ՝

Société "PEUREUX"

12, Bld. des Vignes, MARSEILLE Téléphone: COLBERT 58-10

ԼԻՈՆԻ ԵՒ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ

D. N. BAHADOURIAN 40, rue Chaponnay. Lyon

ՍԵԴՐԱԿ ՍԱՍՈՒՆԻ

Վիրաբոյժ - ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՖԱԶԻԼԵԱՆԵՆ

14 Rue Lagrange, PARIS ( ) Métro St. Michel *կամ* Maubert-Mutualité

ՄԱՄՆԱԳԻՏ ՈՍԿԻ ՔՈՒԻՐՈՆԻ, ՊՈՒՃԻ ԵՒ ԱՏԱՄՆԱՇԱՐԻ

բերնի, լինդերու, ակռաներու խնամք եւ վիրաբուժ. գործողութիւն

Կ'ընդունի ամէն օր, ժամը 9 - 12 եւ կէս օրէ վերջ 2էն 8: կիրակի եւ տօն օրեր 9էն մինչեւ կէսօր:

13 ՎԱՐՉՈՒԻ ԵՆ *օդասուն յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կազ էլեկտր. եւ շոֆաժ.* **13**

rue Pierre Curie, K. *Bicêtre. Métro: Porte d'Italie.*

ՀԱՅՏԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Նկարչատուն Վ. ՓԱՇԱՊԷԶԵԱՆ

24, rue Forbin, Gardanne

*ԿԱՐՏԱՆի օճոպիւսներու կայարանին ձիղդ դիմացը, Նօթրը*ին կից Ա. յարկ Նոր եւ մաքուր Էնսթալասիոն: Բոլոր նկարները ելեկտրականուԹեամբ: ինքնուԹեան ԹուղԹերու նկարները *12* ֆատը խնամուած րլԹուշով՝ *10* ֆրանք: Նկարչատունը բաց է ամէն օր առաւօտեան ժամը 8էն մինչեւ երեկոյեան 9:

Մաքուր եւ արագ սպասարկութիւն: Դիմեցէք եւ գոհ պիտի մնաք:

"ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ - ՆՈՅԵՄԲԵՐ"

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆԻ ՆՈՐ ԳԻՐՔԸ

(ՏԱՐԵԳԻՐՔ)

Գեղարուեստական հրատարակութիւն, նուիրուած Հայաստանի նուաճումներուն՝ գրականութեան, արուեստի, մշակութային, շինարարութեան եւ ժողովրդական տնտեսութեան ասպարէզին մէջ:

Տարեգիրքը կազմուած է՝ Ե. ՉԱՐԵՆՑԻ, ԱՒԱԳԻ ԲԱԿՈՒՆՑԻ եւ Ե. ՉՈՒԲԱՐԻ խմբագրութեամբ: Կը պարունակէ Հայաստանի գործիչներու կենսագրականները եւ նոխացած է՝ Հայաստանի գործիչներու լուսանկարներով, թատերական բեմադրութիւններու, մշակոյթի կոթողներու եւ Հայաստանի ժողովրդի կենցաղը եւ կեանքը նորկայացնող պատկերներով:

Գիրքն ունի 658 էջ մեծադիր՝ լաթակազմ եւ գեղարուեստական կողմ:

ԳԻՆ 15 ՄԱՐՔ

Ապսպրանքներու համար դիմել՝

«Knika» G. M. B. N. Kurfurstenstr. 33

BERLIN, W. 35 ALLEMAGNE

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՓԱՍՏԱԲԱՆ – ԽՈՐՀՐԴԱԿԱՆ

ԳՐ. ԹԷԼԱԼԼԵԱՆ *(Գրիմիրէ)*

Ամէն տեսակ փաստաբանական գործեր՝ ամենայաւ պայմաններով: *Փաղոցի* արկածի *դատերու* մասնագէտ, *առանց կանխավճարի:* ընդունելութիւն: *Առաւօտ ժամը 9էն 10·30: Իրիկուն ժամը 2էն 3, եւ 7էն 8.30:*

Հասցէ՝ **35, Rue Emile Desvaux, Paris (19) Métro Place des Fêtes**

Հայերու ժամադրավայրը

ճաշարան **ՖԼՕՐԻԱ**

61, Rue Monsieur le Prince, Paris (6)

Մէթրօ՝ Օտէօն եւ Սէն Միշէլ Հեռաձայն՝ **Danton 52—75**

Արեւելեան եւ եւրոպական խնամուած կերակուրներ

CABINET de Me V. YARJANIAN

JURISCONSULTE

Procédure Générane — Mandataire en Justice

44, Rue La Fayette, Paris (9e) Tél. TAITBOUT 53 - 32

Կը ստանձնէ ամէն տեսակ դատական գործեր: Անձամբ կը պաշտպանէ Աւեւտրական եւ Հաշտարար դատարաններու առջեւ: Ամուսնութեան եւ ամուսնալուծման, եւ ժառանգական բոլոր գործողութիւնները կը կատարուին արագութեամբ: Վարչական դիմումներ նախարարութեանց մօտ:

Կ'ընդունի, ամէն օր, ժամը 9էն 11, եւ 5էն 7:

Le Gérant : H. STEPHAN

Imprimerie A. DER (AGOPIAN) 17, Rue Damesme :-: PARIS (13e)

Հայ առևտրականներ

"Tricotage MOZPIR"

21 rue des Petits Carreaux Paris (2) Métro: Sentier

Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի *արանց, կանանց* եւ *տղայոց* Թրիքոյի տեսակաւոր ճոխ մեքենք, Maille fine եւ Maille Retournée:

Առաջին իսկ այցելութեամբ գոհացում պիտի գտնէք, անմրցելի գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ:

ԱՄԵՆԱԳԵՂԵՑԻԿ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐ ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ

Photo ANI

ՕՐ. ՎԵՐԺԻՆ ՃԱՄՊԱՋ

75, Bld. de la Villette. Métro: Combat

Քարթ տ'Իտանտիթէ րլԹուշով 6 հատ 5 ֆրանք:
Քարթ փոսթալ 12 » 20 »
Մեծցուած լուսանկարներ րլԹուշով եւ ճուաճեւ շրջանակով 45 ֆրանք:

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ *ժօժ 8 եւ 10 Թիւ մեքենայ ունեցող գործաւորներ և գործաւորուհիներ: Տեւական գործ, լաւ վճարում: կը գնենք օքքազիոն* (Jauge) *ժօժ Թիւ 10 մեքենաներ: Դիմել ամէն օր* **KÉBABDJIAN**, **6**, **Rue des Jeûneurs, Paris (2)**: *Մէթրօ՝* **Sentier** *կամ* **Bonne - Nouvelle**, *Հեռաձայն* **Louvre: 57 – 37**:

ԱՊՈՒԽՏԻ ԵՒ ԵՐՇԻԿԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Գ. ՔԷՍԹԷԿԵԱՆ

Ցայտնի ապուխտավաճառ *ՔԻՄԹԻԿԵԱՆ* վաճառատունը, կը ծանուցանէ իր յարգելի յաճախորդներուն, որ իր սեփական գործարանին մէջ՝ Թարմ եւ մաքուր միսէ պատրաստուած *Երշիկն* ու *Ապուխտը* կը վաճառէ մեծաքանակ 5 քիլոէն սկսեալ:

Ապուխտ *Ֆիլօ* 14 ֆրանք, երշիկ *Ֆիլօ* 12 ֆրանք

Դիմել հետեւեալ հասցէներով՝

Charcuterie KESTEKIAN

46, Rue du Baignoire, MARSEILLE

կամ **5 ,Villa Chalet Rosier de la Platrière St. Julien - MARSEILLE**

ՆՈՐ ՏԱՐՕՒՈՑ ԱՌԹԻԻ

ՍՐՍԱՔՍ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱՏՈՒՆԸ

ԲԱԺԱՌԻԿ ՄԵԾ ԶԵՂՉ ՄԸ ԿԱՏԱՐԱԾ Է ԻՐ ԳԻՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՑ

Միմիայն 45 ֆրանքի փոխարէն պիտի ունենաք 12 գեղարուեստական քարթ փոսթալ եւ մէկ ակրանտիսման, որոնց իրական արժէքն է 125 ֆրանք:

Օգտուեցէ՛ք այս առիթէն դիմելով՝

Studio ARAX, 9 rue Papillon Paris.

Métro: Cadet Tél. Prov. 49 - 34

THÉS DES DEUX EMPIRES

IMPORTATION DIRECTE du Planteur au Consommateur

ԹԷՅԻ ՄԻԱԿ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ

Լաւագոյն տեսակները՝ Չինական, Հնդկական, Սէյլանի եւյլն., եւյլն. Թէյերու՝ անմրցելի գիներով:

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԶԵՂՉ հայ նպարավաճառներու եւ մարշէձիներու

Անգործ՝ բայց աշխատասէր Հայրենակիցներու համար գեղեցիկ առիթ մը, իրենց օրապահիկը ճարելու, ծախելով **Thés des Deux Empires** *Թէյերէն:*

Դիմել՝ ՏԷՕՎԼԷԹԵԱՆ ՏԱՆ

5, Rue Mayran (Square Montholon), Paris (9e)

Նպարավաճառատուն ՄԵՒԱՆ

ԳԱՐԵԳԻՆ ՎԱՍԻԼԵԱՆ

Ի գիտութիւն յարգելի Հայ յաճախորդներուս կը ծանուցանեմ Թէ 41, ՐԻԻ ՏԷ ՊՈՒԱ (41, RUE DES BOIS), բացած եմ — ՄԵՒԱՆ — նպարավաճառատունը, ուր պիտի գտնէք Թարմ, մաքուր եւ զեղչուած գիներով Ձեր ամէնուն փափաքած Արեւելեան նպարեղէնները. մասնաւոր յանձնարարութիւններ կ'ընդունինք, և տեղւոյն վրայ կը յանձնենք:

Հաղորդկց. միջոց.— *Մէթրօ՝ (Pré Saint Gervais):*

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ ՏՕՔԹ. ՄԻՀՐԱՆ Կ. ՔԷՇԻՇԵԱՆ

Նախկին բժշկապետ Մերսինի Ֆրանս. հիւանդանոցներու

Գատուոյ մէտալլ Ֆրանս. Առողջապահ. Նախարարութենէն

85, Rue Julien Lacroix, Paris (20e)

Métro BELLEVILLE կամ COURONNE Tél. MENIL. 45—43

Բաց է ամէն օր կէսօրէ վերջ ժամը 2.50էն 7.50, (կէսօրէ առաջ միմիայն նամակով) Կիրակի եւ տօն օրերը 10—12:

Հոն կը կատարուին Ռ. ճառագայթներով ամէն կերպ քննութիւն, շողանկարում (radiodiographie), գեր-մանիշակագոյն, յետ-կարմրագոյն եւ ուլտրաձկնեան դարմանում (radiothérapie profonde), նաեւ ՏԻԱԹԻՐՄիի բոլոր կիրարկումները եւ ելեկտրաբուժական բոլոր ձեւերը, որ ներքին, արտաքին եւ մարմնային բազմաթիւ հիւանդութիւններու դէմ գործուած գիտական ամենավերջին եւ զօրաւոր ազդակներն են:

Թոքախտաւորներու համար **pneumothorax**ի գործողութիւն: Հակահիւծախտային կանխարգելիչ եւ բուժիչ պատուաստ եւ շիճուկ (կատարելապէս անվտանգ):

Ջղային եւ հոգեկան հիւանդութիւններու դէմ քնէաճական Թելադրական եւ ֆրէյեան մեթոտներ:

Դարմանատունը ունի իր մասնագէտ բժիշկները այբի, քթի, ականջի, ինչպէս՝ նաեւ արանց եւ կանանց ծննդամիզային եւ վեներային հիւանդութիւններու համար:

Assurance Socialeի պատկանող հիւանդներու կը տրուի լուրջ խնամք:

Տօքթ. Մ. ՔԷշիշեան, որպէս մասնագէտ ներքին հիւանդութեանց, կ'այցելէ նաեւ գրուխ հիւանդներուն.

Ատամնաբուժարանը կը գնկավարուի Փարիզի Համալսարանէն շրջանառարտ ատամնաբոյժի մը կողմէ: Ամենալայն պայմաններ ակռաներու խնամքի եւ ոսկիկազմածներու (քուրօն եւյլն.) շինութեան համար:

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՑԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

HARATCH

(Fondé en 1925) R. C. Seine 276.286

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian

Rédaction & Administration

17, Rue Damesme PARIS (13e)

Téléphone : Glacière 15-70

ՄԻՐԱՊԱՐՕՏԱԿԱՆԻՆ, ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆԻՆ

(ԵՐԹԱԼԻՔԻ ՀԱՄԱՐ Métro : TOLBIAC)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ.—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ՅՕԹԱՄՍԵԱՅ
Ֆրանսա եւ գաղութներ	140 ֆրանկ	70 ֆրանկ	35 ֆր.
Անգլիա, Եգիպտոս, Զուիցերիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 ֆրանկ	100 ֆրանկ	—

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 6 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

6 Décembre 1933

ՏԱՐԻ ՏԱՍԻ ԹԻՒ 2362 — ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ԻՏԼԱՆ ՈՒ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Քանի կը սաստկանայ ու կը ծաւալի համաշխարհային տագնապը, այնքան կը բազմապատկուին խմորումները՝ երկրէ երկիր եւ հոսանքէ հոսանք։

Ոչ մէկ անակնկալ՝ այս երեւոյթին մէջ։

Որովհետեւ, տագնապը միայն տնտեսական չէ, այլ և քաղաքական ու ընկերային։

Մեծ պատերազմին ցնցումներէն յետոյ, կարմիր յեղափոխութիւնը վեր ի վայր շրջեց դարաւոր կարգ ու սարքեր, օրէնքներ եւ սովորութիւններ։

Կարմիրէն ծնաւ սեւը,— ֆաշականութիւն եւ յետոյ թուխը — հիթլէրականութիւն, որ դեռ վերջնական կերպարանք չէ ստացած։ (Իրլանտայի մէջ ալ հետզհետէ ձեւ ու մարմին կ'առնէ «կապոյտ» շարժում մը,— տեսակ մը խառնուրդ՝ ֆաշականութեան եւ հիթլէրականութեան)։

Այս երեք խոչոր պոռթկումներուն հետ, մամուլը պարբերաբար կ'արձանագրէ ուրիշ բազմազան խմորումներ, որոնք հետեւանք են միեւնոյն անողոք իրականութեան,— համաշխարհային ցնդաժամ։

Մէկ խօսքով, ծանրագոյն փորձին ենթարկուած են հաստատուած կարգերը։ Բոլոր «բնականոն» հաստատութիւնները։

Ո՛վ որ քաջ է եւ համբանք ունի, ասպարէզ կը նետուի, նոր համբայ մը ցուցնելու համար։

Իսկ բազմութիւնները կը հրապուրուին ոչ այնքան մէջտեղ գրուած հանգանակէն, որքան անոր իրականացումը խոստացող ուժին տարողութենէն եւ յանդգնութենէն։

Արդարեւ, այն երեք չարժումները որ տիրաբար կ'իշխեն այսօր — համայնավարութիւն, ֆաշականութիւն և հիթլէրականութիւն — ամէն բանէ առաջ ապաւինած են երկաթեայ թաթին։

Ահիդ է, չօշափելի գործեր ալ կատարած են անոնք եւ մանաւանդ եղած են հզօր ազդակներ, երիտասարդացնելու համար ժողովուրդները։ Եւսականչն, գերակշիռ դեր կատարած են նախ՝ կարգադրանքը, յետոյ՝ եւ մանաւանդ ահ ու սարսափը։

Առանց այդ երկու ամեհի ուժերուն ալ, դառնութիւնը եւ անձկութիւնը այնքան խռոված են ժողովուրդներու հոգին որ, գետինը միշտ պատրաստ է, ո՛ր եւ է փոթորիկի եւ ալեկոծութեան համար։

×

Այս տեսակէտէն, ուշագրաւ է Ֆրանսայի ընկերվարութեան Նանօթի պատակառումը։

Մեւնոյն պատճառները նոր ճեղք մը բացին այս կազմակերպութեան մէջ, որ արդէն երկուքի բաժնուած էր 1920ին, երբ վերջնական ձեւ ստացաւ Գ. Միջազգայինը։

Աւելի առաջ ալ, միշտ անպակաս են եղած աջի-ձախի պայքարները, ինչպէս մեր կուսակցութեան մէջ։

Արդ, ներկայ տագնապը լուրջ է տարբեր տեսակէտով մը։

Այս անգամ, բուն ընկերվարութիւնն է որ անելի կը մատնուի, տեսականէն գործնականին անցնելու համար։

Կան ուղղափառներ եւ... Աբիսոեաններ։

Համայնավարական բոլոր դաւերուն դիմադրելէ յետոյ Ֆրանսայի ընկերվարութիւնը ճեղքուեցաւ ինքն իր մէջ, զարնուելով իրականութեան ժայռերուն։

Եթէ ուզենք մէկ-երկու բառի մէջ ամփոփել նոր հերձուածը, կը բաւէ ըսել թէ՝ Ռընոտէլի թեւը կը ձգտի գործնապէս ապացուցանել ընկերվարութեան բարիքները, առանց վախնալու «պղտորուելէ»։

Մնացեալ բոլոր վէճերը — կարգապահութիւն, ըմբռնումներ եւն.— մանրամասնութիւններ են։

Եւ գեռ աւելի մանրացնելով, կրնայինք ըսել թէ՝ ազգային պաշտպանութեան խնդիրն էր որ երկուքի բաժնեց Ֆրանսական ընկերվարութիւնը։ Ազգային պաշտպանութիւն՝ ամենալայն իմաստով։

Տարիներով ծեծուած է այս հարցը, որ իր վճռական կէտին հասաւ 1914ին, երբ թնդանօթները որոտացին։ Բայց, դեռ չէ գրած իր վերջնական լուծումը։ Զանազան առիթներով հանուած են բանաձեւեր, սակայն հարցանիշը կայ ու կը մնայ։ Ցաճախ դեր կատարած են անձնական հայեցողութիւնները ու համակրանքները։

Տակաւին առջի օր, իր կազմած կուսակցութեան սահմանադիր ժողովին մէջ, Ռընոտէլ վկայութեան կը կանչէր Վանսէրվէլը, որ նախագահն է Ընկերվարական Միջազգայինին, եւ որ պատգամեց ազգային պաշտպանութիւնը, Պելժիոյ խորհրդարանին մէջ։

Մնաց որ, ընկերվարական նոր կուսակցութիւնը—Մխութիւն Ցան – Ժոռէս — չի ծամծմեր բառերը, իր տեսակէտները բանաձեւած առնէ։

Չուստարիմ մնալով հանդերձ ընկերվարութեան հիմնական սկզբունքներուն, նոր կուսակցութիւնը իբրեւ նշանախօսք ընտրած է Ժոռէսի պատգամը,— «Երթալ դէպի խէտլը եւ հասնիլ իրականը»։

Այս ուղղութեամբ չատ մը խօսքեր արտասանուեցան կիրակի օր, սահմանադիր ժողովին մէջ,— « Գործել ազգին մէջ, ազգին համար».— « կարգ – կանոն, հեղինակութիւն եւ ազդ ».— « Ազգային բնազդ » եւն։

Ուրեմն ճգտում՝ թօթափելու վարդապետական, վերացական, քարացած կանոններն ու սկզբունքները, և գործելու համաձայն իրականութեան պահանջներուն։

Ուրիշ խօսքով, « նուազագոյն ծրագիր »։

Շ.

30.000 ՖՐԱՆՔ ՄՐՑԱՆԱԿ

Գրաքար երգի մր եւ աւելի եղանակիւ համար

Պուէնոս Այրէսի « Արմենիա »յին մէջ կը կարդանք (11 Նոյեմբեր).—

Հարաւ. Ամերիկա ապրող եւ 58 տարի իր ծննդավայր վաճէն հեռացած Պ. Ս. Պ. իր հոգու մէջ դեռ պահած է հայրենիքի վառ կրակը եւ խաղցր յիշատակները, որոնք աւելի և աւելի կը բոցավառուին ի տես հայ ժողովուրդի ներկայ դժուարին կացութեան։ Իբր անկեղծ հայրենասէր, նախանձախնդիր հայ գրականութեան եւ երգին — երաժշտութեան, որոշած է երեսուն հազար (30000) ֆրանս. ֆրանճ տրամադրել « Արմենիա »ի խմբագրութեան իբրեւ մրցանակ ոտանաւորի մը, որ գրուած ըլլայ ՄԱՔՈՒՐ ԳՐԱԲԱՐՈՎ, հնչեղ, հատու եւ լսողութիւնը շոյող ճիճոյշ բառերով, հայրենասիրական կիզիչ ու դիւթիչ բովանդակութեամբ, մէկ խօսքով, հայկական կատարեալ երգ մը, իր ոգով ու թեմիխով։

« Արմենիա »ի խմբագրութիւնը սիրով ընդունելով այս մրցանակ-նուէրը, համախորհուրդ Պ. Ս. Պ.ի, տեղիս հեռաւորութիւնը եւ այլ պատճառները նկատի ունենալով, որոշեց այդ գումարը նոյեմբերամբ տրամադրել « Հայրենիք»ի խմբագրութեան, խնդրելով անմիջապէս ժիւրի կազմել և պատշաճօրէն հրատարակել հետեւեալ պայմանները, ոչ աւել քան մէկ տարի ժամանակամիջոց տալով գրական մրցումի մասնակցողներուն։

Մրցանակատու Պ. Ս. Պ.ի ցանկութեան համաձայն, ոտանաւորը պէտք է ըլլայ խիստ յանգաւոր եւ ներդաշնակ, իւրաքանչիւր տողը պէտք է ունենայ նուազագոյն 10, առաւելագոյն 15 վանկ, եւ մօտաւորապէս 12 — 15 տուն։ Ըստ հնարաւորութեան զգուշանալու է «Ղ. » եւ « Ս » տառերը գործածելէ։ Միայն բանաստեղծութեան կամ ոտանաւորին տրուելու է իր մրցանակ ֆսան հազար (20,000) ֆրանս. ֆրանճ, իսկ նոյն ոտանաւորը ձայնագրող – երգահանին՝ իր մրցանակ տասը հազար (10,000) ֆրանս. ֆրանճ։

Մրցանակատու Պ. Ս. Պ. կը վստահի « Հայրենիք »ի կազմած ժիւրիին, անոր գեղեցկագիտական ճաշակին եւ անկողմնակալութեան։ Եւ այդ գումարի գործածութիւնը կը վստահի միայն Հ. Ց. Դաշնակցութեան, որու օրգաններէն է « Հայրենիք »ը։

Ինչպէս վերեւ շեշտեցինք, վստահելով « Հայրենիք »ի խմբ. ժիւրիի ճաշակին եւ անաչառութեան, նուիրատուն ցանկութիւն կը յայտնէ ընդունուած ոտանաւորը նախապէս կարդալ և յետոյ միայն այդ մասին պաշտօնական յայտարարութիւն ընել։ Եւ այդ՝ ոչ երբեք ժիւրիի վճիռը քեկեանելու կամ առարկելու համար, այլ պարզապէս հետաքրքրութենէ մղուած։

ԽՄԲ.— Այս նամակին տակ ստորագրած է « Արմենիա »ի խմբագիրը, Ռէյն։ Կը կարծենք թէ ընկերը կրնար որոշ դեր կատարել, դարձեալ գրական – հայրենասիրական, բայց աւելի բանաւոր մրցումի մը յատկացնելու համար այս խոչոր մրցանակը։

Անծանօթ մը Ազգ. Վիճակախաղի տոմսակ մը կեղծելով, մէկ միլիոն ստացաւ

Բացարձակ վստահութիւն կը տիրէր թէ կարելի չպիտի ըլլայ կեղծել Ազգ. վիճակախաղի տոմսերը։

Եւ սակայն, վարպետագործները ե՞րբ անճարկած են, մանաւանդ Փարիզի մէջ։

Շարաթ մը ի վեր, սաստիկ ցուրտ է օդը, գերազոյն վար մինչեւ 7 — 8 աստիճան եւ կ'ենթադրուի թէ տակաւին պիտի տեւէ։ Աւելորդ է խօսիլ գաւառի մասին, ուր տեղ – տեղ ձիւն եկած է։

Անհամբերներ սկսած են չմշկել սառած ալաւաններու եւ լիճերու վրայ։ Այնպէս օր Անկլէնի մէջ երկու հարիւր հոգի այդպիսի փորձ մը կատարեցին, բայց սառոյցը ամուր չըլլալով, ճեղքուեցաւ եւ չատեր ակամայ լոգանքի մը մատնուեցան։

Ցուրտին հետ, չունեւորներու թշուառութիւնն ալ սաստկացած է։ Բարեհոգատուկ հաստատութիւններ տաք ապուր կը բաժնեն աղքատներուն, իսկ «Ապաստան » կոչուած հաստատութիւնը, որ կը բացուի վաղը, հինգշաբթի, Քանթակրէլ փողոցին մէջ, 500 անկողին եւս պիտի տրամադրէ չքաւորներուն։

Կրնամ ծախել, երէ...

Մոսկուայէն կը հեռագրեն թէ՝ գործավարներու խորհուրդը հրամանագրեր մը հրատարակեց, որուն համաձայն այն դիւղացիները որ կատարած են 1933ի ծրագիրը, պիտի կրնան, պետութեան բաժինը լրիւ յանձնելէ յետոյ, աւելցած մասը ծախել գործակցական խանութներուն, շուկան, կամ երկաթուղիներու կայարաններուն մէջ։ Թէեւ 1933ի հունձքը գոհացուցիչ է, բայց գնացքի դժուարութիւններ եւ պետութեան պահանջած բաժինին կարեւորութիւը կը կրճատեն արուած արտօնութեան արժէքը։

« ՅԱՌԱՋ »ի Մարսէյլի գործակալը ազգ. վիճակախաղի տոմսակ մը կը տրամադրէ իր կանոնաւոր յաճախորդներուն, միեւնոյն պայմաններով։ Մանրամասնութիւնները յառաջիկային։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԿՐԸՆՈՊԼԻ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԵԼՔԸ

Լրացուցիչ տեղեկութիւններ

Երէկ ստացանք Կրընոպլի փրանսերէն թերթերը, որոնք ընդարձակօրէն կը նկարագրեն ծանօթ դատավարութիւնը։ Ցետաձգելով այդ մանրամասնութիւնները, որոնք պիտի հրատարակուին յաջորդաբար, կը խաղեցնք վերջին անցքերը.—

Շարաթ առտուան նիստին մէջ, լսուեցան վերջին վկաները։ Օր. Հ. Միսքճեան եւ Տիկին Մառի Զառացեան յայտարարեցին թէ զոհը՝ Տէլտիտեան (Մարուխեան), դանակ մը ունէր ձեռքը։ Պ. Ալիճեան ըսաւ թէ երբ խառնակութիւն ծագեցաւ, Պ. Սարգիս Ղուկասեան, գլխաւոր ամբաստանեալը, իր զաւակներուն հետ էր եւ դանակ չունէր, իսկ Տէլտիտեան ունէր։

Ցետոյ կարդացուեցաւ նոյեմբեր 20ին Լանսէի մէջ անձնասպան եղած հայ երիտասարդի մը նամակը, որ յանձնուած էր ընդհ. դատախազին։ Այս նամակին մէջ, անձնասպանը իր կտակը գրելով, կ'ըսէր իր մէկ բարեկամին.

— « Երկար առնէի ի վեր ջղային վիճակի մը մատնուած եմ։ Այլեւս չեմ կրնար քաշքշել այս կեանքը, լաւ է որ վերջացնեմ։ Զիս թաղել տուր համեստ անկիւն մը, առանց արարողութեան։ Չեմ ուզեր այս աշխարհէն բաժնուիլ առանց կրկնելու թէ կը հաւատամ Ղուկասեանի անմեղութեան, խեղճը բանս ինկած է ամիսներէ ի վեր »։

Միւս վկաներու ունկնդրութենէն յետոյ, դատարանը լսեց պաշտպան փաստաբանին՝ Պ. Պառպի երկար եւ յուզիչ պաշտպանողականը։ Երդուեալներուն երկար խորհրդակցութենէ մը վերջ, արձակեցին հետեւեալ վճիռը,—Ազատ արձակել Մարգարեանը, Թորոսեանը, Սալավանեանը եւ Անտոնեանը։

Ցետաձգման պայմանով դատապարտել.— Ս. Ղուկասեանը՝ երկու տարի բանտարկութեան, Արապեանը՝ 100 ֆրանճ տուգանքի, Կիւրեղեանը՝ մէկ տարի բանտարկութեան, Աւագեանը՝ 6 ամիս բանտարկութեան, Փափազեանը՝ մէկ տարի բանտարկութեան։ (Ըստ օրինի ձեւական են այս պատիժները)։

Երբ դատը վերջացաւ, ամբողջ գաղութը խռնուած էր հրապարակին վրայ, բայց ո՛ր եւ է ցոյց տեղի չունեցաւ։ Ութ ամբաստանեալները բանտէն արձակուելով, իմիճաշարժի մը մէջ դրուեցան եւ փոխադրուեցան հայկական թաղը։

"ԿԵՑՑԷ՛ ԹՈՒՐՔԻԱ„ -- ԿԸ ԳՈՉԷ ՎՈՐՈՇԻԼՈՎ

Լհհ-Խորհրդային յարաբերութիւններ

« Նոյէ Ֆրայէ Փրեսէ »ի Մոսկուայի թղթակիցը, յայտնի լրագրող Նիկ. Բասեխէս՝ իր հերթական թղթակցութիւնը նուիրած է Թուրք – Խորհրդային եւ լհհ – Խորհրդային յարաբերութիւններուն։

Երբ Թուրքիայէն վերադարձին Վորոշիլով, Թուրք զօրավարի մը ընկերակցութեամբ, իջաւ Օտեսայի քարափը, ինքնաշարժի մը վրայէն ճառ խօսեցաւ ղխմաւորող բազմութեան, եւ պանծացուց Թուրք – Խորհրդային բարեկամութիւնը։ Իր խօսքը Վորոշիլով վերջացուց « կեցցէ՛ Թուրք բանակը » բացագանչութեամբ։« Անիկա առաջին դէպքն է Խորհրդային Միութեան սահմաններուն մէջ — կը գրէ Բասեխէս — որ խորհրդային կառավարութեան պաշտօնական ներկայացուցիչը նման խօսքերով կ'ողջունէ Թուրք բանակը »։

Այնուհետեւ՝ Բասեխէս երկարօրէն կը խօսի լհհ – խորհրդային բարեկամութեան մասին։ Այս նոր բարեկամութեան հետեւանքով՝ գերմանական գործերը Խորհ. Միութեան մէջ արագօրէն հաշուէյարդարի կ'ենթարկուին։ Գործէ հեռացած են բոլոր գերման մասնագէտները՝ ճարտարագէտներ ու տնտեսագէտներ։ Բոլոր քաղաքական կապերը Գերմանիոյ հետ խզուած են. վերջնալուս վրայ են եւ մշակութային յարաբերութիւնները։ Մինչեւ այժմ արտասահմանէն ստացուած չարժանկարի ժապաւէններու ջախջախիչ մեծամասնութիւնը գերմանական էր, գերմանական ցուցահանդէսներ, գիրքեր, հրատարակութիւններ — այդ բոլորի տեղը այժմ կը ջանան դրաւել Լհհերը։ Մոսկուայի նոյեմբեր ամսի երկրորդ չարաթը իրապէս կարելի է կոչել՝ լհհական չարաթ։ Հոկտեմբերեան տարեդարձի հանդէսին, Քրէմլինի մէջ, Մոլոտով ու Կալինին չէչտուած բարեկամութեամբ ընդունեցին լհհական դեսպանը։ Կարմիր հրապարակի վրայ զօրահանդէսը ընդունող Թուխաչեւսկի ամբողջ ժամանակը իր կողքին ունէր լհհ զինուորական կցորդը։ Անմիջապէս հանդէսէն ետքը Մոսկուայի մէջ բացուեցաւ « լհհական արուեստի » ցուցահանդէսը, որուն ներկայ էր ամբողջ խորհրդային ազնուականութիւնը։ Առհասարակ, լհհ – խորհրդային բարեկամութեան նոր շրջան մը սկսած է։

Լիթվինով Պերլին գնաց Մուսոլինիի խորհուրդով

Մ. Միութեան արտաքին գործավարը երկուշաբթի առտու ընդունեցաւ Իտալիոյ թագաւորին կողմէ, սովորական արարողութեամբ։ Ունկնդրութիւնը տեւեց 15 վայրկեան։ Ցետոյ քաղաքին մէջ պտոյտներ կատարելով, առաջնորդուեցաւ Կապիտոլ, ուր ընդունելութիւն մը սարքուած էր, յանուն Հռոմ քաղաքին։

Երեքշաբթի օր Պ. Լիթվինով նոր տեսակցութիւն մը ունեցաւ Իտալիոյ արտաքին նախարարութեան խորհրդականին հետ, եւ իրիկուան մեկնեցաւ Պերլին, Պ. Մուսոլինիի թելադրութեամբ։ Գերմանիոյ մայրաքաղաքին մէջ ալ քաղաքական խորհրդակցութիւններ պիտի ունենայ։

Ընդհանուր տպաւորութիւն այն է թէ Հռոմի տեսակցութեան գլխաւոր նիւթը կազմած են դինաթափութիւնը եւ Գերմանիոյ հետ մերձեցումը։ Այս առթիւ իտալական թերթերը կը շեշտեն պետութենէ պետութիւն ուղղակի բանակցութեանց արժէքը, որ աւելի արդիւնաւոր է քան միջազգային խորհրդաժողովները։ Իտալական դիւանագիտութիւնը կը նախընտրէ նոր դաշինք մը կնքել պետութենէ պետութիւն, ինչպէս եղած է Մոսկուայի եւ Հռոմի միջեւ։

Զգուշացէ՛ կեղծ դրամներէն

Հրապարակ հանուած են ֆսան ֆրանկնոց նիէէլ դրամներու կեղծերը, որոնք աւելի թեթեւ կը կշռեն եւ խորք կը հնչեն։ Զգուշացէ՛ք։

Ամերիկան պիտի խմէ տարեկան հարիւրամեակ

Երէկ, 5 դեկտեմբեր, վերջնապէս թաղուեցաւ Վոլսթէտի օրէնքը, որ 1920 յունուար 16էն ի վեր արգիլած էր ոգելից ըմպելիներու գործածութիւնը՝ Մ. Նահանգներուն մէջ։

(Նուրերու Շարունակութիւնը կարդալ Դ. էջ)

„ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵՐԻՆԿԱՀԱՐՁԻՆ“

(ՀԱՅՈՑ ԴԱՇԻՆՔԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ ՇՈՒՐՋ ՄԻ ՔԱՆԻ ԹՈՒՂԹ)

Մեր ընդհանուր տեսութիւնը այդ հարցի շուրջ մի քանի խօսքով կարելի է ամփոփել հետեւեալ կերպով։ Մենք կը կարծենք, որ Հայաստանի ներկայ դրութիւնը ամենեւին ալ չի կարելի համարել յուսահատական։ Ընդհակառակը,

ՄԵԼԱՆ ՓՈՍՈ

(ՊԱՏՄՎԱԾՔ ԴԱՒԹԱՆԱՑԻՆ)

ԱՌԱՒ. ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՒ ՊՈՒՐԲԸ

— :-: —

Ամէն մէկ մեծ քաղքին մէջ պէտք է որ գոնէ մէկ հատ ալ Մարդասիրական Ընկերութիւն մը գոյանայ, որուն նպատակն ըլլայ ամէն տեսակ աղքատներու, հիւանդներու, անտէրունչներու եւ որբերու օգնութեան հասնիլ։ Ասոնք ամէն տեղ կան, ամէն տեղ կրնան գտնուիլ։ Ամէն տեղ կրնան ներկայանալ ամէն տեսակ ձեւերու տակ

Ուրեմն, Ամերիկացիներն ալ այսուհետեւ պիտի խմեն արձակ համարձակ։ Այս առթիւ, դղրդապէն ցոյցեր կատարուեցան ամէն կողմ, եւ օրէնքին խամաճիկը չինուելով, կրակի տրուեցաւ հրապարակաւ։ Նախագահ Րուզվէլթ պաշտօնական յայտարարութիւն մը հրատարակեց, հաստատելով նոր օրէնքը։ Արգելքին մահացու հարուածը տուաւ Ութահի նահանգը, լրացնելով օրինական մեծամասնութիւնը։

Նիւ Եորքի նահանգը օրէնք մը հանեց, որուն համաձայն կրնաս «քոքթէյլ» խմել սեղանի մը առջեւ նստելով, բայց ոչ՝ ոտքի վրայ...

Մասնաւոր յանձնաժողով մը կազմուեցաւ, որ մաքսատուրքեր պիտի սահմանէ օտար ըմպելիներու դէմ։ Այս տնօրինութեամբ, տարեկան 700 միլիոն տոլար պիտի չահի պետութիւնը։

Ընկերական - բեյսպոլական

կազմակերպուած Հ. Յ. Դ. ԻՍԻ ԼԷ ՄՈՒԼԻՆՈՅԻ ՎՌԱՄՆԱՆ խումբին կողմէ իր հաստատման 5րդ տարեդարձին առթիւ

Այս Կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 3ին

6bis, Bld. Rodin, *Իսի լէ Մուլինօ*

Հաղորդ. միջոցներ — *Փորթ Վէրսայլէն եւ Փորթ Օրէօյէն առնել 32 եւ 23 թիւ հանրակառքերը եւ իջնել կար տ'Իսի։*

ԿՈՍԻՏԱՍ ԵՐԳԱԽՈՒՄԲԻ
ՀԱՄԵՐԳ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ
27 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1934ին

կը խնդրուի նկատի ունենալ այս թուականը՝ չի խայտաձեւելու համար։

ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՍԵԲԱՍՏԻՈՑ «ԱՅԳ» ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑ ՓԱՐԻԶԻ մասնաճիւղին տարեկան պարահանդէսը 24 *ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ*, կիրակի երեկոյ ժամը 9էն մինչեւ լոյս։ Գեղարուեստական ճոխ բաժին։ *Մանրամասնութիւններ շուտով։*

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ *ԺՕԺ 8 եւ 10 թիւ մեքենայ ունեցող գործաւորներ եւ գործաւորուհիներ։ Տեւական գործ, լաւ վճարում։ Կր գնենք օքքազիոն* (Jauge) *ժօժ թիւ 10 մեքենաներ։ Դիմել ամէն օր* KÉBABDJIAN*ի*, 6, Rue des Jeûneurs, Paris (2) : *Մէթրօ՝* Sentier *կամ* Bonne - Nouvelle, *հեռաձայն* Louvre: 57 – 37 :

13 ՎԱՐՁՈՒ ԵՆ *օգաստուն յարկաքաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կազ եւ էլեկտր. եւ շօֆաժ.* **13**
rue Pierre Curie, K. *Bicêtre. Métro: Porte d'Italie.*

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ԿԵԱՆՔ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏ
ՏԱՐԵԳԻՐՔ Դ. ՏԱՐԻՆ
1934
ԴԻՄԵԼ՝ **M. & M. Barsamian.**
94, Rue Lafayette. Paris (10)
ԳԻՆ՝ 25 ՖՐԱՆՔ ԱՄԷՆ ՏԵՂԻ ՀԱՄԱՐ

ԿԱՆԽԻԿ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐ

»»»·«««

(«ՅԱՌԱՋ»Ի ՀԱԽԱՔԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԽԱՂԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼՈՒ ԻՐԱԻՈՒՆՔՈՎ)

ՑԱՆԿ Բ.

ՓԱՐԻԶ (15), Ցարուբիւն Քէֆէլեան։
ՆԻՍ, Կասթոն։
ՄՈՆԻՍՓՐՈԼ ՍԻՒՐ ԼՈՒԱՐ, Մաքսուտ Արապեան։
ԿԱԶԷՐ, Աւետիքեան։
ՔԱՎԱՑԵՈՆ, Թահմազեան եղբ.։
ԱՐՔԷՕՁԼ, Օննիկ Մանուկեան։
ՓԱՐԻԶ (16), Տիկին Մարի Թամամեան։
ՓԱՐԻԶ (5), Միհրդատ Ալեքսանեան։
ԼԱ ՌՕՇԷԼ, Արամ Սանտալճեան։
ՄԻՐԱՆՏ, Անդրանիկ Թորոսեան։
ՓԱՐԻԶ (10), Տիք. Գալուստօփ։
ԼԷ ՎԱՆ, Թորոս Պաղտասարեան։
ՇԱԼԷՓ, Գ. Զոմպալեան։
ԼԸ ՎԷԶԻՆԷ, Սարգիս Պէրպէրեան։
ՓԱՐԻԶ (13), Պետրոս Վարդանեան։
ԱԼՖՈՐՎԻԼ, Ռուբէն Ցովնանեան։
ԼԱ ՍԷՑՆ ՍԻՒՐ ՄԵՐ, Սիրական Կապպետեան։
ՍԱՆՈՒԱ, Օր. Աւճեան։
ԱՎԻՆԵՈՆ, Հրանտ Նաթանեան։
ՆԱՆԹ, Գէորգ Սթամպուլեան։
ԱԼԷՍ, Մաքսուտ Կտաւճեան։
ԱՆԻԷՒ, Օր. Թամիրեանց։

ԴԱՐԱԿԱՑՈՒՄ

ՍՏԱՑԱՆՔ

ՇԻՄՆԱՈՒ, Ս.Փ.—(Ա.Ա.ի միջոցաւ) 100 ֆրանք։
ԱՐՔԷՕՁԼ, Օ. Մ.— 70։
ԿԱՐՏԱՆ, Գործ.— 302·80։
ՎԻԼՖՐԱՆՇ ՍԻՒՐ ՄԵՐ, Մ. Զ.—35։
ՄՈՆԻՍՓՐՈԼ, Մ. Ա.— 140։
ՔԱՎԱՑԵՈՆ, Թահ.— 105։
ՄԱՐՍԷԼ, Պ. Ք.— 5։
ԿԱԶԵՐ, Աւ.— 140։
ՊՐԻՒՍԷԼ, Տէք.Մ.—100 ֆր.պելժ.։
ՕԼՆԷ ՍԻՒՐ ՊՈՒԱ, Ա. Բ.— 35։
ԼԱ ՌՕՇԷԼ, Ա. Ս.— 105։
ՄԻՐԱՆՏ, Ա. Թ.— 35։
ԼԱ ՍԷՑՆ ՍԻՒՐ ՄԵՐ. Ս. Կ.— 35։
ԱՎԻՆԵՈՆ, Հ. Ն.— 70։
ՆԻՍ, Կ.— 140։
ԼԷ ՎԱՆ, Թ. Պ.— 70։
ՊՈՒԱ ՔՈԼՈՆՊ, Պ. Փ.— 35։
ՇԱԼԷՓ, Զ. Մ.— 70։
ՆԱՆԹ, Գ. Ս.— 35։
ԼԸ ՎԷԶԻՆԷ, Ս. Պ.— 50։
ԱԼԷՍ, Մ. Կ.— 66։
ԱԼՖՈՐՎԻԼ, Ռ. Յ.— 100։
ՍԷՆ ՇԱՄՈՆ, Ծապ. (էնտ.ի միջոցաւ) 100։
ՊՕՐԼՓԵՒ, Հ. Ս.— 35։
ՎԻՎԻԷ, Ե. Խ.— 50։

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Տէր եւ Տիկին Նշան Աճէմեան իրենց խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնեն Պ. Մանփան Մխլտոնեանի՝ իր հօր Ն. Մխլտոնեանի կսկծալի մահուան առթիւ։

Կարտան, 1 դեկտ. 1933

×

Խորին ցաւակցութիւն կը յայտնեն ընկեր Մանփան Մխլտոնեանի եւ ընկեր Յակոբ Մխլտոնեանի եւ պարագաներուն՝ իրենց հօր դառնադէպ մահուան առթիւ։

Պօղոս Քէշիշեան

Մարսէյլ, 2 դեկտ. 933

ԿԱՐԵՒՈՐ

Ցանուն օրիորդ մը կը սուտմնէ Ֆրանսերէնի, ա գ իթլէնի, գերմաներէնի եւ հայերէնի դասեր տալ տուներու մէջ։ Դիմել Յառաջի վարչութեան։

ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ՁԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ ՎԵՐԱՊԱՀԵՑԷՔ

Ֆրանս. Կարմիր Խաչի Փարիզի մասնաճիւղին

ԲԱՐԵՆՊԱՏԱԿ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌՔԻՆ

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ *ՏԻԿ. Ս. ՌՇԴԱՀԱՐԵՑԵԱՆԻ*

Մանրամասնութիւնները յաջորդով

ԵՐԵԿՈՅԹ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԱԾ *ԵՓՐԱՏ* ՆՈՒԱԳԱԽՈՒՄԲԻՆ ԿՈՂՄԷ
ԻՐ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ 4ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻԻ

16 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ ՇԱԲԱԹ ԵՐԵԿՈՅ ԺԱՄԸ 9ԷՆ ՄԻՆՉԵԻ ԱՌԱՒՕՏ
SALLE LUCIENԻ ՇՈՒՐՋ ՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ **13, Rue d'Issy à Billancourt**

Կը նախագահէ Պ. ՎԱՀԱՆ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆ

Կ'ԱՐՏԱՍԱՆԷ Պ. Զ. ՂԱՐԻՊԵԱՆ, Կ'ԵՐԳԷ Պ. ՍԵՊՈՒՀ ՎԱՐԴԵԱՆ, *ԵՓՐԱՏ* նուագախումբը կը նուագէ հայկական եղանակներ, դեկավարութեամբ Պ. Տ. ՕՀՈՍԵԱՆԻ, հայկական կովկասեան եւ եւրոպական պարեր, ցեղի կ'ունենայ *ԹԱՆԿՈՅԻ* մրցում։

ՃոխՃ պիւֆէ ժողովրդական գիներով։ Մուտք 5 ֆրանք։

ՀԱՂՈՐԴԱԿՑ. ՄԻՋ.— Փորթ Վէրսայլէն առնել հանրակառք 23 եւ իջնել **Point du Jour**, թիւ 32 իջնել **Place Nationale**։

ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻԻՆ

ՊԱՆԵԼՕ - ՔԱՇԱՆԻ «ՅԱՌԱՋԻՄԱՍԻՐԱՑ» ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

Այս շաբաթ երեկոյ ժամը 3ին, տեղւոյն մանկապարտէզին մէջ

43, *Rue* Mme Curie, Bagneux (Seine)

Կը խօսի Պ. Ժ. ԵԱՂՄՈՒՐԵԱՆ

Ապա՝ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄԸ ՀԱՑԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ԴԱՂՈՒԹՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Կը հրաւիրուին բոլոր հայրենակիցները։ Մուտքը ազատ է։

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ԻՄ ՏԵՍԱԾՆԵՐՍ 1915-1924ԻՆ
Գրեց՝ ԼԵՒՈՆ ՏՕՆԻԿԵԱՆ
(ԱԿԱՆԱՏԵՍԻ ՄԸ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆԵՐԸ)
ՏԱՐՕՆԷՆ - ՏԻԳՐԱՆԱԿԵՐՏ
Գինը 8 ֆրանք
Դիմել հեղինակին՝ L. Doniguian. *52, rue Isidor Neujahr. Bagneux (S)*
Կը ծախուի նաեւ ՅԱՌԱՋի խմբագրատունը։
Շանթ.— Ցպուած է սահմանափակ օրինակներով։

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ՅԱՐԱՀԷՋՆԵՐՈՒՆ ԴԻՒՑԱՆՈՒԹԻՒՆԸ
Գրեց՝ ՇԱՀԱՆ ՇԱՀՆՈՒՐ
ԷՋ 275 — ԳԻՆ 15 ՖՐԱՆՔ ԿԱՆԽԻԿ

Իսկ անոնք որ կ'ուզեն ունենալ հեղինակին նախորդ երկն ալ «ՆԱՀԱՆՋԸ ԱՌԱՆՑ ԵՐԳԻ» պիտի կրնան հին և նոր երկու հատորները միասին ստանալ միայն 20 ֆրանքով։

Դրել հեղինակին՝ **15, Rue Bréa. Paris (6)**

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՓԱՍՏԱԲԱՆ – ԽՈՐՀՐԴԱԿԱՆ
ԳՐ. ԹԷԼԱԼԼԵԱՆ *(Գրիմիրէ)*

Ամէն տեսակ փաստաբանական գործեր՝ ամենալաւ պայմաններով։ Փողոցի արկածի դատերու մասնագէտ, առանց կանխավճարի։ Ընդունելութիւն։ Առաւօտ ժամը 9էն 10.30։ Իրիկուն ժամը 2էն 3, եւ 7էն 8.30։

Հասցէ՝ **35, Rue Emile Desvaux, Paris (19). Métro Place des Fêtes**

T. S. F.
SUPERHETERODYNE BAPST 5 et 7
(Ամերիկեան կազմած)

Վերջին կատարելագործութիւն, Անմրցելիօրէն աժան գին։

Loterie Nationaleի յառաջիկայ **tirages**ներէն *ձեր մէկ միլիոնատէր ըլլալուն լուրը անմիջապէս իմանալու համար* **pick - up**ի **prise**ով անդուռգական այս **postes**երէն։

Դիմել անձամբ կամ նամակաւ Փարիզի Ecole Pratique de Radioélectricité*ին վկայեալ եւ նախկին* (Essayeur Radio-Vitus)*ի՝*

ՊԱԹԻՍՊ Կ. ՔԵԱՀԵԱՆԻ
4, Square Paul Bert Asnières (Gares Bois-Colombes) Seine:
(Gare St. Lazare*էն մինչեւ հասցէին վայրը* 12 *վայրկեան*)։

Մ. ՀՐԱՉԵԱՆ
11, Rue FLEGIER. MARSEILLE. *Tél. 1 - 59*

Ներածում եւ արտածում ամէն տեսակ նպարեղէններու, Պուլկարական ք. շքավաճ, Պոլսական եւ Յունական ամէն տեսակ գոնսէրվաներ, ձիթապտուղ, Իզմիրի չամիչ, տերեւ, ձերմակ պանիր, քաշէր եւ հմայեղներ։

Raki ERIVAN. p. r.

Ներկայացուցիչ **NIEL** *ձերմակ պանիրի ընկերութեան։*

CABINET de Me V. YARJANIAN
JURISCONSULTE

Procédure Générane — Mandataire en Justice

44, Rue La Fayette, Paris (9e) **Tél. TAITBOUT 53 - 32**

Կը ստանձնէ ամէն տեսակ դատական գործեր։ Անձամբ կը պաշտպանէ Աւետարանական եւ Շաշտարար Դատարաններու առջեւ։ Ամուսնութեան եւ ամուսնալուծման, եւ ժառանգական բոլոր գործողութիւնները կը կատարուին արագութեամբ։ Վարչական դիմումներ նախապարութեանց մօտ։

Կ'ընդունի, ամէն օր, ժամը 9էն 11, եւ 5էն 7։

Le Gérant : H. STEPHAN

Imprimerie A. DER (AGOPIAN) 17, Rue Damesme :-: PARIS (13e)

Հայ առեւտրականներ

"Tricotage MOZPIR"
21 rue des Petits Carreaux Paris (2) Métro: Sentier

Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի *արանց, կանանց եւ տղայոց* Թրիքոյի տեսակաւոր ճոխ մոդելք, Maille fine եւ Maille Retournée։

Առաջին իսկ այցելութեամբ գոհացում պիտի գտնէք, անմրցելի գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ։

ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱՐԱՆ
L. LÉCORCHÉ
Ex. Interne des Hôpitaux de Paris
Chef de Clinique à l'Ecole Dentaire Française

Assistant Ա. Տ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ *chir. dent. D.E.D.F.*

ԽՆԱՄՈՒԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԵՒ ԶԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆ

Սոյն յայտարարութիւնը ներկայացնողին հարիւրին 10 զեղչ

Կ'ընդունի 9-12 *եւ* 2-7 Հեռախօս Inv. 27-95

28 Avenue d'Orléans
Métro Denfert Rocherau ou Mouton Duvernet

ՇՈՒՏՈՎ ԿԸ ԲԱՑՈՒԻ ԱՐԴԻԱԿԱՆ ԴԵՐՁԱԿԱՏՈՒՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԽԱՆՁԷՐԵԱՆ
97 ROUTE D'ORLÉANS, CACHAN

Անգլիական եւ ֆրանսական ընտիր կերպասներ, վերջին նորաձեւութիւն, խնամուած կար։ Գիներու վրայ կարեւոր զեղչ։

ԹԷՅ ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1880ԻՆ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ

»»»«««

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ
ԱՄԷՆ ԵՐԿՐԻ ԹԷՅԵՐՈՒ

ՈՒՂՂԱԿԻ ՆԵՐԱԾՈՒՄ կապոյտ եւ դեղին ծրարներու մէջ surprise նուէրներ կը գտնուին։

Դիմել.—
COMPTOIRE DES
THÉS YAVROU
23, Rue Sénac — MARSEILLE **Tél. COLBERT 25 - 27**

ՕԳՏԱԻԵՑԷՔ Փարիզի մեր նոր վաճառատունէն ուր մթերած ենք եղանակին լաւագոյն մօտէլները ամէնամապահաստուար պայմաններով։

TRICOTS KÉBABDJIAN (Kébas)

Fabriques
76, rue Henri Regnault à Courbevoie (Seine)
12, rue Capitain Guynemer à Courbevoie (Seine)
1 bis, rue Gambetta à Houilles (Seine & Oise)

Ապսպրանքի եւ թղթակցութեանց համար։
ԴՐԱՍԵՆԵԱԿ եւ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
6, Rue des Jeûneurs, Paris (Métro: Sentier & BonneNouvelle)
R.C.Seine 415941 **Tél. LOUVRE: 57 - 37**

ԱՊՍՊՐԱՆՔ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻՆԻՆ ԳԱՒԱՌՆԵՐԻՆ
Նոյոյշի համար Շարիւրին 20 զեղչ։

THÉS DES DEUX EMPIRES
IMPORTATION DIRECTE **du Planteur au Consommateur**

ԹԷՅԻ ՄԻԱԿ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ՓՈՔՐՔԱՔԱՆԱԿ

Լաւագոյն տեսակներ՝ Ջինական, Ճնդկական, Սէյլանի եւլն., եւլն. Թէյերու՝ անմրցելի գիներով։

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԶԵՂՔ հայ նպարավաճառներու եւ մարշէճիներու

Անգործ՝ բայց աշխատասէր հայրենակիցներու համար դեղեցիկ առիթ մը, իրենց օրապահիկը ճարելու, ծախելով **Thés des Deux Empires** *թէյերէն։*

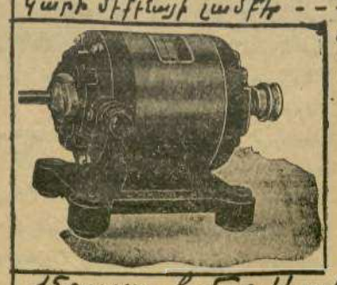
ԴԻՄԵԼ՝ ՏԷՕՎԼԷԹԵԱՆ ՏԱՆ
5, Rue Mayran (Square Montholon), Paris (9e)

Ստանձնելով հանրայանի գործածական GRITZNER և VERITAS հաստատութեան ձեռնարկները, հետեւցուցիչի կազմով կը տարածենք 30% զեղչով արտադարձ իրերդ հասարակ մեքենայի, կը գնենք և կամ կը փոխանակենք հին մեքենաները.

ԵԼԱԳԱՐԱԿՈՒՄՆ ՄՐՑՈՒՐԴՆԵՐ և ԲԱՀՈՒՍՔՆԵՐ
275 ֆրանք. 300 ֆրանք. 350 ֆրանք.
Կարի մեքենայի լամպիկ ---------- 30 ֆրանք։

ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԸ ՀՈՍՏՈՒՄՆ ԱՒՈՒ ՄՈՐՀՈՐՑԸ ՔՏՐ. ՈՒԱՅ ՉԱՏՍԱՐ ԲԱՆԵՐԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅԱՏԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՆ ԹԻՒՐՈՒԹԻՒՆԸ ՈՐ 1905ԻՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ Է

ՀՋՈՒԱԽՕՍ գործիքներ
4 լամպ 650 ֆրանք
5 լամպ 850 ֆրանք
1 ՏԱՐՈՒՀԱՅ ԳՐԱՒԱՐՈՒԹԻՒՆ

15 օրուայ համար Փարիզի ձեռք ցոյցակ իրի ծառայ ծառայ։
Nationale ի գոտեմարտ մը կ'ելլէ օդագնացի առթիւ։
Դիմել. HOVANESSIAN INGENIEUR TEL. TRUDAINE 16-96. R.C.Seine 579 077
Bureaux s'selon d'audition 24 Rue de Navarin Paris 9e
Ateliers s magasins 51 Grand'Rue Chaville (S et O)
Գաւառներ եղած պարագային կը խնդրուի օդ օդի ծառայ առնելու։

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

HARATCH

(Fondé en 1925) :-: R. C. Seine 276.286

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian

Rédaction & Administration — 17, Rue Damesme PARIS (13e)

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ — Téléphone : Glacière 15-70

(ԵՐԹԵԼԻԵԿԻ ՀԱՄԱՐ՝ Métro : TOLBIAC)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ,—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ԵՌԱՄՍԵԱՅ
Ֆրանսա եւ գաղութներ	140 ֆրանք	70 ֆրանք	35 ֆր.
Անգլիա, Եգիպտոս, Զուիցերիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 ֆրանք	100 ֆրանք	—

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 7 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

7 Décembre 1933

ՅՐԿ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2363 — Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

"ՀԵՐՈՍԱԿԱՆ,,Ն ՈՒ ՀՐԷՇԱՅԻՆԸ

Միջազգային դիւանագիտութիւնը եւ դեղին լրագրութիւնը իրարու հետ մրցումի ելան հոկտ. 29ին, Թրքական Հանրապետութեան տասնամեակին առթիւ։

Բան չմնաց որ չգործածէին անոնք, փառաբանելու համար Թուրքիոյ վարիչները եւ անոնց կատարած գործերը։

Բայց, չուայլաբանութեան եւ չոզոքթորթութեան տեսակէտով, մրցանիշը կուտրեց խորհրդային իշխանութիւնը, իր յեղափոխական մամուլով։ Ոչ միայն Մոսկուայի մէջ, այլ ամէն ուր որ կը հանին իր կարմիր թաթին ու գաղտնի վարկերը։

Տասնամեակի առաջին օրերուն, մենք առիթ ունեցանք մէկէ աւելի պերճախօս փաստեր յիշելու։

Այսպէս, մեր հարեւան « Իզմանլիթէ »ն պարծանքով կը հեռագրէր հոկտ. 31ին.

— « Երբ Սեվռի ամօթալի դաշնագիրը Թուրքիոյ հասաւ, էէմալական յարձակողականը սկսած էր։ Ան եղաւ շանթարձակ, ջախջախեց յունական բանակը, ոչնչացուց Սեվռի հաշտութիւնը, որուն տեղ դրուեցաւ Լոզանի դաշնագիրը։

« ... ԲԱՑԻ, ԱՆՇՈՒՇՏ ՅԱՂԹԱԿԱՆ ԶՈՒՏԻ ԸԼԼԱՐ ԱՅԴ ՇԱՐԺՈՒՄԸ, ԱՌԱՆՑ ԱՅՆ ԳՈՐԾՕՆ ՀԱՄԱԿՐԱՆՔԻՆ ԵՒ ԻՐԱԿԱՆ ԱԶԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԶՈՐ ԸՆԾԱՅԵՑ ԼՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ։

« Ռուսական յեղափոխութիւնը — եւ այս իր ամէնէն շէհեղ փառապսակն ըլլալէ մէկն է — օգնեց թուրք ժողովուրդին, փրկուելու համար ստրկութենէ։ Ան խաթարեց թուրք ժողովուրդը խորտակելու այն շղթաները զոր անոր համար դարբներ էին Ուիլսընի նման խաղաղասէրները »։

Այս « յեղափոխական » պարտականութենէն եւս կրնայ՞ն մնալ Մոսկուայի թերթերը։

« Իզվեստիա », կառավարութեան պաշտօնաթերթը, հպարտութեամբ կը հռչակէր ի լուր աշխարհի.

— « ՄԵՆՔ ՕԳՆԵՑԻՆՔ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄԻՆ, ՕԳՆԵՑԻՆՔ ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՃԱՄԲՈՎ, ՕԳՆԵՑԻՆՔ ԴՐԱՄՈՎ, ՌԱԶՄԱՄԹԵՐՔՈՎ, ՀԻՆՈՒՐԱԿԱՆ ՄԱՐԶԻՉՆԵՐՈՎ ԵՒ ՍՊԱՆԵՐՈՎ »։

Մեր աշխարհին մէջ ալ — Ա. Հայաստան — մարդոց ուրախութեան կարեցաւ, կարելի եղածին չափ խանդավառ խօսքեր արտասանելու համար ի փառս Թուրքիոյ վերածնութեան եւ արեւշատութեան։

Այս առիթէ ալ փայլեցաւ « Խորհրդային Հայաստան »ը, Մ. Քէմալի լուսանկարով եւ դովասանական տաղերով։

Պատեհութենէն օգտուեցաւ նոյնիսկ « Հայաղգի » Գարախանը, վկայութեան կանչելով Լիբնեխտը որ տարիներ առաջ դրեր էր թէ « իրենք կանդնած են Թուրքերու կողմը, որովհետեւ Թուրք ժողովուրդը Եւրոպայի դիւղացիութեան ամենառանիմաց եւ բարոյական մէկ ներկայացուցիչն է »։

« Հայաղգի »ն էնգէլսէն ալ վկայութիւն մը յիշելէ յետոյ, ներմապէս կը չնորհաւորէ Թուրքիոյ յաջողութիւնները, ու կը չեշտէ խորախորհուրդ քաղաքագիտութեամբ եւ սառուցեալ տափակութեամբ.

— « Մենք չենք կարող անտարբեր լինել այն նուաճումների նկատմամբ որոնք ձեռք է բերել Թուրքիան, իր տնտեսական եւ կուլտուրական շինարարութեան ասպարէզում, քանի որ այդ նուաճումները ամրացնում են Թուրքիայի հանրապետութեան անկախութիւնը եւ բարձացնում են նրա դիմադրական ունակութիւնը դեռ մինչև այժմ էլ գոյութիւն ունեցող իմպերիալիզմի յարձակման հանդէպ »։ (« Ս. Հ. » 25 հոկտ.)։

Ընթերցողները կը յիշեն թէ « Հայաղգի »ն մէկէն էր այն պատգամաւորներէն, որոնք էնկիւրի գացին Վորոշիլովի նախագահութեամբ, նուէր տանելով չորս — հինգ օդանաւ։

Կը յիշեն, դարձեալ, Վորոշիլովի սրատեղուանները, այդ այցելութեան առթիւ։

Ա. Միութեան ռազմական գործավարը պատիւ համարեց « կեցցէ՛ Թուրք բանակը » աղաղակել նոյնիսկ ռուսական հողի վրայ, Օտեսայի քարափին ինքնաշարժ նստած տեղն։ Այն աստիճան որ, « Ն. Ֆ. Փրէսէ »ի թղթակիցն ալ զարմանքով կ'արձանագրէ.— « Ասիկա առաջին դէպքն է Ա. Միութեան սահմաններուն մէջ, երբ խորհրդային կառավարութեան պաշտօնական ներկայացուցիչը նման խօսքերով կ'ողջունէ Թրքական բանակը »։

×

1918 — 1924 այդ բարեկամութիւնն ու զինակցութիւնը ծանրացին քանդելու Հայկական Դատը։ « Մենք Թուրքիոյ օգնեցինք զէնքով, դիւանագիտական ճամբով, օգնեցինք դրամով, ռազմամթերքով, հինուրական մարզիչներով ու սպաներով »։ (Մոսկուա եղածը զինուորական մարզիչներով ու սպաներով եղաւ միայն մէկ տարի, 1921ին, երբ Քեմալ փաշա Մոսկուա կը չարունակէ քանդուելու համար)։

*Ռազմական չրջանէն յետոյ, Մոսկուա կը չարունակէ քանդումը, չարժման մէջ դնելով պետական եւ կուսակցական բոլոր միջոցները։ Թեւ թիկունք հանդիսանալով Թրքական բոլոր դաւե

„ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍԱՀՄԱՆԸ“

(ՎԵՊ ՄԸ ՎՊՄԲ)

ՔԱՂԱՔԻ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

(ԴԻՈՒՄԱ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻՒ)

Մեր, գիտէ, ամէն ոք, ինչպէս ամէն տարի, այնպէս եւ այս տարի ալ Յունուարի վերջին կիրակի օրը հաւաքեցինք մեր ընտանեկան շրջանակին մէջ, որպէսզի տօնենք մեր ազգային հարցերու եւ « Հայկական Սահմանը » թերթի տարեդարձը։ Ամէն տարի, ինչպէս ամէն տարի, մենք կը հաւաքուինք, որպէսզի ոգեկոչենք մեր ազգային հարցերը եւ « Հայկական Սահմանը » թերթի տարեդարձը։ Ամէն տարի, ինչպէս ամէն տարի, մենք կը հաւաքուինք, որպէսզի ոգեկոչենք մեր ազգային հարցերը եւ « Հայկական Սահմանը » թերթի տարեդարձը։

ՄԵԼԼՈՒ ՖԼՈՌ

(ՍՈՎՎԱԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ)

■■■■■■■■

— Մեր գյուղը տաք տեղ է, ամառը ծանր է տանել, մանավանդ երբ հասկերը կթրծվեն, սարերն ու ձորերը կդեղնեն, ամեն ինչ կսպասի մեզ մոտ։ Ամառը մենք ենք ամենաշատ աշխատում։ Ամառը մենք ենք ամենաերջանիկ։ Ամառը մենք ենք ամենաերգում։ Ամառը մենք ենք ամենաերազում։ Ամառը մենք ենք ամենաերկար։ Ամառը մենք ենք ամենաերկար։ Ամառը մենք ենք ամենաերկար

կինելու համալսարանի մը մէջ տեսչուհին հետեւեալ քարոզը կարդաց իր աշակերտներուն.

— Դուք տարիներով տեսաք որ Ամերիկացիները զաղանի կը խմեն վտանգաւոր ըմպելիները, քանի որ արգիլուած էր խմել բացայայտ, վայելչօրէն եւ չափաւորութեամբ: Դաս առէք այս իրողութենէն:

Այս առթիւ, դասընթացք մը բացուած է, «խմելու արուեստը» սորվեցնելու համար անոնց որ չեն գիտեր... Յատուկ հրահանգներ փակցուած են շէրուն վրայ,— « ճերմակ գինի խմեցէք ձուկին եւ ճերմակ միսին հետ, կարմիր գինի՝ կարմիր միսին հետ» եւայլն:

* * * Փարիզի Ամերիկացիներն ալ գինարբուքներ սարքեցին ,« այս բարեբաստիկ առթիւ »: Երեկոյթի մը մէջ, որ տեւեց մինչեւ լոյս, մասնակցողներուն իրաւունք տրուած էր իրենց ուզածին չափ շամփանեա խմելու, փոխան 50 ֆրանքի:

Պուլկարիոյ թագաւորը Պելկրատ կ'երթայ

Պուլկարիոյ թագաւորը եւ թագուհին Պելկրատ պիտի երթան այս շաբթու վերջը կամ յառաջիկայ շաբթուան սկիզբը: Իրենց պիտի ընկերանայ վարչապետը ,բանակցելու համար երկու երկիրներու յարաբերութեանց մասին: Քաղաքական շրջանակներու մէջ մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայեն այս այցելութեան, որ նախապատրաստուած է Պուլկարիոյ եւ Եուկոսլաւիոյ մերձեցման:

ՀԱԻԱՔԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԽԱՂ
ՅՈՒՍՓի բաժանորդներուն համար

« ՅՈՒՍՓ » գնած է ՉՈՐՍ տոմսեր, Ֆրանսայի Ազգ· վիճակախաղէն: Այս վիճակահանութենէն օգտուելու իրաւունք ունին բոլոր անոնք որ,

1933 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԳՆՈՒԱԾ ՏՈՄՍԵՐՈՒ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

1·— Նոր բաժանորդ կը գրուին ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ:

2·— Կը նորոգեն իրենց բաժնեգիրը, ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ:

Այսպէս, երէ այդ չորս թիւերէն մէկը կամ աւելին պարգեւ շահին, ԱՐԻԻՒՆԻՆ ԿԸՍԸ (ՀԱՐԻՒՐԻՆ **50**), ՊԻՏԻ ԲԱԺՆՈՒԻ ԱՅՍ ԿԱՐԴԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ, հետեւեալ համեմատութեամբ·—

ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	**60 %**
ՎԵՑԱՄՍԵԱՑ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	**30 %**
ԵՌԱՄՍԵԱՑ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	**10 %**

ԱՅՍ ԱՌԻԹԻՆ ԿՐՆԱՆ ՕԳՏՈՒԻԼ ՆԱԵՒ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐԸ, ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ ՏԱՐԵԿԱՆ կամ ՎԵՑԱՄՍԵԱՑ (եռամսեայ չունինք արտասահմանի համար):

ԱՀԱ ՄԵՐ ԳՆԱԾ ՉՈՐՍ ՏՈՄՍԵՐՈՒՆ ՇԱՐՔԸ ՈՒ ԹԻՒԵՐԸ.-

ՉՈՐՐՈՐԴ ՇԵՐՏԷՆ (4e tranche)

շարք **S** *թիւ 99,412*
շարք **T** *թիւ 78,009*
շարք **S** *թիւ 99,413*
շարք **D** *թիւ 52,152*

ՇԱՆՕԹ.— Վճարող եւ նոր արձանագրուող բաժանորդներէն անոնք որոնք չեն ուզեր իրենց անունը հրատարակել թերթին մէջ, կը ստանան համապատասխան ընկալագիր մը, նշանակուած տոմսերու թիւով եւ իրենց մասնակցութեան իրաւունքով:

Հ. Յ. Դ.

ՍԷՆ ԹՈՆԹՈՒԱՆի (Մարսէյլ) «Ընկեր կարօ» խումբի ընկերական ժողովը այս կիրակի երեկոյ ժամը 7ին ընկեր Ս. Գալուստեանի բնակարանին մէջ, կարեւոր օրակարգ պարտաւորիչ ներկայութիւն:

Ընկերական - թէյասեղան

կազմակերպուած Հ. Յ. Դ. ԻՍԻ ԼԷ ՄՈՒԼԻՆՈՅի ՎՐԱՄԵԱՆ խումբին կողմէ իր հաստատման 5րդ տարեդարձին առիթով

Այս կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 3ին

6bis, Bld. Rodin, *Իսի լէ Մուլինօ*

Հաղորդ. միջոցներ — Փորթ Վէրսայլէն եւ Փորթ Օռլէօյէն առնել 32 եւ 23 թիւ հանրակառքերը եւ իջնել Կար տ'Իսի:

ԵՐԵԿՈՅԹ

կազմակերպուած ՀԱՅ ԱՐհՆԵՐՈՒ ՄԱՐՄՆԻՑԻ մասնաճիւղին կողմէ

Ի ՆՊԱՍՏ ՀԱՅ ԱՐհՆԵՐՈՒ ՕՁԱԿԻ ԾԱՒՍԵՐՈՒՆ

16 Դեկտ. Շաբաթ երեկոյ ժամը 8.45ին Յալ Շաբի մէջ. 84, բիս Շաբ

Ճոխ յայտագիր *Մուտք 5 ֆրանք*

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Այրի Տիկին Զատրճեան, Այրի Տիկին Զեվիկեան, Այրի Տիկին Գըլըճեան եւ զաւակները շնորհակալութիւն կը յայտնեն ազգականներու, բարեկամներու եւ ամէն անոնց որոնք անձամբ, նամակաւ եւ գրաւոր ցաւակցութիւն յայտնեցին իրենց սիրելի հօր, ամուսնոյն, փեսին, հեռայրին՝

ՊՕՂՈՍ ՉԱՏՐՃԵԱՆի

(*Պոլսեցի*)

դառնակսկիծ մահուան առթիւ, որ տեղի ունեցաւ 1933 նոյեմբեր 20ին, 33 տարեկան երիտասարդ հասակին մէջ:

Մարսէյլ 1 Դեկտեմբեր 1933

ԿԱՆԽԻԿ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐ

»»»·«««

(«ՅՈՒՍՓ»ի ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԽԱՂԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼՈՒ ԻՐԱՒՈՒՆՔՈՎ)

ՑԱՆԿ ԹԻԻ 3

ՄԱՐՍԷՑԼ, Յարութիւն Եաղճեան:
ՇԱՎԻԼ, Պատրիկ Պետեան:
ՎԻԼՄՈՆՊԼԸ, Նազարէթ Եկաւեան:
ՓԱՐԻԶ (4), Գրիգոր Թէւանեան:
ՄԻՐԱՄՈՆ, Սարեան Հաճի:
ՍԷՆ ԼՈՒ (Մարսէյլ) Երամիա Փամպուճեան:
ԻՍԻ ԼԷ ՄՈՒԼԻՆՕ, Յովհաննէս Համբարեան:
ՓԱՐԻԶ (13), Թրավեսեան – Մաճուկեան:

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Մարսէյլի Հ. Յ. Դ. «Ընկեր կարօ» խումբի ընկերները իրենց խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնեն ընկեր Պապիկ Տօնապետեանի՝ իր մօր դառնադէտ մահուան առթիւ:

ՀՈՒՇԱՏԻՏԱՐ

Զ. Ո. ՄՐՈՒԹԵԱՆ Փարիզի մասնաճիւղին պարբերական դասախօսութիւնը այսօր Հինգշաբթի երեկոյ ժամը 9ին, Ժլորիայի վերնայարկը: Կը դասախօսէ Պ. Մկրտիչ Պարսամեան: Նիւթ՝ Գրական դէմքեր: Կը հրաւիրուին անդամներն ու փափաքողները:

ՆՈՉԿԱՏի եւ Շրջ. Հայր. Միութեան (Փարիզ) անդամական ժողովը տեղի կ'ունենայ այս Շաբաթ երեկոյ ժամը 8.30ին 131, Fbg. de Temple: Վիճելի կէտ շրջաբերականի ընթերցում, պատգամաւորի ընտրութիւն եւ վարչական խնդիրներ:

Le Gérant : H. STEPHAN

Imprimerie A. DER (AGOPIAN) 17, Rue Damesme :-: PARIS (13e)

Հայ տոհմտրակտիւիր

"Tricotage MOZPIR„

21 rue des Petits Carreaux Paris (2) Métro: Sentier

Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի *արանց, կանանց* եւ *տղայոց* Թրիքոյի տեսակաւոր Ցոխ մեթերք, Maille fine եւ Maille Retournée:

Աղացին իսկ այցելութեամբ գոհացում պիտի գտնէք, անմրցելի գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ:

13 ՎԱՐԶՈՒԻ ԵՆ *օգաստուն յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կազ եւ էլեկտր· եւ շոֆաժ·* **13**
rue Pierre Curie, K. Bicêtre. *Métro: Porte d'Italie.*

"ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ - ՆՈՅԵՄԲԵՐ„
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆԻ ՆՈՐ ԳԻՐՔԸ
(ՏԱՐԵԳԻՐՔ)

Գեղարուեստական հրատարակութիւն, նուիրուած Հայաստանի նուաճումներուն՝ գրականութեան, արուեստի, մշակութային, շինարարութեան եւ ժողովրդական տնտեսութեան ասպարէզին մէջ:

Տարեգիրքը կազմուած է՝ ե· ՉԱՐԵՆՑԻ, ԱՒՍԷԼ ԲԱԿՈՒՆՑԻ եւ ե· ՉՈՒԲԱՐԻ խմբագրութեամբ: Կը պարունակէ Հայաստանի գործիչներու կենսագրականները եւ նուիրուած է՝ Հայաստանի գործիչներու լուսանկարներով, թատերական բեմադրութիւններու, մշակոյթի կոթողներու եւ Հայաստանի ժողովրդի կենցաղը եւ կեանքը նորկայացնող պատկերներով:

Գիրքն ունի 658 էջ մեծադիր՝ լաթակազմ եւ գեղարուեստական կողմ:

ԳԻՆ 15 ՄԱՐՔ

Ապսպրանքներու համար դիմել՝

«Knika» G. M. B. N. Kurfurstenstr. 33

BERLIN, W. 35 **ALLEMAGNE**

ՀԱՅՑԷի ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ
Նկարչատուն Վ. ՓԱՇԱՊԷՋԵԱՆ
24, rue Forbin, Gardanne

ԿԱՐՏԱՆի օժտպիւմներու կայարանին ճիշդ դիմացը. Նօթերին կից Ա. յարկ նոր եւ մեծ սրահ էնսթալասիօն: Բոլոր նկարները ելեկտրականութեամբ: Ինքնութեան թուղթերու նկարները 12 հատը խնամուած րթիւշով՝ 10 ֆրանք: Նկարչատունը բաց է ամէն օր առաւօտեան ժամը 8էն մինչեւ երեկոյեան 9:

Լաքուր եւ արագ սպասարկութիւն: Դիմեցէք եւ գոհ պիտի մնաք:

Maison AGÉDER
վաճառատուն ԱԺՏԷՐ
Gros **Demi-gros**
67, rue de Cléry. Paris (2) **Tél. Central 48 - 12**

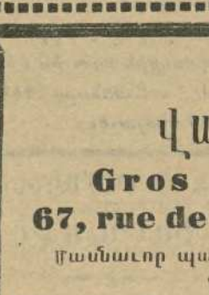
Բասնաւոր պատեհութիւն խանութպաններու եւ մարշաններու

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ՍՕԼՏԵՐ

Այրերու, կանանց եւ փոքրիկներու համար բրդեղէն — ձիւսուածեղ Նի վերաբերեալ ընտիր եւ ժամանակին ամէն տեսակ ապրանքներ. *բօսթիմ. ժիւփ, ժիլէ, Փիյօվէր, Քաշքօլ* եւայլն:

ԱՄԵՆԱԳԵՂԵՑԻԿ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐ ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ
Photo ANI
ՕՐ. ՎԵՐԺԻՆ ՃԱՄՊԱԶ
75, Bld. de la Villette. Métro: Combat

Քարթ տ'Իտանտիթէ ըլթուշով 6 հատ 5 ֆրանք:
Քարթ փոսթալ 12 » 20 »
Մեծցուած լուսանկարներ ըլթուշով
եւ *ձուլաձեւ շրջանակով* 45 ֆրանք:

ՁԱԿԱՏԱԳՐԻ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆ

Յայտնի աստղագէտ Հոգեբան **Tamu-Rhos** *որ եկած է Ամերիկէն, համաձայն ձեր ծննդեան թուականին եւ ձեռքի գիծերուն կը գուշակէ ձեր անցեալը, ներկան եւ ապագան: Կոտտայ ճիշտ եւ մտերիմ խորհուրդներ ձեր սիրային, տնտեսական կեանքի մասին: Թղթակցութեամբ՝ 10 ֆրանք: Անձամբ դիմողներու՝ գիմագիծ երու եւ աստղերու գուշակութեամբ 15 ֆրանք:*

Դիմել ժամը 10—12 եւ 2—7, Mr. Tamu-Rhos
26 Rue St. Placide, Paris (6) Մէթրօ՝ Vaneau

ՄԱՐՁԱԿԱՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՆԵԼՕ - ՔԱՇԱՆի «ՅԱՌԱՋԻՄԱՍԻՐԱՑ» ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

Այս Շաբաթ երեկոյ ժամը 3ին, տեղւոյն մանկապարտէզին մէջ

43, Rue Mme· Curie, Bagneux (Seine)

Կը խօսի Պ· Ժ· ԵԱՂՄՈՒՐԵԱՆ

ՁԻւԹ՝ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Կը հրաւիրուին բոլոր հայրենակիցները: Մուտքը ազատ է:

LOTERIE NATIONALE FRANÇAISE

Ծախու են ԲՈԼՈՐ շերտերէն՝ ամբողջ, կէս, քառորդ եւ մէկ տասներորդ տոմսակներ·

Մէկ տասներորդ տոմսակ ամէն շերտէ **Frc. 15**

Դրամը դրկել կամ անձամբ դիմել՝

Agence Générale LUTETIA

24 RUE CAUMARTIN, Փարիզ (9) **Tél. OPÉRA 82 — 73**

Գրասենեակները բաց են ամէն օր (նաեւ շաբաթ եւ կիրակի) առանց գադարի առաւօտեան ժամը 9ը մինչեւ իրիկուան 8ը:

Կը խօսուի նաեւ հայերէն:

ԵԹԷ ՀԱՑՐՆԱԲԱՂՁՈՒԹԵՆԷ ԿԸ ՏԱՌԱՊԻՔ
ԽՄԵՑԷՔ ԱՆԱՐԱՏ
Raki ERIVAN
ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՀԱՄԱՐ·
Société "PEUREUX"
12, Bld. des Vignes, MARSEILLE Téléphone: COLBERT 58-10

ԼԻՈՆԻ եւ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ
D. N. BAHADOURIAN 40, rue Chaponnay. Lyon

ՍԵԴՐԱԿ ՍԱՍՈՒՆԻ
Վիրաբոյժ - ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՖԱՔՈՒԼԹԵԷՆ

14 Rue Lagrange, PARIS ( ) Métro St. Michel *կամ* Maubert-Mutualité

ՄԱՄՆԱԴԻՏ ՈՍԿԻ ԲՈՒՐՄԱՆի, ՊՈՒԻՃի եւ ԱՏԱՄՆԱՇԱՐԻ

բերնի, լինդերու, ակռաներու խնամք եւ վիրաբուժ. գործողութիւն

կ'ընդունի ամէն օր, ժամը 9 - 12 եւ կէս օրէ վերջ 2էն 8: կիրակի եւ տօն օրեր 9էն մինչեւ կէսօր·

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԵՒ ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ
71, Rue du Fbg. St. Martin, Paris (10e)
Tél. Botzaris 53 - 61 **Métro: Château d'Eau ou Gare de l'Est**

Գիտութեան վերջին մեթոտներով կը բժշկենք՝ վիներական ամէն տեսակ հիւանդութիւնները (ջերմամիզութիւն, փրանկախտ եւայլն), մորթի, ընկային ստամոքսի եւ կանացի հիւանդութիւնները:

Բժշկումը կը կատարուի, X անդրմանիշակագրի ճառագայթներով եւ էլեք տրականութեամբ: Կը կատարենք մէզի եւ արեան տարրալուծում:

Կը խնամենք ստամոքի ամէն տեսակի հիւանդութիւնները: Բուլօն՝ սկսած 100 ֆրանքէն, պրիճ՝ ամերիկեան սիստէմով:

Սթժէքները շատ մատչելի մանուածոյ զեղչ բանուորներու եւ չքաւորներու:

Դարմանատունը բաց է ամէն օր ժամը 9-12 եւ 3 - 7, կամ ժամադրութեամբ: Կիրակի եւ Տօն օրերը՝ ժամը 9ին:

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ *ԺՕԺ 8 եւ 10 թիւ մեքենայ ունեցող գործատէրեր եւ գործաւորուհիներ: Տեւական գործ. լաւ վճարում: Կր գտնենք օքքազիոն (Jauge) ԺՕԺ թիւ 10 մեքենաներ: Դիմել ամէն օր* **KÉBABDJIAN**ի, **6, Rue des Jeûneurs, Paris (2):** *Մէթրօ՝* **Sentier** *կամ* **Bonne - Nouvelle,** *հեռաձայն* **Louvre: 57 – 37:**

Etude de Me BERNARD WAHÉ
(12 année)
Licencié en Droit de la Faculté de Paris
Ancien élève de l'École des Hautes Etudes Sociales
JURISCONSULTE
Droit Français et International Privé
94, Rue St. Lazare (*Սէն Լազար կայարանին մօտ*) Tél. Pigalle 67 - 69

Կր ստանձնէ ամէն տեսակ դատական խնդիրներ, ինչպէս նաեւ փողոցի արկածներ, անձամբ կր պաշտպանէ առեւտրական եւ հաշտարար դատարան ներու առջեւ, կուտայ certificats de coutumeներ, կր կատարէ ամուսնութեան եւ ամուսնալուծման վերաբերեալ բոլոր գործողութիւնները:

Կ'ընդունի ժամը 9—10 եւ 17—19: Նաեւ ժամադրութեամբ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ ·POLYCLINIQUE·
Ա. ՇԱՀՊԱԶԼԵԱՆ

49, Բիւ Տէ ՓԸթիթ ՄԱՐի, ՄԱՐՍԷՑԼ, Գետնայարկ
49, Rue des Petites Maries, Marselle. Rez de Chaussée
Téléphone: 62 - 46

Կը դարմանուին ամէն տեսակ հիւանդութիւններ կարող եւ մասնագէտ բժիշկներու կողմէ:

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ՕՐԵՐԸ ԵՒ ԺԱՄԵՐԸ

Ծոքերու հիւանդութիւններ	Գշ. ժամը 5, եշ. ժ. 9, կիր. ժ.
Սրտի, լայներակութեան (վարիս), վերջլինիս բուժում նաեւ ներարկումներով.	Բշ. ժամը 5, եշ. ժ. 5:
Ստամոքսի, աղիքի փայծաղի (տալախ),	
Թունքի (մայասըլ) հիւանդութիւնները:	
Մայասըլի բուժում նաեւ ասեղներով:	Բշ. ժամը 4, Ուր. ժ. 4:
Ջղային հիւանդութիւններ	Գշ. ժամը 5, եշ. ժ. 9, կիր. ժ. 9:
Նորածիններու եւ երախաներու հիւանդութիւններ.	Գշ. ժամը 10, եշ. ժ. 4:
Վիրաբուժական եւ Արկածի.	Բշ. ժամը 3, Դշ. ժ. 6, Ուր. ժ. 5:
Մինդամիզային հիւանդութիւններ (ջեր. մամիզութիւն).	Գշ. ժամը 6, Շբ. ժ. 12:
Մինդաբերութեան եւ Արգանդի.	Գշ. ժամը 11, Շբ. ժ. 10:
Քթի, կոկորդի եւ Ականջի հիւանդութիւններ	Գշ. ժամը 9, եշ. ժ. 10:
Աչքի հիւանդութիւններ.	Գշ. ժամը 11, Շբ. ժ. 11:
Մորթային հիւանդութիւններ. մազերու զօրացում	Դշ. ժամը 7, Շբ. ժ. 9:
Վիներական հիւանդութիւններ. Արանց եւ կանանց	Դշ. ժամը7, Շբ. ժ. 9:

Քննութիւն՝ արեան, թունքի, մէզի, սերմի եւայլն.:

Կը կիրարկուին ելեքտրաբուժական բոլոր ձեւերը: Շողանկարում (radio): Մարմնամ (massage): Կը կատարուին ամէն տեսակ ներարկումներ:

Assurance Socialeի հիւանդներուն, ինչպէս նաեւ արկածի դէպքերու անմիջական՝ լուրջ եւ բարեխիղճ խնամք:

Դարմանատունը բաց է ամէն օր ժամը 9-12 եւ 3 - 7, կամ ժամադրութեամբ: Կիրակի եւ Տօն օրերը՝ ժամը 9ին:

(Ցրամադրելի են նաեւ վկայեալ մանկաբարձուհիներ):

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

ՀԱՐԱԶԱՏ

HARATCH

(Fondé en 1925) :-: R ., Seine 276,286

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian
Rédaction & Administration
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ
17, Rue Damesme PARIS (13e)
Téléphone : Glacière 15-70
(ԵՐԹԵԼԻԿԻ ՀԱՄԱՐ՝ Métro : TOLBIAC)

ՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՑԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

ՈՒՐԲԱԹ
8
ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
1933
8 Décembre
1933

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ,—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ՕՐԱՄՍԵԱՅ
Ֆրանսա եւ գաղութներ	140 ֆրանք	70 ֆրանք	35 ֆր.
Անգլիա, Եգիպտոս, Զուիցերիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 ֆրանք	100 ֆրանք	—

ՏԱՐԻ Թ. 2364 — ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ԵՐԲ ՀԵՌՈՒԷՆ ԿԸ ԴԻՏԵՆ

Ա֊ԹԷՆքի «Նոր Օր»ն է որ կը տրանջայ, սիւնակի մը անկիւ֊նէն.

— « Փարիզի մէջ ունինք նուազագոյն երկու հարիւր մտաւորականներ, տարբեր լեզուներու տիրացած եւ որոշ զարգացումի տէր: Ինչ կ'ընեն անոնք: Ցտեսնինք մտաւորական յուրջ շարժում մը որ կեանք ունենար, գործ տեսնէր եւ իր շուրջը հաւաքած ըլլար զիրար վանող ուժերը »:

Ահաւասիկ « Յառաջ »ի մէջ հրատարակուած քրոնիկ մըն է,— *ինչպէս դործիչ մը Ֆրանսերէն* « Հայոց պատմութիւն » *կը պատրաստէ, քննադատելու եւ դատափետելու համար մեր պատմական անցեալը, մեր հնութիւնը, մեր լեզուն եւ բոլոր արժէքները:*

Մեր պաշտօնակիցը յիշելով Փարիզի մէջ հաստատուած զանազան ձեռնարկներ, կ'եղրակացնէ.

— « Բոլորովին տարբեր եւ հսկայ դեր մը պիտի կատարուէր, եթէ անոնց կողքին ունենայինք կազմակերպութիւն մը — նման Միացեալ Ընկերութեան կամ Կովկասի Կուլտուրական միութեան — որ ի վիճակի ըլլար գործի դնելու բոլոր հայ արժէքները »:

×

Ահաւասիկ անդամ չէ որ, այսպիսի տրտունջներ, դառնութեան կանչեր կ'արձակուին արեւելեան դաղութներէն, յատկապէս խոնարհ խաւերէն, որոնց վրայ ծանրապէս կը ճնշէ «Հայկական Փարիզ»ին հմայքը:

Այս անդամ, աւելի զօրաւոր կը հնչէ աղաղակը, որովհետեւ, 10—12 տարի գլորած է արդէն: Ինքնարհները կը սպասեն որ հիմնական ձեռնարկի մը ստեղծումն աւետէ չքեղաշուք Փարիզը, իր «նուագադոյն երկու հարիւր» մտաւորականներով:

Կը լսե՞ս Փարիզ: Պիտի լսե՞ս, տասը տարուան թարթափումներէն, ակադեմական վէճերէն, բանգիտութիւններէն, ցուցամոլութիւններէն եւ խժալուր աղմուկներէն յետոյ:

«Գաւառ»ն է որ ասպարէզ կը կանչէ քեզ, տարուած՝ քու շլացուցիչ կախարդանքէդդ, որ եւ' փարիզեան է — Ֆրանսական — եւ' հայկական:

«Փարանկա»ներու, «քէմփ»երու, «խան»երու եւ խրճիթներու ժողովուրդն է որ, իր մէջքը չտկած՝ չեչտակի ակնարկները կ'ուղղէ քեզի, որպէսզի չօշափելի գործերու վերածես այնքան չռնդալից յաւակնութիւններդ ու յոխորտանքներդ:

Ան սպասեց տասը տարի եւ աւելի, կատարեալ համբերութեամբ, եւ այժմ դղաստութեան կոչեր է որ կ'ուղղէ:

Կը լսե՞ս: Պիտի լսե՞ս, գոնէ այս անդամ, երբ համատարած կազմալուծումն է որ կը սպառնայ ներսէն եւ դուրսէն...

×

Մենք միամտութիւններ չենք ունեցած նախապէս, եւ չունինք այսօր ալ:

Ընդհակառակն, միշտ ալ փորձած ենք բացատրել, թէ ակնհարւ չարիքին դլխաւոր պատասխանատուն է «ուսումնական» կոչուած դասը: Մանաւանդ անոր փարիզեան մասը:

Ակնթէ անցուցէք միայն մամուլը,— եւ ինքնին կը թափին բոլոր պատրանքները:

Ձիշդ ատոր համար ալ, կը յիշեցնենք տաղտկալի դառնալու ատիճան.

— *Ո՞ւր է այն երիտասարդութիւնը, այսպէս կոչուած անկեղծական զանգուածը, որ պիտի կրնար ասպարէզ նետուիլ եւ գլուխ թափուր դիրքերը, ստեղծելով նոր կազմակերպութիւն մը:*

Ժամանակին ունեցեր ենք «Մխայեալ»: Չունինք այսօր: Ունեցեր ենք Ուս. Մխութիւն,— բուն իմաստով: Չունինք այսօր: Ունեցեր ենք ազգ. կեդրոնական հասցէ մը: Չունինք այսօր:

Իսկ ինչ որ ունինք, հակառակ բոլոր դրական երեւոյթներուն, տժգոյն է եւ անբաւական: Ու մանաւանդ՝ չափազանց ճիւղաւորուած, սահմանափակ եւ ցիր ու ցան:

Ինքնապաշտպանութեան պայքար է, աղաղակեցինք անընդհատ,— դոյութեան պայքարը արմատախիլ, տարագիր բազմութեանց:

Արդ, փորձեցէք կլոր սեղանի մը չուրջը համախմբել տասը ուսումնականներ,— եւ պիտի լսէք երկու անդամ տասը տեսակէտ, նոյն իսկ այս տարրական հարցին առթիւ:

Ինչո՞ւ կը զարմանաք որ, Թուրքը Հայոց Պատմութիւն դրելու ձեռնարկեր է:

Քիչ մըն ալ, եւ վաղը կ'ունենանք նաեւ Թուրք դասախօս կամ բանախօս՝ հայ հասարակութեան համար...

Մարդիկ միամիտ հարցումներ կ'ուղղեն հեռուէն դիտելով եւ « Միացեալ ընկերութիւն » պահանջելով, երբ այստեղ այնքան կենսական գործեր կան սեղանի վրայ,— դրօշամարտ, միացեալ հակատ Հ. Ց. Դաշնակցութեան դէմ, «Դաշտերդոհպաշկոմ», Հայաստանի բարեկամ եւ թշնամի, հայրապետական կոնդակ, Հայ. առաքելական եկեղեցւոյ հարազատ զաւակներ, կղերին պատիւը, Բարեգործականին թուանշանները,— չարեցէք ինչքան կ'ուզէք:

... Եւ սակայն, մի՛ վհատիք, հեռաւոր ընկերներ եւ քաղաքացիներ:

Հակառակ այս անկերպարան վիճակին, հակառակ սանձակոտոր խելագարութեան որ կ'ոռնայ դաղութ,ներքին ձայն մը կ'ըսէ թէ՝ ի վերջոյ գործնական ելքի մը պիտի յանգին զգաստութեան եւ ինքնագործունէութեան կոչերը:

Ջարնելով – զարնելով, մուրճը կայծեր արձակած է ամէն տեղ:

Կը մնայ նախաձեռնութեան ձեւ մը գտնել, ասպարէզ նետուիլ եւ անկարելին փորձել, գոնէ կորիզ մը կազմելու համար:

Շ.

ՆՈՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔ ՄԸ ՀՐԵԱՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Մոսկուայէն հասած հեռագրի մը համաձայն Պ. Սմիտովիչ, խորհրդային Միութեան փոխ – վարչապետը, խոստացած է նոր հայրենիք մը յատկացնել Գերմանիոյ փախստական Հրեաներուն: Եթէ այս առաջարկը ընդունուի, խորհրդային իշխանութիւնը պիտի հրաւիրէ հրէական հանրապետութիւն մը կազմել « Բիրոպիջան » անունով: Ցամոկացուած վայրը կը գտնուի արեւելեան Սիպերիոյ մէջ, Մանչուրիոյ սահմանին վրայ եւ ինքնավար պիտի հռչակուի, երբ 30,000 Հրեաներ համախմբուին: Այս շրջանը ունի չորս միլիոն հէքթար տարածութիւն, այսինքն երեք անգամ աւելի քան Պաղեստինը եւ 1928ին յատկացուեցաւ Ռուսիոյ Հրեաներուն: Պ. Սմիտովիչի յայտարարութեան համաձայն, խորհրդային ճարտարագործութիւնը այնքան զարգացած է որ, մասնագէտ բանուորները անբաւական են եւ հետեւաբար Մոսկուա հանոյիով պիտի ընդունի արտասահմանի եւ մասնաւորապէս Գերմանիոյ Հրեաները: Փոխ – վարչապետը չի ծածկեր գործին դժուարութիւնները: Հարկ է ամէն բան ձայրէն սկսիլ,— բնակարաններ շինել, հորեր բանալ, ելեկտրական հոսանք եւ ջրանցքներ հաստատել եւայլն: Բայց, անյաղթելի չեն այս դժուարութիւնները, երէ հրէական աշխարհը իր աջակցութիւնն ընծայէ այս ծրագրին: Կ'առաջարկուի պայմանագիր մը կնքել խորհրդային իշխանութեան եւ հրէական կազմակերպութեան միջեւ, ճշդելով փոխադարձ իրաւունքներն ու պարտականութիւնները:

ԿԱՏԱԿԻ ՀԱՄԱՐ ԿԵՂԾԵՐ ԷԻՆ ՏՈՄՍԱԿԸ...

ԵՐԵՒԱՆ ՀԱՆՈՒԵՑԱՆ ԿԵՂԾԱՐԱՐԸ, ԳԱՆՁՈՂԸ ԵՒ ԳԱՆՁՈՒԱԾ ՄԻԼԻՈՆԸ

Ապահովութեան տեսչութիւնը յաջողեցաւ երեւան հանել ազգ. վիճակահանութեան մէկ տոմսակին խարդախութեան գաղտնիքը:

Ամբողջ խնդիրը կը դառնայ կատակի մը շուրջը, որմէ օգտուած է վարպետորդի մը, գանձելով մէկ միլիոնը:

Կեղծարարն է ատաղձագործ մը, ծան Քոի, որ կատակի համար փոփոխած էր տոմսակը, որպէսզի խաբէ իր ընկերներն ու ծնողքը: Ածելիի շեղբով մը ուրած էր «տէ» շարքին 24,613 թիւը, «ՏԷ» գիրը վերածած էր Է֊ի,6ը՝ 9ի և 1ը՝ 2ի: Յետոյ, փորձած էր բոլորին հաւտացնել թէ մէկ միլիոն շահած է, բայց, մարդ « չէր կլլած »: Իր ընկերներուն մէջ կը գտնուէր երկաթուղիի պաշտօնեայ մը, Ռոժէ Տէպառ, որ կը բնակի Արտէշ: Այս երիտասարդը խնդրեց իրեն յանձնել կեղծուած տոմսակը, որպէսզի շարունակէ խաղը: Ատաղձագործը կը յանձնէ տոմսակը, եւ Տէպառ անմիջապէս Թոնէռ կ'երթայ, իր կարգին բարեկամները խաբելու համար: Վերջապէս տոմսակը կ'անցնի Քորնպուա անուն երիտասարդի մը ձեռքը (ելեկտրական պաշտօնեայ): Այս առթիւ, ամէնուն ալ կը պատմէ թէ տոմսակը կեղծ է: Արդ, Քորնպուա տոմսակը առնելով Փարիզ կուգայ, մէկ միլիոնը կը գանձէ, եւ միայն հազար ֆրանք վար դնելով, մնացեալը կը յանձնէ դրամատուն մը:

Փնտուքիւնները յառաջ կը տարուին խստօրէն, երեւան հանելու համար ամբողջ գաղտնիքը: Բայց այժմէն համոզում գոյացած է թէ ոչ կեղծարարը չար միտք ունէր, ոչ ալ իր ընկերները: Բուն յանցաւորը գանձողն է, որու մասին փնտուքիւնները կը շարունակուին:

Արգելեն առաջ եւ յետոյ

Ինչպէս յիշած էինք, ոգելից ըմպելիներու գործածութեան արգելքը 13 տարի տեւեց Մ. Նահանգներուն մէջ: Այս առթիւ հրատարակուած տեղեկագրէ մը կ'երեւայ թէ՝ իբրեւ հետեւանք ոստիկանական հետապնդումներու, մաֆսաներգութեան եւ բազմազան ընդհարումներու, 13 տարուան ընթացքին սպաննուած են 99 ոստիկան, 175 խաղաթացի, վիրաւորուած են 561 հոգի, բանտարկուած են 144,000 հոգի:

⁂ Կարելի չէ ճնարագրել արգելքին վերացման հետեւանքով կատարուած խրախնճանքներն ու ցոյցերը: Ամբողջ մամուլը կը յորդի բազմազան յօդուածներով, ուսումնասիրութիւններով եւ վիճակագրութիւններով: Նիւ Եորք Թայրզ » վեց էջ յատկացուցած էր ճոյն ճպատակին, առանց հաշուելու ծանուցումները: Ի պատիւ խմելու արտօնութեան, 83 տարեկան գինեպան մը «Ռոբքեյլ »մր հնարած է, որ կը կոչուի «վերագտնուած դրախտը »:

Նախագահ Ռուզվելթ այս առթիւ յայտարարութիւն մը հրատարակեց, որով չափաւորութեան յորդոր կը կարդայ, «որպէսզի խոտելի երեւոյթներ չվարկուին »:

Նոր օրէնքէն անմիջապէս պիտի կրնան օգտուիլ միայն 18 նահանգներ: Միւս 30 նահանգներուն մէջ ոգելից ըմպելիներու շինութիւնը եւ վաճառումը առ այժմ ենթակայ է բազմաթիւ սեղմումներու, մինչեւ որ խորհրդարանը վերջնական օրէնք մը հաստատէ:

Եւրոպական երկիրները անհամբեր ապսպրանքի կը սպասեն, բայց ամերիկեան կառավարութիւնը չուզեր շատ լայն բանալ դռունները: Առայժմ նախապատուութեան իրաւունք ստացած են չորս երկիրներ,— Արժանթին, Չիլի, Իրլանտա եւ Քանատա:

⁂ Առաջին « թաց » գիշերը բաղդատաբար խաղաղ անցաւ: Բազմաթիւ հաստատութիւններ եւ պաղնիկներ չէին կրցած գինի եւ ըմպելի ճարել եւ խրախնճանութիւնները յաջորդ օրուան յետաձգուեցան: Նիւ Եորքի մէջ, կէս գիշերին ազնուականներու բազմութիւն մը գինարբուէին յետոյ գնաց լիճի մը մէջ ընկղմեց խամաճիկ մը որ արգելքի օրէնքը կը խորհրդանշէր:

Լինտպէրկ եւ իր կինը կտրիճի Ատլանտեանը

Իր բոլոր շարժումները գաղտնի պահելէ յետոյ, հռչակաւոր օդանաւորդ Լինտպէրկ Նաթալ (Պրազիլիա) հասաւ դեկտեմբեր 6ին, կտրելով հարաւային Ատլանտեանը: Իրեն հետ էր կինը:

Երիտասարդ օդանաւորդը նամբայ ելած էր Պէթըրսբէն (անգլ. կամպիա, Ափրիկէ), եւ 3000 ֆիլոմեդր հեռաւորութիւնը կտրեց 16 ժամէն,— միջին հաշուով ժամը 200 ֆիլոմեդր: Տէր եւ Տիկին Լինտպէրկ արժանացան փառաւոր ընդունելութեան:

ԵՐԵՍՓ. ԺՈՂՈՎԸ երէկ սկսաւ քննել կառավարութեան եւմտական ծրագիրը, որ օրակարգի վրայ դրուած է ստիպողաբար: Կը կարծուի թէ դահլիճը նոր դժուարութեանց պիտի մատնուի, քանի որ չէ կրցած բոլորովին մէկդի դնել նախորդ ծրագիրները: Քննութենէն առաջ, ընդդիմադիրներու կողմէ խօսք առաւ միայն մէկ հոգի:

Վ ԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԻՏԱԼԻԱ ՊԻՏԻ ՊԱՀԱՆՋԷ «ԱՐՄԱՏԱՊԷՍ ԲԱՐԵԿԱՐԳԵԼ»

ԱԶԳԵՐՈՒ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

ՖԱՇԱԿԱՆ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ ՎՃԻՌԸ

Ֆաշական Գերագոյն խորհուրդը դումարուեցաւ երեքշաբթի օր, նախագահութեամբ Պ. Մուսոլինիի, եւ առաջին նիստին իսկ տուաւ հետեւեալ որոշումը.

— « Ֆաշական գերագոյն խորհուրդը, քննութեան ենթարկելով Ազգերու Դաշնակցութեան վիճակը, կ'որոշէ իբրեւ Իտալիոյ յետագայ մասնակցութեան նախապայման դնել այդ կազմակերպութեան արմատական բարենորոգումը, կարելի եղածին չափ շուտ: Այդ բարենորոգումը պէտք է ընդգրկէ Ազգերու Դաշնակցութեան սահմանադրութիւնը, գործավարութիւնը եւ նպատակները:

Ֆաշական շրջանակներու մէջ խոր տպաւորութիւնը գործեց այս վճիռը, թէեւ շատոնց կը սպասուէր անոր: Այս առթիւ զրոյց շրջեցաւ թէ Պ. Մուսոլինի խորհրդակցած է Պ. Լիթվինովի հետ, բայց այս վերջինը հերքեց: Այժմ կը սպասուի որ Իտալիան ինք ստանձնէ բարենորոգման նախաձեռնութիւնը, որուն ընդունելութենէն կախում պիտի ունենայ իր յետագայ դիրքը:

Տակաւին յայտնի չեն Իտալիոյ առաջարկները, բայց իրազեկներ կը հաւատան թէ Պ. Մուսոլինի կ'ուզէ աւելի ամփոփել Ազգերու Դաշնակցութիւնը, ուրիչ խօսքով, մեծ պետութեանց նուիրապետութիւն մը հաստատել: Այս առաջադրութեամբ, թերեւս պահանջէ որ մասնաւոր դիրք մը ընծայուի կարդ մը մեծ պետութեանց: Բայց, որո՞նք են այդ բախտաւորները,— եօթը մեծ պետութիւննե՞րը, թէ արեւմտեան չորս մեծ պետութիւնները: Այդ պարագային, ի՞նչպէս կարելի է բոլորովին մեկուսացնել Ֆ. Միութիւնն ու Մ. Նահանգները, որոնք արդէն անդամ չեն Ազգերու Դաշնակցութեան: Ընդհակառակն, Իտալիան կ'ուզէ որ նոր պայմաններ ստեղծուին, որպէսզի այդ երկու պետութիւններն ալ մտնեն Ազգերու Դաշնակցութեան մէջ:

Ամէն պարագայի մէջ, քաղաքական աշխարհը կը դիտուի նոր անակնկալի մը առջեւ: Լոնտոնի մէջ կը վախնան որ Իտալիան քաշուի Ազգերու Դաշնակցութենէն, եթէ չգործադրուի « արմատական բարենորոգումը »: Իսկ Փարիզի մէջ կը կասկածին թէ Մուսոլինիի բուն նպատակն է Ազգերու Դաշնակցութեան ուխտը բաժնել Վերսայլի դաշնագիրներու վերաքննութեան համար, ոչնչացնելով Փոքր Համաձայնութեան ազդեցութիւնը:

Ժընեւի մէջ կը սպասեն որ Իտալիա ձեւակերպէ իր պահանջած բարենորոգումները: Ազգերու Դաշնակցութեան 26րդ յօդուածը արդէն կը նախատեսէ վերաքննութիւնը, ձեւերն ալ սահմանելով:

Պ. ԷՌԻՕ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ՓԱՌԱԲԱՆԵԼ ԹՈՒՐՔԻԱՆ

Նախկին վարչապետը դասախօսութիւն մը կարդաց չորեքշաբթի օր, փաստաբանելով քէմալական Թուրքիոյ յառաջդիմութիւնները: Շեշտեց թէ բուն Թուրքիան ճանչնալու համար անհրաժեշտ է երթալ Անատոլու, քանի որ միայն մէկուկէս միլիոն Թուրքեր կը դտնուին եւրոպական Թուրքիոյ մէջ իսկ 13 միլիոն՝ ասիական մասին մէջ:

Պ. Էռիօ այս առթիւ սերտ կապեր գտաւ Ֆրանսական եւ Թրքական հանրապետութեանց սահմանադրութեան միջեւ, եւ փորձեց ապացուցանել թէ դիկտատուրական չէ քէմալական վարչաձեւը, այլ ազատական եւ ժողովրդավար... « Մ. Քէմալ ուրիշ բան չէ եթէ ոչ առաջին ծառան ազդին: Եթէ դիկտատորութիւն կը կատարէ, բարոյական է այդ դիկտատորութիւնը եւ հետեւաբար դեղեցիկ »:

Պարգելով կատարուած յեղաշրջումները, Պ. Էռիօ պատմեց թէ Մ. Քէմալ նուրբ հոգեբանի մը պէս վարուեցաւ, կիներուն քօղերը հանել տալու համար: «Ըսի անոնց,— Թող իրենց երեսները բանան անոնք որ դեղեցիկ են...»:

Նախկին վարչապետը լայն տեղեկութիւններ տուաւ նաեւ Թուրքիոյ հնագիտական հարստութեանց մասին, որոնց վրայ խորապէս հիացած է:

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Պաշտօնական զեկոյցի մը համաձայն, Պուլկարիոյ Թագաւորն ու Թագուհին Պելկրատ պիտի երթան դեկտեմբեր 10ին, ընկերակցութեամբ վարչապետ Պ. Մուշանովին: Հիւր պիտի մնան մինչեւ դեկտեմբեր 13:

ՊԱՂԵՍՏԻՆԻ ԽՕՌՈՎՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Երուսաղէմէն կը հեռագրեն թէ անցեալ հոկտեմբերի դէպքերուն առթիւ բացուած դատը կը շարունակուի: Դեկտեմբեր 5ին մէկ – մէկ ամիս բանտարկութեան դատապարտուեցան Ճէմալ էլ Հիւսէյնի եւ Խաման Բոք, իսկ չէյխ Ապտիւլ Գատիր պարտաւոր է երաշխիքներ ներկայացնել իր ապագայ ընթացքին համար: Երեք երեւելիներն ալ վերաքննութեան դիմած են: Ուրիշ 18 ազգային երեւելիներու դատը յետաձգուեցաւ դեկտեմբեր 18ին:

Լոնտոնէն քննիչ մը հասած է Երուսաղէմ, գաղտնի քննութիւն կատարելու համար հոկտեմբերեան դէպքերու մասին:

Պ. ԼԻԹՎԻՆով ՊԵՐԼԻՆԻ ՄԷՋ

Հինգշաբթի առտու Պերլին հասաւ Պ. Լիթվինով, որ Հռոմէն մեկնելէ յետոյ այցելած էր նաեւ Միւնիխ: Մորհրդային դեսպանատան պաշտօնեաներուն հետ, բազմաթիւ Թղթակիցներ եւ լուսանկարիչներ ալ կը սպասէին կայարանը: Մ. Միութեան արտաքին գործավարը մերժեց որ եւ է յայտարարութիւն ընել եւ ուղղակի դեսպանատուն գնաց:

Այս միջոցին նորէն դէպի Պերլին յառած են աչքերը: Փարիզի մէջ լրջօրէն կը քննուի Գերմանիոյ հետ ուղղակի բանակցութիւններ կատարելու խնդիրը, նոյնիսկ ազգայնական շրջանակներէ: Դեռ վերջերս Պերլինի Ֆրանսական դեսպանը մասնաւոր տեսակցութիւն մը ունեցաւ Պ. Հիթլերի հետ: Այժմ ալ ուշադրութեան կեդրոնը նորէն Պերլինն է, քանի որ հոգեբանական պահուն հոն կը հասնի Մ. Միութեան արտաքին գործավարը: Քաղաքական կարեւոր խնդիրներ պիտի քննուին այս այցելութեան առթիւ, որ տեղի կ'ունենայ Հռոմի տեսակցութենէն անմիջապէս յետոյ:

(Լուրերու Շարունակութիւնը կարդալ Դ. էջ)

„ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍԵՒՆՈՎԻԶՄ“

(ՀԱՅՈՑ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՎՐԱՑԿԱՏՈՒԹԻՒՆ)

«Անկախ, ազատ հայրենիք մը ունենալու համար հարկ է, որ հայ ազգը ունենայ ինքնուրոյն քաղաքական կեանք, իսկ ինքնուրոյն քաղաքական կեանքի համար անհրաժեշտ է, որ հայ ազգը ունենայ ինքնուրոյն տնտեսական կեանք, որ հայ ազգը ունենայ ինքնուրոյն մշակոյթ, որ հայ ազգը ունենայ ինքնուրոյն հոգեկան կեանք, որ հայ ազգը ունենայ ինքնուրոյն գրականութիւն, որ հայ ազգը ունենայ ինքնուրոյն արուեստ, որ հայ ազգը ունենայ ինքնուրոյն գիտութիւն, որ հայ ազգը ունենայ ինքնուրոյն կրօնական կեանք, որ հայ ազգը ունենայ ինքնուրոյն բարոյական կեանք, որ հայ ազգը ունենայ ինքնուրոյն ընտանեկան կեանք, որ հայ ազգը ունենայ ինքնուրոյն հասարակական կեանք, որ հայ ազգը ունենայ ինքնուրոյն ամէն բան, որ ունի ազգ մը, որպէսզի ան կարենայ ունենալ ինքնուրոյն քաղաքական կեանք, որպէսզի ան կարենայ ունենալ անկախ, ազատ հայրենիք մը։ Ահա թէ ինչու մենք կ՚ըսենք, որ հայ ազգը պէտք է

Ղ Ա Ր Ա Խ

(ՄՈՎԵՍԵՍԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՈՒՍՏՈՎՍԿԻ)

— Ո՞ւր ես գնում, Ղարախ, ինչո՞ւ ես այդքան շտապում... Կանգնի՛ր, մի քիչ էլ մնա, ես էլ քեզ հետ գամ... Ա՛խ, ես էլ ինչ անեմ, որ ոչխար չունեմ, որ ես էլ քեզ պես հովիվ լինեի, ամառը լեռներում ապրեի, ձմռանը ցածրավայրերում... Ա՛խ, ես էլ ինչ անեմ, որ ոչխար չունեմ...

— Ինչո՞ւ ես այդպես ասում, Ղարախ ջան, ինչո՞ւ ես ինքդ քեզ նեղացնում, ինչո՞ւ ես ինքդ քեզ ցավ պատճառում, ինչո՞ւ ես ինքդ քեզ տանջում... Ես ինչ, ես ոչխար չունեմ, բայց ինձ համար ոչխարից ավելի թանկ մի բան կա, որ ես ամեն ինչից ավելի եմ սիրում, որ ես ամեն ինչից ավելի եմ գնահատում, որ ես ամեն ինչից ավելի եմ պաշտպանում, որ ես ամեն ինչից ավելի եմ հարգում, որ ես ամեն ինչից ավելի եմ պահպանում, որ ես ամեն ինչից ավելի եմ ուզում, որ ես ամեն ինչից ավելի եմ ցանկ

Եկեղեցիներ եւ խաղաղական ապրանք

Ամսագիր եկեղեցականներու խորհրդաժողովը նկատի առնելով քաղաքական պայքարներու վախուկ հանգամանքը, որոշեց որ կղերականները քաշուին քաղաքական ասպարէզէն: Այն քահանաներն ու առաջնորդները որ քաղաքական, նահանգային եւ օրէնսդրական պաշտօններ ունին, պարտաւոր են քաշուիլ մինչեւ դեկտեմբեր 15: Այս թուականէն սկսեալ ոչ մէկ եկեղեցական պիտի կրնայ քաղաքական պաշտօն ստանձնել, առանց իր դաւերէց եպիսկոպոսին արտօնութեան:

ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԽԱՂ
ՅՈՒԱՉԻ *բաժանորդներուն համար*

«ՅԱՌԱՋ» գնած է ՁՈՐՍ տոմսեր, Ֆրանսայի Ազգ. վիճակախաղէն: Այս վիճակահանութենէն օգտուելու իրաւունք ունին բոլոր անոնք որ,

1933 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԳՆՈՒՄԸ ՏՈՄՍԵՐՈՒ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

1.— Նոր բաժանորդ կը գրուին ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ:

2.— Կը նորոգեն իրենց բաժնեգիրը, ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ:

Այսպէս, եթէ այդ չորս թիւերէն մէկը կամ աւելին պարգեւ շահին, ԱՐԾԻՒՆՔԻՆ ԿԸՍԸ (ՀԱՐԻՒՐԻՆ **50**), ՊԻՏԻ ԲԱԺՆՈՒԻ ԱՅՍ ԿԱՐԳԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ, ևկտեւեալ համեմատութեամբ.—

ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	**60 %**
ՎԵՑԱՄՍԵԱՑ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	**30 %**
ԵՌԱՄՍԵԱՑ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	**10 %**

ԱՅՍ ԱՌԻԹԻՆ ԿՐՆԱՆ ՕԳՏՈՒԻԼ ՆԱԵՒ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐԸ, ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ ՏԱՐԵԿԱՆ կամ ՎԵՑԱՄՍԵԱՑ (եռամսեայ չունիցիր արտասահմանի համար):

ՑՀՉ ՄԵՐ ԳՆԱԾ ՁՈՐՍ ՏՈՄՍԵՐՈՒՆ ՇԱՐՔՆ ՈՒ ԹԻԻԵՐԸ.-

ՁՈՐՐՈՐԴ ՇԵՐՏԷՆ (4e tranche)

շարք **S** *Թիւ 99,412*
շարք **T** *Թիւ 78,009*
շարք **S** *Թիւ 99,413*
շարք **D** *Թիւ 52,152*

ՆԱՆՕԹ.— Վճարող եւ նոր արձանագրուող բաժանորդներէն անոնք որոնք չեն ուզեր իրենց անունը հրատարակել թերթին մէջ, կը ստանան համապատասխան ընկալագիր մը, նշանակուած տոմսերու թիւով եւ իրենց մասնակցութեան իրաւունքով:

Հ. Յ. Դ.

Սէն Թ'ՈՆԹՈՒԱՆի (Մարսէյլ) «Ընկեր կարօ» խումբի ընկերական ժողովը այս Կիրակի երեկոյ ժամը 7ին ընկեր Ս. Գալուստեանի բնակարանին մէջ, կարեւոր օրակարգ: Պարտաւորիչ ներկայութիւն:

Ընկերական - բեւեռական

կազմակերպուած Հ. Յ. Դ. ԻՍԻ ԼԷ ՄՈՒԼԻՆՈՅԻ ՎՐԱՄԵԱՆ խումբին կողմէ իր կազմութեան 5րդ տարեդարձին առթիւ

Այս Կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 3ին

6bis, Bld. Rodin, *Իսի լէ Մուլինօ*

Ներկայ կ'ըլլան ընկերները՝ Ս. Վրացեան, Ա. Խատիսեան, Ա. Ջամալեան, Գ. Բալայեան եւ Լ. Գեւոնեան:

Հաղորդ. միջոցներ — Փորթ Վէրսայլէն եւ Փորթ Օռէօլէն առնել 32 եւ 23 թիւ հանրակառքերը եւ իջնել կար տ'Իսի:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԳԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՆԵԼՕ - ՔԱՇԱՆի «ՅԱՌԱՋԻՄԱՍԻՐԱՑ» ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

վաղը Շաբաթ երեկոյ ժամը 9ին, տեղւոյն մանկապարտէզին մէջ

43, Rue Mme Curie, Bagneux (Seine)

կը խօսի Պ. Ժ. ԵԱՂՄՈՒՐԵԱՆ

ՅԱՒԵՐ՝ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Կը հրաւիրուին բոլոր հայրենակիցները: Մուտքը ազատ է:

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

Ա. ԳԻԼԽԱՆԴԱՆԵԱՆի
«Հայ բարեւոգական ընդհարումները»
ՀԱՏՈՐ ԱՌԱՋԻՆ
ԲԱԳՈՒԻ ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԴՀԱՐՈՒՄՆԵՐԸ

Զարգարուած՝ նկարներով: *Գինը՝ 15 ֆրանք:*

Ամերիկա, Բրիտ. կայսրութիւն եւ եգիպտոս *20* ֆրանք:

Գիմել A. GULKHANDANIAN, *ՅԱՌԱՋի* խմբագրութիւն:

Կը ծախուի նաեւ Թաչիկ Մկրեանի (Հփրհէ), Բենօի Պիլեանփուռ», Շր. Սամուէլի (Փարիզ), Ն. Թաչիկեանի (Վիչէն), Մուրատ Մուրատեանի (Սէն Թ'Էթիէն, Ն. կակոսեանի (Մարսէյլ) եւ Ս. Թիրեաքեանի (Լիոն) մօտ:

ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑ 365 ԹԵՐԹՈՎ
ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ ԳՐԱՏԱՆ

51 Rue Mr. le Prince, Paris VI **Tél. Dan. 88 – 65**

Կողքը զարդանկարուած յայտնի արուեստագէտ ԷՏԿԱՐ ՇԱՀԻՆի կռմէ

Կը պարունակէ կրօնական եւ ազգային բոլոր տօները: Ամսուան եւ օրուան անունները՝ հայերէն եւ ֆրանսերէն: Իւրաքանչիւր թերթի վրայ պատմական ծանօթութիւններ եւ օգտակար գիտելիքներ:

ԳԻՆ **5** ՖՐԱՆՔ

20 ՖՐԱՆՔԻ ԳԻՐՔ ԳՆՈՂԻՆ ԻՐ ՆՈՒԷՐ ԿԸ ՏՐՈՒԻ

Շեֆեղ տպագրութեամբ եւ պատկերազարդ

13 ՎԱՐՁՈՒ ԵՆ *rue Pierre Curie*, K. *Bicêtre. Métro: Porte d'Italie.* **13**

օգտուելու յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կաղ եւ լուկար, եւ շոֆաժ.

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒԻՓ

ՍՏԱՑԱՆՔ

ԱՆԻԷՒ, Օր. Թ.— 140:
ՎԻԼՄՈՆՊԼԸ, Ն. Ե.— 35:
ՄԱՐՍԷՑԼ, Ց. Ե.— 140:
ՔԱՍԱՊԼԱՆՔԱ, Ցար.. եղբ.— 150:
ՄԻՐԱՄՈՆ, Սար.— 175:
ՍԷՆ ԼՈՒ (Մարսէյլ) Ե. Փամ.— 35:
ՌԸՆԱԺ, Ա. Թ.— 35:
ՄՕՆԹՐԷՕԼ, Օ. Գաֆ.— 35:

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԵՈՋԿԱՏի եւ Շրջ. Հայր. Միութեան (Փարիզ) անդամական ժողովը տեղի կ'ունենայ վաղը Շաբաթ երեկոյ ժամը 8.30ին 131, Fbg. de Temple: *Վիճէն եկած շրջաբերականի ընթերցում, պատգամաւորի ընտրութիւն եւ վարչական խնդիրներ:*

Le Gérant : H. STEPHAN
Imprimerie A. DER (AGOPIAN)
17, Rue Damesme : PARIS (13e)

Հայ տոհմտրակաւիներ

"Tricotage MOZPIR,,

21 rue des Petits Carreaux Paris (2) **Métro: Sentier**

Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի *արանց, կանանց* եւ *տղայոց* Թրիքոյի տեսակաւոր ճոխ մեքենք, Maille fine եւ Maille Retournée:

Առաջին իսկ այցելութեամբ գոհացում պիտի գտնէք, անմրցելի գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ:

ՀԱՒԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԻՆՉԵՒ
5000000 ՖՐ. ՇԱՀԵԼՈՒ
ՄԻԱՅՆ ՏԱՍԸ ՖՐԱՆՔՈՎ

Մանակցեցէք

1. ՀԱՅԿ. ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ

Պարգեւներ.— 25 ՀԱՏ ՖՐԱՆՆ. ԱԶԳ. ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՏՈՄՍԵՐ, ԲԱՏԻՈՑԻ ԳՈՐԾԻՔ ՄԸ ԵՒ 74 ՀԱՃԵԼԻ ԵՒ ՊԻՏԱՆԻ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ, 2000 ՏՈՄՍԱԿԻ ՎՐԱՑ:

2.— ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԱՂԱՆԴԻ ՇՔԵՂ ՀԱՆԴԷՍԻՆ

Թատերական ներկայացում, երգ., նուագ., կաղանդի Ծառ

Վիճակահանութիւն եւ հանդէս տեղի կ'ունենան

31 Դեկտ. 1933, Կիրակի ժամը 14.30ին

ՍԷՎՐԻ ՊԷՇԻԿՔԱՇԼԵԱՆ ԹԱՏԵՐԱՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

26, Rue Troyon. Sèvres.

ՏՈՄՍԵՐՈՒ ՎԻՃԱԿԱՀՈՒՄՆ ԿԵԴՐՈՆ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՒՆ. 11, Square Alboni. Paris
Պ. Պ. ՃԷՕՀԷՐԵԱՆ. 5, Rue du Fbg. Montmartre. Paris

ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ՁԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ ՎԵՐԱՊԱՀԵՑԷՔ

Ֆրանս. Կարմիր Խաչի Փարիզի մասնաճիւղին
ԲԱՐԵՆՊԱՏԱԿ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌՔԻՆ

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ *ՏԻԿ. Ս. ԲԷԳԼԱՐԲԵԱՆի*

Մանրամասնութիւնները յաջորդով

Ե Փ Ր Ա Տ նուագախումբ

Եթէ կ'ուզէք ձեր հանդէսները հաճելի դարձնել, դիմեցէք «ԵՓՐԱՏ» նուագախումբին որ կը նուագէ հայկական, եւրոպական, կովկասեան եւ արեւելեան եղանակներ, մասնաւորապէս թանկս Արժանթին:

Նուագախումբը ունի իր մասնաւոր տարազը:

Խաչաձեւումի տեղի չտալու համար, ձեր կազմակերպած հանդէսի թուականէն 15 օր առաջ դիմել՝ անձամբ կամ գրաւոր, ԵՓՐԱՏ նուագախումբի դեկավար՝ Տ. ՕՀԱՆԵԱՆի, 13, rue du Pourtour, Clamart, Seine.

ՇՈՒՏՈՎ ԿԸ ԲԱՑՈՒԻ ԱՐԴԻԱԿԱՆ ԴԵՐՁԱԿԱՏՈՒՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԽԱՆՁԷՐԵԱՆ
97 ROUTE D'ORLÉANS, CACHAN

Անգլիական եւ ֆրանսական ընտիր կերպասներ, վերջին նորաձեւութիւն, խնամուած կար: Գիներու վրայ կարեւոր զեղչ:

վարձու յարկաբաժիններ

51, Avenue Pasteur, Bécon-les-Bruyères *կայարանին ճիշդ դիմացը. 4 սենեակ եւ խոհանոց: Գին՝ խիստ չափաւոր: Այցելութեան եւ տեղեկութեանց համար դիմել՝ դռնապանին տեղւոյն վրայ կամ* Girard Frères. 48 rue Sainte Anne, Paris.

Նպարավաճառատուն ՍԵԻԱՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՎԱՍԻԼԵԱՆ

Ի գիտութիւն յարգելի Հայ յաճախորդներուս կը ծանուցանեմ թէ 41, Բիի Տէ Պոուա (41, RUE DES BOIS), բացած եմ — ՍԵԻԱՆ — նպարավաճառատունը, ուր պիտի գտնէք թարմ, մաքուր եւ զեղչուած գիներով Ձեր ամէնուն փափաքած Արեւելեան նպարեղէնները. մասնաւոր յանձնարարութիւններ կ'ընդունինք, և տեղւոյն վրայ կը յանձնենք:

Հաղորդակց. միջոց.— *Մէթրօ՝ (Pré Saint Gervais):*

ՕԳՏՈՒԻԵՑԷՔ փարիզի մեր նոր վաճառատունէն ուր մթերած ենք եղանակին լաւագոյն մօտէլները ամէնանպաստաւոր պայմաններով:

TRICOTS KÉBABDJIAN (Kébas)

Fabriques { 76, rue Henri Regnault à Courbevoie (Seine)
12, rue Capitain Guynemer à Courbevoie (Seine)

Ապսպրանքի եւ թղթակցութեանց համար:

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ եւ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

6, Rue des Jeûneurs, Paris (Métro: Sentier & BonneNouvelle)

R.C.Seine 415941 **Tél. LOUVRE: 57 - 37**

ԱՊՍՊՐԱՆՔ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻՆՔ ԴԱՒԱՌՆԵՐԷՆ

Նոյշի համար Հարիւրին 20 զեղչ:

CABINET de Me V. YARJANIAN
JURISCONSULTE

Procédure Générane — Mandataire en Justice

44, Rue La Fayette, Paris (9e) **Tél. TAITBOUT 53 - 32**

կը ստանձնէ ամէն տեսակ դատական գործեր: Անձամբ կը պաշտպանէ Առեւտրական եւ Հաշտարար դատարաններու առջեւ: Ամուսնութեան եւ ամուսնալուծման, եւ ժառանգական բոլոր գործողութեանն եւ ամուսնալուծման, եւ ժառանգական բոլոր գործողութիւնները կը կատարուին արագութեամբ: Վարչական դիմումները նախարարութեանց մօտ:

կ'ընդունի, ամէն օր, ժամը 9էն 11, եւ 5էն 7:

ԵԹԷ ՀԱՅՐԵՆԱՍԱՂՈՒԹԵՆԷ ԿԸ ՏԱՌԱՊԻՔ
ԹՄԵՑԷՔ «ԵՐԻՒԱՆ» ԱՆՈՒՐԱՑ ՕՂԻՆ
ՄՏՈՐԵՒ ՆՇԱՆԱԿՈՒԱԾ ՊԻՏԱԿՈՎ
ՄԵՐԺԵՑԷՔ ԿԵՂԾԵՐԸ

Ֆրանսայի համար արտօնատէր

Société PEUREUX

12, Boulevard des Vignes, 12 MARSEILLE Tél. Colbert 58—10

ԼԻՈՆի եւ ՇՐՋԱԿԱՅՔԵՐՈՒ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ

D.N.BAHADOURIAN 48 rue Chaponnay. Lyon (Rhône)

ՆԻՍԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼ.—

M. H. Khatchadourian et Danielian 24, rue Assalit, Nice (A. M.)

ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԲԱՆ
L. LÉCORCHÉ
Ex. Interne des Hôpitaux de Paris
Chef de Clinique à l'Ecole Dentaire Française

Assistant Ա. Տ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ *chir. dent. D.E.D.F.*

ԽՆԱՄՈՒԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԵՒ ՁԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆ

Սոյն յայտարարութիւնը ներկայացնողին հարիւրին 10 զեղչ

Կ'ընդունի 9-12 *և* 2-7 Հեռախօս Inv. 27-95

28 Avenue d'Orléans

Métro Denfert Rocherau ou Mouton Duvernet

THÉS DES DEUX EMPIRES
IMPORTATION DIRECTE du Planteur au Consommateur

ԹԷՅԻ ՄԻԱԿ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ

Լաւագոյն տեսակներ՝ Չինական, Հնդկական, Ցէյլանի եւլն., եւլն.

Թէյերու՝ անմրցելի գիներով:

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՁԵՂՔ *հայ նպարավաճառներու եւ մարշէձիներու*

Անգործ՝ բայց աշխատասէր հայրենակիցներու համար գեղեցիկ առիթ մը, իրենց օրապահիկը ճարելու, ծախելով **Thés des Deux Empires** *թէյերէն:*

Դիմել՝ ՏԷՕՎԼԷԹԵԱՆ ՏԱՆ

5, Rue Mayran (Square Montholon), Paris (9e)

T. S. F.
SUPERHETERODYNE BAPST 5 et 7

(Ամերիկեան կազմած)

Վերջին կատարելագործութիւն,

Անմրցելիօրէն աժան գին:

Loterie Nationaleի յառաջիկայ **tirages**ներէն ձեր միլիոնատէր ըլլալուն լուրը անմիջապէս իմանալու համար **postes**երէն:

Դիմել անձամբ կամ նամակաւ Փարիզի Ecole Pratique de Radioélectricité'ն վկայեալ եւ նախկին (Essayeur Radio-Vitus)ի՝

ՊԱՔԻՍՔ Կ. ՔԵԱՇԵԱԵԱՆի

4, Square Paul Bert Asnières (Gares Bois-Colombes) Seine:

(Gare St. Lazare էն մինչեւ հասնելին վայրը 12 վայրկեան):

ՆՈՐ ՏԱՐՕՒՈՑ ՍՈՒՐԻԻ
ՍԱՐԱՔԱՍ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱՏՈՒՆԸ

ԲԱԺԱՌԻԿ ՄԵԾ ԶԵՂՔ ՄԸ ԿԱՏԱՐԱԾ Է ԻՐ ԳԻՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՑ

Միմիայն 45 ֆրանքի փոխարէն պիտի ունենաք 12 գեղարուեստական քարթ փոսթալ եւ մէկ ակրանտիսմման, որոնց իրական արժէքն է 125 ֆրանք:

Օգտուեցէք այս առիթէն դիմելով՝

Studio ARAX, 9 rue Papillon Paris.

Métro: Cadet Tél. Prov. 49 - 34

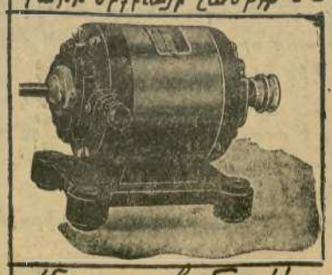

Ստանձնելով հանրայանի գերազանցիկ GRITZNER և VERITAS հաստատութեանց ձեղի ներկայացուցիչի կոչումը կը տարբեր եւսպաիկ 30% բեղմով ամէնագործարքային մրցակցութեան կը կարենանք մրցիլ մրցակիցներէ.

ԵԼԱԳՏՐԱԿԱՆ ՄՕՏՈՐՆԵՐ և ՊՐՕՖՐԱՍԱՅԻՐ

275 ֆր. 300 ֆր. 350 ֆր.

կարտ մրցակցի լամբիր ---------- 30 ֆր.

ՄՕԹՈՒԱՐԸ ԻՐ ՏԱՐՕՒՈՑ ԻՒՐ ՄՕՏՈՐՆԵՐՈՒ ՁԵՒԱՎՈՐ ՈՒԱՆ Է ԱՍՏԱՐ ԹՐԻՔՈՒՄԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅԱՏԱԿԱՆ ՎՃԱՌՄԱՆ ԹԻՒՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՐ ՊԱՏՃԱՌԵՒ ՅԱՒԵՐԱՏԱՊԵՍ

ՀԵՌԱԽՕՍ գործիքներ

4 լամբ 650 ֆր.
5 լամբ 850 ֆր.
1 ՏԱՐՕՒՈՑ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ

15 օրուայ համար Իթրաքնիքից ձեզ կ'ուղարկեմ իմ ծանր ձեռքիս. Nationale ի յարմարկը մը կ'ունեք, օգտուեցէք առիթէն. դիմել՝ HOVANESSIAN INGENIEUR TEL. TRUDAINE 16-94. R.C.Sne. 57160

Bureaux s salon d'audition 24 Rue de Navarin Paris 9e

Ateliers s magasins 51 Grand'Rue Chaville (S.&O.)

Գաւարտեց եղած ազդարարմունք ի հայարարեն օրը օրին ետեւ ամենատարած

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՑԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

HARATCH

(Fondé en 1925) R. Seine 276.286

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian

Rédaction & Administration
ԱՄԲԱԿԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ

17, Rue Damesme PARIS (13e)

Téléphone : Glacière 15-70

(ԵՐԹԱԽԱԿԻ ՀԱՄԱՐ՝ Métro : TOLBIAC)

ԲԱԺԱՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆՔ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏԱՐ.—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ԵՌԱՄՍԵԱՅ
Ֆրանսա եւ գաղութներ	140 ֆրանք	70 ֆրանք	35 ֆր
Անգլիա, Եգիպտոս, Ջուիցերիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 ֆրանք	100 ֆրանք	—

ՇԱԲԱԹ 9 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

9 Décembre 1933

ՅՐԿ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2365 — ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ՆԵՐՇՆՉՄԱՆ ԱՂԲԻՒՐ ՄԸ

Ըսինք թէ « Հայկական Փարիզ »ին հմայքը ծանրօրէն կը ճնշէ արեւելեան գաղութներու վրայ :

Տարբեր պայմաններու մէջ, նոյն դերը կը կատարէր Պոլիսը, « գաւառ »ին հանդէպ :

Բայց Պոլիսը ունէր առաւելութիւններ, որոնք չեն կրնար բաղդատուիլ Փարիզի կացութեան հետ :

Պոլիսը, հակառակ իր ամբարտաւան կեցուածքին, ունէր դարաւոր անցեալ : Ունէր հանրային կարգ ու սարք եւ միջավայր, ընդհին զանազան առանձնաշնորհներու :

Փարիզը զրկուած է այդ բոլորէն : Այնտեղ՝ « բաղկացուցիչ տարր » էինք մենք : Այստեղ՝ տաշեղ, համայնակուլ ծովու մը ափերուն վրայ : Ճարակ՝ անոր ամեհի յորձանքներուն :

Եւ սակայն, այս անողոք իրականութիւնն իսկ խթան պէտք է դառնար, ոչ թէ չքմեղանք՝ ձեռնածալ նստելու եւ հառաչելու :

Այնտեղ՝ չատ մը երեւոյթներ տեղի կ'ունենային ինքնաբերաբար : Այստեղ՝ մենք պարտաւոր ենք խարխխներ ստեղծել, եթէ չենք ուզեր դառնալ բեկոր մը ծովամոյն :

Ուրեմն,— կազմակերպութիւն եւ աշխատանք : Բուն բառով՝ ինքնապաշտպանութիւն :

Այս ճամբուն վրայ, մեզի ապաւէն՝ « արեւելեան գաղութները », իրենց խանդավառ ինքնագործունէութեամբ :

Այդ ինքնագործունէութիւնը թող ըլլայ մեր ներշնչման աղբիւրը, ինչպէս, երէկ, « գաւառ »ը, իր յարաճուն աշխատանքով :

Այս առթիւ, նորէն կը յիշեցնենք թէ՝ մենք պատրանքներ չենք ունեցած եւ չունինք այսօր ալ :

Կարելի՞ էր ունենալ, երբ օտար է դեռ ինը եւ համայնակուլ : երբ մշուշն է մեր գլխուն վրայ, իսկ լպրծուն սողոսկան՝ մեր ոտքերուն տակ :

Բայց, մենք ունինք խոր հաւատք՝ որ եւ է գործօն աշխատանքի արդիւնաւորման մասին : Մանաւանդ երբ այդ աշխատանքը իր հետեւն ունի ամուր կազմակերպութիւն մը :

Անկուսակցական հայրենասէրները եւ մանաւանդ երիտասարդները ինչո՞ւ օրինակ չեն առներ քաղաքական կուսակցութիւններէն, որոնք նոյնքան բացասական պայմաններու մէջ կը գոնուին, բայց կը տոկան, կը տեւեն, կը գործեն ու կ'ածխին :

Միայն այս իրողութիւնը բաւական էր, գործի մղելու համար չգոչները : « Տունը մնացածները », վարանոտներն ու վհերոտները :

Իրաքանչիւր քաղաքական հոսանք ունենալով իր առանձին դառնանքն ու ճամբան, չի կրնար խոչընդոտ յարուցանել երիտասարդական կազմակերպութեան մը դէմ :

Ընդհակառակն, անոնց կողքին մարմին առնելով, այդպիսի կազմակերպութիւն մը կրնար դառնալ եթէ ոչ մերձեցման օղակ մը, գոնէ հաւասարակշռութեան ազդակ մը :

Այդպիսի կազմակերպութիւն մը, իր դաշնակցային ցանցով, պիտի ծառայէր ոչ միայն թափուր մնացած դիրքեր գրաւելու, այլ եւ պայծառացնելու մթնոլորտը :

Երբ կ'ըսենք ներշնչման աղբիւր, աչքի առջեւ ունինք նաեւ այն բազմազան միութիւնները, որ կը գործեն Պելժիայէն մինչեւ Պրազիլիա, Մակեդոնիայէն մինչեւ Մ. Նահանգները :

Գիտենք որ անոնք, իրենց իւղին մէջ տապկուելով հանդերձ, խանդակաթ հետաքրքրութեամբ կը հետեւին Փարիզի եւ առհասարակ արեւմտեան Եւրոպայի հայկական կեանքի ելեւէջներուն :

Արդ, ո՞ւր է արեւմտեան Եւրոպային երիտասարդութեան կերպարանքը : Ո՞ւր են անոր գլուխն ու թեւերը :

Չի բաւեր տրտունջներ եւ կանչեր արձակել պարբերաբար : Չի բաւեր « ազգասիրաբար » մասնակցիլ այս կամ այն կազմակերպութեան եւ միութեան :

Այն համատարած կազմալուծման մէջ, ուր ամէն օր անողոք իրականութեան մը ժայռերուն կը զարնուին եղած օրհաններ, մենք անհրաժեշտօրէն պէտք ունինք նոր ազդակներու : Պէտք ունինք, մանաւանդ, կեդրոնական խարիսխի մը, որ ոչ բանկալն է, ոչ ալ քաղաքական կրկէսը :

Այդ կեդրոնական խարիսխը օրհնութիւն մը պիտի ըլլար նոյնիսկ Երեւանի համար, որ խարդախ հասցէներու ապաւինած, այժմ ալ վեղարին եւ փիլոնին տակ ապաստանած, մեր տունին հետ կը քանդէ նաեւ իր տանիքը :

Անոնք, երեւանցիները, գինարբուքի մէջ են այսօր, չնորհիւ զարմանազան խաղերու եւ պատրանքներու :

Բայց վաղը, երբ սթափին — և կասկած չկայ թէ պիտի սթափին — իրենց բաժինը պիտի ըլլայ թշուառ յուսախաբութիւն մը :

Որովհետեւ, անոնք ճիշդ գաղափար չունին արմատախիլ բազմութեանց թաքուն ուժերու մասին : Անոնք իրենց գիտելիքն ու ներշնչումը կը քաղեն գոյնզգոյն « հաւատարիմ »ներէ, որոնց խելապտոյտը, կեանքն ու դիրքը գաղտնիք չունին ո՛ր եւ է գաղութի մէջ :

Այս մրջնակեալ դիտողութենէն յետոյ, վերադառնալով բուն հարցին, կ'ուզէինք հրապարակաւ ասպարէզ կանչել ոչ միայն փարիզի, այլեւ սահմանակից երկիրներու երիտասարդական ուժերը, որպէսզի անյապաղ ձեռնարկեն կորիզի մը կազմութեան :

Տարիները չուտ կ'անցնին : Ահա կը գլորի 1933ն ալ :

Ժամանակն է որ վերջ գտնեն վարանումներն ու թերթափումները, եւ 1934ը դառնայ թուական մը վերանորոգման, ինքնապաշտպանութեան եւ ինքնագործունէութեան :

Երբ գլուխը եւ կուրծքը բաց երիտասարդներ իրենց անկարելին կը փորձեն արեւելեան գաղութներուն մէջ, աննեղելի է պողոսներու վրայ ինկած կայծերու յամեցումը :

Շ.

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

Ի՛ՆՉ ԿԻՐՔ Է ԱՅՍ

»»»·«««

Իրենց գարշելի պայթարին կատաղութեան մէջ, ռամկավար թերթերը չեն խղճահարիր սուտ սուտի վրայ բարդել :

Գրուեցաւ թէ հայ – հռոմէականներու կաթող.- պատրիարքին Աղեքսանդրիա այցելութեան առթիւ, առաջնորդարանին վրայ պարզուած է նաեւ հայկական եռագոյնը, եգիպտական եւ վատիկանեան դրօշներուն հետ :

Այս առթիւ, սպայ մը դիտողութիւն ըրած էր : Բայց, տրուած բացատրութեանց վրայ եւ համաձայն իրաւասու իշխանութեան հրահանգին, հայկական դրօշն ալ մնաց մինչեւ վերջը, եւ վար առնուեցաւ միւսներուն հետ, երբ հանդէսը վերջացած էր :

Եգիպտական թերթ մը, «Ահրամ» թիւրիմացութեամբ գրած էր թէ հայկական դրօշը վար առնուած է ոտիկանութեան կողմէ :

Եւ սակայն, յաջորդ օրը, պարկեշտօրէն յայտարարեց թէ սխալած է եւ հրատարակելով հայ – հռոմէական առաջնորդարանին ճշդումը, գրեց բառ առ բառ.

«Հայկական դրօշը պարզուած մնացած է մինչեւ հանդէսին վերջաւորութիւնը» (22 Նոյ.) :

Հիմա կարդացէք Փարիզի ռամկավար թերթը, որ այս թղթաբերը ստանալէ յետոյ ալ, դեկտ. 7ի թիւին մէջ կը պատմէ բռշայական չարախնդութեամբ, նոյ. 22 թուակիր թղթակցութիւն մը տպելով.

— «Առաջնորդարանին վրայ կախուած էր «եռագոյն»ը զոր ոստիկանները անմիջապէս վար առին» :

Կարդացէք եւ դատեցէք :

Կարդացէք եւ իրարու պատմեցէք :

ՎԱՀԷ

ՏԻԿԻՆ Լ. ՍԵՒՈՒՄԵԱՆ ՄԵՐ ՄԷՋ

»»»·«««

Պատիւ ունեցանք մեր խմբագրատան մէջ ընդունելու այցելութիւնը Տիկ. Սեւումեան – Արզումանեանի :

Ինչպէս դրած էր թղթակից մը, հայ երգչուհին վերջերս մեծ յաջողութիւններ ունեցաւ Միլանի մէջ : Փարիզ պիտի մնայ մէկ – երկու ամիս, երգահանդէս մը սարքելով :

ՕՐԻՆԱԳԻՒՏ ՄԸ

ԱԶԳ. ՎԻՃԱԿԱԽԱՂԻՆ ԱՌԹԻԻ

Նկատելով որ շատեր օրինական գինէն աւելիով, մինչեւ 120 – 130 ֆրանքի կը ծախեն ազգ. վիճակախաղի տոմսերը, երեսփոխան մը օրինագիծ մը ներկայացուց խորհրդարանին : Այս օրինագծին համաձայն, 500 ֆրանք տուգանքի պիտի դատապարտուին բոլոր անոնք որ 100 ֆրանքէն աւելի կը պահանջեն իւրաքանչիւր տոմսակի համար :

Վերջերս բողոքները շատցած են այս չարաշահութեան առթիւ, եւ դատ բացուած է երկու դրամատուններու դէմ, որոնց մէկը 105, միւսը 130 ֆրանքի ծախեր էին վիճակահանութեան տոմսերը : Մեր հայրենակիցներուն մէջ ալ կան շատեր որ գնումը վերջին պահուն ձգելով, 120 – 130 ֆրանք կը վճարեն Գ. կամ Դ. շարքի տոմսերու համար : («Ցաւալի»ն ալ օրինական գինէն աւելի վճարեց…) :

*** Մարսէյլի մէջ ձերբակալուեցաւ Լուի Բոնապարտ, որ իր եղբօրը տուած էր մէկ միլիոնի կեղծ տոմսակը : Ձերբակալուեցաւ նաեւ այս վերջինը, որ Փարիզ եկած եւ գանձած էր այդ գումարը :

Երկու եղբայրներուն յայտարարութիւնները չեն համապատասխաներ իրարու : Ռոժէ, որ գանձեց մէկ միլիոնը, կ'ըսէ թէ իր սիրուհին էր որ մոլորեցուց զինքը, պնդելով երբ-ալ գանձել կեղծ տոմսակը : Ոստիկանութեան տպաւորութիւնն այն է թէ գործ ունի փախուկի մը հետ :

ՍԵՒ ԾՈՎՈՒ ՓՈՔՈՐԻԿԻՆ ՎՆԱՍՆԵՐԸ

Նոր տեղեկութեանց համաձայն, Սեւ ծովու փոքրիկին հետեւանքով, ալիքները 30 տուներ քանդած են Սամսոնի մէջ, կարգ մը տուներ ալ ճշած տարած են : Այս ճեւով կորսուած անձերուն թիւը 30ի կը հասնի : Իսկ նաւերու եւ նաւակներու մէջ 100է աւելի անձեր կորսուած են : Վերջին փոքրիկը այնճան սաստիկ էր որ, Սամսոն Զարշամպա ծովեզերեայ երկաթուղիին մէկ մասն անգամ քանդեց :Ճամբուն վրայ գտնուող կարգ մը վակօնիներ տապալեցան եւ ծովեզերեայ շոգեկառքերը չկրցան բանիլ : Կարգ մը շոգենաւեր փախան նաւահանգիստէն :

Սեւ ծովի եզերքի բոլոր քաղաքները վնասուած են : Մասնաւորաբար Տրապիզոն, Կէօրէլէ, Թիրէբոլու, Կիրասոն, Օրտու, Ֆաթսա, Իւնիէ, Թէրմէ եւ Սամսոն շատ ծանր կորուստներու ենթարկուած են ալիքներու խուժումով : Ծովէն զատ, ցամաքի վրայ ալ քանդումներ կան :

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՆՈՐ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՀԱՅ ԵՒ ՌՈՒՍ

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ՄԻԵՒՆՈՅՆ ԱՏԵՆ ՍԵՂՄՈՒՄՆԵՐ

Բարեգործականի դեկտ. 7 թուակիր զեկոյցէն կը քաղենք հետեւեալ տեղեկութիւնները.—

Միութեանս Ժընեւի պատուիրակ Պ. Լ. Բաշալեանի վերջնագոյն տեղեկագրին համաձայն, Միջազգային Դաշինք մը պատրաստուած է ռուս, հայ եւ ուրիշ գաղթականներու օրինական կացութեան մասին եւ արդէն ստորագրուած է Ֆրանսայի, Պելճիքայի, Ռումանիոյ եւ Եգիպտոսի կառավարութեանց լիազօրուած պատուիրակներուն կողմէ, սպասելով որ ուրիշ կառավարութիւններ եւս ստորագրեն այդ Դաշինքը :

Այդ համաձայնագրին շնորհիւ, երբ որ վաւերացուի, գաղթականներու ներկայ տարտամ վիճակը զգալապէս պիտի բարւոքի :

Ամէն գաղթականի պիտի յանձնուի Նանսէնեան ինքնութեան թուղթ մը, առնուազն մէկ տարուան համար, որ իրաւունք պիտի տայ բնակութեան երկրէն մեկնելու եւ վերադառնալու առանց նոր արտօնութեան : Երկրէն կրնան վտարուիլ միայն այն գաղթականները որ ազգային ապահովութեան կամ ընդհանուր կարգապահութեան դէմ կը շարժին :

Աշխատելու իրաւունքը պիտի վայելեն միայն այն գաղթականները որ առնուազն երեք տարի կը բնակին երկրին մէջ, տեղական հպատակ կնոջ մը հետ ամուսնացած են, երկրին հպատակութիւնը ունեցող զաւկի տէր են եւ կամ մեծ պատերազմին մասնակցած են :

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԵՒ ԵՒԿՈՍԼԱՒԻՈՅ ՄԵՐՁԵՑՈՒՄԸ

Մեծ հետաքրքրութիւն Պորիս թագաւորին Պելկրատ այցելութեան առթիւ

Ինչպէս գրած էինք, Պուլկարիոյ թագաւորն ու թագուհին Պելկրատ պիտի երթան վաղը, կիրակի, 10 դեկտեմբեր, ընկերակցութեամբ վարչապետին եւ Կիրիլ իշխանին : Պիտի մնան մինչեւ դեկտ. 13 :

Աւելորդ է չեշտել կարեւորութիւնը այս այցելութեան, որ տեղի կ'ունենայ Պելկրատի եւ Վառնայի տեսակցութիւններէն յետոյ, համաձայն կանխորոշ ծրագրի մը : Այս պարագան կ'ապացուցանէ թէ հետզհետէ կը հարթուի ճամբան՝ Պուլկարիոյ եւ Եուկոսլավիոյ մերձեցման համար : Զանազան ձեռնարկներ կը հաստատեն թէ ցնորք մը չէ երկու երկիրներուն մերձեցումը : Վերջերս Պելկրատ այցելեցին խումբ մը պուլկար լրագրողներ, որ լաւ տպաւորութիւն կրեցին : Ուրեմն, արքայական այցելութիւնը տեղի կ'ունենայ նպաստաւոր պայմաններու մէջ : Երկու թագաւորները պիտի խորհրդակցին, սերտ համաձայնութեան մը գործնական միջոցները գտնելու համար :

Եւրոպայի, եւ մանաւանդ Ֆրանսայի մէջ մեծ ուշադրութեամբ կը հետեւին այս անցուդարձին :

ԵԻՐՈՊԱՑԻ ՄԷՋ ԱԼ ԵՐԹԵՒԵԿ ԵՒ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Փարիզի անգլիական դեսպանը Լոնտոն դնաց, իր կառավարութեան հաղորդելու համար ֆրանքեւգերմանական խօսակցութիւնները, որոնք առ այժմ տեղի կ'ունենան դեսպաններու միջոցաւ :

Այս այցելութիւնն ալ մեծ հետաքրքրութիւն չարթած է : Իրազեկներ կը հաւատան թէ բրիտանական դեսպանը մասնաւորապէս պիտի զրաղի զինաթափութեան խնդրով, որ անելի մասնուած է, Գերմանիոյ հրաժարման հետեւանքով : Գերմանիան վերջերս զրական դիրք բռնած ըլլալով, միջոցներ կը խորհուին զայն համոզելու եւ վերադարձնելու ժնէվի «փարախ»,— Ազգերու Դաշնակցութիւնը : Բրիտանական դեսպանը միասին տարած է կարեւոր տեղեկութիւններ՝ Փարիզէն, Պերլինէն եւ Հռոմէն, այնպէս որ առ այժմ անհրաժեշտ չէ համարուիր Լոնտոն կանչել նաեւ Պերլինի եւ Հռոմի դեսպանները :

Գերմանիան տակաւին որոշ առաջարկներ չէ ներկայացուցած Ֆրանսայի : Երբ ներկայացնէ, անգլիական կառավարութիւնը իր կարելին պիտի փորձէ, որպէսզի զրական ելքի մը յանգին ֆրանքեւգերման բանակցութիւնները :

Դեսպանը վերադարձին պիտի աշխատի ապահովութիւն ստանալ թէ Ֆրանսայի արտաքին նախարարութիւնը պիտի կրնայ խօսիլ յանուն Ֆրանսայի, առանց ազդուելու նախարարական տագնապներէն :

Լոնտոն գացած է նաեւ Պ. Հէնդերսըն, փրկելու համար զինաթափութեան խորհրդաժողովը :

*** *Պ. Մաքտոնըլտ առջի օր ճառ մը խօսելով, չեշտեց թէ կարելի չէ որ եւ է արդիւնքի հասնիլ, միայն մէկ պետութեան զինաթափութեամբ : «Մենք մեր սպառազինութիւնները կրճատած ենք առաւելագոյն չափով, եւ պիտի չարունակենք մեր խաղաղասիրական քաղաքականութիւնը : Բայց, չենք կրնար աւելի յառաջ երթալ միակողմանի զինաթափութեան ճամբուն վրայ» :*

*** *Պ. Մուսոլինի ունկնդրութեան ընդունեցաւ Հռոմի գերմանական դեսպանը, որ նոր վերադարձած էր Պերլինէն : Այս առթիւ տեղեկութիւններ հաղորդեց գերմանահռուս յարաբերութեանց եւ Ազգերու Դաշնակցութեան բարեկարգման մասին :*

*** *Պ. Լիթվինով հպիւ մէկ օր մնաց Պերլինի մէջ : Առտուն հասաւ եւ իրիկունը մեկնեցաւ :*

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ ԵՐԵՍՓ. ԺՈՂՈՎԻՆ ՄԷՋ

Երեսփ. Ժողովը կը չարունակէ ելմտական ծրագրին քննութիւնը :

Հինգշաբթի օրուան նիստին մէջ, կառավարութեան ներկայացուցիչները պաշտպանեցին ծրագիրը : Ընդդիմադիրներուն կողմէ խօսեցաւ նախկին նախարար մը, դիտել տալով թէ ոչ ներկայ դահլիճը, ոչ ալ նախորդները չունեցան բացորոշ քաղաքականութիւն մը, այլ մանուածապատ ուղղութեան մը հետեւեցան, երկու կողմերն ալ գոհացնելու համար : Բացատրեց թէ նախատեսուած հաւասարները մեծ մասով երեւակայական են : Այսպէս, երբեք չպիտի կրնան 650 միլիոն ֆրանք ստանալ արծաթ եւ նիքէլ դրամներու չինութենէն, որովհետեւ այդ դրամները չպիտի անցնին եւ նորէն պետական գանձը պիտի

(Լուրերու Շարունակութիւնը կարդալ Դ. էջ)

Թուրքերը Պուլկար մը կը բռնեն Թրակիոյ մէջ

Միւիէթ կը գրէ.— Ոստիկանութիւնը ձերբակալած է մարդ մը որ կը պտտէր Թրակիոյ արգիւնալ գօտիին մէջ եւ որուն համար կասկած կայ թէ Մակեդոնական կուսակցութեան կը պատկանի : Թրակիա պտըտելէ յետոյ, այս մարդը կը ձերբակալուի Պոլսոյ սահմանները մէջ եւ ոստիկանական տնօրէնութեան կեդրոնը կը տարուի :

Հակառակ ոստիկանութեան բոլոր փնտռտուքներուն, կարելի չըլլար հասկնալ անոր իմքնութիւնը : Նոյն իսկ ազգութիւնը անյայտ կը մնայ : Որովհետեւ անձնաւորը արձանի պէս կը կենար բոլոր հարցումներու առջեւ, եւ կը հասկցնէր թէ խուլ եւ համր է :

Մարդուն բոլոր հնարամտութեանց հակառակ, ոստիկանութեան փորձառու պաշտօնեաները չեն ուշանար հասկնալու թէ գործ ունին խորհրդաւոր մէկու մը հետ, որ սուտ համր եւ խուլ կը ձեւանայ : Բայց կրկին կատարուած բոլոր փորձերը չեն կրնար բառ մը անգամ խլել անոր բերնէն :

Ասոր վրայ, ոստիկանութիւնը հնարքի մը կը դիմէ : Համրերու միութեան նախագահ Սիւէյման Սըրրի պէյը կը կանչէ եւ մարդուն ներկայութեան անոր կը յանձնարարէ խնամել այս համր – խուլը : Միւս կողմէ, մօտէն կը հետեւի անոր շարժումներուն, գաղտնի ոստիկաններ ընկերացնելով անոր :

Սիւէյման Սըրրի պէյ ոստիկանութենէն դուրս կ'ելլէ մարդուն հետ, եւ մէկ կողմէ կ'աշխատի հագուեցնել զայն, որովհետեւ պատռտած հագուստով եւ կոշիկներով էր, իսկ միւս կողմէ կը փորձէ խօսիլ անոր հետ : Բայց համրերու յատուկ բոլոր նշանները անպատասխան կը մնան : Ասոր վրայ, Սըրրի պէյ կը հասկնայ թէ դիմացինը լեզուանի համր մըն է եւ զայն ոստիկանութեան կը յանձնէ :

Այլեւս կասկած չկար եւ ոստիկանութիւնը կը հասկնայ թէ ձերբակալուածը պուլկար մըն է եւ պաշտօն ունէր արգիլուած գօտիին աչքէ անցընելու : Հիմա իմքնութիւնը կը քննուի :

ԿԱՐԴԱԼ, Գ. ԵՒ Դ. ԷՋԵՐՈՒՆ ՄԷՋ, « ՅԱՌԱՋ »Ի ՀԱՒԱՏԱՒԱՏԱՆ ՎԻՃԱԿԱԽԱՂԻՆ ՊԱՑՄԱՆՆԵՐԸ, ՈՐ ՄԵԾ ՀԵՏԱՔՐՔՐՈՒԹԻՒՆ ՇԱՐԹԱԾ ԵՆ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ :

"ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՄԱՀՎԱՆ ՕՐԵՐԻՆ"

(ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ՎԱՅՐԵՆ)

Ամեն տարի այդ օրերուն մեր գաղութին մէջ կը կատարուի հոգեհանգստեան արարողութիւն մը, ի յիշատակ անոնց որ զոհուեցան հայրենիքի ազատագրութեան սուրբ գործին համար։ Ամեն տարի այդ օրերուն մեր գաղութին մէջ կը հաւաքուի գումար մը, որ կը յատկացուի հայրենիքի պաշտպանութեան կարիքներուն։ Ամեն տարի այդ օրերուն մեր գաղութին մէջ կը հնչեցնենք մեր ցաւը, մեր կսկիծը, մեր սէրը։

Ամեն տարի այդ օրերուն մեր գաղութին մէջ կը հնչեցնենք մեր ցաւը, մեր կսկիծը, մեր սէրը

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԱՂԹԱՐԱՆԻ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

Հրատարակվում է Ֆրանսիայի Հայ Ազգային Կենտրոնական Կոմիտեի կողմից

Ֆրանսիայի հայ գաղթականության ներկայացուցիչների ժողովը

Ֆրանսիայի հայ գաղթականության ներկայացուցիչների ժողովը տեղի ունեցավ Փարիզում, Ֆրանսիայի Հայ Ազգային Կենտրոնական Կոմիտեի նախաձեռնությամբ, Ֆրանսիայի հայ գաղթականության ներկայացուցիչների մասնակցությամբ։ Ժողովը տևեց երեք օր՝ 1-ից 3 դեկտեմբերը։ Ներկա էին 150 պատվիրակներ։ Ժողովը բացեց Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Ժողովի նպատակն էր քննության առնել Ֆրանսիայի հայ գաղթականության ներկա դրությունը և գտնել նրա կազմակերպական ամրապնդման միջոցները։

Ժողովի առաջին նիստում ելույթ ունեցավ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի գործունեության ընդհանուր ակնարկը։ Ապա ելույթ ունեցավ Կոմիտեի գանձապետ Ա. Ալեքսանյանը, որը տվեց Կոմիտեի ֆինանսական դրության ակնարկը։

Ժողովի երկրորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի քարտուղար Ա. Ալեքսանյանը, որը տվեց Կոմիտեի գործունեության ակնարկը։ Ապա ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի երրորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի չորրորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի հինգերորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի վեցերորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի յոթերորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի ութերորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի իններորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի տասներորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի տասնմեկերորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի տասներկուերորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի տասներեքերորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի տասնչորսերորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի տասնհինգերորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի տասնվեցերորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի տասնյոթերորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի տասնութերորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի տասնիններորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի քսաներորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի քսանմեկերորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի քսաներկուերորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի քսաներեքերորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի քսանչորսերորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի քսանհինգերորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի քսանվեցերորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի քսանյոթերորդ նիստում ելույթ ունեցավ Կոմիտեի նախագահ Ա. Ահարոնյանը։ Նա ներկայացրեց Կոմիտեի կազմակերպական ծրագրի նախագիծը։ Ծրագրի նախագիծը ընդունվեց ժողովի կողմից։

Ժողովի քսանութեր

վերադառնան։ Իրրեւ եզրակացութիւն, յայտարարեց թէ չեն կրնար ընդունիլ Ծրագիր մը որ «ճշմարիտ Ծաղրանկար մըն է» եւ որ կազմուած է ոչ թէ օրուան պահանջներուն համաձայն, այլ յարմարելու համար Երեսփ. Ժողովի մեծամասնութեան։

Ելմտացոյցի նախարարը իր պատասխանին մէջ չեշտեց թէ 6010 միլիոն ֆրանքի բացը նուազագոյն գումարն է, հետեւաբար ժողովը պէտք չէ ժամավաճառ ըլլայ։

Ելմտական նախարարն ալ ուժ տալով իր պաշտօնակցին, բացատրեց թէ դրամագլուխներու փախուստը, Պանք տը Ֆրանսի ոսկեդրամին նուազումը, Ֆրանսական արժեթուղթերուն տկարութիւնը, գանձատոմսերու տոկոսին յաւելումը կ'ապացուցանեն թէ որքան ստիպողական է շտկել ելեւմուտքը։

Ուղղափառ ընկերվարականները որոշեցին ձեռնպահ մնալ կարգ մը կէտերու մէջ։

ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԽԱՂ
ՅԱՌԱՋի բաժանորդներուն համար

« ՅԱՌԱՋ » գնած է ՁՈՐՍ տոմսեր, Ֆրանսայի Ազգ. վիճակախաղէն։ Այս վիճակահանութենէն օգտուելու իրաւունք ունին բոլոր անոնք որ,

1933 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԳՆՈՒԱԾ ՏՈՄՍԵՐՈՒ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

1.— Նոր բաժանորդ կը գրուին ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ։

2.— Կը նորոգեն իրենց բաժնեգիրը, ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ։

Այսպէս, եթէ այդ չորս թիւերէն մէկը կամ աւելին պարգեւ շահին, ԱՐԾԻԽՆԱՅԻՆ ԿԸՍԸ (ՀԱՐԻՒՐԻՆ **50**), ՊԻՏԻ ԲԱԺԱՆՈՒԻ ԱՑՍ ԿԱՐԳԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ, հետեւեալ համեմատութեամբ.—

ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	60 %
ՎԵՑԱՄՍԵԱՑ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	30 %
ԵՌԱՄՍԵԱՑ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	10 %

ԱՑՍ ԱՒԻԹԸ ԿՐՆԱՆ ՕԳՏՈՒԻԼ ՆԱԵԻ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐԸ, ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ ՏԱՐԵԿԱՆ կամ ՎԵՑԱՄՍԵԱՑ (եռամսեայ չունիճ արտասահմանի համար)։

Հ. Յ. Դ.

ՍԷՆ ԹՈՆԹՈՒԱՆի (Մարսէյլ) «Ընկեր Կարօ» խումբի ընկերական ժողովը վաղը Կիրակի երեկոյ ժամը 7ին ընկեր Մ. Գալուստեանի բնակարանին մէջ, կարեւոր օրակարգ։ Պարտաւորիչ ներկայութիւն։

ՊԷՎՐԻԼի «Ռոստոմ» խումբի ժողովը այս նոյնշաբթի երեկոյ ժամը 9ին *131, Fbg. du Temple*, կարեւոր օրակարգ։

ՊՕՄՈՆ ՍԷՆ-ԺԻՒԼիԷն (Մարսէյլ) «Զաւարեան» խումբի ժողովը վաղը Կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 3ին սովորական հաւաքատեղին։

Ընկերական - թէյասեղան

կազմակերպուած Հ. Յ. Դ. ԻՍԻ ԼԷ ՄՈՒԼԻՆՈՅԻ ՎՌԱՄԵԱՆ խումբին կողմէ իր կոզմութեան 5րդ տարեդարձին առթիւ

Վաղը Կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 3ին

6bis, Bld. Rodin, *Իսի լէ Մուլինօ*

Ներկայ կ'ըլլան ընկերները՝ Ս. Վրացեան, Ա. Խատիսեան, Ա. Ջամալեան, Գ. Բալայեան եւ Լ. Գեւոնեան։

Հաղորդ. միջոցներ — *Փորթ Վէրսայլէն եւ Փորթ Օռլէօյէն առնել 32 եւ 23 թիւ. հանրակառքերը եւ իջնել կար տ'Իսի։*

ՄԱՐՋԱԿԱՆ ԳԱՍԱԼՕՕՍՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՆԵԼՕ - ՔԱՇԱՆի «ՅԱՌԱՋԻՄԱՍԻՐԱՑ» ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

Այսօր շաբաթ երեկոյ ժամը 9ին, տեղւոյն մանկապարտէզին մէջ

43, Rue Mme. Curie, Bagneux (Seine)

կը խօսի Պ. Ժ. ԵԱՂՄՈՒՐԵԱՆ

ՆԻՒԹ՝ ՄԱՐՋԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Կը հրաւիրուին բոլոր հայրենակիցները։ Մուտքը ազատ է։

Այրի Տիկ. Արուսեակ Օ. Գավաֆեան, Տէր եւ Տիկ. Աւետիս Եազըճեան եւ զաւակուիճ, Այրի Տիկ. Արաքսի Տէր Պօղոսեան եւ զաւակուիճ, Տէր եւ Տիկ. Արթաֆի Գավաֆեան (Կրքնոպլը), Տէր եւ Տիկ. Կարպիս Օ. Գավաֆեան եւ զաւակուիճ (Մարօֆ), Այրի Տիկ. Զարուհի Ա. Գավաֆեան եւ զաւակը՝ Անդրանիկ Ա. Գավաֆեան, Տէր եւ Տիկ. Պետրոս Նիկողոսեան եւ զաւակը, Տէր եւ Տիկ. Նազարէթ Փամպուճեան (Փարիզ), Այրի Տիկ. Հռոսփ Կարիճեան, Տէր եւ Տիկ. Սուրէն Եաղուպեան եւ զաւակուիճ ինչպէս նաեւ Միհայէլեան, Տիօնեան, Վայլօեան, Տանապազեան, Նազարէթեան, Խիտավէրտեան ընտանիքները ցաւով կը ծանուցանեն իրենց ամուսնոյն, հօր, մեծ հօր, հօրեղբօր եւ ազգականին՝

ՈՍԿԻԱՆ ԳԱՎԱՔԼԵԱՆԻ

դառնակսկիծ մահը յետ երկարատեւ հիւանդութեան։

Ցուղարկաւորութիւնը տեղի ունեցած է Բանկալթի (Պալիս) Ս. Լուսաւորիչ նկեղեցւոյն մէջ եւ մարմինը ամփոփուած է խասգիւղի գերեզմանատան մէջ։

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

Ա. ԳԻՒԼԽԱՆԴԱՆԵԱՆԻ

«Հայ թաթարական ընդհարումները»

ՀԱՏՈՐ ԱՌԱՋԻՆ

ԲԱԳՈՒԻ ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԴՀԱՐՈՒՄՆԵՐԸ

Զարդ արուած՝ նկարներով։ Գինն՝ 15 ֆրանք։

Ամերիկա, Բրիտ. կայսրութիւն եւ Եգիպտոս 20 ֆրանք։

Դիմել A. GULKHANDANIAN. *ՅԱՌԱՋի* խմբագրութիւն։

Կը ծախուի նաեւ Թաչիկ Մկրեանի (Լիփիէ), Բենօի Պիյեան-Ֆուռն, Հր. Սամուէլի (Փարիզ), Ն. Թաչիկեանի (Վիէն), Մուրատ Մուրատեանի (Սէն Թիէրիէն), Ն. Կակոսեանի (Մարսէյլ) եւ Ս. Թիրեաքեանի (Լիոն) մօտ։

ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑ 365 ԹԵՐԹՈՎ
ՀՐԱՆՏ - ՍԱՄՈՒԷԼ ԳՐԱՏԱՆ

51 Rue Mr. le Prince, Paris VI **Tél. Dan. 88 – 65**

Կողքը զարդանկարուած յայտնի արուեստագէտ ԷՏԿԱՐ ՇԱՀԻՆԻ կողմէ

Կը պարունակէ կրօնական եւ ազգային բոլոր տօները։ Ամսուան եւ օրուան անունները՝ հայերէն եւ ֆրանսերէն։ Իւրաքանչիւր թերթի վրայ պատմական ծանօթութիւններ եւ օգտակար դիտելիքներ։

ԳԻՆ 5 ՖՐԱՆՔ

20 ՖՐԱՆՔԻ ԳԻՐՔ ԳՆՈՂԻՆ ԻՐ ՆՈՒԷՐ ԿԸ ՏՐՈՒԻ

Շեղել տպագրութեամբ եւ պատկերազարդ

Le Gérant : H. STEPHAN

Imprimerie A. DER (AGOPIAN) 17, Rue Damesme :-: PARIS (13e)

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ
փարիզի Հայ Աղջատախնամ Ընկերութեան

Cercle Militaireի ՇՔԵՂ ՍՐԱՀՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ **2 Ave. Portalis**

(Բացառիկ արտօնութեամբ Զօր. Կառոյի)

Տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Դեկտ. 16ին, Շաբաթ իրիկուն ժամը 9ին

Կազմակերպիչ յանձնախումբը ոչինչ չէ խնայած այս բարեսիրական եւ գեղարուեստական հանդէսին տալու բացառիկ փայլ մը։

Կը խնդրուի բոլոր կազմակերպութիւններէն ներկայ ունենալ սոյն թուականը։

ՕԳՏՈՒԻԵՑ�էՔ փարիզի մեր նոր վաճառատունէն ուր *մթերած ենք եղանակին լաւագոյն մօտէլները ամէնանպաստաւոր պայմաններով։*

Tricots KÉBABDJIAN

Fabriques 76, rue Henri Regnault à Courbevoie (Seine)
12, rue Capitain Guynemer à Courbevoie (Seine)

Ապսպրանքի եւ թղթակցութեանց համար։
ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ եւ ՎԱՃԱՌՈՒՏՈՒՆ

6, Rue des Jeûneurs, Paris (Métro: Sentier & BonneNouvelle)
R.C.Seine 415941 **Tél. LOUVRE: 57 - 37**

ԱՊՍՊՐԱՆՔ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻՆՔ ԳԱՒԱՌՆԵՐԻՆ

Նոյեմբեր ամսուան համար Շարիւրին 20 զեղչ։

ԹԷՅ ԵԱՎՐՈՒՆԵԱՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1880ԻՆ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ
ԱՄԷՆ ԵՐԿՐԻ ԹԷՅԵՐՈՒ

ՈՒՂՂԱԿԻ ՆԵՐԱԾՈՒՄ
կապոյտ եւ դեղին ծրարներու մէջ
surprise նուէրներ կը գտնուին։

ԴԻՄԵԼ.—
COMPTOIR DES
THÉS YAVROU

23, Rue Sénac — MARSEILLE Tél. COLBERT 25 - 27

13 ՎԱՐԶՈՒԻ ԵՆ *օդաստուն յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կազ եւ էլեկտր. եւ շոքաժ.* **13**
rue Pierre Curie. K. *Bicêtre. Métro: Porte d'Italie.*

Պօղոս Քէշիշեանի շինած գինեձշանի պարգեւաբաշխութիւնը տեղի ունեցաւ Հ. Յ. Դ. Պատ. Միութեան սրահին մէջ։ Շահեցաւ թիւ 88։ Ստանալու համար դիմել ընկեր Ն. Կակոսեանի (Մարսէյլ)։

ՍԻՄՈՆ ԳԱՓԱՄԱՃԵԱՆ
ԳՐՊԱՆԻ ՕՐԱՑՈՅՑ

1934 Ցժ. Տարի

Տարիներէ ի վեր լաւ գնահատուած այս Տարեցոյցը կուգայ դարձեալ իր տեղը գրաւել հրապարակի վրայ, իր շահեկան նիւթերու զանազանութեամբ, սուղ էջերու մէջ խտացնելով նոյն տեղեկութիւնները եւ իրաւամբ նկատուած է նոր տարւոյ յարմարագոյն կազանդէֆ։ Փութացէք գնել, բանի չէ սպառած։

Կը ծախուի ՀՐԱՆՏ - ՍԱՄՈՒԷԼ Գրատունը, նոյնպէս երկասիրողին քով 1 Place de la Gare des Vallées, Bois-Colombes, (Seine)։

Գինն 8 ֆր. կամ 2 շիլին, Ամերիկա՝ 40 *սէնթ։*

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

—Կիւրինցի Տիկին Զանազան (Զարուհի Պարսամեան, հօր անունը չի յիշեր, մօր անուն Մարիամ. ամուսնոյն անունը Յովհաննէս Գոչունեան, կը փնտռէ իր եղբայրները Սարգիս, Աւետիք, Մանուկ, Կարապետ եւ քոյրը Եղիսաբէթ։ 1909ին ամուսնանալով մեկնած է Կիւրինցի Ամասիա։ Այս թուականէն ի վեր կորսնցուցած է իրենց հետքը։ Իրենց մասին լուր ունեցողներէն կը խնդրուի իմացնել Mme. Zarouhi Cotchounian. *15. rue deTrans, Draguignan(Var). France։*

Կիւրինցի Վարդանուշ Մինասեան (Նիրկիլին աղջիկը) կը փնտռէ իր քեռորդին Յովսէփ Տէյիրմէնճեան, Մաղիկ։ Իր հետքը կորսնցուցած է 1920ին Պէյրութի որբանոցէն։

Լուր կայ թէ վերջերս եկած է Ֆրանսա։ Իմացնել՝ Ցակոբ Կարապետեան, Ruisseau Mirabeau, 133 Rue de Plateau, Marseille։

Պուլա Քողինի մէջ «Յառաջ» կը ծախուի
ՋԳՕՆ ԱՐԱՔԵԼԵԱՆԻ ՄՐՃՈՒՐԱՆԻՆ ՄԷՋ
345, Avenue ARGENTEUIL

Միլանի մէջ «Յառաջ» կը ծախուի
Պ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆԻ ՄՕՏ **3, Via Passerelle**

Հայ առեւտրականներ

"Tricotage MOZPIR"

21 rue des Petits Carreaux Paris (2) Métro: Sentier

Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի *արանց, կանանց* եւ *տղայոց* Թրիքոյի տեսակաւոր Ֆոխ մմերք. Maille fine եւ Maille Retournée։

Առաջին իսկ այցելութեամբ գոհացում պիտի գտնէք. անմրցելի գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ։

LOTERIE NATIONALE FRANÇAISE

Ծախու են ԲՈԼՈՐ շերտերէն՝ ամբողջ, կէս, քառորդ եւ մէկ տասներորդ տոմսակներ։

Մէկ տասներորդ տոմսակ ամէն շերտէ **Frs 15**

Դրամը ղրկել կամ անձամբ դիմել՝

Agence Générale LUTETIA

24 RUE CAUMARTIN, Փարիզ (9) **Tél. OPÉRA 82 — 73**

Գրասենեակները բաց են ամէն օր (նաեւ շաբաթ եւ կիրակի) առանց դադարի առաւօտեան ժամը 9ը մինչեւ իրիկուան 8ը։

Կը խօսուի նաեւ հայերէն։

Morcellement «Le Four» à Marseille

Նահանգապետարանի 29 Դեկտ. *1931* թուակիր արտօնութեամբ *ԼԱ ՌՕԶԷՆ (La Rose)* քիչ հեռու, *թիւ 4 Հանրակառք* Ծբէն *տէ գ'Օլիվի (Chemin des Olives)* Հանրակառքի ճիշդ գծին վրայ, *Les Marlégaux*ի կայարանին *(arrêt fixe)* առջեւ,

ԾԱԽՈՒԻ ԵՆ

400 *քառակուսի մէթրոց հոդամասեր խիստ ձեռնտու գիներով։ Դիմել՝ Հայերու համար միակ ներկայացուցիչ՝*

Պ. ԼՈՒՏՎԻԿ ՏԻԱՐՊԼԷԲԻԶԵԱՆի

Շաբթու մէջ ամէն օր *Bar des Lions. Cours Belsunce.* իսկ կիրակի օրերը տեղւոյն վրայ ժամը 9էն *18։*

ԱՊՈՒԽԱՏ ԵՒ ԵՐՇԻԿԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Գ. ՔԷՍԹԷԿԵԱՆ

ցայտնի ապուխտավաճառ *ՔԻՍԹԻԿԵԱՆ* վաճառատունը, կը ծանուցանէ իր յարգելի յաճախորդներուն, որ իր սեփական գործարանին մէջ՝ *Թարմ եւ մաքուր միսէ պատրաստուած Երշիկն ու Ապուխտը* կը վաճառէ մեծաքանակ 5 քիլոէն սկսեալ։

Ապուխտ *Ֆիլօ* **14** ֆրանք, երշիկ *Ֆիլօ* **12** ֆրանք

Դիմել հետեւեալ հասցէներով՝

Charcuterie KESTEKIAN

46, Rue du Baignoire, MARSEILLE

կամ **5** ,Villa Chalet Rosier de la Platrière St. Julien - MARSEILLE

Մ. ՀՐԱՉԵԱՆ

11, Rue FLEGIER. MARSEILLE. *Tél. 1 - 59*

Ներածում եւ արտածում ամէն տեսակ նպարեղէններու, Պուլկարական ք. շքավաղ, Պոլսական եւ Յունական ամէն տեսակ գոնաբերվաներ, ձիթապտուղ, Իզմիրի չամիչ, տերեւ, ճերմակ պանիր, քաշէր եւ համեմներ։

Raki ERIVAN. p. r.

Ներկայացուցիչ **NIEL** *ճերմակ պանիրի ընկերութեան։*

ԱՄԵՆԱԳԵՂԵՑԻԿ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐ ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ

Photo ANI

ՕՐ. ՎԵՐԺԻՆ ՃԱՄՊԱԶ

75, Bld. de la Villette. Métro: Combat

Քարթ տ'Իտանտիթէ ըլթուշով	6	*հատ* 5	*ֆրանք։*
Քարթ փոսթալ	12	» 20	»
Մեծցուած լուսանկարներ ըլթուշով եւ ձուաձեւ շրջանակով		45	*ֆրանք։*

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՓԱՍՏԱԲԱՆ – ԽՈՐՀՐԴԱԿԱՆ

ԳՐ. ԹԷԼԱԼԼԵԱՆ *(Դրմիրիկ)*

Ամէն տեսակ փաստաբանական գործեր՝ ամենալաւ պայմաններով։ *Փողոցի* արկածի *դատերու* մասնագէտ, *առանց կանխավճարի* ընդունելութիւն։ *Առաւօտ ժամը 9էն 10.30։ Իրիկուն ժամը 2էն 3, եւ 7էն 8.30։*

Հասցէ՝ 35, Rue Emile Desvaux, Paris (19) Métro Place des Fêtes

ԳՈՐԾԻ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

ԱՐՏԱԻԱԶԴ ՀԱՆԸՄԵԱՆի

Դրամ կը ճարէ խանութի գրաւի վրայ (Nantissement), տան գրաւի վրայ (Hypothèque de 1er et 2me rang) առեւտրական մուրհակներ գեղչել տալով եւյն., խիստ նպաստաւոր պայմաններով։

Կը ստանձնէ ամէն կարգի դատական գործեր, առեւտրական, քաղաքային, պատժական եւ մանաւանդ արկածի վերաբերեալ։

Կը կատարէ պաշտօնական թուղթերու թարգմանութիւն եւ վաւերացում, կը խմբագրէ ամէն կարգի նամակ եւ խնդրագիր։

Առաջին խորհրդակցութիւնը ձրի է։

Կ'ընդունի առաւօտները ժամը *10էն 12, Հինգշաբթի* եւ շաբաթ կէսօրէ յետոյ ժամը 3էն 7 եւ ժամադրութեամբ։

Առժամեայ հասցէ՝

179, Rue de Vaugirard - Paris (15)

Ջոլս Քեւի վրայ առաջին սանդուխ, երկրորդ յարկ, ձախ։

Métro եւ Nord - Sud - Pasteur

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՑԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

HARATCH

(Fondé en 1925) :: 6 .. Seine 276.296

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian
Rédaction & Administration
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

17, Rue Damesme PARIS (13e)
Téléphone : Glacière 15-70
(ԵՐԹԱԽԵԼԻ ՀԱՄԱՐ՝ Metro: TOLBIAC)

ԲԱԺԱՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆՔ ՊԱՏՄԱՆՆԵՐ.—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ՕԹԱՄՍԵԱՅ
Ֆրանսա եւ գաղութներ	140 ֆրանք	70 ֆրանք	35 ֆր
Անգլիա, Եգիպտոս, Ջուխսլաւիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 ֆրանք	100 ֆրանք	—

ԿԻՐԱԿԻ
10
ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
1933
10 Décembre
1933

ՏԱՐԻ ԹԻՒ 236

ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ԻՐԱՐՈՒ ԵՏԵՒԷ ՊԻՏԻ ՄԱՐԻՆ

Երբ անդադար կը յիշեցնենք գաղութներու ներքին, մանաւանդ երիտասարդական կազմակերպութեան պահանջը, աչքի առեւ ունինք մասյ հեռանկար մը։

Այս ընթացքով, իրարու ետեւէ պիտի մարին այն համախմբումները որ կարուած են հայկական կեանքէն։ Անշուշտ ամէնէն առաջ անոնք որ ամփոփուած են չքեղ մեկուսացման մը պատանքին մէջ։

«Յառաջ»ի հիմնարկութենէն ի վեր, մենք անընդհատ կը հետեւենք այս ահազանգը, զատ – զատ պարտականութեան կանչելով բոլորը։

Դժբախտաբար, թմրութեան, ինքնամոռացման հաշիւը տարուէ տարի կը վարկակէ կարգ մը գաղութներ, արագօրէն ցամքեցնելով անոնց երակները։

Այս տեսակէտէն, առաջին տեղը կը բռնէ անգլիական գաղութը, որ ամփոփուած է Լոնտոնի եւ Մանչէսթըրի մէջ։

Կը յիշե՞ք ո՛ր եւ է ինքնագործունէութիւն, այդ երկու կեդրոններուն մէջ։

Մանչէսթըրէն լրիւ տեղեկութիւններ չունինք. բայց գիտենք որ ամէն ինչ ամփոփուած են ժամուն բակը։

Երբեմն այդ քաղաքէն կազդուրիչ տեղեկութիւններ կը հասնէին բարեգործական գետնի վրայ, ի նպաստ Հայաստանի կամ անճար գաղութներու։ Շատոնց է որ այդ ջիղն ալ չի գործեր։

Աւելի մոայլ է Լոնտոնի պատկերը։

Միլիոնատէր մը ժամ չունեց այդ գաղութին համար, հոգալով բոլոր ծախքերը, տէրտէրէն մինչեւ տիրացուն եւ դռնապանը։

Արդ, եկեղեցին անդամ, որ հարիւր հոգի չի կրնար պարունակել, հազիւ կը լեցուի տօնական օրերուն։

Իսկ բանկալէն դուրս,— կատարեալ անապատ։ Մարդ կը խանդավառուի Ցունաստանի յետին գաղթականը այցելած ատեն, եւ հանկարծակի համատարած թշուառութեան։ Բայց կը սմքի, տեսնելով պատկերը հայկական Լոնտոնին։

Այնտեղ ալ չեն պակսիր երիտասարդները, քիչ – շատ դործի տէր։ Չեն պակսիր, մանաւանդ, «ուսումնականները»։

Եւ սակայն, կը լսե՞ք ո՛ր եւ է խլրտուք, եռանդ ու ճիգ, հաւաքական աշխատանքի մը կապուելու ձգտում։

Տարիներ առաջ, ունէին քանի մը կորիզներ։ Շուտով մարեցան բոլորը, եւ մէջտեղը կը մնան միայն քանի մը անհատական ձեռնարկները, ի նպաստ այս կամ այն հաստատութեան։

Արդ, Լոնտոնը կը համբէ 6 – 700 հոգի։ Միայն 400, նոյն իսկ քառորդը հաշուելով, անիրաւութի՞ւն է հանրային գործ պահանջել։ Գոնէ իրենց, եթէ ոչ ուրիշին համար...

Երկրորդն է Գլէժիան։ Բաղդատելով Լոնտոնի եւ Մանչէսթըրի հետ, Պրիւսէլն ու Անվէրսը աւելի աշխոյժ կ'երեւան։ Ունին ազգային վարչութիւն, տիկիններու եւ երիտասարդներու Միութիւններ։ Պարբերաբար կը կատարուին հանրային ձեռնարկներ ալ։

Եւ սակայն, այս բոլորը կը ներկայացնեն սահմանափակ պատկեր մը։ Բուն երիտասարդութիւնը այս բոլորին քովէն կը քալէ ու կ'անցնի։

Կրնայինք խօսիլ, տակաւին, Միլանի մասին, որ ամէնէն բազմահայ կեդրոնն է Իտալիոյ մէջ։

Տնտեսական եւ գաղթային – վարչական պարտականութիւններէն դուրս, մինչեւ հիմա չարձանագրուեցաւ ձեռնարկ մը որ մասնաւոր արժանիքը կազմէր երիտասարդութեան։

Անարդարութի՞ւն է աւելին սպասել այդ գաղութէն ալ, որ ապրելու համար անոր կեանքին եղաւ այնքան խոշոր վերիվայրումներու, որուն երիտասարդութիւնը յայտնապէս ոգեւորուած է փաշականութեամբ...

×

Միջավայրի բերումով, աւելի երկար պիտի տեւեն այն գաղութները որ ունին հոծ բազմութիւն եւ թարմ զանգուած։ Եւ յատկապէս՝ արեւելեան գաղութները, որոնց համար բոլորովին կապէս՝ արեւելեան գաղութները, որոնց համար բոլորովին խորթ չէ կլիման։

Բայց պողոտաներու վրայ ինկած անջատ եւ ցիրուցան գաղութներն ալ կրնան գտնել ինքնապաշտպանութեան պիտանի եւ ազդու միջոցներ։

Այսպէս, կազմակերպուելով եւ համախմբուելով ծրագրի մը հետեւողը, եղբայրական եւ տեւական ալեկցութիւն մը տրամադրելով հեռաւոր եւ անճար գաղութներու, անոնք ճամբայ կը բանան հոգիէ հոգի, ապրած կ'ըլլան «գաւառ»ով, անոր տեղերով ու տարաբնակչութիւնով։

Օրինակ, Լոնտոնը ինչո՞ւ չպիտի կրնար կապուիլ Միջագետքի հետ, ստանձնելով նորահաստատ Հավրէդի կրթական հոգատարութիւնը։

Եւ Պրիւսէլը չէ՞ր կրնար գիւղական գաղթոց մը պահել Ցունաստանի կամ Սուրիոյ մէջ։

Այսքանը, ինքնին, պիտի գառնար աղբիւր մը ներշնչման, դիմադրական կորովի զարգացման, եւ ազդակ մը՝ կանխահաս խաւարման դէմ։

Միեւնոյն ատեն, այսպիսի գործունէութիւն մը պիտի հարթէր համբան, համախմբելու եւ դէպի կազմակերպութիւն, ինքնագործունէութիւն առաջնորդելու համար ցիր ու ցան երիտասարդութիւնը։

Մանաւանդ որ, այս մեկուսացեալ կայանները Հայաստանի հետ ալ կապ չունին։ Կ'ապրին օրը օրին, կը գոհանան «ազգային լուրեր»ու արձագանգները լսելով եւ իրարու պատմելով։

Դեռ երկա՞ր պիտի տեւէ այս կորստաբեր քունը։

Շ.

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ԱՓՍՈ՛Ս «ՏԱԼԻՈՐԻԿ»ԻՆ

»»»·«««

Մ. Ազազարեանի սպանութեան առթիւ, դամբանական խօսած էր նաեւ Պ. Միհրան Տամատեան, որ ծանօթ է «Տալտորիկ.»ով։

Այդ յախտուն դամբանականէն բաղելով, ռամկավար թերթերը յատկապէս ուշադրութեան կը յանձնէին հետեւեալ հատուածը։

— «Ձեմարաններ բացած են եւ ոճրագործներ կը պատրաստեն մեր թանկագին զաւակներ մեռցնելու համար։ այդ որջերը մաքրելու համար միահամուռ պիտի բողոքենք ուր որ պէտք է»։

Անշուշտ անպատասխանի չպիտի մնար այս բրտավարի ելոյթը։

Եւ «Ցուսաբեր» պոռթկաց նոյնքան ուժգնութեամբ, եղածը կոչելով «վերջին ոճրագործի անարգելի լրբութիւն»։

Պ. Միհրան Տամատեան խորապէս վրդովուած, բացատրութիւն մը կը հրատարակէ «Արեւ»ի մէջ, «ի բուժումն գայթակղեալ միտքերու»։

Ո՛րքան պիտի ուզէի որ ռամկավար թերթերը սուտ գրած ըլլային, «Ցուսաբեր»ը սխալած ըլլար, եւ Սասունցի երբեմնի կամաւորը ներկակերես երեւան գար հանրային կարծիքին առջեւ։

Ափսո՛ս։ Կիլիկեան հանրապետութեան «վարչապետ»ը (1919) անգամ մը եւս կը խայտառակէ ինքզինքը, իր լուսաբանութեան մէջ գրելով բառ առ բառ։

—«...Մէկ քանի Դաշնակցականներ իրարու քով գալով՝ անունով «Համազգային» մը կը կազմեն, Հ. Բ. Ը. Միութեան դէմ մրցելու եւզային կործանելու երազով, «կարմիր Ռաչեր» կը կազմեն, Քիւրտերուն օգնելու եւ կամ ձեմարանին նպաստելու համար... Ձեմարան կը բանան նոքա՞ս սերունդին միտքն ու սիրտը թունաւորելու եւ խաթարելու, ապագայ դաշնակցական գործիչներ, ապագայ ոճրագործներ պատրաստելու համա՞ր»։ (Արեւ 28 Նոյ.)։

Ընթերցող, կրնա՞ս էռւ կարգիդ լուսաբանել այս հանելուկը։

Ի՞նչ անկում է այս, Տալտորիկի սարերէն մինչեւ Պէյրութի փողոցները։

Ի՞նչ գարշելի ոխ է այս, Պ. Տամատեան, կրկնապէս արատաւոր մարդու մը խորհրդաւոր սպանութեան առթիւ, որուն ոչ իսկ դատը տեսնուած է տակաւին...

ՎԱՀԷ

ՍՈՒՐԻՈՅ ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆՆԵՐԸ ԱՆԴՐԴՈՒԻԼԻ

»»»·«««

Ֆրանսեհայասրիական դաշնագրին մերժումէն եւ Սուրիոյ երեսփ. ժողովին փակումէն յետոյ, ազգայնական գործիչները սկսած են պտոյտներ կատարել, խարոզութեան համար։ Անցեալ շաբթու Պէյրութ հասան Հաշիմ պէյ Աթասի եւ Սաատալլու պէյ եւ հետեւեալ յայտարարութիւնները ըրին։

— «Տեսած որ խորհրդարանը մերժեց դաշնագիրը։ Ազգայնականները մինչեւ վերջ պիտի մնան միեւնոյն տեսակէտի եւ որոշման վրայ, որովհետեւ հայրենիքի շահը կը պահանջէ այդպէս։ Ցարդ ազգայնականներու մէջ երկու տեսակէտ կար, մէկը կ'ուզեր Ֆրանսայի հետ համաձայնութեան գալ, իսկ միւսը հակառակ էր գործակցութեան եւ միշտ բացասական դիրք կը բռնէր։ Հիմա դրական տեսակէտ ունեցողները աւելի բացասական դարձան։

— Որո՞նք են ձեր պահանջները։

— Անկախութիւն եւ Միութիւն։ Միութիւն, բացի Լիբանանէն, բոլոր հովանաւորեալ երկիրներու համար։

— Որո՞նք են ազգայնականները։

— Անոնք՝ որ Օսմանեան կայսրութեան օրերէն ի վեր մաքուր եւ անկեղծ մնացած են եւ կը գտնուին հովանաւորեալ երկիրներու մէջ եւ անկէ դուրս։

— Հիմա ի՞նչ ընել կ'ուզէք։

— Այժմ պտոյտներ կ'ընենք բոլորը մէկ ծրագրի շուրջ հաւաքելու համար։ ասկէ վերջ հրապարակ պիտի նետուինք գործելու եւ հայրենիքի բաղձանքները իրագործելու համար։ Դաշնագրին մերժումը թէեւ Ֆրանսայի համար ձախողութիւն մըն է, սակայն մեզի համար յաղթանակ մը չէ, որովհետեւ դեռ հին կացութիւնը կը մնայ։

— Փարիզ պատուիրակութիւն պիտի ղրկե՞ք։

— Այո, այդպիսի ծրագիր մը ունինք, սակայն դեռ վերջը, հիմա պատրաստութեան մէջ ենք։

— Ի՞նչ կը մտածէք հաշրապետութեան նախագահի դիրքի մասին։

— Ընտրուած ատեն ես ըսած էի որ, այս մարդուն անցեալը գէշ չէ եւ ազգայնական շարժումին դէմ կեցած չէ։ Սակայն երբեք չէի մտածած այն ատեն թէ օր մը այդ յայտարարութեանս համար պիտի գոչամ։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ "ԱՏԼԻԷ,,Ի ՀՐԿԻԶՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Անհատներ թուղթեր փճացած

Պետոյ վերջին թղթաբերէն հետեւեալ լրացուցիչ մանրամասնութիւնները կը հաղորդենք «Ատլիէ»ի հրդեհի մասին, որուն առաջին լուրերը հաղորդած էինք օրը օրին։—

Շէնքին մէջ գտնուող գրեթէ բոլոր թուղթերը եւ առարկաները այրած են։ Ազատուած են միայն փաստաբանական կաճառին թուղթերը, թղթածրարները, մաս մը առարկաներ, մասնաւոր (իշխասս) գատաբանին թղթածրարները, իճրայի պաշտօնատուններու բոլոր թղթածրարներուն հարիւրին 70ը, Եղեռնադատ ատեանի թղթածրարներուն հարիւրին 80ը, Իճրայի հաշուակալութեան (մուհասէպէ) տետրակները ամբողջովին։

Իհսան պէյ պիտոյից ճիւղի սենեակը կոտրած է, եւ յայողած է ազատել 18 անուուկ գիրի մեքենայ եւ 13 ուրիշ գիրի մեքենաներ։

Ասոնցմէ դուրս գտնուող թղթածրարները այրած են։ Միայն Ա. առեւտր. գատաբանին մէջ 7 միլիոն ոսկիի փոլիչա եւ մուրհակ այրած է։ 50ի մօտ գրամարկղեր կրակի մէջ մնացած են։ Իճրայի գրամարկղը 70,000 ոսկի կը պարունակէր առջի օր, բայց մինչեւ իրիկուն 30,000ը կը ծախսուի եւ միայն 40,000ը կը մնայ։

Միւս գատաբաններու գրամարկղներուն մէջ կարեւոր գումարներ չկային, որովհետեւ որոշ քանակութենէ մը անդին գրամատուններու կը յանձնուէին։ Կային միայն մուրհակներ եւ արժէքաւոր թուղթեր։

Հաւանական չի նկատուիր որ այրած ըլլան Իճրայի արկղերը որոնց մէջ 40,000 ոսկի կար։ Որովհետեւ, արկղերը պատերու մէջ զետեղուած էին եւ նախապէս ամէն միջոց ձեռք առնուած էր հրդեհի հաւանականութեան դէմ։ Նոյնը նաեւ միւս արկղերու մասին։ Եթէ թղթադրամները խորովուին անդամ, վերջայի թիւերը երբ ընթեռնելի են, իրենք հին թղթադրամ կրնան փոխուիլ կեդրոնական կողմէ։ Այնպէս որ կ'ենթադրուի թէ չհաշգրգռուող անձերուն վնասը 3—5 հազար ոսկիէն աւելի չպիտի ըլլայ։

Բուն վնասը՝ միւս պաշտօնատուներու այրած առարկաները եւ թղթածրարները կը կազմեն։ Մասնաւորաբար տնտեսութեան ճիւղերու եւ Իճրայի գատաբաններու բոլոր թուղթերը այրած են։ Ցետոյ այրած են պաշտօնեաներու եւ գատաւորներուն վերարկուները, գիրքերը եւայլն։ Այնպէս որ իւրաքանչիւրը միջին հաշուով 30—40 ոսկիի վնաս մը ունի։

Այրած չէնքին եւ կարասիներուն ընդհանուր արժէքը 2 միլիոն ոսկի կ'ենթադրուի։ Ընդհ. գատախազութեան ըրած գնահատութեան համաձայն, 250 հազար ոսկիի պէտք կայ, չէնքը նորոգելու եւ հրդեհի դէմ հարկ եղած միջոցները ապահովելու համար։

Շէնքը ապահովագրուած չէր։ Միայն փաստաբանական կաճառը 5000 ոսկիի ապահովագրուած էր Միլլի ընկերութեան։ Սակայն փաստաբանները անձնական մեծ վնասներու ենթարկուած են։ Օրինակ, կային գատեր որոնք տասը տարիէ ի վեր կը հետապնդուէին եւ վերջնանալու վրայ էին։ Հիմա ամէն ինչ ծայրէն սկսելու է։

**** Ընդհ. գատախազութիւնը վերսկսած է աշխատանքները։ Զեկուցումներու (իլամաթ) ճիւղը բանտի չէնքին մէջ կը շարունակէ իր գործունէութիւնը։ Միայն թէ առայժմ չպիտի կրնան գործադրուիլ պատիժի զեկուցումները, որովհետեւ բոլոր թուղթերը այրած են։ Ընդհ. գատախազութիւնը նոր տետրակ մը բացաւ, հին տետրակները ամբողջովին այրած ըլլալով։ Պետական տպարանէն ալ նոր կնիքներ պիտի ուզուին։*

Գալով Իճրայի թուղթերուն, անոնց հարիւրին 70ը ազատուած է։ Կորսուած հարիւրին 30 թղթածրարներն ալ նոր պիտի կազմուին, հաշուակալութեան տետրակներու հիման վրայ։ Հետեւաբար Իճրայի գործերը միայն պիտի ուշանան, բայց չպիտի կորսուին բոլորովին։ Իճրայի դրամարկղներու մուրհակներն ալ ապահովաբար անվնաս են, քանի որ այդ արկղերը կրնան դիմանալ 3 հազար աստիճան տաքութեան եւ ներսէն աւազով պաշտպանուած են։

Իճրայի մէջ ժողովուրդին ունեցած վնասը պետութիւնը պիտի տուժէ, կ'ըսէ «Միլլիէթ», բայց պետական այս վնասն ալ 3—4 տարիէն կրնայ դարմանուիլ, որովհետեւ 50,000 ոսկի գոյացած էր այն դումարներէն որոնք ամէն տարի կը դանձուին բայց տէրերուն կողմէ չեն առնուիր։ Ինակտնարար նոյն բանը պիտի ըլլայ նաեւ ասկէ վերջ, եւ այս ձեւով չդանձուած դրամները պետական գնտուխին պիտի մնան։

Իրաւական եւ առեւտրական գատերու թղթածրարները պիտի կրնան նոր կազմուիլ, որովհետեւ երկու կողմի փաստաբանները ունին հարկ եղած փաստաթուղթերը։

**** «Ճիւմհուրիյէթ» կ'իմանայ թէ այրած արժէքաւոր թուղթերուն քիւը 4 միլիոնի կը հասնի։ Ասոնց 350,000ը իճրայի թղթածրարներ են, որոնց մէկ մասը կը յուսացուի թէ ազատուած են։ Ընդհ. վնասը 200 միլիոն ոսկի կ'ենթադրուի։*

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻՆ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆԸ

Ընկերվարականներ ունեցան երեսփ. ժողովին

Երեսփ. ժողովը կը շարունակէ ելմտական ծրագրին քննութիւնը։ Ուրբաթ օր ժողովը քուէարկեց տուրքերու համար ինքնութեան թուղթեր հաստատելու առաջարկը, որ կը վերաբերի պետական արժեթուղթ ունեցողներուն (տասը միլիոն մարդ)։ Քուէարկեց նաեւ այն յօդուածը որով ազատական ասպարէզներու հետեւողները, մանաւանդ բժիշկներն ու փաստաբանները պարտաւոր են օրագիր մը պահել, օրը օրին արձանագրելով իրենց անձնական կամ ուրիշ գործառնութիւնները։ Ընդունուեցաւ նաեւ այն յօդուածը որ իրաւունք կուտայ քննութիւն կատարելու, ստուգելու համար եկամուտներու մասին եղած յայտարարութեանց ճշդութիւնը։

Ուղղափառ ընկերվարականները տեսնելով որ իրենց բոլոր ծրագիրները ջուրը կ'իյնան, Պ. Վէնսան Օրիոլի բերնով յայտարարեցին թէ այլ եւս չպիտի մասնակցին ելմտական ծրագրին քննութեան եւ քուէարկութեան։ Այս յայտարարութեան վրայ, գրեթէ բոլոր ուղղափառները առին քալեցին։ Պ. Օրիոլ

(Լուրերու Շարունակութիւնը կարդալ Դ. էջ)

Դիւանագիտական խոհրդակցութիւններ

Իտալիոյ արտաքին նախարարութեան խորհրդականը Պերլին կը սպասուի երեքշաբթի օր։ Թէեւ քաղաքավարական պարտականութեան մը կը վերագրուի այս այցելութիւնը, բայց իրազեկները կը պնդեն թէ քաղաքական խնդիրներ պիտի քննուին։ Տեսակցութիւնը որոշուեցաւ Պ. Մուսոլինիի եւ Հռոմի գերմանական դեսպանին տեսակցութենէն յետոյ։ Այս առթիւ հաստատուեցաւ թէ անհամաձայնութիւններ կան երկու երկիրներուն միջեւ։ Հետեւաբար անհրաժեշտ համարուեցաւ գլուխ գլխի խօսակցութիւն մը։ Իտալիան կ'ուզէ որ Գերմանիա որոշապէս բանաձեւէ իր առաջարկները՝ զինաթափութեան մասին։ Մինչդեռ, խորհրդակիցը պիտի աշխատի հասկնալ Գերմանիոյ դիրքը՝ Ա. Միութեան հանդէպ եւ բարւոքել երկու երկիրներուն յարաբերութիւնները։

*** Լոնտոնի մէջ ալ խորհրդակցութիւնները կը շարունակուին, անգլեւ-ֆրանսական համաձայնութիւն մը գոյացնելու համար։ Փարիզի անգլիական դեսպանը, որ Լոնտոն գացած էր, վերադարձին պիտի բերէ իր կառավարութեան առաջարկները։ Անգլիան ալ կը սպասէ որ Գերմանիա որոշ առաջարկներ ներկայացնէ զինաթափութեան մասին։

*** Պ. Փօլ Պոնքուր, Ֆրանսայի արտաքին նախարարը, պատասխանելով Ազգերու Դաշնակցութեան բարենորոգման մասին եղած հարցումի մը, յայտարարեց թէ անհրաժեշտ է պահպանել բոլոր ազգերու հաւասարութեան սկզբունքը, փոխանակ նախապատուութիւն տալու մեծ պետութեանց, ինչպէս կ'առաջարկէ Իտալիա։ «Ես բոլոր ուժովս պիտի պայքարիմ գերակշռութեան որ եւ է փորձի դէմ»։

ՀԱԻԱՔԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԽԱՂ

«ՑԱՌԱՋ» գնած է ՁՈՐՍ տոմսեր, Ֆրանսայի Ազգ. վիճակախաղէն։ Այս վիճակահանութենէն օգտուելու իրաւունք ունին բոլոր անոնք որ,

1933 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ՁՈՐՐՈՐԴ ՇԵՐՏԻ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

1.— Նոր բաժանորդ կը գրուին ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ։

2.— Կը նորոգեն իրենց բաժնեգիրքը, ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ։

ՍՈՒՆ ՍՍ՞Յ ՓԵ ՉԱՍՑ

I

ՀՈՒՅՍ ՓՈՒՆԱԿ

ՍՏԵՓԱՆՈՍ ԶՎԱՆԻ ԱՇԽԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ

— Ես ձեզ ասացի, որ ես ոչ մի բան չեմ հիշում։ Ես ոչ մի բան չեմ հիշում։ Ես ոչ մի բան չեմ հիշում։

— Ներողություն, պարոն Զվանի, ես ձեզ հարցնում եմ, թե ինչպես էր հագնված այն կինը, որին դուք տեսաք այդ գիշեր։

— Ես ոչ մի կին չեմ տեսել

Նեցաւ։ Ուշ, թօթռ տուր- ղեցաւ մը դէզ։ Ուշ էր արդէն։ Ան հեռացաւ ցնծագին, ինքնավստահ, պարանոցը մը արձակ։ Ան տեսնէր։

III

ՊԱՇՕ.— Ես ալ կ'ուզեմ, որ ինծի ալ ըսէք, թէ ինչո՞ւ ես այդքան տխուր։ Ինչո՞ւ կ'ուզես մեռնիլ։

ՊԱՇՕ.— Ես չեմ ուզեր մեռնիլ։ Ես կ'ուզեմ ապրիլ։ Ես կ'ուզեմ ապրիլ, որովհետեւ ես կ'ուզեմ ապրիլ։

ՊԱՇՕ.— Ինչո՞ւ։

ՊԱՇՕ.— Որովհետեւ... Որովհետեւ ես կ'ուզեմ ապրիլ։

ՊԱՇՕ.— Ինչո՞ւ։

ՊԱՇՕ.— Ինչո՞ւ։

ՊԱՇՕ.— Ինչո՞ւ

յայտարարեց թէ 1920ին, 1925ին եւ 1926ին ընկերվարականները յստակ բանաձեւեր եւ որոշ առաջարկներ ներկայացուցին, 1920ին մատնանշեցին սպառնացող վտանգը, բայց իրենց հակառակորդները չլսեցին, թէ անոնք ազգային-մխութեան, յեղափոխութեան ճամբան է որ կը հարթեն դահլիճներ տապալելով, բայց իրենք ոչ խարխուլ կ'ուզեն, ոչ ալ մեղսակից դառնալ:

Երկկենտրոնական ընթացքը, որ կը վերաբերի պաշտօնեաներու թոշակներու կրճատման եւ որ երկու դահլիճներու գլուխը կերաւ մինչեւ հիմա:

RÉVEILLON ԱԺԱՆ, ՀՇԱԽԵԼԻ

LE BYZANCE Հելլէն Ընկերակցութիւնը, բարեպատակ իր ձեռնարկներուն ի նպաստ, ԳԻՇԵՐԱՑՈՆ մը սարքած է 24 Դեկտեմբեր կիրակի, ժամը 9էն մինչեւ առաւօտ

Salle des Ingénieurs Civilesի մէջ
10, rue Blanche, Paris (9). Métro: Trinité

Հելլէն Ընկերակցութիւնս քանի մը ամիս առաջ նման երեկոյթ մը սարքած էր եւ մեր հայ բարեկամները մեծ բազմութեամբ եկան պատուել մեզ:

Քաջալերուած այս բարեկամութենէն, կոչ կ'ուղղենք բոլոր հայ հայրենակիցներուն, որոնց հետ մէացած ենք անցեալի հասարակաց մեր տառապանքով, պատուել մեզ իրենց ներկայութեամբ:

Հոչակաւոր նուագախումբ, արեւելեան եւ եւրոպական պարեր, պարի մրցումներ, քոթիյոնի, թոմպոլա նուէրներով եւ Աղդ. Պարգեւատուի տոմսերով, աթրաքսիոն, ճոխ պուֆէ:

ՄՈՒՏՔ.— Տիկիններու 10 ֆրանք, պըրերու 15 ֆրանք:

Կարելի է տոմսերը հայթայթել նախօրօք, դիմելով M. N. Karabetsos, 24 Fbg Monmmatre, Paris (9e).

ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՄԵՔԱՍՏԻՈՑ «ԱԶԳ» ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑ ՓԱՐԻԶԻ մասնաճիւղին տարեկան պարահանդէսը 24 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, կիրակի երեկոյ ժամը 9էն մինչեւ լոյս: Գեղարուեստական ձոխ յաջորդաժին: Մանրամասնութիւնները յետոյ:

ՊՈԼՍՈՑ ԵՒ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ ՀԱՆՐԱՏԱՆՕՔ
36 ՏԱՐՈՒԱՆ ՓՈՐՋԱՌՈՒ ԴԵՐՁԱԿ

KILTIKIAN

8 rue Rougemont. Paris (9)

Métro Montmartre Tél. Provence 95—68

կը կարէ ճագուսաներ ամենալաւ կերպով անելէ սկսեալ 4ԷՕֆր.քէն

կերպասին նմոյշը կը տրուի յաճախորդին:

վարձու յարկաբաժիններ

51, Avenue Pasteur, Bécon-les-Bruyères կայարանին ճիշդ դիմացը. 4 սենեակ եւ խոհանոց: Գին՝ խիստ չափաւոր: Ապրելութեան եւ տեղեկութեանց համար դիմել՝ դռնապանին տեղւոյն վրայ կամ Girard Frères. 48 rue Sainte Anne, Paris.

Maison AGÉDER

վաճառատուն ԱԺՏԷՐ

Gros **Demi-gros**

67, rue de Cléry. Paris (2) Tél. Central 48-12

Մասնաւոր պատեհութիւն իանութպաններու եւ մարշաններու

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ՍՕԼՏԵՐ

Պրերու, կանանց եւ փոքրիկներու համար բըդեղէն — հիւսուածեղէնի վերաբերեալ ընտիր եւ աժանագին ամէն տեսակ ապրանքներ, քօսթիւմ, ժիլէ, ժիւպ, Փիյավէր, Քաշքօլ եւայլն:

Հայերու ժամադրավայրը

ճաշարան ՖԼՕՐԻԱ

61, Rue Monsieur le Prince, Paris (6)

Մէթրօ՝ Օտէօն եւ Սէն Միշէլ Հեռաձայն՝ Danton 52—75

Արեւելեան եւ եւրոպական խնամուած կերակուրներ

ՈՒԾԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Կարող դերձակուհի Տիկին ԳՈՀԱՐ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ, **12 rue Saint Sulpice. Փարիզ. Մէթրօ Odeon.** կը կարէ ամենավերջին նորաձեւութիւն թուալով՝ Manteau, Robe de Soir, Robe de Mariage եւ Robe d'Après midi:

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԶԵՂՉ ՔՈՒԻԶԻ ՊԱՏՃԱՌԱԻ

Կարող գիտցողներու դիւրութեան համար, եթէ կը փափաքին, կերպասը կը կտրէ ըստնց վրայ յարմար գնով: Կ'ընդունի կիրակի եւ շաբթուայ բոլոր օրերը: Գիշերներն եւս կարելի է: Կը ղրկենք վերջին նորաձեւութեան թուալներ օտար երկիրներ բնակողներուն:

ՀԱՅՑԼԻ ՓՈՓՈՒԽՈՒԹԻՒՆ

Նկարչատուն Վ. ՓԱՇԱՊԷՋԵԱՆ

24, rue Forbin, Gardanne

ԿԱՐՏԱՆի օձոպլեաներու կայարանին ճիշդ դիմացը. Նօթերին կից Ա. յարկ նոր եւ մեքուր էնսեմպասիօն: Բոլոր նկարները ելեկտրականութեամբ: Ինքնութեան թուղթերու նկարները 12 հատը խնամուած ըրթուշով՝ 10 ֆրանք: Նկարչատունը բաց է ամէն օր առաւօտեան ժամը 8էն մինչեւ երեկոյեան 9:

Մաքուր եւ արագ սպասարկութիւն: Դիմեցէք եւ գոհ պիտի մնաք:

ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱՐԱՆ

L. LÉCORCHÉ

Ex. Interne des Hôpitaux de Paris

Chef de Clinique à l'Ecole Dentaire Française

Assistant Ա. Տ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ *chir. dent. D.E.D.F.*

ԽՆԱՄՈՒԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԵՒ ՁԱՓԱԻՈՐ ԳԻՆ

Սոյն յայտարարութիւնը ներկայացնողին հարիւրին 10 զեղչ

Կ'ընդունի 9 - 12 եւ 2 - 7 Հեռախօս Inv. 27-95

28 Avenue d'Orléans

Métro Denfert Rocherau ou Mouton Duvernet

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ կը հրաւիրուի ընկեր Կ. Ծատուրով, երեքշաբթի ժամը 3էն յետոյ:

Imprimerie A. DER (AGOPIAN)
17, Rue Damesme — PARIS (13e)
Le Gérant : H. STEPHAN

Les Gaines de J. Roussel Paris

83, Boulevard Malesherbes
177, Regent Street, London W. 1

Հայ առեւտրականներ

"Tricotage MOZPIR,,

21 rue des Petits Carreaux Paris (2) Métro: Sentier

Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի արանց, կանանց եւ տղայոց Թրիքոյի տեսակաւոր ձոխ մեներք. Maille fine եւ Maille Retournée:

Առաջին իսկ այցելութեամբ գոհացում պիտի գտնէք. անմրցելի գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ:

ԵԹԷ ՀԱՑՐԵՆԱՐԱՂՋՈՒԹԵՆԷ ԿԸ ՏԱՌԱՊԻՒՔ
ԽՄԵՑԷՔ ԱՆԱՐԱՏ

Raki ERIVAN

ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՀԱՄԱՐ՝
Société "PEUREUX"

12, Bld. des Vignes, MARSEILLE Téléphone: COLBERT 58-10

ԼԻՈՆԻ եւ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ
D.N.BAHADOURIAN 40 rue Chaponnay. Lyon Rhône)

ՆԻՍԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼ.—
M.M. H. Khatchadourian et Danielian 24, rue Assalit. Nice (A. M.)

ՇՈՒՏՈՎ ԿԸ ԲԱՑՈՒԻ ԱՐԴԻԱԿԱՆ ԴԵՐՁԱԿԱՏՈՒՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԽԱՆՉԷՐԵԱՆ

97 ROUTE D'ORLÉANS, CACHAN

Անգլիական եւ ֆրանսական ընտիր կերպասներ, վերջին նորաձեւութիւն, խնամուած կար: Գիներու վրայ կարեւոր զեղչ:

ՄԱՅՐԱՆՈՑ

Villa ANNETTE

6, rue de l'Atlas, 6

(Buttes Chaumont՝ պարտէզէն 25 մէթր հեռու)

Tél. NORD 46-65

Վիրաբուժական գործողութեանց եւ ծննդաբերութեանց ընդարձակ սրահներ՝ արդիական ամէն յարմարութիւններով, լուսաւոր, օդասուն, գեղեցիկ սենեակներ

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԳԻՆԵՐ

Մէթրօ՝ Belleville et Simon Bolivar. Հանրակառք՝ թիւ 5, 26, Օթօպիւս՝ N. BF. BN.

ՏՕՒԹ. ՍՊԱՐԹԱԼԻ

ՓԱՐԻԶԻ ԲԺՇ. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ

Նախկին գլխաւոր բժիշկ եւ վիրաբոյժ իզմիրի Ազգ. հիւանդանոցին

33, Rue Poissonnière (Rex սինեմային ճիշտ քովը)

Մէթրօ՝ Bonne-Nouvelle

Ընդունելութիւն ամէն օր ժամը 14—18 եւ ժամադրութեամբ

ԲՈՒՐԴԵՐ

Կը ծախենք ամէն տեսակ բուրդեր՝ Թրիքօ շինողներու համար: Միշտ պատրաստ ունինք 50.000 քիլօ ամէն տեսակի գոյներով բուրդեր՝ Թիւ 2)28. 3)28. 2)32. 2)36. 2)40 (grosse laine):

Դիմել՝ DOERFLINGER

31, Rue de Maubeuge, Paris (9e) Métro: Cadet

Մասնաւոր բուրդ լոգանքի հագուստներու համար: Երջուն վաճառորդներու համար բուրդէ կիխիներ: Գաւառէն եկած ապրանքները կը դրկուին ապապրանքներու ստացման օրը:

ՊԵՎՎԻԼԻ ԵՒ ՓԼԱՍ ՏԷ ՖԷԹԻ ՀԱՑԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՐԱՆՑ ԵՒ ԿԱՆԱՆՑ ՍԱՓՐԻԶԻ ԽԱՆՈՒԹ

Maison MIASSERIAN

56, rue Olivier Métra, Paris (20)

Métro: Place des Fêtes Tél. Ménil. 64-52

Մասնագէտ՝ մազերու ներկի եւ indefrisable ի 40.60 եւ 75 ֆր. Ժողովրդական գիներ, խնամուած աշխատանք:

Etude de Me BERNARD WAHÉ

(12 année)

Licencié en Droit de la Faculté de Paris

Ancien élève de l'École des Hautes Etudes Sociales

JURISCONSULTE

Droit Français et International Privé

94, Rue St. Lazare (*Մէն Լազար կայարանին մօտ*) Tél. Pigalle 67-69

Կը ստանձնէ ամէն տեսակ դատական խնդիրներ, ինչպէս նաեւ փողոցի արկածներ, անձամբ կը պաշտպանէ առեւտրական եւ հաշտարար դատարաններու առջեւ, կուտայ certificats de coutumes ներ, կը կատարէ ամուսնութեան եւ ամուսնալուծման վերաբերեալ բոլոր գործողութիւնները:

Կ'ընդունի ժամը 9—10 եւ 17—19: Նաեւ ժամադրութեամբ

THÉS DES DEUX EMPIRES

IMPORTATION DIRECTE du Planteur au Consommateur

ԹԷՅԻ ՄԻԱԿ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄՇՄՔԱՆԱԿ ..... ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ

Լաւագոյն տեսակներ՝ Ջինական, Ջնդկական, Սէյլանի եւայլն., եւայլն. Թէյերու՝ անմրցե ի գիներով:

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԶԵՂՉ հայ նպարավաճառներու եւ մարշէճիներու

Անգործ՝ բայց աշխատասէր հայրենակիցներու համար գեղեցիկ առիթ մը, իրենց օրապահիկը ճարելու, ծախելով Thés des Deux Empires Թէյերէն:

ԴԻՄԵԼ՝ ՏԷՕՎԼԷԹԵԱՆ ՏԱՆ

5, Rue Mayran (Square Montholon), Paris (9e)

Loterie NATIONALE Française

Ծախու են ԲՈԼՈՐ շնորհք՝ ամբողջ կեանքի խաղադրեալ տոմսակներ:

ՄԷԿ ՏԱՍՆԵՐՈՐԴ ՏՈՄՍԱԿ ԱՄԷՆ ՇԵՐՏԷ **Frs 15**

Դրամը ղրկել կամ անձամբ գիմել՝

Agence Générale LUTETIAի

24, rue Caumartin. ՓԱՐԻԶ **(9)**

Tél. Opéra 82-73

Գրասենեակները բաց են ամէն օր (Նաեւ Շաբաթ եւ կիրակի) առանց դադարի առաւօտեան ժամը 9էն մինչեւ իրիկուան ժամը 8ը:

Կը խօսուի նաեւ հայերէն:

ՍԵԴՐԱԿ ՍԱՍՈՒՆԻ

վիրաբոյժ - ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՖԱՔՈՒԼԹԷՆ

14 Rue Lagrange, PARIS 5e Métro St. Michel *կամ* Maubert-Mutualité

ՄԱՄԱՆԱԳԻՏ ՈՍԿԻ ԲՈՒԲՈՆԻ, ՊՈՒԲՁԻ եւ ԱՏԱՄՆԱՃԱՐԻ

բերնի, լինդերու, ակռաներու իմուամբ եւ վիրաբուժ. գործողութիւն

Կ'ընդունի ամէն օր, ժամը 9 - 12 եւ կէս օրէ վերջ 2էն 8: կիրակի եւ տօն օրեր 9էն մինչեւ կէսօր:

13 ՎԱՐՁՈՒԻ ԵՆ օդասուն յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կազ եւ էլեկտր. եւ շոֆաժ. *rue Pierre Curie*, K. Bicêtre. *Métro: Porte d'Italie.* **13**

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԵՒ ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ

71, Rue du Fbg. St. Martin, Paris (10e)

Tél. Botzaris 53 - 61 Métro: Château d'Eau ou Gare de l'Est

Դիտութեան վերջին մեթոտներով կը բժշկենք՝ վիներական ամէն տեսակի հիւանդութիւններ (ջերմամիզութիւն, ֆրանկախտ եւայլն), մորթի, ջղային, ստամոքսի եւ կանացի հիւանդութիւններ:

Բժշկումը կը կատարուի, X անդրմանիշակագոյն ճառագայթներով եւ էլէք տրականութեամբ: Կը կատարենք մէզի եւ արեան տարրալուծում:

Կը խնամենք ատամի ամէն տեսակի հիւանդութիւններ: Գործածենք՝ սկսած 100 ֆրանքէն, պրիճ՝ ամերիկեան սիստէմով:

Աթոռները շատ մատչելի-մանաւանդ զեղչ քանուորներու եւ չքաւորներու:

Դարմանատունը բաց է ամէն օր առաւօտեան 9—12 եւ 3—8: Կիրակի եւ տօն օրերը՝ 9—4:

T. S. F.

SUPERHETERODYNE BAPST 5 et 7

(Ամերիկեան կազմած)

վերջին կատարելագործութիւն,

Անմրցելիօրէն աժան գին:

Loterie Nationaleի յառաջիկայ **tirages**ներէն առ միլիոնատէր ըլլալուն լուրը անմիջապէս իմանալու համար փութացէք դնել 5 կամ 7 լամբանոց **pick-up**ի **prise**ով անզուգական այս **postes**երէն:

Դիմել անձամբ կամ նամակաւ Փարիզի Ecole Pratique de Radioélectricitéէն վկայեալ եւ նախկին (Essayeur Radio-Vitus)ի՝

ՊԱԹԻՍՊ Կ. ՔԵԱՉԵԱԵԱՆԻ

4, Square Paul Bert Asnières (Gares Bois-Colombes) Seine:

(Gare St. Lazareէն մինչեւ հասցէին վայրը 12 վայրկեան):

Տօք. ԱՍԼԱՆ

ՄԱՄԱՆԱԳԻՏ ԹՈՒԲԵՐՈՒԼ, ՍՏԱՄՈՔՍԻ եւ ԱՂԻՔՆԵՐՈՒ հիւանդութեանց

34 Bld. de Clichy, Paris. Métro Pigalle Tél. Marcadet **76-65**

Հիւանդներ կ'ընդունի ամէն օր ժամը 2—8, կիրակի եւ տօն օրեր 10—12: Առաւօտները ժամադրութեամբ:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՕՐԷՆ ՏՕՔԹ. ՄԻՀՐԱՆ Կ. ՔԷՇԻՇԵԱՆ

Նախկին բժշկապետ Մերսինի Ֆրանս. հիւանդանոցներու

Գատուղ մէտալյ Ֆրանս. Առողջապահ. Նախարարութենէն

85, Rue Julien Lacroix, Paris (20e)

Métro BELLEVILLE կամ COURONNE Tél. MENIL. 45—43

Բաց է ամէն օր կէսօրէ վերջ ժամը 2.50էն 7.50, (կէսօրէ առաջ միմիայն Ուրբաթ) կիրակի եւ տօն օրերը 10—12:

Շոն կը կատարուին Ռ. ճառագայթներով ամէն կերպ քննութիւն, շուրանկարում (radiographie), գեր-մանիշակագոյն, յետ-կարմրագոյն եւ ուլտրակենսան դարմանում (radiothérapie profonde), նաեւ Տիաթերմիի բոլոր կիրարկումները եւ էլեկտրաբուժական բոլոր ձեւերը, որ ներքին, արտաքին եւ մոլեկային բազմաթիւ հիւանդութիւններու դէմ գործուած գիտական ամենավերջին եւ զօրաւոր ազդակներն են:

Թոքախտաւորներու համար **pneumothorax**ի գործողութիւն: Շակաշիճախտային կամ խարգելիչ եւ բուժիչ պատուաստ եւ շիճուկ (կատարելապես անվտանգ):

Ջղային եւ հոգեկան հիւանդութիւններու դէմ քնէածական Սելադրական եւ ֆիլտեան մէթոտներ:

Դարմանատունը ունի իր մասնագէտ բժիշկները աչքի, քթի, ականջի, ինչպէս նաեւ արանց եւ կանանց ծննդամիզային եւ վէներային հիւանդութիւններու համար:

Assurance Socialeի պատկանող հիւանդներու կը տրուի լրջով խնամք:

Տօքթ. Մ. Քէշիշեան, որպէս մասնագէտ ներքին հիւանդութեանց, կ'այցելէ նաեւ գրսի հիւանդներուն.

Ատամնաբուժարանը կը ղեկավարուի Փարիզի Համալսարանէն շրջանաւարտ ատամնաբոյժի մը կողմէ: Ամենալայն պայմաններ ակռաներու խնամքի եւ ոսկերկավմածներու քուրսն եւայլն.) շինութեան համար:

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՑԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

HARATCH

(Fondé en 1925) — R. C. Seine 276.286

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian

Rédaction & Administration — 17, Rue Damesme PARIS (13e)

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ — Téléphone : Glacière 15-70

(ԵՐԹԱԽԱՆԿ ՀԱՄԱՐ՝ Métro : TOLBIAC)

ԲԱՂԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ,—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ԵՐԱՄՍԵԱՅ
Ֆրանսա եւ գաղութներ	140 ֆրանք	70 ֆրանք	35 ֆր.
Անգլիա, Եգիպտոս, Ջուլֆերիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 ֆրանք	100 ֆրանք	—

ԵՐԵՔՇԱԲԹ 12 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

12 Décembre 1933

ԳՐՔ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2567 — Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ՊԱՒԱՐԸ

Ինչ որ անհաւատալի կը թուէր ամիսներ առաջ, իրականութիւն է այսօր,— Պուլկարիոյ Թագաւորն ու Թագուհին հիւր՝ Պելկրատի մէջ։

1912 – 13էն իվեր, ահաւոր վէրքեր բացուած են երկու երկիրներուն միջեւ։ Այդ վէրքերը աւելի արիւնոտեցան 1914ին, երբ երկու երկիրները կը գտնուէին տարբեր ճակատներու վրայ։

Պուլկարիոյ բռնած դիրքին հետեւանքով, Սերպերը կատարեալ ղողղոջիայ մը անցուցին, եւ հազարաւոր ռազմիկներ ստիպուեցան Քորֆու ապաստանիլ։ Շատեր իրենց գերեզմանը գտան հոն, վրէժ կատակելով ողջ մնացողներուն։

Միւս կողմէ, Սերպերը Ցունաստանի հետ եղբօր բաժին ընելով Մակեդոնիան, անագորոյն միջոցներու դիմեցին, պուլկարականութեան բոլոր դիրքերը ոչնչացնելու համար։ Ոչ դպրոց, ոչ եկեղեցի։ Նոյն իսկ անունները կը փոխէին։

Պուլկարիան, պարտուած եւ ջախջախուած, չէր կրնար որ եւ է յարժամ կատարել։

Համաձայնականները ոչ միայն զինադադարի ըրած էին գերմանաւրիւք ճակատին այս անճար զինակիցը, այլ եւ տնտեսական գերութեան դատապարտած։ Երկրին ամէնէն կենսական եկամտները մինչեւ այսօր ալ կը ծառայեն հատուցումներու տոկոսները վճարելու։ Միջդաշնակցային յանձնաժողովը տիրաբար նստած էր Սոֆիայի մէջ եւ ոստիկանի պէս կը հսկէր պետական բոլոր գործառնութեանց։ Ունէր քարտուղարներ եւ մեքենագիրներ որոնց Թոշակը աւելի բարձր էր քան նախարարներուն ստացածը։

Ու վերջապէս, Եուկոսլաւիան բռնած էր սպառնալից դիրք մը։ Ո՛ր եւ է հակասերպ դէպք, նոյն իսկ հպատակի մը սպանութիւնը, կը դառնար պատրուակ ծանուցագիրներ ղրկելու։ Իսկ Մակեդոնացիներու դաւադրական – ահաբեկչական գործունէութիւնը քիչ մնաց որ յարաբերութեանց խզման յանգէր, քանի մը տարի առաջ։ Պուլկարիան Ցարիպրոտն ալ կորսնցուցած ըլլալով, սերպիական բանակը ամէն դիւրութիւն ունէր երկու ժամէն Սոֆիա մտնելու, եթէ հրաման ստանար Լոնտոնէն եւ Փարիզէն։

Դեռ այս տարուան սկիզբը, մեծ բան փոխուած չէր փոխադարձ ատելութեան եւ քինախնդրութեան մթնոլորտէն։

Իսկ այսօր, արդէն կը խօսին երկու եղբայր ժողովուրդներու մերձեցման մասին...

Անցեալ ամրան, Պորիս Թագաւորը Փարիզ եկաւ եւ յետոյ գնաց Լոնտոն։ Վերադարձին, Պելկրատի կայարանին մէջ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Ալէքսանդր Թագաւորին հետ։

Այս նախաճաշնակէն յետոյ, Եուկոսլաւիոյ Թագաւորը գնաց վառնա, եւ այնտեղ հիմը դրուեցաւ նոր տեսակցութեան մը։

Այդ պաշտօնական տեսակցութիւնն է որ տեղի կ'ունենայ այսօր, փառաւոր ցոյցերով։

Տարակոյս չկայ թէ՝ մերձեցման այս քաղաքականութիւնը ներշնչուած է մեծերէն. առաւելապէս՝ Փարիզէն։ Անոր գաղափարը յղացուած էր Պորիս Թագաւորին «անպաշտօն» այցելութեան ատեն, իսկ դժուարութիւնները հարթելու օգնեց Պ. Էռիոյի նոյնքան անպաշտօն այցելութիւնը։

Մնաց որ, մերձեցման այս ձեռնարկը անխուսափելի դարձած էր Թուրքեւյունական ուխտէն, Համբ փաչայի Սոֆիա այցելութենէն, Ռումանիոյ եւ Եուկոսլաւիոյ Թագաւորներուն տեսակցութենէն, Եուկոսլաւիոյ եւ Թուրքիոյ միջեւ կնքուած ոչ – յարձակման դաշինքէն յետոյ։

Այս բոլորը պաշարման եւ մեկուսացման կ'ենթարկէին Պուլկարիան, որ ի դուր օգնութիւն կը սպասէ տարիներէ ի վեր, որ պահանջները ունի իր դրացիներէն, ինչպէս անոնց հովանաւորներէն։

Հակառակ բոլոր հաւաստիքներուն, Սոֆիան խոր մտահոգութեան մատնուած է Թուրքեւյունական ուխտին կնքումէն։

Մանուկները միայն կրնան հաւատալ թէ ան ուղղուած չէ Պուլկարիոյ դէմ։ Կը բաւէ յիշել միայն երկու երկիրներու հողային ամբողջութիւնը ապահովելու փոխադարձ յանձնառութիւնը, հոսկնալու համար ամբողջ դաղտնիքը։

Պուլկարիան զինադադարէն ի վեր կը յիշեցնէ Նէօյլի դաշնագրին մէկ տրամադրութիւնը, որուն համաձայն դէպի ծով ելք պիտի ստանար փոխադարձ համաձայնութեամբ։

Միւս կողմէ, Եուկոսլաւիան ինք դիտումներ ունի Սելանիկի մասին, անբաւական գտնելով յատկացուած չէզոք շրջանը։ (Այս հեռանկարն էր որ փութացուց Թուրքեւյունական զինակցութիւնը)։

Պելկրատի տեսակցութիւնը պիտի կրնա՞յ չօշափելի բարեփոխումներ յառաջ բերել այս մանուածապատ կացութեան մէջ։

Միամտութիւն պիտի ըլլար կարծել թէ Պուլկարիան պիտի ստանայ իր ուզածները, իրեւ նեցուկ ունենալով Եուկոսլաւիան։ Պուլկարիան պահանջներ ունի Ռումանիայէն (Տոպրուճա), Եուկոսլաւիայէն (Ցարիպրոտ եւ Մակեդոնիա), Թուրքիայէն (Թրակիա) եւ Ցունաստանէն (Մակեդոնիա, դէպի ծով ելք)։ Իսկ այս բոլոր պետութիւնները դաշինքներ կնքած են իրարու հետ։

Արդ, որո՞ւ հաշուին պիտի ըլլան զիջումները...

Պուլկարիան ինքն ալ մեծ պատրանքներ չունի։ Բայց, բոլորովին մինակ մնացած ըլլալով, կը յուսայ գոնէ բարոյական յենարան մը գտնել Պելկրատի մէջ, աստիճանաբար բարեփոխումներ ստանալու համար։

Հարկ է այս աչքով դիտել Պելկրատի դէպքը։ Միւսը, բուն պալքանեան պալարը, դժուար թէ դարմանուի, արքայական այցելութիւններով եւ չքասեղաններով։

Ինչ որ «Պալքանը Պալքանցիներուն» կը կոչեն, բառախաղ մըն է տակաւին, դարձեալ մեծերուն կողմէ ներշնչուած։

Շ.

ՕՐ ՕՐԻՆ

ԵՐԿՈՒ ԵՂԱՆԱԿ

Նոյեմբեր 29ի տօնակատարութեան առթիւ, Փարիզի ռամկավար պաշտօնաթերթին ոտքը գետնէն կտրած էր։

Ի՜նչ բառեր, ի՜նչ բառեր։ Եւ ամէն մէկ տողին՝ « ազգային », «Հայ, Հայ »։

— « Տուէք մեր ներկայ Հայրենիքին ի՛նչ գոյն, ի՛նչ տիպարս որ կ'ուզէք, յորջորջեցէք զայն քոմիւնիստական, սոցիալիստական, խորհրդային կամ բանւորա – գիւղացիական։ Բայց պիտի տեսնէք որ այդ գոյները կամ յորջորջումները ոչինչ ունին այնքան համապարփակ, այնքան յանկուցիչ ու հրապուրիչ, որքան ինքն իսկ իրականութիւնը,— որ է Հայոց Ազգային Տունը — կենդանի, աղատ եւ պետականութիւն ունեցող Հայաստանը »։ (30 Նոյեմբեր)։

Միւս օրականներն ալ անդադար կը հնչեցնեն միեւնոյն եղանակը,— «Ազգայի՞ն», «Հայ, Հա՞յ»։

Դժբախտաբար, Կոմկուսը արթուն է եւ պարբերաբար պաղ ջուր կը լեցնէ ապուրին մէջ։

Այսպէս, « Բանուոր », Ամերիկայի հայ բոլշեւիկներուն պաշտօնաթերթը, բռնելով ռամկավար « Պայքար »ի օձիքէն, կը պատմէ.

— « Ը. Հայաստանի « բարեկամ » « Պայքար »ը անցեալ տարի ներզաղթի յանձնախումբին կոչը նոյնիսկ վճարումով չհրատարակեց, իսկ այս տարի համախարբերդցիական միութեան Ը. Հայաստանի մէջ չինարարութեան սկսելու համար ըրած կոչր վճարումով կը հրատարակէ » (21 Հոկտեմբեր)։

Այս դեռ ոչինչ։ «Բանուոր»ը բանուորական ապտակ մը եւս կ'իջեցնէ ռամկավար խմբագիրներուն, որպէսզի սթափին եւ չխաբեն։

— « Պայքարի խմբագիրները այնքան կը սիրեն Ը. Հայաստանը որ կոմունիստ վարիչները կը չինեն ազգասէր, սոցիալիստական չինարարութիւնը՝ ազգաշինութիւն, ներգաղթը՝ ազգահաւաքում, « պատահականօրէն» մոռնալով թէ իրենց ներկայացուցած « ազգը » վտարուած է երկրէն, թէ Խորհ. Հայաստանի վերելքը կը կատարուի սոցիալիստական ուղիով եւ ոչ թէ իրենց նեխած ազգայնական դրամատիրական ճամբով, եւ թէ « ազգահաւաքումն » ալ կը կատարուի դուրս ձգելով « ազգ »ը։

Այս երկու եղանակներէն ո՞րն է վաւերական... ՎԱՀԷ

ՅՈՒՐՏԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

Ցուրտը երթալով կը սաստկանայ Փարիզի մէջ։ Մէկ – երկու օրէ ի վեր ջերմաչափը իջած է մինչեւ 8 աստիճան։ Կը կարծուի թէ դեռ երկար պիտի տեւէ այս անսովոր ցուրտը։ Գաւառներու մէջ աւելի ծանր է կացութիւնը, ջերմաչափը իջած ըլլալով մինչեւ 15 աստիճան։

« ԹԱԼԻՄԱՆ »Ի ՁԵՌԱԳԻՐԸ

Մոսկուայէն կը հեռագրեն թէ բնապատմական թանգարանի դիւանապուղթերուն մէջ գտնուած է անգլիացի վիպասան Ուոլթըր Սքոթի « Թալիսման » հեքեաթին ձեռագիրը։

1868ին, Լոնտոնի մէջ, աճուրդի մը ատեն ռուս դիւանագէտ մը գնած էր այս ձեռագիրը եւ անկէ ի վեր կորսուած կը համարուէր։

« Թալիսման »ը թարգմանուած եւ հրատարակուած է նաեւ հայերէն։

ԹԱՂԵԼՈՒ ԿԸ ՏԱՆԷԻՆ ԲԱՑԻ ԴԻԱԿԸ ԿՈՐՉԵՑԻՆ ԵՒ ՎԱՌԵՑԻՆ...

Լինչի օրէնքը կատաղութեան շրջան մը կը բոլորէ Մ. Նահանգներուն մէջ։ Վերջերս պատմեցինք երկու գազանային դէպքեր։ Ահա նորագոյնը։—Հինգշաբթի օր, Թէքսասի նահանգին Քաուն գիւղին մէջ, ոստիկանութիւնը թաղելու կը տանէր սեւամորթ մը որ կը փնտռուէր սպիտակամորթ աղջկան մը սպանութեան համար եւ որ սպանուած էր ձերբակալման պահուն։ Զորս հարիւր հոգի յարձակեցան մեռելակառքին վրայ, գրաւեցին դիակը, կապեցին ինքնաշարժինետեւէն եւ երկու ժամ քաշկռտեցին փողոցներուն, յետոյ սեւամորթներու թաղին մէջ։ Ամբոխը տուներու տախտակները քաշելով խարոյկ մը շինեց եւ անոր վրայ վառեց յօշոտուած դիակը։ Ցետոյ պատրաստուեցաւ բանտէն հանելու եւ նոյն վիճակին հասցնելու միւս սեւամորթները, բայց ոստիկանութիւնը սպառնաց կրակի բռնել։ Ամբողջ գիւղը ահուսարսափի մատնուած է։ Սպիտակամորթները սեւամորթներուն ձեռքէն բռնելով կը տանին խարոյկին մօտ, որպէսզի տեսնեն իրենց վրէժխնդրութիւնը։

ԴՈՐԾԱԴՈՒԻ ԿԱՎԱՑԻ ՄԻՋ

«Իւմանիթէ» կ'իմանայ թէ կալացի «Լանիս» գործարանին ոստայնանկները գործադուլ հռչակած են աշխատավարձի կրճատման դէմ, միեւնոյն ատեն պահանջելով օրական աշխատանքը վերածել ութ ժամուան։ Ոստիկանութիւնը ձերբակալեց բանւորներու 7 պատուիրակները։

« ԵՐԿԱԹԵԱՑ ՊԱՀԱԿՆԵՐԸ » ԼՈՒԾՈՒԱԾ

Ռումանական կառավարութիւնը մասնաւոր հրամանագրով մը լուծեց փաշական կազմակերպութիւն մը որ կը կոչուէր « երկաթեայ պահակներ » եւ որ վերջերս յարձակումներ գործած էր Հրեաներուն դէմ։ Կազմակերպութեան բոլոր գրասենեակները պիտի փակուին եւ թուղթերը պիտի գրաւուին։ Արգիլուած է գործածել կազմակերպութեան դրօշակները, համազգեստները եւ ուրիշ նշաններ։ Ձեղեալ պիտի համարուին նաեւ յանուն կազմակերպութեան արձանագրուած երեսփոխանական թեկնածուները։

ԽՌՈՎՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՊԱՂԵՍՏԻՆԻ ՄԷՋ

Երուսաղէմէն կը հեռագրեն թէ սիոնականները շաբաթ օր հսկայական միթինկ մը կազմակերպեցին Թել Աւիվի մէջ, բողոքելու համար Հրեաներու ներգաղթին սահմանափակման դէմ։ Այս առթիւ խռովութիւններ ծագեցան եւ 7 ոստիկաններ ու տասը ցուցարարներ աւելի կամ պակաս ծանր վէրքեր ստացան։ Ցուցարարները հարի եւ ադիւսի կտորներ նետեցին ոստիկաններուն։ Կռիւը տեւեց երեք ժամ, մինչեւ որ զրահապատ ինքնաշարժներ հասան եւ ցաքուցիւ ըրին ամբոխները։ Բազմաթիւ ձերբակալութիւններ կատարուեցան։

16 ՏԱՐԵԿԱՆ ՓԵՍԱՆ

Կիրակի օր Պուլոնեըի մէջ պսակուեցաւ Ֆրանսայի ամէնէն երիտասարդ ամուսինը, Թորէլ, 22 տարեկան աղջկան մը հետ որ··· մայր եղած էր։ Ըստ օրինի, հարկ եղաւ հանրապետութեան նախագահին արտօնութիւնը ստանալ այս կանխահաս ամուսնութեան համար։

Վ ԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ ՔՈՒԷԱՐԿՈՒԵՑԱԻ

ԴՈՒՀԻՃԸ ՁԱՂԹԵՑ ՎՏԱՀՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐ ՁԱՐՈՒՑԱՆԵԼՈՎ

Գիչերը ցերեկին խառնելով, երեսփ. ժողովը շաբաթ օր քուէարկեց եւմտական ծրագրին ամէնէն արկածալի յօդուածը, վեցերորդը, որ կը վերաբերի պետական պաշտօնեաներու Թոշակներու կրճատման։

Ինչպէս կը յիշուի, Պ. Պ. Տալատիէի եւ Սաւոյի դահլիճները ինկան այս յօդուածին քննութեան առթիւ։ Պ. Շոթան ամէն բան աչք առնելով, յուզիչ կոչ մը ուղղեց ժողովին, որ առաւուան նիստին մէջ 63ի դէմ 403 ձայնով քուէարկեց կրճատման սկզբունքը, իսկ յաջորդ նիստին մէջ ամբողջ յօդուածը։ Ժողովը չարունակուեցաւ կիրակի օրն ալ, եւ իրարուետեւ քուէարկուեցան միւս յօդուածները։

Վեցերորդ յօդուածին համաձայն, համեմատական կրճատման պիտի ենթարկուին 12,000 ֆրանքէն վեր եղած Թոշակները, 3000ական ֆրանք ալ տուրքէ զերծ պիտի համարուի, իւրաքանչիւր անչափահաս զաւակի համար, սկսելով երրորդ զաւակէն։ Կրճատման կամ տուրքի սահմ. է՝ 12000 — 15000ի համար՝ հարիւրին 2, 15001էն 20,000ի համար՝ 3, 20,001էն 25,000ի համար՝ 4, 25,001էն 30,000ի համար՝ 5, 30,001էն 50,000ի համար՝ 6, 50,001էն 100 հազարի համար՝ 7, 100 հազարէն վեր եղած Թոշակներու համար՝ հարիւրին 8։ Կրճատման գումարը չպիտի անցնի 275 միլիոնը, եւ վերաքննութիւն պիտի կատարուի վեց ամիսը անգամ մը։

Վիճաբանութեանց ատեն, խօսք առին, ուրիշներու կարգին Պ. Էռիօ՝ պաշտպանելու համար կառավարութեան ծրագիրը, եւ Պ. Թառուիէօ՝ քննադատելու համար զայն։ Այս վերջինը դիտել տուաւ թէ ոչ ոք, նոյնիսկ դահլիճը չի հաւատար թէ կարելի պիտի ըլայ հաւասարակշռել եւմտացոյցը։ «Մենք միշտ նոր բացեր պիտի ունենանք, որովհետեւ ձեր քաղաքականութիւնը վերջ մը չի դներ բացերուն »։

Դահլիճը կիրակի գիշերուան նիստին մէջ ալ տագնապ մը անցուց, եւ ստիպուեցաւ վստահութեան խնդիր յարուցանել երկու անգամ։

*** *Պետական պաշտօնեաներու դաշնակցութիւնը նորէն դժգոհ է եղած քուէարկութենէն եւ փութաց իր բողոքը յայտնել, յորդորելով չարունակել պայքարը։*

ՊԻՐԷՈՆԻ ՈՂՈՂՈՒՄՆԵՐԸ ԵՒ ԼԻՓԱԶՄԱՅԻ ԳԱՂԹԱԿԱՅԱՆԸ

ՀԱՑԵՐՆ ԱԼ ԾԱՆՐ ՎՆԱՍՆԵՐ ԿՐԵՑԻՆ

Անցեալ շաբթու ծանր ողողումներ տեղի ունեցան Պիրէոնի մէջ։ « Նոր Օր »էն կ'իմանանք թէ Լիփազմայի գաղթակայանն ալ ծանր վնասներ կրած է։ Ահաւասիկ առաջին լուրերը.—

Լիփազմայի գաղթակայանը իր 12ամեայ գոյութեան ընթացքին առաջին անգամն է որ այս տեսակ մեծ աղէտի մը առջեւ կը գտնուի, 24 ժամ անդադար տեղացող անձրեւին պատճառաւ։

Տեղատարափ անձրեւը աղետալի հեղեղատներ առաւ իր գործած աւերով, մասնաւորաբար Այ. Տիօնիսի եւ Տոպիչցոնայի ճորին մէջ, ուր հարիւրաւոր գաղթականական հիւղակներ՝ ժամերով ջուրերու հոսանքին խաղալիք՝ մէկը միւսին եւեւէն քանդուեցան։ Ողբալի տեսարաններ պարզուեցան ժամը 5 — 8, երբ հարիւրաւոր ընտանիքներ օգնութեան սրտաճմլիկ աղաղակներով խեղդամահ ըլլալու ստոյգ վտանգէն ազատում կ'աղերսէին, իրենց ուշադրութեան նախած բուռ մը ինչքը ջուրին յանձնած եւ տանիքներու վրայ ապաստանած։

Ոստիկանական փրկութեան ջոկատներ անպատսպար մնացած ընտանիքները անմիջապէս տեղաւորեցին դպրոցական չէնքերու մէջ։

Բաւական թիւով Հայեր մեծ կորուստներ ունեցան։ Հայերու պատկանող աւելի քան 15 հիւղակներ կլոսվին կամ ամբողջովին փլած են։ Ամէնէն չատ վնասուած են ուսուցիչ՝ Սեդրակ Գոհարեանի եւ եղբարք Բարաղամեան։ Առաջինին աչխատանոցին վարի յարկի պատերը երեք քառորդով փլած եւ «տէզկեահ »ները ջուրին տակ մնացած են։ Բարաղամեաններու աչխատանոցն ալ ժամ.ւրով ջուրի մէջ մնացած է։ Վնասը բաւական մեծ է։

Ձմրան նախամուտին զուգադիպող այս մեծ աղէտը չուարման մատնած է աղետահարները որոնց աչքերը սեւեռած են աղգային իշխանութեան։ Վարչապետ եւ նախարարները եկան աղետահարները մխիթարելու եւ անոնց տեղւոյն ամբողջութիւնը ընելու։ Ի՞նչ կ'ընեն Մաղլամեան եկիսկոպոս եւ էֆէնտի գործակիցները, արդեօք վարչապետէն աւելի՞ դիրք ունին, որ յաջողութիւնը յանձն չառին գալու եւ մխիթարելու ժողովուրդը։

*** *Ողողուած եւ գրեթէ ամբողջովին քանդուած են Ցովհ. Գըլըճեանի, Գալուչէն Դարմանովի, Հայկազուն Տէր Մաչատուրեանի, Վահան Ցարմասօնի եւ ուրիշներու տուները։ Ամերիկեան վարժարանի մէկ պատը փլած է։ Մզ

"ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏ"

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՍՆԱԿ

II

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԻ ՔԱՆԻ ՀԱՐԿԱՎՈՐ ՀԱՐՑԵՐ

ՀՍՍՀ ԿԵՆՏՐԱԿԱՆ ԳԻՐՔ-ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿՈԼԵԿՏԻՎԻ ԿՈՂՄԻՑ

Հայկական Սովետական Հանրապետության տասնամյակի առթիվ հրատարակվող «Հայկական Սովետական Հանրապետություն» ալբոմի համար մենք պատրաստել ենք մի շարք հարցեր, որոնց պատասխանները պետք է ամփոփեն Հայկական Սովետական Հանրապետության տասը տարվա ընթացքում կատարված հսկայական աշխատանքը։

Ալբոմի համար նյութեր ուղարկելու ժամանակ խնդրում ենք հետևյալ հարցերին պատասխանել հնարավորին չափ կոնկրետ և ամբողջական։

1. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը մինչև Հոկտեմբերյան սոցիալիստական հեղափոխությունը։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

2. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը մինչև Հոկտեմբերյան սոցիալիստական հեղափոխությունը։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

3. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը մինչև Հոկտեմբերյան սոցիալիստական հեղափոխությունը։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

4. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը մինչև Հոկտեմբերյան սոցիալիստական հեղափոխությունը։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

5. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը Հոկտեմբերյան սոցիալիստական հեղափոխության տարիներին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

6. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը Հոկտեմբերյան սոցիալիստական հեղափոխության տարիներին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

7. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը Հոկտեմբերյան սոցիալիստական հեղափոխության տարիներին։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

8. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը Հոկտեմբերյան սոցիալիստական հեղափոխության տարիներին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

9. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը Հայկական Սովետական Հանրապետության տարիներին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

10. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը Հայկական Սովետական Հանրապետության տարիներին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

11. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը Հայկական Սովետական Հանրապետության տարիներին։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

12. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը Հայկական Սովետական Հանրապետության տարիներին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

13. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը 1931–32 թվականներին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

14. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը 1931–32 թվականներին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

15. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը 1931–32 թվականներին։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

16. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը 1931–32 թվականներին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

17. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը 1933–34 թվականներին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

18. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը 1933–34 թվականներին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

19. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը 1933–34 թվականներին։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

20. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը 1933–34 թվականներին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

21. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը 1934 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

22. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը 1934 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

23. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը 1934 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

24. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը 1934 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

25. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը Հայկական Սովետական Հանրապետության տասնամյակի առթիվ։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

26. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը Հայկական Սովետական Հանրապետության տասնամյակի առթիվ։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

27. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը Հայկական Սովետական Հանրապետության տասնամյակի առթիվ։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

28. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը Հայկական Սովետական Հանրապետության տասնամյակի առթիվ։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

29. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը 1935 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

30. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը 1935 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

31. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը 1935 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

32. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը 1935 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

33. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը 1936 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

34. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը 1936 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

35. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը 1936 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

36. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը 1936 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

37. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը 1937 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

38. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը 1937 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

39. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը 1937 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

40. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը 1937 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

41. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը 1938 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

42. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը 1938 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

43. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը 1938 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

44. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը 1938 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

45. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը 1939 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

46. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը 1939 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

47. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը 1939 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

48. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը 1939 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

49. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը 1940 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

50. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը 1940 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

51. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը 1940 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

52. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը 1940 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

53. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը 1941 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

54. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը 1941 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

55. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը 1941 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

56. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը 1941 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

57. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը 1942 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

58. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը 1942 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

59. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը 1942 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

60. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը 1942 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

61. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը 1943 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

62. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը 1943 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

63. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը 1943 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

64. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը 1943 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

65. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը 1944 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

66. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը 1944 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

67. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը 1944 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

68. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը 1944 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

69. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը 1945 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

70. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը 1945 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

71. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը 1945 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

72. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը 1945 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

73. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը 1946 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

74. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը 1946 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

75. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը 1946 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

76. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը 1946 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

77. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը 1947 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

78. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը 1947 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

79. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը 1947 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

80. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը 1947 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

81. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը 1948 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

82. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը 1948 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

83. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը 1948 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

84. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը 1948 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

85. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը 1949 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

86. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը 1949 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

87. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը 1949 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

88. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը 1949 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

89. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը 1950 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

90. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը 1950 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

91. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը 1950 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

92. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը 1950 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

93. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը 1951 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

94. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը 1951 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

95. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը 1951 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

96. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը 1951 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

97. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը 1952 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

98. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի մշակութային դրությունը 1952 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների գրագիտությունը։ Ինչպիսի՞ն էր դպրոցների, գրադարանների, թատրոնների, կինոների, ակումբների, ընթերցարանների, հրատարակչությունների, մամուլի, ռադիոյի, մշակութային այլ հաստատությունների դրությունը։

99. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի ազգային կազմը 1952 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ազգային կազմի տարբեր խմբերի տնտեսական և մշակութային դրությունը։

100. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի քաղաքական դրությունը 1952 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր ժողովրդական լայն զանգվածների քաղաքական գիտակցությունը։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական, ազգային-ազատագրական շարժումները։ Ինչպիսի՞ն էին հեղափոխական կուսակցությունները։

101. Ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի տնտեսական դրությունը 1953 թվականին։ Ինչպիսի՞ն էր նրա արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, առևտուրը, ֆինանսները, հաղորդակցության միջոցները։ Ինչպիսի՞ն էր բանվորների և գյուղացիների նյութական դրությունը։

102. Ինչպիսի՞

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԵՂԱՐՎԵՍՏ

(1933 թվական. 1 — 2)

Մեր թույլ կողմերից մեկն էլ այն է, որ մենք ունենք մեծ թվով ընկերներ, որոնք ամենայն ուրախությամբ ստանձնում են ինչ-որ պատասխանատու գործ, բայց հետո ոչ միայն չեն կատարում այդ գործը, այլև ամենայն հանգստությամբ մոռանում են, որ ստանձնել են այդ գործը։ Ահա թե ինչու մենք ստիպված ենք լինում հիշեցնել մեր ընկերներին, որ նրանք ստանձնել են այս կամ այն գործը։

Մենք ուզում ենք հիշեցնել մեր ընկերներին, որ նրանք ստանձնել են «Գեղարվեստ» ամսագրի տարածման գործը։ Ամսագրի առաջին համարը լույս է տեսել դեկտեմբերի 15-ին։ Մենք ուզում ենք իմանալ, թե ինչպես է ընթանում ամսագրի տարածումը։ Ինչպիսի՞ն է ամսագրի առաջին համարի ընդունելությունը։ Ինչպիսի՞ն է ամսագրի տարածման ընթացքը։ Ինչպիսի՞ն է ամսագրի պահանջարկը։ Ինչպիսի՞ն է ամսագրի ներկայացուցիչների աշխատանքը։ Ինչպիսի՞ն է ամսագրի գանձումների գործը։ Ինչպիսի՞ն է ամսագրի հաշվետվությունների գործը։

Մենք ուզում ենք իմանալ, թե ինչպես է ընթանում ամսագրի տարածման գործ

րուն զոյներով։ Երէկ, երկուշաբթի, Ալեքսանդր Թագաւորը, Մարիա Թագուհին եւ իրենց հիւրերը որսի գացին եւ յետոյ պտոյտ մը կատարեցին Դանուբի վրայ։ Որիս Թագաւորը եւ իր վարչակազմը յայտարարեցին թէ չափազանց զգածուած են եղած ընդունելութենէն, որ արդիւնք է երկու ժողովուրդներու եղբայրական զգացումներուն։

Քաղաքական շրջանակներու մէջ ուշադրութեամբ կը հետեւին երկու երկիրներու մերձեցման այս ձեռնարկին, որ եթէ յաջողի, Պուլկարիան պիտի վերկէ մեկուսացումէ։

Պելկրատի մէջ Պուլկարիոյ եւ Եուկոսլաւիոյ յարաբերութեանց բարւոքումը անհրաժեշտ պայման կը նկատեն Պալքանեան ո՛ր եւ է համաձայնութեան, « Պալքանները Պալքանցիներուն » նշանաբանով։ Միւս կողմէ, Պուլկարիան գոհացում կը սպասէ կարգ մը խնդիրներու համար, որոնք հաւանաբար կարգադրուին հին վէրքերու սպիացումով։

2000 ԿԵՂԾ ՔՍԱՆ ՖՐԱՆՔՈՑ

Դրած էինք թէ կեղծ քսան ֆրանքոցներ կը շրջին հրապարակին վրայ։ Ոստիկանութիւնը յաջողեցաւ երեսան հանել կեղծարարները, ինչպէս եւ երկու հազար կեղծ քսաննոցներ (արծաթ), որոնք չրջարերութեան պիտի հանուէին։ Քննութիւնները կը շարունակուին։

ՀԱԻԱՔԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԽԱՂ

« ՑԱՌԱՋ » գնած է ՉՈՐՍ տոմսեր, Ֆրանսայի Ազգ. վիճակախաղէն։ Այս վիճակահանութենէն օգտուելու իրաւունք ունին բոլոր անոնք որ,

1933 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ՉՈՐՐՈՐԴ ՇԵՐՏԻ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

1.— Նոր բաժանորդ կը գրուին ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ։

2.— Կը նորոգեն իրենց բաժնեգիրը, ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ։

Տէր եւ Տիկին Տօքթ. Յովսէփ Դաւթեան եւ զաւակունք, Տիկին Պերճուհի Բարսեղեան եւ զաւակը, Տէր եւ Տիկին Դեղեցիկ Բալաղեան եւ զաւակունք (Երեւան), Պ. Մկրտիչ Պարտիզեան (Ճունաստան), Փրոֆ. Ցարութիւն Պարտիզեան եւ զաւակը (Վենետիկ)— Տէր եւ Տիկին Տօքթ. Եաղուպեան եւ զաւակունք, Տիկին Թագուհի Կիւրիւեան եւ զաւակը, Տիկին Վ. Համամճեան, Տիկին Մայիլեան, Պ. Ա. Աւետիսեան ցաւով կը ծանուցանեն իրենց մօր, մեծ մօր քրոջ, հօրաքրոջ, տալոջ, մօրաքրոջ՝

ՎԵՐՈՆԻԿ ՊԱՐՏԻԶԵԱՆԻ

դառնակսկիծ մահը որ տեղի ունեցաւ դեկտեմբեր 6ին Սէվրի հիւանդանոցին մէջ։

Յուղարկաւորութիւնը տեղի ունեցաւ դեկտեմբեր 6ին եւ հանգուցեալին մարմինը ամփոփուեցաւ Սէվրի գերեզմանատան մէջ։

ԵՐԵԿՈՑԹ_ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Նպատակադրուած Ֆ. Կ. ԽԱՉԻ ԻՍԻՒ ՄԱՍՆՈՒՃԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ
23 Դեկտեմբեր շաբաթ իրիկուն ժամը 8.30ին մինչեւ առաւօտ
ԼԻՒՍԻԼՆԻ ՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ, 13 ՐԻՒ ՏԻՒՍԻ, ՊԻՅԵՆՆԵՈՒԻՐ
կը խօսի՝ **ՏԻԿԻՆ ՇՈՒՀԼԱՄԵԱՆ**
Արտասանութիւն, երգ եւ եւրոպական պարեր,
Սիրայօժար ժամանակցութեամբ ՊՇՏԻԿՆԱՆի եւ կարող ուժերու
կը ներկայացուի ԿՌԼ ՍԿԱՈՒՏ
կը նուագէ ԵՔՐԱՏ նուագախումբը։ ճոխ պիւֆէ՝ մասչելի գիներով
ՄՈՒՏՔ 5 ՖՐԱՆՔ
Հաղ. միջոց. — փորթ տը վէրսայլէն եւ փորթ տ'Օթէօյէն առնել 23 թիւ ճանրակառքը եւ իջնել Point du Jour,

Մեծ ներկայք եւ պատահանիկ Մարսիլիոյ մէջ
ՄԱՐԱՇԻ ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ
Այս Շաբաթ գիշեր ժամը 9էն մինչեւ լոյս
ՍԱԼՈՆ ՄԻՐԼԻՑԼԻ ՄԷՋ **7, Cours du Vieux Port**
երգ. խմբերգ. նուագ. հաճելի անակնկալներ եւ զուարճալի «ՍՍՏՍՆՍՑ»
Պարերուն կը մասնակցի The Merry Syncopating Band-ը
Մուտք 5 ֆրանք, այլերու՝ 3 ֆրանք։

ԿԱՆԽԻԿ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐ

(«ՑԱՌԱՋ»Ի ՀԱԻԱՔԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԽԱՂԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼՈՒ ԻՐԱՒՈՒՆՔՈՎ)

ՑԱՆԿ ԹԻՒ 4

ՓԱՐԻԶ (5), Երուանդ Սալմաստեան։
ԿՐԸՆՈՊԼԸ, Փարաւոն Անտոնեան։
ԱՆԻԷՒ, Օր. Զապէլ Փափազեան։
ԿՐԸՆՈՊԼԸ, Աւետիս Թորոսեան։
ՄԱՐՍԷՅԼ, Խ. Ճ.։
ԼԻՈՆ _ ՎԵՋ, Արսէն Տէյիրմէնճեան։
ՓԼԱՄԱՌ, Պարսամ Զիլինկիրեան։
ՆՈՒԱԶԻ ԼԸ ՍԷՔ, Եղիսաբէթ Ղուկասեան։
ՊԼԱՆ, ՄԵՆԻԼ, Մկրտիչ Բարուճակեան։
ՆԻՍ, Շաւարշ Թագուրեան։
ՓԼԱՄԱՌ, Ցակոբ Նիկողոսեան։
ՄՕՐՍԱՆ ՍԻՒՒ ՕՐԾ, կարապետ Գասարճեան։
ՊՈՒԱ ՓՈԼՈՆՊ, Ցակոբ Ադամեան։
ԱՆԻԷՒ, Արմենակ Գասպարեան։
ԻՎՐԻ, Պօղոս Գորգիկեան։
ՊԻՍԷԹՐԸ, Սարգիս Էֆիճեան։
Շավիլ, Հմայեակ Տօղրամաճեան։
ՄՕՆՄՕՐԱՆՍԻ, Տիկ. Շ. Ա.։
ՕՐԼԷԱՆ, Ռ. Մ.։
ՍԷՆ ՓԼԷՒ ՏԷ ԼԱ ԹՈՒՐ, Գրիգոր Սիմոնեան։
ԿՐԸՆՈՊԼԸ, Օր. Հերմինէ Միսքճեան։
ՍԷՆ ՇԱՄՈՆ, Սարգիսեան (Ընտ. միջոցաւ)։
ՓԱՐԻԶ (10), Խորէն Գրիգորեան։
ԼԱ ՍԻՕԹԱ, Ղուկաս Կորկորեան։
(Շար.)

Imprimerie A. DER (AGOPIAN)
17, Rue Damesme — PARIS
Le Gérant : H. STEPHAN

ՎԱՐԶՈՒԻ ԵՆ

ՊԱՐ, ՃԱՇԱՐԱՆ, եւ ՊԱՆԴՈԿ
ՀՕ ՍԵՆԵԱԿՆԵՐՈՎ
Դիմել՝ ՐԻՒ ՊԷՆՈՒԻՍՐ ԹԻՒ 8
ՕՔԷԼ ՄԻՏԻ ՄԱՐՍԷՅԼ

ՀՈՒՇԱԼՏԻՏՐ

Զ. Ո. ՄԻՈՒԹԵԱՆ Փարիզի մասնաճիւղին ընդհ. ժողովը այսօր, Երեքշաբթի երեկոյ ժամը 9ին Ֆլորիայի վերնայարկը կարեւոր օրակարգ Ընկերներու ներկայութիւնը պարտադիր։

Զ. Ո. ՄԻՈՒԹԵԱՆ Փարիզի մասնաճիւղին շաբաթական դասախօսութիւնը այս Հինգշաբթի երեկոյ ժամը 9ին, Ֆլորիայի վերնայարկը։ Դասախօս Պ. Ս. Վրացեան, նիւթը՝ Հ. ց. Դաշնակցութիւնը։ Կը հրաւիրուին անդամներն ու փափաքողները։

ՍԻՄՈՆ ԳԱՓԱՄԱՃԵԱՆ
ԳԻՊԱՆԻ ՕՐԱՑՈՅՑ
1934 ԺԵ. Տարի

Տարիներէ ի վեր լաւ գնահատուած այս Տարեցոյցը կուգայ դարձեալ իր տեղը գրաւել հրապարակի վրայ, իր շահեկան նիւթերու զանազանութեամբ, սուղ էջերու մէջ խտացնելով ճոխ տեղեկութիւններ եւ իրաւամբ նկատուած է նոր տարուոյ յարմարագոյն կաղանդչէք։ Փութացէք գնել, ֆանի չէ սպառած։

Կը ծախուի ՀՐԱՆՏ – ՍԱՄՈՒԷԼ Գրատունը, նոյնպէս երկասիրողին քով 1 Place de la Gare des Vallées, Bois-Colombes, (Seine)։

Գինն 8 ֆր. կամ 2 շիլին, Ամերիկա՝ 40 սէնթ։

ՀԱՅԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԻՆՉԵՒ **5000000** ՖՐ. ՇԱՀԵԼՈՒ ՄԻԱՅՆ ՏԱՍԸ ՓՐԱՆՔՈՎ

Մասնակցեցէք

1. ՀԱՅԿ. ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ

Պարգեւներ.— 25 ՀԱՅ ՖՐԱՆՍ. ԱԶԳ. ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՏՈՄՍԵՐ, ԲԱՏԻՈՑԻ ԳՈՐԾԻՔ ՄԸ ԵՒ 74 ՀԱՃԵԼԻ ԵՒ ՊԻՏԱՆԻ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ, 2000 ՏՈՄՍԱԿԻ ՎՐԱՑ։

2.— ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԱՂԱՆԴԻ ՇՈՒԵՂ ՀԱՆԴԷՍԻՆ

Թատերական ներկայացում, երգ., նուագ., կաղանդի Ծառ
Վիճակահանութիւն եւ հանդէս տեղի կ'ունենայ
31 Դեկտ. 1933, կիրակի ժամը 14.30ին
ՍԷՎՐԻ ՊԷՇԻԿՔՅՇԼԵԱՆ ԹԱՏԵՐԱՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ
26, Rue Troyon. Sèvres.

ՏՈՄՍԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒՄՆ ԴԵՌՈՆ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՒՆ. 11, Square Alboni. Paris
Պ. Պ. ՃԷՕՀԷՐԵԱՆ. 5, Rue du Fbg. Montmartre. Paris

ԵՐԿՈՑԹ_ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Նպատակադրութեամբ Մարսէյլի
ԿՈՎԿԱՍ – ՊԱՐՍԿԱՀԱՅԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

Այս Շաբաթ երեկոյ ժամը 8.30ին Breband Marseillaish սրահին մէջ
146/148 Chemin de Chartraux
հայկական, ռուսական, կովկասեան եւ լեռնականներու երգեր եւ պարեր։
ձագը կը ղեկավարէ փարիզէն յատկապէս հրաւիրուած
Թառիստ՝ Պ. ԺՕՐԺ ՇԱՀ - ՊԱՐՈՆԵԱՆ
կը ներկայացուի գաւշտ-օվերթ մը քլվլգսխյլու կևսդէն
Ղեկավարութեամբ դեր. ՂԱԶԱՐԵԱՆի եւ մասնակցութեամբ ֆիկ. ՄԻՐՈՒՇի,
Թառիստ ԺՕՐԺի եւ ուրիշներու։
ճոխ եւ դիւրամատչելի պիւֆէ։ Պարսկական անկիւն մը։
Կէս գիշերէն վերջ եւրոպական պարեր մինչեւ առաւօտեան ժամը 5։
Մուտք այլերու 10 ֆրանք, իսկ կիներու 7 ֆրանք։

“ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ - ՆՈԵՄԲԵՐ”
ՀԱՑԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆԻ ՆՈՐ ԳԻՐՔԸ
(ՏԱՐԵԳԻՐՔ)

Գեղարուեստական հրատարակութիւն, նուիրուած Հայաստանի նուաճումներուն՝ գրականութեան, արուեստի, մշակութային, շինարարութեան եւ ժողովրդական տնտեսութեան ասպարէզին մէջ։

Տարեգիրքը կազմուած է՝ Ե. ՉԱՐԵՆՑԻ, Ա.ՌՍԷԼ ԲԱԿՈՒՆՑԻ եւ Ե. ՉՈՒԲԱՐԻ խմբագրութեամբ։ Կը պարունակէ Հայաստանի գործիչներու կենսագրականները եւ նուիրուած է՝ Հայաստանի գործիչներու լուսանկարներով, թատերական բեմադրութիւններու, մշակոյթի կեդրոններու եւ Հայաստանի ժողովրդի կենցաղը եւ կեանքը նորկայացնող պատկերներով։

Գիրքն ունի 658 էջ մեծադիր՝ լաթակազմ եւ գեղարուեստական կողմ։

ԳԻՆ 15 ՄԱՐՔ

Ապսպրանքներու համար դիմել՝
«Knika» G. M. B. N. Kurfurstenstr. 33
BERLIN, W. 35 ALLEMAGNE

ԽՈՀԱՐԱՐ Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Լուքս ճաշարանի մէջ աշխատելու համար շատ վարպետ խոհարար մը կ'ուզուի որ գիտնայ նաեւ պատրաստել խմորեղէններ եւ անուշեղէններ։

ԴԻՄԵԼ *ՍՈՒՐԸՆ ՍԱՐԳՈՒՄԱՆԵԱՆի*
ՃԱՇԱՐԱՆ ՏԱՄԱՍ
4 Trav. du Mont de Piété. MARSEILLE

ԱՄԵՆԱԳԵՂԵՑԻԿ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐ ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ
Photo ANI
ՕՐ. ՎԵՐԺԻՆ ՃԱՄՊԱՋ
75, Bld. de la Villette. Métro: Combat

Քարթ տ'Իտանտիթէ բրթուշով	6 հատ 5 ֆրանք։
Քարթ փոսթալ	12 » 20 »
Մեծցուած լուսանկարները բրթուշով եւ ձուաձեւ շրջանակով	45 ֆրանք։

ՀԱՅՑԼԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Նկարչատուն Վ. ՓԱՇԱՊԷՋԵԱՆ
24, rue Forbin, Gardanne

ԿԱՐՏԱՆի օժտալբսսերու կայարանս ծիշդ դիմացը. Նօթերին կից Ա. յարկ նոր եւ մաքուր էնսթալասիոն։ Բոլոր սկարները ելեկտրականութեամբ ինքնուին են։ Նկարները 12 ֆատը խառամուած բրթուշով՝ 10 ֆրանք։ Նկարչատունը բաց է ամէն օր առաւօտեան ժամը 8էն մինչեւ երեկոյեան 9։
Մաքուր եւ արագ սպասարկութիւն։ Դիմեցէք եւ գոհ պիտի մնաք։

Պուլա Քազինոյի մէջ «Ճառաջ» կը ծախուի
ՉԳԻՏ ԱՔԱՏԵԼԵՒԱՆ ՄՐՃՈՒՐԱՆԻՆ ՄԷՋ
345, Avenue ARGENTEUIL

Հայ առեւտրականներ

“Tricotage MOZPIR”
21 rue des Petits Carreaux Paris (2) Métro: Sentier
Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի *արանց, կանանց* եւ *տղայոց* Թրիքոյի տեսակաւոր ճոխ մոդերք. Maille fine եւ Maille Retournée։
Առաջին իսկ այցելութեամբ գոհացում պիտի գտնէք, անմրցելի գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ։

LOTERIE NATIONALE FRANÇAISE
Ծախու են ԲՈԼՈՐ շրջաբերէն՝ ամբողջ, կէս, քառորդ եւ մէկ տասներորդ տոմսակներ։
Մէկ տասներորդ տոմսակ ամէն շաբաթ **Frs 15**
Դրամը դրկել կամ անձամբ դիմել՝
Agence Générale LUTETIA
24 RUE CAUMARTIN, Փարիզ (9) **Tél. OPÉRA 82 — 73**
Գրասենեակները բաց են ամէն օր (նաեւ շաբաթ եւ կիրակի) առանց դադարի առաւօտեան ժամը 9ը մինչեւ իրիկուան 8ը։
Կը խօսուի նաեւ հայերէն։

ԵԹԷ ՀԱՑՐԵՆԱՐԱՂՈՒԹԵՆԷ ԿԸ ՏԱՌԱՊԻՔ
ԽՄԵՑԷՔ ԱՆԱՐԱՏ
Raki ERIVAN
ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՀԱՄԱՐ՝
Société “PEUREUX”
12, Bld. des Vignes, MARSEILLE Téléphone: COLBERT 58-10
ԼԻՈՆԻ եւ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ
D.N.BAHADOURIAN 40 rue Chaponnay. Lyon Rhône
ՆԻՍԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼ.—
M.M. H. Khatchadourian et Danielian 24, rue Assalit. Nice (A. M.)

ԱՊՈՒԽՏԻ եւ ԵՐՇԻԿԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Գ. ՔԷՍԹԷԿԵԱՆ
ցայտնի ապուխտաւաճառ *ՔՒՄՔԻԿԵԱՆ* վաճառատունը, կը նուագանէ իր յարգելի յաճախորդներուն, որ իր սեփական գործարանին մէջ՝ *Թարմ եւ մաքուր մրսէ պատրաստուած Երշիկն ու Ապուխը* կը վաճառէ մեծաքանակ 5 քիլոէն սկսեալ։
Ապուխտ ֆիլօն 14 ֆրանք, երշիկ ֆիլօն 12 ֆրանք
Դիմել հետեւեալ հասցէներով՝
Charcuterie KESTEKIAN
46, Rue du Baignoire, MARSEILLE
կամ 5 ,Villa Chalet Rosier de la Platrière St. Julien - MARSEILLE

ՕԳՏՈՒԻԵՑԷՔ Փարիզի մէջ նոր վաճառատունէն որ մրթերած ենք եղանակին լաւագոյն մօտէլները ամէնանպաստաւոր պայմաններով։
Tricots KÉBABDJIAN
Fabriques 76, rue Henri Regnault à Courbevoie (Seine)
12, rue Capitain Guynemer à Courbevoie (Seine)
Ապսպրանքի եւ թղթակցութեանց համար՝
ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ եւ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
6, Rue des Jeûneurs, Paris (Métro: Sentier & BonneNouvelle)
R.C.Seine 415941 **Tél. LOUVRE:** 57-37
ԱՊՍՊՐԱՆՔ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻՆՔ ԴԱՒԱՌՆԵՐԻՆ
Նմոյշի համար շարիւրին 20 գեղ։

13 ՎԱՐԶՈՒԻ ԵՆ *rue Pierre Curie*, K. Bicêtre. Métro: Porte d'Italie. **13**
օդասուն յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կազ, էլեկտր. եւ շոֆաժ.

THÉS DES DEUX EMPIRES
IMPORTATION DIRECTE du Planteur au Consommateur
ԹԷՅԻ ՄԻԱԿ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌ ՏՈՒՆԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ
ՄԸՇԱՔԱՆԱԿ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ
Լաւագոյն տեսակներ՝ Չինական, Հնդկական, Ցեյլանի եւլն. եւլն.
Թէյերու՝ անմրցելի գիներով։
ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՁԵՂՉ Հայ Նպաստավաճառներու եւ մարշէաններու
Անգործ՝ բայց աշխատասէր հայրեր կիներու համար գիշերեայ առեւտուր մը, իրենց օրապահիկը ծարելու, ծախելով **Thés des Deux Empires** *թէյերը։*
ԴԻՄԵԼ՝ ՏԷՕՎԼԷԹԵԱՆ ՏԱՆ
5, Rue Mayran (Square Montholon), Paris (9e)

ԼԱՒ ԱՊՐԱՆՔ ԵՒ ԱԺԱՆ
T.S.F. 4 լամպ Ցառանդի 1 տարի 950F
ԿԱՆԽԻԿ ԵՒ ԱՊԱՌԻԿ
ՖՈՏՈՆԵՐ կը ծախուին միայն կէսով
“RADIO-MUSIC” L. Nichanian 56, rue Piat PARIS (XX)
ՏՈՒՆԵՐ եւրոպական եւ Արեւելեան 10F

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՑԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

(Fondé en 1925) R. Seine 276.286

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian
Rédaction & Administration
17, Rue Damesme PARIS (13e)
Téléphone : Glacière 15-70

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆԻՆ ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԻՆ
(ԵՐԹԵԼՈՒԿԻ ՀԱՄԱՐ՝ Metro: TOLBIAC)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ.—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ԵՌԱՄՍԵԱՅ
Ֆրանսա եւ գաղութներ	140 ֆրանք	70 ֆրանք	35 ֆր.
Անգլիա, Եգիպտոս, Զուիցերիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 ֆրանք	100 ֆրանք	—

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
13
ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
1933
13 Décembre
1933

ՅՐԿ. ՏԱՐԻ Թիւ 2368 — Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ԹՐՔԱԿԱՆ ՀՆԳԱՄԵԱԿԸ

Պաշտօնապէս կը հաստատուի թէ Թուրքիան ալ տնտեսական հնգամեայ ծրագիր մը կազմած է, հետեւողութեամբ խորհրդային իր նմանութեան։

Հնգամեայ թերթերու տեղեկութեան, արդէն իսկ 25 — 30 միլիոն ոսկի վարկ սահմանուած է, նոր գործարաններու հիմնուելիան համար։ Այս գործին մէջ ալ, «եղբայր Ռէմալ»ին պիտի ապահովին Ռուսերը, իբրեւ մասնագէտ խորհրդականներ։

Միեւնոյն ատեն, Թուրք թերթերը չունդալից մանրամասնութիւններով կը նկարագրեն հաքարի երրորդ գործարանին բացումը Խակիչհիսարի մէջ։

Այս առթիւ, խանդավառ բանախօսութիւն մը կատարած է Հնդէթ փաշա, որ բուն մղիչ ուժն է ինչպէս «Թիւրքօղլու Թիւրք» ազգայնականութեան, նոյնպէս տնտեսական վերաշինութեան։

— «Հիմա լսեցի որ այս գործարանին դրամագլուխը երեք միլիոն ոսկի եւ վեց միլիոնի կարօտ նոր գործեր ունի։ Այս գործարանը կրնայ փոքր գիւղաքաղաք մը ապրեցնել։ Ունի 1200 բանուորներ, որոնք կրնան 5 – 600 հոգի կերակրել»։

Ցաջորդ մանրամասնութիւններէն կ'իմանանք թէ՝ հաքարի առաջին գործարանը հինուած է 1926 նոյեմբերին, Ալփուլլու, իսկ երկրորդը՝ մէկ ամիս յետոյ, Ուշագի մէջ։ «Երկուքն ալ հինուեցան ազգային դրամագլուխով»։

— «Տօքը տարի առաջ, մեր ամբողջ շաքարը դուրսէն կուգար եւ ասոր համար 13 — 14 միլիոն ոսկի դուրս կ'երթար։ Մինչդեռ այսօր մեր երեք գործարանները կրնան հայթայթել ընդհանուր պէտքին երեք չորրորդէն աւելին։ Այս տարի մօտ 200,000 հողագործներ 500,000 թոն ճակնդեղ մշակած եւ իրր նախարժէք ճուկէս — 7 միլիոն ոսկի ստացած են։ Մեր շաքարի գործարանները 80,000 թոն տեղական հանճածուխ կը գործածեն եւ կէս միլիոն ոսկիէն աւելի գումարներ կ'ապահովեն։ Ցետոյ, կէս միլիոն ոսկիի ստացմ կը սպառուի կ'ապահովեն։ Ցետոյ, կէս միլիոն ոսկիի ստացմ կը սպառուի ապրուստի համար։ Մինչեւ հիմա 12 միլիոն ոսկիէն աւելի դրամագլուխ յատկացուած է շաքարի գործին»։

Քանի մը տեղեկութիւններ եւս, միեւնոյն աղբիւրէն։

Հնգամեայ ծրագրին համաձայն, պիտի հինուին 1· չիւլի եւ Թուղթի գործարաններ։— 2· ծրարի Թուղթի (մախալաժ) եւ գրեթուղթի գործարաններ։— 3· երկաթուղիներ (15 միլիոն ոսկի)։— 4· «Քօք» ի գործարան մը։ Միեւնոյն ատեն պիտի չարուի հակուխի ուսումնասիրութիւնները, ոսկի եւ քարիւղ գտնելու համար։ (Քարիւղի համար նկատի ունին Գասթէմունիի նահանգը)։

Զեղչելով հանդերձ այս տեղեկութիւններուն «ռէքլամ»ի մասին, կը տեսնենք որ էնկիւրիին լրջօրէն գործի ձեռնարկած է, երկիրը աստիճանաբար ինքնապահ դարձնելու համար։

Եւ այս՝ չնորհիւ իր վայելած խաղաղութեան։

Ազատ՝ արտաքին հոգերէ, բազմազան դաշնագիրներով ապահոված՝ իր հողային ամբողջութիւնը, եւ չունենալով երկիւղ՝ ներքին խլրտումներէ, քէմալական Թուրքիան նուիրուած է երկու հիմնական գործերու, — տեղաւորում եւ ճարտարարուեստական գործունէութիւն։ Ուրիշ խօսքով՝ տնտեսական վերաշինութիւն։

Քէմալապետութիւնը կ'ուզէ, ամէն բանէ առաջ, ապացուցանել թէ նոր Թուրքիան կը բաւէ ինքն իրեն, եւ կրնայ դառնալ ճարտարագործական երկիր։

Այդ առաջադրութեամբ, արդէն գլուխ հանուած են մէկէ աւելի չօչափելի գործեր, իսկ հնգամեակը պիտի բանայ նոր շրջան մը։

Այս առթիւ, ուշագրաւ է իրողութիւն մը,— հակառակ իր տնտեսական լաւատեսութեան եւ չռայլաբան հաւաստիքներուն, էնկիւրիին իր ծրագիրները առ այժմ ամփոփած է արեւմտեան Թուրքիոյ մէջ։ Տակաւին մտահոգ է «արեւելեան նահանգներու» մասին, որոնք երկրորդ գծի վրայ կուգան, չնորհիւ համատարած ամլութեան եւ անապահովութեան։

Այդ աշխատանքին համար ալ, էնկիւրիին ունի ծրագիրներ։ Օրինակ՝ երկաթուղի մը Սեբաստիայէն կարին, 8 – 10 տարիէն աւարտելու առաջադրութեամբ։ Եւ տեղաւորում։

Ան այժմ, երկուքն ալ ժամանակի եւ դրամի կը կարօտին։ Նախնական աշխատանքներն սկսած են, երկաթուղին չհինելու համար։ իսկ տեղաւորումը իրենց ուզածին պէս չի քալեր, նոյն իսկ եթէ դրամը ճարուի։

Չէ՞ որ գաղթականները պիտի երթան քաղաքակրթութեան կեդրոններուն վարժուած երկիրներէ,— Ռումանիա, Պուլկարիա, Հունգարիա կամ Կովկաս։

Վերջին տասը տարիներու ընթացքին, չատ փորձեր կատարեցան ներգաղթի հոսանքը ուղղելու դէպի արեւելք։ Բայց արդիւնքը եղաւ ողորմելի։

Ցունաստանի հետ կատարուած փոխանակութենէն ալ խեղճուկ բաժին մը ինկաւ արեւելեան նահանգներուն։ Նոյն իսկ Վանին, Մուշէն, Կարինէն փախած Թուրքերը չուզեցին վերադառնալ։ Իսկ անոնք որ փոխադրուած էին բռնի, փախան իրարու եկան։

Հանրապետութեան տասնամեակի հանդէսներուն առթիւ, Թուրք թերթերը զրեցին թէ տեղաւորուած գաղթականներուն թիւը 600,000ը կ'անցնի։

*Այս չափազանցեալ գումարին 400,000էն աւելին՝ Ցունաստանի հետ փոխանակած Թուրքերն են, որոնք հաստատուեցան

"ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ"

(ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՒՈՐԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ)

Յանձնաժողովի նախագահ՝ Ա. Ամատունի

Գործադիր մարմնի անդամներ՝ Ա. Ամատունի, Ա. Ամիրխանեան, Ա. Ասլանեան, Ա. Գալուստեան, Ա. Գրիգորեան, Ա. Գրիգորեան, Ա. Գրիգոր

...ական փոխ առնելու արդիական պայ-...ներ,— Հայաստանի գիւղատն-...ութեան այս հին ու տխուր պատ-...ը փոխուած է հիմա:

...ը փոխուած է հիմա:

...ոլոր Հայաստանի դաշտերը կը ...ին հարիւրաւոր մեքենաշարժ ա-...ղ, հազարաւոր գութաններ: ...ներ, կալսիչներ են որ ...ղող մեքենաներ, կալսիչներ են որ ...կատարեն կալը:

Հայաստանի գիւղատնտեսութեան ...քենայացումը արագ կատարուած է ...ասնաւորապէս 1930 տարուընէ վերջ ...ուական մեքենաշարժ արօր-...ներ ուսական Խարկովի, Ստալինգրա-...ի գործարաններէն: 1921ին, մեքենա-...շարժ արօր չկար Հայաստանի մէջ, ...ոնց 1932ին կը գործէն 640 մեքենաշարժ ա-...ներ 9,062 ձիու ուժով: Վերջին 4 ...ներու ընթացքին մեքենաշարժ ...ներու թիւը չատցաւ վեց ան-...ով: Հայաստանի մէջ ներկայիս գոր-...ող մեքենաշարժ արօրները բոլորն ալ ...ուսերէն պատրաստուած են Ստալինգրադի ...ու Խարկովի գործարաններուն մէջ:

1930ին Հայաստանի մէջ կար մեքե-...ացուած գիւղատնտեսութեան մէկ ...ան 74 մեքենաշարժ արօրով: 1933 ...ի 10 կայան, ընդամէնը 327 արօ-...ի երկրին գիւղատնտեսութեան ...ութեան 40ը կը կատարուի հաւա-...ական եղանակով:

1926—1927, Հայաստանի գիւղա-...ական մեքենաներուն արժէքը ...ական կազմէր 3,286,000 րուբլի, 1933ին՝ 2,884,000 րուբլի:

Գիւղատնտեսական բարդ մեքենա-...ներէն Հայաստան ունի.—

	1927	1933
Ամբնացան	20	1021
Խոտհունձ	20	928
Կալսիչ	2	95
Հարթակալ	—	251
Համպակաքաղ	—	49

Ղարսի հիւանդ

»»»·«««

Երբեմնի այս գիւղը այսօր կը հա-...ուրի Հայաստանի երրորդ քաղա-...ը:

Ղարաքիլիսայի մէջ եւ շրջակայքը ...ոլորին կը գործէն փամբակի կրա-...ներ, աղիւսի, կղմինտրի գործա-...անները: Գործարաններու աշխա-...անքը Ղարաքիլիսա հաւաքած է ...000 բանուոր: Շնորհիւ Զորագետի ե-...ի թրքական լոյսին, փողոցները եւ հր-...ապարակները լուսաւորուած են ե-...ապարակները լուսաւորուած են ե-...ի թրքական լոյսով: Շուտով կ'աւար-...ի քաղաքին երկրորդ պանդոկը, որ ...ի 32 սենեակ, պետական դրամա-...ան ու զինուորական հրամանատա-...ութեան մեծ շէնքերը եւ բաղնիքը, ...ր օրական պիտի կրնայ ընդունել 700 ...ոգի:

Ղարաքիլիսա ունի իր սեփական ...պարանը: Այստեղ լոյս կը տեսնեն ...նգօրեայ 3 թերթեր: Ունի թատրոն, ...ումբներ, գրադարան: Գիւղերը եւս ...ուած են գպրոցական շէնքերով:

Հայ եւ ռուս գրողներու յարաբերութիւնը

»»»·«««

Նոյեմբերի վերջերը Մոսկուայէն Երեւան հասաւ ռուս գրողներու ...ումբ մը, որուն մէջ կը գտնուին, Կա-...վերին, Եասինկի, Գատով, Կոլոսով: ...նոյն խումբը այցելութեան գա-...ած են նաեւ Վրաստան եւ Ադրբէ-...ան:

Հայաստան հասած խումբը պիտի ...ունի ուսումնասիրելու երկրին չինա-...րարական աշխատանքները, խորհր-...դային գրողներու համագումարին ...անակցութեան պատրաստութիւն-...ները, Հայաստանի մէկ քանի գա-...ղաքներն ու գիւղերը, եւ պիտի մնայ 10 օր:

Նոյեմբեր 24ին, մասնակցութեամբ այս ռուս գրողներուն, ժողով մը տե-...ղի պիտի ունենայ Գրողներու Տան մէջ: ...կիզբոսին խօսք առնելով, անհրա-...ժեշտ համարեց մտերիմ կապեր հաս-...տատել Ռուսիոյ եւ Հայաստանի գր-...ողներուն միջեւ, մասնաւորապէս թարգմանութիւններով Ռուսերուն ծանօթացնել հայ գրողներուն գործե-...րը:

Ցետոյ խօսեցան Կաւերին, Գատով, Շիրվանզադէ, Ալազան, Ա. Ամէմ-...եան, Մկրտիչ Արմէն:

Գատով առաջարկեց կազմել ռու-...սերէն լեզուով ժողովածու մը, Հա-...յաստանի գրողներուն չափածոյ ըս-...տեղծագործութիւններէն: Առաջարկը ընդունուելով, նիւթերը ընտրելու եւ պատրաստելու համար կազմուեցաւ մարմին մը, որու մէջ կը մտնեն Ալա-...ան, Գ. Մահարի, Մկրտչեան:

Ապրիլ դարս, Մոսկուայէն հասած ...ումբին հետ Հայաստան պիտի գայ ...ուսական գրականութեան ներկայա-...ուցիչ մը, որ Հայաստանի մէջ պիտի ...ենայ մօտ մէկ ամիս:

Հայաստան հասած խումբը պիտի ...ունի ուսումնասիրելու երկրին չինա-...րարական աշխատանքները, խորհր-...դային գրողներու համագումարին ...անակցութեան պատրաստութիւն-...ները, Հայաստանի մէկ քանի գա-...ղաքներն ու գիւղերը, եւ պիտի մնայ 10 օր:

Նոյեմբեր 24ին, մասնակցութեամբ այս ռուս գրողներուն, ժողով մը տե-...ղի պիտի ունենայ Գրողներու Տան մէջ: ...կիզբոսին խօսք առնելով, անհրա-...ժեշտ համարեց մտերիմ կապեր հաս-...տատել Ռուսիոյ եւ Հայաստանի գր-...ողներուն միջեւ, մասնաւորապէս թարգմանութիւններով Ռուսերուն ծանօթացնել հայ գրողներուն գործե-...րը:

Ցետոյ խօսեցան Կաւերին, Գատով, Շիրվանզադէ, Ալազան, Ա. Ամէմ-...եան, Մկրտիչ Արմէն:

Գատով առաջարկեց կազմել ռու-...սերէն լեզուով ժողովածու մը, Հա-...յաստանի գրողներուն չափածոյ ըս-...տեղծագործութիւններէն: Առաջարկը ընդունուելով, նիւթերը ընտրելու եւ պատրաստելու համար կազմուեցաւ մարմին մը, որու մէջ կը մտնեն Ալա-...ան, Գ. Մահարի, Մկրտչեան:

Ապրիլ դարս, Մոսկուայէն հասած ...ումբին հետ Հայաստան պիտի գայ ...ուսական գրականութեան ներկայա-...ուցիչ մը, որ Հայաստանի մէջ պիտի ...ենայ մօտ մէկ ամիս:

Զարմիհիաս

»»»·«««

Երբեմնի այս գիւղը այսօր կը հա-...ուրի Հայաստանի երրորդ քաղա-...ը:

Ղարաքիլիսայի մէջ եւ շրջակայքը ...ոլորին կը գործէն փամբակի կրա-...ներ, աղիւսի, կղմինտրի գործա-...անները: Գործարաններու աշխա-...անքը Ղարաքիլիսա հաւաքած է ...000 բանուոր: Շնորհիւ Զորագետի ե-...ի թրքական լոյսին, փողոցները եւ հր-...ապարակները լուսաւորուած են ե-...ապարակները լուսաւորուած են ե-...ի թրքական լոյսով: Շուտով կ'աւար-...ի քաղաքին երկրորդ պանդոկը, որ ...ի 32 սենեակ, պետական դրամա-...ան ու զինուորական հրամանատա-...ութեան մեծ շէնքերը եւ բաղնիքը, ...ր օրական պիտի կրնայ ընդունել 700 ...ոգի:

Ղարաքիլիսա ունի իր սեփական ...պարանը: Այստեղ լոյս կը տեսնեն ...նգօրեայ 3 թերթեր: Ունի թատրոն, ...ումբներ, գրադարան: Գիւղերը եւս ...ուած են գպրոցական շէնքերով:

Հայաստան ձիւնի տակ

oooooo

Նոյեմբեր 21—22ին Հայաստանի բազմաթիւ շրջաններուն մէջ սկսաւ ձիւն տեղալ: Երեւանի մէջ ձիւնը տե-...ւեց մէկ քանի ժամ, բայց եղանակը այնքան ալ ցուրտ չէր, միւս կողմէ անձրեւ տեղացած ըլլալով՝ ձիւնը չհատաւ: Թալինէն կը հաղորդեն որ ձիւնը փակած է ճամբաները:

Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆԻ ԽՆԴԻՐԸ

■■■

Պէյրութի «Լ'Օրիան» թերթը կը գրէ.—

Գրած էինք թէ Հանրապետութեան նախագահը Մ. Աղաջարեանի խնդիրը յանձնած էր Խառն Դատարանին:

Լիբանանեան հարցաքննիչ դատա-...ւոր Պ. Պուլօս, որ Աղաջարեանի խն-...դիրը քննութեան առած էր, երկար քննութիւններէ յետոյ, հարցաքննու-...թեան թղթածրարները յանձնած է Պ. Տէզանկէլի՝ հարցաքննիչ դատաւորին:

Մինչ կողմէ, ոճրագործ Ցակոբ Քէպապճեան մինչ վերջնական վճ-...ռի ճակի մէջ կը գտնուի: Եթէ խնդիրը Խառն Դատարանի յանձնուի քանի մը օրէն, ինչպէս կ'ըսուի, Քէպապճեան պիտի դատապարտուի ի բացակայութեան:

ԿԱՐԴԱՑՔ ԵՒ ՏԱՐԱՇԵՑՔ «ՅԱՌԱՋ»Ր

Զ. Ո. Մ.

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

oooooo

Մեծ յաջողութիւն դասա. ժողովները-...ային դասընթացքը, որուն ձեռնար-...կած է Զ. Ո. Միութեան Փարիզի ...ասնաճիւղը: Դասընթացքին նիւթե-...րը բազմազան են եւ հետաքրքրական: ...յնպէս որ տեսակ մը ժողովրդային համալսարան է,— այնտեղ կը տրուին դասախօսութիւններ, որոնք իրապէս կը ներկայացնեն արժէքը ուսումնա-...կան բարձրագոյն ծրագրի մը: Եւ յե-...տոյ այդ դասախօսութիւնները կու-...գան պատրաստելու երիտասարդ սե-...րունդ մը, որ տարագրութեան վեր-...ջին 10 տարուան չրջանին երբեք առի-...թը չունեցաւ հետեւելու իր ընդհա-...նուր զարգացման անհրաժեշտ կապ-...ակերպութեան մը:

Գիւղերային այս դասընթացքները կազմակերպող մարմինը, քաջալեր-...ուած այս առաջին յաջողութենէն, կը խորհի ուելի եւս զարկ տալ, նոր նիւ-...թեր աւելցնել,— օրինակ մէկ երիկ-...ուան մէջ խօսեցնել երկու դասախօս երկու տարբեր առարկաներու մասին, եւ ինչպէս անցեալ տարի՝ երբեմն սինէմա տալ, գեղարուեստական բա-...ժին մը կազմել, լեզուի (հայերէն եւ ֆրանսերէն) ուսուցման դասաչարք մը դնել, եւայլն:

Նախապէս տուած էինք առաջին եւ երկրորդ հինգշաբթիներուն դասա-...խօսութեանց ամփոփումը: Այս ան-...գամ կուտանք յաջորդ հինգ շաբթինե-...րուն դասախօսութեանց ամփոփումը:

Երկրորդ հինգշաբթին հրաւիրուած էր խօսելու Պ. Եր. Տէր Աղբէկասեան Հայոց լեզուի մասին: Դասախօսը զի-...ած կենդանացնել եւ տարբերել իր նիւ-...թը կենդանացնել եւ տարբերել իր նիւ-...թը: Ժամերով արթուն պահել ուն-...թը կրնդրներու ուշադրութիւնը: Իր դասախօսութեանց չարքն սկսելով, Պ. Տէր Աղբէկասեան նախ պարզեց քերականութեան ուսման անհրաժեշ-...տութիւնը հասկնալու համար որ եւ է լեզու, հետեւելու համար արտայայ-...տութեան օրէնքներուն: Գրաբարէն օրինակներ բերաւ, թարգմանութիւն-...ներ կատարելով հատուածից քերակա-...նութեան օրէնքներուն ուսման կարե-...ւորութիւնը:

Զորրորդ հինգշաբթին խօսելու հր-...աւիրուած էր Պ. Կ. Ճ. Բասմաջեան: ...նիւթն էր՝ Քննական Հայոց Պատմու-...թիւն: Պ. դասախօսը ըսաւ թէ այլեւս անցած է աւանդական պատմութիւն-...ներով սնանելու ժամանակը, վեր-...ընծահատութեան եւ քննադատու-...թեան միտքը, որ կը զարգանայ ամէն յաւուրջադէմ ժողովուրդի մէջ, կը պահանջէ որ դիտական խղճմտու-...թեամբ քննենք եւ սորվինք բո՛ւն, ի-...րական պատմութիւնը: Եւ սկսաւ դի-...տական, քննադատական մեթոտով մը մանրամասն ուսումնասիրել Խորենա-...նացիի տուած պատմութիւնը, չեչտե-...լով անոր հակասութիւնները, եւն.:

Հինգերորդ հինգշաբթի հրաւիրուած էր խօսելու Պ. Մկրտիչ Պարսամեան, նիւթը՝ Գրական դէմքեր: Պ. դասա-...խօսը, որ իր այս չարքով պիտի ծա-...նօթացնէ ժամանակակից հայ դրա-...կանութեան դէմքերը, նախ առաւ Ց. Օշականը: Ներկայացուց Օշականի կեանքը, աշխատանքները, դրական մշակութիւնները, թեր ու դէմ կա-...տարուած քննադատութիւնները, եւ ի վերջոյ բերելով իր գնահատութիւնը ժամանակակից հայ գրականութեան մէծադոյն այս դէմքին մասին, համե-...մատութեան փորձ մը կատարեց Օ-...շականի եւ Փրուսթի միջեւ: Պ. Պար-...սամեան, յետոյ խօսքն ուղղելով ե-...րիտասարդներուն, թելադրեց կար-...դալ եւ ուսումնասիրել Օշականի գոր-...ծերը, որոնք բարդ կազմութիւն մը ունին եւ պիտի դիմանան երկար, ժա-...մանակի հոլովոյթին մէջ:

Վեցերորդ հինգշաբթին, 14 դեկտ. վազը, հրաւիրուած է խօսելու Պ. Ս. Վրացեան, որուն նիւթն է Հ. Յ. Դաշնակցութիւնը: Այս նիւթը եւս, հետաքրքրական եւ լայնածաւալ, կը պահանջէ քանի մը երեկոներ: Այդ-...պէս ալ դասախօսը Հ. Յ. Դաշնակցու-...թեան մասին դասաշարք մը պատրաս-...տած է, եւ առաջին դասն է, որ կու-...տայ վազը երեկոյ:

Տեղեկատու

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

12 Նոր ընկերներ

— :-: —

Վիէն, 9 դեկտ. (Յառաջ).— Մեր անարժան հակառակորդներուն խայ-...տառակ պայքարը չարունակ նոր ըն-...կերներ կ'աւելցնէ Դաշնակցութեան չարքերուն վրայ:

Այս երկու ամսուան ընթացքին Վիէնի կոմիտէին միացան 12 կայտառ երիտասարդներ, բոլորն ալ համոզ-...ուած թէ Հ. Յ. Դաշնակցութիւնն է հայ ժողովուրդի միակ կարազատ կուսակցութիւնը եւ անոր արթուն պահակը:

Դեկտ. 1ին մեզի այցելեց ընկ. Ա-...չոտ Խահակեանը, որուն հետ ունե-...ցանք ընդհանուր ընկերական ժողով: Ընկերը մեզի տուաւ կարեւոր տեղե-...կութիւններ մեր չրջանի կուսակցա-...կան կեանքէն: Իսկ դեկտ. 5ին պա-...տահաբար Վիէն եկաւ ընկ. Աչոտ Աբ-...ծրունին: Կոմիտէն առիթէն օգտուե-...լով բոլոր ընկերները հաւաքեց «Մա-...ժակ» ակումբը եւ ունեցանք ընկերա-...կան ղրոյց մը մինչեւ ուշ ատեն:

Այս տարի մեր կոմիտէն բացառիկ աշխատանքի լծուած է, զարկ տալով կուսակցական կեանքին: Բացի այս 12 երիտասարդներէն, կան ուրիշ թեկնածուներ, բոլորն ալ խանդա-...վառուած Դաշնակցութեան իդէալով:

Պ. Մանուկեան

ԹՈՒՐՔԻԱ

Բանկարթիի գերեզմանատան դատը

»»»·«««

Մելլիյէթ կը գրէ (7 դեկտ.).—

Գերեզմանատան մասին այսօր վը-...ճիռ պիտի արուէր բայց հրդեհին պատճառաւ յետաձգուած է անպայ-...ման ժամանակով: Միայն թէ կոր-...սուելիք ոչ մէկ բան չկայ, քանի որ դատին վերաբերեալ թուղթերն ու վաւերագրերը Թափուին եւ Քաղաքա-...պետութեան մէջ գոյութիւն ունին:

⁂ Վագըթ ալ կը գրէ.— Այս դա-...տին վերաբերեալ թղթածրարներու մէկմէկ օրինակը եւ պատմական վա-...ւերաթուղթերը Քաղաքապետութեան գերեզմանատանց ճիւղին մէջ պահ-...ուած ըլլալով, երբ դատարանները գործունէութեան լծուին, այս դատը չուտով պիտի կրնայ աւարտիլ:

ՄԱՄՈՒԼ

ՄԵՐ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐՈՒՆ

(«Յուսաբեր»ի ձեռնարկին առիթով)

— ո —

Ցառաջիկայ ապրիլին կը սկսի «Յու-...սաբեր»ի հրատարակութեան քսանա-...մեակը: Այս առիթը մեր պաշտօնակից-...ը վիճակախաղ մը սարքած է, խա-...բագրական կոչով մը (22 Նոյ.).

— «Յուսաբեր»ի վարչութիւնը ո-...րոշած է թերթի 20ամեակի առիթով կազմակերպել վիճակահանութիւն մը, իր ընթերցողներու շրջանակին մէջ: Վիճակախաղը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ մարտ 31ին, թերթի 20-ամեակի օրը, խմբագրատան մէջ: Հրապարակ հանուած են 5000 տոմ-...սեր, 500 եգ. ոսկի արժէքով (տոմսը 10 ե. դ.): Վիճակախաղի դրուած են ըս-...ան զանազան արժէքաւոր եր, 100 եգ. ոսկի արժէքով,— 1/3րդը տոմսե-...րու ընդհանուր արժէքին: (Այս առի-...թով պիտի բաշխուին նաեւ 300 ար-...ժէքաւոր գիրքեր):

Իրրեւ վիճակախաղ՝ ան լաւագոյնն է եղած բոլոր վիճակախաղերուն մէջ: ...ղին մասնակցող իւրաքանչիւր ըն-...երցող առաւելագոյն չանսը ունի շահողներու մէջ ըլլալու, ակնկալու-...եամբ մը, որ անթիւ անգամներ կը գերազանցէ իր ըրած գոհողութիւնը:

Սակայն նիւթականէն աւելի մեծ պիտի ուզէինք կանգ առնել մեր ձեռ-...նարկի բարոյական կողմին վրայ:

Քսան տարիներու ընթացքին այս ձեւով մեծ երբեմ դիմած չենք մեր ընթերցողներու աջակցութեան: Հրա-...տարակուելով հանդերձ նիւթական ծանրագոյն պայմաններու մէջ՝ մենք գոհացած ենք ընթերցողներէն պա-...հանջելով կատարումը իրենց սովո-...րական պարտականութեան,— վճա-...րել թերթին փոխարժէքը:

Սակայն տնտեսական անօրինակ տագնապը ծանրապէս անդրադարձաւ նաեւ մեր վրայ: Մանաւանդ մեր վը-...րայ: Թերթը հայ մարդու համար պահանջ չէ, այլ... պերճանք: Երբ Հայը խնայողութեան կը սկսի, առա-...ջին առիթ ան թերթը կը կրճատէ: Տագնապին հետեւանքով հարուած կրեցին մեր եկամուտի երեք հիմնա-...կան բաժինները,— ծանուցում, հա-...մալսատ, բաժնեգին: Ընթերցողնե-...րը սկսան նուազ ծանուցում տալ, նը-...ւազ թերթ կարդալ, կանոնաւորու-...թեամբ բաժնեգին վճարել: Անակն-...կալ դէպքերու բերումով ստեղծուած դժուարութեանց դիմագրաւելու հա-...մար, թերթի վարչութիւնը որոշեց դիմել իր ընթերցողներու աջակցու-...թեան: Եւ այս նպատակով ան կանգ ա-...ռաւ վիճակախաղի վրայ, իբրեւ ձեռ-...նարկի մը, որուն կարող են բերել ի-...րենց մասնակցութիւնը «Յուսաբեր»ի *բոլոր* ընթերցողները, անկախ իրենց բնակութեան վայրէն:

Համոզուած ենք, որ «Յուսաբեր»ի դիմումը անարձագանգ պիտի չմնայ իր ընթերցողներու մօտ:

Կենթադրենք թէ տասն տարի ան-...ընդհատաբար հրատարակուող թերթ մը, որ սիրայօժար միշտ ենթարկը-...ուած է ամէն զրկանքներու, բայց եւ միշտ խուսափած է իր ընթերցողները յանկերպ զոհողութենց մղելէ, իրա-...ւունք ունի գէթ անգամ մը այդ ըն-...թերցողներու համեստ աջակցութեա-...նը ապահովելու: Եթէ այս տեսակէ-...տով կան իրաւատէրներ, անոնց մէջ առաջինը «Յուսաբեր»ն է: Աւելորդ է ըսել, որ վիճակախաղը յաջողած պա-...րագային վերջին հաշուով շահողը դարձեալ ընթերցող բազմութիւնը պի-...տի ըլլայ, որովհետեւ մեր ձեռնարկը դիւրութիւն պիտի տայ մեզի, աւելի հաստատուն հիմերու վրայ դնելու ...թերթը եւ բովանդակութեամբ աւելի ճոխացնելու զայն»:

«ՅԱՌԱՋ»ի հաւատարկան վիճակախաղը

«ՅԱՌԱՋ» գնած է ԶՈՐՍ տոմսեր, Ֆրանսայի Ազգ. վիճակախաղէն:

Այս վիճակահանութենէն օգտուելու իրաւունք ունին բոլոր անոնք որ,

1933 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԶՈՐՐՈՐԴ ՇԵՐՏԻ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

1.— Նոր բաժանորդ կը գրուին ԿԱՆԽԻԿ Վ.ՃԱՐԵԼՈՎ:

2.— Կը նորոգեն իրենց բաժնեգիրը, ԿԱՆԽԻԿ Վ.ՃԱՐԵԼՈՎ:

Այսպէս, եթէ այդ չորս թիւերէն մէկը կամ աւելին պարգեւ շահին, ԱՐԻՒԻՆԻՆ ԿԷՍԸ (ՀԱՐԻՒՐԻՆ **50**), ՊԻՏԻ ԲԱԺԱՆՈՒԻ ԱՅՍ ԿԱՐԳԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ, հետեւեալ համեմատութեամբ.—

ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	60 %
ՎԵՑԱՄՍԵԱՑ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	30 %
ԵՌԱՄՍԵԱՑ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	10 %

ԱՅՍ ԱՌԻԹՆ ԿՐՆԱՆ ՕԳՏՈՒԻԼ ՆԱԵՒ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵ-...ԸՐ, ԿԱՆԽԻԿ Վ.ՃԱՐԵԼՈՎ ՏԱՐԵԿԱՆ կամ ՎԵՑԱՄՍԵԱՑ (եռամսեայ չուներ արտասահմանի համար):

ԱՀԱ ՄԵՐ ԳՆԱԾ ԶՈՐՍՏՈՄՍԵՐՈՒՆ ՇԱՐՔ'Ն ՈՒ ԹԻԻԵՐԸ.-

ԶՈՐՐՈՐԴ ՇԵՐՏԷՆ (4e tranche)

շարք	S	Թիւ 99,412
շարք	T	Թիւ 78,009
շարք	S	Թիւ 99,413
շարք	D	Թիւ 52,152

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՏԵՂԻ ԿՈՒՆԵՆԱՅ 1934 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 10ԻՆ

ԿՐԸՆՈՊԼԻ ԴԷՊՔԻՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

(1933 դեկտ. 1 — 2)

Նախագահ.— Ամբաստանեալ ձեր խոհանոցին մէջ փորձեր կատարե-...լի՞ք:

Կիւրիւճեան.— Առաւօտուն երկու հարուած քաշեցի:

Նախագահ.— Ժողովին մէջ դուք չէք ստորագրած քաշողը եւ «յառաջ ընկերներ» պոռացողը:

Կիւրիւճեան.— Ոչ:

Նախագահ.— Սրահին մէջ գտնը-...ած ատրճանակը ձե՞րն էր:

Կիւրիւճեան.— Այո՛, ատրճանակը իմս է:

Նախագահ.— Ի՞նչպէս կը բացա-...րէք այս երեւոյթը:

Կիւրիւճեան.— Կառքիս մէջ լաթե-...րու տակ ծածկած էի: Կ'ենթադրեմ թէ Չալաճեանը (Հօկ) մէկ – երկու անգամ դուրս ելաւ, դուցէ դիտմամբ ներս բերած է: Ես դէպքին ժամանակ բան մըն ալ տեսած չեմ, բացի Մար-...գարեանէն, որ աչքիս բանով մը զար-...կաւ:

Ապա կարգով, վերեւ մատնա-...նշուած յանցանքներուն համար կը հարցաքննուին Ավավեանը, Փափազ-...եանը, Սալավանեանը եւ Անտոնեանը, որոնք ամէնքն ալ լաւագոյն կերպով կը պաշտպանեն իրենք զիրենք:

Ուրբաթ կէսօրէ վերջ Ատեանի նիս-...ը կը վերսկսի:

Տակաւին պէտք է լսուին 31 վկա-...ներ, հայ, ֆրանսացի, իտալացի եւ յոյն:

Պ. Փիթառը նիստէն առաջ կ'ուզէ ճշդել, որ Հայաստանի օգնութեան մարմինը կուսակցութիւն չէ եւ հա-...մայնավարներ չեն անոնք: Հօկի կա-...նոնագիրը ճանչցուած է կառավարու-...թեան մօտ պաշտօնապէս եւ ամէն թեան մօտ պաշտօնապէս եւ ամէն Հայ իրաւունք ունի մասնակցելու... Հասկցողին չատ բարեւ:

Վկաներէն առաջինը՝ ներս կը մտնէ Տօքթ. Ռու եւ կը հաղորդէ Տիլտիխ-...եանի եւ միւս վիրաւորներու իր կա-...տարած քննութեան արդիւնքը:

Տօքթ. Ռուի վկայութեան համա-...ձայն Տիլտիխեանը ստացած է դանա-...կի մէկ հարուած, որ մահացու է ե-...ղած, չնայած որ զոհը ֆիզիքապէս ուժեղ էր: Միւս վիրաւորներու վէր-...քերը աննշան էին:

Հետաքրքրական վկաներէն էր Պ. Փոթիէզ, ոստիկանապետ, որ առաջին անգամ ինքն է հարցաքննած բոլոր վկաները եւ ինքն է տեղեկագիրը պատ-...րաստած Ռիւ Պայեարի դէպքի մա-...սին:

Պ. Փոթիէզ.— Երբ լսեցի Ռիւ Պայ-...եարի Հայերու սարքած հանդէսին մէջ պատահած դէպքը, մարդիկ ղրկե-...ցի որ քննեն եւ ես ալ դաղափար մը կազմելու համար թէ ի՞նչ կը ներկա-...յացնէ Հայաստանը, իսկոյն բառապա-...նի օգնութեան դիմեցի եւ Հայաստա-...նը չգտայ հոն: Ի վերջոյ տեղեկացայ որ Հայաստանը խորհրդային իշխա-...նութեան ենթակայ փոքր երկիր մըն է: Ես Տիլտիխեանը չեմ տեսած եւ չեմ հարցաքննած: Իմ քաղաք տեղեկու-...թիւնները կուգան հատուածելու, որ դէպքը աւելի անձնական հողի վրայ է եղած, քան քաղաքական:

Նախագահ.— Ձեր կարծիքով կան-...խամտածում կա՞յ այս դէպքին մէջ:

Պ. Փոթիէզ.— Անկասկած:

Պ. Փիթառ ցաւ կը յայտնէ, ոճիրէն անմիջապէս յետոյ ոստիկա-...նապետը նեղութիւն չէ կրած տեղւոյն վրայ քննութիւն մը կատարելու:

Պ. Պարպ նախ զարմանք կը յայտ-...նէ, որ ոստիկանապետը անձնական տեղեկութեան կը վերագրէ եւ կը հար-...ցնէ.

— Հապա ի՞նչու ձեր առաջին տե-...ղեկագրին մէջ կ'ըսէիք թէ քաղաքա-...կան տեղութեան հետեւանք է:

Պ. Փոթիէզ.— Առաջին անգամ ես այդ տպաւորութիւնն ստացած էի:

Ոստիկանապետն յետոյ կարգաւ նախ կը մտնեն Չօկիրու վկաները, բոլորն ալ դրեթէ միօրինակ, սարքը-...ած ու զարդարուած կիրքի եւ տեղու-...թեան մղիչ ուժին տակ եւ կ'ըսեն հանդարտ սրտով «տեսայ», երբ ո-...րինչ տեսած են: Դժուար չէր դուշ-...կել, որ մութ ձեռք մը, ըստ կարմ, անոնց կրկնել կուտար թուխակի պէս այնպիսի խօսքեր, որոնք դէմ են թէ՛ տրամաբանութեան եւ թէ իրականու-...թեան:

Ահա Գ. Քէշիշեանը, դերձակ, որ կը նկարագրէ հանդէսը եւ կ'ըսէ.

— Երգեցին, արտասանութիւններ ըրին եւ երբ բանախօսը սկսաւ բաղ-...դատականն ընել հանրապետական եւ սովետական Հայաստաններու, իրա-...նցումն սկսաւ: Ես խոհրն նստա-...նքի մը վրայ բարձրացայ եւ տեսայ որ Տիլտիխեանը չրջապատուած է Ղուկասեանի, Արապեանի եւ Թորոս-...եանի կողմէն: Տեսայ նաեւ որ Տիլ-...տիխեանը կը փորձէր կեւրլեանի ձեռքէն ատրճանակն առնել:

Ղուկասեան.— Հապա ի՞նչպէս կ'ըլ-...լայ որ այս վկան նախնական հ-...ցաքննութեան ատեն ըսած է թէ ես հանդիստ նստած էի տեղս:

Քէշիշեանը այնպէս մը կը պատմէր որ կարծես թէ ինքը հոն ամերիկեան դիտող ըլլար եւ ձեռքերը գրպանը դրած ընդհանուր իրարանցումին մէջ դերերն ու դիրքերը ճշդէր: Վերջա-...պէս ամէն բան «տեսեր» էր, առանց տեսնելու:

Այլապէս հանելուկային տիպար մըն է Գալուստ Ղազարեան ըսուածը, որ զարմանալի բաներ կը պատմէ.

— Ես տեսայ, որ Տիլտիխեանի թե-...ւերը բռնած էին Արապեանն ու Թո-...րոսեանը եւ Ղուկասեանը էանի մը ան գամներ դանակի հարուածներ ի-...ջեցուց անոր: (Բժշկական քննութի-...նը կ'ըսէ դանակի մէկ հարուած է ստացած):

Ղուկասեան.— Այս վկային ես ուղ-...ղարիւր ֆրանքի ապահիկ ապրանք եմ տուած իմ խանութէս, որ տակաւին չէ վճարած: Վերջին անգամ ինձմէ երեք հարիւր ֆրանքի ապահիկ մը եւս ուզեց, մերժեցի: Երեւի այդ դու-...մարը չվճարելու դիտաւորութեամբ իմ մասին զրպարտութիւններ կ'ընէ:

Ղազարեան.— Ուղ հարիւր ֆր.-տա-...լիք չեմ, այլ հարիւր ֆրանք...

Այս պարոնը, մանաւանդ «հպար-...տութեամբ» մը, չմոռցաւ յիշատակե-...լ որ, իրրեւ թէ բժ. Խպէնկճեանը իրեն 2000 ֆր. է խոստացած, եթէ իր վկայութիւնը փոխէ Ղուկասեանի մասին: Խպէնկճեանը ոչ Դաշնակ-...ցական է եւ ոչ ալ Չօկճի: Ջէզվը եւ բարեսիրտ Հայ մըն է, որ չատ ան-...գամներ, նոյն իսկ Չօկճիներուն նիւ-...թապէս եւ բարոյապէս օգնած է:

ՎԱՀԱՆ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆ

(Շար.)

(2)

ռաջին խօսակցութիւնները կը վերաբերին անտեսական խնդիրներու։ Բուն քաղաքական հարցերը նոր պիտի քննուին։

ՆՈՐ ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՕՏԱՐ ԳՈՐԾԱՒՈՐՆԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ելմտական Ծրագրին քննութեան առեն, երեսփ. ժողովը քուէարկեց յօդուած մը, որուն համաձայն երբ նահանգի մը մէջ, այս կամ այն գործին համար ֆրանսացի գործազուրկներ կան, օտար բանուոր բանեցնող գործատէրերը պարտաւոր պիտի ըլլան այդ բանուորներու աշխատավարձին հարիւրին հինգը վար դնել։ Սակը պիտի բարձրանայ հարիւրին 10ի, ոչ – հաստատուն բանուորներու համար։ Իսկ հարիւրին 15 պիտի դանձուի այն օտարականներէն ուրոնք իրենց հաշուոյն կ'աշխատին։ Համայնավար երեսփոխանները բողոքեցին այս չհաւգործման դէմ, բայց առաջարկը քուէարկուեցաւ 14ի դէմ 458 ձայնով։

ՇՈՒՏՈՎ ԿԸ ԲԱՑՈՒԻ ԱՐԴԻԱԿԱՆ ԴԵՐՁԱԿԱՏՈՒՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԽԱՆՉԷՐԵԱՆ

97 ROUTE D'ORLÉANS, CACHAN

Անգլիական եւ ֆրանսական ընտիր կերպասներ, վերջին նորաձեւութիւն, խնամուած կար։ Գիներու վրայ կարեւոր զեղչ։

13 ՎԱՐՉՈՒԻ ԵՆ rue Pierre Curie, K. Bicêtre. Métro: Porte d'Italie. 13

օգաստուն յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կազ եւ էլեկտր. եւ շօֆաժ.

Հայ առեւտրականներ

"Tricotage MOZPIR"

21 rue des Petits Carreaux Paris (2) Métro: Sentier

Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի *արանց, կանանց* եւ *տղայոց* Թրիքոյի տեսակաւոր ճոխ մեքենք, Maille fine եւ Maille Retournée։

Առաջին իսկ այցելութեամբ գոհացում պիտի գտնէք, անմրցելի գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ։

Ց. Փարիզ եւ արուարձաններ

Հ. Գ.

ՓԱՐԻԶԻ, ԻՍԻ-ԼԷ-ՄՈՒԼԻՆՈՅԻ, ԱՆԻԷՌՈՒԱ-ԲՈՒԼՈՆՈՒ, ԱՌՆՈՒՎԻԼ-ՍԱՐՍԷԼԻ, ԱԼՖՈՐՎԻԼԻ, ՔԱՇԱՆ-ՊԱՆԵԷՕի կոմիտէները ընդհանուր ժողովի կը հրաւիրեն իրենց շրջանի բոլոր ընկերները այս կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 2ին Սօսիէթէ Սավանթի **D** *սրահին մէջ* 8, rue Danton, Métro Odéon: *կարեւոր զեկոյցներ։*

ԱՆԻԷՌ-ՊՈՒԱ-ԲՈՒԼՈՆՈՒ «Վիշապ» էնթակոմիտէի դասախօսական ժողովը տեղի կ'ունենայ այս Ուրբաթ երեկոյ ժամը 8.30ին։ Պէգօնի կայարանին դիմացի սրճարանին մէջ։ Կը դասախօսէ ընկեր Ս. Վրացեան։ Կը հրաւիրուին բոլոր ընկերներն ու համակիրները։

Գալատ

Լիոնի կոմիտէն ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները այս Ուրբաթ երեկոյ ժամը 8.30ին Հ. Յ. Դ. «Զարդարեան» Գրադարանի սրահը։ Կարեւոր օրակարգ։ Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը անհրաժեշտ է։

ՄԱՐՍԷՅԼԻ «Քրիստափոր» խումբի ժողովը վաղը Հինգշաբթի երեկոյ ժամը 8.30ին սովորական հաւաքատեղին։ Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտադիր է։

ԵՐԵԿՈՒԱԹ–ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ Մարսէյլի

ԿՈՎԿԱՍԱՀ – ՊԱՐՍԿԱՀԱՑԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

Այս շաբաթ երեկոյ ժամը *8.30*ին Brébant Marseillaish սրահին մէջ *146)148* Chemin de Chartreux

հայկական, ռուսական, կովկասեան եւ լեռնականներու երգեր եւ պարեր։

Ձայզը կը ղեկավարէ փարիզէն յատկապէս հրաւիրուած Թառիստ՝ *Պ. ԺՕՐԺ ՇԱՀ - ՊԱՐՈՆԵԱՆ*

կը ներկայացուի զաւեշտ-օփերեթ մը թիֆլիզահայերու կեանքէն ղեկավարութեամբ դեր. *ՂԱԶԱՐԵԱՆի* եւ մասնակցութեամբ ֆիկ. *ՍԻՐՈՒԻՇի*, Թառիստ *ԺՕՐԺի* եւ ուրիշներու։

Ճոխ եւ դիւրամատչելի պիւֆէ։ Պարսկական անկիւն մը։

Կէս գիշերէն վերջ եւրոպական պարեր մինչեւ առաւօտեան ժամը 5ը։

Մուտք այրերու *10* ֆրանք, իսկ կիներու 7 ֆրանք։

Մեծ երեկոյթ եւ պարահանդէս Մարսիլիոյ մէջ

ՄԱՐԱՇԻ ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

Այս Շաբաթ գիշեր ժամը 9էն մինչեւ լոյս

ՍԱԼՈՆ ՄԻՐԷՅԼԻ ՄԷՋ **7, Cours du Vieux Port**

երգ., խմբերգ., նուագ, ֆաճելի անակնկալներ եւ զաւեշտ *«ՍԱՏԱՆԱՅ»*

Պարերուն կը մասնակցի The Merry Syncopating Band֊ը

Մուտք 5 ֆրանք, այրերու՝ 3 ֆրանք։

ԿՈՍԻՏԱՍ ԵՐԳԱՀՈՒԽՄԲԻ *ՀԱՄԵՐԳ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ*

27 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1934ին

Կը խնդրուի նկատի ունենալ այս թուականը՝ չի խայտաձեւելու համար։

ԵՐԵԿՈՅԹ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԱԾ *ԵՓՐԱՏԱՑ* ՆՈՒԱԳԱԽՈՒՄԲԻՆ ԿՈՂՄԷ

ԻՐ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ 4ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻԻ

16 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ ՇԱԲԱԹ ԵՐԵԿՈՅ ԺԱՄԸ 9ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԱՌԱՒՕՏ

SALLE LUCIEN ի ՇՈՒՐՋ ՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ 13, Rue d'Issy à Billancourt

կ'արտասանէ *Պ. Զ. ՂԱՐԻՊԵԱՆ*, կ'երգէ *Պ. ՍԵՊՈՒՀ ՎԱՐԴԵԱՆ*

ԵՓՐԱՏ նուագախումբը կը նուագէ հայկական եղանակներ, ղեկավարութեամբ *Պ. Տ. ՕՆՈՍԵԱՆի*։ Հայկական կովկասեան եւ եւրոպական պարեր։

Տեղի կ'ունենայ *ԹԱՆԿՈՅԻ* մրցում։

Ճոխ պիւֆէ ժողովրդական գիներով։ Մուտք 5 ֆրանք։

Պիւֆէին տանձնուած է ծանօթ հյացագործ ՍՏԵՓԱՆ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ որ խնամքով պատրաստած է ամէն տեսակ լաւորեղէններ, *լահմէճին* պանիրով, *պուդդաչաներ*, եւլն։

ՀԱՂՈՐԴԱԿՑ ՄԻՋ.— Փորք վերսայլէն առնել հանրակառք 23 եւ իջնել Point du Jour, քիւ 32 իջնել Place Nationale։

Բացման հանդէս

կազմակերպուած *ՅՐ. Կ. ԽԱՉԻ ԼԻՈՆԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ*

30 դեկտ. Շաբաթ երեկոյ 3րդ Թաղապետարանի սրահին մէջ

Կը խնդրուի բոլոր կազմակերպութիւններէն նկատի ունենալ այդ թուականը։

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒԻՓ

ՍՏԱՑԱՆՔ

ՓԼԱՄԱՌ, Ց Ն.— 105 ֆրանք։
ՆԻՍ, Շ. Թ.— 70։
ՓԱՐԻԶ (19), Օր. Պ.— 50։
ՊԼԱՆ ՄԵՆԻԿ, Մ. Բ.— 70։
ՆՈՒԱԶԻ ԼԸ ՍԷՔ, Տիկ. Է. Ղ.— 70։
ՓԼԱՄԱՌ, Պ. Զ.— 35։
ԼԻՈՆ – ՎԵԶ. Ա. Տ.— 70։
ՊՈՐՏՕ, Գործ.— 382։
ՄԱՐՍԷՅԼ, Խ. Ց.— 140։
ԿՐԸՆՈՊԼԸ, Ա. Թ.— 310։
ՄԱՐՍԷՅԼ, Գործ.— 817։
ՓԱՎԱՑՕՆ, Վ. Մ.— 20։
ԱՆՎԷՐՍ, Խուլ.— 141,80։
ՊՈՒԱ ՓՈԼՈՆՊ, Խ. Ա.— 40։
ՓԱՐԻԶ (5), Ե. Ս.— 70։
ՓԱՐԻԶ (11), Ա. Գ.— 140։
ՊՈՒԱ ՓՈԼՈՆՊ, Գ. Ց.— 20։
ՊՈՒԱ ՓՈԼՈՆՊ, Գ. Ց.— 70։
ԷՓԵՐՆԷ, Խաք.— 50։
ՊԻՑԵԱՆՒՈՒՒ, Պ. եւ Պ.— 35։
ԿՐԸՆՈՊԼԸ, Փ. Ա.— 200։
ՓԱՐԻԶ, Թ. եւ Մ.— 175։
ԻՍԻ, Ց. Հ.— 140։
ՇԱՎԻԼ, Պ. Պ.— 140։
ՓԱՐԻԶ (4), Գ. Թ.— 70։
ՎԻԼՄՈՆՊԼԸ, Ն. Ե.— 35։
ՎԻԷՆ, Ն. Խ.— 200։
ՊԱՆՆԷՕ, Լ. Տ.— 140։
ՇԱԼԷՔ, Փ. Ռ.— 105։
ԼԸ ՓՈՆԹ, Մ. Գ.— 70։
ԻՍԻ ԼԷ ՄՈՒԼԻՆՕ, Խ. Ռ.— 70։
ԻՍԻ ԼԷ ՄՈՒԼԻՆՕ, Ն. Գ.— 105։
ՄԱՐՍԷՅԼ, Ս. Պ.— 50։
ԱՆԻԷՌ, Ա. Գ.— 105։
ՊՈՒԱ ԲՈԼՈՆՊ, Ց. Ա.— 70։
ԼԱ ՍԻՕԹԱ, Ղ. Կ.— 35։
ԼԻՈՆ, Գործ.— 700։
ՍԷՆ ՇԱՄՈՆ, Սարգ.— 100։
ԿՐԸՆՈՊԼԸ, Օր. Մ.— 35։
ՍԷՆ ՓԼԷՌ, Գ. Ս.— 35։
ՕՐԼԷԱՆ, Պ. Մ.— 35։
ՄՕՆՄՕՐԱՆՍԻ, Շ. Ա.— 140։
ՇԱՎԻԼ, Հ. Տ.— 140։
ՊԻՍԷԹՐԸ, Էֆ.— 70։
ԻՎՐԻ, Պ. Գ.— 140։
ՍԷՆ ԹԷԹԻԷՆ, Գործ.— 116,60։
ՍԷՆ ՄՕՐԻՍ, Գործ.— 114,05։

ՀԱՑ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԻ

ՄԵԾ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ–ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

23 Դեկտեմբեր, Շաբաթ գիշեր ժամը 9ին մինչեւ լոյս

ՍՕՍԻԷԹԷ ՍԱՎԱՆԹԻ ՄԷՋ, 8, rue Danton. Métro; Odéon

Կը ներկայացուի ՎԱՀՐԱՄ ՍՎԱՃԵԱՆի քրքջալիր քոմէտիները

1.– ՅԱԽԻՏԵՆԱԿԱՆ ՈՒԱՆՈՂՆԵՐ

2.– ԻԳՕՍԻՓԷՆՏԷ ՇՈԳԵՆԱԽՈՎ

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

ՆՈՒԱԳ, ԵՐԳ, ՔԼԱՍԻՔ ՊԱՐ

ԼԷՊԼԷՊԻՃԻ ՀՕՐ-ՀՕՐ ԱՂԱ ԵՒ ՕՐԱՐ ԽՈՑՑԵՑԱՒ ԳՄԲԷԹԵԱՆԻ ԿՈՂՄԷ

Կը մասնակցին՝ Մատլէն Տիւռէ (*Օտէոնի Թատրոնէն*), Տիկին Լաճիֆեան, Ր. Փելպիլեան, Ր. Մաքսմանալ (*Շանֆլէվ Բասլէյէն*), Ր. Ձամպազ, Պ. Պ, Վ. Սվաճեան, Լեւոն - Յարութ (*Աթըլիէի Թատրոնէն*), Քէչէճեան, Ա. Գմբէթեան եւ Արման Կոթիկեան։

ԿԷՍ ԳԻՇԵՐԻՆ ԿԸ ՍԿՍԻ ՊԱՐԵՐԸ

ՃՈՒԽ ԵԻ ԱԺԱՆ ՊԻՒՖԷ *ԳՕԹԻՑԵՕՆ* *ԱՆԱԿՆԿԱԼՆԵՐ*

Տոմսերը կր ճախուին սովորական տեղերը։ ՄՈՒՏՔ 7.50, 10 15, ԵՒ 25 ՖՐԱՆՔ

ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ Փարիզի մեր նոր վաճառատունէն ուր մթերած ենք եղանակին լաւագոյն մօտէլները ամէնանպաստաւոր պայմաններով։

Tricots KÉBABDJIAN

Fabriques 76, rue Henri Regnault à Courbevoie (Seine)
12, rue Capitain Guynemer à Courbevoie (Seine)

Ապսպրանքի եւ թղթակցութեանց համար։
ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ եւ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

6, Rue des Jeûneurs, Paris (Métro: Sentier & BonneNouvelle)
R.C.Seine 415941 Tél. LOUVRE: 57 - 37

ԱՊՍՊՐԱՆՔ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻՆՔ ԳԱՒԱՌՆԵՐԷՆ

Նմոյշի համար Շարիւրին 20 զեղչ։

ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱՐԱՆ

L. LÉCORCHÉ

Ex. Interne des Hôpitaux de Paris
Chef de Clinique à l'Ecole Dentaire Française

Assistant Ա. Տ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ *chir. dent. D.E.D.F.*

ԽՆԱՄՈՒԱԾ ԱՇԵԱՏԱՆՔ ԵՒ ՉԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆ

Սոյն յայտարարութիւնը ներկայացնողին հարիւրին 10 զեղչ

կ'ընդունի 9 - 12 եւ 2 - 7 Հեռախօս Inv. 27 - 95

28 Avenue d'Orléans
Métro Denfert Rocherau ou Mouton Duvernet

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒՈՑ ԱՌԹԻԻ

ՍՐՇԱԿ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՁԱՏՈՒՆԸ

ԲԱԺԱՆԻԿ ՄԵԾ ԶԵՂՉ ՄԸ ԿԱՏԱՐԱԾ Է ԻՐ ԳԻՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՑ

Միմիայն 45 ֆրանքի փոխարէն պիտի ունենաք 12 զեղարուեստական քարթ փոսթալ եւ մէկ ակրանտիսման, որոնց իրական արժէքն է 125 ֆրանք։

Օգտուեցէ՛ք այս առիթէն դիմելով՝

Studio ARAX, 9 rue Papillon Paris.
Métro: Cadet Tél. Prov. 49 - 34

Մ. ՀՐԱՉԵԱՆ

11, Rue FLEGIER. MARSEILLE. Tél. 1 - 59

ԹԷՅ ՀՐԱՉ

Ներածում եւ արտածում ամէն տեսակ նպարեղէններու, Պուլկարական քաշքաշավաղ, Պոլսական եւ Յունական ամէն տեսակ գոնսերվաներ, Ձիթապտուղ, Իղմիրի չամիչ, տերեւ, ճերմակ պանիր, քաշէր եւ համեմներ։

Raki ERIVAN. p. r.

Ներկայացուցիչ **NIEL** ճերմակ պանիրի ընկերութեան։

ԹԵՅԻ ՆԱՎՐՈՒԶԵԱՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1880ԻՆ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ ԱՄԷՆ ԵՐԿՐԻ ԹԷՅԵՐՈՒ

ՈՒՂՂԱԿԻ ՆԵՐԱԾՈՒՄ կապոյտ եւ ղեղին ծրարներու մէջ surprise նուէրներ կը գտնուին։

ԴԻՄԵԼ.—
COMPTOIR DES THÉS YAVROU
23, Rue Sénac — MARSEILLE Tél. COLBERT 25 - 27

T. S. F.

SUPERHETERODYNE BAPST 5 et 7

(Ամերիկեան կազմած)

Վերջին կատարելագործութիւն, Ամէնգեղիօրէն աժան գին։

Loterie Nationaleի *յառաջիկայ* **tirages**ներէն *ձեր միլիոնատէր ըլլալուն լաւը անմիջապէս իմանալու համար փութացէք գնել 5 կամ 7 յատկոց* **pick - up**ի **prise**ով *անզուգական այս* **postes**երէն։

Դիմել անձամբ կամ նամակաւ Փարիզի Ecole Pratique de Radioélectricité*էն վկայեալ եւ նախկին* (Essayeur Radio-Vitus) *ի՝*

ՊԱԹԻՍԱՔ Կ. ՔԵԱՀԵԱԵԱՆԻ

4, Square Paul Bert Asnières (Gares Bois-Colombes) Seine:

(Gare St. Lazareէն *մինչեւ հասցէին վայրը* 12 *վայրկեան*)։

ԽՈՀԱՐԱՐ Կ'ՈՒԶՈՒԻ

ԼԻՒՔՍ *ճաշարանի մէջ աշխատելու համար շատ վարպետ խոհարար մը կ'ուզուի որ գիտնայ նաեւ պատրաստել խմորեղէններ եւ անուշեղէններ։*

ԴԻՄԵԼ. ***ՍՈՒՐԻԷՆ ՍԱՐԳՈՒԻՄԱՆԵԱՆԻ***

ՃԱՇԱՐԱՆ ՏԱՄԱՍ

4 Trav. du Mont de Piété. MARSEILLE

THÉS DES DEUX EMPIRES

IMPORTATION DIRECTE du Planteur au Consommateur

ԹԷՅԻ ՄԻԱԿ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ

Լաւագոյն տեսակներ՝ ձիւնական, ՀՆդկական, Սէյլանի եւլն., եւլն. Թէյերու՝ անմրցելի գիներով։

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՁԵՂՉ հայ նպարավաճառներու եւ մարշէճիներու

Անգործ՝ բայց աշխատասէր հայրենակիցներու համար գեղեցիկ առիթ մը, որուն օգտակիր ճարելու, ծախելով **Thés des Deux Empires** *թէյերէն։*

ԴԻՄԵԼ՝ ՏԷՕՎԼԷԹԵԱՆ ՏԱՆ

5, Rue Mayran (Square Montholon), Paris (9e)

ՅՕՒՇԱԼՏԻՏՐ

Զ. Ո. ՄԻՈՒԹԵԱՆ Փարիզի մասնաճիւղին շաբաթական դասախօսութիւնը այս Հինգշաբթի երեկոյ ժամը 9ին, Թլսրիայի վերնայարկը։

Դասախօս Պ. Մ. Վրացեան, նիւթը Հ. Ց. Դաշնակցութիւնը։ Կը հրաւիրուին ամէնքը։

Imprimerie A. DER (AGOPIAN)
17, Rue Damesme — PARIS (13e)
Le Gérant : H. STEPHAN

Միլանի մէջ «Ծառաջ» կը ծախուի
Պ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆԻ ՄՕՏ **3, Via Passerelle**

ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆՆԵՐ

51, Avenue Pasteur, Bécon-les-Bruyères *կայարանին ճիշդ դիմացը. սենեակ եւ խոհանոց։ Գին՝ խիստ չափաւոր։ Այցելութեան եւ տեղեկութեանց համար դիմել՝ գոնապանին տեղւոյն վրայ կամ* Girard Frères. 48 rue Sainte Anne, Paris.

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՑԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

(Fondé en 1925) R. Seine 276.286

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian

Rédaction & Administration

17, Rue Damesme PARIS (13e)

Téléphone : Glacière 15-70

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆԻՆ ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԻՆ

(ԵՐԹԵԼԻԿ ՀԱՄԱՐ՝ Métro : TOLBIAC)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՊԱՏՄԱՆՆԵՐ.—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ԵՌԱՄՍԵԱՅ
Ֆրանսա եւ գաղութներ	140 ֆրանք	70 ֆրանք	35 ֆր.
Անգլիա, Եգիպտոս, Զուիցերիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 ֆրանք	100 ֆրանք	—

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 14 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

14 Décembre 1933

9ՐԴ ՏԱՐԻ Թիւ 2369

Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ԵՐԷԿ ԵՒ ԱՅՍՕՐ

—.—

« Թէչքիլաթը Մախսուսէ »ի առաջին գլուխն ենք տակաւին, եւ արդէն վարագոյրը կը բացուի :

Մինչեւ հիմա հրատարակուած մասերուն մէջ, աչքի կը զարնեն երկու հիմնական իրողութիւններ.—

1. Վրացիներուն (քրիստոնեաներո՛ւն) գործակցութիւնն ու գանազան յանձնառութիւնները՝ ի նպաստ Թուրքիոյ :

2. « Թէչքիլաթը Մախսուսէ »ի, բուն բառով՝ « Իթթիհատ – Թէրաղգը »ի կանխորոշ ծրագիրը՝ տեղահանութեանց եւ ջարդերու մասին :

Ա՛ս այժմ մէկդի դնելով Վրացիներու խնդիրը, որուն գանգան ծալքերը դեռ նոր պիտի բացուին, խօսինք երկրորդ կէտի մասին :

Շանաւտակ Պէհա Շաքիրը, որ գլխաւոր հոգին է այս արիւնածարաւ գործունէութեան, 1914 սեպտեմբեր 3ին ծածկագիր նամակ մը կը ստանայ կաթոլիկէ հրէչէ մը, Հիլմի պէյէն :

Այդ միջոցին, Թուրքիան դեռ չէր մասնակցած պատերազմին : Տակաւին չկար « բանակին թիկունքը պաշտպանելու » խնդիր : Եւ սակայն,— Հիլմի պէյն է որ կը գրէ.

— « Երկրէն դուրս հետապնդուելիք նպատակին չափ, ԵՐԿՐԷՆ ՆԵՐՍ ՈՒՆ ՓԱՑՈՒԻԵԼԻՔ ԱՆՁԵՐ ԿԱՆ : Մենք այս տեսակէտը կը հետապնդենք » :

Այդ միջոցին, Հ. Յ. Դ. ընդհ. ժողովը կը գումարուէր Կարնոյ մէջ, բոլորովին բացայայտ, եւ օրինական արտօնութեամբ :

Իթթիհատը ինք մասնաւոր պատուիրակներ ղրկած էր, բանակցելու համար, ի նախատեսութիւն պատերազմի :

Դաշնակցութիւնը առանց վերապահութեան պարզած էր իր տեսակէտները Նաճի պէյին, որ կ'առաջարկէր հայկական հրոսակներ կազմել եւ Կովկաս արշաւել...

Այսօր ի՞նչ կը կարդանք « Թէչքիլաթ »ի պատմութեան մէջ.

— « Այս Հայերը, նոյնիսկ երբ կարին կը գտնուէին, երբեմ չէին ծածկեր իրենց դաւանանական մտածումները ու չէին ֆաշուեր յաճախ ըսել թէ Ռուսերը իրենց խոստացած են Հայաստան մը որ իր մէջ պիտի պարունակէ Տրապիզանը, Երեւանը, Նախիջեւանը, Կարինը, Վանը, Խարբերդը, Ալէքսանտրէթի նահանգը » :

Բայց այս վրան – բաց ստուերը չէ որ կը զբաղեցնէ մեզ :

Իրրեւ թէ՝ Պէհաէտտին Շաքիր կարին հասնելէ վերջն է որ կ'իմանայ թէ « Հայոց Դաշնակ կուսակցութեան պատկանող ակառաւոր պետերը հոն կը գտնուին » : Եւ ջղագրգռուելով անոնց գաղտնի» ժողովներէն, զինուորական եւ քաղաքային իշխանութեանց ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ :

— « Ասոր վրայ, հայ պատուիրակները ոստիկան – զինուորներու ընկերակցութեամբ, սահմանէն դուրս հանուած էին : Երբ դաշնակ պետերը հետզհետէ յետոյ, կրնա՞նք ճակատաբաց յայտարարել թէ՝ մեր հին ունակութիւնները ալ թաղուած են այդ օրերու պատմութեան հետ :

Պատասխանը վինտեցէք օրուան « ազգային » մամուլին մէջ, միթինկներուն, ճառերուն եւ թռուցիկներուն մէջ :

Ձեզի այս պատկերն ունէր մեր ազգային – կուսակցական կեանքը, 1913 – 14ին ալ :

Ձեզի այսպէս իրար կը զգէնինք մենք, մինչ թշնամին իր պատանին մէջ քաշուած, կ'որոճար, կը ծրագրէր, « չէթէ »ներ կը կազմէր ու կը գործէր :

Ո՛ր եւ է արժէք չունի այն առարկութիւնը թէ այժմ ազատ ենք քրքական լուծէն, թէ թշնամին չի կրնար հասնիլ մեզի :

Թշնամին ամէն տեղ է այսօր ալ : Ան իր թաթը երկարած է մինչեւ մեր հեռաւոր գաղութները, եւ կ'որոճայ ու կը գործէ ներսէն թէ դուրսէն :

Թշնամին չարախինդ քրքիջներ կ'արձակէ ներսէն թէ դուրսէն, դիտելով հրաշափառ ցուցահանդէսը հայկական իմաստասիրութեան...

Շ.

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ...

oooooo

Անձրե՞ւ կը տեղայ Մարսէյլի մէջ : Անձրեւ՝ թռուցիկի եւ թուղթ փամփուշտներու, փոխադարձ լուտանքի և վարկաբեկման :

Եւ այս ամիսներէ ի վեր :

« Ճառաջ » անգամ մը առիթ ունեցաւ հարեւանցի դիտողութիւն մը ուղղելու այս խելագարութեան առթիւ : Ըսաւ ու անցաւ :

Ի՞նչ օգուտ : Որովհետեւ ոչ թուղթգրիչը կը պակսի, ոչ ալ տպարանը, թռուցիկներու « ճարտարարուեստը » երթալով զարգացաւ եւ կատարելագործուեցաւ : Նոյն իսկ թուղթը բաւեփոխուեցաւ :

Ահա վերջինը,— շէ՞ղ թուղթի վրայ (փափիէ ֆուշէ), ձեռագիր նամակներու արտանկարումով եւ պատկերազարդ...

Որո՞ւ դէմ.— Վեղարաւորի մը : Ի՞նչ նպատակով.— Ապացուցանելու համար թէ աղջիկ մը կը սիրէ :

Ցետո՞յ,— բայց մնացեալը մի՛ հարցնէք :

Մնացեալը,— բայց դուք մայր չէ՞ք ունեցած, պարոններ, երբ հրապարակաւ, ամուսնով եւ լուսանկարով բերնի ծամոց կը դարձնէք դժբախտ կին մը :

Ո՞վ իրաւունք տուաւ ձեզի խաղալ նոյնիսկ մեղաւոր կնոջ մը պատիւին հետ :

Ո՞վ սորվեցուց այս գարշելի արհեստը :

...Եղածը եղած է : Կը մնայ որ սիրատոչոր վեղարաւորը՝ իսիֆ վերջ դնէ այս « հրապարականախատ գայթակղութեան » — ինչպէս պիտի ըսէր Օրմանեան —եւ տուն – տեղ ըլլայ, մեկդի նետելով փիլոնն ու վեղարը :

Տարրական պահանջ է այս, փրկելու համար ոչ միայն իր պատիւը, այլ եւ զոհը, ո՛վ որ ալ ըլլայ :

Տեղը չէ՞ կրկնել հարցումը,— ո՞ւր իջար, ո՞ւր իջար, Մարսէյլ...

ՎԱՀԷ

ԹՐՔԱԿԱՆ ԲԱՄՊԱԿԸ ԵՒ ԻՐ ՄՐՑԱԿԻՑՆԵՐԸ

»»»·«««

« Ճուսհուրիէթ » կը գրէ.—

Կատարուած վիճակագրութեանց համաձայն, ընթացիկ տարուան 10 ամիսներու ընթացքին զանազան օտար երկիրներ արտահած ենք 1,244,436 ոսկի արժէքով 3,549,271 ֆիլօ բամպակ : Մինչդեռ, անցեալ տարի նոյն ժամանակամիջոցին մեր բամպակի արտածումը 3,109,774 ոսկի արժէքով 10,169,788 ֆիլօ էր : Տարբերութիւնը շատ մեծ է ու նուազումը երկու երրորդն է :

Այս նուազման պատճառները շատ են, նախ՝ մեր հունձքը վերջին երկու տարիներու ընթացքին ֆիչ եղաւ : Ներքին ճարտարարուեստի պահանջը հետզհետէ կ'աւելնայ, եւ, այդ կերպով, տեղական բամպակներուն համար՝ մեր երկրին մէջ սպառումի դաշտը կ'ապահովուի :

Այսուհանդերձ, մեր հունձքին կարեւոր մասը արտածումի կը կարօտի : Մինչեւ այժմ մեր բամպակներուն յաճախորդները մեր դրացիները, բայց մանաւանդ խորհրդային Ռուսիան եւ Ցուսլաստանն էին : Բայց, այս եղանակին գրեթէ բամպակ չարտածեցինք Ցուսլաստան : Սակայն, նոր յաճախորդ մը ելած է, ասիկա Ճափոն է, անիկա այս եղանակի ընթացքին 498000 ոսկիի բամպակ գնեց : Ճափոնը աշխարհի մեծագոյն գնորդն է բամպակի : Եւ սակայն, Ամերիկա եւ Հնդկաստան շատ մօտ են Ճափոնի, որով փոխադրական ծախքը ֆիչ է՝ այդ երկիրներէն մինչեւ Ճափոն, ինչ որ կրնայ մրցիլ մեր բամպակին համար ըլլալիք ծախքին հետ : Ասկէ զատ, մեր բամպակը « ամպալաժ »ի տեսակէտէն ալ ետ կը մնայ Ամերիկայէն եւ Հնդկաստանէն : Միջազգային հրապարակին վրայ մրցելու համար առաջին պայմանն է աւելի ածան տալ : Որով, պէտք է որ մեր բամպակները աւելի ածան ապրանք ըլլան :

ՕՏԱՐ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

— o —

Վիճակագրութեան մը համաձայն, Թուրքիոյ մէջ գոյութիւն ունեցող օտար դրամագլուխներէն մեծագոյնն է ֆրանսականը : Այդ դրամագլուխին գլխաւոր մասը կը գտնուի երկաթուղիներու եւ հանքային ընկերութեանց մօտ : Մնացեալը՝ առեւտրական ճիւղերու մէջ :

Ֆրանսական դրամագլուխին գումարը 150 միլիոն ոսկի է :

Երկրորդ տեղը կը գրաւէ պելժիական դրամագլուխը : Այս դրամագլուխին ընդհ. գումարն է 55 միլիոն ոսկի : Պելժիական դրամը կը բանի հանքային շինութեանց մէջ : Ատաղձագործական ճիւղերու մէջ կայ 8ուկէս միլիոն ոսկի :

Ամերիկեան դրամագլուխը երրորդ տեղը կը բռնէ : Այդ դրամագլուխին մեծ մասը ծխախոտի գործին յատկացուած է : Նաեւ՝ իճմիաշարժի կազմածներու :

Իտալական դրամագլուխը չորրորդն է : Անիկա կեդրոնացած է ծովային առեւտուրին եւ ածուխի գործին մէջ :

Հինգերորդ կուգայ անգլիական դրամագլուխը : Ըստ պատմական ճնճղուկեան մը, Թուրքիոյ մէջ առաջին անգամ անգլիական դրամագլուխը մտած է : Թուրքիոյ մէջ երկաթուղիի դրամ յատկացնողները ամէնէն առաջ Անգլիացիները եղած են : Առաջին գիծը եղած է Իզմիր – Պայանտըր (1856ին) : Ցետոյ այդ գիծը Ֆրանսացիները գրաւած են :

Աւելի վերջ կուգան զուիցերիական եւ յունական դրամագլուխները : Զուիցերիականը մեծ մասով ապահովագրական գործերու յատկացուած է : Իսկ յունականը՝ ներածումի եւ արտածումի : Պատերազմէն առաջ, գերմանական դրամագլուխը կը մրցէր ֆրանսականին եւ պելժիականին հետ, իսկ այժմ շատ ետ է :

1934 յունուար 10ին կը կատարուի 4րդ վիճակահանութիւնը

« ՅԱՌԱՋ » գրած է ՁՈՐՍ տոմսեր, Ֆրանսայի Ազգ. վիճակախաղէն : Այս վիճակահանութենէն օգտուելու իրաւունք ունին բոլոր անոնք որ,

1933 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ՁՈՐՐՈՐԴ ՇԵՐՏԻ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

1.— Նոր բաժանորդ կը գրուին ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ :

2.— Կը նորոգեն իրենց բաժնեգիրը, ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ :

ԱՀԱ ՄԵՐ ԳՆԱԾ ՁՈՐՍ ՏՈՄՍԵՐՈՒՆ ՇԱՐՔԸ ՈՒ ԹԻՒԵՐԸ.-

ՁՈՐՐՈՐԴ ՇԵՐՏԷՆ (4e tranche)

շարք	S	թիւ 99,412
շարք	T	թիւ 78,009
շարք	S	թիւ 99,415
շարք	D	թիւ 52,152

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՏԵՂԻ ԿՈՒՆԵՆԱՅ 1934 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 10ԻՆ

Վ ԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Իրպա չահին հրամանով, ձերբակալուեցաւ Սարոար Ազաս, Պարսկաստանի պատերազմական նախարարը, իր 16 ազգականներուն եւ հետեւորդներուն հետ : Միեւնոյն առեն ձերբակալուեցան Պախթիարի ցեղին երեւելիներէն քանի մը հոգի : Այս վերջիններէն Ամիր Ճանկ, նախարարին եղբայրը եւ Ամիր Հիւսէյին խան երեսփոխան են, բայց զրկուեցան իրենց ապահովութենէ : Բոլորը մէկ ամբաստանուած են թէ պետութեան համար վնասակար գործերու խառնուած են : Իրագեկներ կը կարծեն թէ մեղադրանքը զրամական խնդիրներու կը վերաբերի : Ձերբակալուած է նաեւ Խալամ – իլ – Միւլք, Ֆարսի արար ցեղերուն պետը :

Շահը, որ վերջերս պոյոտի եղած էր Ատրպատականի նահանգին մէջ, մօտերս պիտի երթայ Խուժստան, աչքէ անցընելու համար երկաթուղիի չինութիւնները :

ԱՆՋԱՏԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐԸ ՈՒԿՐԱՆԻԱՑԻ ՄԷՋ

—.—

ՎՏԱՆԳԸ ՉԻ ԱՆՀԵՏԱՑԱՒ

Վերջերս մանրամասն տեղեկութիւններ հաղորդեցինք Ուկրայնայի համայնավար կուսակցութեան ծոցին մէջ երեւան եկած ազգայնական – անջատական շարժումներու մասին, քաղելով Մոսկուայի պաշտօնաթերթերէն :

Նոր տեղեկութիւններ կը հաստատեն թէ վտանգը չէ անհետացած, հակառակ ձեռք առնուած խստութեանց : Լուրի մը համաձայն, Քիէվի 65,000 համայնավարներէն 10,000ը վտարուած են կուսակցութենէն : Ասկէ զատ, մօտերս պիտի դատուին Խարքովի համալսարանին վարիչներէն 12 հոգի, որոնք ամբաստանուած են իբրեւ մեղսակից Ուկրայնայի ազգային եւ անջատական շարժման : Խորհրդային թերթերը կ'ըսեն թէ անջատական շարժման կեդրոնն է Ուկրայնայի գիւղատնտեսութեան ակադեմիան :

⁂ Խորհրդային մամուլը հրատարակեց Պ. Պոստեչեւի ընդարձակ ճառը՝ անջատական շարժման մասին : Այս ճառին մէջ, կը յիշուին անունները շարք մը ականաւոր համայնավարներու, որոնք ձերբակալուեցան վերջերս, իբրեւ դրդիչները անջատական շարժման : Անջատականները կ'ամբաստանուին թէ սով կազմակերպած են, դժգոհութիւնը արծարծելու եւ համայնավարական իշխանութիւնը վարկաբեկելու համար : Անոնք ձեռք առնելով հոդագործական եւ կրթական պաշտօնաստուններ, Մոսկուայի դէմ լարած են ուսուցիչները, ուսանողները եւ գիւղացիները : 1200 հարընտիր համայնավարներ ամբողջ մէկ տարի պայքարած են ասոնց դէմ, հանուելով դեկավար դիրքերէ, բայց դեռ մաս մը կը մնայ եւ « պէտք է ջախջախուի » :

Այսքանն ալ կը վկայէ թէ պայքարը չէ վերջացած տակաւին :

Բայխաբակը բացուեցաւ եւ փակուեցաւ

ՆԻՍՏԸ ՀԱՋԻԻ 8 ՎԱՃՐԿԵԱՆ ՏԵՐԵՑ

Գերմանիոյ նոր խորհրդարանը բացուեցաւ դեկտեմբեր 12ին, նախագահութեամբ Պ. Կէօրինկի : Ամբողջ նիստը տեւեց եօթը վայրկեան եւ 30 երկվայրկեան : Հիթլէր բացակայ էր : Նախագահը խօսքը տուաւ ներքին նախարար Պ. Ֆրիքի, որ ցանկ մը առաջարկեց, դիւանին ընտրութեան համար :

Նախագահը.— Թող ոտքի ելլեն այն երեսփոխանները որ համաձայն են այս ցանկին :

Բոլորը մէկ ոտքի ելան եւ ցանկը քուէարկեցին :

Միեւնոյն ձեւով ընտրուեցան 12 քարտուղարները : Ցետոյ նախագահը խրատաւութիւն խնդրեց զանազան յանձնաժողովներ նշանակելու համար : Ոչ ոք ընդդիմացաւ : Ցետոյ Պ. Կէօրինկ չնորհակալութիւն յայտնեց երեսփոխաններուն վստահութեան համար, չմոռնալով ձագկել նախորդ խորհրդարանը :

Նիստը փակուեցաւ երեք « կեցցէ »ներով, ի պատիւ գերման ժողովուրդին :

Դիւանագիտական տեսակցութիւններ

Պ. Փոլ Պոնկուր Լեհաստան կ'երթայ

Ամբողջ քաղաքական աշխարհը լարուած ուշադրութեամբ կը հետեւի դիւանագիտական երթեւեկներուն եւ տեսակցութիւններուն :

Ցրանսական կառավարութիւնը պաշտօնապէս հաղորդեց լեհական կառավարութեան՝ թէ Պ. Փոլ Պոնկուր վարչապետ պիտի այցելէ մօտերս :

Այս երկրորդ անգամն է որ Ցրանսայի արտաքին նախարարը Լեհաստան կ'երթայ : Առաջին անգամ գնաց իբրեւ երեսփոխան : Այս անգամ կ'երթայ իբրեւ նախարար, ամրապնդելու համար երկու երկիրներուն յարաբերութիւնները, մանաւանդ որ Լեհաստան վերջերս շատ մօտեցաւ Պերլինի եւ Մոսկուայի :

⁂ Եուկոսլավիոյ թագաւորը առջի օր ունկնդրութեան ընդունեց Պուլկարիոյ վարչապետը եւ երկար խօսակցութիւն մը ունեցաւ : Պորիս թագաւորն ալ իր կարգին ընդունեց Եուկոսլավիոյ արտաքին նախարարը :

Ալեքսանդր թագաւորը Սոֆիա պիտի երթայ յունուարի վերջերը, ընկերակցութեամբ արտաքին նախարարին :

⁂ Իտալիոյ արտաքին նախարարութեան խորհրդականը բացառիկ պատիւներով ընդունուեցաւ Պերլինի մէջ : Հազիւ հանդստացած, երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ Գերմանիոյ արտաքին նախարարին հետ : Ցետոյ կարդով այցելեց միւս նախարարներուն : Երեկ ընդունուեցաւ նախագահ Հինդենպուրկի կողմէ, իսկ այսօր պոյոտ մը պիտի կատարէ մինչեւ Քէօլն եւ Միւնիխ : Կ'ըսուի թէ Լոնտոն ալ պիտի երթայ :

⁂ Պ. Փոլ Պոնկուր նախարարական խորհուրդին մէջ տեղեկութիւններ տուաւ դիւանագիտական տեսակցութեանց մասին : Բոլոր խօսակցութիւնները կը դառնան Գերմանիոյ վերազինման եւ դաշնագիրներու վերաքննութեան չուրջ :

⁂ Պուլկարիոյ թագաւորն ու թագուհին երեկ մեկնեցան Պելգրատէն : Արդիւնքը եղած է՝ փոխադարձ գործակցութեան յանձնառութիւն :

—.—

ՅՈՒՐՏԸ ՄԵՂՄԱՑԱ.— Ձերոյէն վար մինչեւ 12 աստիճան իջնելէ յետոյ, ցուրտը սկսաւ մեղմանալ Փարիզի մէջ : Այսօրուան համար կը նախատեսուի զերոյէն վար չորս :

ԹՈՒՐՔ-ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԽՄԲ.— Հոկտեմբեր 29ին, էնվեր-յական իշխանութիւնը ծափ ու ծնծղայով տօնեց թրքական հանրապետութեան տասնամեակը: Եւ ընկերութիւն մէջ ցուցադրուեցաւ թուրք – խորհրդային յարաբերութեանց մանրամասնութիւնները: Այդ գլուխն է, որ աննշան յապաւումներով կուտանք ստորեւ, մեր երիտասարդ աշխատակից Նիկ-Բաղալեանի թարգմանութեամբ.—

Ա.

Բոլշեւիկեան վարչաձեւի հաստատումը Ռուսաստանում իր հետ բերեց նաեւ արմատական բեկում ցարական ծանօթ արտաքին եւ ազգային քաղաքականութեան մէջ: 1917 նոյեմ. 24ի հրովարտակը(*) Ռուսաստանի մահմեդականներին շնորհեց ազգային – մշակութային ինքնավարութիւն եւ ջնջեած յայտարարեց ցարական դաշնագրերը հարեւան մահմեդական երկիրների՝ Թուրքիոյ եւ Պարսկաստանի հետ: Իսլամ աշխարհը այդ հրովարտակով հրաւիրուում էր աղատագրել եւրոպական աշխարհակալութեան կապանքներից, բայց բոլշեւիկեան Ռուսաստանը հեռու էր քաղաքականութեան այս փոփոխութեամբ համուրջ ձգելու իր եւ երիտասարդ Թիւրքերի կառավարութեան միջեւ, որ նոյնպէս աշխարհակալ էր եւ դրամատիրական հիմքերի վրայ էր դրուած: Մոսկուան կարուկ ու վճռական ձեւով մերժեց երիտասարդ Թիւրքերի ծրագիրները՝ օսմանեան կայսրութեան միացնել Ռուսաստանի թրքական ցեղերը: Բոլշեւիկ Ռուսաստանը ուզում էր Իսլամի օգնութեամբ խորտակել Անգլիոյ դիրքերը Ասիայում, բայց ոչ մի դէպքում համաձայն չէր մի նոր Մեծ Թուրքիա ըստեղծելու ի հաշիւ ցարական Ռուսաստանի հպատակ կամ ազդեցութեանը ենթակայ իսլամ ժողովուրդների:

Թուրքիան ինքը պէտք է յեղափոխականացուէր իր աշխարհակալ կառավարութիւնից, խօսքը կուտանիք արեւելեան գործերուն ֆաջածանօթ գերման դիւանագէտ Ցիմմէհին, որ կարեւոր պաշտօններ վարած է արեւելքի մէջ, եղած է Պէյրութի ընդհանուր հիւպատոս: Այժմ Գերմանիոյ դեսպանն է Աֆղանիստանի մէջ: Առաջին աղբիւրէ ֆաղուած տեղեկութիւններու հիման վրայ ֆանի մը տարի առաջ լոյս ընծայած իր «Նոր Թուրքիան» հատորին մէջ, Ցիմմէհն կը ներկայացնէ թուրք – խորհրդային յարաբերութեանց մանրամասնութիւնները: Այդ գլուխն է, որ աննշան յապաւումներով կուտանիք ստորեւ, մեր երիտասարդ աշխատակից Նիկ-Բաղալեանի թարգմանութեամբ.—

Բոլշեւիկեան վարչաձեւի հաստատումը Ռուսաստանում իր հետ բերեց նաեւ արմատական բեկում ցարական ծանօթ արտաքին եւ ազգային քաղաքականութեան մէջ: 1917 նոյեմ. 24ի հրովարտակը(*) Ռուսաստանի մահմեդականներին շնորհեց ազգային – մշակութային ինքնավարութիւն եւ ջնջեած յայտարարեց ցարական դաշնագրերը հարեւան մահմեդական երկիրների՝ Թուրքիոյ եւ Պարսկաստանի հետ: Իսլամ աշխարհը այդ հրովարտակով հրաւիրուում էր ազատագրել եւրոպական աշխարհակալութեան կապանքներից, բայց բոլշեւիկեան Ռուսաստանը հեռու էր քաղաքականութեան այս փոփոխութեամբ համուրջ ձգելու իր եւ երիտասարդ Թիւրքերի կառավարութեան միջեւ, որ նոյնպէս աշխարհակալ էր եւ դրամատիրական հիմքերի վրայ էր դրուած: Մոսկուան կարուկ ու վճռական ձեւով մերժեց երիտասարդ Թիւրքերի ծրագիրները՝ օսմանեան կայսրութեան միացնել Ռուսաստանի թրքական ցեղերը: Բոլշեւիկ Ռուսաստանը ուզում էր Իսլամի օգնութեամբ խորտակել Անգլիոյ դիրքերը Ասիայում, բայց ոչ մի դէպքում համաձայն չէր մի նոր Մեծ Թուրքիա ըստեղծելու ի հաշիւ ցարական Ռուսաստանի հպատակ կամ ազդեցութեանը ենթակայ իսլամ ժողովուրդների:

Թուրքիան ինքը պէտք է յեղափոխականացուէր իր աշխարհակալ կառավարութիւնից, որովհետեւ գործերուն ֆաջածանօթ գերման դիւանագէտ Ցիմմէհին, որ կարեւոր պաշտօններ վարած է արեւելքի մէջ, եղած է Պէյրութի ընդհանուր հիւպատոս: Այժմ Գերմանիոյ դեսպանն է Աֆղանիստանի մէջ: Առաջին աղբիւրէ ֆաղուած տեղեկութիւններու հիման վրայ ֆանի մը տարի առաջ լոյս ընծայած իր «Նոր Թուրքիան» հատորին մէջ, Ցիմմէհն կը ներկայացնէ թուրք – խորհրդային յարաբերութեանց մանրամասնութիւնները: Այդ գլուխն է, որ աննշան յապաւումներով կուտանիք ստորեւ, մեր երիտասարդ աշխատակից Նիկ-Բաղալեանի թարգմանութեամբ.—

*Ա.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԻ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

(1933 թեկտ. 1 — 2)

Ամենայն հայոց կաթողիկոսի հրամանով Հայկական գեղարվեստի հինգերորդ տարեդարձի առթիվ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի մեջ տեղի ունեցան հանդիսություններ, որոնց մասին մենք արդեն հաղորդել ենք մեր նախորդ համարներում։ Այդ հանդիսությունների ընթացքում Մայր Աթոռի Ս. Գևորգյան մատուռում տեղի ունեցավ հոգեհանգստյան պատարագ՝ հանգուցյալ նկարիչների հոգիների հանգստության համար։ Պատարագից հետո Ս. Գևորգյան մատուռի առջև կատարվեց հոգեհանգստյան կարգ։ Ապա Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը, Ս. Էջմիածնի վեհարանի դահլիճում, ընդունելություն տվեց հրավիրված հյուրերին։ Ընդունելության ներկա էին Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը, Ս. Էջմիածնի միաբանության անդամները, հոգևորականության ներկայացուցիչները, Հայկական գեղարվեստի հինգերորդ տարեդարձի կազմակերպիչ հանձնաժողովի անդամները, հրավիրված հյուրերը, մամուլի ներկայացուցիչները։

Ընդունելության ժամանակ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը ողջունեց հավաքված հյուրերին և ասաց հետևյալ խոսքը.

— Ողջունում եմ ձեզ, սիրելի հյուրեր, որոնք ներկա եք եղել Հայկական գեղարվեստի հինգերորդ տարեդարձի հանդիսություններին։ Ուրախ եմ, որ ձեզ հետ ներկա են նաև մեր ազգի ներկայացուցիչները

Ց. Փարիզ եւ արուարձաններ

Հ. Դ. ՓԱՐԻԶԻ, ԻՍԻ-ԼԷ-ՄՈՒԼԻՆՈՅԻ, ԱՆԻԷՌ-ՊՈՒԱ-ՔՈԼՈՆՊԻ, ԱՌՆՈՒՎԻԼ-ՍԱՐՍԷԼԻ, ԱԼՖՈՐՎԻԼԻ, ՔԱՇԱՆ-ՊԱՆԵԷՕի կոմիտէները ընդհանուր ժողովի կը հրաւիրեն իրենց ընդհանուր ժողովի կը հրաւիրեն իրենց շրջանի բոլոր ընկերները այս կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 2ին Սօսիէթէ Սավանթի **D** սրահին մէջ **8, rue Danton, Métro Odéon**: կարեւոր զեկոյցներ:

ԱՆԻԷՌ-ՊՈՒԱ-ՔՈԼՈՆՊԻ «Վիշապ» ենթակոմիտէի դասախօսական ժողովը տեղի կ'ունենայ վաղը Ուրբաթ երեկոյ ժամը 8.30ին։ Պէգօնի կայարանին դիմացի սրճարանին մէջ։ Կը դասախօսէ ընկեր Ս. Վրացեան։ Կը հրաւիրուին բոլոր ընկերներն ու համակիրները։

ՇԱՒԻԼԻ «Արդուէեան» խումբի ժողովը այս կիրակի երեկոյ ժամը 9ին սովորական հաւաքատեղին։

Գաւառ

ԼԻՈՆԻ կոմիտէն ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները վաղը Ուրբաթ երեկոյ ժամը 8.30ին Հ. Յ. Դ. «Զարդարեան» Գրադարանի սրահը։ Կարեւոր օրակարգ։ Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը անհրաժեշտ է։

ՄԱՐՍԷՅԼԻ «Քրիստափոր» խումբի ժողովը այսօր Հինգշաբթի երեկոյ ժամը 8.30ին սովորական հաւաքատեղին։ Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտադիր է։

ՇԱԼԼԷԹի «Բաբկէն-Սիւնի» խումբին ընդհ. ընկերական ժողովը այս կիրակի առաւօտ ժամը 10ին ընկ. Պաղտասարեանի բնակարանին մէջ։

ՊՈՒԼՕՒԱՐ ՕՍՏՕի (Մարսէյլ) «Վահանեան» ենթակոմիտէն ընդհանուր ժողովի կը հրաւիրէ իր չորս խումբերու բոլոր ընկերները այս կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 6ին 2 Ճիղ 6ին Պատանեկան Միութեան նոր Գրադարանին մէջ։ Կարեւոր օրակարգ։

ՇՔԵՂ ՅԵՐԳԿՈՑԹ ԵՒ ՏՕՆԱԾԱՌ

Ֆ. Հ. Կ. ԽԱՉԻ ԱՆԿԷՆԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

7 Յունուար կիրակի կէս օրէ վերջ, ճիշդ ժամը **2.30ին**

Salle des Fêtesի *մէջ,* **(Rue du Casino), Enghien**

կը խօսի Տիկին **Շ. ՄԻՍԱՔԵԱՆ**

Կը մասնակցին՝ կոմիտաս երգչախումբը, *Տիկիններ՝* Ջ. Ընքապապեան (*դաշնակ*), Ա. Գեւոնեան (*մեներգ*), Ա. Խէրպէկեան (*դաշնակ*): *Օրիորդներ՝* Ջ. Շահլաւեան (*ջութակ*), Ա. Նալպանտեան (*դաշնակ*): *Պարոններ՝* Ա. Քէչէճեան (*մեներգ*), Ա. Գմբէթեան (*արտասանութիւն*):

ԿԱՂԱՆԴԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ (Հայրենի պատկեր եւ տօնածառ)

Դահլիճներու մասնակցութեան համար՝ մուտք 5 ֆր.։ փոքրերու՝ 3 ֆր.։

Շոգեկառքը Gare du Nord*էն կը մեկնի կէս օրէ վերջ ժամը 13,46ին, 13,56ին, և 14,25ին։ Trinitéէն առնել 54 թիւ հանրակառքը և իջնել Անկէն։*

ԵՐԵԿՈՑԹ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԱԾ ԵՓՐԱՏ ՆՈՒԱԳԱԽՈՒՄԲԻՆ ԿՈՂՄԷ

ԻՐ ՀԱՄՏԱՏՄԱՆ 4ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻԻ

16 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ ՇԱԲԱԹ ԵՐԵԿՈՅ ԺԱՄԸ 9ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԱՌԱՒՕՏ

SALLE LUCIENի ՇՔԵՂ ՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ **13, Rue d'Issy à Billancourt**

Կ'ԱՐՏԱՍԱՆԷ *Պ. Ջ. ՂԱՐԻՊԵԱՆ*, Կ'ԵՐԳԷ *Պ. ՍԵՊՈՒհ ՎԱՐԴԵԱՆ*, ԵՓՐԱՏ նուագախումբը կը նուագէ հայկական եղանակներ, դեկավարութեամբ *Պ. Տ. ՕՆՈՍԵԱՆի*։ Հայկական կովկասեան եւ եւրոպական պարեր։

Տեղի կ'ունենայ ԹԱՆԿՈՅԻ մրցում։

Ձոխ պիւֆէ ժողովրդական գիներով։ Մուտք 5 ֆրանք։

Պիւֆէին տանտէրն է ծանօթ հացագործ ՍՏԵՓԱՆ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ որ խնամքով պատրաստած է ամէն տեսակ լաւորեղէններ, *չհամչճին՝* պաղպաղակներ, եւլն։

ՀԱՂՈՐԴԱԿՑ· ՄԻՋ·— Փոքր վէրսայլէն առնել հանրակառք 23 եւ իջնել **Point du Jour**, թիւ 32 իջնել **Place Nationale**:

ԵՐԵԿՈՑԹ_ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ԿՈՎԿԱՍԱՍ - ՊԱՐՍԿԱՀԱՅԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

Այս շաբաթ երեկոյ ժամը *8.30*ին Brébant Marseillaisի սրահին մէջ *146)148* Chemin de Chartreux

հայկական, ռուսական, կովկասեան եւ լեռնականներու երգեր եւ պարեր։

ձազը կը ղեկավարէ փարիզէն յատկապէս հրաւիրուած Թառիստ՝ *Պ. ԺՕՐԺ ՇԱՀ - ՊԱՐՈՆԵԱՆ*

կը ներկայացուի գաւեշտ-օփերեթ մը թիֆլիզահայերու կեանքէն ղեկավարութեամբ դեր. *ՂԱԶԱՐԵԱՆի* եւ մասնակցութեամբ տիկ. *ՄԻՐՈՒՇի*, Թառիստ *ԺՕՐԺի* եւ ուրիշներու։

ձոխ եւ դիւրամատչելի պիւֆէ։ Պարսկական անկիւն մը։

Կէս գիշերէն վերջ եւրոպական պարեր մինչեւ առաւօտեան ժամը 5ը։

Մուտք այրերու *10* ֆրանք, իսկ կիներու *7* ֆրանք։

Studio MANOUK

116. LA CANEBIÈRE, 116

MARSEILLE **Tél. Gar. 27-85**

երբեք մի մտածէք թէ ինչ պէտք է նուիրել ձեր բարեկամին *Միայն ձեր լուսանկարը՝ պատրաստուած լուսանկարիչ ՄԱՆՈՒԿԷն, ամենալաւ եւ գնահատանքի արժանի նուէրն է որ կ'ուրախացնէ ձեր բարեկամներն ու ազգականները։*

ԱՄԵՆԱԳԵՂԵՑԻԿ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐ ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ

Photo ANI

ՕՐ. ՎԵՐԺԻՆ ՃԱՄՊԱՋ

75, Bld. de la Villette. Métro: Combat

Քարթ ու'իզիտիւէ բրքուշով 6 հատ 5 ֆրանք։

Քարթ փոսթալ 12 » 20 »

Մեծցուած լուսանկարներ բրքուշով

եւ ձուլաձեւ շրջանակով 45 ֆրանք։

ՀԱՅՑԷի ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Նկարչատուն Վ. ՓԱՇԱՊԷՋԵԱՆ

24, rue Forbin, Gardanne

*ԿԱՐՏԱՆի օձոպլուսներու կայարանին ճիշդ դիմացը, Նօթրէր*ին կից Ա. յարկ նոր եւ մաքուր էնսէթլասիոն։ Բոլոր նկարները ելեկտրականութեամբ։ Ինքնութեան թուղթերու նկարները *12* հատը խնամուած բրքուշով՝ *10* ֆրանք։ Նկարչատունը բաց է ամէն օր առաւօտեան ժամը 8էն մինչեւ երեկոյեան 9։

Մաքուր եւ արագ սպասարկութիւն։ Դիմեցէք եւ գոհ պիտի մնաք։

17, Rue Damesme :- PARIS (13e)

Le Gérant : H. STEPHAN **Imprimerie A. DER (AGOPIAN)**

Հայ առեւտրականներ

"Tricotage MOZPIR,,

21 rue des Petits Carreaux Paris (2) **Métro: Sentier**

Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի *արանց, կանանց* եւ *տղայոց* Թրիքոյի տեսակաւոր ճոխ մոդելք, Maille fine եւ Maille Retournée:

Առաջին իսկ այցելութեամբ գոհացում պիտի գտնէք, անմրցելի գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ:

13 ՎԱՐՉՈՒԻ ԵՆ *օգաստուն յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կազ էլեկտր. եւ շոֆաժ.* **13**

rue Pierre Curie, K. Bicêtre. *Métro: Porte d'Italie.*

LOTERIE NATIONALE FRANÇAISE

Ծախու են ԲՈԼՈՐ շերտերէն՝ ամբողջ, կէս, քառորդ եւ մէկ տասներորդ տոմսակներ։

Մէկ տասներորդ տոմսակ ամէն շերտէ **Frs 15**

Դրամը դրկել կամ անձամբ դիմել՝

*Agence Générale LUTETIA*ի

24 RUE CAUMARTIN, Փարիզ (9) **Tél. OPÉRA 82 — 73**

Գրասենեակները բաց են ամէն օր (նաեւ շաբաթ եւ կիրակի) առանց գադարի առաւօտեան ժամը 9ը մինչեւ իրիկուան 8ը։

Կը խօսուի նաեւ հայերէն:

ԿԱՆԽԻԿ ԲԱԺՆՈՐԴՆԵՐ

(«ՅԱՌԱՋ»ի ՀԱԻԱՔԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԿԱԽԱՂԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼՈՒ ԻՐԱՒՈՒՆՔՈՎ)

ՅԱՆԿ ԹԻՒ 4

ԻՍԻ ԼԷ ՄՈՒԼԻՆՕ, Նշան Դաբբաղեան։

ՓՕՆԹԷ, Մկրտիչ Դաբբաղեան։

ՇԱԼԷԹ, Փաւոս Քէշիշեան։

ՊԻՑԵԱՆՔՈՒՐ, Պալտուկեան և Պաղտիկեան։

ՄՈՆԹԷԼԻՄԱՐ, Պատուականեան։

ՓԱՐԻԶ (20), Գ. Ք.։

ՔԱՎԱՅԵՈՆ, Ստեփան Տիլսիզեան։

ՊՕՄՕՆ (Մարսէյլ), Ղազար Վէմեան։

ԱՆԻԷՌ, Տիկ. Զարդարեան։

ԱՆԻԷՌ, Սուրէն Սահակեան։

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Տեղի կ'ունենայ 16 Դեկտեմբեր Շաբաթ երեկոյ, ժամը 9ին

Cercle Militaireի ՇՔԵՂ ՍՐԱՀՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ **2, Ave. PORTALIS (Place St. Augustin)**

ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՐՏՕՆՈՒԹԵԱՄԲ (ՋՕՐ. ԿՈՒՌՈՅԻ)

ՀՈԳ ԱՆԱՀՈՐՈՒԹԵԱՄԲ *Տիկ. Ն. ԳԱՓՕՄՃԵԱՆի*

ԵՒ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ *Պ. Պ. ԷՄՄԷՐԵԱՆի*

Գեղարուեստական խնամեալ բաժին։ Անակնկալներ եւ ակրաքսիօններ, թօմպոլա.— կարգադիր Յանձնախումբը ոչինչ խնայած է իր ամբողջ փայլը տալու համար այս հանդիսին, ուր պիտի ծափահարուի ի միջի այլոց **Mlle DUBERNARD (de l'Opéra)**։ *Յուցադրութիւն երկու վոքրիկ պօքսէրներ. (մանրանկար մը աշխարհի ախոյեանութեան)։*

Նուագախումբը **Cerce Militaire**ի։ *Յունական եւ Սպանիական պարեր։*

Ճոխ եւ դիւրամատչելի պիւֆէ։

ՄՈՒՏՔ 25 ՖՐԱՆՔ

Mme Madeleine DURET
(du Théâtre National de l'Odéon)

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԻ

ՄԵԾ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ-ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

23 Դեկտեմբեր, Շաբաթ գիշեր ժամը 9ին մինչեւ լոյս

ՍՕՍԻԷԹԷ ՍԱՎԱՆԹԻ ՄԷՋ, 8, rue Danton. Métro; Odéon

Կը ներկայացուի ՎԱՀՐԱՄ ՍԱՀԱԿԵԱՆի քրքջալիր քամէտիները

1._ ՅԱԽԻՏԵՆԱԿԱՆ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ

2._ ԻԳՕՍԻՓԷՆՏԷ ՇՈԳԵՆԱԽՈՎ

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

ՆՈՒԱԳ, ԵՐԳ, ՔԼԱՍԻՔ ՊԱՐ

ԼԷՊԼԷՊԻՃԻ ՀՕՐ-ՀՕՐ ԱՂԱՑ ԵՒ *ՕՐԱՐ ԽՈՑԵՑՄԱ* ԳՄԲԷԹԵԱՆԻ ԿՈՂՄԷ

Կը մասնակցին՝ Մատլէն Տիւռէ (*Օպէռայի թատրոնէն*), Տիկին Լաճ Իվեան, Օր. Գիւլպիւլեան, Օր. Թաքուճալա (*Շանթըլէի թատրոնէն*), Օր. Քամպազ։ Պ. Պ. Վ. Սվաճեան, Լեւոն - Յարութ (*Ալթըլիէի թատրոնէն*), Քէչէճեան, Ա. Գմբէթեան եւ Արման Կոթիկեան։

ԱՂԷՍ ԳԻՇԵՐԻՆ ԿԸ ՍԿՍԻՆ ՊԱՐԵՐԸ

ՃՈՒԽ ԵՒ ԱԺԱՆ ՊԻՒՖԷ ԳՕԹԻՑԵՈՆ ԱՆԱԿՆԿԱԼՆԵՐ

Տոմսերը կը ծախուին սովորական տեղերը: **ՄՈՒՏՔ 7.50, 10 15, ԵՒ 25 ՖՐԱՆՔ**

ԽՈՀԱՐԱՐ Կ'ՈՒԶՈՒԻ

ԼԻՒՔՈՒ *ճաշարանի մէջ աշխատելու համար շատ վարպետ խոհարար մը կ'ուզուի որ գիտնայ նաեւ պատրաստել խմորեղէններ եւ անուշեղէններ։*

Դիմել *ՍՈՒՐԻՆ ՍԱՐԳՍՒՄԱՆԵԱՆի*

ՃԱՇԱՐԱՆ ՏԱՄԱՍ

4 Trav. du Mont de Piété. **MARSEILLE**

ՍԵԴՐԱԿ ՍԱՍՈՒՆԻ

Վիրաբոյժ - ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՖԱՔՈՒԼԹԷԷՆ

14 Rue Lagrange, PARIS (5e) Métro St. Michel *կամ* Maubert-Mutualité

ՄԱՄՆԱԳԻՏ ՈՍԿՈՐ ԿՈՒՐՈՆԻ, ՊՈՒԾԻ եւ ԱՏԱՄՆԱՇԱՐԻ

բերնի, լինդերու, ակռաներու խնամք եւ վիրաբուժ. գործողութիւն

Կ'ընդունի ամէն օր, ժամը *9 - 12* եւ կէս օրէ վերջ 2էն *8*: կիրակի եւ տօն օրեր 9էն մինչեւ կէսօր։

ԵԹԷ ՀԱՑՐԵՆԱԲԱՂՁՈՒԹԵՆԷ ԿԸ ՏԱՌԱՊԻՒՔ

ԽՄԵՑԷՔ ԱՆԱՐԱՏ

Raki ERIVAN

ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ ՖԻՐԱՆՍԱՑԻ ՀԱՄԱՐ՝

Société "PEUREUX"

12, Bld. des Vignes, MARSEILLE Téléphone: COLBERT 58-10

ԼԻՈՆԻ եւ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ

D.N.BAHADOURIAN 40 rue Chaponnay. Lyon Rhône)

ՆԻՄԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼ.—

M.M. H. Khatchadourian et Danielian 24, rue Assalit. Nice (A. M.)

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԵՒ ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ

ՀԱՑԿԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ

71, Rue du Fbg. St. Martin, Paris (10e)

Tél. Botzaris 53 - 61 **Métro: Château d'Eau ou Gare de l'Est**

Գիտութեան վերջին մեթոտներով կը բժշկենք՝ վէներական ամէն տեսակի հիւանդութիւններ (ջերմամիզութիւն, ֆրանկախտ եւայլն), մորթի, ղպային, ստամոքսի եւ կանացի հիւանդութիւններ:

Բժշկումը կը կատարուի, X անդրմանիշակագոյն ճառագայթներով եւ էլեքտրականութեամբ: Կը կատարենք մէջի եւ արեան տարրալուծում:

Կը խնամենք ատամի ամէն տեսակի հիւանդութիւններ: Քուբօն՝ սկսած 100 ֆրանքէն, պրիճ՝ ամերիկեան սիստէմով:

Արժէքները շատ մատչելի-մանաւանդ զեղչ բանուորներու եւ չքաւորներու:

Դարմանատունը բաց է ամէն օր առաւօտեան 9—12 եւ 3—8: Կիրակի եւ տօն օրերը՝ 9—4:

Maison AGÉDER

վաճառատուն Ա Ժ Ե Ի Ր

Gros **Demi-gros**

67, rue de Cléry. Paris (2) **Tél. Central 48 - 12**

Մանչաւոր պատեհութիւն խանութպաններու եւ մարշաններու

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ՍՕԼՏԵՐ

Այրերու, կանանց եւ փոքրիկներու համար բրդեղէն — ֆիւսուաճեղէնի վերաբերեալ ընտիր եւ աժանագին ամէն տեսակ ապրանքներ, *քօսթիւմ, ժիւպ, ժիլէ, Փիւլովէր, Քաշքօլ* եւայլն:

Etude de Me BERNARD WAHÉ

(*12* année)

Licencié en Droit de la Faculté de Paris

Ancien élève de l'École des Hautes Etudes Sociales

JURISCONSULTE

Droit Français et International Privé

94, Rue St. Lazare (*Սէն Լազար կայարանին մօտ*) Tél. Pigalle 67 - 69

Կը ստանձնէ ամէն տեսակ դատական խնդիրներ, ինչպէս նաեւ փողոցի արկածներ, անձամբ կը պաշտպանէ առեւտրական եւ ֆաշտարար դատարաններու առջեւ, կուտայ **certificats de coutumes**ներ, կը կատարէ ամուսնութեան եւ ամուսնալուծման վերաբերեալ բոլոր գործողութիւնները:

Կ'ընդունի ժամը 9—10 եւ 17—19: Նաեւ ժամադրութեամբ

ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ *Փարիզի մեր նոր վաճառատունէն ուր մեթոտ ենք եղանակին լաւագոյն մօտէլները ամէնանպաստաւոր պայմաններով:*

Tricots KÉBABDJIAN

Fabriques 76, rue Henri Regnault à Courbevoie (Seine)
12, rue Capitain Guynemer à Courbevoie (Seine)

Ապսպրանքի եւ թղթակցութեանց համար՝

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ եւ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

6, Rue des Jeûneurs, Paris (Métro: Sentier & BonneNouvelle)

R.C.Seine 415941 **Tél. LOUVRE: 57 - 37**

ԱՊՍՊՐԱՆՔ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻՆԻՆ ԴԱԻԱՌՆԵՐԷՆ

Նմոյշի համար Հարիւրին 20 զեղչ:

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ· ԱԶԳԱՑԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

(Fondé en 1925) ... Seine 276.286

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian

Rédaction & Administration — 17, Rue Damesme PARIS (13e)

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆԻՆ ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԻՆ — Téléphone : Glacière 15-70

(ԵՐԿԱԹԱԿԻ ՀԱՄԱՐ՝ Métro : TOLBIAC)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ,—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ԵՌԱՄՍԵԱՅ
Հրանսա եւ գաղութներ	140 ֆրանք	70 ֆրանք	35 ֆր.
Անգլիա, Եգիպտոս, Զուիցերիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 ֆրանք	100 ֆրանք	—

ՈՒՐԲԱԹ 15 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

15 Décembre 1933

ՅՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2570 — Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ՄՈՍԿՈՒԱՆ ԿԸ ՀՍԿԷ...

Դեկտ· 9ին, « Խորհրդային Հայաստան »էն ԹԱՐԳՄԱՆԵԼՈՎ հրատարակեցինք համայնավար կուսակցութեան կեդր· կոմիտէին հոկտ· 15 թուակիր հրահանգը, ռուսերէն լեզուի դասաւանդութեան մասին :

Այդ հրահանգը, իր չարք մը պատուէրներով, անգամ մը եւս կ'ապացուցանէ թէ՝ Մոսկուան վճռած է ամուր պահել իր թաթը՝ բակացուցիչ հանրապետութեանց վրայ, չհանդուրժելով որ եւ է չեզուտի կամ ապակեղրոնացման :

Ի՞նչ կ'ըսէ կեդր· կոմիտէին հրահանգը·—

— « 1· Ռուսաց լեզուի դասաւանդումը ժողովրդական կրթութեան բոլոր աստիճաններում մինչեւ այժմ էլ դեռ գտնւում է անբաւարար վիճակում :

2· Տարրական, միջնակարգ եւ նոյնիսկ բարձրագոյն դպրոցի ուսանողները քաւականաչափ չեն տիրապետում ռուսաց լեզուին, որպէսզի կարողանան օգտագործել ռուսերէն գիտական, տեխնիկական եւ գաղափական ամենաճոխ գրականութիւնը :

3· Միանգամայն անհանդուրժելի է, երբ տարրական եւ միջնակարգ դպրոցների ուսուցիչների՝ ռուսաց լեզուն չգիտենալն իջեցնում է նրանց դասաւանդման մակարդակը, եւ նուազեցնում է դասատուի ինտիրնացիոնալ դաստիարակչական դերը, նպաստաւոր հող ստեղծելով ուսուցիչների և ուսանողների մէջ բուրժուական նացիոնալիզմի իդէոլոգիայի զարգացման համար :

(Բաղդատեցէք մեր կատարած թարգմանութիւնը՝ այս խոհեմագանճին հետ···) :

Այս հրահանգին վրայ, Հայաստանի կեդր· կոմիտէն ճեռք առած է չարք մը կարուկ միջոցներ·—

1· Երեւանի պետական համալսարանին մէջ բանալ դրականութեան դասընթացք մը (դասաւանդումը ռուսերէն), որպէսզի ուսուցիչներ պատրաստուին միջնակարգ վարժարաններու համար :

2· Բանալ երկամեայ դասընթացքներ, որպէսզի ուսուցիչներ պատրաստուին նախակրթարաններու համար :

3· Արձանագրել հայ եւ թուրք վարժարաններու այն ուսուցիչները որ ռուսերէն չեն դիտեր կամ կիսկատար դիտեն եւ հրամայել որ սորվին Պղշակցութիւններով :

4· Ներկայ տարուան ընթացքին, ընդհանուր եւ մասնագիտական բանուորական համալսարաններուն մէջ ռուսերէն լեզուի դասաւանդման յատկացնել 100 — 120 ժամ :

Եւ դեռ ուրիշ տնօրինութիւններ, որոնք միեւնոյն հիմնական ձգտումն ունին,— թոյլ չտալ որ դլուխ վերցնեն « բուրժուական նացիոնալիզմի իդէոլոգիան » եւ « նեղ ազգային վերաբերմունքը» :

Այս տրակոնեան հրահանգին հետ, հրատարակուեցան չարք մը վարչական փոփոխութիւններ, որոնց դլխաւորն էր կրթական գործավար Լեւոն Աբրահամի եւ « Խ· Հայաստան »ի խմբագիր Վ· Աշրաֆեանի պաշտօնանկութիւնը : (Աւելի առաջ պաշտօնանկ եղած էր Թիֆլիսի « Պրոլետար »ին խմբագիրը) :

Իսկ առջի օր կը հաղորդուէր այլապէս ուշագրաւ տեղեկութիւն մը :

« Գեղարուեստական եւ դիտական ասպարէզի մէջ չարք մը յետադիմական, բացայայտօրէն նացիոնալիստական երկեր հրատարակուած ըլլալով », Հայաստանի կեդր· կոմիտէն հետեւեալ վճիռները արձակած է·—

1· Գործադրութենէ դադրեցնել Մկրտիչ Արմէնի « Երեւան » դիրքը :

2· Արդիլել բանասեղծ Եղիշէ Չարենցի « Գիրք ճանապարհի» գործին հրատարակութիւնը, քանի որ «հակայեղափոխական, տրոցկիական զրպարտութիւններ կը պարունակէ կուսակցութեան դէմ» :

3· Արդիլել 8րդ դասարանի համար պատրաստուած հայ գրականութեան դասագիրքը :

4· Եղիշէ Չարենցը դադրեցնել Պետական Հրատարակչականի գեղարուեստական բաժնի վարիչի պաշտօնէն :

Իսկ այսօր կ'իմանանք թէ պաշտօնանկ եղած է նաեւ Եղիա Զուբար, որ նախագահն էր Հայաստանի Խորհրդային գրողներու Միութեան :

Աւելորդ է բացատրել թէ՝ տարբեր չարժառիթներով եւ տարբեր պարագաներու մէջ կատարուած այս տնօրինութիւնները սերտ կապ ունին իրարու հետ : Բոլորն ալ կը բխին միեւնոյն հիմնական մտածողութենէն :

Մնաց որ, այս հաւատաքննական գործունէութիւնը միայն Հայաստանի չի վերաբերիր :

Համառուսական, մեծապետական թաթը ուժգնօրէն իջած է նաեւ Վրաստանի եւ Ադրբէջանի գլուխներուն, ինչպէս ի սիրուս Խորհրդային Միութեան :

Իսկ ինչ որ տեղի կ'ունենայ յատկապէս Ուկրայնայի մէջ, քաղաքական ողբերգութեան մը պատկերն ունի :

Մոսկուան բացէ ի բաց ազգայնական — անջատական կ'անուանէ Ուկրայնայի համայնավարները, եւ կատաղի պայքար մը բացած է անոնց դէմ :

Սխխներ առաջ, անձնասպան եղաւ Ուկրայնայի կրթական գործավարը : Մէկ տարիէ ի վեր, անխնայ մաքրագործում կը կատարուի, տասնեակ հազարաւոր համայնավարներ արտաքսուած են, իսկ հազարաւորներ աքսորուած :

Եւ պայքարը չէ վերջացած տակաւին : Մոսկուան խոր մտահոգութեան մատնուած, կ'ուզէ մինչեւ ծայրը տանիլ պայքարը :

Ինչուշտ տակաւինեան « իմաստութեան » բոլոր ծալքերը պիտի բացուին յառաջիկայ համագումարին···

Շ.

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ՇՈՒԱՐԱԾ ՄԱՐԴԻԿ

oooooo

« Ցառաջ »ի նոյեմբեր 30 թիւին մէջ, թղթակցութիւն մը հրատարակուած էր Անիէռէն :

Թղթակիցը կը պատմէր թէ՝ Հօկի կողմէ սարբուած հանդէսի մը մէջ, երկու թուրք ուսանողներ սպրդած են, պարած, կերած – խմած են, եւ գըլուխները տաճցնելէ յետոյ··· «զէյպէք հավասի » պահանջեր են : Ցետոյ վէն մը ձգելով, դուրս հանուած են : Եւայլն :

Հանդէսին կարգադիր յանձնախումբը նեղսրտելով այս հրատարակութենէն, նամակ մը տպեր է « Ապագայ»ի մէջ (9 դեկտ·) :

« Ցառաջ »ի թղթակիցն ալ, լուրջ բանի տեղ դնելով այդ նամակը, երկար բացատրութիւն մը ղրկած է խմբագրութեան :

Կարդացի « հերքում »ը, եւ խնդացի :

Կարդացի « Ցառաջ »ի թղթակցին պատասխանն ալ, եւ մեղքցայ կորսնցուցած ժամանակին համար :

Իսկապէս, ի՞նչ կ'ըսէր կարգադիր յանձնախումբը :

Կը հերքէր դէպքին վաւերականութիւնը : Մանաւանդ Երկու թուրք ուսանողներուն ներկայութիւնը եւ հանած « զալմադալ »ը :

Ո՛չ : Պարզապէս բարեկենդան կը խաղար :

Կարդացէք եւ դատեցէք·—

1·— Հանդէսը սարբողը Հօկը չէ եղեր, այլ անոր « Աշտարակ » մասնաճիւղը, ներգաղթի համար :

2·— « Թուրք ուսանողները շատ փափկութեամբ վարուեր են ժողովուրդին հետ, հակառակ անոր որ գինով էին· ինչ կը վերաբերի փոքր խօսակցութեան մը, ատկէ աւելին միշտ ինքզինքը չգիտցող Հայերու հով կը պատահի դժբախտաբար » :

3·— Թէ « զէյպէք հավասի » չէին կրնար պահանջել, ֆանի որ նուագը « օրէսքր » էր :

4·— Թէ···

Բայց,— կը վախնամ որ ես ալ չափազանց գործածեմ « Ցառաջ »ի խմբագրութեան համբերութիւնը :

Այսքանն իսկ շատ է հասարակ խեղկատակութեան մը համար :

Հարցը այն է որ իսկապէս երկու թուրք ուսանողներ մասնակցեր են Անիէռէի ներգաղթի երեկոյթին, ընկերակցութեամբ երկու Հայերու, կերեր – խմեր, պարեր եւ բերան աւրած ըլլալով, դուրս հանուեր են :

Այսքանը խոստովանելու համար, մինչեւ Թաւրիզ ցատկել՝ կը նշանակէ « զէյպէք հավասի » խաղալ :

Վ.ԱՐԴԳԷՍ

ՉԳՈՒՇԱՑԻՔ ԺԱՆՏԱՏԵՆԴԻՆ

— o —

Փարիզի ոստիկանական վերատեսչութիւնը կը ծանուցանէ թէ ժանտատենդի դէպքերը սովորական թիւը անցած են դեկտեմբեր 1էն սկսեալ, հետեւաբար, յատկապէս կը յանձնարարուի ժողովուրդին՝ լուացքի եւ կերակուրներու պատրաստութեան, ինչպէս եւ խոհանոցի պէտերու եւ պըճնակները լուալու համար գործածել միայն խմելու յատկացուած ջուրերը : Միւս բոլոր ջուրերը վնասակար են :

Այս առթիւ, հաստատուած է նաեւ ձրի պատուաստ, չափահասներու համար՝ Ռոշէն հիւանդանոցը, շաբաթ ժամը 9ին, Սէնթ Անթուան՝ շաբաթ ժամը 3ին, Լառիպուազիէռ՝ շաբաթ ժամը 3·30ին : Մանուկներու համար դիմել Պրէթոնիօ, երեքշաբթի եւ հինգշաբթի ժամը 9ին, Թրուսօ՝ չորեքշաբթի, հինգշաբթի եւ ուրբաթ ժամը 9ին :

ՅՈՒՐՏԸ ՆՈՐԻՆ ՍԱՍՏԿԱՑԱՒ

oooooo

Խարուսիկ մեղմացումէ մը յետոյ, ցուրտը նորէն սաստկացաւ երէկ : Զոքիէշաբթի թերեւս ձիւն մը եկաւ Փարիզի մէջ, իսկ գաւառներու մէջ ձիւնը եւ փոթորիկը իրար խառնուած են : կը կարծուի թէ ցուրտը աւելի պիտի սաստկանայ :

Վ ԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ 300,000 ՋԻՆՈՒՈՐ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ··

Թերթերը կը գրեն թէ գերմանական կառավարութիւնը կ'ուզէ 300,000 հոգինոց բանակ մը պահել եւ այս պահանջը դրած է իրրեւ հիմք, ուղղակի բանակցելու համար Ֆրանսայի հետ :

Այս տեղեկութեան վրայ, ֆրանսական կառավարութիւնը որոշեց որ պատերազմական, օդանաւային եւ ծովային նախարարները մասնաւոր ժողով մը դումարեն վարչապետին նախագահութեամբ, ուսումնասիրելու համար խընդիրը :

Ուղղակի բանակցելու խնդիրը պիտի քննուի այս ժողովէն յետոյ :

300,000ի լուրը պաշտօնական չէ եւ հերքումի ձայներ ալ կը լսուին : Բայց իրազեկները կը պնդեն անոր վաւերականութեան մասին :

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼԸ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԴԷՄ

Իտալական մամուլը նոր յարձակողական մը սկսած է Ֆրանսայի եւ իր դաշնակիցներուն դէմ : Շարժառիթը՝ Ազգերու Դաշնակցութեան բարենորոգման պահանջն է, որուն դէմ արտայայտուած էր Պ· Փոլ Պոնքուր : Ցարձակողականը բուռն է մանաւանդ Փոքր Համաձայնութեան վարիչներուն դէմ, որոնք մասնաւորապէս հակառակ են Պ· Մուսոլինիի վերանորոգման ծրագրին : Այս առթիւ իտալական թերթերը կը պարզեն Պրուաթիոյ եւ Մակեդոնիոյ փոքրամասնութեանց կրած ղրկանքները, եւ ռազմաչունչ նպատակներ կը վերագրեն Ռումանիոյ արտաքին նախարարին, որ ըսած էր թէ դաշնագիրներու վերաքննութիւնը պատերազմի պատճառ պիտի դառնայ : « Թրիպունա » փոքր Համաձայնութիւնը կը կոչէ « չատախօսութեան հնոց » եւ կը ձաղկէ անոր « անպատկառ յաւակնութիւնները » : Գալով Ֆրանսայի, թերթերը կ'ըսեն թէ ան հրեւութական հաւասարութեան մը դիմակին տակ, զինակցութեանց քաղաքականութիւն մը կը հետապնդէ Ազգերու Դաշնակցութեան մէջ, ապահովելու համար իր գերակշռութիւնը : Այս առթիւ, կը գնահատեն Անգլիոյ ընթացքը : Բարեացակամութեամբ կ'արտայայտուին նաեւ Գերմանիոյ հանդէպ :

Աւրիական տագնապ մը

Պուլկարիոյ Թագաւորն ու Թագուհին Սոֆիա վերադարձան, դոհունակ տպաւորութեամբ : Պելվրատի մէջ պաշտօնական ղեկոյց մը հրատարակուեցաւ Պուլկարիոյ եւ Եուկոսլաւիոյ արտաքին նախարարներուն տեսակցութեան առթիւ : Ձեկոյցը կ'ըսէ թէ երկու նախարարները սիրալիր տրամադրութեամբ եւ կատարեալ վստահութեամբ քննեցին երկու երկիրներուն հետ կապուած խընդիրները, եւ հաստատեցին անկեղծ ու տեւական գործակցութեան մը անհրաժեշտութիւնը : Երկու նախարարները համաձայնած են առեւտրական դաշնադիր մը կնքելու համար, որուն չնորհիւ պիտի դիւրանան անցագրի գործողութիւնները եւ պիտի բարեփոխուին հաղորդակցութեան միջոցները :

**** Պ· Մուշանով, Պուլկարիոյ վարչապետը Պելվրատէն մեկնելէ առաջ, կարգ մը յայտարարութիւններ ընելով մամուլին, չեչտեց թէ դեկտեմբեր 10-13ի օրերը նոր չրջան մը պիտի բանան երկու եղբայր ժողովներու յարաբերութեանց մէջ, վերցնելով բոլոր խոչընդոտները :*

**** Իտալական մամուլը մեծ հետաքրքրութեամբ հետեւեցաւ երկու թագաւորներուն տեսակցութեան : Իտալական քաղաքականութիւնը կը ձգտի իր ազդեցութեան տակ առնել Պուլկարիան, ուժ տալով անոր պահանջներուն՝ Մակեդոնիոյ եւ դէպի ծով ելքի մասին :*

Բախտակի հրկիզման դատը

ԱՄԲԱՍՏԱՆԵԱԼՆԵՐԸ ՊԻՏԻ ՊԱՏԺՈՒԻ՞Ն

Ցիսունը չորս օր տեւելէ յետոյ, Գերմանիոյ խորհրդարանին հրկիզման դատավարութիւնը հասած է իր վախճանին : Ընդհ· դատախազը առջի օր կարդաց իր պահանջագիրը, որ կը պնդէ պաշտօնական ամբաստանութեան վրայ : Ընդհ· դատախազին կարծիքով, այս հրկիզումը պիտի դառնար ազդանշանը ընդհանուր յարձակումի մը, որ կործանելով երկիրը, անոր աւերակներուն վրայ պիտի հաստատէր պրոլետարական դիկտատուրան, խորհրդային պետութիւն մը : Ընդհ· դատախազը « դարչելի զրպարտութիւն » կոչեց արտասահմանի մէջ հրատարակուած Գորշ Տետրակը, որ հիթլէրականներուն վրայ կը ձգէ հրկիզման մեղքը : Պնդելով թէ հրկիզման բարոյական պատասխանատուն համայնավար կուսակցութիւնն է, պահանջագիրը կ'ըսէ թէ Վան տէր Լուպէ, հոլանտացի ամբաստանեալը ձեւի համար հրաժարած է կուսակցութենէն, ծածկելու համար գործուած ոճիրը : Հետեւաբար, ամբաստանեալները բոլորն ալ համայնավարներ են :

Այս եզրակացութիւնը մեծ յուզում պատճառած է ամէն կողմ, քանի որ ուղղակի մահապատիժի կը յանգի : Համայնավարները միթինկներ սարքած են, աղատելու համար իրենց չորս կուսակիցները : Ընկերվարականներն ալ խորապէս վրդովուած են, եւ այս առթիւ ի վեր կը հանեն ամբաստանեալներուն քաջութիւնը : Ցայտնի է թէ այս տեսակէտէն մասնաւոր ուշադրութիւն դրաւեց պուլկար Տիմիթրով :

Պ· Վենիզելոսի նոր անակնկալը

Յունաստանի վարչապետը ժողովի հրաւիրած էր կուսակցութեանց պետերը, խորհրդակցելու համար պուլկարեւհելլենական բանակցութեանց մասին : Պ· Վենիզելոս նամակ մը ղրկելով արտաքին նախարարին, կը յայտնէ թէ չի կրնար մասնակցիլ այդ խորհրդակցութեան : Թերթերը հրատարակեցին այդ նամակը, որով Պ· Վենիզելոս կը կրկնէ իր անձնական տրտունջները՝ Պ· Ցալտաբրնի դէմ, մինչդեռ այդ խնդիրը փակուած կը համարուէր : Նախորդ վարչապետին նամակը մեծ յուզում պատճառեց մասնաւորապէս կառավարական շրջանակներու մէջ, ուր կ'ըսեն թէ Պ· Վենիզելոս կ'ուզէ տեւականացնել ներքին վէճերը : Արտաքին նախարարը, որ հրաժարական տուած էր, եա առաւ զայն, Վենիզելոսի բռնած դիրքին պատճառով :

■■■■■■■■■

ՄԱՐՍԷՑԼԻ մեր գործակալը գնած է ազգ· վիճակահանութեան տոմսակ մը, ՅՐԴ ՇԵՐՏԻ **R** ՇԱՐՔԷՆ ԹԻՒ 035,530, իր յանախորդներուն համար : **Մանրամասնութիւնները յաջորդով :**

ՅԵՂԱԿՐՕՆ ՇԱՐԺՈՒՄԸ Կ'ԱՃԻ

oooooo

« Հայրենիք »ի դեկտեմբեր 5 թիւէն կ'իմանանք թէ Տէլրէյի մէջ (Տիքրոյք)ալ կազմուած է ցեղակրօն ուխտ մը, 163 անդամներով :

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐ ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

oooooo

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ ԹԷՀՐԱՆԷՆ ՍՈՒՐԻԱ

Սուրիոյ թերթերը կը գրեն թէ հոգատար իշխանութիւնը տնտեսական կարգ մը ծրագիրներ կազմած է հովանաւորեալ երկիրներուն համար : Առաջին առթիւ պիտի ընդարձակուի Պէյրութի նաւահանգիստը եւ երկաթուղի մը պիտի շինուի Թէհրանէն Սուրիա :

Այս առթիւ հետեւեալ յայտարարութիւնը ըրած է Պէյրութի առեւտրական սենեակին անդամներէն մէկը·

— Կասկած չկայ թէ Պէյրութի նաւահանգիստին ընդարձակումը Պէյրութի եւ ամբողջ Սուրիոյ համար շատ կարեւոր է : Առեւտրական շարժումը ատով պիտի զարգանայ եւ Պարսկաստան անպատճառ իր առեւտրական գործառնութեանց կեդրոն պիտի դարձնէ Պէյրութը : Իսկ երկաթուղին Սուրիոյ եւ Թէհրանի միջեւ Պէյրութը կը դարձնէ Մերձաւոր Արեւելքի ամենագլխաւոր նաւահանգիստը եւ առեւտրական կայանը :

Սուրիան Իրագի եւ Պարսկաստանի հետ կապելու ծրագիրը բաւական հին է : Թուրքիոյ եւ Ցրանսայի միջեւ գոյացած վերջին համաձայնութենէն վերջ նորոգուեցաւ այդ ծրագիրը, որովհետեւ Ցօզանիի եւ Հալէպի միջեւ այժմ երթեւեկող շոգեկառքը, երկու կողմերու համաձայնութեամբ արդիւնքն է : Սուրիայէն Պարսկաստան երթալիք երկաթուղագիծը պիտի երկարի Նիւսէյպին — Գամըշլը — Տէր Զօր — Մուսուլ եւ անկէ Պէնժվինի (Պարսկաստան) : Եթէ Իրագի կառավարութիւնը չյօժարի այս գծին իր հողամասէն անցնելուն, գիծը պիտի շինուի Նիւսէյպինէն Գամըշլը եւ անկէ ձէզիրէթ Իպն Օմար, եփրատը անցնելով Պէյթ Շէպապ եւ վերջը Հաճրի կուսակալութենէն Պարսկաստանի Արումիէ քաղաքը : Եթէ այս երկրորդ գիծը որոշուի, այն ատեն երկու ճիւղաւորումներ պիտի ըլլան, մէկը Գամըշլըէն Տէր Զօր եւ անկէ Թէլմուր – Հօմս, եւ միւսը Գամըշլըէն Պարսկաստան :

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐԱԿԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ ՁԵՂՁԵԱԼ ԳԻՆԵՐՈՎ

»»»·«««

Ծնունդի եւ տարեգլուխի առթիւ, թղթատարական վարչութիւնը զեղչեալ գնով շնորհաւորական հեռագիրներ պիտի ընդունի դեկտեմբեր 14էն մինչեւ 1934 յունուար 6 : Այդ հեռագիրները երկու տեսակ են·— 1· Ցատուկ ցանկի մը վրայէն ընտրուած շնորհաւորական հեռագիրներ՝ միայն Մ· Նահանգներուն համար : 2· Ղրկողի կամքին համաձայն խմբագրուած հեռագիրներ, ամէն տեղի համար : Եւրոպական երկիրներուն համար գեղչն է հարիւրին 50, Եւրոպայէն դուրս՝ 2)3 համեմատութեամբ :

ՎԷՆԻԶԵԼՈՍԻՆ ՏԵՂԸ՝ ԿԱԽԱՂԱՆ ԿԱՄ ԳԻՄԱՐԱՆՈՑ···

oooooo

Աթէնքի ոստիկանութեան նախորդ տնօրէն Փոլիխրօնիատոս, որ պաշտօնանկ եղաւ իբրեւ մասնակից Վէնիզելոսի դէմ կատարուած մահափորձին, սկսած է նոր թերթ մը հրատարակել եւ շատ բուռն գրել նախորդ վարչապետին դէմ :

Նախորդ տնօրէնը յօդուածի մը մէջ կ'ըսէ թէ Վէնիզելոսը կամ կախաղան կամ յիմարանոց առաջնորդելու է :

Այս հրատարակութիւնը շատ գէշ տպաւորութիւն գործած է եւ կառավարութիւնը որոշած է հետապնդումի ենթարկել թերթը :

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆ»

(ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ ՇՈՒՐՋ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՎՃՌՈՒՄՆԵՐՈՒ ԱՌԹԻՒ)

I

Ա. Խաչատուր Վրդ. Տէր Յակոբեան

Ներկայ հոսանքը ինչպէս ամէն մարդ կը տեսնէ, ամէն կողմէ կը ջանայ ազգային գիտակցութիւնը ջնջել, ազգային զգացումները մեռցնել, ազգային ոգին ու հոգին ոտնակոխ ընել։ Ուրիշ խօսքով՝ ազգը ազգ չթողուլ։ Ասոր համար ամէն ջանք կը թափեն, որ ազգը ազգ չմնայ։ Ասոր համար ամէն միջոցներու կը դիմեն։ Ասոր համար ամէն ճամբաներ կը գործածեն։ Ասոր համար ամէն ուժերու կը դիմեն։ Ասոր համար ամէն ձեւերու կը դիմեն։ Ասոր համար ամէն ձեւերու կը դիմեն։ Ասոր համար ամէն ձեւ

Մ[illegible] ՓՐԱՆՏՓՈՎ

»»»·«««

Ջեռքս կ'անցնի «Համաղգային» ընկերութեան ծրագիրը։

Կարծեմ թէ առաջին ընկերութիւնն է մեր մէջ, որ կը սկսի այսքան հսկայ ծրագրով մը, բայց կուշտ է տեսած դերձակ մը կատարելու այս օտար տեսակ դեր մը կատարելու այս օտար տեսակ գիրքերուն վրայ, գուցա կրթական ասպարէզներուն մէջ։

Ցնծագին կարգով մը կատարած գանազան ձեռնարկներէ ալ, բայց անոնք կազմուած ըլլալով նախ բարեգործութեան համար, կրթական տեսակէտէն օժանդակ դեր կատարած են։

Այս նորը, սակայն, ինչպէս իր անունէն ու ծրագրէն կը հետեւի, պիտի ըլլայ մխիթարեան ու հայրապետական ընկերութիւն, այսինքն ընդհանուր ազգը հետաքրքրող ոգի մը, անոր միտքն ու սիրտը ազգակ մը մատղաշ տարիքէն, նոր սերունդով մշակելով իր լեզուն, գրականն ու պատմութիւնը, այլասերման դիմի ու պատմութիւնը, այլասերման դիմի։

«Համաղգային»ը հրապարակ կ'իջնէ ներկայ այն միջոցին երբ անստուգութիւն ու մշուշը լեցած են մեր ճամբան վրայ ու չենք գիտեր ո՞ր կողմը երթանք։ Բայց ո՛ր ճամբան ալ ընտրենք, պէտք է որ անցնինք նախ այն մեծաւոր քառուղիէն որ մեր միտքերը պիտի բանայ, պիտի լուսաւորէ եւ ուղղուացնէ մեր հոգիները։

Եւ այդ իսկ մտահոգութեամբ է ու «Համաղգային»ը կը խոստանայ մեզի նախ զարկ տալ եղած դպրոցներուն եւ յետոյ ընթացքին բանալ նորեր, համաձայն տեղական պայմաններուն ու պահանջներուն, ըլլան մանկապարտէզներ, նախակրթարան կամ բարձրագոյն դպրոց։

Ուրեմն, ով որ ալ ըլլաք, ուր որ ալ գտնուիք, մայրեր ու հայրեր, օրիորդներ եւ երիտասարդներ, երբ նախանձախնդիր էք ձեր զաւակներուն, եղբայրներուն ու քոյրերուն ապագային համար, բոլորուեցէք «Համաղգային»ի չուրջը ու տարածեցէք զայն ու ձգեցէք ձեր լսման ամբ գանձանակին մէջ։ Օգնած ըլլալով անոր, փրկած կ'ըլլաք նոր սերունդը ու միեւնոյն ատեն նպաստած՝ թէ ներկայ Հայաստանին թէ ընդհանուր հայութեան։

Եւ այս ամէնը մէկ փրանկի չնչին ամասվճարով, որպէսզի ամէն Հայ կարենայ մասնակցիլ, մինչեւ իսկ անգործը։

«Համաղգային»ը բախտաւոր է, ոչ գրասենեակի ծախքեր ունի եւ ոչ ալ վճարովի պաշտօնեաներ, այլ միայն գաղափար հայրենակիցներ, առանց սեռի ու դասակարգի խորութեան, որոնք սիրայօժար կը մասնակցին անոր ծառայելով ազգին իրական շահը։

ՄԵՆ – ՍԷ

Գանգի խաղը

Գեղի մէջ երեւան հանուած է քարի տեսակ մը, որ կրակին դիմանալու իր կարողութեամբ մեծ արժէք կը ներկայացնէ։ Աւրտաբեւ Գեղի քարը կը դիմանայ մինչեւ 1650 աստիճան ջերմութեան։

Քարի այս թանկագին հանքերը քննելու նպատակով, Մոսկուայէն երեքան հասաւ Մանր արդիւնաբերութեան գործավարութեան ղրկած յանձնախումբը, որ ճարտարապետ Նուրաչեանի հետ մեկնեցաւ անմիջապէս Գեղ։

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՔԻՒՐՏԵՐԸ

»»»·«««

Հատուած մը Մորհ. Հայաստանի աշխատակից Կ. Գասպարեանի յօդուածէն, որ կարեւոր ծանօթութիւններ կուտայ Քիւրտերուն մասին։—

Արագածի կողերուն վրայ, մօտ 2 հազար մեթր բարձրերը, կը փոռւին Քիւրտերու գիւղերը։

Լեռնային դաժան կլիման, քամին ու փոթորիկը, 40 աստիճանի ցուրտը պատճառ դարձած են, որ Քիւրտերը հողին մէջ թաղեն իրենց բնակարանները, գոմերը եւ փարախները։

Գիւղերու կողքին՝ չիրմարձաններ։ Քաջարի մարդոց գերեզմաններուն վրայ սովոր են դնելու չիրմաքար մը, քարէ կոփուած ձի։

Սարերու քարքրուտ կրծքին, տեղ տեղ կը կանաչնան փոքրիկ արտեր, սակայն Քիւրտերուն սիրելի եւ գլխաւոր զբաղումը կը կազմէ անասնապահութիւնը։ Երբ ձիւնը հալի, Քիւրտերը իրենց հօտերով կը բարձրանան սարը, դէպի եայլաները։

** Քիւրտերու մեծագոյն զանգուածը կ'ապրի Սուրիոյ, Միջագետքի, Թուրքիոյ եւ Իրաքի սարերուն վրայ։ Անոնց ընդհանուր թիւը կը հասնի 4 միլիոնի։

Եզիտի Քիւրտերը Հայաստանի մէջ հաստատուած են մօտ 150—200 տարի առաջ, գաղթելով Թուրքիայէն ու Պարսկաստանէն։

Ժե. եւ ԺԶ. դարերու երկարատեւ ազգամիջեան կռիւներու ժամանակ, Քիւրտերը կորնցուցին իրենց գիրն ու զրականութիւնը։ Եւ սակայն կրցած են պահել իրենց ճոխ բանաւոր ստեղծագործութիւնները։

Պատերազմէն առաջ արեւմտեան Եւրոպայի մէջ ապրող սակաւաթիւ քիւրտ գիտնականներ փորձեցին վերստեղծել իրենց գիրն ու գրականութիւնը, սակայն բախեցան ընդդիմութեան։ Ցարական կառավարութիւնը եւս կ'աշխատէր սիրալիր վերաբերում ցոյց տալ Քիւրտերուն։ 1910ին դպրոց մը բացաւ Քիւրտերուն համար, բայց ոչ յաճախեց, որովհետեւ դասատուութիւնները կը կատարուէին ռուսերէն եւ հայերէն։

Այժմ Հայաստանի մէջ Քիւրտերը ունին լատինական տառ, քրտերէն լեզուով թերթ, ու դպրոցներ քրտական գիւղերու մէջ։ Եւ քիւրտ պատանիները ներկայիս պարտադրաբար կամ կամովին բոլորն ալ կը յաճախեն վարժարան։

Այսպէս սրբագրուած են կարգ մը վայրենի սովորութիւնները,— մասնաւորաբար ծաղկաւուն զգեստներ հագած Քրտուհիները հիմա կ'ամուսնանան, երբ կը հասունանան, եւ ոչ թէ երբ 8—10 տարեկան կ'ըլլան։ Հարսնիքները պարզ են։ Վերցած է աղջիկ գնելու սովորութիւնը։

Ամէն եռանդ ցոյց կը տրուի Քիւրտերու պարզացման համար։ 15 քիւրտ ուսանողներ ղրկուած են Լենինկրատի պատմա – փիլիսոփայական եւ լեզուագիտական համալսարանը։ Երկու երիտասարդներ, արդէն չրջանաւարտ՝ վերադարձած են եւ կը դեկավարեն քրտական ուսուցչանոցը։

Շուտով Քիւրտերը կ'ունենան նաեւ չրջուն թատրոն։

ՅՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ

Ինչպէս գրեցինք, Հայաստանի արուեստագէտներու ընկերութիւնը, պետական թանգարանի վարչութեան հետ համախորհուրդ, նոյեմբերի վերջը ցուցահանդէս մը կազմակերպած էր։

Ցուցահանդէսին կը մասնակցէին նկարիչներ Մ. Սարեան, Թէքէյմէզեան, Ազաջանեան, Կոջոյեան, Ղայֆաջեան, Առաքելեան, Ախիկեան, քանդակագործներ Ա. Սարգսեան, Ստեփանեան, Ուրարտու, Գարեան, փորագրիչներ Յովհաննիսեան, Վարդանեան։

Ցուցադրուած էին աւելի քան 600 գործեր։

Այս ցուցահանդէսը, որ կը ներկայացնէր հայ արուեստագէտներուն զարգացման չրջանը 13 տարուան ընթացքին, կը պարզէր անոնց ապաքաղաքական ստեղծագործութիւններէն մինչեւ արդի ընկերվարական չունչով տրուած աշխատանքները,— մինչեւ պատկերացումը գործարաններու, նորակառոյց քաղաքներու, գիւղատնտեսական չինութիւններու։ Այսպէս, Երեւան – Ազստաֆա երկաթուղիի գծին վրայ կամուրջի մը չինութիւնը ներչնչած է միաժամանակ Սարեանը, Թէքէյմէդեանը, Կոջոյեանը, Ղարիբեանը։

ՋՄԵՌՆԱՑԻՆ ՄԱՐՋԱՆՔ

Հայաստանի դաւառները պատրաստութիւն կը տեսնեն ձմեռնային մարզանքի սկսելու համար։ Մարմնակրթական Գերագոյն խորհուրդը չրջանները ղրկած է 19 մարզական աշխատաւորներ, որոնք պիտի լծուին ձմեռնային մարզանքի կազմակերպութեան։

Երեւանի մարզարանին մէջ պիտի չինուի սահարան մը, Լէնինականի մէջ՝ 3 սահարան եւ 5 դահուկային խաղավայրը։ Այս ձմեռ, Լէնինականի մէջ տեղի պիտի ունենան դահուկի, չմուշկի Հայաստանեան մարզաոտներ։ Փետրուարին պիտի կատարուի նաեւ մանկական մարզաոտն մը, որուն պիտի մասնակցին 150 դպրոցական պատանիներ։

ՁՈՒԲԱՐ ՊԱՇՏՕՆԱԿ

Կոմունիստ կուսակցութեան կեդրոնական կոմիտէին որոշումով, պաշտօնանկ եղաւ եղիչէ Զուբար, որ նախագահն էր Հայաստանի Մորհրդային Գրողներու Միութեան։

Նոյն պաշտօնին կոչուած է Դրաստամատ Սիմոնեան։ Գրական թերթի խմբագիր նշանակուած է Ալազան։

ԹՈՒՐՔԻԱ

«Ամօթալուծ լղալիք»

Գրագէտ Սէլամի Իզզէթ կը գրէ։—

Տեղական ֆիլմերուն մէջ սխալ, յոռի, ոգեղ ուղի մը ընդդրկեցինք։ «Օրթա Օյունու»ի ծեքծեքումներն ու մերկ պիտերու ցուցադրումը չարժանկարի գլխաւոր նպատակին բնոյթը ստացած է։ «Սէօզ պիր՝ Ալլահ պիր» ֆիլմին մէջ, դերակատարներէն մէկուն «փայշալը» վարտիքով երեւալը չէր բաւեր կարծես, մէկ ալ հանդիսատեսներուն առջեւ ծռեցաւ ու սկսաւ յետոյքը քերել։ Իսկ «Ձիճի պէրպէր»ի ֆիլմին մէջ, նոյնքան ոգեղ էր յոյն կնոջ հանուիլը։

Պարագաները չարգելու պայմանաւ, ոչ միայն չարժանկարի վարագոյրին կամ թատրոնի բեմին վրայ, այլ եւ ամենաբարձր չրջանակի մը մէջ ամենաբաց կատակ մը ընել կարելի է։ Կը բաւէ որ կատակը դերանի նման աչք չմանէ։

Տեղական ֆիլմերը զարձուցած աաեն, դժբախտաբար անպատասխանատուութեան եւ ամօթխածութեան մէջեւ անդունդ կը բացուի։ Ջիստ, պորտ վարտիքով ծածկելուն կարեւորութիւն չընծայուիր։ Բարկ քացախը իր ամանին կը վնասէ. այնպէս ալ՝ անպատշաճ ֆիլմը ինքն իրեն կը վնասէ։ Զօզոյին հանուիլը կը նմանէր մասալճաուին խանութին մէջ կեռին անցուած Գարամանի ոչխարի մը։ Երբ վարտիքով ու յետոյքը քերելը տեսանք, մեր աչքին առջեւ եկան Սալըփազարի աղտոտ ջուրերուն մէջ լուացուող կարգ մը ստորին անձերը։ Շարժանկարի մէջ՝ ամօթխածութիւնը մեծագոյն պայմանն է։

Նոր շրջանին ալի ցաւերը

»»»·«««

«Ճումհուրիէթ»ի մէկ աշխատակիցը, Տոդան Նատի, վերջերս դէպի Եւրոպա ճամբորդած աաեն, չոգեկառքին մէջ տեսակցութիւն մը կ'ունենայ Ամերիկացիի մը հետ, որ երկար բարակ կը զանգատի ու իր դժգոհութիւնները կը յայտնէ Պոլսոյ մասին — երկաթուղին երկու կողմերու խարխուլ չէնքերու, աղտոտութեան, փողոցներու անկանոնութեան, բեռնակիրներու, նաւավարներու եւ ինքնաշարժի վարիչներու չհաղիւտութեան դէմ։

Քրոնիկագիր մը կը գրէ այս առթիւ.—

Ցամաքի ճամբով Պոլիս եկողներուն առաջին ապաւորութիւնը կ'ըլլայ մեր լեզուէն երբ եւ իցէ չանհետանալիք նիւթ մը։ Աաեն աաեն այդ նիւթը մեզմէ մէկուն միտքը կ'իյնայ, ուրիշներ կ'անդրադառնան եւ օրերով կը չարունակուի վէճը։ Ու յետոյ կը թաղուի հասարակաց այն փոսին մէջ ուրկէ քիչ աաենէն կրկին երեւան պիտի գայ։

Այս անգամ երիտասարդ պաշտօնակից մը թարմացուց զայն։ Երկար ճամբորդութեան մը ընթացքին, Պոլսէն նոր բաժնուող Ամերիկացի լրագրողի մը հետ կը ծանօթանայ ու կը խօսակցի։ Կը լսէ մեզի ծանօթ դժգոհութիւններ։

— Եէտի Քուլէէն մինչեւ Սիրքէճի, գծին երկու կողմերը թշուառ տեսարան մը կը պարզեն։

Ու, Ամերիկացին, յետոյ կ'անցնի բեռնակիրներուն, ինքնաշարժի վարիչներուն եւն.։

Այս աւերակ ու թշուառ տեսարանը երբ պիտի վերցնենք։ Բեռնակիրները, վարիչները, նաւավարները ե՞րբ կարդ կանոնի պիտի վարժեցնենք։

Ես, այս խնդրի մասին, ոչ ոքի հետ համակարծիք եմ։ Ինչո՞ւ չտկնենք քաղաքին այդ մասը։ Ինչո՞ւ կարգ կանոնի դնենք բեռնակիրներն ու նաւավարները։ Շոգեկառքէն դուրս նայած աաեն, մարդ կը հասկնայ թէ գերման հողը մտած է, երբ գծին երկու կողմերը ծառեր կը տեսնէ։ Անգլիա մտնելը կը հասկնայ՝ կարմիր կղմինտրներով բանուորական տուներէն։ Մեր հողն ալ թող այդ ... ինքնատպութիւնը ունենայ։ Կատակը մէկ կողմ ասկայն, կ'երեւի մեր քաղաքակիրթութիւնը մեր հասատատութեան ամէնէն աղքատն ու համբերատարն է։ Կը լսէ, ու երբ կը տեսնէ որ անկարող է դարմանելու, լուռ ու մունջ կ'անցնի կ'երթայ...

ՄԱՄՈՒԼ

«ԱԶԳԱՅԻՆ ՏՕՆ»Ը

— o —

Աթէնքի «Նոր Օր»ը հետեւեալ խորհրդածութիւնները կ'ընէ այս խորագրով խմբագրականի մը մէջ (7 դեկտեմբեր)։

— «Հայաստանի խորհրդայնացման տարեդարձը այս տարի անշուք անցաւ։ Բացի Փարիզէն, ուրիշ ոչ մէկ գաղութի մէջ ժողովրդական տօնախմբութիւն տեղի ունեցած չէ։ Փարիզի տօնախմբութիւնն ալ եղած էցուրտ մթնոլորտի մէջ։ Գաղափարապէս անհաշտ հոսանքներ, ձեռ ձեռքի տուած աշխատած են երեւոյթները փրկել։ Այդհան միայն։ Ամպհոնին վրայ դարձեալ փայլած են հով հովի համայնավար ու ռամկավար բանախօսները, ըսել ուզելով թէ գաղութներու մէջ երկու կուսակցութիւններուն գործակցութիւնը կը շարունակուի առաջուան պէս։

Հայաստանի խորհրդայնացման տարեդարձին առթիւ, Ռամկավար կուսակցութեան Փարիզի պաշտօնաթերթը պատկերազարդ թիւ մը հրատարակած էր ինչ թէ շատ շահեկան բովանդակութեամբ։ Հոն արտայայտուած կարծիքներուն եւ տեսակէտներուն իւրացումը դժուար է առողջ տրամաբանութիւն ունեցողներուն համար։ Առանց նեղուելու կարդացինք վ. Թէֆէեանի եւ Հրաչ Երուանդի յօդուածներուն ինչ ինչ մասերը, բայց չկրցանք արգահատանքի զգացումը խեղդել մեր մէջ հանդէպ Զօպանեանին եւ Արտակ Դարբինեանին, որոնց դատողութիւնը կարծես բթացած եւ անոր տեղը բռնած է մանկական խանդավառութիւնը, ի տես ապրող ու վերապրելիներուն։

Մանաւանդ Ա. Զօպանեանի յօդուածը շատ մանկական էր, չափէ եւ սահմանէ դուրս, զգացական եւ երազային։ Երեւի այդ տարիքին մէջ մարդ երազներու մէջ մխիթարութիւն կը գտնէ։

Ռամկավար պաշտօնաթերթի բացառիկին յօդորդող թիւին խմբագրականը՝ նուիրուած դարձեալ խորհրդայնացման տարեդարձին, մեր ուշադրութիւնը գրաւեց։

Ռամկավար պաշտօնաթերթը ցատկելով իրողութիւններուն եւ փաստերուն վրայէն, ճիգ կ'ընէ նախ ինքզինքը եւ ապա իր ընթերցողները համոզելու թէ նոյեմբեր 29ը ազգային տօն է, հայ հայրենիքին ու ժողովուրդին տօնն է։

«Ապագայ» կը խոստովանի սակայն թէ Հայաստանի մէջ այդ տօնին կուտան բոլորովին տարբեր իմաստ, ժխտելով անոր ազգային հանգամանքը եւ կ'աւելցնէ թէ ուրիշներու այդ տօնին տուած դասակարգային ու յեղափոխական նշանակութիւնը անգիտանալով, ինք կը նկատէ զայն ազգային տօն։

Մտածելու այս կերպը իմաստակութեան համազօր է։ Խորհրդայնացման տօնը ազգային տօն չէ եւ չի կրնար ըլլալ։ Այդ տօնը հաստատուած է Հայաստանի Կոմկուսի որոշումով, իբր դասակարգային յաղթանակի տօն։ Համայնավարները այդ օրը Հայաստանի ազգային փառքերն ու մեծութիւնները չեն ոգեկոչեր, այլ կը փառաբանեն բոլշեւիզմը, կը թունեն խորհրդային կարգերու բարիքները եւ աշխատաւորութեան կեցցաղին մէջ առաջ եկած դէպի լաւ փոփոխութիւնը։ Խորհրդայնացման տարեդարձին օրը համայնավարները չեն խօսիր հայ ժողովուրդի եւ հայ հայրենիքի մասին, որոնց գոյութիւնը կ'անգիտանան, այլ կը խօսին հայ բանուորութեան եւ աւնոր խորհրդային հայրենիքի մասին։ Տարբերութիւնը շատ մեծ է մէկուն եւ միւսին միջեւ։

Այս կերպով, նոյեմբեր 29ի նշանակութեան մասին կը գտնուինք երկու տեսակէտներու առջեւ։ Ըստ ռամկավար կուսակցութեան տեսակէտին, Հայաստանի խորհրդայնացման տարեդարձը ազգային տօն է եւ իբրեւ այդպիսին, ազգովին տօնուելու արժանի։ Երկրորդ տեսակէտը առաջ կը բերեն Հայաստանի կոմկուսը եւ կառավարութիւնը, որոնց համաձայն, նոյ. 29ը Հայաստանի պրոլետարիատի դասակարգային յաղթանակի օրն է։ Ո՞րը ճիշդ է։

Բնականաբար երկրորդ տեսակէտը, որ կը յենու բոլշեւիկեան իրականութեան եւ փաստերուն վրայ»։

ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

Հ. Մ. Ը. Մ.Ը ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Վիէնն, 11 դեկտ. (Յատուկ).— Հ. Մ. Ը. Մ.ի մասնաճիւղի Փութպոլի Ա. խումբի մրցումներուն արդիւնքները խումբի մրցումներուն արդիւնքները պատկերազարդ թիւ մը հրատարակած էր ինչ թէ շատ շահեկան բովանդակութեամբ։ Հոն արտայայտուած կարծիքներուն եւ տեսակէտներուն իւրացումը դժուար է առողջ տրամաբանութիւն ունեցողներուն համար։ Առանց նեղուելու կարդացինք վ. Թէֆէեանի եւ Հրաչ Երուանդի յօդուածներուն ինչ ինչ մասերը, բայց չկրցանք արգահատանքի զգացումը խեղդել մեր մէջ հանդէպ Զօպանեանին եւ Արտակ Դարբինեանին, որոնց դատողութիւնը կարծես բթացած եւ անոր տեղը բռնած է մանկական խանդավառութիւնը, ի տես ապրող ու վերապրելիներուն։

Մանաւանդ Ա. Զօպանեանի յօդուածը շատ մանկական էր, չափէ եւ սահմանէ դուրս, զգացական եւ երազային։ Երեւի այդ տարիքին մէջ մարդ երազներու մէջ մխիթարութիւն կը գտնէ։

Ռամկավար պաշտօնաթերթի բացառիկին յօդորդող թիւին խմբագրականը՝ նուիրուած դարձեալ խորհրդայնացման տարեդարձին, մեր ուշադրութիւնը գրաւեց։

Ռամկավար պաշտօնաթերթը ցատկելով իրողութիւններուն եւ փաստերուն վրայէն, ճիգ կ'ընէ նախ ինքզինքը եւ ապա իր ընթերցողները համոզելու թէ նոյեմբեր 29ը ազգային տօն է, հայ հայրենիքին ու ժողովուրդին տօնն է։

«Ապագայ» կը խոստովանի սակայն թէ Հայաստանի մէջ այդ տօնին կուտան բոլորովին տարբեր իմաստ, ժխտելով անոր ազգային հանգամանքը եւ կ'աւելցնէ թէ ուրիշներու այդ տօնին տուած դասակարգային ու յեղափոխական նշանակութիւնը անգիտանալով, ինք կը նկատէ զայն ազգային տօն։

Մտածելու այս կերպը իմաստակութեան համազօր է։ Խորհրդայնացման տօնը ազգային տօն չէ եւ չի կրնար ըլլալ։ Այդ տօնը հաստատուած է Հայաստանի Կոմկուսի որոշումով, իբր դասակարգային յաղթանակի տօն։ Համայնավարները այդ օրը Հայաստանի ազգային փառքերն ու մեծութիւնները չեն ոգեկոչեր, այլ կը փառաբանեն բոլշեւիզմը, կը թունեն խորհրդային կարգերու բարիքները եւ աշխատաւորութեան կեցցաղին մէջ առաջ եկած դէպի լաւ փոփոխութիւնը։ Խորհրդայնացման տարեդարձին օրը համայնավարները չեն խօսիր հայ ժողովուրդի եւ հայ հայրենիքի մասին, որոնց գոյութիւնը կ'անգիտանան, այլ կը խօսին հայ բանուորութեան եւ աւնոր խորհրդային հայրենիքի մասին։ Տարբերութիւնը շատ մեծ է մէկուն եւ միւսին միջեւ։

Այս կերպով, նոյեմբեր 29ի նշանակութեան մասին կը գտնուինք երկու տեսակէտներու առջեւ։ Ըստ ռամկավար կուսակցութեան տեսակէտին, Հայաստանի խորհրդայնացման տարեդարձը ազգային տօն է եւ իբրեւ այդպիսին, ազգովին տօնուելու արժանի։ Երկրորդ տեսակէտը առաջ կը բերեն Հայաստանի կոմկուսը եւ կառավարութիւնը, որոնց համաձայն, նոյ. 29ը Հայաստանի պրոլետարիատի դասակարգային յաղթանակի օրն է։ Ո՞րը ճիշդ է։

Բնականաբար երկրորդ տեսակէտը, որ կը յենու բոլշեւիկեան իրականութեան եւ փաստերուն վրայ»։

շադրութիւնը գրաւեց։

Ռամկավար պաշտօնաթերթը ցատկելով իրողութիւններուն եւ փաստերուն վրայէն, ճիգ կ'ընէ նախ ինքզինքը եւ ապա իր ընթերցողները համոզելու թէ նոյեմբեր 29ը ազգային տօն է, հայ հայրենիքին ու ժողովուրդին տօնն է։

«Ապագայ» կը խոստովանի սակայն թէ Հայաստանի մէջ այդ տօնին կուտան բոլորովին տարբեր իմաստ, ժխտելով անոր ազգային հանգամանքը եւ կ'աւելցնէ թէ ուրիշներու այդ տօնին տուած դասակարգային ու յեղափոխական նշանակութիւնը անգիտանալով, ինք կը նկատէ զայն ազգային տօն։

Մտածելու այս կերպը իմաստակութեան համազօր է։ Խորհրդայնացման տօնը ազգային տօն չէ եւ չի կրնար ըլլալ։ Այդ տօնը հաստատուած է Հայաստանի Կոմկուսի որոշումով, իբր դասակարգային յաղթանակի տօն։ Համայնավարները այդ օրը Հայաստանի ազգային փառքերն ու մեծութիւնները չեն ոգեկոչեր, այլ կը փառաբանեն բոլշեւիզմը, կը թունեն խորհրդային կարգերու բարիքները եւ աշխատաւորութեան կեցցաղին մէջ առաջ եկած դէպի լաւ փոփոխութիւնը։ Խորհրդայնացման տարեդարձին օրը համայնավարները չեն խօսիր հայ ժողովուրդի եւ հայ հայրենիքի մասին, որոնց գոյութիւնը կ'անգիտանան, այլ կը խօսին հայ բանուորութեան եւ աւնոր խորհրդային հայրենիքի մասին։ Տարբերութիւնը շատ մեծ է մէկուն եւ միւսին միջեւ։

Այս կերպով, նոյեմբեր 29ի նշանակութեան մասին կը գտնուինք երկու տեսակէտներու առջեւ։ Ըստ ռամկավար կուսակցութեան տեսակէտին, Հայաստանի խորհրդայնացման տարեդարձը ազգային տօն է եւ իբրեւ այդպիսին, ազգովին տօնուելու արժանի։ Երկրորդ տեսակէտը առաջ կը բերեն Հայաստանի կոմկուսը եւ կառավարութիւնը, որոնց համաձայն, նոյ. 29ը Հայաստանի պրոլետարիատի դասակարգային յաղթանակի օրն է։ Ո՞րը ճիշդ է։

Բնականաբար երկրորդ տեսակէտը, որ կը յենու բոլշեւիկեան իրականութեան եւ փաստերուն վրայ»։

Ս. Մարտունի

ԿՐԸՆՈՂԼԻ ԴԷՊԻՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

(1933 դեկտ. 1 — 2)

Նախագահ.— Ինչո՞ւ ատրճանակ կը պահէիր քովդ։

Կիւրինեան.— Որովհետեւ քովս յաճախ, մեծաքանակ դրամարներ կ'ունենայի։ Ամուրի ըլլալով չէի կրնար տունը ձգել եւ հետս կը վերցնէի։

Ներս կը մտնէ Լիւնի չրջուն դաշտի ոստիկանապետ Պ. Վաթսաը, որ դիպչէն քանի մը օր յետոյ մահաւորապէս կրընողուլ եկած եւ քննութիւն կը կատարած։

Նախագահ.— Պ. ոստիկանապետ, կրնա՞ք ձեր քննութեան արդիւնքը մեզի յայտնել։

Պ. Վաթսաո.— Ես քննեցի մահաւորապէս Տիլտիեանի սպանութեան վերաբերեալ պարագաները։ Իմ կարծիքով այս սպանութեան մէջ կանխամտածում կայ, որովհետեւ զոհին ուրիշ առիթներով սպառնալիքներ են եղած։ Այս հանդիսը առիթ մըն էր զինքն սպառնալիքները ի գործ դրելու։

Պատախոզ.— Ես կը չնորհաւորեմ Պ. ոստիկանապետը, որ լիակատար քննութիւն է կատարած Ս. Մարթինի մէջ։

Նախագահ.— Ձէ՞ք կարծեր, որ քաղաքական մտածողութեան տարբերութիւնը պատճառ դարձած ըլլայ այս ոճիրին։

Պ. Վաթսաո.— Կ'ենթադրեմ։

Պ. Պարպ.— Ձեր քննութիւնը ղադած է դէպքին առթի՞ւ, թէ դէպքը իր ամբողջութեամբ։

Պ. Վաթսաո.— Դէպքին առթիւ։

Ներս կը մտնէ ալեհեր մազերով, գաղութին մէջ բոլորէն յարգուած եւ սիրուած Ազգ. Մխիթեան Նախագահ Պ. Կարապետ Թիւֆէնկճեանը, որ ականատեսներէն մէկն է եւ հակառակ իր թափած խաղաղարար ջանքերուն, անկարելի է եղած զանոնք համոզել։

Պ. Կարապետ Թիւֆէնկճեան.— Ես Դաշնակցական չեմ եւ ոչ ալ Հօկի անդամ։ Փետր. 26ի հանդիսի նախաձեռնութիւնը Ազգ. միութիւնն էր ատանձնած որ ունի չուրջ 80 անդամ։ Նուաճ կնքուած՝ «Տէվրէչ»ի մէկ աշխատակիցին կողմէն) եւ բացատրութիւններ կուտայ Տիլտիեանի եւ իր փոխյարաբերութիւններու մասին։

Պէտք տեսնուած էր վկայութեան կանչելու Իտալացի մը՝ Փեփրոնէ, կօշկակար մը՝ Ալիքսանեան, ըսի – ըսուներու վրայ հիմնուած «փաստեր» փոխադրելու ... մինչեւ Ոճրադատ Աաեանը։

Արեւելեան բարքերու տեսակէտէն նշանակալից էին երկու թրքախօս վկաներ եւս՝ Պոտտանեան եւ Կարապետ Պեհիկեան, որոնք սրճարանի մը անկիւնը, բաղմութեան մէջ, իբրեւ թէ, լսած ըլլան Ղուկասեանի Թուրքերէն հետեւեալ սպառնալիքը. «Այս գաղութին մէջ եթէ մարդ մը կայ, որ չեմ սիրեր, այդ ալ Տիլտիեանն է»։

Ղուկասեան.— Ես հայկական չրջանակի մէջ երբեք չէ պատահած որ Թուրքերէն խօսիմ։ Ի՞նչպէս կ'ըլլայ, որ այս թրքախօսները իմ հայերէն խօսածս կը հասկնան... եւ բացի այդ ի՞նչ տրամաբանութեամբ ես սպառնալիք պիտի ընեմ, այն ալ բազմութեան մէջ։ Պարզ է, որ զրպարտութիւն կ'ընեն։

Դեկտ. 1ին, ուրբաթ օրը, երկու նիստի մէջ կը լսուին այս երկարապատում, մերթ մտացածին եւ մերթ չինծու վկայութիւնները։

×

Շաբաթ, դեկտ. 2ին, առաւօտեան կը սկսին ամբաստանեալներու եւ պաշտպանութեան կողմէ անհրաժեշտ նկատուած վկայութիւնները։

Նախ ներս կը մտնէ Կրընոպլի Ապահովութեան Տեսչութեան պետը՝ Պ. Մալավէոն։

Պ. Մալավէոն՝ նախ կը նկարագրէ Ս. Մարթինն տ'Էրի հայ գաղութը եւ կ'ըսէ. «Հայերը քաղաքականապէս բաժնուած են երեք հոսանքներու՝ Դաշնակցականներ, Պահպանողականներ եւ Հօկիստներ։ Վերջինները համայնավար գործունէութիւն ունին։ Ժողովներ ու ցոյցեր կը կազմակերպեն եւ խորհրդային կարգերը կը չատագովեն։ Դաշնակիստները դլխովին հակառակ են սոնց եւ ազգային չափաւոր կուսակցութիւն են։ Ուիւ Պայեառի հանդէսի կազմակերպութեան համար կանխօրօք մեզմէ արտօնութիւն չէ առնուած։ Մենք հայ գաղութով չէինք մտահոգուեր, որովհետեւ առ հասարակ իրենց տօներն ու հանդէսները խաղաղ կ'անցնէին եւ չէին զբաղեցներ ոստիկանութիւնը։

Ոստիկանապետ Պ. Շաղը յատկապէս վկայութեան կանչուած էր Գալուստ Ղազարեանի եւ բժ. Խաչկենճեանի միջեւ տեղի ունեցած խնդրին առթիւ, որ ծանօթ է մեր ընթերցողներուն։

Օր. Հերմինէ Մխքճեան, որ ներկայ է եղած այդ օրուան հանդիսին, եկաւ գեղեցկօրէն բացատրելու տօնին բնոյթն ու կատարուած անցուդարձերը։

Օր. Հերմինէ Միսքճեան.— Ամէն տարի մենք կը տօնենք Վարդանանցը եւ փետր. 18ը։ Մէկը ծառացումն է հայ ժողովրդի զրադաշտական կրօնի պարտադրութեան դէմ, միւսը՝ խորհրդային բռնատիրութեան դէմ։

Բանախօսն ալ այս ելեկէտներով կը պարզէր իր նիւթը, երբ խումբով ներս մտած եւ սրահին մէջ չարքով տեղ գրաւած Հօկիները, սկսան ոգեղնչանի մը վրայ պոռալ եւ ազդմիել «կեցցէ խորհ. Հայաստան»։ Բանախօսը բեմէն վար իջաւ եւ սկսաւ համոզել զանոնք, որ չխանգարեն հանդիսը։

ՎԱՀԱՆ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆ

(Շար.)

(4)

Ց.

Փարիզ եւ արուարձաններ

Հ. Ի. ՓԱՐԻԶԻ, ԻՍԻ-ԼԷ-ՄՈՒԼԻՆՈՑԻ, ԱՆԻԷՌ-ՊՈՒԱ-ՔՈԼՈՆՊԻ, ԱՒՆՈՒՎԻԼ-ՍԱՐՍԷԼԻ, ԱԼՖՈՐՎԻԼԻ, ՔԱՇԱՆ-ՊԱՆԵԷՕի կոմիտէները ընդհանուր ժողովի կը հրաւիրեն իրենց շրջանի բոլոր ընկերները այս կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 2ին Սօսիէթէ Սավանթի D սրահին մէջ 8, rue Danton, Métro Odéon: կարեւոր զեկոյցներ:

ԱՆԻԷՌ-ՊՈՒԱ-ՔՈԼՈՆՊԻ «Վիշապ» ենթակոմիտէի դասախօսական ժողովը տեղի կ'ունենայ այսօր Ուրբաթ երեկոյ ժամը 8.30ին, Պէքօնի կայարանին դիմացի սրճարանին մէջ, կը դասախօսէ ընկեր Ս. Վրացեան, կը հրաւիրուին բոլոր ընկերներն ու համակիրները:

Գալատ

ԼԻՈՆի Կոմիտէն ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները այսօր Ուրբաթ երեկոյ ժամը 8.30ին Հ. Ց. Դ. «Զ արդարեան» Գրադարանի սրահը, կարեւոր օրակարգ: Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը անհրաժեշտ է:

ՇԱԼՔԻԹի «Բարկէն-Սիւնի» խումբին ընդհ. ընկերական ժողովը այս կիրակի առաւօտ ժամը 10ին ընկ. Պաղտասարեանի բնակարանին մէջ:

ՊՈՒԼՎԱՐ ՕՏՏՕԻ (Մարսէյլ) «Վահան» ենթակոմիտէն ընդհանուր ժողովի կը հրաւիրէ իր չորս խումբերու բոլոր ընկերները այս կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը ճիշդ 6ին Պատանեկան Միութեան նոր Գրադարանին մէջ, կարեւոր օրակարգ:

Հայ առեւտրականներ

"Tricotage MOZPIR"

21 rue des Petits Carreaux Paris (2) Métro: Sentier

Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի արանց, կանանց եւ տղայոց Թրիքոյի տեսակաւոր ճոխ մոդելք, Maille fine եւ Maille Retournée:

Առաջին իսկ այցելութեամբ գոհացում պիտի գտնէք, անմրցելի գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ:

13 ՎԱՐԶՈՒ ԵՆ օդասուն յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կազ եւ էլեկտր. եւ շոֆաժ. **13**
rue Pierre Curie, K. Bicêtre. Métro: Porte d'Italie.

ԽՈՀԱՐԱՐ Կ'ՈՒԶՈՒԻ

ԼԻԻՔՍ ճաշարանի մէջ աշխատելու համար շատ վարպետ խոհարար մը կ'ուզուի որ գիտնայ նաեւ պատրաստել խմորեղէններ եւ անուշեղէններ:

Դիմել ՍՈՒՐԷՆ ԵՐԶՈՒՄԱՆԵԱՆի
ՃԱՇԱՐԱՆ ՏԱՄԱՍ
4 Trav. du Mont de Piété. MARSEILLE

ՇՈՒՏՈՎ ԿԸ ԲԱՑՈՒԻ ԱՐԴԻԱԿԱՆ ԴԵՐԶԱԿԱՏՈՒՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԽԱՆԶԷՐԵԱՆ
97 ROUTE D'ORLÉANS, CACHAN

Անգլիական եւ ֆրանսական ընտիր կերպասներ, վերջին նորաձեւութիւն, խնամուած կար: Գիներու վրայ կարեւոր զեղչ:

« Վ Է Մ »

ԵՐԿԱՄՍԵԱՅ ՀԱՆԴԷՍ ՄՇԱԿՈՑԹի ԵՒ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ

Խմբագիր՝ Ս. ՎՐԱՑԵԱՆ

Մամուլի տակ է եւ ֆանի մը օրէն լոյս կը տեսնէ *երկրորդ թիւը* հետեւեալ բովանդակութեամբ.— *Իրազէկ*՝ «Առաջին հայ թատերգութիւնը», *Ա. Ջամալեան*՝ « Ամենայն Հայոց բանաստեղծը», *Յ. Զաւրեան*՝ «Սայեաթ Նովա», *Մ. Պարսամեան*՝ «Վահան Թէքէեան», *Ա. Արեղեան*՝ «Հայագիտութիւնը յետպատերազմ. Գերմանիայում», *Ա. Խոնդկարեան*՝ «Օպոզիցիան Հանրապ. Հայաստանում», *Վ. Փափազեան*՝ «Հայկական բարեներոգումները», *Վ. Մինասեան*՝ «Անջատականները», *Ա. Գիւլխանդանեան*՝ «Օգոստոս Հինգը», *Սեբաստացի Մուրատի Ճուչտեսորը»*, ՀԻՆ ԹՈՒՂԹԵՐ: ԿԵԱՆՔ ԵՒ ՄՇԱԿՈՑԹ. գիրք եւ մամուլ: ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆ· ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ· Վ· *եպ· Մանկունի*՝ «Գէորգ Դ· եւ իր ժամանակը»: Պատկերազարդ:

Բաժանորդագրութեան պայմանները

Ամերիկա, Մեծն Բրիտանիա, Եգիպտոս եւ Իտալիա	69 ֆր·
Ֆրանսա եւ այլ երկիրներ	50 ֆր·
Ռումանիա, Պուլկարիա, Ցուգոսլաւիա, Սիւրիա եւ Պարսկաստան	40 ֆր·

Բաժանորդագրուել կարելի է՝
L. Kevonian, 17 Rue Damesme, Paris, 13e
Բաժանորդագրութիւնը՝ կանխիկ:

Կը խնդրուի բաժանորդներէն եւ գործակալներէն անմիջապէս փակել հաշիւները:

Զ. Ո. ՄՈՒՔԵԱՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ

Այսօր, *ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ*, երեկոյեան ժամը 9ին Ֆլորիայի վերնայարկը
կը խօսի Պ. Ս. ՎՐԱՑԵԱՆ
Նիւթ՝ **Հ. Յ. ԴԱՀՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ**
կը ցրաւիրուին Միութեան անդամներն ու վաճառքորդները:

Փարիզի Դրական Ակումբ *վաղը Շաբաթ իրիկուն, ժամը 9ին, 131,* rue Paul Berruel (նախկին rue Cambronne, *131*) mètro Vaugirard *տեղի կ'ունենայ ընթերցանութիւն հնդիւնակ «Առաքել ադա» տրամի, որմէ յետոյ մտքերի փոխանակութիւն: Մուտքը ազատ է:*

ԵՐԵԿՈՑԹ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԱԾ **ԵՓՐԱՏ** ՆՈՒԱԳԱԽՈՒՄԲԻՆ ԿՈՂՄԷ
ԻՐ ՀԱՄՏԱՏՍ ԱՆ 4ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻՒ
ՎԱՂԸ ՇԱԲԱԹ ԵՐԵԿՈՅ ԺԱՄԸ 9ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԱՌԱՒՕՏ
SALLE LUCIEN ի ՇՔԵՂ ՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ 13, Rue d'Issy à Billancourt
Կ'ԱՐՏԱՍԱՆԷ Պ. Զ. ՂԱՐԻԳԵԱՆ, Կ'ԵՐԳԷ Պ. ՍԵԳՈՒԻ ՎԱՐԴԵԱՆ·
ԵՓՐԱՏ նուագախումբը կը նուագէ հայկական եղանակներ, ղեկավարութեամբ Պ. Տ. ՕՀՈՍԵԱՆԻ· Հայկական կովկասեան եւ եւրոպական պարեր·
Կը ներկայացուի՝ ԵՐԿՈՒ ԽՈՒԼԵՐԸ
տեղի կ'ունենայ *թանկոյի* մրցում·
ձոխ պիւֆէ ժողովրդական գիներով: Մուտք 5 ֆրանք·
Պիւֆէն սանձնած է ծանօթ հացագործ ՍՏԵՓԱՆ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ որ խնամքով պատրաստած է ամէն տեսակ լաւորեցէններ, *չահմէճին* պանիրով, *պուդդաչաներ*, եւլն·
ՀԱՂՈՐԴԱԿՑ· ՄԻՋ·— Փորք Վէրսայլէն առնել հանրակառք 23 եւ իջնել Point du Jour, թիւ 32 իջնել Place Nationale:

ԵՐԵԿՈՑԹ_ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ
ՄԱՐՍԷՅԼԻ ԿՈՎԿԱՍԱՀ – ՊԱՐՍԿԱՀԱՅԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ
վաղը Շաբաթ երեկոյ ժամը *8.30*ին Brébant Marseillaisի սրահին մէջ
146)148 Chemin de Chartreux
հայկական, ռուսական, կովկասեան եւ լեռնականներու երգեր եւ պարեր:
ձագը կը ղեկավարէ փարիզէն յատկապէս հրաւիրուած
Խառիստ՝ *Պ. ԺՕՐԺ ՇԱՀ - ՊԱՐՈՆԵԱՆ*
կը ներկայացուի գաւեշտ-օփերեթ մը թիֆլիզցիներու կեանքէն
ղեկավարութեամբ դեր. *ՂԱԶԱՐԵԱՆի* եւ մասնակցութեամբ տիկ. *ՄԻՐՈՒՇի*,
Խառիստ *ԺՕՐԺի* եւ ուրիշներու·
ձոխ եւ դիւրամատչելի պիւֆէ:] Պարսկական անկիւն մը:
Կէս գիշերէն վերջ եւրոպական պարեր մինչեւ լաւաւօտեան ժամը 5ը·
Մուտք այրերու *10* ֆրանք, իսկ կիներու 7 ֆրանք·

ՄՈՆԹԷԼԻՄԱՐԻ ՀԱՑ ԴԵՐՁԱԿԱՏՈՒՆԷՆ
կ'ուզուի օրիորդ կամ տիկին մը (*20 – 28 տարեկան*) որ գիտնայ կարել կիներու եւ այրերու հագուստներ. Լաւ ամսավճար եւ բնակութեան համար ձրի սենեակ:
Դիմել՝ M. P. Badvaganian, 9, rue Bouverie. Montelimar. (Drôme)

Morcellement «Le Four» à Marseille
Նահանգապետարանի 29 Դեկտ. 1931 թուակիր արտօնութեամբ
ՀԱ ՌՕԶԷՆ (*La Rose*) քիչ հետու, թիւ 4 հանրակառք Շըմէն տէ Օլիվի (*Chemin des Oliviers*) հանրակառքի ճիշդ գծին վրայ, *Les Marlégaux*ի կայարանին (*arrêt fixe*) առջեւ,
ԾԱԽՈՒ ԵՆ
400 քառակուսի մէթրնոց հողամասեր խիստ ձեռնտու գիներով
Դիմել՝ Հայերու համար միակ ներկայացուցիչ՝
Պ. ԼՈՒՏՎԻԿ ՏԻԱՐՊԼԷՒԻԼԵԱՆի
Շաբաթ մէջ ամէն օր *Bar des Lions. Cours Belsunce.*
իսկ կիրակի օրերը տեղւոյն վրայ ժամը 9էն *18*:

Le Gérant : H. STEPHAN
Imprimerie A. DER (AGOPIAN) 17, Rue Damesme :-: PARIS (13e)

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒԽՕ

ՍՏԱՑԱՆՔ

ՊՈՒԻՍԱՔ, Ս· Տ·— 35 ֆրանք: Սկսանք ղրկել:
ՓԱՐԻԶ, Գ· Ք·— 70:
ՄՈՆԹԷԼԻՄԱՐ, Պ·— Սկսանք ղրկել դեկտեմբեր 12էն:
ԱՆԻԷՌ, Ն· Թ·— 35:
ՊՕՄՈՆ, Ղ· Վ·— 70: Սկսանք ղրկել դեկտեմբեր 13էն:
ՊԻՍԷԹՐԸ, Գ· Ս·— 140:
ՍԷՆ ՇԱՄՈՆ, Գործ·— 146·60:
ՓՈՆ Տ'ՕՊՆԱ, Ս· Թ·— 70: Սկսանք ղրկել դեկտեմբեր 13էն:
ՓԱՐԻԶ (19), Յ· Մ·— 20:
ՊԵՐԼԻՆ, Ռ· Տէր Մ·— 200:
ՓԱՐԻԶ (15), Տիկ· Ս·— 70:

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՇԱՆԴԷՍ
ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Տեղի կ'ունենայ վաղը Շաբաթ երեկոյ, ժամը 9ին
Cercle Militaireի ՇՔԵՂ ՍՐԱՀՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ **2, Ave. PORTALIS (Place St. Augustin)**
ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՐՏՕՆՈՒԹԵԱՄԲ ՋՕՐ. ԿՈՒՐՈՅԻ
ՀՈԳԱՆԱՀՈՐՈՒԹԵԱՄԲ **ՏԻԿ. Ն. ԴԱՓՃԱՐԱՃԵԱՆԻ**
ԵՒ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ **Պ. Պ. ՔՈՄՔՐԵԱՆԻ**

Գեղարուեստական խնամեալ բաժին: Անակնկալներ եւ աթրաքսիօններ. Մօմպոլա.— **Կարգադիր** *Յանձնախումբը ոչինչ խնայած է իր ամբողջ ներգործութիւնը ապահովելու համար այս հանդէսին, ուր պիտի ծափահարուի ի մէջի այլոց* **Mlle DUBERNARD (de l'Opéra)**· *Յատկապէս երկու փոքրիկ պօքսէրներ կազմէ (մանրամասնութիւնները յետոյ):*
Նուագախումբը **Cercle Militaire**ի *Յուշնական եւ Սպանիական պարեր:*
Ճոխ եւ դիւրամատչելի պիւֆէ: ՄՈՒՏՔ 25 ՖՐԱՆՔ

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆի
ՄԵԾ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ Մ-ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ
25 Դեկտեմբեր, Շաբաթ գիշեր ժամը 9ին միւնչեւ լոյս
ՍՕՍԻԷԹԷ ՍԱՎԱՆԹի ՄԷՋ, 8, rue Danton. Métro; Odéon
Կը ներկայացուի ՎԱՀՐԱՄ ՍԿՈՒՃԵԱՆի քրքջալիր քամէմիները
1.— ՅԱԽԻՏԵՆԱԿԱՆ ՈՒՄԱՆՈՂՆԵՐ
2.— ԻԳՕՍԻՓԷՆՏԷ ՇՈԳԵՆԱԽՈՎ
ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ
ՆՈՒԱԳ, ԵՐԳ, ՔԼԱՍԻՔ ՊԱՐ
ԼԻՊԼԻՊԻՃԻ ՀՕՐ-ՀՕՐ ԱՂԱՑ ԵՒ ՕՄԱՐ ԽԱՅԵԱՄ ԳՄԲԷԹԵԱՆի ԿՈՂՄԷ
Կը մասնակցին՝ Մատլէն Տիւռէ (*Օպէռնի թատրոնէն*), Տիկին Լաճ Իվեան, Օր. Փիլպիւլեան, Օր. Մաքոմպար (*Շաթլըէի թատրոնէն*), Օր. Ձամպազ: Պ. Պ. Վ. Սվաճեան. Լէւոն - Յարութ (*Աթլըէի թատրոնէն*), Քէչէճեան, Ա. Դմբէճեան եւ Արման Կոթիկեան:
ԿԷՍ ԳԻՇԵՐԻՆ ԿԸ ՍԿՍԻ ՊԱՐԵՐԸ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ ՍԱՆՏՐՈՍԵԱՆի ՅԱՑՏՆԻ ՃԱԶԻՆ
ՃՈՒՆ ԵՒ ԱՃԱՆ ՊԻՒՖԷ ԳՕԹԻՑԵՕՆ ԱՆԱԿՆԿԱԼՆԵՐ
Տոմսերը կը ծախուին սովորական տեղերը: ՄՈՒՏՔ 7.50, 10 15, ԵՒ 25 ՖՐԱՆՔ

ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ՁԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ ՎԵՐԱՊԱՀԵՑԷՔ
Ֆրանս. Կառմիր խաչի Փարիզի մասնաճիւղին
ԲԱՐԵՆՊԱՏԱԿ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌՔԻՆ
ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ **ՏԻԿ. Ս. ԲԷԳԼԱՐԵԱՆԻ**
ՇԱԲԱԹ 23, ԿԻՐԱԿԻ 24, ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 25 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

Մեծ երեկոյթ եւ պարահանդէս Մարսիլիոյ մէջ
ՄԱՐԱՇԻ ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ
Վաղը Շաբաթ գիշեր ժամը 9էն մինչեւ լոյս
ՍԱԼՈՆ ՄԻՐԷՅԼԻ ՄԷՋ 7, Cours du Vieux Port
երգ. խմբերգ, նուագ, ֆաճելի անակնկալներ եւ զաւեշտ «*ՄԱՏՆԱՑԱ*»
պարերուն կը մասնակցի The Merry Syncopating Band·
Մուտք 5 ֆրանք, այրերու՝ 3 ֆրանք·

Նպարավաճառատուն ՄԵԼԱՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՎԱՍԻԼԵԱՆ
Ի գիտութիւն յարգելի Հայ յաճախորդներուս կը ծանուցանեմ թէ 41, ՐԻ ՏԷ ՊՈՒԱ (41, RUE DES BOIS), բացած եմ — ՄԵԼԱՆ — նպարավաճառատունը, ուր պիտի գտնէք թարմ, մաքուր եւ զեղչուած գիներով Ձեր ամէնուն փափաքած Արեւելեան նպարեղէնները. մասնաւոր յանձնարարութիւններ կ'ընդունինք, և տեղւոյն վրայ կը յանձնենք·
Շաղորդկց. միջոց·— *Մէթրօ՝ (Pré Saint Gervais)·*

THÉS DES DEUX EMPIRES
IMPORTATION DIRECTE du Planteur au Consommateur
ԹԷՅԻ ՄԻԱԿ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ
ՄԵՏՐՔԱՔԱՆԱԿ ՓՈՓՐՔԱՔԱՆԱԿ
Լաւագոյն տեսակներ՝ Ձիւնական, Հնդկական, Սէյլանի եւլն., եւլն.
Թէյերու՝ անմրցելի գիներով:
ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՁԵՂՉ հայ նպարավաճառներու եւ մարշէճիներու
Անգործ՝ քայլ աշխատասէր հայրենակիցներու համար գեղեցիկ առիթ մը, իրենց օրապահիկը ճարելու, ծախելով **Thés des Deux Empires** *թէյերէն:*
Գիմել՝ ՏԷՕՎԼԷԹԵԱՆ ՏԱՆ
5, Rue Mayran (Square Montholon), Paris (9e)

ՕԳՏՈՒԻՑԷՔ Փարիզի մեր նոր վաճառատունէն ուր մթերած ենք եղանակին լաւագոյն մօտէլները ամէնանպաստաւոր պայմաններով:
Tricots KÉBABDJIAN
Fabriques 76, rue Henri Regnault à Courbevoie (Seine)
12, rue Capitain Guynemer à Courbevoie (Seine)
Ապսպրանքի եւ թղթակցութեանց համար:
ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ եւ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
6, Rue des Jeûneurs, Paris (Métro: Sentier & BonneNouvelle)
R.C.Seine 415941 Tél. LOUVRE: 57 - 37
ԱՊՍՊՐԱՆՔ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻՆԻՆ ԴԱՒԱՌՆԵՐԷՆ
Նմոյշի համար Շարիւրին 20 զեղչ:

ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱՐԱՆ
L. LÉCORCHÉ
Ex. Interne des Hôpitaux de Paris
Chef de Clinique à l'Ecole Dentaire Française
Assistant Ա. Տ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ *chir. dent. D.E.D.F.*
ԽՆԱՄՈՒԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԵՒ ԶԱՓԱՀԻՈՐ ԳԻՆ
Սոյն յայտարարութիւնը ներկայացնողին հարիւրին 10 զեղչ
Կ'ընդունի 9 - 12 եւ 2 - 7 Հեռախօս Inv. 27-95
28 Avenue d'Orléans
Métro Denfert Rocherau ou Mouton Duvernet

T. S. F.
SUPERHETERODYNE BAPST 5 et 7
(Ամերիկեան կազմած)
վերջին կատարելագործութիւն,
Անմրցելիօրէն աժան գին:
Loterie Nationaleի յառաջիկայ **tirages**ներէն
Ձեր միլիոնատէր ըլլալուն լուրը անմիջապէս իմանալ
Լուի համար փութացէք գնել 5 կամ 7 լամբնոց **pick - up**ի **prise**ով անգուակական այս **postes**երէն:
Դիմել անձամբ կամ նամակաւ Փարիզի Ecole Pratique de Radioélectricité'ն *վկայեալ եւ նախկին* (Essayeur Radio-Vitus)ի՝
ՊԱՔԻՍՔ Կ. ՔԵԱՉԵԱԵԱՆի
4, Square Paul Bert Asnières (Gares Bois-Colombes) Seine:
(Gare St. Lazareէն մինչեւ հասնիլին վայրը 12 վայրկեան):

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՑԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

HARATCH

(Fondé en 1925) — 8e Année — No 276.286

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian

Rédaction & Administration — 17, Rue Damesme PARIS (13e)

ՄԻՄԲԱԿՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ — Téléphone : Glacière 15-70

(ԵՐԹԱԽՏԿԻ ՀԱՄԱՐ՝ Metro : TOLBIAC)

ԲԱԺԱՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏՄԱՆՆԵՐ.—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ԵՌԱՄՍԵԱՅ
Ֆրանսա եւ գաղութներ	140 Ֆրանք	70 Ֆրանք	35 Ֆր.
Անգլիա, Եգիպտոս, Ջուիցերիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 Ֆրանք	100 Ֆրանք	—

ՇԱԲԱԹ 16 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

16 Décembre 1933

ՅԱՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2371 — Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ԵՐԵԿՈՅԹ_ՅԵՐԵԿՈՅԹ

—·—

« Յառաջ »ի չորրորդ էջը համայնապատկերն է Ֆրանսահայ գաղութի « ցուցական » գործունէութեան :

Մանաւանդ երբ կը մօտենան տօնական օրերը...

Աչք մը նետեցէք այդ էջին վրայ, մանաւանդ շաբաթ եւ կիրակի, եւ պիտի զարմանաք տեսնելով տենդագին հրմշտուքը հանդիսներու, երեկոյթներու, ցերեկոյթներու, տօներու, հանդիսումներու : (Ամառն ալ ունինք դաշտահանդէսները) :

Անոնք որ հետու են Փարիզէն, ապահովաբար պիտի չկրնան այս իրարանցումէն : Պիտի ըսեն.

— Ուրեմն, Փարիզի եւ ամբողջ Ֆրանսայի մէջ մարդիկ այնքան հանգիստ են որ, իրարու եռեւէ երեկոյթ եւ ցերեկոյթ կը սարքեն :

Չէ՞ որ ըսուած է թէ թմբուկին ձայնը անուշ կուգայ հեռուէն :

Մանաւանդ երբ կը հնչէ Փարիզէն...

Դժբախտաբար, այս տպաւորութեան մէկ մասը միայն կը համապատասխանէ իրականութեան :

Ճիշդ է, այս բոլոր հանդէսներն ու ներկայացումները որոշ կենդանութիւն կ'ապացուցանեն :

Անոնք ցոյց կուտան թէ՝ հակառակ համատարած տագնապին, որ 1930էն ի վեր անողորմաբար կը քամէ գաղութին երակները, մարդիկ չեն վհատիր, ձեռնթափ չեն ըլլար :

Արդարեւ, ի՞նչպէս պիտի դիմանային բազմաթիւ եւ բազմազան հանրային հաստատութիւններ, եթէ ամէն մէկը իր պատեհին մէջ քաշուէր, միայն իր գլխուն ճարը նայելու համար :

Բազմաթիւ եւ բազմազան հաստատութեանց օգտակարութիւնը, չաճախ ճակատագիրը կապուած է այս երեկոյթ – ցերեկոյթներուն :

Ցետոյ, հանդէսները միջավայր կը ստեղծեն : Կ'օգնեն բազմութիւններ համախմբելու, հայկական չունչ տարածելու, հայերէն խօսքը, երգն ու խաղը վերակենդանացնելու :

×

Եւ սակայն, այս երեկոյթ – ցերեկոյթներուն խճողումը մխիթարողն ատեն կը մատնէ... տնտեսական մտահոգութիւնները :

Այս կարգի ամէն ձեռնարկ միշտ կապուած է նիւթական ակնկալութեանց հետ :

Օտար ազգերու մէջ ալ այսպէս է : Կ'ուզեն դրամ ճարել, զուարճացնելով, սրտի եւ մարքի թելերը չարժման մէջ դնելով :

Ո՞ւր կը հասնէր նոյնիսկ օտար հանրային հաստատութեանց վիճակը, եթէ ամէն ինչ սարքուէր վերացական առաջադրութեամբ,— « արուեստը արուեստին համար » :

Արդ, այս մէկոցին սուր անձկութեան մատնուած են հանրային բազմազան հաստատութիւնները, Փարիզէն մինչեւ Մարսէյլ, – եկեղեցիները, դպրոցներ, կ. Խաչեր, Տիկնանց կամ Հայր. Միութիւնները, Աղքատախնամներ եւ ուրիշ ինչ որ ունինք իբրեւ հանրային ազդակ :

Եւ տագնապը չի սահմանափակուիր միայն Ֆրանսայի մէջ : Հաստատութիւններ կան որ կ'ուզեն միեւնոյն ատեն օգնել Հայաստանի կամ ուրիշ գաղութներու :

Քանի մը տարի առաջ, մէկ պարահանդէսը գրեթէ կ'ապահովէր Փարիզի Տիկնանցին կամ Աղքատախնամին տարեկան ելեւմուտը :

Այսօր՝ երեկոյթ – ցերեկոյթները չատախ կը փակուին կա՛մ դղրմփալի գումարով մը եւ կամ... բացով :

Ինչո՞ւ այսպէս : Միայն տնտեսական տագնապը բաւական չէ, բացատրելու համար այս թշուառութիւնը :

Գաղութը որքան ալ ազդուած ըլլայ տագնապէն, աղբիւրները չեն ցամքած : Որ եւ է տագնապ չի կրնար ցամքեցնել 60,000նոց բազմութեան մը տրամադրելի աղբիւրները :

Ինդիրը այն է որ, ոչ միայն խճողում կը տիրէ, այլեւ խաչաձեւում :

Աւելի բաց խօսելով, պիտի ըսէինք թէ հին մեթոտները նպատակի չեն ծառայեր :

Գաղտնիք չէ որ իւրաքանչիւր հանդէս, երեկոյթ կամ ցերեկոյթ իրեն յատուկ հասարակութիւն մը ունի : Ամէն մէկը զատ « հեղեցի » մը կը ներկայացնէ : Մէկը միւսին չերթար :

Եւ որովհետեւ տնտեսական տագնապն ալ նոր պատրուակ մը ստեղծած է, իւրաքանչիւրին յատուկ հասարակութիւնը հետզհետէ կը նօսրանայ : Հետեւաբար սպառուած եկամուտն ալ կը պակսի :

Այս տնտղոք իրականութիւնը աչքի առջեւ ունենալով, կարելի՞ է, օրինակ, տարին քանի մը խոշոր, իսկապէս « չքեղ եւ աննախընթաց » հանդէսներ կազմակերպել, մասնակցութեամբ յարեւնման միութեանց :

Այսպէս, կ. Խաչեր, Աղքատախնամ եւ նման միութիւնները չե՞ն կրնար այդպիսի ծրագրի մը մասին մտածել, միասին սարքելով, միասին տոմսակ սպառելով, եւ արդիւնքը բաժնելով առ հարիւր համեմատութեամբ :

Նոյնը կրնայինք առաջարկել Հայր. Միութեանց համար, որոնց իւրաքանչիւրը պիտի օգտուի համաձայն իր կարողութեան եւ գործունէութեան ծրագրին :

Եթէ փորձ մը կատարուի այս ուղղութեամբ, արդիւնքը օգտակար պիտի ըլայ նաեւ բարոյական տեսակէտով :

Այն ատեն, իրարու մէջ պիտի լուծուին զանազան « եկեղեցի »ները, իրարու կռնակ դարձուցած հասարակութիւնները, եւ մէկը պիտի օգտուի միւսին առաւելութիւններէն :

Այն ատեն, աւելի լայն բազմութեանց վրայ պիտի տարածուի երեկոյթ – ցերեկոյթներու ազգային – հայկական օրհնութիւնը :

Ձո՞ւթը փորձել գոնէ մէկ անգամ :

Շ.

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ԻՆՉՈ՞Ւ ՓԱԽԱՆ...

oooo

« Ազատ Խօսք »ի աշխատակից մը, Հայաստանի փախստականներուն ցանկը աչքէ անցընելով, ապշութեամբ կը հանդիպի Ֆիլիպէցիներուն բաւածաւոր հերոսի մը,— թունդ համայնավար Տիրան Մատթէոսեանի :

— « Եթէ երբեք բժ. Մինասեանցի մը Հայաստանէն փախուստը լսէի, պիտի հաւատայի, բայց բնաւ բժ. Մինասեանցէն տասնապատիկ աւելի ոխերիմ հակադաշնակցական եւ համայնավար Տիրան Մատթէոսեանի մը. որովհետեւ, բժ. Մինասեանց մը տակաւին լրբութիւնը չունեցաւ յայտարարելու թէ ինք պատրաստ է թրքական դրօշին գլխարկ հանելու, բայց հայկականին երբեք : Իսկ համայնավար Տիրանը սրճարանի մէջ հրապարակաւ ունեցաւ այդ Թրքացումը » :

Ձեմ գիտեր, համայնավար եւ կատաղի հակադաշնակցական Տիրանի փախո՞ւստն է զարմանալի, թէ « Ազատ Խօսք »ի աշխատակցին զարմանքը :

Եւ այս մարդը երիտասարդ էր ու երկաթագործ : Այսինքն՝ որակեալ :

Հապա ինչո՞ւ փախաւ :

Բայց ինչո՞ւ փախաւ ձկնորս Արամը, որ նոյնպէս որակեալ էր եւ անդամ Հոկի :

Ինչո՞ւ փախաւ հնակարկատ Խաչիկը, « բարէն հաց հանող, օրական 12 ժամ աշխատող յահիտենական « Էսֆիհին»ն :

Ինչո՞ւ փախաւ ուսումնական՝ բանաստէր Արամ Երէմեանը, որ դեռ վիճենայէն, 1921ին, կը փառաբանէր Խորհրդային Հայաստանը :

Ինչո՞ւ փախան միւս երկու հարիւրը, ջախջախիչ մեծամասնութեամբ արհեստաւոր – բանուորներ, որոնց եւ տեւէն « ծոյլ եւ ցպաստընկալ » կը պոռան հիմա, փորը կուշտ եւ կռնակը տաք մնուետիկներ :

Ինչո՞ւ, այս երկու հարիւրէն առաջ, փախան որքերը :

Անոնց ամէն մէկը զատ – զատ հաւատաքննութեան ենթարկուած, շարմադէ անցած էր Շահվէրտեանի եւ իր գործակալներուն կողմէ : Անոնք հեռագրական գործեր ալ կատարեցին Աթէնքի մէջ, դրօշակ վար առնելով եւ ուրիշ խառնակութիւններ սարքելով...

Աւելորդ հարցում : Ձկարդացի՞ք Ազատ Խօսքի աշխատակիցին զարմանքը :

— « Նոյնք Դաշնակցականների անմիջական ազէնտներն էին (գործակալ) եւ դեռ Հայաստան չմտած արդէն վճռել էին անցնել Պարսկաստան, նիւթ տալու համար դաշնակ թմբկահարներին » :

Անաստուա՞ծ Դաշնակ, ինչո՞ւ քոյլ չես տար որ գոնէ խանջեանները ու Սահակ Տէր Գաբրիէլեանները ... «գերյուզականութեան» չմատնուին :

ՎԱՀԷ

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ԴԻՊՔԵՐ ՊԼՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

oooo

Պլյրութի թերթերը կը գրեն (9 դեկտեմբեր) :—

Վերջին քանի մը օրերու ընթացքին տեղի ունեցած են կարգ մը խորհրդատու դէպքեր : Անծանօթ մարդիկ, անծանօթ պատճառներով քանի մը տուներու դռներուն եւ պատուհաններուն վրայ գնդակներ պարպեցին եւ խուսափեցան ոստիկանութեան եւ պահակներու ուշադրութենէն : Նամակատան հետ, տիկին Ճօրճէթ անուն տիկին մը կը բնակի : Կէս գիշերին զէնքի ձայներ կը լսէ այս տիկինը եւ յանկարծ կ'արթննայ : Սարսափահար կը տեսնէ որ իր տան պատուհաններուն ապակիները ջարդ ու փշուր եղած են, իսկոյն լուր կուտայ ոստիկանութեան եւ յետ քննութեան կը հասկցուի որ զէնքը նետուած է Ֆախրէտտին փոդոցէն, նամակատան դով : Գնդակը ապակին կոտրելէ վերջ, ներս կը մտնէ եւ դարակ մը ծակելով կը մխրճուի պատին մէջ : Գնդակը հանուելով հասկցուած է որ գերմանական մավզէրի մը գնդակն է :

Յաջորդ գիշեր նման դէպք մը պատահեցաւ Պարուտիի դեղարանին վրայ : Բազմաթիւ դեղեր եւ գործիքներ փշրուած են : Քննուելով տեսնուած է որ նիշդ միեւնոյն զէնքի գնդակն է :

ՅՈՒՆՈՒԱՐ 10Ը ԿԸ ՄՕՏԵՆԱՑ

ՓՈՒՔԱՑԷՔ ՕԳՏՈՒԻԼ «ՅԱՌԱՋ»Ի ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԽԱՂԷՆ

« ՅԱՌԱՋ » գնած է ՁՈՐՍ տոմսեր, Ֆրանսայի Ազգ. վիճակախաղէն :

Այս վիճակահանութենէն օգտուելու իրաւունք ունին բոլոր անոնք որ,

1933 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ՁՈՐՐՈՐԴ ՇԵՐՏԻ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

1.— Նոր բաժանորդ կը գրուին ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ :

2.— Կը նորոգեն իրենց բաժնեգիրը, ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ :

ԱՀԱՒ ՄԵԾ ԳՆԱՆՔ ՁՈՐՍ ՏՈՄՍԵՐՈՒՆ ՇԱՐՔՆ ՈՒ ԹԻԻԵՐԸ.-

ՁՈՐՐՈՐԴ ՇԵՐՏԷՆ (4e tranche)

շարք **S** *Թիւ 99,412*

շարք **T** *Թիւ 78,009*

շարք **S** *Թիւ 99,413*

շարք **D** *Թիւ 52,152*

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՏԵՂԻ ԿՈՒՆԵՆԱՅ 1934 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 10ԻՆ

Այսպէս, եթէ այդ չորս թիւերէն մէկը կամ աւելին պարգեւ շահին, ԱՐԻԻՒՆՐԻՆ ԿԷՍԸ (ՀԱՐԻՒՐԻՆ **50**), ՊԻՏԻ ԲԱԺՆՈՒԻ ԱՑՍ ԿԱՐԳԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ, հետեւեալ համեմատութեամբ.—

ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	60 %
ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	30 %
ԵՌԱՄՍԵԱՅ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	10 %

—·—

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ԵՒ ԱՐՈՒԱՐՁԱՆՆԵՐՈՒԻ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐՈՒՍ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

»»» ·«««

Ազգ. վիճակահանութեան տոմսերէն 5րդ շերտին R շարքէն գնած եմ 035,530 թիւը : Պիտի օգտուին այն յաճախորդները, որոնք,—

Ա. Այսուհետեւ չաբթէ չաբթի եւ կամ ամսէ ամիս կանխիկ կը վճարեն եւ ՀԻՆ ՀԱՇԻՒՆԵՐՆ ալ կը մաքրեն մինչեւ 1934 յունուար 10 :

Բ. Անոնք որ տարիներու ընթացքին ուղղակի վճարած եւ կամ մէկ նամակով իսկոյն ղրկած են :

Գ. Անոնք որ նոր կ'արձանագրուին, վճարելով մէկ եռամսեայ կանխիկ :

Շահելու պարագային, ասոնք պիտի ստանան հարիւրին 50ը :

Կը խնդրուի անձամբ եւ կամ նամակով ղրկել եւ ստանալ համապատասխան ընկալագիր :

«ՅԱՌԱՋ»ի Մարսէյլի գործակալ
Գ. ՄԵՐԻԿԵԱՆ
13, Rue des Dominicaines

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

Երկու մահապատիժ կը պահանջուի Բալխաստակի հրկիզման առթիւ

ԵՐԵՔ ՊՈՒԼԿԱՐ ԱՄԲԱՍՏԱՆԵԱԼՆԵՐԸ ԱՆՊԱՐՏ

Բալխաստակի հրկիզման դատին առթիւ, ընդհ. դատախազը հինգշաբթի օր լրացնելով իր պահանջագիրը, մահապատիժ պահանջեց Հոլանտացի Վան տէր Լուպէի եւ գերմանացի Թորգլէրի համար : Այս վերջինը քարտուղարն էր Բայխաստակի համայնավարական խմբակցութեան : Միւս երեք ամբաստանեալները, Տիմիթրով, Փոփով եւ Թանէվ, անպարտ կը հռչակուին, իրենց մեղսակցութիւնը ապացուցուած չըլլալով : Կը կարծուի թէ դատարանը պիտի մերժէ Թորգլէրի մահապատիժը, միայն ծանր բանտարկութեան դատապարտելով :

Դիւանագիտական տեսակցութիւններ

—·—

ԱՆԳԼԻՈՑ ԱՐՏԱՔԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ ՓԱՐԻԶ ԿՈՒԳԱՑ

Դիւանագիտական տեսակցութիւնները կը շարունակուին գլխաւոր մայրաքաղաքներուն մէջ : Անգլիոյ նախարարական խորհուրդը իր վերջին նիստին մէջ կրկին քննելով զինաթափութեան խնդիրը, որոշեց Փարիզ ղրկել արտաքին նախարարը, խորհրդակցելու համար : Նախարարը պիտի գայ յառաջիկայ հինգշաբթի օր : Ցետոյ պիտի երթայ Իտալիա, Ժնեւի արձակուրդը անցընելու համար : Լսուեցաւ թէ այս առթիւ Հռոմ ալ պիտի հանդիպի, Պ. Մուսոլինիի հետ խորհրդակցելու համար, բայց անմիջապէս հերքուեցաւ այս ղրոյցը :

Անգլիոյ արտաքին նախարարութիւնը երկար տեղեկագիր մը ստացաւ Պերլինի դեսպանէն, Հիթլէրի եւ Ֆրանսական դեսպանին միջեւ կատարուած խօսակցութեանց մասին : Դեսպանը Լոնտոն հասած է արդէն, լրացուցիչ տեղեկութիւններ հաղորդելու համար : Գերմանացիները մեծ յոյսեր դրած են այս այցելութեան վրայ : Կը հաւատան թէ Պ. Հիթլէր պատրաստ է մասնակցելու դատ եւրոպական խորհրդակցութեան մը, պայմանաւ որ հաւասար աչքով չնային Գերմանիոյ :

⁂ *Ֆրանսական թերթերը կը պնդեն թէ Գերմանիա առ այժմ պիտի դադարեցնէ 300,000նոց բանակով մը, պայմանաւ որ կարճ առէն զինուորութեան չբերէ զայն : Այս բանակը պիտի սպառազինուի միայն պաշտպանողական զէնքերով, մինչ Ֆրանսայի եւ զինակիցներուն բանակները պիտի ունենան յարձակողական զէնքեր : Միեւնոյն ատեն, Գերմանիան համաձայն է որ արդիւնուին կարգ մը բարբարոսական զէնքեր, ինչպէս օդանաւային ռմբակոծութիւնը եւ քիմիական պատերազմը : Հակակշիռը պէտք է գործադրուի բոլոր բանակներուն վրայ հաւասարապէս : Գերմանիան պատրաստ է տասը տարուան համար ոչ – յարձակման դաշնագիր մը կնքելու իր բոլոր դրացիներուն հետ, ընդունելով որ պատիժ սահմանուի դաշնագիրը խախտողներուն :*

⁂ *Փարիզ հասաւ Պ. Պէնէշ, Չեխոսլովաքիոյ արտաքին նախարարը, իբրեւ ներկայացուցիչը Փոքր Համաձայնութեան : Հաղիւ հանգստացած, տեսակցութիւններ ունեցաւ վարչապետին եւ արտաքին նախարարին հետ : Խորհրդակցութիւնները պիտի շարունակուին, օրուան բոլոր հարցերու մասին : Ան այժմ որոշուած է որ եւ է զեկոյց չհրատարակել :*

⁂ *Իտալական մամուլը կը շարունակէ իր յարձակումները Ֆրանսայի քաղաքականութեան դէմ : Պենէշի Փարիզ այցելութիւնը նոր թափ տուած է յարձակման :*

Դեկտ. 15ի պարտքերն ալ չվճարուեցան

Մ. Նահանգները 153 միլիոն 24,327 տոլար պիտի ստանային դեկտեմբեր 15ին, իբրեւ մասնավճար պատերազմական պարտքերու : Արդ, միայն Ֆինլանտան ամբողջութեամբ վճարեց իր պարտքը,— 229,000 տոլար : Ֆրանսա եւ Պելճիա, որոնց առաջինը 22,000,000, իսկ երկրորդը 2,859,000 տոլար պիտի վճարէին, ծանուցագրով մը յայտնեցին թէ կը մնան հին տեսակէտին վրայ : Լեհաստանն ալ որ եւ է բան չվճարեց : Անգլիա, որ 117,670,000 տոլար պիտի վճարէր, չանձնեց միայն 7,500,000, իր պարտքը դրժած չըլլալու համար, ինչպէս ըրած էր յունիս 15ին : Իտալիան ալ, 2,133,000 տոլարի փոխարէն վճարեց միայն մէկ միլիոն, իսկ Չեխոսլովաքիան միայն 150,000 տոլար, փոխան մէկ միլիոն 682,000ի : Ուրեմն, վճարուած գումարները կը կազմեն ամբողջ պարտքին հարիւրին 5ը : Այսպէս, պատերազմական պարտքերու խնդիրը կը մնայ միշտ առկախ, մինչեւ որ երբ մը գտնուի : Ամերիկացիները ներքին խնդիրներու լաբիւրինթոսին մէջ թաղուած ըլլալով, առ այժմ կը համբերեն :

Երեք թագաւորներ պիտի տեսակցին

Սոֆիայէն կը դրուի թէ Եուկոսլաւիոյ թագաւորն ու թագուհին Պուկրեշ պիտի այցելեն յունուար 30ին, Պորիս թագաւորին ծննդեան տարեդարձին առթիւ : Ռումանիոյ թագաւորն ալ Սոֆիա պիտի հասնի յունուար 31ին : Այս այցելութենէն առաջ, Պորիս թագաւորը եւ Եռանդա թագուհին Պուքրէշ պիտի երթան յունուարի կիսուն :

Զմրան իմանաձոխներ

Յուրաքանչիւր օր մեղմանալէ յետոյ, անսովոր սաստկութեան հասաւ Հինգշաբթի ամբողջ ցերեկը : Բարեբախտաբար գիշերը ձիւն եկաւ, եւ օդը նորէն մեղմացաւ :

Հինգշաբթի օրուան ցուրտին հետեւանքով, Սէնը սառեցաւ տեղ – տեղ այնպէս որ կարելի էր քալելով անցնել : Սառեցան նաեւ չատ մը լիճեր եւ ալիքներ : Բազմաթիւ անտէր մարդիկ գետնին տակ, մէթրօներու նրբանցքներուն մէջ ապաստանած էին, ցուրտէն չսառելու համար :

Գալով գաւառներուն, ցուրտը մասնաւորապէս անտանելի էր հիւսիսային արեւելեան շրջաններուն մէջ : Ամէն տեղ ձիւն կը տեղայ :

Մէկ միլիոնի վրայ տոմսակը

Լուի Քորնպուա, որ «կատակի համար» կեղծած էր ազգ. վիճակահանութեան մէկ տոմսակը, Փարիզ փոխադրուած է եւ կը դատուի : Իսկ եղբայրը, Թեան մէկ տոմսակը, Փարիզ փոխադրուած է եւ կը դատուի : Իսկ եղբայրը, Ռուժէ, որ դանձած էր մէկ միլիոնը, ազատ արձակուեցաւ : Լուի կ'ըսէ թէ իր եղբայրը գիտէր որ տոմսակը կեղծ է. իսկ Ռուժէ բացարձակապէս կը մերժէ այս վերագրումը : Որոշուեցաւ մասնային քննութեան ենթարկել Լուին :

Գանձուած մէկ միլիոնէն կը պակսի 14,800 Ֆրանք : Այս գումարին 8100ը արուած էր Ռուժէի, 6700ը մօրը, իսկ 2000ը Լուիի, որ վերադարձուց :

"ՎՈՎՍԵՓԵԱՆ ՄԱՀՄԱՆԱԿԸ"

(ՂԱՒԱՍԻ ՂԱՓԱՂԱՒԱՅԱՏՄԱՆ ՎՃՌՆԱԿ)

Ա. ԽԱՐԱՁԵԱՆՂԻ ԻՐ "ՅԱՂԹԱԿԱՐ ԲԱՐԵԿԱՄԱՑԻՆ,,

ՏԱՍՆԵՐԵՔ ՏԱՐՈՒ ԱՐԴԱՐԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՄԵՋ

«Վախատի կու կտայ մեզնից ի...»

ՊՈՍՏՍ, 4 մեկ. (Ցուցաբ.)։ — Ինչպես Տիկին Տիրուհի Կոկոնեանցի կը գրեն Ս. Էջմիածնէն, Ս. Հայրապետ Տէր Գէորգ Դ. Օրմանեան ալ ուղեւորուած է Ս. Էջմիածին։ Ան Պոլսէն մեկնած է Ռուսիոյ մայրաքաղաքը, ուր հանդիպած է Ռուսիոյ Ներքին Գործոց Նախարարին հետ։ Ան ալ Ս. Էջմիածին կ՚երթայ։

Ռուսիոյ Ներքին Գործոց Նախարարը Ս. Էջմիածին կ՚երթայ, որպէսզի Հայոց Հայրապետը կարենայ հանդիպիլ Ռուսիոյ Կայսեր հետ

ԱՂՎԱԾԱՅԻՆ ԴԱՇՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱՐԸ

(1933 թիվ 1 — 2)

Ա. Ղազարյան — Ղազարյանների ընտանիքի պատմությունը։ Ա. Ղազարյանի հուշերը։ Ա. Ղազարյանի նամակները։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի լուսանկարները։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրությունը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրությունը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրությունը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրությունը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրությունը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրությունը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրությունը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրությունը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրությունը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարը։

Ա. Ղազարյան — Ղազարյանների ընտանիքի պատմությունը։ Ա. Ղազարյանի հուշերը։ Ա. Ղազարյանի նամակները։ Ա. Ղազարյանի լուսանկարները։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրությունը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրությունը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրությունը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրությունը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրությունը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարը։

Ա. Ղազարյան — Ղազարյանների ընտանիքի պատմությունը։ Ա. Ղազարյանի հուշերը։ Ա. Ղազարյանի նամակները։ Ա. Ղազարյանի լուսանկարները։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրությունը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրությունը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրությունը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրությունը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարը։

Ա. Ղազարյան — Ղազարյանների ընտանիքի պատմությունը։ Ա. Ղազարյանի հուշերը։ Ա. Ղազարյանի նամակները։ Ա. Ղազարյանի լուսանկարները։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրությունը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրությունը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրությունը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրությունը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարը։ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի ծառի նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրության նկարի նկարագրությունը։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԿԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ»

»»»·«««

Ծանուցում

Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ հայտնի է դառնում, որ Ա. Ղազարյանի ընտանիքի անդամների միջև ունեցվածքի բաժանման գործընթացը ավարտվել է։ Ամեն ինչ կատարվել է օրենքի պահանջներին համապատասխան։ Ոչ ոք չունի որևէ պահանջ կամ բողոք։ Գործընթացը վերջնական է և չի կարող վերանայվել։

Ա. Ղազարյան

»»»·«««

Ց. *Փարիզ եւ արուարձանները*

Հ. Դ.

ՓԱՐԻԶԻ, ԻՍԻ-ԼԷ-ՄՈՒԼԻՆՈՅԻ, ԱՆԻԷՌՊՈՒԱ-ԲՈՒԼՈՆՊԻ, ԱՌՆՈՒՎԻԼ-ՍԱՐՍԷԼԻ, ԱԼՖՈՐՎԻԼԻ, ՔԱՇԱՆ-ՊԱՆՆԷՕԻ կոմիսէներըը ընդհանուր ժողովի կը հրաւիրեն իրենց շրջանի բոլոր ընկերները վաղը կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 2ին Սօսիէթէ Սավանթի **D** *սրահին մէջ* **8, rue Danton, Métro Odéon**: *Կարեւոր զեկոյցներ:*

Տէր եւ Տիկին Տէյիրմէնճեան, Մարիամ Տէյիրմէնճեան, Տէր եւ Տիկին Խաչիկեան եւ զաւակը, Այրի Տիկին Սէմէրճեան եւ զաւակը՝ Ֆէպիւս, Տէր եւ Տիկին Սէմէրճեան եւ զաւակը, Տէր եւ Տիկին Հօկտանեան եւ զաւակը, Տէր եւ Տիկին Փափազեան եւ զաւակուիվ, Տէր եւ Տիկին Գաւալճեան եւ զաւակը (Փարիզ), Այրի Տիկին Տէյիրմէնճեան եւ զաւակուիվ (Պոլիս), Այրի Տիկին Միզանճեան եւ զաւակուիվ (Սելանիկ), խորունկ կսկիծով կը ծանուցանեն իրենց սիրելի որդւոյն, եղբօր, աներձագին, զարմիկին՝

ՍՏԵՓԱՆ ՏԷՅԻՐՄԷՆՃԵԱՆԻ

դառնակսկիծ մահը՝ 22 տարեկան երիտասարդ հասակին մէջ:

Յուղարկաւորութիւնը տեղի կ'ունենայ այսօր, շաբաթ առաւօտ ժամը 11·30ին, Առնուվիլ լէ Կոնէսի Հայոց եկեղեցիին մէջ:

ԾԱՆՕԹ.— Մասնաւոր մահազդ ղրկուած չըլլալով, կը խնդրուի ներկայս իբր այդ նկատել:

Այրի Տիկին Ֆիլօր Եսայեան, Այրի Տիկին Նուարդ Թորոսեան եւ զաւակները՝ Գէորգ եւ Յակոբ, Տէր եւ Տիկին Աւետիս Եսայեան եւ զաւակուիվ (Ամերիկա), Պ· Նազարէթ Եսայեան (Սոֆիա), սրտի խորունկ կսկիծով կը ծանուցանեն իրենց սիրելի ամուսնոյն, հօր, եղբօր, մեծ հօր, հօրեղբօր՝

ԿԱՐԱՊԵՏ ԵՍԱՅԵԱՆԻ

(Կեսարացի)

դառնակսկիծ մահը որ տեղի ունեցաւ 14 դեկտեմբերին, 48 տարեկան հասակին մէջ:

Յուղարկաւորութիւնը տեղի կ'ունենայ այսօր շաբաթ կէսօրէ վերջ ժամը 12·30ին իր բնակարանին մէջ, **28bis Rue Nationale**, Պիյեանճուռ:

ԾԱՆՕԹ.— Մասնաւոր մահազդ ղրկուած չըլլալով, կը խնդրուի ներկայս իբր այդ նկատել:

Փարիզի Գրական Ակումբ *այսօր Շաբաթ իրիկուն, ժամը 9ին, 131, rue Paul Berruel (նախկին rue Cambronne, 131) métro Vaugirard տեղի կ'ունենայ բնթերցասիրութիւն հեղինակէ «Աւազքել աղա» տրամի, որմէ յետոյ մտքերի փոխանակութիւն: Մուտքը ազատ է:*

ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ՁԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ ՎԵՐԱՊԱՀԵՑԷՔ

Ֆրանս. Կարմիր Խաչի Փարիզի մասնաճիւղի

ԲԱՐԵՆՊԱՏԱԿ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌՔԻՆ

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ ***ՏԻԿ. Մ. ԲԷԳԼԸՐԵՑԵԱՆԻ***

ՇԱԲԱԹ 23, ԿԻՐԱԿԻ 24, ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 25 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

ԿԷՍ ՕՐԷ ՎԵՐՋ ԺԱՄԸ 2ԷՆ 7

Salle Démocratie ՄԷՋ, **38, Boulevard Raspail, Paris**

Կը վաճառուին կանացի եւ տղամարդու առականեր, երախաներու հագուստներ, խաղալիքներ, ամէն տեսակի նուէրներու իրեր, նպարեղէններ, թարմ եւ չոր պտուղներ եւլն. ընթացիկ գիներով: Ճոխ պիւֆէ:

ԵՐԵԿՈՅԹ_ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ԿՈՎԿԱՍԱՀ – ՊԱՐՍԿԱՀԱՅԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

Այսօր Շաբաթ երեկոյ ժամը *8.30*ին Brébant Marseillaisի սրահին մէջ

146)148 Chemin de Chartreux

հայկական, ռուսական, կովկասեան եւ լեռնականներու երգեր եւ պարեր:

ձազը կը ղեկավարէ փարիզէն յատկապէս հրաւիրուած

Թառիստ՝ *Պ. ԺՕՐԺ ՇԱՀ - ՊԱՐՈՆԵԱՆ*

կը ներկայացուի զաւեշտ-օփերեթ մը թիֆլիզահայերու կեանքէն

ճոխ եւ դիւրամատչելի պիւֆէ: Պարսկական անկիւն մը:

Կէս գիշերին վերջ եւրոպական պարեր մինչեւ առաւօտեան ժամը 5ը:

Մուտք այրերու *10* ֆրանք, իսկ կիներու 7 ֆրանք:

Մեծ եւ եկոյթ եւ պարահանդէս Մարսիլիոյ մէջ

ՄԱՐԱՇԻ ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

Այսօր Շաբաթ գիշեր ժամը 9էն մինչեւ լոյս

ՍԱԼՈՆ ՄԻՐԷՅԼԻ ՄԷՋ 7, Cours du Vieux Port

երգ, խմբերգ, նուագ, ֆաճելի անակնկալներ եւ զաւեշտ «ՄԱՍԱՆԱՑ» պարերուն կը մասնակցի The Merry Syncopating Bandը

Մուտք 5 այրերու՝ ֆրանք, կիներու 3 ֆրանք:

Փարիզի Հայ Տիկնանց Միութեան Հ. Կ. Խաչի Օգնութեան մասնաճիւղին կողմէ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՀԱՒԱՔՈՅԹ

22 Դեկտեմբեր Ուրբաթ իրիկուն ժամը 9ին

HOTEL LUTETIA, 45 Bld. Raspail

Ֆանֆոսուքիւն, երաժշտութիւն, պար, երգ, թէյ, ծնունդի ծառ

Loterie Nationaleի տոմսերով

ՄՈՒՏՔ **15** ՖՐԱՆՔ

ԵՐԵԿՈՅԹ_ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ_ՏՕՆԱԾԱՌ

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ «ԱՅԳ» ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑ ՓԱՐԻԶԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

ի նպաստ նոր սեբաստիոյ մէջ շինուելիք Արամեան «ԱՅԳ» վարժարանին

24 Դեկտ. կիրակի երեկոյ ժամը 9էն մինչեւ առաւօտ

Hôtel de RUSSIEի սրահին մէջ 2 et **4**, rue des Batignolles et 34 Bld· Batignoles

Métro: Place Clichy

Գեղարուեստական ճոխ բաժին: կը մասնակցի ԿՈՄԻՏԱՍ երգչախումբը

Պ.ԱՐԱՄ ՁԱՐԸԳ (վտարանդի) *կ'երգէ «Ծմար խայեամ»էն: Անակնկալներ:*

եւրոպական պարեր, ձազ, օրքէսթրը՝ TIPICA

Պիւֆէ դիւրամատչելի գիներով:

Մուտք՝ այրերու 10 ֆրանք, կիներու 8 ֆրանք:

Տոմսերը կը ծախուին դերձակ Գարաեան 5, rue Mignon, Փարիզ(6):

Հրանտ-Յամուէլ Դրատուն 51, Mr. le Prince Փարիզ (6):

Ընտանեկան մեծ երեկոյթ Լիոնի մէջ

կազմակերպուած *ԼԻՈՆԻ ՀԱՅ ՄԱՅՐԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ*

ՀԱՅ ՄԱՅՐԵՐՈՒ ՕՐՈՒԱՆ ԱՌԹԻՒ

Այսօր Շաբաթ երեկոյ ժամը *8.30*ին

Գ. ԹԱՂԱՊԵՏԱՐԱՆԻ ՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

կը նախագահէ՝ ՏԻԿԻՆ ԷԼՄԱՍԵԱՆ

կը խօսի՝ ՏԻԿԻՆ ԷԼԼԷՆ ԲԻՒԶԱՆԻ (հրաւիրուած Փարիզէն)

Գեղարուեստական ճոխ բաժին: *Ծախքերու մասնակցութեան համար կը գանձուի 2 ֆրանք:*

Հայ առևտրականներ

"Tricotage MOZPIR"

21 rue des Petits Carreaux Paris (2) Métro: Sentier

Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի *արանց, կանանց* եւ *տղայոց* Թրիքոյի տեսակաւոր Ֆոխ մեներ, Maille fine եւ Maille Retournée:

Առաջին իսկ այցելութեամբ գոհացում պիտի գտնէք, անմրցելի գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ:

---

13 ՎԱՐԶՈՒԻ ԵՆ *օգաստուն յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կազ էլեկտր. եւ շօֆաժ.* **13**

rue Pierre Curie, K. *Bicêtre. Métro: Porte d'Italie.*

ԵՐԵԿՈՅԹ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԱԾ ***ԵՓՐԱՏԱՑ*** ՆՈՒԱԳԱԽՈՒՄԲԻՆ ԿՈՂՄԷ

ԻՐ ՀԱՄԱՏԱՐԱՆ ՎՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻՒ

ԱՅՍՕՐ ՇԱԲԱԹ ԵՐԵԿՈՅ ԺԱՄԸ ՑԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԱՌԱՒՕՏ

SALLE LUCIENի ՇՔԵՂ ՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ **13, Rue d'Issy à Billancourt**

կ'արտասանէ *Պ. Զ. ՂԱՐԻՊԵԱՆ*, կ'երգէ *Պ. ՍԵՊՈՒՀ ՎԱՐԴԵԱՆ*, *ԵՓՐԱՏ* նուագախումբը կը նուագէ հայկական եղանակներ, ղեկավարութեամբ *Պ. Տ. ՕՀԱՆՍԵԱՆԻ*, Հայկական կովկասեան եւ եւրոպական պարեր:

Կը ներկայացուի՝ ԵՐԿՈՒ ԽՈՒՀԸՐԸ

ՑԵՂԻ Կ'ՈՒՆԵՆԱՅ *ԹԱՆԿՈՅԻ* ՄՐՑՈՒՅԹ

ճոխ պիւֆէ ժողովրդական գիներով: Մուտք 5 ֆրանք:

Պիւֆէն տանձնած է ծանօթ հացագործ ՍՏԵՓԱՆ ՄԱՐԴԱՐԵԱՆ որ խնամքով պատրաստած է ամէն տեսակ խմորեղէններ, *լահմէճին* պանիրով, պոռչաներ, եւլն.:

ՀԱՂՈՐԴԱԿՑ· ՄԻՋ.— Փորք Վէրսայլէն առնել հանրակառք 23 եւ իջնել **Point du Jour**, թիւ 32 իջնել **Place Nationale**:

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒԹ

ՍՏԱՑՈՂԻՆ

ՊՕՐԴՕԻՆ, Հ· Ա·— 35:

ԹՈՒԼՈՆ, Թ· Տ·— 70:

ՆԻՍ, Վ· Մ·— 100:

ՆԻՍ, Հ· Տ·— 140:

ՌՈՏՈՄԹՈՑԻ Պ. կարպիս Ս. փափազեանէ (կը կարծուի Մարսէյլ ըլլալ) կը խնդրուի իր հասցէն իմացընել կարօ Ղազարոսեանի՝

Garo Ghazarossian, Philippople (Bulgarie).

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Տեղի կ'ունենայ այսօր Շաբաթ երեկոյ, ժամը 9ին

Cercle Militaireի ՇՔԵՂ ՍՐԱՀՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ **2, Ave. PORTALIS (Place St. Augustin)**

ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՐՏՕՆՈՒԹԵԱՄԲ ՋՕՐ. ԿՈՒՐՈՅԻ

ՀՈԳ ԱՆԱՀՈՐՈՒԹԵԱՄԲ ***ՏԻԿ. Ն. ԹՈՓՉԻՄԱՇԵՑԻՆԻ***

ԵՒ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ ***Պ. Պ. ԷՄՄԷՐԵՑԻՆԻ***

Գեղարուեստական խնամեալ բաժին: Անակնկալներ եւ աչքառքսիօններ. Թօմպօլա.— Կարգադրիչ Յանձնախումբը ոչինչ խնայած է իր ամբողջ փայլը տալու համար այս հանդէսին, ուր պիտի ծափահարուի մի միջի այլոց **Mlle DUBERNARD (de l'Opéra)**: *Յուցադրութիւնն երկու փաքթիկ պօքսէրնեբու կոմմէ (մանրանկար մը աշխարհի ախոյեանութեան):*

Նուագախումբ **Cercle Militaire**ի: *Յատնական եւ Սպանիական պարեր:*

Ճոխ եւ դիւրամատչելի պիւֆէ:

ՄՈՒՏՔ 25 ՖՐԱՆՔ

Ա· ԳՄԲԷԹԵԱՆ
(« Լէպլէպիճի »ի դերին մէջ)

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԻ

ՄԵԾ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ-ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

25 Դեկտեմբեր, Շաբաթ գիշեր ժամը 9էն մինչեւ լոյս

ՍՕՍԻԷԹԷ ՍԱՎԱՆԹԻ ՄԷՋ, 8, rue Danton. Métro; Odéon

կը ներկայացուի ՎԱՀՐԱՄ ՍԱՀԱՃԵԱՆԻ քրքջալիր քամէմիները

1.— ՅԱԽԻՏԵՆԱԿԱՆ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ

2.— ԻԳՕՍԻՓԷՆՏԷ ՇՈԳԵՆԱԽՈՒՄ

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

ՆՈՒԱԳ, ԵՐԳ, ՔԼԱՍԻՔ ՊԱՐ

ԼԷՊԼԷՊԻՃԻ ՀՕՐ-ՀՕՐ ԱՂԱ ԵՒ ՕՐԱՐ ԽԱՅԵԱՄ ԳՄԲԷԹԵԱՆԻ ԿՈՂՄԷ

Կը մասնակցին՝ Մատլէն Տիւրէ (Օպէռնի թատրոնէն), Տիկին Լաճիֆեան, Օր. Գիւլպիւլեան, Օր. Մաքտօնալտ (Շաթլէլէի թատրոնէն), Օր. Քամպ ազ· Պ. Պ· Վ· Սվաճեան, Լէւոն-Ցարուճ (Ատլէթիի թատրոնէն), Քէչէճեան, Ա. Գմբէթեան եւ Արման Կոմիկեան:

ԿԷՍ ԳԻՇԵՐԻՆ ԿԸ ՍԿՍԻ ՊԱՐԵՐԸ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ ՍԱՆՏՐՈՍԵԱՆԻ ՅԱՅՏՆԻ ՁԱՅՆԻ

ՃՈՒԽ ԵՒ ԱԺԱՆ ՊԻՒՖԷ ԳՕԹԻՑԵՈՆ ԱՆԱԿՆԿԱԼՆԵՐ

Տոմսերը կը ծախուին սովորական տեղերը:

ՄՈՒՏՔ 7.50, 10 15, ԵՒ 25 ՖՐԱՆՔ

ԹԷՅ ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1880ԻՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ

»»»«««

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

ԱՄԷՆ ԵՐԿՐԻ ԹԷՅԵՐՈՒ

ՈՒՂԱԿԻ ՆԵՐԱԾՈՒՄ

կապոյտ եւ դեղին ծրարներու մէջ surprise նուէրներ կը գտնուին:

ԴԻՄԵԼ.—

COMPTOIR DES THÉS YAVROU

23, Rue Sénac — MARSEILLE **Tél. COLBERT 25 - 27**

ՄԻՍԱՔ ՂԱՋԱՐԵԱՆ

(Dr. ès Sciences)

5, rue Pergolèse (Փէրկոլէզ), Փարիզ (16)

Մէթրօ՝ Etoile, Obligado, Maillot. *Հեռ.* Kléber *78-21*

Դիմեցէք՝ ձեր շահերու պաշտպանութեան, իրաւական եւ վարչական խորհուրդներու, ամուսնութեան եւ ամուսնալուծման, նահիւրալիզասիոնի, Ամերիկա մեկնելու, թարգմանութիւններու, փոխադրութեան, կալուածական գործողութիւններու եւլն.ի համար ամէն օր ժամը 10—12 եւ 17—19. Կիրակի օրեր ժամը 10—12:

ԽՈՀԱՐԱՐ Կ'ՈՒԶՈՒԻ

ԼԻՒՔՍ ճաշարանի մէջ աշխատելու համար շատ վարպետ խոհարար մը կ'ուզուի որ գիտնայ նաեւ պատրաստել խմորեղէններ եւ անուշեղէններ:

ԴԻՄԵԼ *ՍՈՒՐԻՆ ՇՐՋՈՒՄՇՆԵՑՆԻ*

ՃԱՇԱՐԱՆ ՏԱՄԱՍ

4 Trav. du Mont de Piété. MARSEILLE

LOTERIE NATIONALE FRANÇAISE

Ծախու են ԲՈԼՈՐ շերտերէն՝ ամբողջ, կէս, քառորդ եւ մէկ տասներորդ տոմսակներ

Մէկ տասներորդ տոմսակ ամէն շերտէ **Frs 15**

Դրամը ղրկել կամ անձամբ դիմել՝

Agence Générale LUTETIAի

24 RUE CAUMARTIN, Փարիզ (9) **Tél. OPÉRA 82 — 73**

Գրասենեակները բաց են ամէն օր (նաեւ շաբաթ եւ կիրակի) առանց դադարի առաւօտեան ժամը 9ը մինչեւ իրիկուան 8ը:

Կը խօսուի նաեւ հայերէն:

ԱՊՈՒԽՏԻ ԵՒ ԵՐՇԻԿԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Գ. ՔԷՍԹԷԿԵԱՆ

Ցայտնի ապուխտավաճառ *ՔԷՍԹԷԿԵԱՆ* վաճառատունը, կը ծանուցանէ իր յարգելի յաճախորդներուն, որ իր սեփական գործարանին մէջ՝ Թարմ եւ մաքուր միսէ պատրաստուած *երշիկն* ու *ապուխտը* կը վաճառէ մեծաքանակ 5 քիլոէն սկսեալ:

Ապուխտ *Ֆիլօն* **14** ֆրանք, երշիկ *Ֆիլօն* **12** ֆրանք

Դիմել հետեւեալ հասցէներով՝

Charcuterie KESTEKIAN

46, Rue du Baignoire, MARSEILLE

կամ **5** ,Villa Chalet Rosier de la Platrière St. Julien - MARSEILLE

Մ. ՀՐԱՉԵԱՆ

11, Rue FLEGIER. MARSEILLE. *Tél. 1 - 59*

Ներածում եւ արտածում ամէն տեսակ նպարեղէններու, Պուլկարական ի շքամալ, Պոլսական եւ Յունական ամէն տեսակ գոնաէրվաներ, ձիթապտուղ, Բղմիթի չամիչ, տերեւ, ձերմակ պանիր, քաշէր եւ համեմներ:

Raki ERIVAN. p. r.

Ներկայացուցիչ **NIEL** *ձերմակ պանիրի ընկերութեան:*

Le Gérant : H. STEPHAN

Imprimerie A. DER (AGOPIAN) **17, Rue Damesme :-: PARIS (13e)**

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՑԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

(Fondé en 1925) — Seine 276.284

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian

Rédaction & Administration

17, Rue Damesme PARIS (13e)

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Téléphone : Glacière 15-70

(ԵՐԹԵԼԻԿ ՀԱՄԱՐ՝ Métro: TOLBIAC)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ,—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ՅՈԹԱՄՍԵԱՅ
Ֆրանսա եւ գաղութներ	140 Ֆրանք	70 Ֆրանք	35 Ֆր
Անգլիա, Եգիպտոս, Զուիցերիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 Ֆրանք	100 Ֆրանք	—

ԿԻՐԱԿԻ 17 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

17 Décembre 1933

ԳՐՔ ՏԱՐԻ Թիւ 2372 — Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ԻՆՉՈ՞Ի ԱՅՍՊԷՍ ԽՈՐԹ...

Երեկոյթ – ցերեկոյթներու հմշտուքին առթիւ, որուն շարժաթիները պարզեցինք երէկ, հարկ է սրտաբաց խօսիլ նաեւ ուրիշ կէտի մը մասին:

Այստեղ եւ ամէն տեղ գործող բազմաթիւ հանրային հաստատութիւնները եւ միութիւնները իրարու չեն մօտենար, իրարմէ անջատ կը գործեն ոչ միայն տօնական – հանդիսական առիթներու ձէջ, ոչ միայն « ցուցական » գործունէութեան ճակատին վրայ, այլեւ ամենօրեայ կեանքի մէջ:

Որքան գիտենք, բացառիկ պարագաներու մէջ կատարուած են խորհրդակցութիւններ, այս կամ այն հաստատութեան նախաձեռնութեամբ: Եղած են պատահական գործակցութիւններ՝ անվճռական պահանջներու կամ զանազան աղէտներու առթիւ:

Այս պատահական հանդիպումներէն դուրս, մենք չենք յիշեր որ եւ է փոխադարձ հետաքրքրութիւն՝ մէկ միութենէն միւսը:

Ընդհակառակն, աչքի կը զարնէ սառուցեալ մթնոլորտ մը՝ մէկէն միւսը: Սորթ կամ ծուռ նայուածքներ, օտարոտի վերաբերում եւ մեկուսացում: Կարճ խօսքով՝ փոխադարձ անտարբերութիւն, չըսելու համար չկամութիւն:

Սրինակ, Տիկնանց Կ. Ընկերն եւ Ֆ. Կ. Ընկերն նոյնիսկ վարութիւնները իրար չեն ճանչնար, չեն հետաքրքրուած իրարմով:

Նոյնպէս, երկար տարիէ ի վեր պաղ հով մը իրարմէ հեռու կը պահէ Բարեգործականն ու Դպրոցասէրը, Աղքատախնամն ու Տիկնանց: Փարիզի բանկալը բաւական պերճախօս պատմութիւններ ունի, այս մասին:

Ցինք խօսիր Հայր. Միութեանց մասին, որոնց նահանգները, պաղքները, աւանները ու գիւղերը տարբեր հասարակութիւններ կը ներկայացնեն: Նոյնիսկ վերի եւ վարի թաղեր:

Այսքան ցիրուցան պատկեր եւ իրարմէ « պէխասպէր » կացութիւն՝ միայն մեր մէջ կրնար տիրել ու տեւել:

Մեր օրին հասած են անծայրածիր Ռուսաստանի միլիոնաւոր ազգայինները, արտասահմանի մէջ, բայց չունին այսպիսի ողբերգութիւն:

×

Ի՞նչ է հիմնական պատճառը այս ակներեւ չարիքին:

Նախ՝ դաստակերպային անջրպետը:

Մեր հանրային հաստատութեանց մէջ ալ կան ժողովրդականներն ու ազնուականները,— վերի եւ վարի արտի ցորեն:

Այս իրականութիւնը աւելի չեշտուեցաւ 1922ի արտագաղթէն ետոյ, երբ ունեցանք տխուր բացառութիւն մը եւս,— հին գաղթական, նոր գաղթական:

Գատահած են պարագաներ, Փարիզէն մինչեւ Ֆիլիպէ, երբ այ մարդիկ, նոյնիսկ հայուհիներ, իրենք զիրենք « հին » եւ « ազգային » համարելով, նորեկները կոչած են... « մուհաճիր »:

Ցետոյ կան կուսակցական, հատուածական, մինչեւ իսկ դպրոցական նախապաշարմունքները, որոնք մթնոլորտ կը ստեղծեն, ակառակ բոլոր ցնցումներուն եւ մեր « յաւաղդիմական » յաւակութիւններուն:

Արդ, այս պատճառները բաւակա՞ն են, արդարացնելու համար համբայ մը որ միակողմանի է եւ սահմանափակ, որ ամէն առաջ կը վնասէ ծրագրուած եւ հետապնդուած նպատակին:

Կը յիշենք նորէն անուններ, որպէսզի չտարուինք ընդհանուր յաքերով:

Փարիզի Տիկնանց Կ. Ընկէրն ունի որոշ նպատակներ ու ձեռարկներ, եւ իրեն յատուկ չրջանակը՝ գործելու համար:

Ֆր. Կ. Ընկէրն ալ ունի քիչ մը տարբեր, բայց լրացուցիչ առաքելութիւններ: Եւ դարձեալ իրեն յատուկ չրջանակը:

Անվիճելի է որ, երկուքն իրենց առաջադրութեանց հազիւ մէկ տասներորդը կրնան հասնիլ: Սահման չունին պահանջները, եւ ամէն մէկը իր կրցածը պիտի ընէ:

Մենք մեղադրանք չունինք, երբ երկուքն ալ կ'անճրկին չատ մը պահանջներու առջեւ:

Բայց կը հարցնենք,— վնա՞ս թէ օգուտ կը ծագի, եթէ իրարու մօտենան, սրտաբաց խօսին, պարզեն կացութիւնը, ազդեցութեան գօտիները կազմեն, եւ փոխադարձաբար լրացնեն պակասները:

Այդպիսի մերձեցման մը պարագային, եւ միշտ պահելով իւրաքանչիւրին կազմը, փոխադարձաբար տեղեկութիւններ եւ թելադրութիւններ հաղորդելով, տրամաբանական չէ՞ որ արդիւնքը դառնայ կրկնապէս բարերար:

Չէ՞ որ, այդ պարագային, մէկը պիտի լրացնէ միւսին պակասը, պիտի ստանձնէ ինչ որ չէ նախատեսուած, կամ վեր կը հանայ իր ուժերէն:

Այսպէս եւ միւս հաստատութեանց մասին:

Բուն հարցը՝ ոգին է: Մերձեցման, խորհրդակցութեան, գործակցութեան տրամադրութիւնը:

Տասը տարուան փորձառութիւնը բաւական է, ըմբռնելու համար թէ՝ հին ճամբով կը վնասուին ոչ միայն օրուան պահանջները, այլեւ մեր բարոյական հասկացողութիւնները:

Կարելի է տարբեր համոզումներ ունենալ, նախընտրել այս կամ այն միջավայրը: Շատ մը անհամութիւններ ալ խառնուածքի դիպուածներ են:

Բայց երբ հարցը կը վերաբերի հաւաքական հոգերու, պէտք է դնել նեռել անոտի նախապաշարմունքները, խորթ նայուածքներն ու չքեղ մեկուսացումները, բոլոր « դուք ձեզի, մենք մեզի »ները, որոնք փոքրոգութիւն կ'ենթադրեն, ոչ թէ հասուն դիտակցութիւն:

Շ.

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ՁԻՒՆ Ա ԱՐԵԼ...

Մեր ժողովրդական երգը կուգայ շրթներուս, երբ ՅԱՌԱՋի խմբագրատան մէջ, պատուհանին առջեւ նստած, կը դիտեմ փողոցը:

Ու կ'երեւակայեմ նաեւ մեր հայրենի գիւղերը, որոնք, ձիւնին տակ, ի՜նչ հրաշալի տեսարաններ կը պարզեն: Ոչ մէկ վարպետ նկարիչ կրնայ պատկերացնել գեղեցկութիւնը, որ ձիւնը կը դնէ մեր պարտէզներուն մէջ:

Ձի՜ւն ա արել...

Մտէովս կ'երգեմ, հայրենի գիւղերը կը յիշեմ, մինչ կը դիտեմ, պատուհանէն, Փարիզի փողոցները:

Փարիզ եւս ինչ մը աղուորցեր է ձիւնին տակ: Փողոցներուն մէջ, այսօր բնակիչները կը նմանին Լափոնացիներու: Միջոցը ներկուած է: Ծառուղիին խորէն դիտելով, հեռաւորութիւնը ներմակ մշուշի մը կը փոխուի: Փարիզի սովորական ծուխն ու մուխը անհետացած են, գէթ այսօր: Աղջիկները, բնաւ ու կրակ առած երեսներով, երբ կ'անցնին փողոցէն, ձիւնին ներմկութիւնը կը զարնէ անոնց դէմքին, որ յանկարծ սրբութեան գոյն մը կը ստանայ:

Կը դիտեմ պատուհանէն, տարագիր ՅԱՌԱՋի խմբագրատան պատուհանէն, կռնակս տուած վառարանին: Կը դիտեմ ու կ'երգեմ՝

Ձի՜ւն ա արել...

Մինչ տարագիր հոգիս կը մտածէ:

Կը մտածէ անոնց մասին, որ հիմա կրակ չունին,— ո՞վ կրնայ համրել հայ գաղթականները, որոնք տախտակէ իրենց խրճիթին տակ կը սրսփան:

Կը մտածէ Փարիզի Հայ Աղբատախնամին թշուառներուն մասին, որոնք, այս ցուրտին, նպաստի համար պոչ կապած են դուրսը:

Կը մտածէ հայ գործազուրկներուն, բազմանդամ ընտանիքներու, աշխատելու իրաւունք չունեցող հայ երիտասարդներու, խաղաթէ խաղալ թափառական հայ բեկորներու մասին:

Ու կը մտածեմ նաեւ թէ ի՛նչ կը մտածէ հայ պուռժուան այս ժամուն, փորը կուշտ, կռնակը տաք, տունը տեղը ապահով:

Ձիւնը կուգար փաթիլ փաթիլ,
Հետն ալ անձրեւ կաթիլ կաթիլ:

Հին երգ մը, հին յիշատակ մը կ'արթննայ ահա: Հայ գիւղացին է, որ ձիւնին ու անձրեւին տակ, երգելով ձիւնն ու անձրեւը, լծուած է իր տառապանքին: Ձիւնը կը նստի իր վրայ, անձրեւը կը թրջէ իր կողերը, բայց ան կ'աշխատի: Երնէ՞կ այն օրուան, որ կ'աշխատէր ձիւնին ու անձրեւին տակ: Հիմա ձիւնին ու անձրեւին տակ այդ աշխատանքն ալ չունի:

Կը մտածե՞ս, հայ հարուստ:

Ցուրտ է:

Ձիւն կը տեղայ:

Հայ գաղթականը տուն չունի, աշխատանք չունի: ԱՐԱԶ

53 ԻՏԱԼԱՑԻ ԶԱՐԱԳՈՐԾՆԵՐ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԵՑԱՆ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

Ոստիկանութիւնը անցեալ յուլիսէն իվեր կը հետապնդէր խումբ մը Իտալացիներ, որոնք մասնաւորապէս 10րդ եւ 19րդ թաղամասերը կը բնակին: Առանց որոշ գործ չունենալով հանդերձ, շռայլ կեանք կը վարէին, ինչ որ ուշադրութիւն գրաւած էր:

Ուրբաթ օր, 60 գաղտնի ոստիկաններ շարժման մէջ դրուեցան եւ միաժամանակ ձերբակալուեցան 53 Իտալացիներ: Բոլորը մէկ առաջնորդուեցան ոստիկանատուն եւ խուզարկուեցան: Այս առթիւ երեւան հանուեցան բազմաթիւ գողցուած առարկաներ, դրամներ եւ կեղծ լիրէթներ: Քննութիւնները կը շարունակուին:

ԵՐԵՔ ԵՐԱՒԱՆՆԵՐ Վ. Ա. Ռ. Ե. Ց. Ա. Ն

Ուրբաթ օր Փլէսի Ռոպէնսոնի մէջ, հրդեհի մը հետեւանքով ողջ ողջ վառեցան իտալացի ընտանիքի մը երեք մանչ զաւակները,— 4ուկէս, 3 տարեկան եւ 16 ամսուան: Ծնողքը դուրս եկած էին, երբ փայտաշէն տունը բռնկեցաւ եւ երեք երախաները բոցերուն մէջ մնացին: Դրացիները օգնութեան փութացին, բայց շատ ուշ էր:

ՎԵՐՋԻՆ, ԺԱՄ

ՕԳՆՈՒԹԻԻՆ ՀԱՑ ԵՒ ՌՈՒՄ ՓԱԽՍՏԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ

Ազգերու Դաշնակցութեան Նանսէնեան Գրասենեակը այս շաբթու ժողով գումարեց, բննելու համար կարգ մը անմիջական խնդիրներ: Ժողովին կը մասնակցէին նաեւ Պ. Պ. Ա. Խատիսեան եւ Լ. Բաշալեան:

Կ'իմանանք թէ Գրասենեակը որոշած է տրամադրելի գումարէն նպաստ յատկացնել խորհրդային երկիրներէն Պարսկաստան, Ռումանիա եւ այլուր ապաստանած հայ եւ ռուս փախստականներուն:

ԹՐԱԿԻՈՑ ԿՈՄԻՏԷՆ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ
հրաժարիլ Թուրքիոյ բարեկամութենէն

ՍՕՖԻԱ, 9 (Ճիմհուրիէթ ».— Թրակիոյ կոմիտէի պաշտօնաթերթին՝ «Թրակիա»ի դեկտ. 7ի թիւին մէջ, այդ կոմիտէի նախորդ նախագահ Իվան Օրմանճիէվ, « Թուրքեւպուլկար բարեկամութեան վերջը » վերնագրին տակ, հետեւեալ յօդուածը հրատարակած է.—

Մենք՝ դերի Թրակիոյ Պուլկարներս, բնաւ չզարմացանք այն քաղաքականութեան զոր վերջերս կը վարէ Թէվֆիք Րիւշտիւ պէյ: Որովհետեւ մենք պնդած ենք Թէ, բարեկամութիւն ցուցնելով, Թուրքիոյ միակ նպատակն է օգտուիլ Պուլկարիայէն եւ ապահովել իր շահերը: 1915ին, երբ պուլկար բանակը միասնար Համաձայնական պետութեանց, այսօր հետք անգամ չէր մնար Թուրքիոյ գոյութենէն(?): Ասոր համար, այն Պուլկարները որոնք այն ատեն կողմնակից եղան Թուրքեւպուլկար բարեկամութեան, հիմա զարմացած մնացած են, երբ Թուրքիա երկկողմանի ուխտեր կը կնքէ Ցունաստանի, Ռումանիոյ եւ Եուկոսլաւիոյ հետ, մինչ Պուլկարիա ենթարկուած է Նէօյիի դաշնագրին:

Այն օրը երբ պուլկար ազգը կը բողոքէր Նէօյիի դաշնագրին դէմ, ընդհ. պատերազմի մեր զինակից Թուրքիոյ ներկայացուցիչը, Թէվֆիք Րիւշտիւ պէյ, Թուրք եւ եուկօսլաւ ուխտը ստորագրեց: Ի՞նչ է ասոր նպատակը: Թող այս հարցումին պատասխանեն անոնք որ տակաւին կողմնակից են Թուրքեւպուլկար բարեկամութեան:

Թէվֆիք Րիւշտիւ պէյ վերջերս յայտարարեց Թէ «Պուլկարիա պէտք չէ ծովային ելքի համար հող ուզէ, Թէ Թուրքիա հակառակ է դաշնագիրներու վերաքննութեան »: Այս յայտարարութենէն ինչպէս նաեւ մեր չուրջը կնքուած ուխտերէն յետոյ, մեր պետական վարիչները պէտք չունին Թուրքեւպուլկար բարեկամութենէն:

Բայխաստակի հրկիզման դատը

Լայիցիկի գերագոյն ատեանը ուրբաթ օր լսեց Վան տէր Լուպէի փաստաբանին պաշտպանողականը: Ինչպէս գրեցինք, ընդհ. դատախազը մահապատիժ պահանջած էր այս ամբաստնեալին համար: Փաստաբանը ըսաւ Թէ չէ ապացուցուած Վան տէր Լուպէի ժամադրութիւնը՝ համաձայնաւար երեսփոխան Թորկիլէրի հետ, խորհրդարանի չէնքին մէջ, հրդեհին օրը: Ցետոյ հերքեց ուրիշ կարգ մը վերագրումներ: «Եթէ նոյն իսկ Վան տէր Լուպէ յեղափոխական նպատակով մը չարժած ըլլար, պատժական օրէնքին տրամադրութիւնը չի յարմարիր այս պարագային: Երբեք պատահած չէ որ հրեղէն մը յեղափոխութեան պատճառ ըլլայ »: Փաստաբանը խնդրեց ներողամտութեամբ վարուիլ իր փոխանորդելին հանդէպ, գոհանալով բանտարկութեամբ: Ասեցաւ նաեւ Թորկլէրի փաստաբանը: Վճիռը պիտի տրուի հինգշաբթի օր:

Դիւանագիտական տագակցութիւններ

Փարիզ, Լոնտոն, Հռոմ եւ Պերլին լարուած ուշադրութեամբ կը հետեւին դիւանագիտական երթեւեկներուն եւ խորհրդակցութիւններուն: Լոնտոնի մէջ չատ չեն հաւատար որ այս միակողմանի խորհրդակցութիւնները գործնական ելքի մը յանգին:

Բոլոր նախարարները բացարձակ լռութիւն կը պահեն կատարուած խորհրդակցութեանց մասին: Բայց թերթերը կը պնդեն Թէ անդլ. կատավարութիւնը հետզհետէ կողմնակից կը դառնայ լայն խորհրդակցութեան մը: Այս տեսակէտով, մեծ արդիւնքներ կը սպասուին արտաքին նախարարին Փարիզ եւ Հռոմ կատարելիք այցելութենէն: Կ'ըսուի Թէ Սըր Ճօն Սայմընն պիտի հրաժարի, եթէ չյաջողի մերձեցում հաստատել Ֆրանսայի եւ Գերմանիոյ միջեւ:

Հռոմի մէջ Սըր Ճօն Սայմընի Փարիզ այցելութիւնը զերագոյն փորձ մը կը համարեն, զինաթափութեան ո՛ր եւ է պայմանագիր յաջողցնելու համար:

*** Պ. Պենէշ կը չարունակէ Փարիզի մէջ խորհրդակցութիւններ կատարել, յանուն Փոքր Համաձայնութեան:

Դիւուրութիւններ Սիպերիոյ գիւղացիներուն

Հրամանագիր մը, որ ստորագրուած է յանուն կառավարութեան եւ կուսակցութեան, կը խոստանայ Ծայր Արեւելեան երկրին գիւղացիները ազատ կացուցանել արմտիքի որոշ բաժինը պետութեան յանձնելու պարտաւորութենէն: (Այս չրջանին մէջ կը մտնէ նաեւ Վլատիվոսթոքը): Հաւաքական տնտեսութեանց (կոլխոզ) պատկանող գիւղացիները այս պարտաւորութենէն ազատ կը համարուին տասը տարի, իսկ ոչ – հաւաքականները հինգ տարի: Այս որոշումը տրուած է նկատի առնելով Սիպերիոյ գիւղացիներուն խլրտումները: Հրամանագիրը ուրիշ առանձնաշնորհներ ալ կը խոստանայ:

ՅՈՒՆՈՒԱՐ 9Ը ԿԸ ՄՕՏԵՆԱՅ

ՓՈՒԹԱՑԷՔ ՕԳՏՈՒԻ «ՅԱՌԱՋ»Ի ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԽԱՂԷՆ

« ՅԱՌԱՋ » գնած է ԶՈՐՍ տոմսեր, Ֆրանսայի Ազգ. վիճակախաղէն:

Այս վիճակահանութենէն օգտուելու իրաւունք ունին բոլոր անոնք որ,

1933 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ՉՈՐՐՈՐԴ ՇԵՐՏԻ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

1 — Նոր բաժանորդ կը գրուին ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ:

2 — Կը նորոգեն իրենց բաժնեգիրը, ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ:

ՎՐԻՊԱԿ

oooo

Բ. Էջին վրայ, «Հրաւէր պարիսի Մակաբեան» բանաստեղծութեան խրագրին ու բնագրին մէջ կրկնուած *մակաբեան* բառը ձգած ենք հեղինակին գրած ձեւով: Պարզ է որ հեղինակը ներշնչուած է Սէն Սանսի *Տանս Մաքապրէն*, եւ ձայնաշրջական շրփոթութեան մատնուած:

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԱԽԱՂԸ

oooo

ՆՈՐ ՏՈՄՄՍԱԿ ՊԻՏԻ ՏՊՈՒԻ

Ազգ. վիճակախաղի կազմակերպիչ մարմինը առջի օր նիստ գումարելով, որոշեց 9րդ եւ 10րդ տպագրութիւն մը հանել դեկտ. 30ին: Այս առթիւ վերջնապէս որոշուեցաւ Գ. վիճակահանութիւնը կատարել դեկտ. 19ին, երեքշաբթի օր, ժամը 8·30ին, Թրոմփտէրոյի մէջ, իսկ չորրորդը՝ յունուար 9ին: Ցաջորդ վիճակահանութեանց թուականները պիտի որոշուին, երբ գաղթավայրերէն հասնի տոմսակներու տեղաւորման արդիւնքը:

Ցօթերորդ շերտի տոմսակները գրեթէ ամբողջովին տեղաւորուած են: Ութերորդը հրապարակ պիտի հանուի դեկտեմբեր 20ին, եւ արդէն մասամբ արձանագրուած է:

Ի՞ՆՉՊԷՍ ՍՊԱՆՆՈՒԵՑԱՒ

ՇԷՅԽ ՖԱԽՐԻ ԵՒ 14 ԸՆԿԵՐՆԵՐԸ

oooo

Թուրք թերթերը հետեւեալ մանրամասնութիւնները կը հրատարակեն Շէյխ Ֆախրիի եւ 14 ընկերներուն սպանութեան մասին, որուն լուրը հաղորդած էինք ժամանակին.—

Նոյեմբեր 16ին, Տիարպէքիրի զինուորական ջոկատները կը պաշարեն Մալիկիր գիւղը, բայց չեն կրնար գտնել Շէյխ Ֆախրին, որ նախապէս փախած էր, հետն ունենալով 26 հետեւորդները եւ 9 կիները: Զինուորական ուժերը կը սկսին հետապնդել զայն եւ վերջապէս Ճասիկան ձորի մէկ բանճարուին մէջ կը պաշարեն: Հասովի կողմէն ալ ուրիշ ուժ մը կուգայ եւ ընդհարումը կը սկսի: Արդիւնքը այն կ'ըլլայ որ Շէյխը եւ 14 հետեւորդները ամբողջովին կը բնաջնջուին:

Այս ընդհարման ընթացքին, հինգ ոստիկան – զինուորներ կը սպանուին, 7 հոգի ալ կը վիրաւորուին: Երկու *խաղաքապահ* – զինուորներ ալ կը վիրաւորուին:

Ընդհարումը 24 ժամ կը տեւէ:

Շէյխ Ֆախրի եղբօր զաւակն էր Շէյխ Շէմսէտտինի, որ Շէյխ Սայիտի ըմբոստութեան մասնակցեցաւ եւ այս պատճառով կախուեցաւ: Ահուսարսափի մատնած էր Տիարպէքիրի նահանգը:

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱՇԻՆ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

oooo

1933 յունիսին ընդունուած օրէնքի մը համաձայն, Թուրքիա աւելցուց արտասահմանի բանուած կաշիներուն մաքսատուրքը որով տեղական կաշիի գործը կրցաւ զարգանալ:

Մինչդեռ հիմա կաշիի գործարանատէրերը լուրջ իրարանցումի մատնուած են, որովհետեւ Ֆրանսայի հետ կնքուած առեւտրական դաշնագրին համաձայն, արտօնուած է Ֆրանս. բանուած կաշիներու մուտքը: Բաժնեցուցակի նոր ցանկին մէջ ալ դրուած է Թուրքիոյ մէկ տարուան պէտքին բաւելու չափ կաշի: Նոյնիսկ այս կաշիներուն մէկ մասը հասած է:

Տեղական կաշիները չեն կրնար մրցիլ ֆրանսականներուն հետ, որովհետեւ այլեւս բարձր մաքսատուրք չի գանձուիր այս վերջիններէն: Տեղացի գործարանատէրերը որոշած են ձեռնարկներ կատարել կառավարութեան մօտ:

« Ճիմհուրիյէթ » այս առթիւ դիտել կուտայ.— Ճիշդ այն միջոցին երբ տեղական կաշեգործութիւնը զարգացումի շրջանը մտած էր, ահա հրապարակը կը լեցուի օտար կաշիներով: Ասիկա այդ ճարտարարուեստին կացինահարումն է: Հետեւաբար կասկած չկայ թէ կառավարութիւնը պաշտպանութեան միջոցներ ձեռք պիտի առնէ:

„ՎԱՀԱՆՆԵՐԸ ՄՆԱՑԻՆ ԱԼԱՆԴՈՒՏ“

(ՎԱՀԱՆ ԱՂԱՅԱՆԻ ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ ՎԱՏՆԵԱԿ)

ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ ՎԱՏՆԵԱԿ

ՊԱՐՈՆ ԳԱՐԵԳԻՆ ՆԺԴԵՀ

— Հետաքրքիր է, թե ինչպես կարող է Կիրկ նման մարդը ամուսնանալ Ելենայի հետ, որ այդքան գեղեցիկ է, այդքան խելացի, այդքան...

— Ես չեմ կարծում, որ նա մի որևէ առանձնահատկություն ունենա, որ կարողանա գրավել Ելենայի ուշադրությունը, — ասաց Ռոբերտը, որ ինքն էլ Ելենայի երկրպագուներից մեկն էր։

— Ես էլ այդպես եմ կարծում, — ասաց Ջոնը։ — Ելենան ինձ ասել է, որ Կիրկը ոչ մի հետաքրքրական բան չունի պատմելու։

— Ելենան ինձ ասել է, որ Կիրկը ոչ մի հետաքրքրական բան չունի պատմելու, — կրկնեց Ռոբերտը։

— Ելենան ինձ ասել է, որ Կիրկը ոչ մի հետաքրքրական բան չունի պատմելու, — կրկնեց Ջոնը։

Ռոբերտը ծիծաղեց։

— Ելենան ինձ ասել է, որ Կիրկը ոչ մի հետաքրքրական բան չունի պատմելու, — կրկնեց Ռոբերտը։

Ջոնը ծիծաղեց

Փարիզ եւ արուարձաններ

Հ. Դ.

ՓԱՐԻԶԻ, ԻՍԻ-ԼԷ-ՄՈՒԼԻՆՈՅԻ, ԱՆԻԷՌՊՈՒԱ-ԲԱԼՈՆՊԻ, ԱՌՆՈՒՎԻԼ-ՍԱՐՍԷԼԻ, ԱԼՖՈՐՎԻԼԻ, ՔԱՇԱՆ-ՊԱՆԵԷՕԻ կոմիտէները ընդհանուր ժողովի կը հրաւիրեն իրենց շրջանի քաղաք ընկերները այսօր կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 2ին Սօսիէթէ Սավանթի D սրահին մէջ 8, rue Danton, Métro Odéon: կարեւոր զեկոյցներ:

ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ՁԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ ՎԵՐԱՊԱՀԵՑԷՔ

Ֆրանս. Կարմիր Խաչի Փարիզի մասնաճիւղի

ԲԱՐԵՆՊԱՏԱԿ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌՔԻՆ

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ **Տիկ. Ս. ՌԷՊԻԼԼՐԵԱՆԻ**

ՇԱԲԱԹ 23, ԿԻՐԱԿԻ 24, ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 25 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

ԿԷՍ ՕՐԷ ՎԵՐՋ ԺԱՄԸ 2ԷՆ 7

Salle Démocratie ՄԷՋ, 38, Boulevard Raspail, Paris

Կը վաճառուին կանացի եւ տղամարդու առականներ, երաժիշտներու հագուստներ, խաղալիքներ, ամէն տեսակի նուէրներու իրեր, նպարեղէններ, թարմ եւ չոր պտուղներ եւ այլն. ընթացիկ գիներով ճոխ պիւֆէ:

Հաղորդակ միջոց.— Métro: Sèvres-Babylon. Autobus: AG. BG. S. U. Ubis. X. AE. CM. CB. BC.

ԵՐԵԿՈՑԹ_ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ_ՏՕՆԱԾԱՌ

ՄԵԲԱՍՏԻՈՑ «ԱՅԳ» ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑ ՓԱՐԻԶԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

ի նպաստ նոր մերաստիոյ մէջ շինուելիք Արամեան «ԱՅԳ» վարժարանին

24 Դեկտ. կիրակի երեկոյ ժամը 9էն մինչեւ առաւօտ

Hôtel de RUSSIEի սրահին մէջ 2 et 4, rue des Batignolles et 34 Bld. Batignoles

Métro: Place Clichy

գեղարուեստական ճոխ բաժին: կը մասնակցի ԿՈՄԻՏԱՍ երգչախումբը

Պ. ԱՐԱՄ ՉԱՐԸՑ (վտարանդի) *կ'երգէ «Օմար Խայեամ»էն: Անակնկալներ,*

եւրոպական պարեր, ճազ. օրքէսթրը՝ TIPICA

Պիւֆէ դիւրամատչելի գիներով:

Մուտք՝ այրերու 10 ֆրանք. կիներու 8 ֆրանք.

Տոմսերը կը ծախուին դերձակ Գարաեան 5, rue Mignon, Փարիզ (6):

Հրանտ - Յամուէլ Գրատուն *51, Mr. le Prince Փարիզ (6):*

***RÉVEILLON* ՇՔԱՆ, ՀՇԱԾԵԼԻ**

LE BYZANCE Հելլէն Ընկերակցութիւնը, բարենպաստակ իր ձեռնարկներուն ի նպաստ, ԳԻՇԵՐԱՅՆ մը սարքած է 24 Դեկտեմբեր Կիրակի, ժամը 9էն մինչեւ առաւօտ՝

Salle des Ingénieurs Civils ի մէջ

19, rue Blanche, Paris (9). Métro: Trinité

Հելլէն Ընկերակցութիւնս քանի մը անգամ առաջ նման երեկոյթ մը սարքած էր եւ մեր հայ բարեկամները մեծ բազմութեամբ եկան պատուել մեզ:

Քաջալերուած այս բարեկամութենէն, կոչ կ'ուղղենք բոլոր հայ հայրենակիցներուն, որոնց հետ միացած ենք անցեալի հասարակաց մեր ատաւպանքով, պատուել մեզ իրենց ներկայութեամբ:

Հրաշակառոյց նուագախումբ, արեւել. եւ եւրոպ. պարեր, պարի մրցումներ, քոթիյեոն, թոմպոլա նուէրներով եւ Ազգ. Պարգեւատուղի տոմսերով, աթրաքսիոն, ճոխ պիւֆէ:

ՄՈՒՏՔ.— Տիկիններու 10 ֆրանք. այրերու 15 ֆրանք:

Կարելի է տոմսերը հայթայթել նախօրօք, դիմելով M. N. Karabetsos, 24 Fbg Montmattre, Paris (9e).

ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑ 365 ԹԵՐԹՈՎ

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ ԳՐԱՏԱՆ

51 Rue Mr. le Prince, Paris VI **Tél. Dan. 88 – 65**

Կողքը զարդանկարուած յայտնի արուեստագէտ ԷՏԿԱՐ ՇԱՀԻՆԻ կողմէ

Կը պարունակէ ճրօնական եւ ազգային բոլոր տօները: Ամսուան եւ օրուան անուննները՝ հայերէն եւ ֆրանսերէն: Իւրաքանչիւր թերթի վրայ պատմական ծանօթութիւններ եւ օգտակար զիտելիքներ:

Շեֆեղ տպագրութեամբ եւ պատկերազարդ: Գին 5 ֆրանք:
20 ՖՐԱՆՑԻ ԳԻՐՔ ԳՆՈՂԻՆ ԻՐՕ ՆՈՒԻԷՐ ԿԸ ՏՐՈՒԻ

Լիոնի մէջ մեր Գրատան ներկայացուցիչն է *ՏՊԱՐԱՆ ԱՐԱՔՍ, 70 rue Paul - Bert.*

ԲՈՒՐԴԵՐ

կը ծախենք ամէն տեսակ բուրդեր՝ թրիքօ շինողներու համար: Միշտ պատրաստ ունինք 50.000 քիլօ ամէն տեսակի գոյներով բուրդեր՝ թիւ *2)28, 3)28, 2)32, 2)36, 2)40* (grosse laine):

Դիմել՝ **DOERFLINGER**

31, Rue de Maubeuge, Paris (9e) Métro: Cadet

Մասնաւոր բուրդ լոգանքի հագուստներու համար: Շրջուն վաճառորդներու համար բուրդէ կճիկներ: Գաւառէն եկած ապսպրանքները կը դրկուին ապսպրանքներու ստացման օրը:

ԽՈՀԱՐԱՐ Կ'ՈՒԶՈՒՒ

ԼԻՒՔՍ *ճաշարանի մէջ աշխատելու համար շատ վարպետ խոհարար մը կ'ուզուի որ գիտնայ նաեւ պատրաստել խմորեղէններ եւ անուշեղէններ:*

ԴԻՄԵԼ. **ՍՈՒՐԷՆ ԵՐԶՈՒՄԵՑՆԵՑՆԻ**
ՃԱՇԱՐԱՆ ՏԱՄԱՍ

4 Trav. du Mont de Piété. **MARSEILLE**

Etude de Me BERNARD WAHÉ

(12 année)

Licencié en Droit de la Faculté de Paris

Ancien élève de l'École des Hautes Etudes Sociales

JURISCONSULTE

Droit Français et International Privé

94, Rue St. Lazare (*Սէն Լազար կայարանին մօտ*) Tél. Pigalle 67 - 69

Կր ստանձնէ ամէն տեսակ դատական խնդիրներ, ինչպէս նաեւ փողոցի արկածներ, անձամբ կր պաշտպանէ առեւտրական եւ ֆաշտարար դատարաններու առջեւ, կուտայ certificats de coutumesներ, կր կատարէ ամուսնութեան եւ ամուսնալուծման վերաբերեալ բոլոր գործողութիւնները:

Կ'ընդունի ժամը 9—10 եւ 17—19: Նաեւ ժամագրութեամբ

ԱՄԵՆԱԳԵՂԵՑԻԿ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐ ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ

Photo ANI

ՕՐ. ՎԵՐԺԻՆ ՃԱՄՊԱՋ

75, Bld. de la Villette. Métro: Combat

Թարթ մ'իսանութէ ըրթուշով 6 Հատ 5 ֆրանք:
Թարթ փոսթալ 12 » 20 »
Մեծցուած լուսանկարներ ըրթուշով
եւ ձուաձեւ շրջանակով 45 ֆրանք:

ՀԱՅԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԻՆՉԵՒ **5000000** ՖՐ. ՇԱՀԵԼՈՒ ՄԻԱՅՆ ՏԱՍԸ ՖՐԱՆՔՈՎ

Մահանակցեցէք

1. ՀԱՅԿ. ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ

Պարգեւներ.— 25 ՀԱՏ ՖՐԱՆՍ. ԱԶԳ. ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՏՈՄՍԵՐ, ԲԱՏԻՈՑԻ ԳՈՐԾԻՔ ՄԸ ԵՒ 74 ՀԱՃԵԼԻ ԵՒ ՊԻՏԱՆԻ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ, 2000 ՏՈՄՍԱԿԻ ՎՐԱՑ:

2.— ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԱՂԱՆԴԻ ՇՐԵՂ ՀԱՆԴԷՍԻՆ

Թատերական ներկայացում, երգ., նուագ., կաղանդի Ծառ

Վիճակահանութիւնն եւ հանդէս տեղի կ'ունենան

31 Դեկտ. 1933, կիրակի ժամը 14.30ին

ՍԷՎՐԻ ՊԷՇԻԿԹԱՇԼԵԱՆ ԹԱՏԵՐԱՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

26, Rue Troyon. Sèvres.

ՏՈՄՍԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌՔԱՏԵՂ ԿԵԴՐՈՆ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՒՆ. 11, Square Alboni. Paris

Պ. Պ. ՃԷՕՀԷՐԵԱՆ. *53*, Rue du Fbg. Montmartre. Paris

ԵԹԷ ՀԱՑՐԵՆԱԲԱՂՁՈՒԹԵՆԷ ԿԸ ՏԱՌԱՊԻՔ

ԽՄԵՑԷՔ ԱՆԱՐԱՏ

Raki ERIVAN

ԱՐՏՕՆԱՑԵՐ ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՀԱՄԱՐ՝

Société "PEUREUX"

12, Bld. des Vignes, MARSEILLE Téléphone: COLBERT 58-10

ԼԻՈՆԻ ԵՒ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ

D.N.BAHADOURIAN 40 rue Chaponnay. Lyon Rhône)

ՆԻՍԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼ.—

M.M. H. Khatchadourian et Danielian *24*, rue Assalit. Nice (A. M.)

Studio MANOUK

116. LA CANEBIÈRE, 116

MARSEILLE Tél. Gar. 27–85

Երբեք մի մոռանաք Թէ ինչ պէտք է նուիրել ձեր բարեկամին

Միայն ձեր լուսանկարը՝ պատրաստուած լուսանկարիչ ՄԱՆՈՒԿԷՆ, ամենալաւ եւ գնահատանքի արժանի նուէրն է որ կ'ուրախացնէ ձեր բարեկամներն ու ազգականները:

ՇՈՒՏՈՎ ԿԸ ԲԱՑՈՒԻ ԱՐԴԻԱԿԱՆ ԴԵՐՁԱԿԱՏՈՒՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԽԱՆՉԷՐԵԱՆ

97 ROUTE D'ORLÉANS, CACHAN

Անգլիական եւ ֆրանսական ընտիր կերպասներ, վերջին նորաձեւութիւն, խնամուած կար: Գիներու վրայ կարեւոր զեղչ:

ՄԱՅՐԱՆՈՑ

Villa ANNETTE

6, rue de l'Atlas, 6

(Buttes Chaumont ի պարտէզէն 25 մէթր հեռու)

Tél. NORD 46-65

Վիրաբուժական գործողութեանց եւ ծննդաբերութեանց ընդարձակ սրահներ՝ արդիական ամէն յարմարութիւններով, լուսաւոր, օդասուն, գեղեցիկ սինեակներ:

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԳԻՆԵՐ

Մէթրօ՝ Belleville et Simon Bolivar, Հանրակառք՝ թիւ 5, 26, Օթօպիւս՝ N. BF. BN.

ՈՒԾԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

կարող դերձակուհի Տիկին ԳՈՀԱՐ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ, **12 rue Saint Sulpice.** *Փարիզ. Մէթրօ՝* **Odeon.** *կը կարէ ամենավերջին նորաձեւութիւն թուալով* Manteau, Robe de Soir, Robe de Mariage եւ Robe d'Après midi:

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԶԵՂՉ ԿՐԻԶԻ ՊԱՏՃԱՌԱԻ

Կարող գլուցողներու դիւրութեան համար, եթէ կը փափաքին, կերպասը կը կարէ ըրենց վրայ յարմար գնով: Կ'ընդունի Կիրակի եւ շաբթուայ բոլոր օրերը: Գիշերներն ալ կարելի է: Կը ղրկենք վերջին նորաձեւութեան թուաձեները օտար երկիրներ բնակողներուն:

13 ՎԱՐՉՈՒԻ ԵՆ *rue Pierre Curie,* K. *Bicêtre. Métro: Porte d'Italie.* **13**

օդասուն յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կազ եւ էլեկտր. եւ շոֆաժ.

THÉS DES DEUX EMPIRES

IMPORTATION DIRECTE du Planteur au Consommateur

ԹԷՅԻ ՄԻԱԿ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԸԹԱՔԱՆԱԿ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ

Լաւագոյն տեսակները՝ ջինական, Ճնդկական, Սէյլանի եւլյն., եւլյն. Թէյերու՝ անմրցելի գիներով:

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԶԵՂՉ հայ նպարավաճառներու եւ մարշէճիներու

Անգործ՝ բայց աշխատասէր հայրենակիցներու համար գեղեցիկ առիթ մը, իրենց օրապահիկը ճարելու, ծախելով **Thés des Deux Empires** Թէյերէն:

Դիմել՝ ՏԷՕՎԼԷԹԵԱՆ ՏԱՆ

5, Rue Mayran (Square Montholon), Paris (9e)

ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱՐԱՆ

Dr. Méd. Jouchnovetzky, 5, rue Michel Peter, *Մէթրօ՝* Gobelins: *Ամէն օր ժամը 3—8. Հափաւոր գին: Հեռ.* Gob. 47.19:

Le Gérant : H. STEPHAN

Imprimerie A. DER (AGOPIAN)

17, Rue Damesme :-: PARIS (13e)

Հայ առեւտրականներ

"Tricotage MOZPIR"

21 rue des Petits Carreaux Paris (2) Métro: Sentier

Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի *արանց, կանանց* եւ *տղայոց* Թրիքոյի տեսակաւոր ճոխ մեներք, Maille fine եւ Maille Retournée:

Առաջին իսկ այցելութեամբ գոհացում պիտի գտնէք, անմրցելի գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ:

ՍԵԴՐԱԿ ՍԱՍՈՒՆԻ

Վիրաբոյժ - ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՖԱՔՈՒԼԹԵԷՆ

14 Rue Lagrange, PARIS (5) Métro St. Michel *կամ* Maubert-Mutualité

ՄԱՍՆԱԳԻՏ ՈՍԿԻ ԲՈՒԺՈՒՆԻ, ՊՈՒՃԻ եւ ԱՏԱՄՆԱՇԱՐԻ

Բերնի, լինդերու, ակռաներու խնամք եւ վիրաբուժ. գործողութիւն

Կ'ընդունի ամէն օր, ժամը *9 - 12* եւ կէս օրէ վերջ 2էն *8:* կիրակի եւ տօն օրեր 9էն մինչեւ կէսօր:

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԵՒ ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ

71, Rue du Fbg. St. Martin, Paris (10e)

Tél. Botzaris 53 - 61 **Métro: Château d'Eau ou Gare de l'Est**

Դիտութեան վերջին մեթոտներով կը թժշկենք՝ վէներական ամէն տեսակ հիւանդութիւններ (չերմամիզութիւն, ֆրանկախտ եւայլն), մարթի, ջղային, սաստրոքսի եւ կոմսացի հիւանդութիւններ:

Բժշկումը կը կատարուի, X անդրմանիշակագոյն ճառագայթներով եւ էլեքտրականութեամբ: Կը կատարինք մէզի եւ արեան տարրալուծում:

Կը խնամենք սաստիկ ամէն տեսակի հիւանդութիւններ: Քաւրօն՝ սկսած 100 ֆրանքէն, պրիճ՝ ամերիկեան սիստէմով:

Աթթէքները շատ մասնաւոր ուշադրութեան կ'արժանանան:

Դարմանատունը բաց է ամէն օր առաւօտեան 9—12 եւ 3—8: Կիրակի եւ տօն օրերը՝ 9—4:

ՀԱՅՑԷՔ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆԸ

Նկարչատուն Վ. ՓԱՇԱՊԷՋԵԱՆ

24, rue Forbin, Gardanne

ԿԱՐՏԱՆԻ օձոպիւմներու կայարանին ձիշդ դիմացը. *Նօթերին կից* Ա. յարկ նոր եւ մաքուր Էնսեթալասիօն: Բոլոր նկարները ելեկտրականութեամբ: Ինքնութեան թուղթերու նկարները *12* ֆատը խնամուած րթնուշով՝ *10* ֆրանք: Նկարչատունը բաց է ամէն օր առաւօտեան ժամը 8էն մինչեւ երեկոյեան 9:

Մաքուր եւ արագ սպասարկութիւն: Գիմեցէք եւ գոհ պիտի մնաք:

ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ ՀԱՆՐԱԾԱՆՕՔ

36 ՏԱՐՈՒԱՆ ՓՈՐՁԱՌՈՒ ԴԵՐՁԱԿ

KILTIKIAN

8 rue Rougemont. Paris (9)

Métro Montmartre Tél. Provence 95—68

կը կարէ հագուստներ ամենալաւ կերպասներէ սկսեալ 450ֆր.քէն

կերպասին նմոյշը կը տրուի յաճախորդին:

ՊԷԼՎԻԼԻ ԵՒ ՓԼԱՍ ՏԷ ՖԷԹԻ ՀԱՑԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՐԱՆՑ ԵՒ ԿԱՆԱՆՑ ՍԱՓՐԻՋԻ ԽԱՆՈՒԹ

Maison MIASSERIAN

56, rue Olivier Métra, Paris (20)

Métro: Place des Fêtes **Tél. Ménil. 64 - 52**

Մասնագէտ՝ մագերու ներկի եւ indefrisableի *40,60* եւ *75* ֆր. ժողովրդական գիներ, խնամուած աշխատանք:

ՏՕՔԹ. ՍՊԱՐԹԱԼԻ

ՓԱՐԻԶԻ ԲԺՇ. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ

Նախկին գլխաւոր բժիշկ եւ վիրաբոյժ իզմիրի Ազգ. Հիւանդանոցին

33, Rue Poissonnière (Rex սինեմային ճիշտ քովը)

Մէթրօ՝ Bonne-Nouvelle

Ընդունելութիւն ամէն օր ժամը *14—18* եւ ժամադրութեամբ:

Տօքթ. ԱՍԼԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԻՏ ԹՈՒԲԵՐՈՒԻ, ՍՏԱՄՈՔՍԻ եւ ԱՂԻՔՆԵՐՈՒԻ

հիւանդութեանց

34 Bld. de Clichy, Paris. Métro Pigalle Tél. Marcadet **76-65**

Հիւանդներ կ'ընդունի ամէն օր ժամը 2—8, կիրակի եւ տօն օրեր 10—12: Առաւօտները ժամադրութեամբ:

T. S. F.

SUPERHETERODYNE BAPST 5 et 7

(Ամերիկեան կազմած)

Վերջին կատարելագործութիւն,

Անմրցելիօրէն աժան գին:

Loterie Nationaleի յառաջիկայ **tirages**ներէն

Ձեր միլիոնատէր ըլլալուն լուրը անմիջապէս իմանալու համար փութացէք գնել 5 կամ 7 լամբնոց **pick - up**ի **prise**ով անգլիական այս **postes**երէն:

Դիմել անձամբ կամ նամակաւ Փարիզի Ecole Pratique de Radioélectricité'ն վկայեալ եւ նախկին (Essayeur Radio-Vitus)ի՝

ՊԱԹԻՍՊ Կ. ՔԵԱՀԵԱԵԱՆԻ

4, Square Paul Bert Asnières (Gares Bois-Colombes) Seine:

(Gare St. Lazareէն մինչեւ հասցէին վայրը 12 վայրկեան):

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

ՀԱՅՐԱՆԴ

ՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՑԻՆ. ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ. ԳՐԱԿԱՆ

HARATCH

(Fondé en 1925) Seine 276.289

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian

Rédaction & Administration

17, Rue Damesme PARIS (13e)

Téléphone : Glacière 15-70

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆԻՆ, ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԻՆ

(ԵՐԹԱԼԻՔԻ ՀԱՄԱՐ՝ Métro : TOLBIAC)

ԲԱԺԱՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏՄԱՆՆԵՐ.—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ԵՌԱՄՍԵԱՅ
Ֆրանսա եւ գաղութներ	140 Ֆրանք	70 Ֆրանք	35 Ֆր.
Անգլիա, Եգիպտոս, Զուիցերիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 Ֆրանք	100 Ֆրանք	—

ՍՐԵՔՇԱԲԹԻ 19 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

19 Décembre 1933

ՅԱՐԻ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2373 — ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ԹՇՈՒԱՌՈՒԹԻՒՆ ՄՏՔԻ ԵՒ ՍՐՏԻ

Մտադրած էինք առեն մը անտեսել այն տմարդի եւ գարշելի վերագրումները ու սրակումները որ կը կատարուին մանաւանդ պէս ոամկավար մամուլին եւ գլխաւոր վարիչներուն կողմէ, մուր քսելու համար Դաշնակցութեան ճակտին, ո՛ր եւ է հարցի առթիւ :

Մտադրած էինք անտեսել, որպէսզի չտիպուինք ... հայհոյել : (Այս մեղադրանքը կ'ուղղեն մեզի, բարեմիտ մարդիկ) :

կ'ըսէինք,— ոամկավարութիւնը հաստատուած է պայքարելու համար Դաշնակցութեան դէմ : Արդ, մարդիկ հանդիստ չեն կրնար քնանալ, եթէ տարին տասներկու ամիս իրար չխառնեն սուտը եւ իրաւը, անցեալն ու ներկան, պատահականն ու հիմնականը, անհատականն ու կուսակցականը :

Եւ այս բոլորը՝ թոյն սրսկելու, արիւն պղտորելու, մեռելները անգամ գերեզմանէն հանելու, մէկ խօսքով՝ մթնոլորտ ստեղծելու համար :

Մեր չար բախտէն, ոամկավարներու գռեհիկ արշաւը այնպիսի համեմատութիւններ առած է որ, կարելի չէ, դէթ երբեմն, չծօծիվել պատասխանատուներուն օձիքը :

Որովհետեւ, այս երեւոյթը ամէն բանէ առաջ կապ ունի հանրային բարոյականի հետ : Մանաւանդ որ, այս մարդիկը, ճերմակ մազերով եւ ճարպոտ օձիքներով այս խաչակիրները կանգ չեն առներ ո՛ր եւ է անբարոյականութեան առջեւ :

կարելի է ընդմիշտ արհամարհել անձնական ցեխարձակումները : Բայց, ի՞նչպէս հանդուրժել հանրային – կուսակցական անպարկեշտութեան, պատմական եւ առօրեայ դէպքերու խեղաթիւրման, օրը ցերեկով լուսաբանուած, տեղով, անուններով, թուականներով, լուսանկարներով ապացուցուած իրողութեանց ուրացման, այլանդակման եւ գունաւորման :

Օրինակ՝ փախստականներու խնդիրը :

Երբ առաջին լուրերը հասան, արձանագրեցինք ու անցանք : «Ո՛ւտ է», պոռացին, իրենց նստած տեղէն, առանց որ եւ է լուր ստացած ըլլալու :

Ստիպուեցանք հրատարակել ոչ միայն պաշտօնական ցանկերը, այլ եւ լուսանկարներ : Ոչ թէ ըսի – ըսաւներ, այլ վաւերական պատմութիւններ : (Մէկ մասը միայն, միւսները կը մնան դարակը, տրամադրելի՝ որ եւ է պարկեշտ մարդու) :

Արդի՞ւնքը,— Ահա Պ. Հրաչ Երուանդը, անդամ ոամկավար կեդր. վարչութեան, որ զզուելի սոփեստութիւը կ'ունենայ փոփոխու խուժանային առեղախօսութեան մը մէջ.

*— « Անոնք որ պակասներու եւ գրկանքներու դիւրաբացատրելի երեւոյթներուն այսպէս ահռելի, անմխրճնքացօրէն, եզականօրէն դժոխային համեմատութիւն կուտան եւ կը պարծենան ալ, թէ իրենք ներբին ստոյգ տեղեկութիւններ ունին, փախչողներու պատկերներուն եւ անուններուն տեղ՝ քող տան պատկերները եւ անունները Հայաստանի սովի գոհերուն տեղ՝ եւ կամ ձեմարանին նպաստելու համար ... ձեռագրեն Քիւրտերուն օգնելու

„ՎՈՎՍՈՎԱՆ ՍԵՓՈՒԿԱՅ“

(Դ.ՎՈՍՈՎ ԴՈՎԻ-ՀԱՎԱՔԱԳՈՒՅՆՈՎ ՎԴՏՆՈՎ ՁԳՎԱԾ ՅԱՅՏՆՎԱԾ ՅԱ ՎԴՈՎՈՏՅՏՆՎԼ-ՅԱՅՎ)

Ինչպես արդեն յայտնի է մեր ընթերցողներուն, Վովսովան Սեփուկայ Ամերիկայի մէջ կը գտնուի Ամերիկեան Հայ Ազգային Միութեան վարչութեան կողմէ հրաւիրուած։ Ան ներկայ գտնուեցաւ Միութեան Ընդհանուր Ժողովին, որ տեղի ունեցաւ Նիւ Եորքի մէջ։ Ժողովին ներկայ էին Միութեան տարբեր մասնաճիւղերու պատգամաւորներ։ Ժողովի աշխատանքներուն մասնակցելէ ետք Վովսովան Սեփուկայ ճամբորդեց Միացեալ Նահանգներու տարբեր քաղաքներ, ուր ան ունեցաւ հանդիպումներ տեղւոյն հայ գաղութներու ներկայացուցիչներուն հետ։ Ան ներկայ գտնուեցաւ նաեւ Միութեան Ամերիկայի Ազգային Ընդհանուր Ժողովին, որ տեղի ունեցաւ Պոսթըն

ՀԵՏԱՔՐՔԻՐ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԱՎԵՐԱԳՐԻ

(1933 թիվ. 1 — 2)

Նիքոլսկի վրա ինչ-որ մի ծանր բան ընկավ, ինչ-որ մի ահռելի բան, որ ամբողջ տունը ցնցեց ու ցնցեց ինձ հետ միասին։

Ես ոտքի թռա, ինչպես զինվորը, որ հանկարծ զորանոցում զորքի հրամանատարի ձայնը լսի։ Ես ոտքի թռա, ինչպես զինվորը, որ հանկարծ զորանոցում զորքի հրամանատարի ձայնը լսի։ Ես ոտքի թռա, ինչպես զինվորը, որ հանկարծ զորանոցում զորքի հրամանատարի ձայնը լսի։

LOTERIE NATIONALEի

ԵՐՐՈՐԴ ՇԵՐՏԻ ՏՈՄՍԱԿՆԵՐՈՒՆ ՎԻՃԱԿԱԶԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՏԵՂԻ Կ'ՈՒՆԵՆԱՑ

ԱՅՍՕՐ, ԺԱՄԸ 19·50ԻՆ

Salle Trocaderoի *մէջ*

ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ՁԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ ՎԵՐԱՊԱՀԵՑԷՔ

Ֆրանս. կարմիր Խաչի Փարիզի մասնաճիւղի

ԲԱՐԵՆՊԱՏԱԿ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌՔԻՆ

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ *Տիկ. Ս. ՔԷԴԼԸՐԵԱՆԻ*

ՇԱԲԱԹ 23, ԿԻՐԱԿԻ 24, ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 25 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

ԿԷՍ ՕՐԷ ՎԵՐՋ ԺԱՄԸ 2ԷՆ 7

Salle Démocratie* ՄԷՋ, *38, Boulevard Raspail, Paris

Կը վաճառուին կանացի եւ տղամարդու առակներ, երախաներու հագուստներ, խաղալիքներ, ամէն տեսակի նուէրներու իրեր, նպարեղէններ, թարմ եւ չոր պտուղներ եւլլն. ընթացիկ գիներով։ Ճոխ պիւֆէ։

Հաղորդակ միջոց.— Métro: Sèvres-Babylon. Autobus: AG. BG. S. U. Ubis. X. AE. CM. CB. BC.

ԵՐԵԿՈՑԹ_ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ_ՏՕՆԱԾԱՌ

ՍԵՒԱՍՏԻՈՑ «ԱՅԳ» ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑ ՓԱՐԻԶԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

ի նպաստ Նոր Սերաստիոյ մէջ շինուելիք Արամեան «ԱՅԳ» վարժարանին

24 Դեկտ. կիրակի երեկոյ ժամը 9էն մինչեւ առաւօտ

Hôtel de RUSSIEի *սրահին մէջ* 2 et 4, rue des Batignolles et 34 Bld· Batignoles

Métro: Place Clichy

գեղարուեստական ճոխ բաժին: կը մասնակցի ԿՈՄԻՏԱՍ երգչախումբը

Պ.ԱՐԱՄ ՁԱՐԸԳ (վտարանդի) *կ'երգէ «Ցմար խայեամ»էն։ Անակնկալներ։*

Իւրոպական պարեր, ճազ, օրքէսթրը՝ TIPICA

Պիւֆէ դիւրամատչելի գիներով։

Լոուտք՝ այրերու 10 ֆրանք, կիներու 8 ֆրանք։

Տոմսերը կը ծախուին դերձակ Գարաեան 5, rue Mignon, Փարիզ(6)։

Հրանտ-Յամուէլ Դրատուն 51, Mr. le Prince Փարիզ (6)։

«ՎԷՄ»

ԵՐԿԱՄՍԵԱՑ ՀԱՆԴԷՍ ՄՇԱԿՈՑԹԻ ԵՒ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ

Խմբագիր՝ Ս. ՎՐԱՑԵԱՆ

Մամուլի տակ է եւ քանի մը օրէն լոյս կը տեսնէ *երկրորդ Թիւը* հետեւեալ բովանդակութեամբ.— *Իրաղեկ*՝ «Առաջին հայ թատերգութիւնը», *Ա. Ջամալեան*՝ «Ամենայն Հայոց բանաստեղծը», *Յ. Զաւրեան*՝ «Սայեաք Նովա», *Մ. Պարսամեան*՝ «Վահան Թէքէեան», *Ա. Աբեղեան*՝ «Հայագիտութիւնը յետպատերազմ· Գերմանիայում», *Ա. Խոնդկարեան*՝ «Օպոզիցիան Հանրապ· Հայաստանում», *Վ. Փափազեան*՝ «Հայկական բարեններոգումները», *Վ. Մինախորեան*՝ «Անջատականները», *Ա. Գիւլխանդանեան*՝ «Օգոստոս Հինգը», *Սերաստացի Մուրատի Ցուշատետրը», ՀԻՆ ԹՈՒՂԹԵՐ: ԿԵԱՆՔ ԵՒ ՄՇԱԿՈՑԹ.* գիրք եւ մամուլ: ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆ· ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ· Վ· *եպ. Մանկունի*՝ «Գէորգ Դ· եւ իր ժամանակը»: Պատկերազարդ:

Բաժանորդագրութեան պայմանները

Ամերիկա, Մեծն Բրիտանիա, Եգիպտոս եւ Իտալիա	69 ֆր·
Ֆրանսա եւ այլ երկիրներ	50 ֆր·
Ռումանիա, Պուլկարիա, Ցունաստան, Սիւրիա եւ Պարսկաստան	40 ֆր·

Բաժանորդագրուել կարելի է՝

L. Kevonian, 17 Rue Damesme, Paris, 13e

Բաժանորդագրութիւնը՝ կանխիկ։

Կը խնդրուի բաժանորդներէն եւ գործակալներէն անմիջապէս փակել հաշիւները:

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

Ա. ԳԻՒԼԽԱՆԴԱՆԵԱՆԻ

«Հայ թատերական ընդհարումները»

ՀԱՏՈՐ ԱՌԱՋԻՆ

ԲԱԳՈՒԻ ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԴՀԱՐՈՒՄՆԵՐԸ

Զարգարուած՝ նկարներով։ *Գինն՝ 15 ֆրանք։*

Ամերիկա, Բրիտ. կայսրութիւն եւ Եգիպտոս *20* ֆրանք։

Դիմել A. GULKHANDANIAN, *ՅԱՌԱՋի* խմբագրութիւն:

Կը ծախուի նաեւ Խաչիկ Մկրեանի *(Լփինէ)*, Բենօի *Պիլեան քուր*։, Ղ. Սամուէլի *Փարիզ)*, Ն. Խաչիկեանի *(Վիէն)*, Մուրատ Մուրատեանի *(Սէն Թ'Էթիէն*, Ն. կակոսեանի *(Մարսէյլ)* եւ Ս. Թիրեաքեանի *(Լիոն)* մօտ։

ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑ 365 ԹԵՐԹՈՎ

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ ԳՐԱՏԱՆ

51 Rue Mr. le Prince, Paris VI **Tél. Dan. 88 – 65**

Կազմը զարդանկարուած յայտնի արուեստագէտ ԷՏԿԱՐ ՇԱՀԻՆԻ կողմէ

Կը պարունակէ կրօնական եւ ազգային բոլոր ծօնները: Ամսուան եւ օրուան անուններ՝ հայերէն եւ ֆրանսերէն: Իւրաքանչիւր թերթի վրայ պատմական ծանօթութիւններ եւ օգտակար դիտելիքներ:

Շէեղ տպագրութեամբ եւ պատկերազարդ: Գինն 5 ֆրանք:
20 ՖՐԱՆԿԻ ԳԻՐՔ ԳՆՈՂԻՆ ԻՐ ՆՈՒԷՐ ԿԸ ՏՐՈՒԻ

Լիոնի մէջ մեր Գրատան ներկայացուցիչն է՝

ՏԳԱՐԱՆ ԱՐԱՔՍ 70 Rue Paul-Bert. Lyon.

«ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ - ՆՈՅԵՄԲԵՐ»

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆԻ ՆՈՐ ԳԻՐՔԸ

(ՏԱՐԵԳԻՐՔ)

Գեղարուեստական հրատարակութիւն, նուիրուած Հայաստանի նուաճումներուն՝ գրականութեան, արուեստի, մշակութային, շինարարութեան եւ ժողովրդական տնտեսութեան ասպարէզին մէջ:

Տարեգիրքը կազմուած է՝ Ե· ՉԱՐԵՆՑԻ, ԱՒՍԷԼ ԲԱԿՈՒՆՑԻ եւ Ե· ՉՈՒԲԱՐԻ խմբագրութեամբ: Կը պարունակէ Հայաստանի գործիչներու կենսագրականները եւ նոխացած է՝ Հայաստանի գործիչներու լուսանկարներով, թատերական քեմադրութիւններու, մշակոյթի կոթողներու եւ Հայաստանի ժողովրդի կենցաղը եւ կեանքը նորկայացնող պատկերներով:

Գիրքն ունի 658 էջ մեծադիր՝ լաքակազմ եւ գեղարուեստական կողմ:

ԳԻՆ 15 ՄԱՐՔ

Ալսպրաւճքներու համար դիմել՝

«Knika» G. M. B. N. Kurfurstenstr. 33

BERLIN, W. 35 **ALLEMAGNE**

ՅՈՒՇԱՏԻՏ

ՀԱՑ Երիտ. Ակումբի դասախօսութիւնը այս երեկոյ ժամը 9.30ին 14 rue Commandant՝ կրնասի Պ.Խոնդկարեան: Նիւթ «Հայ մշակոյթը խորհրդային Հայաստանի մէջ»: Մանրամասնութեան համար մուտք 2 ֆրանք։

Զ. Ո. ՄԻՈՒԹԵԱՆ Փարիզի մասնաճիւղին շաբաթական դասախօսութիւնը այս Հինգշաբթի երեկոյ ժամը 9ին Ծլորիայի վերնայարկը, կը դասախօսէ Տոքթ. Շ. Այվազեան, նիւթ՝ Մանուկներու առողջապահութիւնը, կը հրաւիրուին անդամներն ու համակիրները։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԻՆՉԵՒ

5000000 ՖՐ. ՇԱՀԵԼՈՒ

ՄԻԱՅՆ ՏԱՍԸ ՖՐԱՆՔՈՎ

Մասնակցեցէք

1. ՀԱՑԿ. ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ

Պարգեւներ·— 25 ՀԱՑ ՖՐԱՆՍ· ԱԶԳ· ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՏՈՄՍԵՐ, ԲԱՑԻՈՑԻ ԳՈՐԾԻՔ ՄԸ ԵՒ 74 ՀԱՃԵԼԻ ԵՒ ՊԻՏԱՆԻ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ, 2000 ՏՈՄՍԱԿԻ ՎՐԱՑ:

2·— ՀԱՑԿԱԿԱՆ ԿԱՂԱՆԴԻ ՇՈՒԵՂ ՀԱՆԴԷՍԻՆ

Թատերական ներկայացում, երգ., նուագ., կազանդի Ծառ

Վիճակահանութիւն եւ հանդէս տեղի կ'ունենան

31 Դեկտ. 1933, կիրակի ժամը 14.30ին

ՍԵՎՐԻ ՊԷՇԻԿԹԱՇԼԵԱՆ ԹԱՏԵՐԱՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

26, Rue Troyon. Sèvres.

ՏՈՄՍԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌՈՒՄԸ ԿԵՆԴՐՈՆ

Հ. Ռ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՒՆ. 11, Square Alboni. Paris

Պ. Պ. ՃԷՕՀԷՐԵԱՆ. *53*, Rue du Fbg. Montmartre. Paris

ՕՐԻՈՐԴ ՄԱՔՏՕՆԱԼԴ

Շաթըլէի Թատրոնէն

ՀԱՑ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԻ

ՄԵԾ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ-ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

23 Դեկտեմբեր, Շաբաթ գիշեր ժամը 9ին մինչեւ լոյս

ՍՕՍԻԷԹԷ ՍԱՎԱՆԹԻ ՄԷՋ, 8, rue Danton. Métro; Odéon

Կը ներկայացուի ՎԱՀՐԱՄ ՍԿԱՃԵԱՆԻ քրքջալիր կոմէդիան

1.— ՅԱԽԻՏԵՆԱԿԱՆ ՈՒՄԱՆՈՂՆԵՐ

2.— ԻԳՕՍԻՓԷՆՏԷ ՇՈՓԵՆԱՒԵՐ

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

ՆՈՒԱԳ, ԵՐԳ, ՔԼԱՍԻՔ ՊԱՐ

ԼԻՊԼԻՊՈՒՃԻ ՀՕՐ-ՀՕՐ ԱՂԱ ԵՒ ՕՐԱՐ ԽԱՅԵՑԱՒ ԳՄԲԷԹԵԱՆԻ ԿՈՂՄԷ

Կը մասնակցին՝ Մասլէն Ցիւռէ (*Օպէռնի Թատրոնէն*), Տիկին Լաճինեան, Օր. Պիւլպիւլեան, Օր. Մաքտոնալտ (*Շաթըլէի Թատրոնէն*), Օր. Ձամպազ· Պ. Պ. Վ. Սվազեան, Լիւսի-Ցարուճ (*Աթըլիէի Թատրոնէն*), Քէչէճեան, Ա. Գրբէթեան եւ Արման Կոճիկեան:

ԿԱՒ ԳԻՇԵՐԻՆ ԿԸ ՍԿՍԻ ՊԱՐԵՐԸ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ ՍԱՆՏՐՈՍԵԱՆԻ ՅԱՅՏՆԻ ՃԱԶԻՆ

ՃՈԽ ԵՒ ԱԺԱՆ ՊԻՒՖԷ ԳՕԹԻՑԵՈՆ ԱՆԱԿՆԿԱԼՆԵՐ

Տոմսերը կը ծախուին սովորական տեղերը: ՄՈՒՏՔ 7.50, 10 15, ԵՒ 25 ՖՐԱՆՔ

ԱՊՈՒԽԱՏԻ ԵՒ ԵՐՇԻԿԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Գ. ՔԷՍԹԷԿԵԱՆ

ՅԱՅՏՆԻ ԱՊԱՀՈՎԱՏԱՒԱՃԱՌ *ՔԻՍԹԷԿԵԱՆ* վաճառատունը, կը ծանուցանէ իր յարգելի յաճախորդներուն, որ իր սեփական գործարանին մէջ՝ թարմ եւ մաքուր միսէ պատրաստուած *Երշիկն* ու *Ապուխտը* կը վաճառէ մեծաքանակ 5 քիլոէն սկսեալ:

Ապուխտ Քիլօն **14** ֆրանք, երշիկ Քիլօն **12** ֆրանք

Դիմել հետեւեալ հասցէներով՝

Charcuterie KESTEKIAN

46, Rue du Baignoire, MARSEILLE

կամ **5 ,Villa Chalet Rosier de la Platrière St. Julien - MARSEILLE**

ՕԳՏՈՒԻԵՑԷՔ Փարիզի մեր նոր վաճառատունէն ուր մրերած ենք եղանակին լաւագոյն մօտէլները ամէնանպաստաւոր պայմաններով։

Tricots KÉBABDJIAN

Fabriques 76, rue Henri Regnault à Courbevoie (Seine)
12, rue Capitain Guynemer à Courbevoie (Seine)

Ապսպրանքի եւ թղթակցութեանց համար։

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ եւ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

6, Rue des Jeûneurs, Paris (Métro: Sentier & BonneNouvelle)

R.C.Seine 415941 **Tél. LOUVRE: 57 - 37**

ԱՊՍՊՐԱՆՔ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻՆՔ ԴԱՒԱՌՆԵՐԷՆ
Նմոյշի համար Շարիւրին 20 զեղչ:

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՆՈՒԻԷՐԸ

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԱՌԹԻԻ *Պալէն սառցած ենք թուրքերէն եւ հայերէն ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ ՆՈՐ տիպեր, գին՝* 12, 15, 18 եւ 20 *ֆրանք։*

SOLDES.— *Հայերէն, թուրքերէն եւ յունարէն տիպեր՝* 10 *ֆրանքի։*

3000 ՖՐԱՆՔՆՈՑ *ֆոնս մը՝* 10 *տիսքով միասին կը ծախուի բացառիկ արժէքով միմիայն* **600** *ֆրանքի։*

Փութացէք օգտուիլ առիթէն, դիմել՝

H. ARTINIANի

26, Rue LESAGE, Paris 20

Հեռաձայն՝ **Ménil. 61-85**

13 ՎԱՐԶՈՒԻ ԵՆ *օգտաւէտ յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կազ, էլեկտր. եւ շոֆաժ.* **13**

rue Pierre Curie, K. Bicêtre. *Métro: Porte d'Italie.*

ՀԱՅՑԷԻ ՓՈՓԱԻՈՒԹԻՒՆ

Նկարչատուն Վ. ՓԱՇԱՊԷԶԵԱՆ

24, rue Forbin, Gardanne

ԿԱՐՏԱՆի օծոպիւսներու կայարանին ճիշդ դիմացը. Նօթերին կից Ա. յարկ նոր եւ մաքուր էնսեթալասիօն: Բոլոր նկարները ելեկտրականութեամբ: Ինքնութեան թուղթերու նկարները 12 հատը խնամուած րընթուշով՝ 10 ֆրանք: Նկարչատունը բաց է ամէն օր առաւօտեան ժամը 8էն մինչեւ երեկոյեան 9:

Մաքուր եւ արագ սպասարկութիւն: Դիմեցէք եւ գոհ պիտի մնաք:

100,000 *ֆր.ով Արեւել. նպարավաճառատուն, պայլ, բնակարան, վարձք* 2500 *ֆր.: Օրական տեւեւտուր* 2500 *ֆր.* 72 rue Rigoles, Paris (20).

Le Gérant : H. STEPHAN

Imprimerie A. DER (AGOPIAN)

17, Rue Damesme :-: PARIS (13e)

THÉS DES DEUX EMPIRES

IMPORTATION DIRECTE **du Planteur au Consommateur**

ԹԷՅԻ ՄԻԱԿ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ

Լաւագոյն տեսակներ՝ Չինական, Հնդկական, Սէյլանի եւլլն., եւլլն.
Թէյերու՝ անմրցելի գիներով:

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՁԵՂՉ *հայ նպարավաճառներու եւ մարշէճիներու*

Անգործ՝ բայց աշխատասէր հայրենակիցներու համար գեղեցիկ առիթ մը, իրենց օրապահիկը ճարելու, ծախելով **Thés des Deux Empires** *թէյերէն:*

Դիմել՝ ՏԷՕՎԼԷԹԵԱՆ ՏԱՆ

5, Rue Mayran (Square Montholon), Paris (9e)

ԱՄԷՆԱԳԵՂԵՑԻԿ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐ ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ

Photo ANI

ՕՐ. ՎԵՐԺԻՆ ՃԱՄՊԱԶ

75, Bld. de la Villette. Métro: Combat

Քարթ տ'Իտանտիթէ րընթուշով	6	*հատ* 5	*ֆրանք։*
Քարթ փոսթալ	12	» 20	»
Մեծցուած լուսանկարներ՝ րընթուշով			
եւ ժուաձեւ շրջանակով		45	*ֆրանք։*

Նպարավաճառատուն ՍԵԻԱՆ

ԳԱՐԵԳԻՆ ՎԱՍԻԼԵԱՆ

Ի գիտութիւն յարգելի Հայ յաճախորդներուս կը ծանուցանեմ թէ 41, ՐԻԻ ՏԷ ՊՈՒԱ (41, RUE DES BOIS), բացած եմ ՍԵԻԱՆ — նպարավաճառատունը, ուր պիտի գտնէք թարմ, մաքուր եւ զեղչուած գիներով Ձեր ամէնուն փափաքած Արեւելեան նպարեղէնները. մասնաւոր յանձնարարութիւններ կ'ընդունինք, և տեղւոյն վրայ կը յանձնենք։

Հաղորդակց. միջոց.— *Մէթրօ՝ (Pré Saint Gervais)։*

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

HARATCH

(Fondé en 1925) ... Seine 276.784

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian

Rédaction & Administration

17, Rue Damesme PARIS (13e)

ՏՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԻՆ, ԵՒ ՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆԻՆ

Téléphone : Glacière 15-70

(ԵՐԹԵԼԻԿԻ ՀԱՄԱՐ՝ Métro : TOLBIAC)

ԲԱԺԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՔ ՊԱՏՎԱՐԱՆՆԵՐՈՎ.—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ԵՌԱՄՍԵԱՅ
Դրանսա եւ գաղութներ	140 ֆրանք	70 ֆրանք	35 ֆր.
Անգլիա, Եգիպտոս, Զուիցերիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 ֆրանք	100 ֆրանք	—

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
20
ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
1933
20 Décembre
1933

ՁՐԻ ՏԱՐԻ Թիւ 2374 — Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԲ ԿԱՂՆ Ի ԿԱՂԸ

Երկար տաենէ ի վեր տող մը գիր չէ գրուած այս բաժինին մէջ, յատկապէս Հ. Մ. Ը. Մ.ի մասին :

Թերթին մեւս բաժիններուն մէջ միշտ անպակաս են եղած բազմազան տեղեկութիւններ եւ թելադրութիւններ :

Մեր աշխատակիցներն ու թղթակիցները օրը օրին պատմած են Հ. Մ. Ը. Մ.ի չարն ու բարին, անոր մեծ ու փոքր աշխատանքները փարիզի, գաւառի եւ ուրիշ երկիրներու մէջ : Իսկ մենք սիրայօժար տեղ տալով այդ բոլորին, ապասած ենք մասնաւոր առիթի մը, մեր կարգին երկու խօսք արձանագրելու համար :

Այդպիսի առիթ մը կը ներկայանայ այսօր, դժբախտաբար ձախող, եւ առով իսկ այժմէական :

Հետաքրքիրները պիտի յիշեն թէ՝ Հ. Մ. Ը. Մ.ը պատմ. Խորհուրդ մը գումարեց 1931ին :

Ամիսներ տեւեցին խորհրդակցութիւնները, եւ վերջապէս ընդունուեցաւ ծրագիր – կանոնագիր մը, ընտրութեան կեդր. վարչութիւն մը, կազմուեցան զանազան յանձնախումբեր :

Այս բոլորը յոյս կը ներշնչէին թէ՝ Հ. Մ. Ը. Մ.ը, որ այնքան նանդուն աշխատանքներ կը կատարէ ուրիշ գաղութներու մէջ, իր արժանի բարձրութեան պիտի հասնի նաեւ այստեղ :

Ի՞նչ կը տեսնենք, երկու տարի յետոյ :

Միութիւնը կայ եւ կը մնայ : Վերակազմութեան ձեռնարկները կը չարունակուին : Դարմանուած են կարգ մը թերութիւններ եւ այժմ աւելի ուշադրութիւն կ'ընծայուի « արհեստական » խումբերու կազմակերպութեան : Ցետոյ, տեղի կ'ունենան պարբերական ընդհանուր ժողովներ եւ դասընթացքներ :

Եւ սակայն, « գործը չի քալեր » :

Ահ մը գինուորեալներ անկարելին կը փորձեն Միութիւնը կենդանի, գործօն եւ ծաւալուն վիճակի մը մէջ պահելու համար, իսկ հասարակութիւնը վարակուած է քար անտարբերութեամբ :

Ո՞յդ է պատճառը որ, կեդր. վարչութեան որոշ անդամներն ալ ձեռնթափ եղած են առաջին դժուարութեան առջեւ, կամ գործերուն կը հետեւին իբրեւ « ամաթէօր » :

Ջենք ուզեր մանրամասնութեանց մէջ մտնել :

Խնդիրը այն է որ, Միութիւնը այսօր կը գտնուի վրդովիչ հարցականի մը առջեւ :

Այդ հարցականը յաւահաւատութիւն չի նշանակեր :

Հ. Մ. Ը. Մ.ը իր տարագիր վիճակին մէջ չատ աւելի ծանր տագնապներ տեսած է : Բայց, միշտ ալ գտնուած են հաւատաւոր եւ կորովի ուժեր, կէս ճամբան չմնալու համար :

Հարցականը ունի մէկ իմաստ,— Ի՞նչ ընել, ի՞նչպէս ընել...

Համաձայն մեր քաղած տեղեկութեանց, կեդր. Վարչութիւնը ունի տարեկան 24,000 ֆրանքի նախահաշիւ մը, իբրեւ դրասենեակի, քարտուղարի, քարոզութեան եւ Թերթի հրատարակութեան ծախք :

Արդ, եթէ միայն անդամավճարները հաւաքուին, կարելի է լրացնել այդ նախահաշիւը, եւ գլուխ հանել զանազան ձեռնարկներ :

Դժբախտաբար, ոչ վճարող կայ, ոչ հաւաքող :

Անշուշտ այս է պատճառը որ, բուն անդամներու թիւն ալ իջած է նուազագոյն աստիճանի մը :

Ու վերջապէս, մարզանքի եւ դասընթացքի հետեւողներն ալ նոյնպէս թիւ մը կը ներկայացնեն : Միշտ անկանոն եւ փոփոխական :

Մէկ խօսքով՝ վիճակ մը, որ անհանդուրժելի է :

Ի՞նչ հիմնական պատճառներ կան, չքմեղացնելու համար այս տժգոյն իրականութիւնը :

Տնտեսական տագնա՞պ : Գործազրկութի՞ւն :

Բայց, նոյն տագնապին մատնուած չե՞ն գաւառները եւ հեռաւոր գաղութները : Աւօրեայ հոգերը աւելի ծանր չե՞ն արեւելեան գաղութներուն, կամ Պարսկաստանի մէջ :

Ի՞նչպէս կ'ըլլայ որ, նորակազմ ճիւղերը կ'աճին ու կը բարգաւաճին Ցունաստանի կամ Սուրիոյ մէջ, իսկ Փարիզի կեդրոնը կը հեւայ :

Ի՞նչպէս կ'ըլլայ որ Ատրպատականը կրնայ 200–250 սկաուտ հասցնել, իսկ Փարիզը կը մնայ նոյն թիւին վրայ, նոյն իսկ աւելի պակաս...

Ու վերջապէս, ի՞նչն է պատճառը որ, Աթէնքի գաղթականներն տղան կրնայ վճարել ամսական 2 — 5 տրախմին, իսկ Փարիզը կ'անճրկի 2 — 5 Ֆրանքին առջեւ, որ նոյն արժէքն ունի :

Անհրաժեշտ է լուսաբանել այս հարցերը, եթէ կ'ուզենք անսուտութենէ եւ անաբիւնութենէ փրկել Հ. Մ. Ը. Մ.ը :

Երբ այնքան մոլեռանդօրէն կը ծափահարենք այս կամ այն հայ մարզիկը, ազգային կամ միջազգային մրցահանդէսի մը ատեն, երբ կը սիրենք դոց ընել մրցանիշ կոտրողներու անունները — նոյն իսկ օտարները — ինչո՞ւ մէկ վայրկեան չենք մտածեր թէ նոր եւ չարժում կրնայ ձաղկիլ միայն հաւաքական դուրգուրանքով : Բարոյական եւ նիւթական աջակցութեամբ :

Այս էջերուն մէջ կարդացիք Սոքոլներու պատմութիւնը : Իմացաք թէ՝ պետական միջոցները չեն որ կը պահեն այդ պատակառելի կազմակերպութիւնը, այլ ժողովրդական լումաները,— անդամավճարները :

Ի՞նչ կ'արժեն մեր անապարժ յաւակնութիւնները, երբ հազար անդամ իսկ չենք կրնար համախմբել Հ. Մ. Ը. Մ.ի դրօշին տակ, երբ կ'անճրկինք հինգ հարիւր արիներ ասպարէզ նետելու համար :

Մինչեւ ե՞րբ այսպէս կաղն ի կաղը :

Շ.

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԴԻՄՈՒՄ ՀԱՅ ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Կը տեղեկանանք թէ Հայ Գաղթ. Գրասենեակին կողմէ Պ. Ա. Խատիսեան դիմում կատարած է ձեռնհաս իշխանութեան, եւ անոր բարեացակամ ուշադրութեան յանձնած՝ օտար բանուորներէ հարիւրին 5 — 10 տուրք գանձելու խնդիրը, որ գործադրուեցաւ երեսփ. ժողովին կողմէ : (Մերակոյսը դեռ նոր կը զբաղի) : Բացորոշ է որ այդպիսի պարագայի մը մեծապէս պիտի տուժէն հայ, ինչպէս ուրիշ բանուորները, քանի որ չեն կրնար ի հարկին իրենց երկիրը վերադառնալ :

Այս դիմումին վրայ, հաւաստիքներ տրուած են թէ կառավարութեան ուշադրութիւնը պիտի հրաւիրուի, քանի որ կարելի չէ այդպիսի պայման մը գործադրել, միջազգային օրէնքներու հիման վրայ :

Ինչպէս կը յիշեն ընթերցողները, նամակագիր մը «Ցառաջ»ի մէջ արծարծած էր այս խնդիրը, որ կենսական կարեւորութիւն ունի հայ բանուորներուն համար, մանաւանդ գործազրկութեան եւ յարածուն տագնապի այս օրերուն :

Եւմեական ծրագիրը Մերակոյսի մէջ

Մերակոյսը երկուշաբթի օր վերջացուց եւմեական ծրագրին ընդհանուր վիճաբանութիւնը եւ երկի սկսաւ յօդուած առ յօդուած քննել կառավարութեան առաջարկները :

Երկուշաբթի օրուան նիստին մէջ, թեր ու դէմ ճառախօսութիւններէ յետոյ, խօսք առին եւմական եւ եւմատացոյցի նախարարները : Շեշտեցին թէ կացութիւնը թոյլատու չէ նոր ձգձգումներու : Այս առթիւ յիշեցուցին թէ 1933ի բացը վեց միլիառ ֆրանք է, ոչ թէ ութ միլիառ, թէ կարելի խնայողութիւնները կատարած են եւ ուրիշ կրճատումներ չեն կրնար կատարել : Ասկեցաւ նաեւ Պ. Քայէս, եւմեական յանձնաժողովին նախագահը, որ բացատրեց թէ պետական պաշտօնեաներէն պահանջուած զոհողութիւնները չատ տկար կը մնան, բաղդատելով գիւղացիներու, արհեստաւորներու եւ աշխատաւորներու կացութեան հետ : Ցետոյ անհրաժեշտ դատաւ կրճատել արտադրութեանց արժէքին, որ հարիւրին 30 աւելի է ուրիշ երկիրներու դիներէն :

Պետական պաշտօնեաներու Դաշնակցութիւնը ցոյց մը կազմակերպած էր Պ. Քայէօի դէմ : Ոստիկանութիւնը խիստ միջոցներ ձեռք առած էր, բայց եւ այնպէս ցոյցը տեղի ունեցաւ հայհոյներով : Ոստիկանութիւնը ձերբակալեց 150 ցուցարարներ :

⁂ *Հարկատուներու դաշնակցութիւնը առջի օր վերջացուց իր հինգերորդ համագումարը : Այս առթիւ բանաձեւ մը քուէարկուեցաւ, որուն համաձայն յառաջիկայ ընտրութեանց առեն քուէ չպիտի տան այն բոլոր երեսփոխաններուն որ նոր տուրքեր կամ յաւելումներ քուէարկած են :*

Վատիկանի խնայողութիւնը

Գրած էինք թէ Պապը որոշած է հարիւրին 10 կրճատել 1000 — 2000 լիրէ թոշակները, իսկ անկէ վեր եղածները՝ հարիւրին 15 :

Այս կրճատումէն պիտի ազդուին մօտ հազար թոշակաւորներ, մէջն ըլլալով Հռոմ բնակող կարտինալները : Այս վերջիններուն տարեթոշակն է 100,000 լիրէ : Այս կրճատումներուն չնորհիւ, կը յուսան 300,000 — 500,000 լիրէ չահիլ : Մեւնոյն առեն պաշտօնէ պիտի արձակուին չարք մը արհեստաւորներ : Կը նշանակէ թէ Վատիկանն ալ մեծապէս ազդուած է անտեսական տագնապէն, մանաւանդ որ Մ. Նահանգները նախկին հաստքները չեն ապահովեր այլեւս :

Պաղտատի կացութիւնը

Պաղտատէն կը հեռագրեն թէ եւկատական լոյսի եւ ուժի ընկերութեան բանուորները պոյքոթ հռչակած են, կարգ մը պիղծումներ պահանջելով : Այս պայքարին հետեւանքով, ամբողջ պողոտաներ առանց լոյսի կը մնան, իսկ կարգ մը մեծ պանդոկներ քարիւղ կը վառեն : Պայքարը քաղաքական հանգամանք ունի եւ կը ձգտի խափանել օտար դրամատէրներու չահագործումները :

Դիւանագիտական տեսակցութիւններ

Դիւանագիտական տեսակցութիւններն ու խօսակցութիւնները կը չարունակուին բոլոր ճակատներուն վրայ :

Ֆրանսայի արտաքին նախարարը առջի օր ընդունեցաւ Փարիզի անգլիական դեսպանը, որ տեղեկութիւններ հաղորդեց իր կառավարութեան անդամներուն հետ ունեցած խորհրդակցութեանց մասին : Դեսպանը պարզեց իր երկրին տեսակէտները՝ զինաթափութեան, գերմանական պահանջներու եւ Ազգերու Դաշնակցութեան վերանորոգման մասին : Բայց լուսաբանութիւնները բաւարար չեն համարուիր Փարիզի մէջ :

Նախարարին այցելեց նաեւ իտալական դեսպանը, տեղեկութիւններ ստանալու համար Պ. Պինէլի այցելութեան եւ ուրիշ կարգ մը հարցերու մասին :

⁂ *Սըր Ճօն Սայմըն, Անգլիոյ արտաքին նախարարը, ճառ մը խօսելով, գոհունակութեամբ յայտնեց թէ Անգլիոյ տնտեսական վիճակը մեծապէս բարւոքած է վերջերս : Ասպէս, վերջին վեց ամսուան միջոցին հաստքները 42 միլիոն տոներլին աւելի եղած են, բաղդատելով նախորդ չրջանին հետ : Նախարարը խօսեցաւ նաեւ քաղաքական խնդիրներու մասին, եւ ըսաւ թէ սպառազինութեանց յաւելման գլխաւոր պատճառն է փոխադարձ երկիւղը :*

Կաւեի վերակաս գործել

Երկուշաբթի օր Մատրաս հասաւ կանոի, չարունակելով իր ազգայնական քարոզութիւնները : (Մատրասի մէջ կը գտնուին 20 միլիոն « անհպելիներ») : Նահանգապետը հրամանագիր մը հրատարակելով, բոլոր պետական պաշտօնեաներուն արգիլեց ներկայ ըլլալ կանոիի ցոյցերուն կամ որ եւ է աջակցութիւն ընծայել անոր : Դատ բացուեցաւ քանի մը փաստաբաններու դէմ որոնք մասնակցած էին անհնազանդութեան պայքարին :

ՅՈՒՆՈՒԱՐ 9Ը ԿԸ ՄՕՏԵՆԱՅ

ՓՈՒՔԱՑԷՔ ՕԳՏՈՒԻԼ «ՅԱՌԱՋ»Ի ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԽՈՂԷՆ

« ՅԱՌԱՋ » գնած է ՁՈՐՍ տոմսեր, Ֆրանսայի Ազգ. վիճակախաղէն :

Այս վիճակահանութենէն օգտուելու իրաւունք ունին բոլոր անոնք որ,

1933 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ՁՈՐՐՈՐԴ ՇԵՐՏԻ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

1.— Նոր բաժանորդ կը գրուին ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ :

2.— Կը նորոգեն իրենց բաժնեգիրը, ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ :

ԱԼՖՈՐՎԻԼԻ ՀԱՅ ԳԱՂՈՒԹԸ

ooooo

Paris - Soirի (18 Նոյ.) մէջ Ռէյմոն Փըթի կը նկարագրէ Ալֆորվիլի հայ գաղութը, եւ այս առթիւ կը հրատարակէ պատկերները Ալֆորվիլի Հայոց եկեղեցիին, հայկական թաղին, սրճարանի մը (ուր 4 — 5 գաղթականներ թուղթ կը խաղան), եւ երեք հայ ծերուկ կիներու : Ցօդուածին խորագիրը — «Ալֆորվիլ, Սէն-Փիէր կղզիին թաղամասին մէջ, 4000 Հայեր գիւղ մըն են կազմած, ուր կ'ապրին համաձայն իրենց նախահայրերու օրէնքներուն եւ աւանդութիւններուն » :

Ցօդուածագիրը յետոյ կը նկարագրէ Ալֆորվիլի այդ թաղամասը, Սէն – Փիէր կղզիկ կամ թերակղզին, այդպէս անուանուած այն պատճառով, որ ժամանակին Սէն գետին կողին կը հոսէր վտակ մը : Այդ վտակը ներկայիս առնուած է ստորերկրեայ անկողինի մը մէջ :

Ահա այս հողամասին վրայ, որ տակաւին կը կրէ կղզի անունը, կը բնակին Հայերը :

Անոնք գաղթած են Փոքր Ասիայէն այստեղ հաստատուած 1919ին(?) սկսեալ : Որեւէ նիւթական միջոց չունենալով հանդերձ, շնորհիւ իրենց կամքին, իրերօգնութեան, աշխատասիրութեան ու համերաշխութեան՝ յաջողած են տէր դառնալ մաս մը հողի, որուն վրայ կրցած են բարձրացնել տախտակէ խրճիթ մը, յետոյ տաղաւար մը :

Ետքէն ուրիշ Հայեր ալ եկած են աւելնալ գաղութին վրայ : Եւ հիմա այս թաղամասին վրայ հաստատուած են գրեթէ միայն Հայեր, Ֆրանսացիները 150 հոգի են : Եւ տակաւին օրէ օր աւելնալ այս գաղութը կ'ուզի ու կը բազմանայ :

Այցելուն նախ ոչինչ կը գտնէ հետաքրքրական,— ուրուականի ձեւով մէկ օթօպիւս միայն կ'երթեւեկէ այստեղ, փողոցներ որ ճահիճ կը դառնան անձրեւի օրերուն, տարօրինակ հողեր, խեղճուկ պարտէզներ, եւ բոլորտիքը գործարաններ :

Սովորական արուարձան մը վերջապէս :

Հայը, որ հաստատուած է մեր հողերուն վրայ, ուշադրութիւն չի գարձներ, որովհետեւ նուազ մարդամօտ է, նուազ աղմկարար, արեւմտեան ձեւով հագուած : Այսուհանդերձ կ'ապրի բոլորովին արեւելեան ձեւով :

Հայերը երբեմն չեն նեղուիր տեսնելով ձեր ներկայութիւնը իրենց սրճարաններուն մէջ, ուր անոնք կ'անցընեն իրենց ազատ ժամերը : Եւ սակայն բան մը չեն փոխանակեր ձեզի հետ : Բա՞ն մը հարցուցիք,— լակոնական պատասխան մը միայն կը ստանաք.— « Լեզու չիտեմ » : Իրենց հարցուցի՞ք երբեմ թէ կը ճանչնա՞ն մի – ոմն – եանցը, կամ կրնա՞ն ձեզի ցոյց տալ հայկական փողոց մը, կը պատասխանեն — « Ջեմ գիտեր, չեմ ճանչնար» :

Արեւելքի այս ժողովուրդը կ'ապրի բոլորովին ինքնամփոփ : Կազմած է միատարր համայնք մը, ուր ամէն ոք իր որոշ դերն ունի, եւ պաշտօնական մարմիններուն հետ կը մշակէ ամենաքիչ յարաբերութիւնը, որ անհրաժեշտ է :

Ծառ հողի վրայ տարագրուած՝ Ալֆորվիլի Հայերուն մէջ այսպէս ծրնունդ առած է հաւաքական կեանքի ճաշակն ու զգացումը : Անոնք կ'ապրին իրարու օժանդակելով, իրարու հետ համերաշխ, իրար կը պաշտպանեն, եւ երբ երբեմն պզտիկ վէճեր կը ծագին, պատճառը շահն է :

Նուազ շատախօս այս տարագիրները կազմած են վերջապէս գաղութ մը, որ շատ հիւրընկալ է :

Այստեղ փրանսացի օրագրողը, իրրեւ օրինակ այդ աւանդական հիւրընկալութեան, կը պատմէ թէ ի՛նչպէս երբ գաղթական Հայ մը փոքր Ասիայէն գալով կը հասնի Ալֆորվիլ, գըրպանին մէջ առանց սանթիմ մը ունենալու, ազգական մը գայն կը հիւրընկալէ իր բնակարանին նկուղին մէջ, յետոյ կ'աշխատին կարգի դնել իմքնութեան եւ բնակութեան թուղթերը օժանդակութեամբ հայ ծանօթ մարդոց, մինչ հայ անձնուէր բժիշկ մը կը խնամէ գաղթականին գաւակները :

Ունին մատուռ մը, հայ բահանայ, կրօնական տեսակէտով ապրելու համար ինչպէս Հայաստանի մէջ : Ունին նպարավաճառներ, շրջիկն ալ, խանութի տէրն ալ, որոնք իրենց կը հայթայթեն կարմիր լոլիկն ու պղպեղը, գլխաւոր նիւթերը Հայոց սնունդին : Ունին հայ սափրիչ, գինեվաճառ, սրճարանատէր, որ ժամական որոշ դրամ մը կը գանձէ, յանախորդին տալով վառարանին շուրջ տաքնալու, հայերէն թերթերը կարդալու, հայկական հանոյքը (խաղ) վայելելու ամէն յարմարութիւն : Անոնք անվերջ կրնան խաղալ, խմելով մէկ գաւաթ բրմական սուրճ :

Դրամ չունի՞ : Ոչ ըլլան հայ եղբայրները :

Կ'անցնի 3 ամիս, եւ մեր նորեկ հայ գաղթականը տէր է արդէն տնակի մը : Ի՞նչպէս կրցաւ գնել հողը եւ շինել տնակը : Շնորհիւ իր հայրենակիցներուն : Մէկը դրամ փոխ կուտայ, միւսը կ'օգնէ աշխատանքով : Պակաս չեն հայ որմնադիրները, ատաղձագործները, ելեկտրագործները :

Մեր նորեկ տանտէրը շուտով կը դառնայ հայ համայնքին մէկ անդամը, բոլորովին տեղաւորուած, եւ սակայն, երբ հարկահաւաքը ներկայանայ, կը յայտարարէ թէ իրը չէ տունը : Իրաւունք ունի, որովհետեւ տունը հաւաքական ճիգերով շինուած ըլլալով, հաւաքական սեփականութիւն է այլեւս : Սակայն ինչ մը խոշխշելով, ինչ մըն ակարկելով, ինչ մըն ալ ողբալով, ի վերջոյ կը վճարուին տուրքերը :

Ի՞նչով պիտի ապրի նորեկը : Կը մտնէ գործարան մը Իվրի, Վիթրի, Շուազի – լը – Ռուա, սեւ աշխատանիք կատարելու, եթէ անշուշտ դերձակ չէ, սրճեփ չէ, կամ մասնաւոր, ձրխասվաճառ, լուսանկարիչ : Եւ, հայրենակիցներու միջեւ մրցակցութիւն չստեղծելու համար, միշտ գաղութին հետ համախորհուրդ :

Գալով իր կնոջ, ան եւս կը մտնէ հայ կիներու հաւաքական կեանքին մէջ : Իրարու հետ կար կարել, լաթ լուալ, գործ շինել :

Ցմեռը այս բոլոր աշխատանիքները կիրով ծեփուած ներսէկ պատերու մէջ, գարնան՝ դրան մը առջեւ :

Ցոտքը կ'երթան դպրոց, փրանսական անշուշտ, (հայկական դպրոց չունին Սէն – Փիէրի մէջ), եւ կը սորվին փրանսերէն խօսիլ, միշտ.... Հայ մնալով :

Ահա կեանքը փոքր Ասիոյ հայ տարագրին : Խաղաղ, այնքան ատեն որ կը յարգէ հայ համայնքին օրէնքները եւ գաղութին խորհրդաւոր եւ տարօրինակ պետը, — Հայոց եկեղեցին ճահանան :

Իրրեւ գերագոյն պետը բոլոր Հայերուն, ճահանան կը դատէ եւ կը տնօրինէ ամէն բան : Հայ է, կը ճանչնայ Հայերը, ուրեմն կրնայ դատել աւելի լաւ եւ աւելի ... աժան ճան փրանսական դատական իշխանութիւնը : Եւ երկու կողմերը կը հնազանդին իրեն : Այլապէս կրնայ իր գլխուն գալ փորձանք մը, ինչպէս (այստեղ փրանսացի օրագրողը կը պատմէ հետեւեալ անմաւեր պատմութիւնը) :

— Հայ մը իր մէկ հայրենակիցէն դրամ փոխ առաւ, որպէսզի տուն մը շինէ : Ցետոյ... մոռցաւ վճարել : Ճահանան միջամտեց : Ի զուր : Մարդը չուզեց վճարել :

Այն ատեն, իրիկուն մը, երկու հարիւր Հայեր կ'երթան կողոպտել իր տունը : Մէկը անկողինը կը տանի, միւսը գորգերը, ուրիշ մը խոհանոցի սպասները, մէկ ուրիշն ալ զգեստները, վերջապէս դուռը, պատուհանները, տախտակները, կղմինտրները, թողլով միայն չորս մերկ պատեր :

Դէպքը ինկաւ մինչեւ ոստիկանատուն : Իւրաքանչիւրը փորձեց արդարացնել ինքզինք : Երկու հարիւր հոգի՛, ոչ մէկը փրանսերէն գիտէ, այնպէս որ դժուար էր գիտնալ թէ ի՛նչ ազգականութիւն ունին, ո՛վ որո՛ւն հոյրն է կամ եղբայրը, քեռայրը կամ աղջիկը, հօրեղբայրը կամ մեծմայրիկը, բոլորին ալ անունը չար բախտէն

(Շար. ը կարդալ Դ. էջ)

"ԹԻՖԼԻՍԻ ՄԱՄՈՒԼԸ"

(ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՎԱՂՆՈՎ)

Իրենց ոչնոտի ուժով ոչնչացած ժողովուրդի մը եռմի մէջ ինչպէս կրնայ ապրիլ ազգ մը, որ ամէն օր կը տեսնէ, իրեր լլացում, տեսնէ, որ ամէն ինչ կորսնցուցած է, ամէն ինչ կորսնցուցած է, ամէն ինչ կորսնցուցած է,

ՀԵՂՈՒՄՆԵՐ ԿՈՏԵՄՈՐԻ ՎՈՒՐՋ

(1933 թիվ 1 — 2)

Մեր հրատարակության 1933 թվականի առաջին համարում մենք հրապարակեցինք Կոտեմորի վուրջ անունով մի հոդված, որի մեջ ասված էր, որ Կոտեմորի վուրջ անունով գյուղ չկա, որ այդ անունը հնարել են ռուս հետախույզները

իրարու քիչ շատ նման: Գալով դրացիներուն,—«ոչ տեսանք,ոչ լսեցինք»: Ի՞նչպէս ելլել գործին մէջէն:

Հազուադէպ են այսպիսի պատմութիւնները: Իսկ երբ ծանր դէպքեր կը պատահին, շատ աւելի ծանր թերեւս, որ գաղտնի կը մնան, այդ ալ չպիտի գիտնանք, չպիտի իմանանք երբեք, որովհետեւ չպիտի ըսեն մեզի:

Արեւելքցին չի սիրեր, որ եւրոպացին գրպի իր ներքին կռիւներով:

ՅԱԽԱԿՑՈՒԹԻԻՆ

Շ.Վ.Իլի Արզուհեան խումբը իր ցաւակցութիւնը կը յայտնէ ընկեր Տոքթ. Դաւթեանի, ընկերուհիներ՝ Տիկին Սաթենիկ Դաւթեանի եւ Պերճուհի Բարսեղեանի, իրենց մօր եւ զոքանչին գառնաղէտ մահուան առթիւ:

ՇԱՌՔ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ
եւ
ՅԱԿՈԲ ՅԱԿՈԲԵԱՆ
Ամուսնացած
Փարիզ 17 դեկտ. 1933

ՅՈՒՇԱՏԻՏՐ

Չ. Ո. ՄԻՈՒԹԵԱՆ Փարիզի մասնաճիւղին շաբաթեակաև դասախոսութիւնը վաղը Հինգշաբթի երեկոյ ժամը 9ին Թլորիայի վերնայարկը: Կը դասախոսէ Տոքթ. Շ. Այվազեան Նիւթ՝ Ժանուկներու առողջապահութիւնը: Կը հրաւիրուին անդամներն ու համակիրները:

Le Gérant : H. STEPHAN
Imprimerie A. DER (AGOPIAN)
17, Rue Damesme :-: PARIS (13e)

Հ. Յ. Դ.

ՌՈՍՏՈՄ խումբի ժողովը այս Ուրբաթ երեկոյ ժամը 9ին սովորական հաւաքատեղին:

ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ՁԵՐ ԴՆՈՒՄՆԵՐԸ ՎԵՐԱՊԱՀԵՑԷՔ

Ֆրանս. Կարմիր Խաչի Փարիզի մասնաճիւղի

ԲԱՐԵՆՊԱՏԱԿ ՄԵԾ ՎԱՇԱՌՔԻՆ

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ *Տիկ. Մ. ԲԷԳԼԱՐԵԱՆԻ*

ՇԱԲԱԹ 23, ԿԻՐԱԿԻ 24, ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 25 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

ԿԷՍ ՕՐԷ ՎԵՐՋ ԺԱՄԸ 2ԷՆ 7

Salle Démocratie ՄԷՋ, 38, Boulevard Raspail, Paris

Կը վաճառուին կանացի եւ տղամարդու առականներ, երախաններու հագուստներ, խաղալիքներ, ամէն տեսակի նուէրներու իրեր, նպարեղէններ, թարմ եւ չոր պտուղներ եւլն. ընթացիկ գիներով ճոխ պիւֆէ:

Հաղորդակ միջոց.— Métro: Sèvres-Babylone. Autobus: AG. BG. S. U. Ubis. X. AE. CM. CB. BC.

Փարիզի Հայ Տիկնանց Միութեան Հ. Կ. Խաչի Օգնութեան մասնաճիւղին կողմէ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՀԱՒԱՔՈՅԹ

22 Դեկտեմբեր Ուրբաթ իրիկուն ժամը 9ին

HOTEL LUTETIA, 45 Bld. Raspail

Ճաշախօսութիւն, երաժշտութիւն, պար, երգ, թէյ, ծնունդի ծառ

Loterie Nationaleի տոմսերով

ՄՈՒՏՔ 15 ՖՐԱՆՔ

ԵՐԵԿՈՑԹ_ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ_ՏՕՆԱԾԱՌ

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ «ԱՅԳ» ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑ ՓԱՐԻԶԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

ի նպաստ Նոր Սեբաստիոյ մէջ շինուելիք Արամեան «ԱՅԳ» վարժարանին

24 Դեկտ. Կիրակի երեկոյ ժամը 9էն մինչեւ առաւօտ

Hôtel de RUSSIEի սրահին մէջ 2 et 4, rue des Batignolles et 34 Bld. Batignolles

Métro: Place Clichy

Գեղարուեստական ճոխ բաժին: կը մասնակցի ԿՈՄԻՏԱՍ երգչախումբը

Պ. ԱՐԱՄ ՁՈՐԸԳ (վտարանդի) կ'երգէ «Ծմար խայեամ»էն: Անակնկալներ:

Եւրոպական պարեր, ճազ, օրքէսթրը՝ TIPICA

Պիւֆէ դիւրամատչելի գիներով:

Մուտք՝ այրերու 10 ֆրանք, կիներու 8 ֆրանք:

Տոմսերը կը ծախուին դերձակ Գարաեան 5, rue Mignon, Փարիզ (6):

Հրանտ-Սամուէլ Դրատուն 51, Mr. le Prince Փարիզ (6):

Orhurդաց Գիշերօթիկ Վարժարան

ԱՆԱՐԱՏ ՅՂՈՒԹԵԱՆ ՔՈՑՐԵՐՈՒ

1, Place du Château, St. Gratien (S. et O.)

Վարժարանս կ'ընդունի գիշերօթիկ աշակերտուհիներ, սկսեալ մինչեւ վեց տարեկան փոքրիկներէ:

Ֆրանսերէն լեզուի, փրանսերէնով ուսանդուելիք դասերու եւ մարմնամարզի համար մասնաւոր կարգադրութիւն եղած է մերձակայ **Ecole Libre**ի հետ, մեզ վերապահելով հայերէն լեզուի, ճեռագործի, հայերէնով ուսանդուելիք դասերը, ինչպէս նաեւ երգ, դաշնակ եւայլն:

Ամսական 250 ֆրանք:

ՏԵՍՈՒՀԻՒՆ

ԿՈՄԻՏԱՍ ԵՐԳԶԱԽՈՒՄԲԻ
ՀԱՄԵՐԳ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ
27 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1934ին
կը խնդրուի նկատի ունենալ այս թուականը:

ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑ 365 ԹԵՐԹՈՎ
ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ ԳՐԱՏԱՆ
51 Rue Mr. le Prince, Paris VI Tél. Dan. 88 – 65
Կողքը զարդանկարուած յայտնի արուեստագէտ ԷՏԿԱՐ ՇԱՀԻՆԻ կողմէ
Կը պարունակէ կրօնական եւ ազգային բոլոր տօները: Ամսուան եւ օրուան անունները՝ հայերէն եւ ֆրանսերէն: Իւրաքանչիւր թերթի վրայ պատմական ծանօթութիւններ եւ օգտակար գիտելիքներ:
Գին 5 ֆրանք
20 ՖՐԱՆՔԻ ԳԻՐՔ ԳՆՈՂԻՆ ԻՐՕ ՆՈՒԷՐ ԿԸ ՏՐՈՒԻ
Լիոնի մէջ մեր Գրատան ներկայացուցիչն է՝
ՏԳԱՐԱՆ ԱՐԱՔՍ 70 Rue Paul-Bert. Lyon.

Մ. ՀՐԱՉԵԱՆ
11, Rue FLEGIER. MARSEILLE. Tél. 1-59
ԹԷՅ

ՀՅՈՒՐ
Ներածում եւ արտածում ամէն տեսակ նպարեղէններու, Պուլկարական քաշքաշուկ, Պոլսական եւ Յունական ամէն տեսակ գոնսէրվաներ, ձիթապտուղ, Իզմիրի չամիչ, սերուկ, ձերմակ պանիր, քաշէր եւ համեմներ:
Raki ERIVAN. p. r.
Ներկայացուցիչ **NIEL** *ձերմակ պանիրի ընկերութեան:*

Հայ առեւտրականներ

"Tricotage MOZPIR"

21 rue des Petits Carreaux Paris (2) Métro: Sentier

Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի *արանց, կանանց եւ տղայոց* Թրիքոյի տեսակաւոր ճոխ մոդերք, Maille fine եւ Maille Retournée:

Առաջին իսկ այցելութեամբ գոհացում պիտի գտնէք, անմրցելի գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ:

13 ՎԱՐՉՈՒԻ ԵՆ *rue Pierre Curie*, K. Bicêtre. Métro: Porte d'Italie. **13**
օգաստուն յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կազ եւ էլեկտր. եւ շոֆաժ.

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՆՈՒԻԷՐԸ

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԱՌԹԻԻ *Պոլսէն ստացած ենք թուրքերէն եւ հայերէն ԲՈՂՈՐՈՎԻՆ ՆՈՐ տիպեր. դին՝ 12, 15, 18 եւ 20 ֆրանք:*

SOLDES.— *Հայերէն, թուրքերէն եւ յունարէն տիպեր՝ 10 ֆրանքի:*

3000 ՖՐԱՆՔՈՆՈՑ *ֆոնս մը՝ 10 տիպերով մը միասին կը ծախուի բացառիկ արժէքով մը միայն* **600** *ֆրանքի:*

Փութացէք օգտուիլ առիթէն, դիմել՝

H. ARTINIANի

26, Rue LESAGE, Paris 20

Հեռաձայն՝ Ménil. 61-85

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԻ
ՄԵԾ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ-ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ
23 Դեկտեմբեր, Շաբաթ գիշեր ժամը 9ին մինչեւ լոյս
ՍՕՍԻԷԹԷ ՍԱՎԱՆԹԻ ՄԷՋ, 8, rue Danton. Métro; Odéon
կը ներկայացուի ՎԱՀՐԱՄ ՍԱՀԱԿԵԱՆի քրքջալիր քմէհաճները
1.- ՅԱԽԻՏԵՆԱԿԱՆ ՈՒՄԱՆՈՂՆԵՐ
2.- ԻԳՕՍԻՓԷՆՏԷ ՇՈԳԵՆԱԽՈՎ
ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ
ՆՈՒԱԳ, ԵՐԳ, ՔԼԱՍԻՔ ՊԱՐ
ԼԻՊԼԻՊԻՃԻ ՀՕՐ-ՀՕՐ ԱՂԱ ԵՒ ՕՐԱՐ ԽԱՅՏԱՐԱԿ ԳՄԲԷԹԵԱՆԻ ԿՈՂՄԷ
Կը մասնակցին՝ Մատլէն Տիւրէ (*Օպէռնի թատրոնէն*), Տիկին Լանթիլեան, Օր. Պուլպիւլեան, Օր. Մաքտոնալտ (*Շաթլէի թատրոնէն*), Օր. Քամպագ: Պ. Պ. Վ. Սվաճեան, Լուսն-Քարուճ (*Աթլիէի թատրոնէն*), Քէչէճեան, Ա. Գմբէճեան եւ Արման Կոթիկեան:
ԿԷՍ ԳԻՇԵՐԻՆ ԿԸ ՍԿՍԻ ՊԱՐԵՐԸ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ ՍԱՆՏՐՈՍԵԱՆի ՅԱՅՏՆԻ ՃԱԶԻՆ
ՃՈՒ ԵՒ ԱԺԱՆ ՊԻՒՖԷ ԳՕՐԻՑԵՈՆ ԱՆԱԿՆԿԱԼՆԵՐ
Տոմսերը կը ծախուին սովորական տեղերը: ՄՈՒՏՔ 7.50, 10 15, ԵՒ 25 ՖՐԱՆՔ

ՕՐԻՈՐԴ ԻՐԻՍ ՊԻՒԼՊԻՒԼԵԱՆ

ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ Փարիզի մեր նոր վաճառատունէն ուր մթերած ենք եղանակին լաւագոյն մօտէլները ամէնանպաստաւոր պայմաններով:

Tricots KÉBABDJIAN

Fabriques 76, rue Henri Regnault à Courbevoie (Seine)
12, rue Capitain Guynemer à Courbevoie (Seine)

Ապսպրանքի եւ թղթակցութեանց համար:
ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ եւ ՎԱՃԱՌՈՒՄԻՆ

6, Rue des Jeûneurs, Paris (Métro: Sentier & BonneNouvelle)
R.C.Seine 415941 **Tél. LOUVRE:** 57-37

ԱՊՍՊՐԱՆՔ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻՆՔ ԴԱՒԱՌՆԵՐԻՆ
Նմոյշի համար Շարիւրին 20 զեղչ:

ՇՈՒՏՈՎ, ԿԸ ԲԱՑՈՒԻ ԱՐԴԻԱԿԱՆ ԴԵՐՁԱԿԱՑՈՒՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԽԱՆՉԷՐԵԱՆ
97 ROUTE D'ORLÉANS, CACHAN
Անգլիական եւ ֆրանսական ընտիր կերպասներ, վերջին նորաձեւութիւն, խնամուած կար: Գիներու վրայ կարեւոր զեղչ:

ԹԷՅ ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1880ԻՆ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ
ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ
ԱՄԷՆ ԵՐԿՐԻ ԹԷՅԵՐՈՒ
ՈՒՂՂԱԿԻ ՆԵՐԱԾՈՒՄ
կապոյտ եւ դեղին ծրարներու մէջ surprise նուէրներ կը գտնուին:
ԴԻՄԵԼ.—
COMPTOIR DES THÉS YAVROU
23, Rue Sénac — MARSEILLE Tél. COLBERT 25-27

THÉS DES DEUX EMPIRES
IMPORTATION DIRECTE du Planteur au Consommateur
ԹԷՅԻ ՄԻԱԿ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ
ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ
Լաւագոյն տեսակներ՝ Չինական, Հնդկական, Սեյլանի եւլլն., եւլլն.
Թէյերու՝ անմրցելի գիներով:
ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՁԵՂՉ *հայ նպարավաճառներու եւ մարշէճիներու*
Անգործ՝ բայց աշխատասէր հայրենակիցներու համար դեղեցիկ առիթ մը, իրենց օրապահիկը ճարելու, ծախելով **Thés des Deux Empires** *թէյերէն:*
Դիմել՝ ՏԷՕՎԼԷԹԵԱՆ ՏԱՆ
5, Rue Mayran (Square Montholon), Paris (9e)

ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱՐԱՆ
L. LÉCORCHÉ
Ex. Interne des Hôpitaux de Paris
Chef de Clinique à l'Ecole Dentaire Française
Assistant Ա. Տ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ *chir. dent. D.E.D.F.*
ԽՆԱՄՈՒԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԵՒ ՁԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆ
Սոյն յայտարարութիւնը ներկայացնողին հարիւրին 10 զեղչ
Կ'ընդունի 9-12 եւ 2-7 Հեռախօս Inv. 27-95
28 Avenue d'Orléans
Métro Denfert Rocherau ou Mouton Duvernet

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՓԱՍՏԱԲԱՆ – ԽՈՐՀՐԴԱԿԱՆ
ԳՐ. ԹԷԼԱԼԼԵԱՆ *(Դրմիրեկ)*
Ամէն տեսակ փաստաբանական գործեր՝ ամենալաւ պայմաններով:
Փողոցի արկածի *դատերու* մասնագէտ, *առանց կանխավճարի:*
Ընդունելութիւն: *Առաւօտ ժամը 9էն 10.30: Իրիկուն ժամը 2էն 3, եւ 7էն 8.30:*
Հասցէ՝ **35, Rue Emile Desvaux, Paris (19) Métro Place des Fêtes**

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ
ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ ՏՕՔԹ. ՄԻՀՐԱՆ Կ. ՔԷՇԻՇԵԱՆ
Նախկին բժշկապետ Մերսինի Ֆրանս. հիւանդանոցներու
Պատուոյ մէտալլ Ֆրանս. Առողջապահ. Նախարարութենէն
85, Rue Julien Lacroix, Paris (20e)
Métro BELLEVILLE կամ COURONNE Tél. MENIL. 45—43
Հիւանդ է ամէն օր կէսօրէ վերջ ժամը 2.50էն 7.50, (կէսօրէ առաջ միմիայն Ամերիկեան ժամադրութեամբ) Կիրակի եւ տօն օրերը 10—12:
Հոն կը կատարուին՝ Ռ. ճառագայթներով ամէն կերպ քննութիւն, շղոանկարում (**radiographie**), գեր-մանիշակագոյն, յետ-կարմրագոյն եւ ուլտրակէնեան դարմանում (**radiothérapie profonde**), նաեւ ՏԻԱԹԵՐՄԻԻի բոլոր կիրարկումները եւ ելեկտրաբուժական բոլոր ձեւերը, որ ներքին, արտաքին եւ մորթային բազմաթիւ հիւանդութիւններու դէմ գործուած գիտական ամենավերջին եւ զօրաւոր ազդակներն են:
Թոքախտաւորներու համար **pneumothorax**ի գործողութիւն: Շակաշիճախտային կանխարգելիչ եւ բուժիչ պատուաստ եւ շիճուկ (կատարելապէս անվնաս):
Ջղային եւ հոգեկան հիւանդութիւններու դէմ քնէածական Թելադրական եւ ֆրլօտեան մէթոտներ:
Դարմանատունը ունի իր մասնագէտ բժիշկները աչքի, քթի, ականջի, ինչպէս նաեւ արանց եւ կանանց ծննդամիզային եւ վէներային հիւանդութիւններու համար:
Assurance Socialeի պատկանող հիւանդներու կը տրուի լուրջ խնամք:
Տօքթ. Մ. Քէշիշեան, որպէս մասնագէտ ներքին հիւանդութեանց, կ'այցելէ նաեւ դրօի հիւանդներուն.
Ատամնաբուժարանը կը ղեկավարուի Փարիզի Համալսարանէն շրջանաւարտ ատամնաթոյժի մը կողմէ: Ամենալայն պայմաններ ակռաներու խնամքի եւ ոսկեկազմածներու քուրօն եւլլն.) շինութեան համար:

T. S. F.
SUPERHETERODYNE BAPST 5 et 7
(Ամերիկեան կազմած)

վերջին կատարելագործութիւն,
Անմրցելիօրէն աժան գին:
Loterie Nationaleի յաջորդիկ **tirages**ներէն *ձեր միլիոնատէր ըլլալուն լուրը անմիջապէս իմանալու համար փութացէք գնել 5 կամ 7 լամբնոց* **pick-up**ի **prise**ով անդուդական այս **postes**երէն:
Դիմել անձամբ կամ նամակաւ Փարիզի Ecole Pratique de Radioélectricitéէն *վկայեալ եւ նախկին* (Essayeur Radio-Vitus)ի՝
ՊԱՔԻՍՔ Կ. ՔԵԱՇԵԱՆԻ
4, Square Paul Bert Asnières (Gares Bois-Colombes) Seine:
(Gare St. Lazareէն *մինչեւ հասցէին վայրը* 12 *վայրկեան*):

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՑԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

HARATCH

(Fondé en 1925) :=: R. C. Seine 276.286

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian

Rédaction & Administration

17, Rue Damesme PARIS (13e)

Téléphone : Glacière 15-70

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆԵՒ ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԻՆ

(ԵՐԹԵԼԵԿԻ ՀԱՄԱՐ՝ Métro: TOLBIAC)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ.—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ԵՌԱՄՍԵԱՅ
Ֆրանսա եւ գաղութներ	140 ֆրանք	70 ֆրանք	35 ֆր.
Անգլիա, Եգիպտոս, Զուիցերիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 ֆրանք	100 ֆրանք	—

ՀԻՆԳ-ՇԱԲԹԻ 21 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

21 Décembre 1933

ՁՐԿՈՒ ՏԱՐԻ Թիւ 2373 — Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ԵՐԵՍԻ ՎՐԱՅ ՁԳՈՒԱԾ ԽԱՐԻՍԽԸ

Ինչ որ մատնանշեցինք երէկ, Հ. Մ. Ը. Մ.ի մասին, խորհրդածութեան արժանի է չատ մը տեսակէտներով:

Անոր ներկայ վիճակը մանրանկարը չէ՞ ամբողջ ողբերգութեան մը: Նոր ապագայ մը՝ անկուսակցական կոչուած զանգուածին մեկուսացման:

Ասոնք, նորէն, կ'ներթայ երիտասարդութեան, որ մեծապէս մեղքն ունի այս անհատնունակ մեկուսացման մէջ:

Ահա կազմակերպութիւն մը որ կրնայ դառնալ ամէնէն ամուր նարիսխը՝ Փիլիքեան եւ բարոյական ինքնապաշտպանութեան: Միութիւն մը, որ ամէն իրաւունք ունի բազմապատկելու, ծաւալելու, տիրապետելու:

Եւ սակայն, ի՞նչ կը ներկայացնէ ան, իրրեւ համբանք:

Միայն Ֆրանսան հաշուելով, պիտի կրնայինք ըսել թէ՝ Հ. Մ. Ը. Մ.ի անդամներուն թիւը ոչ իսկ մէկ երրորդն է, օրինակ, Ը. Ց. Դաշնակցութեան անդամներուն:

Արդ, մեր կուսակցութիւնն ըլլալով քաղաքական – յեղափոխական կազմակերպութիւն, ունի սեփական ծրագիր – կանոնադիր: Ունի խստակրօն դաւանանք եւ երկաթեայ կարգապահութիւն: Մէկ խօսքով, այնպիսի սեղմումներ, որոնք խրտչեցուցիչ կը համարուին:

Իսկ Հ. Մ. Ը. Մ.ի դուռները լայնօրէն բաց են ամէնուն առջեւ: Անոր ծրագիրը – կանոնագիրն ալ ունի օրինական պայմաններ, բայց ուխտ չի պահանջեր:

Այս Միութիւնը ամէն բանէ առաջ կը ձգտի փիլիքեական կրթութեան: Ուրեմն, կը չահագրգռէ բոլորը, առանց դաւանանքի եւ դասակարգի խտրութեան: Ո՛վ որ կ'անդամագրուի, նախ ինքն է որ կը շահի, փիլիքապէս եւ բարոյապէս: Մինչդեռ կուսակցականը, մասնաւորապէս Դաշնակցականը առաջին օրէն պարտաւոր է վարժուիլ զոհողութեան, մինչեւ իսկ մահուան գաղափարին:

Մարզական կեանքը կապ ունի նաեւ անհատական եւ ազգային արժանապատուութեան հետ:

Ան կը կազմէ ասպարէզ մը՝ արժեցնելու համար բազմազան յատկութիւնները: Ոչ թէ մրցանիշ կոտրելու, այլ ապացուցանելու թէ՝ մեր երիտասարդութիւնն ալ կրնայ մէկքը չիտակ բռնել, գլուխը՝ բարձր, ամուր կոխել գետինը եւ պայծառ աչքերով նայիլ աշխարհին:

Երէկ գլխուն զարնուած վիճակ մը ունէր հայ երիտասարդութիւնը, իր կամքէն անկախ: Այսօր ո՛ր եւ է պատրուակ չի կրնար արդարացնել, պատերուն տակէն քալելու եւ ժամանակէն առաջ ծերանալու համար:

Դեռ աւելի կենսականը.— Ինկած ըլլալով օտար ափերու վրայ, եւ ենթարկուած՝ զանազան հրապուրիչ այլ սպառիչ, կորսնցուցիչ փորձութիւններու, հայ երիտասարդութիւնը մեքենարար պիտի բռնէ այլասերման ճամբան, եթէ չկառչի լաստերու:

Այդ լաստերէն մէկն է Հ. Մ. Ը. Մ.ը:

Ինքզինքը յարգող եւ իր ժողովուրդի ճակատագրին հաւատացող երիտասարդ մը, եթէ կը խուսափի քաղաքական հոսանքներէն, վահաձնեան, պատանեկան կամ լսարանական Միութիւններէն, թող իր ապաւէնը դառնէ մարզականին մէջ:

Որովհետեւ, երիտասարդի մը համար անձնասպանութիւն է մեկուսացումը: Մանաւանդ ներկայ պայմաններուն մէջ:

Առանց խորութեան, բոլորս ալ կ'ընդունինք թէ ինքնապաշտպանութեան պայքարի մը դատապարտուած ենք, այս պղտոտներուն վրայ եւ ամէն տեղ: Մօտաւոր թէ հեռաւոր գաղութներու մէջ:

Տրամաբանօրէն, այդ պայքարը կը պարտադրէ խարիսխներ, ազդակներ ստեղծել եւ ամբացնել եղածները: Կը պահանջէ ուժերու համախմբում, բազմապատկում եւ ծաւալում:

Արդ, կարելի՞ է լրացնել այդ պահանջները, ամէն հոգ ափ մը հաւատաւորներու վզին փաթթելով, եւ մնացեալը բախտին յանձնելով:

Թուրքը ծաղրելով ծաղրելով, այսօր մենք իջած ենք այն մակարդակին, ուր կը գտնուէր ան, պատերազմէն առաջ:

Թուրքը այսօր հազարաւոր պատանիներ եւ աղջիկներ համախմբած է մարզական դրօշին տակ, Պոլսէն մինչեւ Անատոլուի խորերը, ընծայելով ամէն գուրգուրանք եւ նիւթական միջոցներ:

Համեմատութիւնները պահելով հանդերձ, ընդունելով որ անոնք պետութիւն են, իսկ մենք՝ արմատախիլ եւ ցիրուցան բազմութիւններ, նորէն արդարացում չունինք: Ընդհակառակն, այդ իրողութիւնն իսկ պէտք է դառնայ խթան, մղիչ ուժ, եթէ կ'ուզենք՝ չարժառիթ նախանձի տենդէն բռնուելու եւ գործելու:

Եթէ Թուրքը կրնայ, օրինակ, հարիւր հազար մէկտեղ հանել, իբրեւ «իզմէ» (սկաուտ), մենք փորձենք երկու հազարը, հազարը, հինգ հարիւրը (համաձայն իւրաքանչիւր գաղութի պայմաններուն):

«Ազատութի՛ւն, ազատութի՛ւն» աղաղակեցինք դարերով:

Մէկդի դնելով բաւին քաղաքական ոգին եւ առնելով անարգել շարժելու, գործելու իմաստը — ահա սանձարձակ ազատութիւն համախմբուելու, խորհրդակցելու, կազմակերպուելու:

Ո՞ւր է արդիւնքը, երբ Հ. Մ. Ը. Մ.ը ոչ իսկ 24,000 հազար ֆրանքի սահմանին մէջ կրնայ գործել, իսկ ուրիշ մասնաճիւղեր ստիպուած են մուրացկանութեան դիմել, 5–10 սկաուտ հագուեցնելու համար...

Կամ այն է որ սուտ են մեր ճոռոմ յաւակնութիւնները, եւ կամ տասը տարուան պանդխտութիւնը մաչեցուցած է ամէն բան:

Երկու եզրակացութիւններն ալ անարդա՞ր են: Ուրեմն — դէպի գործ:

Շ.

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆԻ ՆՈՐ ՆԱԽԱԳԱՀԸ

Բարեգործականի Դիւանին դէկտեմբեր 19 թուակիր դեկոյցէն կ'իմանանք թէ դէկտեմբեր 14ին Միութեան նախագահ ընտրուած է Զարեհ Նուպար պէյ, իսկ փոխ – նախագահ՝ եղբայրը, Առաքել պէյ: Այս վերջինը աւելի տարէց ըլլալով, նախապէս ուզեր են զայն ընտրել, բայց « Առաքել պէյ իր առողջական վիճակին բերմամբ չկարենալով այդ բարձր պաշտօնին ամբողջ պատասխանատուութիւնը ստանձնել, այս կարգադրութիւնը աւելի նպատակայարմար դատած էր »:

Այս առթիւ, յիշեցնէ՞նք թէ դեկոյցը խմբագրուած է «վսեմ ոճով» եւ « աղնուագարմ » չայլաբանութիւններով, որոնք Պոլսոյ հարանիքի նկարագրութիւնները կը յիշեցնեն: (Անշուշտ Ֆրանսերէնի պիտի թարգմանուին, որպէսզի հասկնալի դառնան երկու նախագահներուն):

Իրրեւ նմոյշ կուտանք վերջաբանը·

— « Նորընտիր նախագահը Զարեհ պէյ Նուպար իր արտի ու մտքի յատկութիւններովը, ամէն առթիւ դէպի Հ. Բ. Ը. Միութիւնը եւ դէպի վերածնւող Հայրենիքը ցոյց տուած իր գուրգուրանքովն ու անձնուիրութեամբը, վերջապէս իր անձնական հմայքովն ու պատկառելի անունովը զոր կը կրէ, իրրեւ հայրենասէր, իրրեւ բարեգործ եւ իրրեւ դեկավար, արդէն սիրելի դարձած է մեր ժողովուրդին, որ իր մէջ իրաւամբ կը տեսնէ արժանաւոր յաջորդը Մեծ Հայուն, անոր ազգասիրական գեղեցիկ աւանդութիւնները հաւատարմօրէն շարունակելու եւ Միութեանս համազգային եղբայրակցութեան դրօշը միշտ բարձր բռնելու համար »:

ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ԲԱՂՁԱՆՔՆԵՐ

«Հայկաբրա» գաղթականներու համար

Ժընեւէն կը գրեն թէ՝ այն միջկառավարական յանձնաժողովը, որ կազմուած է հայրենիքէ ղրկուած գաղթականներուն համար, վերջացուց իր աշխատանքները: Այս առթիւ Նանսէնեան գրասենեակի վարչական խորհուրդին անդամ ընտրուեցան Պ. Պ. Ալթոնխատ (Ռումանիա), Ֆոթիչ (Եուկոսլաւիա), Նավալլ (Ֆրանսա), Ռաֆայէլ (Յունաստան), Ֆէյդման (Լեթոնիա), Միքով (Պուլկարիա), Փէթիսըն (Անգլիա) եւ Ռոմանէլլի (Իտալիա):

Յանձնաժողովը կարդաց գաղթականներու համար մշակուած միջազգային պայմանագիրը, որ ընդունուած էր 1933 հոկտ. 26—28ին, միջկառավարական խորհրդաժողովին կողմէ: Հաստատելով անոր օգտակարութիւնը, թէ՛ փախստականներուն եւ թէ պետութեանց համար, ժողովը որոշեց խնդրել Ազգերու Դաշնակցութեան խորհուրդէն որ պետութեանց ուշադրութեան յանձնէ զայն եւ յանձնարարէ կարելի եղածին չափ չուտ ստորագրել եւ վաւերացնել:

Ինչպէս գրած էինք (9 դեկտեմբեր), այս միջազգային պայմանագիրը կը վերաբերի հայ, ռուս եւ ուրիշ գաղթականներու օրինական կացութեան եւ արդէն ստորագրուած է Ֆրանսայի, Պելժիոյ, Ռումանիոյ եւ Եգիպտոսի լիազօրներուն կողմէ: Երբ պայմանագիրը ընդունուի բոլոր պետութեանց կողմէ եւ վաւերացուի, ամէն գաղթականի պիտի յանձնուի Նանսէնեան անձնագիրը մը, առնուազն մէկ տարուան համար, որ իրաւունք պիտի տայ բնակութեան երկրէն մեկնելու եւ վերադառնալու առանց նոր արտօնութեան: Երկրէն կրնան վտարուիլ միայն այն գաղթականները որ ազգային ապահովութեան եւ ընդհանուր բարեկարգութեան դէմ կը չարժին:

Ֆրանսա զիւակցութի՞ւն ...

«Օպզըրվըր» անգլ. թերթին փարիզեան թղթակիցը կը հեռագրէ թէ Ֆրանսայի արտաքին քաղաքականութեան ձեռնհաս չրջանակներուն մէջ կը խորհին Խ. Միութեան հետ ղինուորական դաշինք մը կնքել, ի հարկին զսպելու համար Գերմանիոյ ռազմատենչ ցանկութիւնները: Անգլիական թերթը այս մտածումին հետ կը կապէ Փօլ Պոնքուրի մօտալուտ ուղեւորութիւնը Վարշաւա եւ Փրակա: Կ'ըսուի թէ այս տեսակ ծրագրի մը նախատեսութեամբ է որ Զեխոսլովաքիա պիտի ճանչնայ Խ. Միութիւնը:

⁂ Ուրիշ լուրի մը նայելով, ճամբան կրնայ հարթուիլ այսպիսի ղինակցութեան մը կարծուածէն չատ աւելի չուտ, բայց Ֆրանսա կը վախնայ որ այս տեսակ դաշինք մը դէշ ազդեցութիւն կ'ընէ անգլիական քաղաքական չրջանակներուն վրայ:

Գերմանիա պաշտօնապէս յայտնեց իր զինուորական պահանջները

—·—

300,000 ԶԻՆՈՒՈՐ, ՊԱՇՏՊԱՆՈՂԱԿԱՆ ԶԷՆԻՔՆԵՐ, ԵՒ 10 ՏԱՐՈՒԱՆ ԴԱՇԻՆՔ

Գերմանական կառավարութիւնը Պերլինի Ֆրանսական դեսպանին յանձնեց յանձնագիր մը որ կը ճշդէ իր զինուորական պահանջները: Դեսպանատան խորհրդականը անձամբ Փարիզ բերաւ այդ յանձնագիրը:

Թերթերու տեղեկութեանց համաձայն, յանձնագիրը լաւ տպաւորութիւն չէ ձգած: Գերմանիա կը պահանջէ 300,000 հոգինոց բանակ մը կազմել մէկ դարի ընթացքին: Զինուորութեամբ: Ընդունելը պաշտպանողական նկատմամբ, պարտաւորիչ զինուորութեամբ: Զընդունելը պատերազմական դէնքի որ եւ է սահմանափակում: Ուրիշ խօսքով, կ'ուզէ գերմանական բանակը սպառազինել այն բոլոր դէնքերով որոնց պաշտպանողական հանգամանքը ընդունուած է զինադադարի խորհրդաժողովին կողմէ: Զընդունելը նաեւ թուական կրճատում: Գալով ազգային – ընկերվարական քաղաքապահ զօրքին եւ ուրիշ զինավարժական կազմակերպութեանց, Գերմանիա կը հաւատայ որ անոնք պատերազմական հանգամանքներ չեն ներկայացներ: Անոնք միայն ոստիկանական ոյժ մը կը կազմեն, որ պիտի մնայ նախկին չափով:

Գերմանիա կը պահանջէ նաեւ որ Գերմանիոյ ռազմանաւատորմիղը ունենայ 15 հազար տոննա տեղաչարժ, 26 սանթիմէթրանոց հրանօթներով: Ներկայ ռազմանաւերը 10 հազար տոննա տեղաչարժ ունին: Գերմանիա կը պահանջէ նաեւ 4 հատ 26 սանթիմէթրանոց հրանօթներով ռազմանաւ, 8 հատ 15 սանթիմէթրանոց հրանօթներով ռազմանաւ, 12 հատ 8 սանթիմէթրանոց հրանօթներով ռազմանաւ, 12 հատ 1,800 տոննա տեղաչարժ ունեցող հրանօթներով ռազմանաւ, 12 հատ 250 տոննա տեղաչարժ ունեցող հրանօթներով ռազմանաւ, 12 հատ 250 տոննա տեղաչարժ ունեցող տորպիլներ, 12 հատ 1,800 տոննա տեղաչարժ ունեցող տորպիլներ, 12 հատ 250 տոննա տեղաչարժ ունեցող տորպիլներ, 12 հատ 1,800 տոննա տեղաչարժ ունեցող սուզանաւեր, 12 հատ 250 տոննա տեղաչարժ ունեցող սուզանաւեր:

Գերմանիա կը պահանջէ նաեւ 144 հատ օդանաւ, 36 հատ ռազմանաւերու համար, 36 հատ ռազմանաւերու համար, 72 հատ ցամաքային զօրքերու համար:

Գերմանիա կը պահանջէ նաեւ 84 հատ հակաօդանաւային հրանօթներ, 36 հատ 105 միլիմէթրանոց հրանօթներ, 36 հատ 37 միլիմէթրանոց հրանօթներ, 12 հատ 20 միլիմէթրանոց հրանօթներ, 12 հատ 20 միլիմէթրանոց հրանօթներ, 12 հատ 20

"ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԱՀՎԱՆ"

(ՎԱՂԱՄԱ ԴԱՐՁՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ՎԱՏՆԱՀՈՏ ԺԱՄԵՐԸ ՈՒ ՅՈՒՐԱՔԱՆՉՅՈՒՐ ՀՐԴԵՀՆԵՐԸ)

Տաքի. Պետք է ասեմ, որ մինչև այդ օրը ես երբեք չէի լսել Վաղամա դարձվածության մասին։ Ինչպես ասում են, ականջիս էր հասել, որ Ղարաբաղում կա մի տեղ, որտեղ մարդիկ ամեն տարի մեկ անգամ հավաքվում են, որպեսզի մի քանի օր միասին ուրախանան։ Ինձ համար սա ամենևին էլ զարմանալի չէր, քանի որ ես ինքս էլ ամեն տարի մասնակցում եմ Ղարաբաղի տարբեր գյուղերում կազմակերպվող նման հանդեսների։ Ինձ համար զարմանալի էր միայն այն, որ Վաղամա տոնակատարությունը տևում է ոչ թե մեկ, այլ երեք օր։ Ես որոշեցի գնալ և տեսնել, թե ինչ է կատարվում այնտեղ։

Ես ուղևորվեցի Ղարաբաղի Ասկերանի շրջանի Ղարաքիլիսա գյուղը։ Ինձ ուղեկցում էին Ղարաքիլիսայի գյուղխորհրդի նախագահ ընկեր Ա. Ա. Ալեքսանյանը և գյուղխորհրդի քարտուղար ընկեր Ա. Ա. Ալեքսանյանը։ Ճանապարհին ընկերները ինձ պատմեցին, որ Վաղամա տոնակատարությունը կազմակերպվում է գյուղխորհրդի կողմից։ Ես հարցրի, թե ինչ նպատակ է հետապնդում գյուղխորհուրդը այդ տոնակատարությունը կազմակերպելով։ Ընկերները պատասխանեցին, որ Վաղամա տոնակատարությունը նպատակ ունի ամրապնդելու գյուղի տնտեսական վիճակը, ինչպես նաև ամրապնդելու գյուղի կուլտուրական կյանքը։

Ես հարցրի, թե ինչ է նշանակում Վաղամա բառը։ Ընկերները պատասխանեցին, որ Վաղամա բառը նշանակում է «թվական»։ Ես հարցրի, թե ինչ կապ ունի թվականը տոնակատարության հետ։ Ընկերները պատասխանեցին, որ Վաղամա տոնակատարությունը կազմակերպվում է ամեն տարի մեկ անգամ, և որ այդ տոնակատարությունը կոչվում է «թվական», որովհետև այն կազմակերպվում է ամեն տարի մեկ անգամ։

Ես հարցրի, թե ինչ է նշանակում «Վաղամա դարձվածություն» բառը։ Ընկերները պատասխանեցին, որ «Վաղամա դարձվածություն» բառը նշանակում է «Վաղամա տոնակատարություն»։

Ես հարցրի, թե ինչ է նշանակում «Վաղամա տոնակատարություն» բառը։ Ընկերները պատասխանեցին, որ «Վաղամա տոնակատար

...ևիկ բարեկամութեան թէլը կո...
...ութեան դասաւորումով բոլշեւիկ...
...ութեան դասաւորումով բոլշեւիկ...
...ն ու Գերմանացիները ընդհարում...
...ղանային կոմմէր:
...Միլիւքովը ընդգծել է, որ չնորհիւ
...ղծած միջազգային կացութեան,
...ղային կառավարութիւնը բո...
...այնպիսի քաղաքական գիծ, որ
...ն պայմաններում դանուղ որ եւ է
...ական կառավարութիւն կ'ընթա...
...նց ուղիով:
...931 թուականից հետաւոր – արե...
...ում նկատուղ վտանգը հարկա...
...ղ բոլշեւիկներին որոշ միջոցների
...ապահովելու եւ անվտանգ
...նելու արեւմտեան սահմանները՝
...ղով խաղաղութեան եւ ոչ – յար...
...ական գաշինքներ: Այս մար...
...ղական գաշինքները միանգամայն յա...
...ում Լիտվինովը միանգամայն յա...
...նց: Ոչ պակաս յաջող էին բա...
...ութիւնները Ֆրանսայի հետ, որի
...ղութիւնը պահանջում էր խորհրդ. Ռու...
...ոնը անջատել իր Ռապալլեան
...ղաթղթից: Այս գաշինքները բոլշե...
...ներին հնարաւորութիւն տուին
...ղիայի հանդէպ ամուր դիրք բո...
...:
...ն վերջերս էր, որ թւում էր թէ
...եւիկները պատրաստ են ձախող...
...ների հանդէպ բոլոր տեսակի զի...
...ների, մինչեւ անգամ մերժով...
...ի ընդանի յանձնումին: Վերջերս
...եւիկների քաղաքականութիւնը
...ւոր Արեւելքում բոլորովին փոխ...
...ւոր լուրերի, հեռաւոր – արե...
...ան ընդանների կարմիր զօրքը չա...
...ան ընդանների կարմիր զօրքը չա...
...ել է, պահեստները լրացւում են
...ամթերի եւ պարենի պաշարնե...
..., ամրացւում է սահմանագիծը:
...ներկայի կողմից խորհրդ. Ռու...
...ոնի ճանաչումը աւելի եւս ամ...
...ցից խորհրդ. Ռուսաստանի կա...
...քինը հեռաւոր արեւելքում:
...ջոք է ենթադրել, որ այս բոլորը
...ղական քաղաքականութեան վա...
...ների թափը զգալապէս պաղեցրած
...ն: Բոլշեւիկների դէմ մղող ար...
...անքը, որ ճափոն զօրավարները
...ոբում էին ինչպէս «ռազմական
...ոնք», պէտք է որ ընդունի խո...
...ր պատերազմի բնոյթ, որին ճափոն
...ղեցիկներ նախաձեռնել, այժմեան
...ներքին անկայուն վիճակով, ա...
...նց մանրակրկիտ նախապատրաս...
...ութեան: Բայց եւ այնպէս Ռուսաս...
...ոնի համար վտանգը հեռաւոր – ա...
...ւելում չի կարելի հաշուել անցած:
...ո տարածած լուրերի, եթէ, իրօք,
...ղմանիայի եւ ճափոնի միջեւ զո...
...ութիւն ունի գաղտնի համաձայնու...
...ն Ռուսաստանի դէմ միասնարար
...ծելու մասին, հաւանական է որ
...ու երկու պետութիւնների արշաւան...
...ժամանակը զուգադիպին:
...ափազանց ուշագրաւ է, որ թէ
...գիայում եւ թէ Պերլինում վճռա...
...ն գործողութեանց ժամանակը նշա...
...ում են միեւնոյն պահին:
...Առջին կիսամեակին 1935 թուի:
...ած չկայ որ Գերմանիան լրջօ...
...ն կարող է զբաղուել իր ծրագրի ի...
...արժմամբ այն պարագային մի...
...ն, եթէ արեւմտեան պետութիւննե...
... այսպիսի ձեռնարկի համար իրեն
...ան «ազատ ձեռքեր»: Այն դէ...
...յները թէ «բոլշեւիկների դէմ ա...
...ամբութիւնը պէտք է սկսւի դրսի
...երումով եւ «համաւորների բա...
...ի» օգնութեամբ, լուրջ չեն: Եթէ,
...պէս, Գերմանացիները ուզում
...ապալել բոլշեւիկներին, պէտք է
...ղ խոշոր պատերազմ: Բայց մին...

չեւ որ արեւմուտքում իրենց չապահո...
վագրեն, այդպիսի պատերազմ իրենց
թոյլ չեն կարող տալ: Արդեօ՞ք, Ֆը...
րանսան կը սառնձնէ՞ վտանգը այդ...
պիսի ապահովագրութեան: Ուրիշ
խօսքով, կը հրապուրի Եւրոպայում
պատերազմ կանխելու պատրանքով ի
հաշիւ Ռուսաստանի: Ներկայիս այս
հարցնկարելի չէպատասխանել:Բայց
այս հաւանականութիւնը չի կարելի
զանց առնել:Շատ խոշոր է հրապոյրը,
Անգլիայի դիրքը նոյնպէս անորոշ է:
Բայց, ինչպէս վկայում է Լորդ Ռո...
տերմիրի յօդուածը « Տէյլի – Մէյլ »ի
մէջ, Ռուսաստանի եւ մերձբալտեան
երկիրների հաշւին Գերմանիային բա...
ւարարելու եւ արանով Եւրոպայի պա...
տերազմը կանխելու գաղափարը սկս...
ւում է ձեռնտու առնել նաեւ անգլիա...
կան որոշ շրջանակների մէջ, Պ. Միւ...
լիւկովը զգուշացնում է ժողովին չը...
տարւել բոլշեւիկներից ազատուելու
պատրանքով Ռուսաստանի հողամա...
սերի անջատման եւ Գերմանացիներին
նրա անտեսական օրօրման դնով:
« Բոլշեւիկները մշտնջենական չեն,
այլ մշտնջենական է Ռուսաստանը »:
Ռուս հայրենասէրների համար Ռու...
սաստանի չահերը պէտք է լինեն ամե...
նից վեր: Նրանց պէտք է ենթարկւին
մեր առօրեայ բոլոր « հոգերը »:

ԲԵՆՕ

ԳՐԱԿԱՆ ԱԿՈՒՄԲ

''ԱՌԱՔԵԼ ԱՂԱ,,Ն

—o—

Ինչպէս յայտնի է, Հայաստանի մէջ
որոշուած է եկող յունուարին ոտնել
ռուսահայ թատրոնի դոյութեան հա...
րիւրամեակը: Այդ կապակցութեամբ,
Փարիզի Հայ Գրական Ակումբը ծրա...
դրած է քանի մը երեկոներ յատկա...
յնել հայ թատրոնին: Առաջինը, երեք
շաբաթ առաջ, նուիրուեցաւ հայ ան...
դրանիկ թատերգութեան. կարդացա...
ւեցաւ Իրազեկի խնամուած մէկ ու...
սումնասիրութիւնը, օր լոյս պիտի
տեսնէ «Վէմ»ի երկրորդ թիւին մէջ:
Իրազեկին յաջողած է գտնել 1821
Հնդկաստանի մէջ հրատարակուած
հայերէն մէկ թատերախաղ մը, որ
կ'ենթադրուի հայերէն առաջին թա...
տերգութիւնը ըլլալ:

Հ. Գր. Ակումբի վերջին երեկոն,
դեկտ. 16ին, նուիրուեցաւ վաստա...
կաւոր դերասան Արշ. Շահխաթունիի
յօրինած եւ վերջերս Փարիզի մէջ
ներկայացուած «Առաքել Աղա» թա...
տերգութեան, զոր շնորհալի ընթեր...
ցանութեամբ ներկայացուց դերասան
Գմբէթեանը: Ընթերցումէն յետոյ,
տեղի ունեցաւ կարճիքներու փոխա...
նակութիւն, որ վերջացաւ հեղինակի
պատասխանով:

Թատերախաղի բովանդակութիւնը
ծանօթ է «Ցառաջ»ի ընթերցողնե...
րուն: Ցիշեցնենք երկու խօսքով: Ֆէ...
մալական արհաւիրքներէն Փարիզ ին...
կած է համեստ ընտանիք մը՝ Առաքել
աղա, կինը եւ աղջիկը՝ Անահիտ: Ա...
ռաքել աղա աղքասէր Հայ մըն է. եթէ
հարուստ ըլլար՝ ինչե՜ր ինչեր պիտի
ընէր ազգին: Ու յանկարծ, կը հարս...
տանայ՝ իւրացնելով նաեւ իր ընկե...
րոջ՝ Սահակ աղայի զաւակին բա...
ժին հասնող դրամները:

Հարստացած Առաքել աղան այլ եւս
կը մոռնայ ազգ ու հայրենիք. 7 տար...
ուան մէջ կը գտնայ միջազգային
համբաւի տէր դրամատէր մը: Կ'ապրի
չքեղ: Ապարանք: Ֆրանսացի սիրու...
հի, որուն համար կը մսխէ միլիոն...
ներ: Իսկ երբ ազգային գործիչներ
կուգան գործադուրկներու համար
նպաստ խնդրելու՝ արհամարհանքով
կը մերժէ: Առաքել աղայի կինն ալ
օրերը կ'անցընէ պարապարահներուն ու
գուարճութեան վայրերը: Առաքել ա...
դա չրջապատուած է քծնող «բարե...
կամներով», ինչպէս կարոյհանը, որ
իր տիրոջ թոյլ չիզերը բռնած սեփա...
կան բուրդը կը մանէ:

Այդ փտութեան օջախին մէջ լու...
սաւոր երեւոյթ մըն է Առաքել աղայի
դուստրը՝ Անահիտը՝ եւ ընտանիքին
հին բարեկամը՝ Մարիամ տատուն:
Անահիտ կը բողոքէ ծնողներու ըն...
թացքին դէմ, կը հետաքրքրուի ազ...
գային գործերով, յափշտակուած է
Հայաստանով ու հայրենիքի վերաչի...
նութեամբ եւ քիչ մը à la Հօկ ճաւեր
կ'արտասանէ: Նամակագրութեան մէջ
է Սահակ աղայի տղուն հետ, որ ճար...
տարագէտ է Տիթրոյիտ եւ ի վերջոյ,
անոր հետ միասին Հայաստան կ'եր...
թայ: Տուտու ժողովրդական լման...
տութեան մարմնացումն է եւ արտա...
յայտիչը հեղինակի զգաստիարներու
եւ ապրումներու:

Խաղը կը վերջանայ փոթորիկով:
Շուէտացի յայտնի դրամատէր Քրէս...
կերի ինքնասպանութեամբ ու սնան...
կութեամբ՝ իր հարստութիւնը կը
կորնչնէ եւ Առաքել աղայ: Մորտա...
կում եւ զղջում: Բայց այլ եւս ուշ է:

Թատերախաղը գրուած է աչխոյժ
լեզուով, ներկայացուած են կենդա...
նի, նոյն իսկ ծանօթ դէմքեր եւ բնա...
կան է, որ միտքերու տաք փոխանա...
կութիւն առաջ բերաւ զոր ժամանակի
սղութեան պատճառով պէտք եղաւ
կրճատել:

Վիճաբանութիւնները բացաւ Ա...
կումբի նախագահ Ն. Բերբերեան,
որ գրուածքն ու խաղը գնահատով յա...
յտնի՝ ըրաւ կարդ մը դիտողութիւն...
ներ. օրինակ՝ Առաքել աղայի հարս...
տանալու ձեւը. բաժնեթուղթերով
կարելի չէ այդպէս արագ հարստա...
նալ. կամ՝ անձրեւի ու փոթորիկի
հանած աղմուկի լսուիլը ապարանքին
մէջ: Վեր հանեց խաղի դրական կող...
մերը:-

Ա. Զամպեան.— Նոյնպէս գրուած...
քը գաւաչ յաջող, կենդանի ու արուես...
տի պահանջներուն համապատասխան
եւ քանի մը արհեստագիտական թե...
րութիւններ մատնանչելով՝ դիտողու...
թիւն ըրաւ հիմնական թերութեան
մը մասին, համոզիչ կերպով պատ...
ճառաբանուած չէ Առաքել աղայի հո...
գեբանական կերպարանափոխումը,
ի՞նչպէս առաջին արարի համակրելի
Առաքել աղան յանկարծ կը գառնայ
այդպիսի հրէչ. Առաքել աղա, կամ
անոր համեստ կինը, պարկեչտ ու նա...
հապետական հայուհի մը, կը գառնայ
պարասրահներու հերոսուհին: Ան...
բնական է եւ Անահիտի տիպարը այդ
միջավայրին մէջ. մօրմէն աւելի աղ...
ջիկը ենթակայ էր այլասերման. ի՞նչ
է պատճառը որ չէ փճացած եւ դար...
ձած է հայրենասէր տիպար մը: Այս
հարցումներուն հոգեբանական հիմ...
նաւորում չկայ խաղին մէջ:

Բժ. Ն. Գէորգեան.— «Առաքել ա...
դա»յի ներկայացումը իմ վրայ ծանր
տպաւորութիւն թողուց: Ես ամօթով
հեռացայ թատրոնէն: Ուրեմն, բոլո...
րը վատ են եւ միայն Անահի՞տն է լաւ
եւ այդ պատճառով Հայաստան կ'եր...
թայ: Այն ատեն՝ մենք հապա ինչո՞ւ
նստած ենք այստեղ, չէ՞ որ մենք
Հայաստանը Անահիտներէն լաւ կը
ճանչնանք ու պակաս հայրենասէր
չենք: Ի հարկէ, հեղինակը այդ չէ
ուզած ըսել, բայց ստացուած տպա...
ւորութիւնը այն է, որ գաղութներու
մէջ ամէնքը վատ են եւ միայն Անա...
հիտն ու Անահիտի պէս մտածողները
լաւ են: Իրականութեան խեղաթիւ...
րում մըն է այդ:

Ս. Վրացեան.— Կատարեալ պէս համաձայն եմ բժ. Գէորգեանի. խա...ղին միակ դրական տիպարը Անահիտն է, ան ալ բոլշեւիզան: Աննշան սրբա...գրութիւններով «Առաքել աղա»ն կը...նայ խաղացուիլ եւ երեւան, իբրեւ ծաղր գաղթական բարքերու: Անահի...տի տիպարը արհեստական է: Առաքել աղայի վարմունքը առաջին գործողու...թեան մէջ,— սկզբի հանդարտ մթոլո եւ վերջը՝ խելագար յափշտակումը դրամներով՝ հոգեբանօրէն համոզիչ չէ: Խաղը չափէն աւելի «էքսպաչա» է. ծանօթ դէմքեր են բեմ հանուած, ծանօթ անուններու յիշատակութիւն՝ տեղ – տեղ պարապադրի տպաւորու...թիւն կը թողու: Թատերական ար...ուեստի տեսակէտէն խաղը կառուց...ուած է հիանալի կերպով:

Ա. Շահխաթունի հանգամանօրէն կը պատասխանէ եղած քննադատու...թիւններուն: Արհեստագիտական դի...տողութիւններուն կ'առարկէ թատե...րական արուեստի արդիական պայ...մաններով: Առաքել աղայի եւ կնոջ բնաչրջումը սովորական երեւոյթ է կեանքի մէջ. բոլոր տիպարները ինք...առած է իրական կեանքէն եւ կրնայ հատ հատ նախատիպարներ ցոյց տալ: Անահիտն ալ առնուած է կեանքէն. ինչքա՞ն Անահիտներ կան մեր շուրջը: Անահիտը դրական տիպար չէ: Ընդ...հակառակն, ինք պիտի գրէ երկրորդ թատերախաղ մը, ուր կը ներկայաց...ուի Հայաստանին վերադարձած՝ հիաս...թափուած Անահիտը: Խաղի դրական տիպարը Մարիամ տատուն է: Ի վեր...ջոյ, ընդհակառակութիւն կը յայտնէ և...զած բոլոր անկեղծ ու բարեկամական քննադատութիւններուն:

Ջերմ ծափերը եղան պատասխան Շահխաթունիի:

ՇԻՋՈՒՆ ԹՂԹԱԿԻՑ

Թռուցիկի մը առթիւ

Պ. Գ. Պատուհասեան (Մարսէյլ), որ «ցաւօք սրտի» թռուցիկ մը հրա...տարակած էր առնչուորդին դէմ, եր...կար նամակով մը կը պարզէ իր ա...րարքին հոգեբանական պատճառները: Այս առթիւ կը խնդրէ «Ցառաջ»ի մէջ տպել իր «բաց նամակ»ը որով ար...դարութիւն կը պահանջէ եւ 15 օր պայմանաժամ կուտայ, որպէսզի Մարսէյլի աղգ. մարմինները զրպղին իր դրած հարցին լուծումով:

«Օրը օրին»ի բաժնին մէջ յայտնած ըլլալով մեր մտածումները, չենք ու...զեր քրքրել այս տխուր հարցը եւ կը յանձնարարենք փակել զայն ազգային-պաշտօնական միջոցներով:

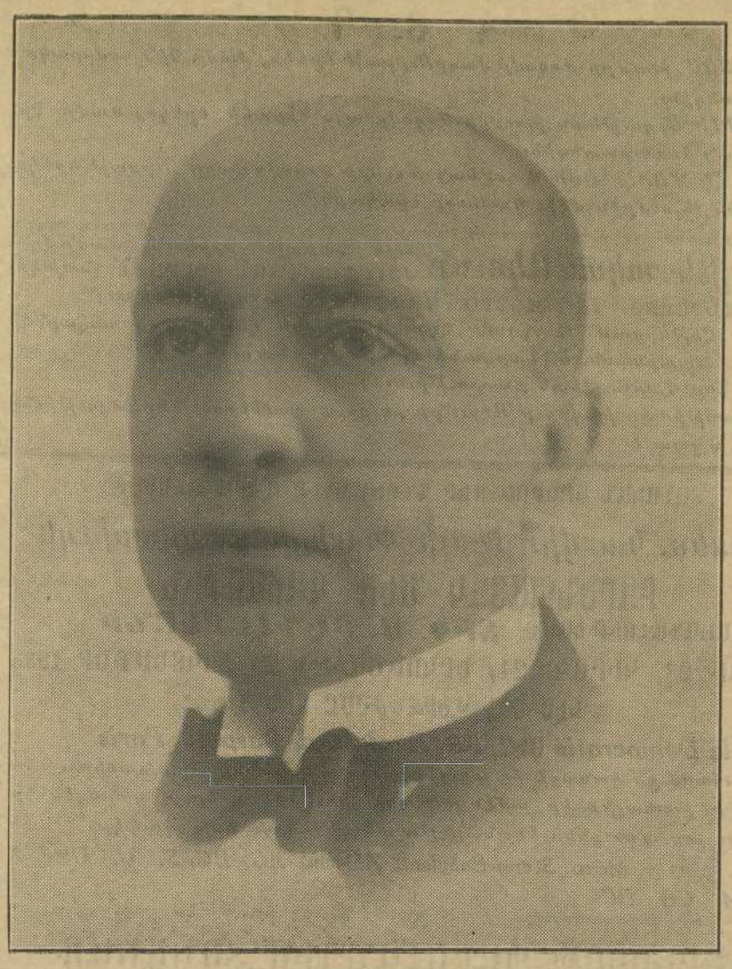
Այս առթիւ, ուրիշ թուղթերու կարգին ստացած ենք նաեւ Ֆրանսե...րէն անստորագիր նամակ մը, տար...բեր ուղղութեամբ:

Պատիւ ունինք յայտարարելու թէ սխալ դուռ զարկած են:

Ֆ. Կ. ԽԱՉԻ ԲԱՐԵՆՊԱՏԱԿ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԸԸ

միակ վայրն է ուր բոլոր այցելուները պիտի գտնեն իրենց յարմար սիրուն առարկաներ:

Մանրամասնութիւնները Գ. էջ:

Փաստաբան Պ. ՊԱՐՊ

Me BARBE, illustre avocat de Grenoble, défenseur dévoué de Gougassian et les autres.

որուն պերճախօս պաշտպանողականը կ'երեւայ այսօր, Կրընոպլի դատավարութեան մէջ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Գործագործութիւն

»»»·«««

Խորհ. Հայաստան կը զանգատի որ արտածելի գործերու արտադրութիւ...նը կը կաղայ: Այդ պատճառով աշ...խատանքէն արձակուած է Գործա...դործներու Միութեան նախագահ Մուքաֆեան, իբրեւ իր գործին ան...համապատասխան մէկը: Աչխատան...քէն արձակուած է նաեւ «Մանուածք» գործարանին տնօրէնը Օհանեան: Ի...րենց թերի աչխատանքին պատճառով, արձակուած են նաեւ Իշեւանի, Շամ...շադինի, Երեւանի գործազործական արհեստանոցներու նախագահները: Դատի յանձնուած են պահեստի, մատակարարման եւ արտածութեան բաժիններու վարիչները: Կան ուրիշ աչխատանոցներ ալ, որոնք իտրօսիալ...ֆիքի մատակարարման չեն հսկած, այս պատճառով ոչ միայն լաւ չեն ներկուած բուրդերը, այլ եւ կանգ ա...ռած է չոգեներկարանը: Այս աչխա...տաւորները եւս պատասխանատուու...թեան կոչուած են:

Քաղսի-Գիւմիւշի երկտրակարանը

oooo

Սեւան – Զանգի ջրահոսանքի գծին վրայ չինուելիք էլեկտրակայաննե...րու ցանցէն մէկն է Քաղսի – Գիւմիւ...շը, որուն նախագիծը պատրաստ է արդէն: Այս էլեկտրակայանը լրիւ աչխատելու պարագային, պիտի հայ...թայթէ 260 հազար քիլովաթ ուժ: Ա...ռաջին առթիւ՝ 130,000: Կայանին չի...նուելեան վայրին վրայ կը չարունակ...ուին քննութիւնները: Տեղագրական աչխատանքները վերջացած են: Երկ...րաբանական քննութիւնները եւս մին...չեւ թումբ տանող ջրանցքին վրայ ա...ւարտած են: Գալ տարի կը սկսին չինութիւնները եւ խմուղիին պատ...րաստութիւնը: Նախնական աչխա...տանքներու համար յատկացուած է 6 միլիոն րուբլի: Ամբողջ ջրաելեկտրա...կայանին չինութիւնը պիտի արժէ 145 միլիոն րուբլի:

Վրացի գրողները

oooo

Վրացի գրողները, որ երեւան գա...ցած էին Նոյեմբերի վերջերը, հետա...քրքրուելով քաղաքին չինութիննե...րով, պտրտեցան ամէն կողմ: Ցետոյ ընդունուեցան կրթական գործակալ Ն. Սաթիանեանի կողմէ, եւ այս գը...րոյցին ընթացքին անհրաժեշտ նկատ...ուեցաւ Հայաստանի եւ Վրաստանի գրականութեան փոխադարձ ծանօ...թացումը, մասնաւորապէս վրացերէ...նի պիտի թարգմանուին հայ նոր գը...րողներուն գործերը, եւ հայերէնի պիտի թարգմանուին վրացի նոր գը...րողներուն գործերը:

Օրուան գիրքերը

»»»·«««

1. ՄԵՂԵԴԻՆԵՐ, ՄԵՂԵԴԻՆԵՐ: (Հէքեաթ եւ բանաստեղծութիւն): Գրեց՝ Շաւարչ Նարդունի: Մատենա...շար «Ցառաջ» թիւ 1. Գինն՝ 15 ֆր.:

2. ԱՐԵՒ, ԱՐԵՒ, (հիւծախտաւոր...ի մը կեանքէն): Գրեց՝ Փայլակ Մի...քայէլեան: Մատենաշար «Ցառաջ» թիւ 2: Գին 10 ֆրանք:

3. ԻՄ ՏԵՍԱԾՆԵՐՍ 1915 – 1924: Գրեց՝ Լեւոն Շանիկեան: Գին 8 ֆր.: Դիմել «ՑԱՌԱՋ»ի Վարչութեան:

ԿՐԸՆՈՊԼԻ ԴԷՊՔԻՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

(1933 դեկտ. 1 — 2)

Ֆիլիտեանի սպանութիւնը անձնա...
...ան առելութեան հետեւանք է: Ղու...
...ասանի եւ Զիթիճեանի սպառնալիք...
...ները, հանդէսին օրը, յանդեցան ող...
...ղական վախճանի մը: Կը հաւա...
...ամ թէ հանդիսականներու մեծա...
...անութիւնը իրազեկ չէր ո՛չ այդ
...պանալիքներուն եւ ոչ ալ այդ աոե...
...ութեան: Պ. Պ. Վաթսա եւ Փոթիէդ,
...ոս հաստատեցին որ քաղաքականէ
...ւելի անձնական – վրէժխնդրական
...պատճառներ կան:

Երրորդը, արեւելքի մէջ, ինչպէս
...ւելեալ, այն նշանակութիւնը չունի,
...ի որ ունի մեր մէջ: Հինդ վկաներ
...կան հոս յայտարարեցին, որ տեսած
...ն Ղուկասեանի մահացու հարուած
...ուլը, մեղադրեալ Արտաշեսի
...ու Թորոսեանի:

Ամբերթ է նաեւ Դաշնակիստներու
...անխոհեմութիւնը: Այլապէս կիւրին...
...ան պէտք չունէր հոն տարձանակով
...ներկայ ըլլալու:

Ի դէմս այնքան դրական վկայու...

թեան, որ Հօկիստներն ըրին, պաշտ...
պանութեան վկաները եղան ժխտա...
կան եւ միօրինակ: Անոնցմէ ոչ մէկը
լոյս սփռեց դէպքին վրայ:

Պ. Պ. երդուեալ դատաւորները, ես
կ'առաջարկեմ ձեզ 2½ 20 տարի պատ...
ժական տարածութիւն մը, նկատի ու...
նենալով բոլոր մեղմացուցիչ պարա...
գաները: Ես կը պահանջեմ անխնայ
պատժել զանոնք, որպէսզի օտարա...
կանները դիտնան յարգել մեր երկրի
հիւրասիրութեան օրէնքները:

Վերջին խօսքը կը պատկանէր մեր
ընկերներու պաշտպան – փաստաբան
Պ. Պարպին:

Պ. Պարպը փորձուած հռետոր եւ
յուզիչ ճարտասան է: Երկար տարի...
ներէ ի վեր Կրընոպլի մէջ մեծ հռչակ
է հանած «իրրեւ դատական սոխակ»: Ես, մանաւանդ, յարգուած ու սիր...
ուած է բոլորին կողմէ:

Մօտ երեք ժամ անդադար, առանց
յոգնեցնելու իր ունկնդիրները, այն...
քան կորովի եւ հուժկու պաշտպանո...

ղական մը խօսեցաւ, որ հիմնիվեր չը...
ջեց մինչ այդ ստեղծուած աննպաստ
մթնոլորտը:

Դժուար պիտի ըլլայ այստեղ տալ,
այդ հոյակապ պաշտպանողականը, որ
չատերու բուռն չնորհաւորանքին ար...
ժանացաւ:

Պ. ՊԱՐՊ.— Երազիս մէջ տեսայ,
որ այս անմեղ կերպով ամբաստան...
ուածները վերազարձած են իրենց
տուները, մեղադրական փաստերու
չգոյութեան պատճառաւ: Եւ ատոր
համար միտքս կուգայ խսկոյն գատա...
կան ծանօթ առածը որ կ'ըսէ. «Աւելի
լաւ է յանցաւոր մը արձակել, քան
անմեղ մը դատապարտել»:

Ես հպարտ եմ, որ տարիներէ ի վեր
հայ գաղութի փաստաբանն եմ եղած:
Հպարտ՝ անոր համար, որ այս ցեղը
տառապանքներու ծովէն անցաւ եւ
չդրժեց իր հաւատարմութեան երդու...
մը մեր երկրին հանդէպ:

Ինչե՜ր չտեսաւ հայ ժողովուրդը
Մեծ Պատերազմի ընթացքին: Ցնցող
ջարդերու պատմութիւնը հոս չպիտի
ընեմ ձեզի: Միայն կ'ուզեմ այստեղ
յիշել լորտ Սէսիլի այն խօսքերը, ո...
րոնցմով հայ ժողովուրդը կը ներկա...
յացնէր Ազգ. Դաշնակցութեան մէջ
ընդունելութեան ատեն, թուրք կառավարու...թիւնը հոն ներկայացուցիչներ ղրկեց մտնելու համար.

— Ոչ ոք այնքան արժանի է Ազգե...րու Դաշնակցութեան անդամակցելու որքան հայ ժողովուրդը, որ թրքական եաթաղանէն մաղապուրծ, միշտ կը վերածնի:

Իսկ էրզրումի գերման հիւպատոսը, ի՞նչպիսի ցնցող դրուագներ կը պատ...մէ հայկական արհաւիրքներէն ու մահասարսուռ կարաւաններէն, որոնք անյայտ լինկան լեռներու ու ձորերու մէջ, թրքական անորակելի խժդժու...թեանց ենթարկուելով:

Այս ամբաստանեալները որ կը տես...նէք հոս, ամէնքն ալ մէկ – մէկ եղե...բական պատմութիւն ունին եւ վերջին ճրագները են իրենց աւերակ օճախնե...րու:

Ո՛չ պարոներ, այս արի եւ հուժ...կու երիտասարդներէն ոճրագործներ դուրս չեն գար:

Դաշնակիստները, որ հոս ներկա...յացուցան իրրեւ ահաբեկիչներ, բոլորովին սխալ հիմքերով, երկար տարիներ վարած են հայ ժողովուր...դի ճակատագիրը:

Դաշնակցութեան կարնոյ Ընդհ. ժողովի առեն, թուրք կառավարու...թիւնը հոն ներկայացուցիչներ ղրկեց այդ դաշնագիրը ստորագրողներէն մէկին եղաւ:

Սակայն, դարձեալ փոխուեցաւ քաղաքականութիւնը: Սեւրը մոռ...ցուեցաւ, Կիլիկիան Թուրքերուն լք...ուեցաւ եւ այսօր տարագիր հայու...թիւնը իր սեփական հայրենիքի նը...ւիրական կտրօրն ու պահանջն ունի:

Ներկայ Հայաստանը խորհրդային լուծին տակ չի բաւարարեր անոնց: Այստեղ դուք լսեցիք թէ ի՞նչպէս կը ներքողէին խորհ. Հայաստանի չինա...րարութիւնները, երկաթուղիներն ու խճուղիները, ջրանցքներն ու այլ եւ այլ բարեփոխութիւնները: Ընդու...նինք վայրկեան մը թէ այդպէս է: Հապա, Հօկիստները, դուք որ այդքան կը փառաբանէք այդ երկիրը, ի՞նչ էք հոս նստեր: Գացէ՛ք, գացէ՛ք խորհ. Հայաստան, փոխանակ խառնակելու հայ գաղութի անդորրութիւնը եւ ամբաստանեալներ փնտռելու այնտեղ, ուր չկան:

Այժմ դանք Ռիւ Պոյեռի դէպքին:

Հինգ հակասական վկաներ եկան հաստատելու Ղուկասեանի չգործած ոճիրը:

ՎԱՀԱՆ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆ

(Շար.)

(8)

Հ. Յ. Դ.

ՌՈՍՏՈՄ խումբի ժողովը վաղը Ուրբաթ երեկոյ ժամը 9ին սովորական հաւաքատեղին։

ՇԱՎԻԼԻ Արղութեան խումբի ժողովը այս կիրակի երեկոյ ժամը 9ին սովորական հաւաքատեղին։

ԻՍԻ ԼԻ ՄՈՒԼԻՆՈՅԻ Վառմեան խումբի ժողովը վաղը Ուրբաթ երեկոյ ժամը 8ին Ակումբին մէջ։ Կարեւոր օրակարգ։

Փարիզի Գրական Ակումբ *այս Շաբաթ իրիկուն, ժամը 9ին, 131,* rue Paul Berruel (նախկին rue Cambronne, *131*) métro Vaugirard *տեղի կ'ունենայ՝*

1.— Ընթերցում Պ. Նշան Պէշիկթաշլեանի կողմէ ծաղրանկարներ՝ Պ. Պ. Ա. Խատիսեան, Շ. Նարդունի եւ Հր. Ալեանաք։

2.— Նոր Վարչութեան ընտրութիւն։

Այս առթիւ կը խնդրուի Ակումբի բոլոր անդամներու ներկայութիւնը։ Մուտքը ազատ է։

ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ԶԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ ՎԵՐԱՊԱՀԵՑԻՔ

Ֆրանս. Կարմիր Խաչի Փարիզի մասնաճիւղի
ԲԱՐԵՆՊԱՏԱԿ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌՔԻՆ
ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ *ՏԻԿ. Ս. ԲԷԳԼԸՐԵԱՆԻ*

ՇԱԲԱԹ 23, ԿԻՐԱԿԻ 24, ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 25 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

ԿԷՍ ՕՐԷ ՎԵՐՋ ԺԱՄԸ 2Է՝ 7

Salle Démocratie* ՄԷՋ, *38, Boulevard Raspail, Paris

Կը վաճառուին կանացի եւ տղամարդու առականեր, երախաներու հագուստներ, խաղալիքներ, ամէն տեսակի նուէրներ, նպարեղէններ, թարմ եւ չոր պտուղներ եւլն. ընթացիկ գիներով, ճոխ պիւֆէ։

Հաղորդակ մէջոց.— *Métro: Sèvres-Babylone. Autobus: AG. BG. S. U. Ubis. X. AE. CM. CB. BC.*

ԵՐԵԿՈՑԹ_ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ_ՏՕՆԱԾԱՌ
ՍԵԲԱՍՏԻՈՑ «ԱՅԳ» ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑ ՓԱՐԻԶԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

Ի նպաստ Նոր Սեբաստիոյ մէջ շինուելիք Արամեան *«ԱՅԳ»* վարժարանին

Այս կիրակի երեկոյ ժամը 9էն մինչեւ առաւօտ

Hôtel de RUSSIEի *սրահին մէջ* 2 et 4, rue des Batignolles et 34 Bld. Batignolles

Métro: Place Clichy

Գեղարուեստական ճոխ բաժին։ Կը մասնակցի ԿՈՄԻՏԱՍ երգչախումբը

Պ. ԱՐԱՄ ՉԱՐԸԳ (վտարանդի) կ'երգէ «Ծմար թայեամ»էն։ Անակնկալներ։

Եւրոպական պարեր, ճաշ, օրքէսթրը՝ TIPICA

Պիւֆէ դիւրամատչելի գիներով։

Մուտք՝ այրերու 10 ֆրանք, կիներու 8 ֆրանք։

Տոմսերը կը ծախուին դերձակ Գարաեան 5, rue Mignon, Փարիզ (6)։

Հրանտ-Յամուէլ Դրատուն *51, Mr. le Prince Փարիզ (6)։*

ՏԱՐԵԿԱՆ ՇՔԵՂ ԵՐԵԿՈՑԹ_ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ
Ֆր. Կ. ԽԱՉԻ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

Հովանաւորութեամբ առաջնորդ Գ. ԵՊԻՍԿ. ՊԱԼԱՔԵԱՆԻ

Այս Շաբաթ իրիկուն ժամը 9ին

Գօլիզէի շքեղ սրահներուն մէջ, **21 Bld. Dagommier**

Գեղարուեստական բաժնին կը մասնակցին ղերասան Ուզունեան, Տիկ. Հայկանոյշ Նիֆօլիճի, ջութակահարներ Պ. Պ. Չէօրէքճեան եւ Փափազեան։

Կէս գիշերէն վերջ եւրոպական եւ հայկական պարեր, ճոխ պիւֆէ։

ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑ 365 ԹԵՐԹՈՎ
ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ ԳՐԱՏԱՆ
51 Rue Mr. le Prince, Paris VI **Tél. Dan. 88 – 65**

Կազմը զարդանկարուած յայտնի արուեստագէտ ԷՏԿԱՐ ՇԱՀԻՆԻՆ կողմէ

Կը պարունակէ կրօնական եւ ազգային բոլոր տօները։ Ամսուան եւ օրուան անունները՝ հայերէն եւ ֆրանսերէն։ Իւրաքանչիւր թերթի վրայ պատմական ծանօթութիւններ եւ օգտակար դիտելիքներ։

Գին 5 ֆրանք

20 ՖՐԱՆԿԻ ԳԻՐՔ ԳՆՈՂԻՆ ԻՒՐ ՆՈՒԷՐ ԿԸ ՏՐՈՒԻ

Լիոնի մէջ մեր Գրատան ներկայացուցիչն է՝
ՏԳԱՐԱՆ ԱՐԱՔՍ 70 Rue Paul - Bert. Lyon.

"ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ - ՆՈՅԵՄԲԵՐ"
ՀԱՑԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆԻ ՆՈՐ ԳԻՐՔԸ

(ՏԱՐԵԳԻՐՔ)

Գեղարուեստական հրատարակութիւն, ուիլրուած Հայաստանի ուսուցիչներուն՝ գրականութեան, արուեստի, մշակութային, շինարարութեան եւ ժողովրդական տնտեսութեան ասպարէզին մէջ։

Տարեգիրքը կազմուած է՝ ե. ՉԱՐԵՆՑԻ, ԱՒՍԷԼ ԲԱԿՈՒՆՑԻ եւ ե. ՉՈՒԲԱՐԻ խմբագրութեամբ։ Կը պարունակէ Հայաստանի գործիչներու կենսագրականները եւ ներկացած է՝ Հայաստանի գործիչներու լուսանկարներով, քաղաքական բեմադրութիւններու, մշակոյթի կոթողներու եւ Հայաստանի ժողովրդի կենցաղը եւ կեանքը ներկայացնող պատկերներով։

Գիրքը ունի 658 էջ մեծադիր՝ լաթակազմ եւ գեղարուեստական կողք։

ԳԻՆ 15 ՄԱՐՔ

Ալսպրաճիճներու համար դիմել՝

«Knika» G. M. B. N. Kurfurstenstr. 33

BERLIN, W. 35 **ALLEMAGNE**

ԱՄԵՆԱԴԵՂԵՑԻԿ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐ ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ

Photo ANI
ՕՐ. ՎԵՐԺԻՆ ՃԱՄՊԱՋ

75, Bld. de la Villette. Métro: Combat

Թարթ ս'Իամանաիթէ րլթուշով	6	Համ 5 ֆրանք։
Թարթ փոթոթալ	12	» 20 »
Մեծցուած լուսանկարներ րլթուշով եւ ձուլածեւ շրջանակով		45 ֆրանք։

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻԻՆ

ԻՍԻ ԼԻ ՄՈՒԼԻՆՈՅԻ Ջաւարեան Կոմիտէն իր ցաւակցութիւնը կը յայտնէ ընկեր Տօքթ. Դաւթեանին, ընկերուհի Տիկ. Սաթենիկ Դաւթեանի եւ ընկերուհի Պերճուհի Բարսեղեանի իրենց մօր եւ զոքանչին մահուան առթիւ։

ՄԱՐՍԷՅԻ Իշխան Ենթակոմիտէն ու ընկերները իրենց խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնեն ընկեր Արամ Հիւսեանի եւ ընկեր Վահան Հիւսեանի (Տէսին) իրենց հօրեղբօր ազգկան Հրանուշ Հիւսեանի դառնակսկիծ մահուան առթիւ։

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

Ջ. Ո. ՄԻՒՒԻԹԵԱՆ Փարիզի մասնաճիւղին շաբաթական դասախօսութիւնը այսօր Հինդշաբթի երեկոյ ժամը 9ին Թլօրիայի վերնայարկը։ Կը դասախօսէ Տօքթ. Շ. Այվազեան Նիւթ՝ Մանուկներու առողջապահութիւնը։ Կը հրաւիրուին անդամներն ու համակիրները։

Le Gérant : H. STEPHAN

Imprimerie A. DER (AGOPIAN)

17, Rue Damesme :-: PARIS (13e)

Հայ առևտրականներ

"Tricotage MOZPIR"
21 rue des Petits Carreaux Paris (2) **Métro: Sentier**

Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի *արանց, կանանց* եւ *տղայոց* Թրիքոյի տեսակաւոր ճոխ մեթերք, Maille fine եւ Maille Retournée։

Առաջին իսկ այցելութեամբ գոհացում պիտի գտնէք, անմրցելի գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ։

ՍԵԴՐԱԿ ՍԱՍՈՒՆԻ

Վիրաբոյժ - ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՖԱՔՈՒԼԹԵԷՆ

14 Rue Lagrange, PARIS (5) Métro St. Michel *կամ* Maubert-Mutualité

ՄԱՄՆԱԳԻՏ ՈՄԿԻ ՔՈՒՐՈՆԻ, ՊՈՒՅԾԻ եւ ԱՏԱՄՆԱՇԱՐԻ

Բերնի, լինդերու, ակռաներու խնամք եւ վիրաբուժ. գործողութիւն

Կ'ընդունի ամէն օր, ժամը *9 - 12* եւ կէս օրէ վերջ 2էն *8*։ կիրակի եւ տօն օրեր 9էն մինչեւ կէսօր։

ԵԹԷ ՀԱՑՐԵՆԱԲԱՂՁՈՒԹԵՆԷ ԿԸ ՏԱՌԱՊԻՐ

ԽՄԵՑԷՔ ԱՆԱՐԱՏ

Raki ERIVAN
ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՀԱՄԱՐ՝

Société "PEUREUX"

12, Bld. des Vignes, MARSEILLE Téléphone: COLBERT 58-10

ԼԻՈՆԻ ԵՒ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒԻ ՆԵՐԿԱՑՈՒՑԻՉ

D.N.BAHADOURIAN 40 rue Chaponnay. Lyon Rhône)

ՆԻՍԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼ.—

M. M. H. Khatchadourian et Danielian *24, rue Assalit. Nice (A. M.)*

ՀԱՑՑԷՔ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Նկարչատուն Վ. ՓԱՇԱՊԷՋԵԱՆ
24, rue Forbin, Gardanne

ԿԱՐՏԱՇԻ օձոպիւմներու կայարանին ձիշդ դիմացը. *Նօթերին* կից Ա. յարկ նոր եւ մաքուր էնսաթլասիօն։ Բոլոր նկարները ելեկտրականութեամբ։ Ինքնութեան թուղթերու նկարները *12* հատը խնամուած ըրթուշով՝ *10* ֆրանք։ Նկարչատունը բաց է ամէն օր առաւօտեան ժամը 8էն մինչեւ երեկոյեան 9։

Մաքուր եւ արագ սպասարկութիւն։ Դիմեցէք եւ գոհ պիտի մնաք։

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԻ

ՄԵԾ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ-ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ
Այս Շաբաթ գիշեր ժամը 9ին մինչեւ լոյս

ՕՕՍԻԷԹԷ ՍԱՎԱՆԹԻ ՄԷՋ, 8, rue Danton. Métro; Odéon

Կը ներկայացուի ՎԱՀՐԱՄ ՍԿԱՃԵԱՆի քրքջալիր քոմէտիները

1._ ՅԱԻԻՏԵՆԱԿԱՆ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ

2._ ԻԳՕՍԻՓԷՆՏԷ ՇՈԳԵՆԱՒՈՎ

ԼԷՒՈՆ – ՅԱՐՈՒԹ
(Աքթլիէի թատրոնէն)

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ
ՆՈՒԱԳ, ԵՐԳ, ՔԼԱՍԻՔ ՊԱՐ

ԼԻՊԼԻՊԻՃԻ ՀՕՐ-ՀՕՐ ԸՂԸ ԵՒ ՕՄԱՐ ԽԱՅԵԱՄ ԳՄԲԷԹԵԱՆԻ ԿՈՂՄԷ

Կը մասնակցին Մատլէն Տիւէ (*Օտէոնի թատրոնէն*), Տիկին Լաճիֆեան, Օր. Պիւլպիւլեան, Օր. Մաքսօնալտ (*Շաթլէլէի թատրոնէն*), Օր. Քամպազ։ Պ. Պ. Վ.Սմպեան, Լիւսն-Յարուճ (*Աթլիէի թատրոնէն*), Քէչէճեան, Ա. Գմբէթեան եւ Արման Կոմիկեան։

ԿԻՍ ԳԻՇԵՐԻՆ ԿԸ ՍԿՍԻ ՊԱՐԵՐԸ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ «GARIOS» Orchestra Typica *ՃԱՋԻՆ*

ՃՈՒԽ ԵՒ ԱԺԱՆ ՊԻՒՖԷ *ԳՕԹԻՅԵՕՆ* *ԱՆԱԿՆԿԱԼՆԵՐ*

Տոմսերը կը ծախուին սովորական տեղերը։ **ՄՈՒՏՔ 7.50, 10 15, ԵՒ 25 ՖՐԱՆՔ**

Studio MANOUK
116. LA CANEBIÈRE, 116
MARSEILLE Tél. Gar. 27–85

Երբեք մի մտածէք Թէ ինչ պէտք է նուիրել ձեր բարեկամին *Միայն ձեր լուսանկարը՝ պատրաստուած լուսանկարիչ ՄԱՆՈՒԿԷՆ, ամենալաւ եւ գնահատանքի արժանի նուէրն է որ կ'ուրախացնէ ձեր բարեկամներն ու ազգականները։*

Etude de Me **BERNARD WAHÉ**

(*12* année)

Licencié en Droit de la Faculté de Paris

Ancien élève de l'École des Hautes Etudes Sociales

JURISCONSULTE

Droit Français et International Privé

94, Rue St. Lazare (*Սէն Լազար կայարանին մօտ*) Tél. Pigalle 67 - 69

Կր ստանձնէ ամէն տեսակ դատական խնդիրներ, ինչպէս նաեւ փողոցի արկածներ, անձամբ կը պաշտպանէ առեւտրական եւ ֆաշտարար դատարաններու առջեւ, կուտայ certificats de coutumesներ, կը կատարէ ամուսնութեան եւ ամուսնալուծման վերաբերեալ բոլոր գործողութիւնները։

Կ'ընդունի ժամը 9—10 եւ 17—19։ Նաեւ ժամադրութեամբ

ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ Փարիզի մեր նոր վաճառատունէն ուր մթերած ենք եղանակին լաւագոյն մօտէլները ամէնանպաստաւոր պայմաններով։

Tricots KEBABDJIAN
Fabriques 76, rue Henri Regnault à Courbevoie (Seine)
12, rue Capitain Guynemer à Courbevoie (Seine)

Ապսպրանքի եւ թղթակցութեանց համար։

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ եւ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

6, Rue des Jeûneurs, Paris (Métro: Sentier & BonneNouvelle)

R.C.Seine 415941 **Tél. LOUVRE: 57 - 37**

ԱՊՍՊՐԱՆՔ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻՆՔ ԳԱԻԱՌՆԵՐԻՆ

Նմոյշի համար Հարիւրին 20 զեղչ։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԵՒ ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ
71, Rue du Fbg. St. Martin, Paris (10e)

Tél. Botzaris 53 - 61 **Métro: Château d'Eau ou Gare de l'Est**

Դեղատոմսեան վերջին մեթոտներով կը բժշկենք՝ վէներական ամէն տեսակի հիւանդութիւններ (ջերմամիզութիւն, ֆրանկոխտ եւայլն), մարթի, ջղային, ստամոքսի եւ կանացի հիւանդութիւններ։

Բժշկումը կը կատարուի, X անդրմանիշակագրային ճառագայթներով եւ ելեքտրականութեամբ։ Կը կատարենք մէզի եւ արեան տարրալուծում։

Կը խնամենք ատամի ամէն տեսակի հիւանդութիւններ։ Քուրօն՝ սկսած 100 ֆրանքէն, պրիճ՝ ամերիկեան սիստէմով։

Արժէքները շատ մատչելի։ Մանաւանդ զեղչ բանուորներու եւ չքաւորներու։

Դարմանատունը բաց է ամէն օր առաւօտեան 9—12 եւ 3—8։ Կիրակի եւ տօն օրերը՝ 9—4։

13 ՎԱՐՉՈՒԻ ԵՆ *օգտաւուն յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ Ջուր, կազ ելեկտր. եւ շոֆաժ.* **13**
rue Pierre Curie, K. *Bicêtre. Métro: Porte d'Italie.*

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ POLYCLINIQUE

Ա. ՇԱՀՊԱԶԼԵԱՆ

49, ԲԻՒ ՏԷ ՓԸԹԻԹ ՄԱՐԻ, ՄԱՐՍԷՅԼ, ԴԵՏՆԱՅԱՐԿ
49, Rue des Petites Maries, Marselle. Rez de Chaussée

Téléphone: 62 - 46

Կը դարմանուին ամէն տեսակ հիւանդութիւններ կարող եւ մասնագէտ բժիշկներու կողմէ։

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ՕՐԵՐԸ ԵՒ ԺԱՄԵՐԸ

Թոքերու հիւանդութիւններ	Գշ. ժամը 5, եշ. ժ. 9, կիր. 9։
Սրտի, լայներակութեան (վարիս), վերջինիս բուժում նաեւ ներարկումներով.	Բշ. ժամը 5, Եշ. ժ. 5։
Ստամոքսի, աղիքի փայծաղի (տալախ), Թունքի (մայասըլ) հիւանդութիւններ։	
Մայասըլի բուժում նաեւ ասեղներով։	Բշ. ժամը 4, Ուր. ժ. 4։
Ջղային հիւանդութիւններ	Գշ. ժամը 5, եշ. ժ. 9, կիր. ժ. 9։
Նորածիններու եւ երախաներու հիւանդութիւնները.	Գշ. ժամը 10, եշ. ժ. 4։
Վիրաբուժական եւ Արկածի.	Բշ. ժամը 3, Գշ. ժ. 6, Ուր. ժ.3։
Ծննդամիզային հիւանդութիւններ (ջերմամիզութիւն).	Գշ. ժամը 6, Շբ. ժ. 12։
Ծննդաբերութեան եւ Արգանդի.	Գշ. ժամը 11, Շբ. ժ. 10։
Քթի, կոկորդի եւ Ականջի հիւանդութիւններ	Գշ. ժամը 9, եշ. ժ. 10։
Աչքի հիւանդութիւններ.	Գշ. ժամը 11, Շբ. ժ. 11։
Մորթային հիւանդութիւններ. մազերու զօրացում	Գշ. ժամը 7, Շբ. ժ. 9։
Վէներական հիւանդութիւններ. Արանց եւ կանանց	Գշ. ժամը7, Շբ. ժ. 9։

Քննութիւն՝ արեան, Թուքի, մէզի, սերմի եւլն.։

Կը կիրարկուին ելեքտրաբուժական բոլոր ձեւերը։ Շողանկարում (radio)։ Մարթում (massage)։ Կը կատարուին ամէն տեսակ ներարկումներ։

Assurance Socialeի հիւանդներուն, ինչպէս նաեւ արկածի դէպքերու անմիջական՝ լուրջ եւ բարեխիղճ խնամք։

Դարմանատունը բաց է ամէն օր ժամը 9-12 եւ 3 - 7։ Կամ ժամադրութեամբ։ Կիրակի եւ Տօն օրերը՝ ժամը 9էն։

(Ցրամադրելի են նաեւ վկայեալ Մանկաբարձուհիներ)։

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՑԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

HARATCH

(Fondé en 1925) :=: R. C. Seine 276.286

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian

Rédaction & Administration

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

17, Rue Damesme PARIS (13e)

Téléphone : Glacière 15-70

(ԵՐԹԵԼԻԿԻ ՀԱՄԱՐ՝ Métro: TOLBIAC)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ,—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ԵՌԱՄՍԵԱՅ
Ֆրանսա եւ գաղութներ	140 ֆրանք	70 ֆրանք	35 ֆր.
Անգլիա, Եգիպտոս, Զուիցերիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 ֆրանք	100 ֆրանք	—

ՈՒՐԲԱԹ 22 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

22 Décembre 1933

ՅՕրդ ՏԱՐԻ Թիւ 2376

Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ՉԵՌՔ ՉԵՌՔԻ ՏԱԼՈՎ

Միայն մեր մէ՞ջ է որ հանրային կարօտութիւնները կը դարմանին հաւաքական զուարդուրանքով եւ պարտաճանաչութեամբ։

Ա.Հաւասիկ Մեծն Բրիտանիան, իր անսպառ հարստութեամբ եւ պետական վարկերով։

Լոնտոնի հանրային վայրերուն եւ կայարաններուն մէջ, օտարականը կը տեսնէ զանճանակներ եւ անոնց վերեւ՝ կոչ մը ,օգնելու համար հիւանդանոցներուն։

Եւ ի՞նչ սրտառուչ են կոչերը։— « Լոնտոնի հիւանդանոցը մէկ վայրկեան մը ժողվէ իւրաքանչիւր երկվայրկեանի մէջ։ Համեցէք նուիրել։ Շնորհակալութի՛ւն»։

Լոնտոնը միլիոններ ունի։ Հանրային հաստատութիւնները անհամար կտակներ եւ նպաստներ կը ստանան։ Եւ սակայն, միշտ կը կարօտին ժողովրդային յումաններու, ինչպէս, մեր մէկ, հանրոցներու։

Վերջերս, լորտերու ժողովին մէջ, վիճաբանութիւն մը տեղի ունեցաւ, հիւանդանոցներու եւ ուրիշ հաստատութեանց բացերը վիճակախաղով գոցելու համար։

Այս առթիւ, հակառակորդները դիտել տուին թէ՝ այդպիսի արարքը մը պիտի ցամքեցնէ ժողովուրդին մարդասիրական զգացումները։ « Ինչ որ ալ ընենք, ժողովուրդը վարժուած է տալու եւ կուտայ։ ուրեմն, ի՞նչու տկարացնել այդ զեղեցիկ սովորութիւնը։ Մի՛լիոնատէր քաղաքացիներէ հաւաքուած մէկ միլիոն աւելի մարդկային է, քան վիճակախաղի մը պարգեւը »։

Մօտաւորապէս այս էր հակառակորդներուն փաստը, սկզբունքի հարցին զատ։

Ուրեմն, Մեծն Բրիտանիոյ ամբարտաւան ժողովուրդն իսկ՝ անհրաժեշտ կը գտնէ զանճանակով հաւաքուած լուման։

Այստեղ, Փարիզի մէջ եւ ամբողջ Ֆրանսայի տարածութեան վրայ չե՞նք տեսներ բազմաթիւ զանճանակներ, կարմիր կամ ճերմակ ծաղիկներով, զանազան զարդանիշերով, եւ թաղէ թաղ, հողոցէ հողոց պատյաններով։ Նպաստակը,— օգնել նախկին պատերազմիկներուն, հաշմանդամներուն, հիւծախտաւորներուն, հիւանդանոցներուն, անճար մայրերուն կամ ազգ. խնամատարութեան։

Դեռ վերջերս, Հիթլէրը չէ՞ր որ հրամայեց մէկ օր միայն մէկ տեսակ եւ ածան կերակուր ուտել, տուներու թէ ճաշարաններու մէջ, խնայուած դումարը գործազուրկներուն յատկացնելու համար։ Այս կարգադրութիւնը մէկ անգամուան համար չէ, այլ պիտի կրկնուի պարբերաբար։

×

Արդ, երբ հաստատմամբ եւ մեծազօր պետութիւններ անդամ կարօտը կը ղգան այլեւ կնոջ լումաններու, ո՞ւր կը մնանք մենք, մեր այս պանդուխտ եւ ցիրուցան վիճակին մէջ։

Ի՞նչպէս ճար ու դարման պիտի գտնենք բազմազան թշուառութեանց, երբ ոչ պետական վարկեր ունինք, ոչ ընդհանուր կեդրոնական կազմակերպութիւն մը որ տուրքեր գանձէր ու բաշխէր, ոչ ալ հաստատուն եւ բաւարար եկամուտ։

Ի՞նչպէս պիտի գործեն այն բազմաթիւ միութիւններն ու կազմակերպութիւնները, որոնց վստահած ենք այնքան ծանր հոգեր։

Ամէնէն հարուստն ու զօրաւորն անգամ, Բարեգործականը, հանդէս, երեկոյթ, հանգանակութիւն, նոյն իսկ վիճակախաղ կը սարքէ։

Երեկոյթ մը սարքած է, այսօր իսկ, Փարիզի Տիկնանց կարմիր Խաչը, հազիւ լրացուցած իր բարենպաստակ վաճառքը։

Եւ ահաւասիկ Ֆր. կ. Խաչը, որ յուսախաբութեան մատնուեցաւ վերջին պարահանդէսին մէջ, եւ հիմա իր ուժերը լարած է, կարելի եղածին չափ արդիւնաւոր դարձնելու համար իր վաճառքը, (դեկտ. 23, 24 եւ 25)։

Կարելի՞ է չհանդաղատիլ, դիտելով անվհատ եռանդն ու ճիգը այս ժողովրդական կազմակերպութեան, որ ոչ ունեւորներու կրնայ ապաւինիլ, իր նախահաշիւը լրացնելու համար, ոչ կտակներ ունի, անոնց տոկոսէն օգտուելու համար, ոչ ալ բարերար անդամներ կամ կալուածներ։

Իր ամբողջ ունեցածը՝ կամքի ճգուած անդամավճարն է, պարբերական հանդէսներով, իսկ բուն դրամագլուխը՝ եռանդուն եւ աննկուն աշխատանքը։

Կարելի՞ է այս թշուառ միջոցներով տանիլ բեռ մը հոգ,— հիւանդներ որ դեղ ու դարման կ'ուզեն, երախաներ որ կաթ չունին, մանուկներ որ հայերէն պիտի սորվին, մայրեր որ օգնութեան կը կարօտին, երիտասարդներ որ կը ծիւրին...

Անդամուհիները իրենք ալ ըլլալով աշխատաւորներ, մօտէն ծանօթ են դաղութին կացութեան։ Գիտեն թէ ի՛նչ կը նշանակէ անտեսական տագնապ, գործազրկութիւն, համատարած անտուքութիւն։

Բայց, գիտնալով հանդերձ, չեն վհատիր, այ – ձախ կ'իյնան, կ'ուզեն հասնիլ մէկուն եւ միւսին։ Ու միջոցներ կը խորհին գանձանակը լեցնելու։

Այդ միջոցներէն մէկն է տարեկան վաճառքը, որ կը բացուի վաղը։

Ֆր. կ. Խաչին անդամուհիները կ'ըսեն,— Հրամեցէք մեզի, ձեր արտադրութեան տակ դրած ենք բազմաթիւ առարկաներ, տագնաւսէն մինչեւ նպարեղէնն ու պտուղները։ Ինչ որ չահ գոյացնենք, պիտի յատկացուի մեր առաջադրութեանց իրականացման։

Մե՞ծ զոհողութիւն է ձեռք ձեռքի տալ, իրարու պատմել, եւ քանի մը հարիւր հոգի առաջնորդել դէպի բարենպաստակ վճառքը, փոխադարձաբար օգտուելու համար։

Շ.

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԵԱՆ ԱՌԵՒՏՈՒՐԸ

oooo

« Ֆոթօ Արաֆս », որ անուն մը շինեց յամառ աշխատանքով, պարտէ սեպեր է կարգ մը տեղեկութիւններ հաղորդել « Ցառաջ »ի, « գեղեցկութեան թագուհիներու » ընտրութեան առթիւ։

Խմբագրէն արտօնութիւն ուզեցի, ինչ մը··· զուարճանալու համար նոր ժամանակներու այս « ճարտարարուեստ»ին առթիւ, որ վարակեց նոյն իսկ Թուրքիան։

Արդ, հաղորդուած տեղեկութիւններէն կ'իմանամ հետեւեալ «գեղարուեստական» նորութիւնները։—

1· Բացուած է գեղեցկութեան թագուհիներու ընտրութեան եղանակը։

2· Առաջինը տեղի ունեցած է դեկտ. 16ին, հովանաւորութեամբ հանրապետութեան նախագահին։

3· Ութ թեկնածուներու մէջէն «Փարիզի գեղուհի » ընտրուած է Օր· Էլիզապէթ Արկել, 20 տարեկան շինականէր փարիզուհի մը, ուսանող ատամնաբուժութեան։

4· Օրիորդին ընտրութեան մէջ կատարած է երիտասարդ փաստաբան մը, Պ· Գ· Սքամպուլեան «որ, իբրեւ պաշտպան փաստաբան, յայտնած է Օր· Էլիզապէթի արտայայտութեան շփոթ եւ անհամարձակ վիճակը, այսինքն թերութիւնները ներկայացնել իբրեւ յատկութիւններ եւ ապահովել օրիորդին ընտրութիւնը »։

5· Իւրաքանչիւր թեկնածու պարտաւոր է, իր ֆիզիքական գեղեցկութենէն զատ, ցոյց տալ մտաւոր, բարոյական, գեղարուեստական եւ մարզական յատկութիւններ, եւ իր թեկնածուքիւնը արժեցնել պաշտպան փաստաբանի մը միջոցաւ, որ երեւան կը հանէ նաեւ « անգոյ արժանիքները »։

6· Ընտրութեան հրաւիրուած է նաեւ « Ֆոթօ Արաֆս », որպէսզի գեղուհիներուն լուսանկարները ֆաշէ՝ փրանսներէն պարբերականներու համար։

Ուրեմն, հայկական տաղանդը կը փայլի նաեւ այս ճակատին վրայ, որ կը սկսի գեղեցկագիտութեամբ եւ կը վերջանայ··· թուաբանութեամբ, ինչպէս ամէն առեւտուր։

ՎԱՐԱԶ

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԼՐՏԵՍՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԻՆ ԾԱԼՔԵՐԸ

Թնդիրը կապ ունի Մոսկուայի հետ

ՔԱՌԱՍՈՒՆ ԿԱՍԿԱԾԵԼԻՆԵՐԷ 8 — 10 ԳԼԽԱՒՈՐՆԵՐԸ ԲՌՆՈՒԱԾ

Երէկ հաղորդեցինք թէ Ապահովութեան Տեսչութիւնը երեւան հանած է լրտեսութեան կարեւոր գործ մը։

Թերթերը ընդարձակ եւ զարմանազան մանրամասնութիւններ կը հրատարակեն այս գործի մասին, որ միջազգային հանգամանք ունի։ Կ'ամփոփենք հիմնական մասերը։—

Զերբակալուածներու մեծ մասին մասնաւոր նամակները եւ իրենց տուները գտնուած տետրակները կ'ապացուցանեն թէ անոնք բարեկամական եւ մտաւորական շատ սերտ յարաբերութեան մէջ էին սովետական շրջանակներուն հետ։

Մարտէն ի վեր Ֆրանսական ոստիկանութիւնը ֆինլանտացէն եկած ցուցմունքներէն լուր ունէր թէ լրտեսութեան մասնագէտ կամ «օրակեալ» անհատներ իրենց ամէնէն գործօն կեդրոններէն մէկը հաստատած էին Փարիզ, թէ զանազան երկիրներու ոստիկանութիւնն ալ կը զբաղի անոնցմով։ Ֆրանսայի մայրաքաղաքին մէջ իսկոյն սկսան խուզարկութիւնները, եւ շատ չանցած երեւան եկաւ որ ինչ ինչ պաշտօնական սպասարկութիւններէ, մասնաւորապէս ծովային պաշտօնատունէն «փախստական տուողներ» եղած են։ Տարակոյս չկայ որ այս « փախստականները » կ'ըլլային ի չահ միջազգային կեդրոնական դրասենեակի մը՝ որուն բուն կեդրոնը սակայն անորոշ կը մնար։ Միայն թէ սա չափը որոշ էր որ Փարիզ հաստատուած խմբակին ամէնէն եռանդուն անդամներէն մէկը օտարական մը ըլլալու էր, «օդանաւորդը» անունով ճանչցուած։ Մանրամասնութիւնները կը հաստատեն որ Փարիզ կեդրոնին հետ ոստիկանութիւնը յաջողեցաւ նոյնացնել այդ անունով ճանչցուած անձը։ Ամերիկացի մըն էր, Թոլըրթ Կօրտօն Մուից, ծնած 1904ին։ Առեւտրական ներկայացուցիչի պաշտօնին տակ ծածկուած, այս մարդը տասնամեակով յաճախակի տեղափոխութիւններ կ'ընէր Ֆրանսային արտասահման։ Փարիզ գտնուած միջոցին, չարունակ բնակարան կը փոխէր, եւ ամբողջ կեանքը խորհրդաւոր էր։ Սակայն ոստիկանութիւնը կրցաւ վերջապէս կատարեալ համոզում գոյացնել անոր մասին։ Հսկողութիւնը սաստկացնելով հետամուտ եղաւ մեղսակիցները դիտնալ, եւ հետզհետէ յաջողեցաւ ճշդել անոնց ինքնութիւնները։

Ոճրապարտ ընդարձակ կազմակերպութիւն մըն է եղածը, կ'ըսուի թէ Ֆրանսայի մէջ միայն խմբակին յարողներու թիւը քառասունի չափ է, որոնցմէ 10ը այս պահուս ձերբակալուած են եւ կը հարցաքննուին եւ որոնց թղթածրարը կը քննէ հարցաքննիչ դատաւոր Պրնօն, երեք օրէ ի վեր, գիշեր ցերեկ։ Բայց ասոնք մէկ « հատուած»ն են միայն « մաֆիա »յի մը, դաղտնի դատաղիր ընկերութեան մը որ իր ճիւղերը ունի Եւրոպայի եւ Թերեւս··· ամբողջ աշխարհի երկիրներու մէջ։ Ֆրանսական հատուածին պետերն են որ հիմա ձերբակալուած են։ Ասոնք պարզ չարագործներ չեն, տղէտ կամ անխելք մարդիկ չեն, այլ, գոնէ, մեծ մասով, վիպական անձնաւորութիւններ, կարողութեան տէր մարդիկ, մտաւորական եւ զարգացած։ Անոնց մէջ կան շատ մը կիներ, օտարականներ, որոնք իրենց ընկերային դիրքով եւ վարած պաշտօններով անկասկածելի էին։ Կան նաեւ երկու Ֆրանսացիներ, թերեւս ըսածին նայելով — ուսուցիչ մը կենդանի լեզուներու, որ պաշտօն ունէր նաեւ ծովային նախարարութեան ծածկագրական դիւանին մէջ, նաեւ վարժուհի մը։ Քննութիւնները բացարձակապէս դաղտնի կը պահուին։ Ութը ամիսէ ի վեր հարիւրի չափ ոստիկանական քննիչներ Ֆրանսայի մէջ եւ ասկէց դուրս գործի վրայ էին այս տիկանական քննիչներ Ֆրանսայի մէջ եւ ասկէց դուրս գործի վրայ էին այս թնճուկը քակելու համար, եւ յաջողեր են։ Կ'ըսուի թէ ամէն բան երեւան եկած է եւ ապացոյցները անհերքելի են։ Լրտեսները իրենց քաղած տեղեկութիւնները կը հաղորդէին միջազգային գրասենեակի մը, որուն կեդրոնը փոփոխական էր դիտմամբ, թէեւ գործունէութեան վաստարանն էր ապահովաբար Մոսկուա։ Լրտեսական տեղեկութիւնները այդ կեդրոնէն կը հաղորդուէին յետոյ Խ. Միութեան եւ անշուշտ նաեւ Գերմանիոյ, ինչպէս կ'ըսեն երէկուան թերթերը։

Խմբակին գլխաւոր դերակատարը, պետը եւ վարիչը Պէնժամէն Պէրթովիչ

ԱԶԳ. ՎԻՃԱԿԱԽԱՂԻ ԽԱՂԵՐԸ

ՍԱՓՐԻԶԷՆ ԵՒ ԱԾԽԱՎԱՃԱՌԷՆ ՑԵՏՈՑ ԶԱՂԱՑՊԱՆԸ

Ազգ· վիճակախաղութեան հինգ միլիոնի մեծ պարգեւը շահած է ջաղացպան մը, ժան Ռօշքայեատ, որ կը բնակի գաւառական խաղամ մը։ Ջաղացպանը (45 տարեկան) բոլորովին անտարբեր կ'երեւայ եւ կը յայտարարէ թէ ոչ գործը պիտի փոխէ, ոչ ալ կենցաղը։ Մայրն ալ կը յորդորէ որ չձգէ ջաղացքը։

Ինչպէս յայտնի է, Ա· վիճակախաղութեան մեծ պարգեւը շահեցաւ սափրիչ մը, իսկ երկրորդ հինգ միլիոնը՝ ածխավաճառ մը։

Վճարման առաջին օրը, չորեքշաբթի, եւմտական նախարարութիւնը անմիջապէս վճարեց 14 միլիոն ֆր·ի գումար մը։ Այս առթիւ բոնուեցաւ լեհ կեղծարար մը, Սէմիաթիցքի, որ տոմսակի մը թիւը փոխած էր, 200 ֆրանկ գանձելու համար···

Մեզի կը հաղորդեն թէ բախտաւոր Հայերուն մէջ կը գտնուի Պ· Ուշագլեան (կօշկակար), որ 100,000ի պարգեւ մը շահած է երկու ընկերներով։

15 նոր միլիոնատէրերէն շատերը այս անգամ մասնաւոր ճիգ մը կը ցուցնեին ծածկելու իրենց ինքնութիւնը···

ՅՈՒՆՈՒԱՐ 9Ը ԿԸ ՄՕՏԵՆԱՑ

ՓՈՒՔԱՑԷՔ ՕԳՏՈՒԻԼ «ՅԱՌԱՋ»Ի ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԽԱՂԷՆ

« ՅԱՌԱՋ » գնած է ԶՈՐՍ տոմսեր, Ֆրանսայի Ազգ· վիճակախաղէն։ Այս վիճակահանութենէն օգտուելու իրաւունք ունին բոլոր անոնք որ,

1933 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԶՈՐՐՈՐԴ ՇԵՐՏԻ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

1·— Նոր բաժանորդ կը գրուին ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ։

2·— Կը նորոգեն իրենց բաժնեգիրը, ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ։

ԱՀԱ ՄԵՐ ԴՆԱՆ ԶՈՐՍ ՏՈՄՍԵՐՈՒՆ ՇԱՐՔ՝ՆԵՐՆ ՈՒ ԹԻՒԵՐԸ.-

ՉՈՐՐՈՐԴ ՇԵՐՏԷՆ (4e tranche)

շարք	S	Թիւ 99,412
շարք	T	Թիւ 78,009
շարք	S	Թիւ 99,413
շարք	D	Թիւ 52,152

"ՀԱՅ-ԹԱԹԱՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՐՈՒՄՆԵՐԸ,,

Կովկասահայ կեանքի մէջ ոչ մէկ դէպք այնքան խոր հետքեր չի ձգած, որքան հայ – թաթարական ընդհարումները: Պէտք է ասել, որ 20րդ դարու առաջին երկու տասնամեակները կովկասահայ ժողովրդի համար հարուստ եղան պատմական դէպքերով: Եկեղեցական կալուածներու գրաւում, ռուսական առաջին յեղափոխութիւն, ազգամիջեան կռիւներ, Ստոլիպինեան յետադէմ ու Լիժինեան հալածանք, աշխարհաւեր պատերազմ ու կամաւորական շարժումներ, ռուսական մեծ յեղափոխութիւն ու բոլշեւիկեան յեղաշրջում, Հայաստանի Հանրապետութեան ծագում ու ապա խորհրդայնացում...

Այդ դէպքերից իւրաքանչիւրն ընդունակ է յեղաշրջելու ժողովրդի մը կեանքը: Եւ պատմական այդ դէպքերի ընթացքին հայ ժողովուրդն յաջնաբերեց իր բարոյական դիմագիծն ու մարտական ոգին: Իսկ ամէնէն ցայտուն կերպով մեր ժողովրդի այդ յատկութիւնները երեւան եկան հայ – թաթարական ընդհարումների ժամանակ: Զուր չէ, որ 1914—21 թ.թ. ճակատագրական դէպքերն անգամ չեն ջնջել ժողովրդի յիշողութիւնից մօտ երեսուն տարի առաջ տեղի ունեցած հայ – թաթարական կռիւները եւ մինչ օրս ալ ցաւով ու հպարտութեամբ են պատմում այդ ժամանակաշրջանի բազմաթիւ ու բազմապիսի դրուագներ:

Եւ իրօք, 1905ի դէպքերը կովկասահայ ժողովրդի համար յեղափոխական պայքարի, քաղաքացիական գիտակցութեան եւ մարտական ընդունակութիւնների մէկ քննութիւն էր: Պայքար ընդդէմ ցարական բռնակալութեան, քաղաքացիական իրաւունքների պաշտպանութեան եւ պատերազմ յետաշրջական ու զազանաբարոյ տարրերի դէմ: Զախջանցութիւն չի լինի, եթէ ասենք, որ այդ թուականներին վերջնապէս ձեւակերպուեց Կովկասահայութեան քաղաքական ու այլ պահանջների ծրագիրը: Այդ դէպքերի ճնշման տակ փոփոխութեան ենթարկուեց մեր կուսակցական ծրագիրը եւ այդտեղից են բղխում Հայաստանի Հանրապետութեան ակունքը:

Հայ – թաթարական ընդհարումների պատմական կարեւորութեան տեսակէտով, առանձնապէս ողջունելի պէտք է համարել ընկ. Գիւլխանդանեանի «Հայ – թաթարական ընդհարումները», որ լոյս տեսաւ վերջերս: Այս գիրքը պէտք է կարդան բոլորը, թէ՛ մեր ընկերները եւ թէ մեր հակառակորդները: Ընկ. Գիւլխանդանեանի գիրքը սովորական յուշեր չեն, այլ լուրջ ուսումնասիրութիւն մը, որ իր պատուաւոր տեղը պիտի գրաւէ մեր պատմական գրականութեան մէջ եւ կոչուած ունի. հարստացնելու հայ յեղափոխական գրականութիւնը:

Հայ ազատագրական չարժումների մասին շատ է գրուած. յաճախ նկարագրուած են յեղափոխական այս կամ այն գրուագները: Սակայն, քիչ բացառութեամբ, բոլորն էլ կրում են յուշերի բնոյթ եւ կամ թէ գրողի անձի չուրջ զարձող դէպքերի ու դէմքերի արձանագրութիւններ են: Այդ բոլորը մի այն հում նիւթեր են ապագայ պատմագրի համար: Իսկ ընկ. Գիւլխանդանեանի գիրքը ծառայելու է որպէս աղբիւր բոլոր նրանց համար որ կը հետաքրքրուին 20րդ դարու սկզբնական շրջանի կովկասահայ կեանքով եւ միապետական Ռուսաստանի դէմ հայերն ունեցած քաղաքականութեամբ:

«Հայ – թաթարական ընդհարումները» բարեխղճօրէն ուսումնասիրուած, բազմակողմանի լուսաբանուած ու դէպքերն ու դէմքերը ճշգրիտ ու հարազատօրէն ներկայացուած մէկ գիրք է: Չնայած որ նկարագրած դէպքերի գլխաւոր դերակատարներից մէկն ինքն է, բայց ի պատիւ հեղինակի, իր անձը համարեա թէ գրքի մէջ չի երեւում կամ թէ յիշատակւում է միայն այն ժամանակ, երբ այլ եւս դրանից խուսափելն անկարելի է:

Ի հարկէ, այս պարագան պէտք է վերագրել ոչ միայն հեղինակի համեստութեանը, այլ եւ առաջադրած նպատակին: Այդ նպատակը շատ յստակ է ու որոշ,— գրի առնել անաչառ ու ճշգրիտ պատմութիւնը: Իսկ գրան հասնելու համար բաւական չէն հեղինակի յիշողութիւնն ու տպաւորութիւնները: Եւ ընկ. Գիւլխանդանեանը դիմում է փաստերի՝ բազմաթիւ վկայութիւններ յիշատակելով, թուուցիկներ ու պաշտօնական զեկոյցներ արտատպելով ու զանազան թերթերէ մէջբերումներ անելով: Գրքի երկրորդ մասն ամբողջովին յատկացուած է այդ բաժնին, որ եւ կրկնակի հետաքրքրական է դարձնում այս աշխատութիւնը: Ուրիշ խօսքով, գիրքն իր ամբողջ կառուցուածքով լիակատար վստահութիւն է ներշնչում:

Կարդալով «Հայ – թաթարական ընդհարումները», առաջին մտածումս այն եղաւ, թէ որքան հարուստ է Հ. Յ. Դաշնակցութեան պատմութիւնը: Եթէ չորս օր տեւող դէպքերի մասին կարելի է 220 էջնոց գիրք գրել — այն ալ ոչ լրիւ, որովհետեւ տարագրութեան պայմաններում հեղինակն իր ձեռքի տակ չի ունեցած բոլոր անհրաժեշտ նիւթերը —, ապա քանի՛, ու քանի՛ հատորներ են պէտք Դաշնակցութեան ամբողջ գործունէութիւնը երեւան հանելու համար:

Երկրորդ, մի ներքին ուրախութիւն զգացի: Նախ այն պատճառով, որ մեր յեղափոխական պայքարի այդ նշանակալից շրջանին իր բոլոր մանրամասնութիւններով մեր երիտասարդ սերունդը ծանօթանալու հնարաւորութիւն ունի: Եւ որ գլխաւորն է, ընկ. Գիւլխանդանեանի գիրքը գալիս է ժխտելու այն մեղադրանքը, զոր մէկ քառորդ դար է ինչ Դաշնակցութեան ազգակողմեան ու ձախակողմեան հակառակորդները ճգնում են փաթթել անոր վրան: Այս տեսակէտից «Հայ – թաթարական ընդհարումները» գիրքն անգնահատելի ծառայութիւն է մատուցանում պատմութեան արդարադատութեանը:

Դաշնակցութեան դէմ ուղղուած գլխաւոր մեղադրանքը եղել է այն, որ իբրեւ թէ նա կովկասեան ժողովուրդների մէջ հրահրելով ազգային կրքերն ու ատելութիւնը, անդադար սոեղծել է ազգամիջեան կռիւներ: Անկասկած, հայ բուրժուական դասակարգի շահերից ելնելով... Թէ հայ բուրժուազիան ինչ էր ներկայացնում իրենից եւ թէ ինչ դեր ունէր ընդհարումների ժամանակ, չատ դեղեցիկ կերպով պարզուած է այս գրքի մէջ: Ինչ վերաբերում է ազգամիջեան կռիւների պատասխանատուութեան խնդրին, սա արդէն յատուկ ուշադրութեան արժանի մէկ կէտ է:

Թէ նախապատերազմեան մարքսականներն ու ցարականները եւ թէ յետպատերազմեան համայնավարներն ու ռամկավարները նոյն յանկերգն են կրկնում, ընդհարումների ամբողջ պատասխանատուութիւնը նետելով Հ. Յ. Դաշնակցութեան վրայ: Այդ կարծիքն առանձնապէս սիրապետող է ներկայիս խորհրդային հայ շրջանակներում: Եւ տարօրինակ կերպով ներդաշնակութիւն է տիրում Ամիլախվարիի եւ Ծերակուտական կուզմինսկու եւ հայ համայնավար վարիչների կարծիքների միջեւ: Կարդալով ընկ. Գիւլխանդանեանի գիրքը, նոյն հետեւողականութեամբ պէտք էր եղրակացնել, Ռուսիոյ մէջ տեղի ունեցած հրէական բոլոր ջարդերի պատասխանատուները պէտք է համարել ռուս յեղափոխական կազմակերպութիւնները:

Պատմութեան առջեւ այդ ոճիրը չենք զործում, որովհետեւ ռուսական առաջին յեղափոխութեան շրջանին տեղի ունեցած ջարդերի ու ազգամիջեան կռիւների պատճառներն ու պատասխանատուները վաղուց արդէն յայտնի են: Զափի զգացումը կորցրած մարդիկ միայն կարող են յեղափոխական որ եւ է կազմակերպութեան վերագրել մի յանցանք որ բուխում էր միապետական վարչաձեւի էութիւնից ու ներքին քաղաքականութիւնից: Ռուսական առաջին յեղափոխութեան դէմ պայքարելու ձեւերից մէկն էր շարք մը ընդհարումների քաղաքականութիւնը զոր այնքան վարպետօրէն կը վարէր ցարական կառավարութիւնը:

Ընկ. Գիւլխանդանեանը բազմաթիւ փաստերով ծանրաբեռնել է իր գիրքը, լուսաբանելու եւ հաստատելու համար կառավարութեան ստոր դերը տեղի ունեցած դէպքերի մէջ: Իսկ թէ Դաշնակցութիւնը չէր կարող պատճառ հանդիսանալ ազգամիջեան կռիւների, բաւական է միայն յիշատակել հեղինակի այն վկայութիւնները, թէ ինչպէս ոչ մէկ Դաշնակցական չէր ուզում հաւատալ, որ կռիւ է ծագել Հայերի եւ Թաթարների միջեւ, որ Դաշնակցութեան համար այնքան անպատեհ էին դէպքերը, որ ինքնապաշտպանութեան միջոցների մասին անգամ չէր խորհած և, վերջապէս, թէ փետրուարեան դէպքերից առաջ եւ թէ յետոյ ինչ ճիգեր է գործադրել խաղաղութիւնը վերահաստատելու համար, թէ ամէնէն շատ իրենք Դաշնակցականներն էին վրդովուած կատարուած իրողութիւնից, բաւական է հետեւել հեղինակի ցաս-կոտ ու տեղ – տեղ անզուսպ ոճին որ 25 տարիներ յետոյ ալ կատաղարութեան զայրոյթի արարքների մասին պաղարիւնը չի կարողանում պահել: Եւ դրանք ոչ թէ կրքի կամ վրէժի արտայայտութիւններ են, այլ վայրոյթի ու դատապարտութեան խօսքեր: Անկեղծութեան չեշտը գրոյմըւած է գրքի բոլոր էջերի վրայ:

Ես գլխամբ կանգ չառայ գրքի բովանդակութեան վրայ: Ընթերցողը ինք կը ծանօթանայ ու իրաւունք կը զտնայ չորս օրերի անցուդարձին եւ հայ մարտիկների քաջագործութիւններին: Բայց անկարելի է չյիշատակել մէկ հանգամանք: Ընկ. Գիւլխանդանեանը անյայտութիւնից լոյս աշխարհ է հանում Դաշնակցութեան տասնեակաւոր համեստ ու անձնուէր գինուորների, որոնց համար յանուն ժողովրդի պաշտպանութեան գոհուելը գերագոյն պատիւն էր համարում: Եւ եթէ չչարժէր ընկ. Գիւլխանդանեանի գիրքը, թերեւս երբեք էլ չճանաչէինք Համբարձումներին, Լեւոններին, Ղազարներին, Սերգէյներին ու Շամախեցի Իւանին, որոնց իւրաքանչիւրը հայդուկի բարձր կոչման է արժանի:

Այս էլ յիշատակենք, որ գիրքը գրուած է պարզ, խօսակցական ոճով եւ մատչելի է ամէն կարգի ընթերցողի համար:

Ուրախութեամբ պիտի արձանագրենք, որ առաջին հատորին յաջորդելու են նաեւ ուրիշ հատորներ: Ընթերցող հասարակութեանը եւ, մանաւանդ, մեր ընկերներին կը մնայ ամէն կերպ աջակցիլ հեղինակին, չուտ աւարտելու այնքան կարեւոր այս աշխատութիւնը:

ԱՇՈՏ – ԱՐԾՐՈՒՆԻ

Գիւլխանդանեանը անյայտութիւնից լոյս աշխարհ է հանում Դաշնակցութեան տասնեակաւոր համեստ ու անձնուէր գինուորների, որոնց համար յանուն ժողովրդի պաշտպանութեան գոհուելը գերագոյն պատիւն էր համարում: Եւ եթէ չչարժէր ընկ. Գիւլխանդանեանի գիրքը, թերեւս երբեք էլ չճանաչէինք Համբարձումներին, Լեւոններին, Ղազարներին, Սերգէյներին ու Շամախեցի Իւանին, որոնց իւրաքանչիւրը հայդուկի բարձր կոչման է արժանի:

ՄԵՐ ՔԱՂԱՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ 1933ԻՆ

(ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՑԻՆ)

ԼԻՈՆ, 17 դեկտ.— Անցեալ տարի 1932 – 33ին, ամբողջ մէկ տարուան գործերու եւ ծրագրուած առաջադրութեանց պատկերը կէս սիւնակի մէջ ամփոփած էի «Յառաջ»ի Գ. էջին վրայ: Այս տարի կ'ուզեմ քիչ մը աւելի երկար գրել:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

Լիոնը, ըլլալով Ֆրանսայի ճարտարարուեստի ամենամեծ կեդրոնը, բնականաբար ծանրագոյն պիտի ազդուէր տագնապէն: Ճիշդ է, գործարաններ կան որ դեռ գործաւոր կը ճամբեն, ուրիշներ գործաւոր կ'առնեն, բայց, այդ գործարանները աւելի շատ արհեստանոցներ են, որ իրենց գործի եղանակը ունին: Երբ եղանակը անցնի, «գործարան»ին դռները ալ կը փակուին:

Օրինակ, չադանակի գործարանը հիմա գործաւոր կ'առնէ, մէկ երկու ամիսէն ճամբելու համար: Թունաւոր թուղթեր պատրաստող գործարանը (ճանճ, մլուկ եւն. սպաննելու համար) մարտին դռները կը բանայ, օգոստոսին կը գոցէ: Այնպէս որ չենք կրնար ըսել թէ գործազրկութիւնը մեղմացաւ, կամ սաստկացաւ: (Փաստագիի մէջ յիշենք թէ վերոյիշեալ գործերուն համար օտարներ չեն առներ):

Լիոնի (Ռոնի նահանգ) շրջանին մէջ, տագնապը աւելի սուր համամասութեան հասած է գործաւորէն աւելի առեւտրական շրջանակին համար: Շատ մը տուներ, բազմաթիւ մեծ վաճառականներ, որ քանի մը տարիներ առաջ փայլուն գործեր ունէին, հաշուեյարդարով կը փակին իրենց դուռները:

Տագնապը ազդած է նաեւ հայ առեւտրական շրջանակին վրայ: (Նպարավաճառներ, մսավաճառներ եւ արհեստաւորներ եւն.): Գործէն ելլողը իր խնայած քանի մը հազարը դեռ չսպառած գործի մը ձեռնարկած է: Ոմանք յաջողութեամբ պսակուեցան, ուրիշները ձախողեցան: Տագնապը, գործազրկութիւնը, իրենց բազմաթիւ չարիքներու կարգին ունեցան բարիքներ ալ: Այսպէս մեր գործազուրկ եւ բիւտաարդներէն չատեր արհեստաւոր են դարձեր ու դիւրութեամբ օրապահիկ մը կը ճարեն:

Գործազուրկ հայրենակիցներու ուրիշ մաս մը թօթվեցին քաղաքին փոշին, եւ վերադարձան իրենց նախկին գիւղերը ուր պայմանագրութեամբ եկած էին:

Այսպէս ըլլալով հանդերձ, դեռ կան բազմաթիւ գործազուրկ հայրենակիցներ, որոնք, ինչ ինչ պատճառներով կապուած են քաղաքին, եւ պետութեան կողմէ տրուած չնչին դումարով մը քարշ կուտան իրենց գոյութիւնը:

ԱԶԳԱՑԻՆ ԵՒ ԿՐԹԱԿԱՆ

Նախ ակնարկ մը նախորդ տարուան կեանքին վրայ, որ սերտ կապ ունի այս տարուանին հետ:

Անաչառութիւնը կը պահանջէ ըսել թէ իրական ազգային մարմին կամ կեանք ոչ մէկ տեղ գոյութիւն ունեցած է Լիոնի մէջ: Այո, եղաւ ժամանակ մը, երբ խարուսիկ պատրանքներով ալ տարուեցանք, սրացաւ հայրենակիցներ տարկանալու աստիճան զիջումներ ըրին, լեզու դտնելու համար ի խնդիր ազգին չհաւատալու: Հայրենակցականներ, կուսակցութիւններ, վերաչինացներ եւ կրթասիրացներ միացան — հրա՛չք — «Ազգ. Միութիւն» կազմեցին, բայց ... մեղրալուսինը չատ կարճատեւ եղաւ: Կարգ մը խառնակիչներ, իրենց գայլի մարմինին վրայ ոչխարի մորթ անցուցած անմեղ տուներէ ներս մտան՝ եւ ոչրմ ցանեցին: Ցանքը իր ժամանակին պտուղը տուաւ դժբախտաբար, ու... քաոս: Դասադիրները խառնեցին ու խառնեցին, եւ ազգային կոչուած կեանքը թանապուրի վերածեցին: Ի՞նչ փոյթ որ վերջ ի վերջոյ այդ թանապուրը իրենց գլխուն թափեցաւ:

Մինչեւ անցեալ տարի մարտ – ապրիլ կրթական հարցը անտես առնուած էր: Ճիշդ է երբեմն եղան ձեռնարկներ, բայց, ոչ մէկը տեւական կեանք ունեցաւ: Իբրեւ գպրոց դոյութիւն ունէր միայն Արարկիրի Հայր. Միութեան մանկապարտէզը:

Անցեալ տարի, մարտի վերջին, «Հայ Արի»ները, իրենց սեփական սրբարանին մէջ, բացին գպրոց մը: Ձեռնարկը մեծ յաջողութիւն դտաւ: Շատ չանցած աշակերտներու թիւը բարձրացաւ 125էն 150ի, գործի լծուեցան չորս ուսուցիչները եւ վարժուհի մը ու գպրոցը կանոնաւոր ընթացքը շարունակեց մինչեւ ամավերջի հանդիսը, ուր երկու ողորմելիներ դրօշի խնդիր հանեցին եւ մանկական հանդէսը խափանեցին:

Դրօշի խնդիրը նոր դրամագլուխ հայթայթեց չարախօսներուն եւ խառնակիչներուն: Ազգային Միութիւնը սկսաւ նոր տագնապներ ապրիլ: Գաւառականը իբրեւ գերադոյն մարմին, առաջին առթիւ վտարեց ծանօթ խառնակիչ մը, Ղարիպ Շահպազը, յետոյ, Ազգ. Միութեան ինկած վարկը բարձրացնելու համար ճամբու դրաւ նաեւ անոր առենապետը, մի ոմն Թիւֆէնկճեան: Ու հիմա Ազգ. Միութեան ղեկը յանձնուած է վստահելի ձեռքերու:

Գաւառականին երկրորդ գործը եղաւ, վերամշակել իր անցեալ տարուան կրթական ծրագիրը, եւ ղեկավարել դործի ձեռնարկել: Այս առթիւ անհրաժեշտ համարուեցաւ բարեզործական նիւթական օժանդակութիւնը: Անցեալ տարիները, բարեզործականը տարեկան վեց հազար ֆրանքի նպաստ մը յատկացուցած էր կրթական գործին, բայց, տեղական մասնաճիւղը ինքն իր մէջ հալեցուցած էր: Գաւառականի առենապետ, պ. Ազէք. Կիւլպէնկեանի պատրաստած կրթական ծրագիրը կը պահանջէր ճիշդ յիշեալ դումարին կէսը, 3000 ֆր.: Տարեկան հինգ դպրոցի համար (մինչ իրենց տեղւոյն մասնաճիւղը 6000 ֆրանքը կլլեց մէկ դպրոցի — (անդոյ) անունով: Ազէք. Կիւլպէնկեան ծրագիրն է:—

1.— Կեդրոնի դպրոց — Քուա Լաֆայէթ, արիներու հետ միասնաբար:

2.— Պրօն (արուարձան) պ. Հապէչեանի բնակարանը, ուր ձրի սրահ կը տրամադրուի:

3.— Մօնիշա — Բիւ Ժան մ'Արք իր իսկ բնակարանին մէջ, առանց վարձքի:

4.— Պերթօլէի շրջան — եկեղեցին մօտ. Բալուզիներու կայանը:

5.— Տեսիլի շրջան եւն.: Իւրաքանչիւրը մէկ մէկ դասատուով եւ վճարովի: Այս հինգ դպրոցներու համար տարեկան պահանջն է 3000 ֆրանքի չնչին դումար մը:

Բարեզործականի տեղական մասնաճիւղը հոկտ. 17 թուակիր նամակով մը Գաւառականէն կը խնդրէ, որպէսզի ըստ նախապէս եղած համաձայնութեան (դպրոցական ծրագրին չուրջ) տայ դպրոցներուն թիւը, ուսուցիչներու անունները, վարձուած վայրերը եւն., որպէսզի իր նիւթական օժանդակութիւնը ընէ: Միւս կողմէն պայման կը դնէ, այս խնդիրները կարգադրել մինչեւ հոկտ. ամսու վերջը: Պ. Կիւլպէնկեան 28 հոկտ. թուակիր գրութեամբ մը կը ներկայացնէ իր ծրագիրը: Բայց այս անգամ ժխտական պատասխան մը: Ի՞նչ է դարձեր: Գաւառականէն վնտուած անգամը պարտք է մեզի, իբր փոխ(ի)ր, համակամար «Ապագայ»ի եւ «Հայ միտք»ի մէջ յայտարարել «Գաւառականի լուծուած» ըլլալը: Եւ Բարեզործականի մասնաճիւղը պատրուակ բռնելով այս անպատասխանատու յայտարարութիւնը, սեպտ. 31 թուակիր նամակով մը չարք մը «նկատելով»ներ կը չարէ եւ կը յայտարարէ թէ կ'ուզեն «անկախ» գործել, համաձայն կեդրոնի հրահանգին:

Բարի ճանապարհ...

Գաւառականը համախորհուրդ Ազգ. Միութեան հետ կ'որոշէ, իրենց իսկ միջոցներով գլուխ հանել այս ձեռնարկը ու գործի կը սկսի: Այս գործին նիւթապէս թէ բարոյապէս կ'ոժանդակէ «Հայ Մայրերու» Միութիւնը, տրամադրելով որոշ դումար մը (ամսական) ու գործը խանդավառութեամբ առաջ կը տարուի: Այժմ արդէն գոյութիւն ունին յիշեալ դպրոցները: Զմոռնամ յիշել թէ, եկեղեցւոյ մօտիկ դպրոցին վրայ Բարեզործականի մասնաճիւղը գրած է,— «Ես աւելի կը վճարեմ, գիրքը, թուղթը ձրի կուտամ»...

Գաւառականի առենապետը որպէսզի գործը, աւելի, ամուր հիմերու վրայ դնէ, Բարեզործականի տեղական մասնաճիւղին հետ փոխանակած նամակներ ալ: Այսպէս մեր գործազուրկ եւ բիւտաարդներէն չատեր արհեստաւոր են դարձեր ու դիւրութեամբ օրապահիկ մը կը ճարեն:

Գործազուրկ հայրենակիցներու ուրիշ մաս մը թօթվեցին քաղաքին փոշին, եւ վերադարձան իրենց նախկին գիւղերը ուր պայմանագրութեամբ եկած էին:

Այսպէս ըլլալով հանդերձ, դեռ կան բազմաթիւ գործազուրկ հայրենակիցներ, որոնք, ինչ ինչ պատճառներով կապուած են քաղաքին, եւ պետութեան կողմէ տրուած չնչին դումարով մը քարշ կուտան իրենց գոյութիւնը:

ԱԶԳԱՑԻՆ ԵՒ ԿՐԹԱԿԱՆ

Նախ ակնարկ մը նախորդ տարուան կեանքին վրայ, որ սերտ կապ ունի այս տարուանին հետ:

Անաչառութիւնը կը պահանջէ ըսել թէ իրական ազգային մարմին կամ կեանք ոչ մէկ տեղ գոյութիւն ունեցած է Լիոնի մէջ: Այո, եղաւ ժամանակ մը, երբ խարուսիկ պատրանքներով ալ տարուեցանք, սրացաւ հայրենակիցներ տարկանալու աստիճան զիջումներ ըրին, լեզու դտնելու համար ի խնդիր ազգին չհաւատալու: Հայրենակցականներ, կուսակցութիւններ, վերաչինացներ եւ կրթասիրացներ միացան — հրա՛չք — «Ազգ. Միութիւն» կազմեցին, բայց ... մեղրալուսինը շատ կարճատեւ եղաւ: Կարգ մը խառնակիչներ, իրենց գայլի մարմինին վրայ ոչխարի մորթ անցուցած անմեղ տուներէ ներս մտան՝ եւ ոչրմ ցանեցին: Ցանքը իր ժամանակին պտուղը տուաւ դժբախտաբար, ու... քաոս: Դասադիրները խառնեցին ու խառնեցին, եւ ազգային կոչուած կեանքը թանապուրի վերածեցին: Ի՞նչ փոյթ որ վերջ ի վերջոյ այդ թանապուրը իրենց գլխուն թափեցաւ:

Մինչեւ անցեալ տարի մարտ – ապրիլ կրթական հարցը անտես առնուած էր: Ճիշդ է երբեմն եղան ձեռնարկներ, բայց, ոչ մէկը տեւական կեանք ունեցաւ: Իբրեւ գպրոց գոյութիւն ունէր միայն Արարկիրի Հայր. Միութեան մանկապարտէզը:

Անցեալ տարի, մարտի վերջին, «Հայ Արի»ները, իրենց սեփական սրբարանին մէջ, բացին գպրոց մը: Ձեռնարկը մեծ յաջողութիւն դտաւ: Շատ չանցած աշակերտներու թիւը բարձրացաւ 125էն 150ի, գործի լծուեցան չորս ուսուցիչները եւ վարժուհի մը ու գպրոցը կանոնաւոր ընթացքը շարունակեց մինչեւ ամավերջի հանդիսը, ուր երկու ողորմելիներ դրօշի խնդիր հանեցին եւ մանկական հանդէսը խափանեցին:

Դրօշի խնդիրը նոր դրամագլուխ հայթայթեց չարախօսներուն եւ խառնակիչներուն: Ազգային Միութիւնը սկսաւ նոր տագնապներ ապրիլ: Գաւառականը իբրեւ գերագոյն մարմին, առաջին առթիւ վտարեց ծանօթ խառնակիչ մը, Ղարիպ Շահպազը, յետոյ, Ազգ. Միութեան ինկած վարկը բարձրացնելու համար ճամբու դրաւ նաեւ անոր առենապետը, մի ոմն Թիւֆէնկճեան: Ու հիմա Ազգ. Միութեան ղեկը յանձնուած է վստահելի ձեռքերու:

Գաւառականին երկրորդ գործը եղաւ, վերամշակել իր անցեալ տարուան կրթական ծրագիրը, եւ ղեկավարել դործի ձեռնարկել: Այս առթիւ անհրաժեշտ համարուեցաւ բարեզործական նիւթական օժանդակութիւնը: Անցեալ տարիները, բարեզործականը տարեկան վեց հազար ֆրանքի նպաստ մը յատկացուցած էր կրթական գործին, բայց, տեղական մասնաճիւղը ինքն իր մէջ հալեցուցած էր: Գաւառականի առենապետ, պ. Ազէք. Կիւլպէնկեանի պատրաստած կրթական ծրագիրը կը պահանջէր ճիշդ յիշեալ դումարին կէսը, 3000 ֆր.: Տարեկան հինգ դպրոցի համար (մինչ իրենց տեղւոյն մասնաճիւղը 6000 ֆրանքը կլլեց մէկ դպրոցի — (անդոյ) անունով: Ազէք. Կիւլպէնկեան ծրագիրն է:—

1.— Կեդրոնի դպրոց — Քուա Լաֆայէթ, արիներու հետ միասնաբար:

2.— Պրօն (արուարձան) պ. Հապէչեանի բնակարանը, ուր ձրի սրահ կը տրամադրուի:

3.— Մօնիշա — Բիւ Ժան մ'Արք իր իսկ բնակարանին մէջ, առանց վարձքի:

4.— Պերթօլէի շրջան — եկեղեցին մօտ. Բալուզիներու կայանը:

5.— Տեսիլի շրջան եւն.: Իւրաքանչիւրը մէկ մէկ դասատուով եւ վճարովի: Այս հինգ դպրոցներու համար տարեկան պահանջն է 3000 ֆրանքի չնչին դումար մը:

Բարեզործականի տեղական մասնաճիւղը հոկտ. 17 թուակիր նամակով մը Գաւառականէն կը խնդրէ, որպէսզի ըստ նախապէս եղած համաձայնութեան (դպրոցական ծրագրին չուրջ) տայ դպրոցներուն թիւը, ուսուցիչներու անունները, վարձուած վայրերը եւն., որպէսզի իր նիւթական օժանդակութիւնը ընէ: Միւս կողմէն պայման կը դնէ, այս խնդիրները կարգադրել մինչեւ հոկտ. ամսու վերջը: Պ. Կիւլպէնկեան 28 հոկտ. թուակիր գրութեամբ մը կը ներկայացնէ իր ծրագիրը: Բայց այս անգամ ժխտական պատասխան մը: Ի՞նչ է դարձեր: Գաւառականէն վնտուած անգամը պարտք է մեզի, իբր փոխ(ի)ր, համակամար «Ապագայ»ի եւ «Հայ միտք»ի մէջ յայտարարել «Գաւառականի լուծուած» ըլլալը: Եւ Բարեզործականի մասնաճիւղը պատրուակ բռնելով այս անպատասխանատու յայտարարութիւնը, սեպտ. 31 թուակիր նամակով մը չարք մը «նկատելով»ներ կը չարէ եւ կը յայտարարէ թէ կ'ուզեն «անկախ» գործել, համաձայն կեդրոնի հրահանգին:

Բարի ճանապարհ...

Գաւառականը համախորհուրդ Ազգ. Միութեան հետ կ'որոշէ, իրենց իսկ միջոցներով գլուխ հանել այս ձեռնարկը ու գործի կը սկսի: Այս գործին նիւթապէս թէ բարոյապէս կ'ոժանդակէ «Հայ Մայրերու» Միութիւնը, տրամադրելով որոշ դումար մը (ամսական) ու գործը խանդավառութեամբ առաջ կը տարուի: Այժմ արդէն գոյութիւն ունին յիշեալ դպրոցները: Զմոռնամ յիշել թէ, եկեղեցւոյ մօտիկ դպրոցին վրայ Բարեզործականի մասնաճիւղը գրած է,— «Ես աւելի կը վճարեմ, գիրքը, թուղթը ձրի կուտամ»...

Գաւառականի առենապետը որպէսզի գործը, աւելի, ամուր հիմերու վրայ դնէ, Բարեզործականի տեղական մասնաճիւղին հետ փոխանակած նամակներ ալ:

ԻՆԶՊԷՍ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԵՑԱՒ 1915Ի ԴԱՒԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ (20)

"ԹԷՇԻԼԱԹԸ ՄԱԽՍՈՒՍԷ,,

(ԻԹԹԻՀԱՏՍԿԱՆԻ ՄԸ ՅՈՒՇԵՐԸ ԻՐԵՆՑ ԳԱՂՏՆԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ)

Ակռկ գաս կը խնդրուէր մաս մը դեղ ուղարկել:

Իսկ Ալաշկերտ (Թօփրաքքալէ) գտնուող տոքթ. Ֆուատ պէյէն ՀՀօթքէ՝ Հիլմի պէյին ղրկուած հեռագրով մը կ'ըսուէր թէ՝ 30 հոգիէ բաղկացած ձիաւորներու խումբ մը սեպտ. 7ի գիշերը Ախթալաբէն ներս պիտի մտնէ: Իսկ յաջորդ օրը կը հաղորդուէր — «երկկ գիշեր 30 հոգի 160 ոչխարներով վերադարձան»:

Նարմանի ճիւղը վարող Խալիլ պէյը Ռուսիոյ նեբսերը երթալով, այնտեղի Իսլամներուն հետ չփում ունեցող մեր մարդոցմէն ստացած է տեղեկագիր մը, որուն համաձայն Կովկասի իսլամ բնակչութիւնը մեր ամէն մէկ հրամանը գործադրելու պատրաստ է, բայց անոնք դանդաղած են մեր զէնքերէն, ու պահանջած են հազճեզ կեբսով ուղարկել 10,000 հրացաններ՝ Իսլամներուն բաժնելու եւ, ի հարկին, արտակարգ գործեր կատարելու համար:

Խալիլ պէյ կարսի ու Սարըղամիշի Իսլամներուն հետ եւս չփում ունենալով, այդ շրջանները բնակող եւ ռուսական բանակին մէջ սպայութիւն ընդնող կարդ մը անձերու հաւանութիւնը ստացած է՝ պատերազմի պարագային մեզի օգնելու: Իսլամ սպանները, ատոր փոխարէն, պայման դրած են որ իրենց ատիճաններուն համաձայն թուրք բանակին մէջ պաշտօնի կոչուին, եթէ այս վերջինը կովկասը գրաւէ:

Զէթէները, մինչ մէկ կողմէ այս ձեւով իրենց գործունէութիւնը կը չարունակէին, միւս կողմէ՝ Ռուսիոյ նեբսերը զրկուած անձերը, տեղեկութեան հետամուտ ըլլալով, կ'աշխատէին տեղեկութիւններ հասցնել Կարսին, ռուսական բանակի քանակին, չարժումներուն եւ ձեռնարկներուն մասին: Տոքթ. Պէհչաթտին Շաքիր պէյ այս տեղեկութիւնները կուտար Գ. զօրաբանակի տեղեկատուութեան ճիւղի անօրէն եւ սպայակոյտի հազարապետ Մխիթար պէյի: Անշուշտ, բանակը եւս իր մասնաւոր տեղեկատու կազմակերպութիւնը ունէր: Այսպէս միացնելով երկու կազմակերպութիւններու տեղեկատու բաժինների՝ Թշնամիին չարժումներու մասին գաղափար մը կազմել կարելի կ'ըլլար:

Բայց, այդ միջոցին, անշուշտ, Ռուսերը եւս պարապ նստած չէին: Որովհետեւ մենք դեռ պատերազմի մտած չէինք, կարնոյ ռուսական հիւպատոսը կը մնար իր տեղը: Հիւպատոսարանին պատկանող կարդ մը ռուս սպաներ կային, որոնք իրենք դիրենք ճանչցուցած էին իբրեւ կարնոյ հիւպատոսարանի քարտուղարներ: Այս սպանները, ամէն անգամ որ առիթ կը գտնէին, կարնոյ չուրջը կը դեգերէին, մեր զինուորական չարժումները եւ ամրացումները կը քննէին ու կը յաջողէին բաւական հիմնական ծանօթութիւններ ձեռք ձգել: Անոնց այս լրտեսութեան դէմ դժբախտաբար անկարելի էր որ եւ է բան ընել, այնքան աւեն որ անոնք ռուսական հիւպատոսարանի պատկանող անձեր կը նկատուէին:

Տոքթ. Պէհչաթտին Շաքիր պէյ, տեսնելով որ Ռուսիոյ լրտեսութեան դէմ ոչ քաղաքային պաշտօնեաները, ոչ ալ զինուորականները որ եւ է միջոց ձեռք առնելիք չունին, որուշած էր ինքն իր գլխուն ճար մը խորհիլ: Որովհետեւ, կասկած չկար թէ Հայերը շատ կ'օգնէին ռուսական հիւպատոսարանին. որով, հարկ էր օր առաջ արգելք ըլլալ աւտր:

Տոքթ. Պէհչ պէյին գտած հնարը ռուս սպաները վախցուցած էր: Այդ գործը յայղղնելու աւտկ անձը, որ կարնոյ երեւելիներէն ձաֆիէր պէյն էր, պաշտօն ստանձնած էր, հետապնդել զանոնք եւ առանց տեղի տալու որ եւ է դէպքի, յարմար վայրի մը մէջ վաճցնել:

Ռուսերը, ընդհանրապէս, կառք մը նստելով, պարտէզ պատրուակով, կարնոյ չուրջը կը դեգերէին եւ երեկոյեան դէմ երբ ամէն կողմ կ'ամայնար՝ կը մտդղէին զազաթնները ու կ'աշխատէին մեր կատարած գործերը ստուգել, նօթեր եւ ուրուագիծեր առնել:

Օր մը, դարձեալ, երբ այսպէս լրտեսելով զբաղած էին, ձաֆիէր պէյ զանոնք հետապնդելով, առանց նշմարելու՝ կը յաջողի մօտենալ անոնց: Ռուսերուն կառքը կը սպասէր երկու բլուրներուն մէջտեղէն անցնող ճամբուն վրայ: Հայ կառապանը քնացեր էր՝ պարոններուն վերադարձին սպասած պահուն:

Ձաֆիէր պէյ, օգտուելով այս առթիէն, բլուրներէն մէկուն վրայ կը մագլցի ու կը պահուրտի

ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻՆ ՀՈՍԱՆՔՆԵՐԸ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՂԵՐՈՒՄ

Հայկական հողերում ամեն տարի հարյուրներով ընտանիքներ են գաղթում Հյուսիսային Կովկասի, Ղազախստանի, Ուզբեկստանի, Ղրղզստանի, Սիբիրի և այլ վայրեր։ Գաղթում են ոչ միայն աղքատները, այլև հարուստները, որոնք ունեցածը ծախում են և գնում նոր հողեր։ Գաղթում են ոչ միայն գյուղացիները, այլև քաղաքացիները։ Գաղթում են ոչ միայն հայերը, այլև ուրիշ ազգերի ներկայացուցիչներ։ Գաղթում են ոչ միայն Հայաստանից, այլև Վրաստանից, Ադրբեջանից, Ղրիմից, Ուկրաինայից, Կուբանից, Թերեքից, Դաղստանից, Ղրղզստանից, Ղազախստանից, Ուզբեկստանից, Սիբիրից և այլ վայրերից։ Գաղթում են ոչ միայն ռուսահպատակները, այլև Թուրքիայի, Պարսկաստանի, Ռումինիայի, Բուլղարիայի, Հունաստանի, Ամերիկայի և այլ երկրների հայերը։

Ինչո՞ւ են գաղթում։ Ինչո՞ւ են թողնում հայրենի հողերը, ուր ապրել են հարյուրավոր տարիներ, ուր ծնվել են, ուր ամուսնացել են, ուր ունեցել են տուն, կալված, ուր ունեցել են ամեն տեսակ հարմարություններ, ուր ունեցել են ծանոթներ, բարեկամներ, ազգականներ, ուր ունեցել են հարազատ հող ու ջուր, ուր ունեցել են հայրենի երկինք, ուր ունեցել են հայրենի օդ ու ջրեր։ Ինչո՞ւ են թողնում հայրենի հողերը, ուր ծնվել են իրենց հայրերը, պապերը, նախնիները, ուր ծնվել են իրենք, ուր ծնվել են իրենց զավակները, ուր ծնվել են իրենց թոռները, ուր ծնվել են իրենց ծոռները։ Ինչո՞ւ են թողնում հայրենի հողերը, ուր ամեն մի թիզ հողի տակ ննջում են իրենց նախնիները, ուր ամեն մի թիզ հողի տակ ննջում են իրենց հայրերը, պապերը, ուր ամեն մի թիզ հողի տակ ննջում են իրենց ազգականները, ուր ամեն մի թիզ հողի տակ ննջում են իրենց հարազատները։ Ինչո՞ւ են թողնում հայրենի հողերը, ուր ամեն մի թիզ հողի տակ ննջում են իրենց սիրելիները։ Ինչո՞ւ են թողնում հայրենի հողերը, ուր ամեն մի թիզ հողի տակ ննջում են իրենց ամենասիրելիները։ Ինչո՞ւ են թողնում հայրենի հողերը, ուր ամեն մի թիզ հողի տակ ննջում են իրենց ամենամտերիմները։ Ինչո՞ւ են թողնում հայրենի հողերը, ուր ամեն մի թիզ հողի տակ ննջում են իրենց ամենաթանկագինները։ Ինչո՞ւ են թողնում հայրենի հողերը, ուր ամեն մի թիզ հողի տակ ննջում են իրենց ամենաանձնվիրները։ Ինչո՞ւ են թողնում հայրենի հողերը, ուր ամեն մի թիզ հողի տակ ննջում են իրենց ամենաանձնազոհ

Հ. Յ. Դ.

ՌՈՍՏՈՄ խումբի ժողովը այսօր Ուրբաթ երեկոյ ժամը 9ին սովորական հաւաքատեղին։

ՇԱՎԻԼԻ Արդուքեան խումբի ժողովը այս Կիրակի երեկոյ ժամը 9ին, սովորական հաւաքատեղին։

ԻՍԻ ԼԻ ՄՈՒԼԻՆՈՅԻ Վառամեան խումբի ժողովը այսօր Ուրբաթ երեկոյ ժամը 8ին Ակումբին մէջ։ Կարեւոր օրակարգ։

ՎԱԼԱՆՍԻ Քրիստափոր Ենթակոմիտէի հերթական դասախոսական ժողովը այս Կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 2ին, Բաֆէ տը լ'Էսթի վերնայարկը։ Նիւթ՝ ի՞նչ ու դաշնակցական եղած ենք։ Կը հրաւիրուին ընկերներն ու համակիրները։

ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ՁԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ ՎԵՐԱՊԱՀԵՑԷ

Ֆրանս. Կառմիր Խաչի Փարիզի մասնաճիւղի

ԲԱՐԵՆՊԱՏԱԿ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌՔԻՆ

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ **Տիկ. Մ. ԲԷԳԼԸՐԵԱՆԻ**

ՇԱԲԱԹ 23, ԿԻՐԱԿԻ 24, ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 25 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

ԿԷՍ ՕՐԷ ՎԵՐՋ ԺԱՄԸ 2ԷՆ 7

Salle Démocratie* ՄԷՋ, *38, Boulevard Raspail, Paris

Կը վաճառուին կանացի եւ տղամարդու առականեր, երախաներու հագուստներ, խաղալիքներ, ամէն տեսակի նուէրներու իրեր, նպարեղէններ, թարմ եւ չոր պտուղներ եւլլն. ընթացիկ գիներով։ Ճոխ պիւֆէ։

Հաղորդակ. միջոց.— Métro: Sèvres-Babylone. Autobus: AG. BG. S. U. Ubis. X. AE. CM. CB. BC.

ԵՐԵԿՈՑԹ_ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ_ՏՕՆԱԾԱՌ

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ «ԱՅԳ» ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑ ՓԱՐԻԶԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

ի նպաստ Նոր Սեբաստիոյ մէջ շինուելիք Արամեան «ԱՅԳ» վարժարանին

Այս Կիրակի երեկոյ ժամը 9էն մինչեւ առաւօտ

Hôtel de RUSSIEի *սրահին մէջ*, 2 et 4, rue des Batignolles et 34 Bld. Batignolles

Métro: Place Clichy

Գեղարուեստական ճոխ բաժին։ Կը մասնակցի ԿՈՄԻՏԱՍ երգչախումբը Պ. ԱՐԱՄ ՉԱՐԸԴ (վտարանդի) կ'երգէ «Ցմար Խայեամ»էն։ Անակնկալներ։

Եւրոպական սպարեր, ճազ, օրքէսթրը՝ TIPICA

Պուֆէ գիւրամատչելի գիներով։

Մուտք՝ այրերու 10 ֆրանք, կիներու 8 ֆրանք։

Տոմսերը կը ծախուին գերձակ Գարաեան 5, rue Mignon, Փարիզ (6)։

Հրանտ-Յակոբէ Դրատուն 51, Mr. le Prince Փարիզ (6)։

ՏԱՐԵԿԱՆ ՇՐԵՂ ԵՐԵԿՈՑԹ_ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՖՐ. Կ. ՀԱՉԻ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

Հովանաւորութեամբ արուեստագէտ Գ. ԵՊԻՍԿ. ՊԱԼԱՔԵԱՆԻ

Վաղը, Շաբաթ իրիկուն ժամը 9ին

Գօլիզէի շրջ. սրահներուն մէջ, **21 Bld. Dagommier**

Գեղարուեստական բաժինին կը մասնակցին դերասան Ուզունեան, Տիկ. Հայկանոյշ Նիֆօլիճի, ջութակահարներ Պ. Պ. Զէօրէքճեան եւ Փափազեան։

Կէս գիշերէն վերջ եւրոպական եւ հայկական պարեր, ճոխ պիւֆէ։

Բացման հանդէս եւ Soirée

կազմակերպուած *ՖՐ. Կ. ՀԱՉԻ ԼԻՈՆԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ*

30 Դեկտ. Շաբաթ երեկոյ 3րդ Թաղապետարանի սրահին մէջ

Կը խնդրուի բոլոր կազմակերպութիւններէն նկատի ունենալ այդ թուականը։

ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑ 365 ԹԵՐԹՈՎ

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ ԳՐԱՏԱՆ

51 Rue Mr. le Prince, Paris VI **Tél. Dan. 88 – 65**

Կաղճը զարգանկարուած յայտնի արուեստագէտ ԷՅԿԱՐ ՇԱՀԻՆԻ կողմէ

Կը պարունակէ կրօնական եւ ազգային բոլոր ծոները։ Ամսուան եւ օրուան անունները՝ հայերէն եւ ֆրանսերէն։ Իւրաքանչիւր թերթի վրայ պատմական ծանօթութիւններ եւ օգտակար գիտելիքներ։

Գինն 5 ֆրանք

20 ՖՐԱՆՔԻ ԳԻՐՔ ԳՆՈՂԻՆ ԻՐ ՆՈՒԷՐ ԿԸ ՏՐՈՒԻ

Լիոնի մէջ մեր Գրատան ներկայացուցիչն է՝

ՏՊԱՐԱՆ ԱՐԱՔՍ 70 Rue Paul-Bert. Lyon.

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ՆԱՀԱՏԱԿ ԳՐԱԳԷՏՆԵՐՈՒ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐ

Մատենաշարին 8րդ հատորը

ՕՀԱՆ ԿԱՐՕԼ

ԽՐՃԻԹՆԵՐԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

եւ

ԱՐՁԱԿ ԷՋԵՐ ԵՒ ՓԵՐԹՈՒԱԾՆԵՐ

ԳԻՆ՝ 20 ՖՐԱՆՔ

Դիմել կեդրոնական հասցէին.— M. BARSAMIAN

121, Rue Marcadet, Paris (18)

Մեր շարքին 9րդ հատորը նուիրուած է *ՆՐ. ՕՏԵԱՆ*ի։ Հատորը լոյս պիտի տեսնէ ամէնէն ուշը փետրուարի վերջերը, եւ պիտի պարունակէ, *Առաքելութիւն մը ի Ծապլվար, Բանչունի նամակները, Պատերազմ եւ խաղաղութիւն* եւ ուրիշ ընտրուած էջեր։

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ՅԱՐԱԼԷՋՆԵՐՈՒՆ ԴԱՒԱՃԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Գրեց՝ **ՇԱՀԱՆ ՇԱՀՆՈՒՐ**

ԷՋ 275 — ԳԻՆ 15 ՖՐԱՆՔ ԿԱՆԽԻԿ

Իսկ անոնք որ կ'ուզեն ունենալ հեղինակին նախորդ երկն ալ «ՆԱՀԱՆՋԸ ԱՌԱՆՑ ԵՐԳԻ» պիտի կրնան հին եւ նոր երկու հատորները միասին ստանալ միայն 20 ֆրանքով։

Դրել հեղինակին՝ 15, Rue Bréa. **Paris (6)**

ՔԱՐՏ-ՓՈՍՏԱԼՆԵՐ

կաղանդի եւ ծնունդի առիթիւ ծախու են զանազան տեսակի սիրուն քարտ-փոսթալներ հայերէն վերտառութեամբ։

Դիմել՝ Հ. ՍԱՐԵԱՆի քէօշկը 25, Bld. St. Michel. Փարիզ

(Պուլվար Սէն Միշէլի եւ Rue des Ecolesի կտրած անկիւնը)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼՍԱՐԱՆ ԼԻՈՆԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ՝

« ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ »ի

ԼԻՈՆԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ

Առ ի գիտութիւն Լիոնահայ երկսեռ հասարակութեան կը ծանուցանենք որ, 24 Դեկտ. 1933, Կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 2էն սկսեալ, 130, rue Boileauի սրահին մէջ (Եմիլ-Զոլայի դիմացը) ամէն Կիրակի շաբունակաբար տեղի պիտի ունենայ հայ երիտասարդութիւնը շահագրգռող զանազան նիւթերու շուրջ ասուլիս։

Դասախօսութենէն վերջ պիտի ըլլայ շաբաթական կարեւոր լուրերու տեղեկութիւններ։

Կը հրաւիրուին Լիոնահայ երկսեռ երիտասարդութիւնը, օգտուելու համար այս ինքնազարգացման միջոցէն, զարկ տալու միանգամայն հայ գրական-մշակութային գործին։

Վարչութիւն

ՀԱՅԱՍՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԻՆՉԵՒ 5000000 ՖՐ. ՇԱՀԵԼՈՒ ՄԻԱՅՆ ՏԱՍԸ ՓՐԱՆՔՈՎ

Մատնակցեցէք

1. ՀԱՅԿ. ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ

Պարգեւներ.— 25 ՀԱՏ ՖՐԱՆՍ· ԱԶԳ· ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՏՈՄՍԵՐ, ԲԱՏԻՈՑԻ ԳՈՐԾԻՔ ՄԸ ԵՒ 74 ՀԱՃԵԼԻ ԵՒ ՊԻՏԱՆԻ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ, 2000 ՏՈՄՍԱԿԻ ՎՐԱՑ։

2·— ՀԱՑԿԱԿԱՆ ԿԱՂԱՆԴԻ ՇՔԵՂ ՀԱՆԴԷՍԻՆ

Թատերական ներկայացում, երգ., նուագ., կաղանդի Ծառ

Վիճակահանութիւն եւ հանդէս տեղի կ'ունենան

31 Դեկտ. 1933, կիրակի ժամը 14.30ին

ՍԷՎՐԻ ՊԷՇԻԿԹԱՇԼԵԱՆ ԹԱՏԵՐԱՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

26, Rue Troyon. Sèvres.

ՏՈՄՍԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌՄԱՆ ԿԵԴՐՈՆ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՒՆ. 11, Square Alboni. Paris

Պ. Պ. ՃԷՕՀԷՐԵԱՆ. 53, Rue du Fbg. Montmartre. Paris

Հայ առեւտրականներ

"Tricotage MOZPIR"

21 rue des Petits Carreaux Paris (2) Métro: Sentier

Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի *արանց, կանանց եւ տղայոց* Թրիքոյի տեսակաւոր ճոխ մոդերք, Maille fine եւ Maille Retournée։

Առաջին իսկ այցելութեամբ գոհացում պիտի գտնէք, անմրցելի գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ։

ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱՐԱՆ

L. LÉCORCHÉ

Ex. Interne des Hôpitaux de Paris

Chef de Clinique à l'Ecole Dentaire Française

Assistant **Ա. Տ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ** *chir. dent. D.E.D.F.*

ԽՆԱՄՈՒԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԵՒ ՁԱՓԱԻՈՐ ԳԻՆ

Սոյն յայտարարութիւնը ներկայացնողին հարիւրին 10 զեղչ

կ'ընդունի 9'-12 եւ 2-7 Հեռախօս Inv. 27-95

28 Avenue d'Orléans

Métro Denfert Rocherau ou Mouton Duvernet

ՀԱՑ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԻ

ՄԵԾ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ-ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

Վաղը Շաբաթ գիշեր ժամը 9ին մինչեւ լոյս

ՍՕՍԻԷԹԷ ՍԱՎԱՆԹԻ ՄԷՋ, 8, rue Danton. Métro; Odéon

Կը ներկայացուի ՎԱՀՐԱՄ ՍԿԱՃԵԱՆի քրքջալիր կոմէտիները

1.— ՅԱԽԻՏԵՆԱԿԱՆ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ

2.— ԻԳՕՍԻՓԷՆՏԷ ՇՈԳԵՆԱԽՈՎ

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

ՆՈՒԱԳ, ԵՐԳ, ՔԼԱՍԻՔ ՊԱՐ

***ԼԻՊԼԻՊԻՃԻ ՀՕՐ-ՀՕՐ ԱՂՄ ԵՒ ՕՐԱՐ ԽԱՅԵԼԱՄ* ԳՄԲԷԹԵԱՆԻ ԿՈՂՄԷ**

Կը մասնակցին՝ Մաւոլէն Ֆիւռէ (*Օպէռեթի թատրոնէն*), Տիկին Լաթիֆեան, Օր. Փիլպիլեան, Օր. Մաքսուտալ (*Շաթլէլէի թատրոնէն*), Օր. Քամալազ· Պ. Պ. Վ. Սվաճեան, Լեւոն-Ջարուճ (*Ատլիէի թատրոնէն*), Քէչէճեան, Ա. Գմբէթեան եւ Արման Կոթիկեան։

ԿԷՍ ԳԻՇԵՐԻՆ ԿԸ ՍԿՍԻ ՊԱՐԵՐԸ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ «GARIOS» Orchestra Typica *ՁԱՅՆԻՆ*

ՃՈՒԱ ԵՒ ԱԺԱՆ ՊԻՒՖԷ *ԳՕԹԻՑԵՈՆ* *ԱՆԱԿՆԿԱԼՆԵՐ*

Տոմսերը կը ծախուին սովորական տեղերը։ **ՄՈՒՏՔ 7.50, 10 15, ԵՒ 25 ՖՐԱՆՔ**

Morcellement «Le Four» à Marseille

Նահանգապետարանի 29 Դեկտ. 1931 Թուակիր արտօնութեամբ

ԼԱ ՌՕԶԷՆ (La Rose) քիչ հեռու, Թիւ 4 Հանրակառք Շրմէն տէ գ'Օլիվի (Chemin des Olives) Հանրակառքի հիշդ դէմն վրայ, Les Marlégaux կայարանին (arrêt fixe) առջեւ,

ԾԱԽՈՒ ԵՆ

400 քառակուսի մէթրնոց հոդամասեր խիստ ձեռնտու գիներով։ Դիմել՝ Հայերու համար միակ ներկայացուցիչ՝

Պ. ԼՈՒՏՎԻԿ ՏԻԱՐՊԼՔԻՐԼԵԱՆ

Շաբաթու մէջ ամէն օր *Bar des Lions. Cours Belsunce.* իսկ կիրակի օրերը տեղւոյն վրայ ժամը 9էն 18։

ՇՈՒՏՈՎ ԿԸ ԲԱՑՈՒԻ ԱՐԴԻԱԿԱՆ ԴԵՐՁԱԿԱՏՈՒՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԽԱՆՉԷՐԵԱՆ

97 ROUTE D'ORLÉANS, CACHAN

Անգլիական եւ ֆրանսական ընտիր կերպասներ, վերջին նորաձեւութիւն, խնամուած կար։ Գիներու վրայ կարեւոր զեղչ։

13 ՎԱՐԶՈՒԻ ԵՆ *օդասուն յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կաղ եւ լիֆտ. եւ շոֆաժ.* **13**

rue Pierre Curie. K. Bicêtre. *Métro: Porte d'Italie.*

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՆՈՒԻՐԸ

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԱՌԹԻԻ *Պոլսէն ստացած ենք թուրքերէն եւ հայերէն ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ ՆՈՐ տիսքեր, գին՝ 12, 15, 18 եւ 20 ֆրանք։*

SOLDES.— *Հայերէն, թուրքերէն եւ յունարէն տիսքեր՝ 10 ֆրանքի։*

3000 ՖՐԱՆՔՈՑ *ֆոնօ մը՝ 10 տիսքով միասին կը ծախուի քացառիկ արժէքով միմիայն* **600** *ֆրանքի։*

Փութացէք օգտուիլ առիթէն, դիմել՝

H. ARTINIAN

26, Rue LESAGE, Paris 20

Հեռաձայն՝ **Ménil. 61-85**

ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ Փարիզի մեր նոր վաճառատունէն ուր մթերած ենք եղանակին լաւագոյն մօտէլները ամէնանպաստաւոր պայմաններով։

Tricots KEBABDJIAN

Fabriques 76, rue Henri Regnault à Courbevoie (Seine)
12, rue Capitain Guynemer à Courbevoie (Seine)

Ապսպրանքի եւ թղթակցութեանց համար։

ԴՐԱՍԵՆԵԱԿ եւ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

6, Rue des Jeûneurs, Paris (Métro: Sentier & BonneNouvelle)

R.C.Seine 415941 **Tél. LOUVRE: 57-37**

ԱՊՍՊՐԱՆՔ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻՆՔ ԳԱՒԱՌՆԵՐԷՆ

Նմոյշի համար Շարիւրին 20 զեղչ։

THÉS DES DEUX EMPIRES

IMPORTATION DIRECTE **du Planteur au Consommateur**

ԹԷՅԻ ՄԻԱԿ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ

Լաւագոյն տեսակներ՝ ջինական, Հնդկական, Սէյլանի եւլլն., եւլլն. Թէյերու՝ անմրցելի գիներով։

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՁԵՂՔ Հայ նպարավաճառներու եւ մարշէճիներու

Անգործ՝ բայց աշխատասէր հայրենակիցներու համար գեղեցիկ առիթ մը, երկնց օրապահիկը ճարելու, ծախելով **Thés des Deux Empires** *թէյերէն։*

Դիմել՝ ՏԷՕՎԼԷԹԵԱՆ ՏԱՆ

5, Rue Mayran (Square Montholon), Paris (9e)

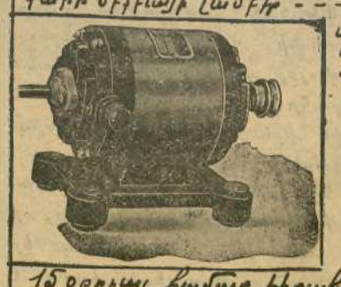

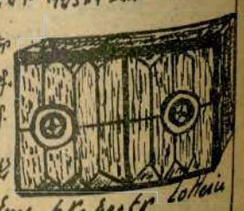
Ստանձնելէդ հանրածանօթ գերմանական GRITZNER և VERITAS հաստատութեան ձեռնարկներէն կը մատրաքի 30% զեղչ։ Վերջին կատարելագործումով մեքենաներ, կը ջնջէ և գամ կը փոխանակէ հին մեքենաներ. ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՄՕԹՈՐՆԵՐ և ԲԵՕՒՐԱՑՈՒՐ

275 ֆրանք. 300 ֆրանք. 350 ֆրանք.

Կարի մեքենայի լամբիր ---------- 30 ֆրանք.

ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ 10 ՏԱՐՈՒԱՆ ԱՒԱ ՄՕԹՈՐՆԵՐ ՁԵՌՔ ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ՀԱՅԱԿԱՑ ՎԱՃԱՌԱՆ ԹԻՒՐՈՒԹԻՒՆԵՐՈՎ ՊԱՏՏԱՒ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾՈՎ

Շէրեփներու գործիքներ

4 լամբ 650 ֆրանք

5 լամբ 850 ֆրանք

1 ՏԱՐՈՒԱՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

15 օրուայ համար Հերիսայի մէջ կրնայ հայանալ իմ ծառայ Հովհաննէս Nationale 6 գործատան մէջ կ'ելլէ և օգնութեան կարիքին. Դիմել՝ HOVANESSIAN INGENIEUR TEL. TRUDAINE 16-94. R.C.Sein. 279.677

Bureaux & salon d'audition 24 Rue de Novatin Paris 9e

Ateliers & magasins 51 Grand'Rue Chaville (Seine)

Գաւառներէն եկած ազնիւ յաճախորդներուն իր հայրական սիրալիր ողջոյնները կը յղէ Հ. Ս.

Le Gérant : H. STEPHAN

Imprimerie A. DER (AGOPIAN) 17, Rue Dameame :-: PARIS (13e)

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՑԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

(Fondé en 1925) :=: R .. Seine 276.286

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian

Rédaction & Administration — 17, Rue Damesme PARIS (13e)

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ — Téléphone : Glacière 15-70

(ԵՐԹԵԼԻԿԻ ՀԱՄԱՐ՝ Métro : TOLBIAC)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ՝—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ԵՌԱՄՍԵԱՅ
Ֆրանսա եւ գաղութներ	140 ֆրանք	70 ֆրանք	35 ֆր.
Անգլիա, Եգիպտոս, Չուիցերիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 ֆրանք	100 ֆրանք	—

ՇԱԲԱԹ 23 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

23 Décembre 1933

ՁՐԴ ՏԱՐԻ Թիւ 2377 — Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ՄԷԿ ՏԱՐԻԷՆ ՄԻՒՍԸ

Ինքնաբերաբար գործի ձեռնարկած են «Ցառաջ»ի աշխատակիցներն ու թղթակիցները, պատկերացնելու համար իրենց չրջանի կեանքը։

Չատ մը հրատարակեցինք, երէկ, Լիոնէն։ Չատ մըն ալ — իրենց սկիզբը — այսօր կ'երեւայ Մարսէյլի մասին։ (Փակագծի մէջ ըսենք որ մի քանի երեք թղթակիցներ պրպտումներ կատարած եւ թղթակցութիւններ կազմած են, մէկը միւսէն փաստացի տեղեկութիւններով)։

Անշուշտ միւս քաղաքներու թղթակիցներն ալ չեմ պիտի թերանան իրենց պարտականութեան մէջ։ Ինչպէս եւ հեռաւոր գաղութներու աշխատակիցները։

Աւանդութիւնը յարգած ըլլալու համար չէ որ մասնաւոր ուշադրութիւն կը հրաւիրենք այս կէտին վրայ։

Անգնահատելի արժէք ունին տարեկան, մինչեւ իսկ պարբերական տեսութիւնները, ո՛ր եւ է տեղի եւ ժամանակի համար։ Իսկ մեր այսօրուան կացութեան մէջ, անոնք տարբերական պահանջներ են։ Չրահանգիչ եւ անյետաձգելի։

Ուրիշ բան է տարեկան տեսութիւնը՝ հաստատուն վիճակի մէջ, եւ բոլորովին ուրիշ բան՝ պանդուխտ եւ յարափոփոխ կեանքի մը համար։

Մենք միշտ ալ պէտք ունինք պարբերաբար վերաքաղի ենթարկելու գաղութներու կեանքը։ Անոնց սեւն ու ճերմակը։ Մարդկային, բարոյական, ընկերային, տնտեսական եւ ֆիզիքական տեսակէտով։

Օրինակ, ո՞վ կրնայ պնդել թէ՝ տեղն ի տեղօք եւ վաւերական թուանշաններով դիտէ մեր գաղութին մարզահամարը։

Մենք վստահ ենք որ ոչ իսկ պաշտօնական կոչուած հաստատութիւնները լրիւ դաղափար ունին այս մասին։

«Ցառաջ»ի հիմնարկութեան օրերուն, հարցարան մը բացեր էինք։ Այս առթիւ թանկագին տեղեկութիւններ հրատարակուեցան, ընդհանուր գաղափար մը տալով։

Ցետոյ փորձեր եղան մարզահամար կազմելու, զանազան քաղաքներու, մասնաւորապէս Մարսէյլի մէջ։

Բայց, անկէ ի վեր ի՛նչ սեւ ու ճերմակ ջուրեր անցան ոչ միայն Սէնի, այլ եւ Ռոնի, Սոնի, Տրոմի եւ ուրիշ գետերու կամուրջներուն տակէն։

1925 – 26 – 27ին հայաշատ քաղաքներ կային որ ցիրուցան եղան, տնտեսական պատճառներով։ Ուրիշներ բազմացան ու ծաղկեցան եկեղրներով։ Կան ալ որ կեդրոնէն յորդելով տարածուեցան դէպի չրջանները,— ինչպէս Մարսէյլը՝ իր արուարձաններով եւ նորաչէն գիւղերով։

Ձիշդ է, տարուան ընթացքին տեղեկութիւններ միշտ ալ անպակաս են այս տեղափոխութեանց եւ համախմբումներու մասին։

Եւ սակայն, տարեկան տեսութիւնն է որ պիտի կրնայ ճշդիւ դաղափար տալ։

Տարին հանգրուան մըն է, տեսակ մը հաշուեկշիռ կազմելու, ինչպէս առեւտրական կեանքի մէջ։

Մարդահամարէն յետոյ, անոր հետ զուգընթաց, ունինք բարոյական – հոգեբանական մտահոգութիւնը։

Լրացաւ մեր պանդխտութեան 12 տարին։ Բոլորս ալ կը յանկինք բաւական բան դիտնալ այդ մասին։

Արդ, իրարմէ տարբեր բաներ են ընդհանուր տպաւորութիւնը եւ փաստացի գիտելիքը։

Այստեղ ալ խղճամիտ պրպտումները եւ թուանշանները են որ պիտի պարզեն կացութիւնը։

Այդպիսի տուեալներով միայն կրնանք հաստատել նահանջը կամ վերելքը, ազգային կեանքի չարն ու բարին։ Մանաւանդ յառնոր սերունդի փրկութեան թափուած ջանքերուն արդիւնքը։

Հիմնուելով հրատարակուած տեղեկութեանց վրայ, կրնանք ըսել թէ 1932 – 33 աւելի եռանդուն ձեռնարկներ կատարուեցան մեր գաղութներուն մէջ։ Չատ մը վայրերու մէջ ուշ սկսան, բայց ապա ճակատին վրայ։ Շատ մը վայրերու մէջ ուշ սկսան, բայց ապա մուր փարեցան։

Եւ սակայն, հարկ է սպասել տարեկան տեսութեանց, ամբողջական գաղափար կազմելու համար։

Այս առթիւ, դիտողութիւն մը,— Գաւառի թղթակիցները աւելի ուշադրութեամբ կը հետեւին իրենց չրջանի անցուդարձին, քան Փարիզի աշխատակիցները։

Իսկապէս համապատասխան մը կ'«Ցառաջ»ի «Գայներ Գաւառ»ը։ Մինչդեռ, ինչ որ «կեանքը արուարձաններու մէջ» կը կոչենք, պատահական է եւ մեծ մասով կը բաղկանայ հանդիսներու չենք, պատահական է եւ մեծ մասով կը բաղկանայ հանդիսներու եւ ժողովներու նկարագրութիւններէ։

Արդեօք անո՞ր համար որ, «գաւառացիները» աւելի քիչ յանկնութիւն ունին գրականութիւն խաղալու...

Տարեկան տեսութիւններ կը սպասենք նաեւ Ֆրանսայի հարեւան գաղութներէն,— Անգլիա, Պելժիա, Գերմանիա, Աւստրիա, Իտալիա, Չուիցերիա։

*Այդ երկիրներու մայրաքաղաքներուն կամ կեդրոն քաղաքներուն մէջ ալ հայկական ճրագներ կը վառին, եւ կ'արժէ որ պատկերան

„ՎՈՎՍՈՎՈՆ ԱԺԱՆԱԿԱԾ ԷՐ“

(ՎԱՍՈՒՐԱԿԱՆ ՈՐՁԵՒ ՅԱՅՏՆԻՒԱԾ ՎԱԶՆԻՎ)

Թէեւ Վասուրականի ժողովուրդը ամէն տեսակ զրկանքներու ենթարկուած էր, բայց չէր կորսնցուցած իր ոգեղէն ուժերը: Հոգեկան եռանդուն տրամադրութիւնը կը պահպանէր ամէն տեսակ դժուարութիւններու դիմաց: Ամէն ինչ կը ստիպէր մտածել, որ ժողովուրդը ոչ միայն կը պատրաստուի ինքնապաշտպանութեան, այլեւ ինքնուրոյն կեանքի: Ամէն ինչ կը ստիպէր մտածել, որ ժողովուրդը ոչ միայն կը պատրաստուի ինքնապաշտպանութեան, այլեւ ինքնուրոյն կեանքի:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԱՅԻՆ ՎԱՃԱՌՔԻ

(1933 թեկտ. 1 — 2)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԱՅԻՆ ՎԱՃԱՌՔԻ ԿՈՂՄԻՑ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՎԱԾ ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՎԱՆԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՎՈՐ ԲԱՆԿ

Հ. Յ. Դ.

ՌՈՍՏՈՄ խումբի ժողովը այսօր Ուրբաթ երեկոյ ժամը 9ին սովորական հաւաքատեղին։

ՎԱՀԱՆԻ Քրիստափոր Ենթակոմիտէի հերթական դասախոսական ժողովը վաղը կ'երակի կէս օրէ վերջ ժամը 2ին, Բաֆէ տը լ'Էսթի վերնայարկը։ Նիւթ՝ Ի՞նչու դաշնակցական եղած ենք։ Կը հրաւիրուին ընկերներն ու համակիրները։

ՍԼՆ ԹՒԹԻՒՆԻ Անտոք Ենթակոմիտէն ընկերական ժողովի կը հրաւիրէ «Կրիշք» եւ «Կեփին» խումբերը այս երեկոյ ժամը 8ին « Դուբեան» Գրադարանին մէջ։ Կարեւոր օրակարգ։

ԿՐԸՆՈՊԼԻ Կուկունեան եւ Համազասպ խումբերու ժողովը այս երեկոյ ժամը 8,30ին ծանօթ հաւաքատեղին։

ԵՐԵԿՈՑԹ_ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ_ՏՕՆԱԾԱՌ

ՍԵԲԱՍՏԻՈՑ «ԱՅԳ» ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑ ՓԱՐԻԶԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

Ի նպաստ Նոր Սեբաստիոյ մէջ շինուելիք Արամեան «ԱՅԳ» վարժարանին

վաղը Կիրակի երեկոյ ժամը 9էն մինչեւ առաւօտ

Hôtel de RUSSIEի *սրահին մէջ* 2 et 4, rue des Batignolles et 34 Bld. Batignolles

Métro: Place Clichy

Գեղարուեստական ճոխ բաժին։ Կը մասնակցի ԿՈՄԻՏԱՍ երգչախումբը

Պ. ԱՐԱՄ ՉԱՐԸԳ (վտարանդի) կ'երգէ «Ծմար Թայեամ»էն։ Անակնկալներ։

Եւրոպական պարեր, ճաշ, օրքէսթրը՝ TIPICA

Պիւֆէ դիւրամատչելի գիներով։

Մուտք՝ այրերու 10 ֆրանք, կիներու 8 ֆրանք։

Տոմսերը կը ծախուին դերձակ Գարաեան 5, rue Mignon, Փարիզ (6)։

Հրանտ-Յամուէլ Դրատուն 51, Mr. le Prince Փարիզ (6)։

ՏԱՐԵԿԱՆ ՇՔԵՂ ԵՐԵԿՈՑԹ_ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՖՐ. Կ. ԹԱՉԻ ՄԱՐՍԷՑԼԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

Հովանաւորութեամբ առաջնորդ Գ. ԵՊԻՍԿ. ՊԱԼԱՓԵԱՆԻ

Այսօր, Շաբաթ իրիկուն ժամը 9ին

Գօլիզէի շրջագ սրահներուն մէջ, **21 Bld. Dagommier**

Գեղարուեստական բաժնին կը մասնակցին դերասան Ուզունեան, Տիկ. Հայկանոյշ Նիճօլիճի, Ջութախտարներ Պ. Պ. Զէօրէֆեան եւ Փափազեան։

Կէս գիշերէն վերջ եւրոպական եւ հայկական պարեր, ճոխ պիւֆէ։

Փարիզի Գրական Ակումբ *այսօր Շաբաթ իրիկուն, ժամը 9ին, 131, rue Paul Berruel (նախկին rue Cambronne, 131) métro Vaugirard տեղի կ'ունենայ՝*

1.— *Ընթերցում Պ. Նշան Պէշիկթաշլեանի կողմէ ծաղրանկարներ Պ. Պ. Ա. Խատիսեան, Շ. Նարդունի եւ Հր. Ալեանաք։*

2.— *Նոր Վարչութեան ընտրութիւն։*

Այս առթիւ կը խնդրուի Ակումբի բոլոր անդամներու ներկայութիւնը։ Մուտքը ազատ է։

ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԻ ՀԱՑ ՆԱԽԿԻՆ ԿԱՄԱՒՈՐՆԵՐՈՒ ԿՈՂՄԷ

30 Դեկտեմբեր Շաբաթ երեկոյ ժամը 9-30ին

Cercle National des Armées de Terre, de Mer et de l'Air շրջագ սրահներուն մէջ

2, Ave. Portalis (Place St. Augustin) Métro St. Augustin

Բարձր հովանաւորութեամբ՝ **MARECHAL PETAIN**ի

Գեղարուեստական ճոխ բաժին։ Երկու օրքէսթրը, քօթիյոն, աթրաքսիոն։ Ճոխ պիւֆէ։

ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑ 365 ԹԵՐԹՈՎ

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ ԳՐԱՏԱՆ

51 Rue Mr. le Prince, Paris VI **Tél. Dan. 88 – 65**

Կողքը զարդանկարուած յայտնի արուեստագէտ ԷՏԿԱՐ ՇԱՀԻՆԻ կողմէ

Կը պարունակէ կրօնական եւ աղգային բոլոր ծեսերը։ Ամուսան եւ օրուան անուանները՝ հայերէն եւ ֆրանսերէն։ Իւրաքանչիւր թերթի վրայ պատմական ծանօթութիւններ եւ օգտակար դիտելիքներ։

Գին 5 ֆրանք

20 ՖՐԱՆՔԻ ԳԻՐՔ ԳՆՈՂԻՆ ԻՐՕ ՆՈՒԷՐ ԿԸ ՏՐՈՒԻ

Լիոնի մէջ մեր Գրատան ներկայացուցիչն է՝

ՏԳԱՐԱՆ ԱՐԱՔՍ 70 Rue Paul - Berl. Lyon.

Օրհոդաց Գիշերօթիկ Վարժարան

ԱՆԱՐԱՏ ՅՂՈՒԹԵԱՆ ՔՈՑՐԵՐՈՒ

1, Place du Château, St. Gratien (S. et O.)

Վարժարանս կ'ընդունի գիշերօթիկ աշակերտուհիներ, սկսեալ մինչեւ վեց տարեկան փոքրիկներէ։

Ֆրանսերէն լեզուի, ֆրանսերէնով աւանդուելիք դասերու եւ մարմնամարզի համար մասնաւոր կարգադրութիւն եղած է մերձակայ **Ecole Libre**ի հետ, մեզ վերապահելով հայերէն լեզուի, ձեռագրծի, հայերէնով աւանդուելիք դասերը, ինչպէս նաեւ երգ, դաշնակ եւայլն։

Ամսական 250 ֆրանք։ ՏԵՍՈՒՀԻՒՆ

ՔԱՐՏ-ՓՈՍՏԱԼՆԵՐ

կաղանդի եւ ծնունդի առթիւ ճախուճ են զանազան տեսակի սիրուն *քարտ-փոսթալներ* հայերէն վերտառութեամբ։

Դիմել՝ Հ. ՍԱՐԵԱՆի քէօշկը 25, Bld. St. Michel. Փարիզ

(Գուլվար Սէն Միշէլի եւ Rue des Ecolesի կտրած անկիւնը)

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒԻՓ

ՄՏԱՑԱՆՔ

ՄԱՐՍԷՑԼ, Գոթ· — 965 ֆրանք։
ՎԱՐՇԱՒԻԱ, Գ· Մ· — 300։
ԼԻՈՆ, Տիկ Ա· Ս· — 70։
ԿԻՆԷՑ, Խ· Յ· — 140։
ԻՍԻ, Պ· Գ· — 35։
ՍԷՆ ՔԼՈՒ, Տիկ· Ք· — 140։
ՍԷՆ ՇԱՄՈՆ, Գ· Պ· — 100։
ՀԱՄՊՈՒՐԿ, Մ· Պ· — 200։
ՆԻՍ, Ս· Քհնյ· Շ· — 140։
ՊՕՐՃ-ՊՈՒ ԱՐՔՐԻՃ, Ա· Գ· — 140։
ՓԱՐԻԶ (19), Ծ· Ա· — 140։
ՆԻԿՈՍԻԱ, Մելք· Հաստ· — 250։
ՎԱՇԻՆԿՕՆ, Յ· Տ· — 41։
ՄՈՆԹՐԻՕՑԼ, Գաֆ· — 60։
ՄԱՐՍԷՑԼ, Ա· Շ· — 300։
ՀԱՄՊՈՒՐԿ, Հ· Պ· — 200։
ԼԻՈՆ, Մ· Տ· Պ· — 35։
ՎԻԷՆ, Ե· Տ· — 45։
ՄԻԼԱՆ, Տէք· Ա· — 500։
ՔԱՇԱՆ, Ս· Գ· — 140։
ՔԱՇԱՆ, Ա· Մ· — 70։
ՊՕՄՈՆ, (Մարսէյլ), Պ· Վ· — 70։
ԼԻՈՆ, Գէորգեան· — 140։
ՊՕՄՈՆ (Մարսէյլ), Յ· Ս· — 140։
ԼԱ ՊՕՔԱ, Մ· Տ· — 70։
ՎԻԷՆ, Լ· Տ· — 35։
ԼԸՎԱԼՈՒԱ ՓԵՐԷ, Գօլ· — 35։
ԱՆԿԷՆ, Հ· Մատ· — 100։
ՓԱՐԻԶ, Պաշ· — 35։
ՎԻԷՆ, Հ· Ուզ· — 100։
ՊՈՐՏՕ, Կ· Հ· — 140։
ՊՈՐՏՕ, Կ· Տ· — 140։
ՊՈԼԷՆ, Թ· Մ· — 50։
ԱԼՖՈՐՎԻԼ, Տ· Ք· — 50։
ԼԻՈՆ, Գ· Զ· — 70։
ԱՆՏԻՈՔ, Տէք· Ս· Մ· — 10 սուրիական ոսկի։

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՏԻՄԻՆի Սեբաստիոյ Նահանգային Ուսումնասիրաց Միութիւնը իր ցաւակցութիւնը կը յայտնէ հայրենակից Պ. Յակոբ Քէօսէեանի եւ պարագաններուն՝ իր կնոջ զառնազէտ մահուան առթիւ։

ՄԱՐՍԷՑԼԻ Իշխան Ենթակոմիտէն ու ընկերները իրենց խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնեն ընկեր Արամ Հիւսեանի եւ ընկեր Վահան Հիւսեանի (Տէսին) իրենց հօրեղբօր աղջկան՝ Հրանուշ Հիւսեանի զառնակսկիծ մահուան առթիւ։

ՅՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ՁԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ ՎԵՐԱՊԱՀԵՑԷՔ

Ֆրանս. Կարմիր Խաչի Փարիզի մասնաճիւղի

ԲԱՐԵՆՊԱՏԱԿ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌՔԻՆ

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ *ՏԻԿ. Ս. ԲԷԴԼԸՐԵԱՆԻ*

ՇԱԲԱԹ 23, ԿԻՐԱԿԻ 24, ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 25 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

ԿԷՍ ՕՐԷ ՎԵՐՋ ԺԱՄԸ 2ԷՆ 7

Salle Démocratie* ՄԷՋ, *38, Boulevard Raspail, Paris

Կը վաճառուին կանացի եւ տղամարդու առականեր, երաժանեներու հագուստներ, խաղալիքներ, ամէն տեսակի նուէրջոյու իրեր, նպարեղէններ, թարմ եւ չոր պտուղներ եւլլն. ընթացիկ գիներով։ Ճոխ պիւֆէ։

Հաղորդակ միջոց.— Métro: Sèvres-Babylone. Autobus: AG. BG. S. U. Ubis· X. AE· CM. CB· BC·

Հայ առևտրականներ

"Tricotage MOZPIR„

21 rue des Petits Carreaux Paris (2) Métro: Sentier

Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի *արանց, կանանց եւ տղայոց* Թրիքոյի տեսակաւոր ճոխ մեքենք, Maille fine եւ Maille Retournée:

Առաջին իսկ այցելութեամբ գոհացում պիտի գտնէք, անմրցելի գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ:

13 ՎԱՐՉՈՒԻ ԵՆ *օգտատուն յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կազ եւ էլեկտր· եւ շոֆաժ.* **13**

rue Pierre Curie. K. Bicêtre. Metro: Porte d'Italie.

ԱՐՄԱՆ ԿՈՒԹԻԿԵԱՆ
Ղեկավար Հայ ժողովրդ· թատրոնի

ՀԱՑ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԻ
ՄԵԾ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ-ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

Այսօր Շաբաթ գիշեր ժամը, 9էն մինչեւ լոյս

ՍՕՍԻԷԹԷ ՍԱՎԱՆԹԻ ՄԷՋ, 8, rue Danton. Métro; Odéon

Կը ներկայացուի ՎԱՀՐԱՄ ՍԱՀԱԿԵԱՆի քրքջալիր քոմէտիները

1.— ՅԱՒԻՏԵՆԱԿԱՆ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ

2.— ԻԳՕՍԻՓԷՆՏԷ ՇՈԳԵՆԱՒՈՎ

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

ՆՈՒԱԳ, ԵՐԳ, ՔԼԱՍԻՔ ՊԱՐ

ԼԻՊԼԻՊԻՃԻ ՀՕՐ-ՀՕՐ ԱՂԱ ԵՒ ՕՄԱՐ ԽԱՅԵԱՄ ԳՄԲԷԹԵԱՆԻ ԿՈՂՄԷ

Կը մասնակցին՝ Մատլէն Տիւրէ (Ատէոնի թատրոնէն), Տիկին Լաճիֆեան, Օր. Պիւլպիւլեան, Օր. Մաքտօնալտ (Շաթլէլէի թատրոնէն), Օր. Ձամպազ: Պ. Պ. Վ.Սվաճեան, Լեւոն-Ցարուճ (Աթընէէի թատրոնէն), Քէչէճեան, Ա. Գմբէթեան եւ Արման Կոթիկեան:

ԿԷՍ ԳԻՇԵՐԻՆ ԿԸ ՍԿՍԻ ՊԱՐԵՐԸ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ «GARIOS» Orchestra Typica *ՁԱՋԻՆ*

ՃՈՒԽ ԵՒ ԱԺԱՆ ՊԻՒՖԷ *ԳՕԹԻՑԵՈՆ* *ԱՆԱԿՆԿԱԼՆԵՐ*

Տոմսերը կը ծախուին սովորական տեղերը:

ՄՈՒՏՔ 7.50, 10 15, ԵՒ 25 ՖՐԱՆՔ

ՊԱ. ՊՕՔՕԱՅի Մանկապարէզի պարգեւաբաշխութիւնն շահողները պէտք է գիմեն մինչեւ 31 Դեկտեմբեր։ Յետոյ թուականէն վերջ նուէրները պիտի մնան Մանկապարէզի հաշուոյն։

Վարչութիւն
Լա Պօքայի Մանկապարէզի

Le Gérant : H. STEPHAN
17. Rue Damesme -:- PARIS (13e)
Imprimerie A. DER (AGOPIAN)

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԾՆՈՒՆԴԻ ՁԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ ԿԱՏԱՐԵՑՔ

Médaille d'Or 1930

ՇԻՐԱԿ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԷՆ

26 Rue de Trévise, Paris(9), Métro Cadet

Հեռախօս՝ **Provence 38 — 63**

Diplôme d'Honneur 1931

Միակ ներկայացուցիչը «Le Cerf» *հէլվայի։*

Արեւելեան նպարեղէններու ընտիր տեսակներ, ուղղակի ներածում։

Այցելեցէք մեր նպարավաճառատունը ուր պիտի գտնէք արեւելեան եւ եւրոպական ամէն տեսակի ու արժէքի նպարեղէններ։ Թրքական լաւագոյն սուրճ։

ԱՊՈՒԽՏԻ ԵՒ ԵՐՇԻԿԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Գ. ՔԷՍԹԷԿԵԱՆ

Յայտնի ապուխտավաճառ *ՔԷՍԹԷԿԵԱՆ* վաճառատունը, կը ծանուցանէ իր յարգելի յաճախորդներուն, որ իր սեփական գործարանին մէջ՝ Թարմ եւ մաքուր միսէ պատրաստուած *Երշիկն* ու *Ապուխտը* կը վաճառէ մեծաքանակ 5 քիլրէն սկսեալ։

Ապուխտ Քիլօն **14** ֆրանք, երշիկ Քիլօն **12** ֆրանք

Դիմել հետեւեալ հասցէներով՝

Charcuterie KESTEKIAN

46, Rue du Baignoire, MARSEILLE

կամ **5 ,Villa Chalet Rosier de la Platrière St. Julien - MARSEILLE**

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒՈՑ ԱՌԹԻԻ
ԵՐԱՖԻ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱՏՈՒՆԸ

ԲԱԺԱՌԻԿ ՄԵՆՔ ԶԵՂՉ ՄԸ ԿԱՏԱՐԱԾ Է ԻՐ ԳԻՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՑ

Միմիայն 45 ֆրանքի փոխարէն պիտի ունենաք 12 գեղարուեստական քարթ փոսթալ եւ մէկ ակրանտիսման, որոնց իրական արժէքն է 125 ֆրանք։

Օգտուեցէք այս առիթէն դիմելով՝

Studio ARAX, 9 rue Papillon Paris.

Métro: Cadet **Tél. Prov. 49 - 34**

Հայերու ժամադրավայրը
ճաշարան ՖԼՕՐԻԱ

61, Rue Monsieur le Prince, Paris (6)

Մէթրօ՝ Օտէօն եւ Սէն Միշէլ Հեռաձայն՝ **Danton 52—75**

Արեւելեան եւ եւրոպական խնամուած կերակուրներ

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԼԱԻԱԳՈՅՆ ՆՈՒԷՐԸ

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԱՌԹԻԻ *Պոլսէն ստացած ենք թուրքերէն եւ հայերէն ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ ՆՈՐ տիպեր, գին՝ 12, 15, 18 եւ 20 ֆրանք։*

SOLDES.— *Հայերէն, թուրքերէն եւ յունարէն տիպեր՝ 10 ֆրանքի։*

3000 ՖՐԱՆՔՈՑ *ֆոնօ մը՝ 10 տիպով միասին կը ծախուի բացառիկ արժէքով միմիայն* **600** *ֆրանքի։*

Փութացէք օգտուիլ առիթէն, դիմել՝

H. ARTINIANի

26, Rue LESAGE, Paris 20

Հեռաձայն՝ **Ménil. 61-85**

ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ Փարիզի մեր նոր վաճառատունէն ուր մթերած ենք եղանակին լաւագոյն մօտէլները ամէնանպաստաւոր պայմաններով։

Tricots KEBABDJIAN

Fabriques 76, rue Henri Regnault à Courbevoie (Seine)
12, rue Capitain Guynemer à Courbevoie (Seine)

Ապսպրանքի եւ թղթակցութեանց համար։

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ եւ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

6, Rue des Jeûneurs, Paris (Métro: Sentier & BonneNouvelle)

R.C.Seine 415941 **Tél. LOUVRE: 57 - 37**

ԱՊՍՊՐԱՆՔ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻՆՔ ԴԱՒԱՌՆԵՐԻՆ

Նմոյշի համար Շարիւրին 20 զեղչ։

ԹԷՅ ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1880ԻՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ

»»»o«««

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

ԱՄԷՆ ԵՐԿՐԻ ԹԷՅԵՐՈՒ

ՈՒՂՂԱԿԻ ՆԵՐԱԾՈՒՄ

կապոյտ եւ դեղին ծրարներու մէջ surprise նուէրներ կը գտնուին։

Դիմել.—

COMPTOIR DES THÉS YAVROU

23, Rue Sénac — MARSEILLE **Tél. COLBERT 25 - 27**

Մ. ՀՐԱՉԵԱՆ

11, Rue FLEGIER. MARSEILLE. ***Tél. 1 - 59***

ԹԷՅ ՀՐԱՉԵԱՆ

Ներածում եւ արտածում ամէն տեսակ նպարեղէններու, Պուլկարական քաշքաւալ, Պոլսական եւ Յունական ամէն տեսակ գոնսէրվաներ, ձիթապտուղ, Իզմիրի չամիչ, տերեւ, ճերմակ պանիր, քաշէր եւ համեմներ։

Raki ERIVAN. p. r.

Ներկայացուցիչ **NIEL** *ճերմակ պանիրի ընկերութեան։*

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՑԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

(Fondé en 1925) :-: R ... Seine 276.286

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian

Rédaction & Administration — 17, Rue Damesme PARIS (13e)

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ — Téléphone : Glacière 15-70

(ԵՐԹԵԻԿԻ ՀԱՄԱՐ՝ Métro : TOLBIAC)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ,—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ԵՌԱՄՍԵԱՅ
Ֆրանսա եւ գաղութներ	140 ֆրանք	70 ֆրանք	35 ֆր.
Անգլիա, Եգիպտոս, Զուիցերիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 ֆրանք	100 ֆրանք	—

ԿԻՐԱԿԻ 24 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

24 Décembre 1933

ՅՕՐԻ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2378 — Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՄԱՆ ՁԱՄԲԱՆ

—·—

Անգամ մը եւս, տարեկան տեսութիւններու եւ պրպտումներու ենթարկուելէ յետոյ, տարիներով նախընտրած են ընդհանուր խօսքերն ու տարտամ բաղձանքները:

Այդ իսկ պատճառով, անվերջ թաւալած ենք խարխափումներու եւ անստուգութեան մէջ: Իրականութիւնը չվոխած ենք իղձերու եւ տենչերու, գեղեցիկ պատկերներու եւ պատրանքներու հետ:

Ինչ որ բացատրելի եւ թերեւս ներելի էր երէկ, քրէական յանցանք է այսօր:

Յանցանք՝ ոչ միայն անոր համար որ ժողովուրդին կէսը կորսնցուցինք եւ մնացեալ կէսով նեռուած ենք ցամաքէ ցամաք, այլ եւ նկատի ունենալով այսօրուան եւ վաղուան պահանջները:

Այսօր կը դիմուինք բացորոշ կացութեան մը առջեւ,— ունինք հայրենիք մը՝ մէկ միլիոն ժողովուրդով, եւ անոր կրկնապատիկը ցրուած աշխարհի (մէկէն ըլլալով անծայրածիր հուսատանը):

Այստեղ չվիտի խօսինք հայրենիքի մասին, որուն հանդէպ որչ է մեր դիրքը եւ դրական, հակառակ գոյնզգոյն դիմակաւորներու անբարոյական բարբանջանքներուն եւ զազրելի ցնդաբանութեանց:

Հարցը կը վերաբերի արմատախիլ բազմութեանց, որոնք տանելապատիկ աւելի գուրգուրանք եւ գործօն հոգատարութիւն կը պահանջեն:

Ո եւ է անկեղծ հայրենասէր, ո եւ է պարկեշտ մարդ չի կրնար մէկը չվոխել միւսին հետ, ոսքը գետնէն կտրելով եւ թեւերը օդին մէջ պարզելով:

Ինչ որ գաղութ կը կոչենք, վերջին մնացորդն է ճղակոտոր ժողովուրդի մը:

Եթէ նոյն իսկ տասը տարի անընդհատ չարունակուի ներգաղթը, տարեկան տասը հազարով, անոնց կը մնան նուազագոյն 3—400,000 տարագիրները, որոնք նոյնքան «ազգ» են, արժանի՝ մասնաւոր հոգածութեան եւ աշխատանքի:

Այս վիթխարի զանգուածը չի կրնար փրկուիլ ոչ հրաշապատում օրօրներով, ոչ ալ «Աւետեաց երկիր» խաղալով:

Այս արմատախիլ, պանդուխտ եւ ցիրուցան ժողովուրդն ալ պահանջներն ու իրաւունքներն ունի: Եւ մենք բոլորս պէտք է տրամադրուինք զոհացնելու զանոնք:

×

Ի՞նչպէս կրնաս ծառայել, օգնել եւ ամրապնդել, երբ գաղափար չունիս գաղութներու իրական կացութեան մասին, երբ չես գիտեր անոր սեւն ու ճերմակը:

Փաստերը, թուանշանները, բարեխիղճ պրպտումներն ու ուսումնասիրութիւնները կան որ պիտի լուսաւորեն ճամբադ:

Երբ աչքի առջեւ կ'ունենաս այդ բոլորը, կրնաս յստակօրէն տեսնել ամբողջ պատկերը, խարխուսել զրական ձեռնարկները, մատնանշել եւ լրացնել թերիները, ծրագիր կազմել,՝ աշխատանքի ծանրութիւնը այս կամ այն կողմ կեդրոնացնելու համար:

Մէկ խօսքով, կ'ունենաս որոշ ուղեգիծ եւ աշխատանքի յստակագիծ: Միեւնոյն ատեն, կը ստանաս ներշնչում, մղիչ ուժ եւ եռանդ:

Եւ իսկապէս, չա՞տ են խանդավառութեան արժանի պատկերներն ալ, գաղութէ գաղութ:

Բոլոր յոռետեսութեանց վերեւ, ներքին պայքարներու դանդի խառնիճաղանճին մէջ իսկ, պակաս չեն լուսաւոր երեւոյթները:

Պակասածը՝ կեդրոնական չաղաղն է: Ցետոյ՝ գործօն ուժերու նօսրացումը:

Անգամ մը որ համոզուինք թէ կարելի չէ այսպէս անոէր ձգել գաղութները, թէ Հայաստանին օգնել՝ չի նշանակեր կազմալուծել, քանդել գաղութները,— ինքնին կը պարզուի հոգատարութեան եւ աշխատանքի ծրագիրը:

Եւ այն ատեն, երիտասարդութիւնը ինք բնականօրէն կը գտնէ իր ճամբան, ասպարէզ նետուելով, գործելով, թափուր կամ խարխուլ դիրքերը գրաւելով եւ մեր կեանքը վերանորոգելով:

Վերջին երկու տարին մենք անընդհատ հնչեցուցինք «Հայաստան» բազմութեանց ինքնապաշտպանութեան զանգը:

Ուրիշներ ալ, իրենց կարգին, չեչտեցին այդ պահանջը:

Կը կարծենք թէ՝ չատոնց անցած է խօսքի, լուսաբանութեան, բանավէճի կամ բանգիտութեան շրջանը, եւ կարգը եկած է գործին:

Թող երիտասարդութիւնը չազդուի բարեզոնեան խաժամուժէն, եւ միբարբար նետուի ասպարէզ, յանուն գաղութներու ինքնապաշտպանութեան:

Մնայն այս գործը ամէնէն հիմնական հոգն է նոր սերունդին համար, որ չափազանց երկար սպասեց «առաջնորդ»ներու, կամ «հրապարակիչ» պատգամներու:

Առաջնորդները եւ պատգամները կը բխին կեանքէն, կը գտնուին՝ խառնուելով իրականութեան տենդին եւ ելեւէջներուն հետ:

Այն բոլոր պրպտումները որ կը կատարուին, այն իրողութիւններն ու տեսակէտները որ կը պարզուին, անչուշտ սահմանուած չեն ամուլ հետաքրքրութիւններ զոհացնելու, կարդալու եւ անցնելու համար:

Մեր ամենօրեայ կեանքն է որ կը թաւալի անոնց մէջ, ցուցնելով իւրաքանչիւրին հոգածութեան, խանդավառութեան եւ աշխատանքի բաժինը:

Անոնց պէտք է հետեւիլ ոչ թէ իբրեւ «ամաթէօռ»ներ, այլ իբրեւ տաքսիբան քաղաքացիներ:

Այդ ձեւով միայն կրնանք վերանորոգել ե՛ւ կեանքը ե՛ւ մթնոլորտը:

Շ.

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ԵԹԷ ԻՆՉԻ ՄՆԱՐ...

ooooo

Թերթերը կը գրեն թէ 1934ի ազգային եկամտահարկի առթիւ, կառավարութիւնը պիտի ջնջէ հինգ միլիոնի մեծ պարգեւը, աւելցնելով միջին պարգեւներու թիւը:

Ի՞նչ աղուոր լուր:

Եթէ ինծի մնար, կը ջնջէի մէկ միլիոնի 15 պարգեւներն ալ, որով տրբամադրելի կը մնար 20 միլիոն ֆր.:

Կը ջնջէի, նաեւ, կէս միլիոնի պարգեւները — 20 հատ: Գումար՝ 10 միլիոն: Համագումար՝ երեսուն միլիոն ֆրանք:

Եւ այս երեսուն միլիոնը կը բաժնէի 200,000, 100,000, 50,000, 20 կամ 10,000 ֆրանկոց պարգեւներու:

Ինչո՞ւ այսպէս.—

1· Աշխարհը որքան ինչ միլիոնատէր ունենայ, այնքան կը խաղաղի:

2· Որովհետեւ բախտի խաղ է, միլիոնները կոյրզկուրայն կ'երթան կը գտնեն այնպիսի մարդիկ, որ կամ հարուստ են, եւ կամ հոգեպէս թշուառ ըլլալով, պիտի խստացնեն մակաբոյծներու շարերը:

3· Միջին պարգեւները շատնալով, աւելի բազմաթիւ « միջին »ներ (էսնաֆ) եւ բանուորներ պիտի կրնան օգտուիլ, ոչ թէ հարստանալու, այլ տանելի կեանք, սեփական գործ ստեղծելու համար:

4· Միջին դասերը, բանուորն ու արհեստաւորը ընդհանրապէս բազմանդամ կ'ըլլան, մանաւանդ շատ գաւակի տէր: Ուրեմն, աւելի շատ իրաւունք ունին «բախտաւորուելու»:

Դեռ կրնայի շարունակել, բայց··· նախարարական ճառ գրելու յատկութիւն չունիմ:

Վ.Ա.Հէ

ՏՈՒՆ ՄԸ ՓԼԱՒ ՊՈԼՍՈՑ ՄԷՋ 12 ՀՈԳԻ ԹԱՂԵԼՈՎ

oooo

Պոլսէն կը հեռագրեն դեկտ· 22 թուականով·— Բուռն փոթորիկ մը պայթեցաւ Պոլսոյ, Սև ծովու եւ Մարմարայի մէջ: Ծովային հաղորդակցութիւնները խզուած են: Զորեբշաբթի իրիկուն տուն մը փլաւ անձրեւներու հետեւանքով: Փլատակներուն տակ թաղուեցան 12 հոգի: Ձիւնը փակած ըլլալով ճամբաները, Սէնփլոնի ճեպընթացը ուշացաւ:

ԾԽԱԽՕՏԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՄԸ ՎԱՌԵՑԱՒ ՍԵԼԱՆԻԿԻ ՄԷՋ

Սելանիկէն կը հեռագրեն թէ ծխախոտի փրանսական մթերանոցները մոխիր դարձան: Վնասը 8 միլիոն տրբամսի կը հաշուեն: Իննութիւն բացուած է, արկածին պատճառները հասկնալու համար:

ԿԱՆՏԻ ՆՈՐ ՊԱՑՔԱՐԸ

Ինչպէս գրած էինք, կանտի Մատրաս գացած է, պայմանելու համար ի նպաստ «անհպելի»ներուն: Այս առթիւ հնդիկ առաքելը հետեւեալ յայտարարութիւնները ըրաւ·

— Իմ այս պայքարս միայն կրօնական է· բաղաքականութիւն չպիտի խառնեմ այս գործին մէջ: Իմ կարծիքով, պէտք է վերջ տալ «անհպելի»ներու կացութեան: Եթէ չանհետացնենք այս ընկերային եւ հոգեւոր չարիքը, հնդկական դատը պիտի կորսուի: Ես կ'ուզեմ կեանքիս վերջին օրերը նուիրել հնդիկ ժողովուրդին միացման:

Անհպելիները (փարիաներ) 20 միլիոնէն աւելի են:

ՆԱՅԻՆԵՐՈՒ ԱՂՕԹՔԸ

Սամսոնիոյ աւետարանական իշխանութիւնը որոշեց որ այսուհետեւ բոլոր աղօթքներուն մէջ յիշուին հանրապետութեան նախագահին, վարչապետին, ժողովուրդին եւ եկեղեցական իշխանութեան անունները: Ցետոյ, գոհաբանութիւն պիտի մատուցուի Աստուծոյ որ ազգային իշխանութիւն պարգեւեց Գերմանիոյ: Ամէն տեղ պիտի աղօթեն որ Աստուած պահէ ազգին միութիւնը եւ ուժ տայ աշխատանքի եւ հացի, պատիւի, խաղաղութեան եւ ազատութեան համար մղուած պայքարին:

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՀՐՋԻԳ ՀՈԼԱՆՏԱՑԻՆ ՄԱՀՈՒԱՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԵՑԱՒ

—·—

ՄԻԻՍ ԱՄԲԱՍՏԱՆԵԱԼՆԵՐԸ ԱՆՊԱՐՏ ԱՐՁԱԿՈՒԹԵՑԱՆ

Լափցիկի գերագոյն ատեանը երէկ, շաբաթ, արձակեց իր վճիռը, Գերմանիոյ խորհրդարանին հրկիզման մասին:

Մահուան դատապարտուեցաւ գլխաւոր ամբաստանեալը, Հոլանտացի վան տէր Լուպէ: Իսկ անպարտ արձակուեցան Թորկլէր (գերմանացի), Տիմիթրով, Փոփով եւ Թանէվ (պուլկար), բոլորն ալ համայնավար:

Վան տէր Լուպէ բոլորովին անտարբեր էր վճիռը լսած ատեն:

Մուսոլինի կը փառաբանէ Արեւելքը

ԿԱՐԵՒՈՐ ԺՈՂՈՎ ՄԸ ՀՌՈՄԻ ՄԷՋ

Եւրոպայի համալսարաններու արեւելեան ուսանողները Հռոմ հաւաքուած են այս օրերս, միջին եւ ծայրագոյն Արեւելքի կաճառին բացման առթիւ: Մասնակցողներուն թիւը կը մօտենայ 500ի, որոնց մէջ կան 150 Ջինացիներ, 100 Հնդիկներ, 100 Սուրիոյ եւ Պաղեստինի Արաբներ, 40 Ճափոնցիներ, Պարսիկներ, Աֆղաններ, Սիամցիներ եւայլն: Այս առթիւ հրաշունչ ճառ մը խօսեցաւ Պ. Մուսոլինի: Տեղի անձկութեան պատճառով մանրամասնութիւնները կը յետաձգենք յաջորդ համարին:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԼՐՏԵՍՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Ոսթիկանութիւնը կը չարունակէ քննութիւնները, լուսաբանելու համար միջազգային լրտեսութեան խնդիրը: Զերբակալման նոր հրամանագիրներ հանուեցան: Բոլոր ամբաստանեալները առաջնակարգ վաստաբաններ բռնած են: Առաջին հարցաքննութիւնները սկսան չարաթ օր: Շարունակ նոր վկաներ կը լսուին: Ջախակոմեան մամուլը դիտել կուտայ թէ ոստիկանութիւնը «գործ կ'եփէ » առանց լուրջ փաստեր ունենալու···

Քանի փրանկոցներ կեղծ են

Գրած էինք թէ քանի ֆրանքնոց արծաթ դրամներուն կեղծերը հանուած են: կասկածի գլխաւոր պատճառն է՝ մետաղին խորթ ձայնը: Պանք մը Ֆրանսացի մասնիկապէս ետ կ'առնէ այս դրամները: Այս առթիւ թէ դրամատունը եւ թէ փողերանոցի վարչութիւնը դիտել կուտան թէ լաւ չհնչող դրամները անպատճառ կեղծ չեն, թէ նոր հանուած քսաննոցներուն թիւը այնքան մեծ է որ, պաշտօնեաները չեն բաւեր զատ – զատ ստուգելու իւրաքանչիւրին ձայնը, չրջաբերութեան յանձնելէ առաջ:

Խորհրդարանին փակումը

Գիշերը ցերեկին խառնելով, երեսփ· ժողովը եւ Ծերակոյտը վերջացուցին ելմտացոյցի քննութիւնը, եւ առժամեայ նախահաշիւ մը քուէարկեցին, 1934 յունուարի եւ փետրուարի ծախքերուն համար: Ելմտական ծրագիրը մէկ ժողովէն միւսը դնաց – եկաւ, մինչեւ որ կարելի եղաւ վերջնական համաձայնութիւն գոյացնել վիճելի կէտերու մասին:

Այս չնչասպառ աշխատանքէն յետոյ, խորհրդարանը կը ստանայ տօնական արձակուրդ, մինչեւ յունուար 9:

Արծաթի վերաձաստումը Մ. Նահանգներուն մէջ

Գրած էինք թէ նախագահ Րուզվէլթի հրամայած է արծաթ դրամ կոխել դեկտեմբեր 21էն սկսեալ: Այս որոշումը մեծ ուշադրութիւն գրաւած է Եւրոպայի մէջ: Կը կարծուի թէ Պ. Րուզվէլթի յաջորդ դործը պիտի ըլլայ ամրացնել տոլարին դիրը: Նոր դրամները պիտի չխնուին Մ. Նահանգներու արտադրած արծաթով, որ տարեկան 24 միլիոն ունկիի չանցնիր: Նախագահական ձեռնարկին գլխաւոր արժէքը աւելի քաղաքական է քան տնտեսական: Պ. Րուզվէլթ կ'ուզէ արեւմտեան նահանգներուն համակրութիւնը չտիլ, յատուկ տալով կ'ուզէ արեւմտեան նահանգներուն համակրութիւնը չտիլ, յատուկ տալով նեղուելու համար իր քաղաքականութիւնը:

Անգլուֆրանսական բանակցութիւններ

Ուրբաթ օր, կէսօրէ վերջ մինչեւ ուշ ատեն քաղաքական խիստ կարեւոր խնդիրներու և միջազգային բոլոր հարցերուն մասին խորհրդակցութիւններ տեղի ունեցան Անգլիոյ արտաքին նախարարին եւ Փօլ Պոնքուրի միջեւ: Բնականաբար խորհրդակցութիւններուն առանցքը կը կազմէին գերմանեւֆրանսական դժուարութիւնները, որոնք երթալով անելի մը կը հասնին: Խորհրդակցութիւններուն պահ մը մասնակցեցան վարչապետ Շօթան, Փարիզի անգլ· դեսպանն ու երկու երկիրներուն մասնագէտ խորհրդականները, որոնք Աղգաժողովին մէջ ալ պաշտօն ունին: Խորհրդակցութեանց արդիւնքին վրայ հրատարակուած պարզ ու կարճ զեկոյցը կը յայտարարէ թէ Տեսութիւններու կատարեալ եւ բարեկամական փոխանակութիւն մը տեղի ունեցաւ բոլոր միջազգային հարցերու վրայ: Մասնաւորապէս քննուեցան համաձայնութեան հեռանկարները՝ գինաթափութեան խորհրդաժողովին աշխատութիւններուն վերսկսման մասին եւ երկուստեք ճանչցուեցաւ Ազգաժողովին հեղինակութիւնը անաղարտ պահպանելու կարեւորութիւնը:

«Ժուռնալ»ի աշխատակից Սէն – Պոխս, որ իրաղեկ օրագրող մըն է, իր քաղաքական տեսութեան մէջ կը յայտարարէ թէ « զեկոյցը փրանսերէնով աւելի բան կը հասկնէ քան··· անգլերէնով, եթէ մեր սրկէ նրկէ հաւաքած տպաւորութիւններէն դատենք»: Օրագրողը վերջապէս կասկած կը յայտնէ անգլիական քաղաքականութեան հետեւած ուղղութեան վրայ, ի մասին Գերմանիոյ պահանջներուն որոնց — իր կարծիքով — այժ տուած է արդէն Լոնտոնի կառավարութիւնը, եւ անգլիական թերթերն ալ մեծ մասով համամիտ են Մաքտոնալտի այս քաղաքականութեան:

Նոր կնճիռներ Ֆրանսայի եւ Գերմանիոյ միջեւ

Հետաքրքրական զուգադիպութիւն մը արդարեւ, եթէ Հիթլերի կողմէ նպատակաւոր չէ: Մինչ յայտնի է թէ քաղաքական յարաբերութիւնները բնաւ փափագուած բարւոքումը չեն ստացած երկուքին միջեւ, ահա նոր կնճիռ մը — Գերմանիա, նոյնիսկ առանց վիճաբանելու եւ առարկելու, կը մերժէ Ֆրանսական առաջարկները առեւտրական նոր դաշնագրի մը կնքումին առթիւ:

Օսար գործաւորներու տուրքի խնդիրը

Երեսփ· ժողովը երկրորդ ընթերցումով մերժեց ընդունիլ Ծերակոյտին որոշումը, որ, ինչպէս գրած էինք, ելմտացոյցին մէջէն ջնջած էր օսար գործաւոր բանեցնող գործատէրերէն տուրք գանձելու պայմանը: Ամէնէն աւելի մերժելու մասին պնդեց երեսփոխան Տօման, որ, վերջապէս չհաւեցաւ 358 ձայն 227ի դէմ:

«Ցատաջ»ի յաջորդ թիւը

լոյս կը տեսնէ չորեքշաբթի, տօնական դադարի պատճառով:

Պ. Գ. ՍԻՆԱՊԵԱՆԻ ԲՈՒՂԱՐԿԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

— :-: —

Հանգուցեալ Պ· Գրիգոր Սինապեանի յուղարկաւորութիւնը տեղի պիտի ունենայ, համաձայն իր փափաքին պարզ ձեւով, այս երեքշաբթի առաւօտ ժամը 9ին, փարիզի հայ կաթոլիկներու Ս· խաչ եկեղեցին, 10 **bis, Rue Thouin:**

⁂ Մահը տեղի ունեցած է բժշկական գործադրութեան մը հետեւանքով:

100,000 ՍՏԵՐԼԻՆ ՁԵՌԱԳՐԻ ՄԸ ՀԱՄԱՐ

Բրիտանական Թանգարանը ձեռնարկած է խորհրդային իշխանութենէն գնելու ձեռագիր մը, «Քոտէքս Սինայատիկուս » որ կը պարունակէ Աստուածաշունչին մէկ մասը եւ անգնահատելի արժէք ունի պատմութեան համար: Այս « Քոտէքս »ը կը պատկանի Դ· դարուն եւ գտնուած է 1844ին, Սինա լերան մէկ վանքին մէջ եւ յետոյ ծախուած Ռուսիոյ ցարին: Անգլ· կառավարութիւնը հաւանած է որ 100,000 ստերլին վճարուելով, գնուի ձեռագիրը: Այս առթիւ հարցապնդում եղաւ խորհրդարանին մէջ, եւ Պ· Մաքտոնըլտ պատասխանեց թէ դրամը պիտի հոգացուի հանգանակութեամբ եւ պետական վարկով :կառավարութիւնը մէկ ստերլին պիտի վճարէ հանգանակուած իւրաքանչիւր ստերլինի փոխարէն:

ԹԱՆԿԱՏԵՆԴԸ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆ ԶԻ ՊԱՏՃԱՌԵՐ

Գրած էինք թէ ժանտատենդի դէպքերը շատցած են Փարիզի մէջ: Փարիզի քնակչութեան մէջ որոշ մտահոգութիւն ստեղծուած ըլլալով ժանտատենդին այս տարածման առթիւ, Փրօֆ· Թանոն, Փարիզի բժշկ· համալսարանին դասախօսը, հետեւեալ յայտարարութիւնները ըրաւ մամուլին·

—Ձիշդն ըսելով համաճարակ չկայ: Սեպտեմբերէն ասդին պատահեցան ժանտատենդի բազմաթիւ դէպքեր, որոնք ուշադրութիւն գրաւեցին: Այսօր կարելի է ըսել թէ ժանտատենդի դէպքերը նուազելու նշան ցոյց կուտան, գէթ ֆանի մը օրէ ի վեր: Տեսնուեցաւ, որ Սէնի ջուրը բաղաձիին խմելու ջուրին հետ յարակցութեան մէջ է հոն ուր Սէնի ջուրը վարակուած է մասնաւորապէս: Անմիջապէս նկատի առնուեցաւ եւ դարմանուեցաւ այս պարագան:

Այսուհանդերձ ստիպուած ենք դիտել տալ թէ կարգ մը հայթայթիչներ վտանգաւոր սովորութիւն մը ունին աղբիւրը անծանօթ ջուրով լուալու բանջարեղէններն ու ձուկերը: Դարձեալ, ճաշարանները ոստրէի պաշարը կը ստանան Սէնի ջուրով թրջուած լաթերու մէջ փաթթուած: Նոյնպէս շատեր կաթի տուփերը կը լուան Սէնի ջուրով: Պէտք է զգոյշ ըլլալ Սէնի ջուրը գործածելու ատեն »:

400,000 ԱՅՐԵՐ ԵՒ ԿԻՆԵՐ ՊԻՏԻ ԱՄԼԱՑՈՒԻՆ

Գերմանիոյ պարտաւորիչ ամլացումի օրէնքին գործադրութիւնը կ'ընկսի 1934 յունուար 1ին: Այս օրէնքին համաձայն, 1700 բժշկական եւ 77 վերաբաժնիչ ատեաններ կազմուած են, որոնք վճիռներ պիտի արձակեն ամլացման համար: Նախնական հաշիւներու համաձայն, 400,000 այրեր եւ կիներ կ'ենթցնան այս օրէնքին տակ, իրրեւ անյարմար՝ ամուսնութեան: Իւրաքանչիւր տղամարդու ամլացումը պետութեան պիտի նստի 70 մարքի, իսկ կնոջ համար՝ 54 մարքի: Այս հաշիւով, 15 միլիոն ֆրանք պիտի ծախսուի, 400,000 այրեր եւ կիներ սերնդագործելու անկարողութեան դատապարտելու համար:

— ⁂ —

ՃՇԴՈՒԻՄ·—Բարեկամ մը մեզի հաղորդած էր թէ ազգ· վիճակահանութենէն 100,000 ֆրանք շահած է Պ· Ուշագլեան, երկու ընկերներով: կը տեղեկանանք թէ իւրիմացութեան զուտ գացած է մեր բարեկամը:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԸ ՀԱՐՅՈՒՐ ԱՇՆԱՆՆԵՐՈՒ

12.— Հրաչեայ Տաք Եղուկեան՝ Ծաղկաձորի մասին իր հրատարակած գիրքին մէջ կը գրէ, որ Ծաղկաձորի մէջ 29 տարի Մարքս եւ Էնկելսի գործերը հրատարակած է Ռուբէն Ղազարեանի տունը, որ գտնուած է Ծաղկաձորի Լուսաւորչի փողոցին վրայ (այժմ՝ Ռուբէն Ղազարեանի տուն-թանգարան)։

11.— Հրաչեայ Տաք Եղուկեան՝ Ծաղկաձորի մասին իր հրատարակած գիրքին մէջ կը գրէ, որ Ծաղկաձորի 20 լիսիկի ազգաբնակչութեան եւ շրջակայ գիւղերու մէջ Ռուբէն Ղազարեանի տունը մեծ յարգանքով կը վայելէր։

10.— Հրաչեայ Տաք Եղուկեան՝ Ծաղկաձորի մասին իր հրատարակած գիրքին մէջ կը գրէ, որ Ռուբէն Ղազարեան Ծաղկաձորի մէջ ունեցած է մեծ հեղինակութիւն։ Ան ամէն տարի Ծաղկաձորէն Երեւան կը գար եւ հանդիպումներ կ՚ունենար Ալեքսանդր Մյասնիկեանի, Ստեփան Շահումեանի, Ալեքսանդր Ծատուրեանի, Ալեքսանդր Ասլանեանի, Ալեքսանդր Ծամոյեանի, Ալեքսանդր Ղուկասեանի, Ալեքսանդր Ղարիբեանի, Ալեքսանդր Ղազանչեանի, Ալեքսանդր Ղազարեանի, Ալեքսանդր Ղազարեանի, Ալեքսանդր Ղազար

ՅՈՒՆԱՁ ՊՎԱՏՈՒՄՆ ՉԻ ՍԿՍՎՈՂԸ

(ՊՈՒՇԿԻՆԻ ԴԱՐԱՇՐՋԱՆԻՑ)

ԼՍՈՒՄ — Լսո պատմուածքը նեղ-նեղ նկարներ է հիշեցնում (նեղ և անհարթ ճանապարհ, փշալից ցանկապատ, ոչխարների հոտ, գյուղացիներ և այլն), որոնք ամբողջանում են մի մեծ պատկերի մեջ։ Գրիչը հեղինակը ոչ միայն գիտի, թե ինչ է ուզում ասել, այլև գիտի, թե ինչպես պետք է ասել։ Նրա ոճը պարզ է, ճշգրիտ, ոչ մի ավելորդ բառ։ Ամեն ինչ տեղն է ընկած, ամեն ինչ իր տեղում է։ Ոչ մի ավելորդ մանրամասնություն, ոչ մի ավելորդ բառ։ Ամեն ինչ ասված է այնքան, որքան հարկավոր է։ Ամեն ինչ ասված է այնպես, ինչպես հարկավոր է։

Հեղինակը գիտի, թե ինչ է ուզում ասել, և ասում է այդ։ Նա ոչ մի տեղ չի շեղվում, չի ցրվում, չի ձգձգում։ Նա գիտի, թե ինչ է ուզում ասել, և ասում է այդ։ Նա գիտի, թե ինչ է ուզում ասել, և ասում է այդ։

Ահա ինչ է ասում հեղինակը։

Ամառ է։ Ցանքերը ծաղկել են։ Ամեն կողմ կանաչ է, ամեն կողմ ծաղիկներ են բուսել։ Ամեն կողմ ոչխարներ են արածում։ Ամեն կողմ հովիվներ են նվագում։ Ամեն կողմ գյուղացիներ են երգում։ Ամեն կողմ ուրախություն է

ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ՁԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ ՎԵՐԱՊԱՀՑԷՔ

Ֆրանս. կառվիր Թայի Փարիզի մասնաճիւղի

ԲԱՐԵՆՊԱՏԱԿ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌՔԻՆ

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ **ՏԻԿ. Մ. ԲԷԳԼԱՐԵՃՆԻ**

ԿԻՐԱԿԻ 24, ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 25 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

ԿԷՍ ՕՐԷ ՎԵՐՋ ԺԱՄԸ ՀԷՆ 7

Salle Démocratie* ՄԷՋ, *38, Boulevard Raspail, Paris

Կը վաճառուին կանացի եւ տղամարդու առականներ, երեխաններու հագուստներ, խաղալիքներ, ամէն տեսակի նուէրներու իրեր, նպարեղէններ, թարմ եւ չոր պտուղներ եւլլն. ընթացիկ գիներով։ Ճոխ պիւֆէ։

Հաղորդակ միջոց.— Métro: Sèvres-Babylone. Autobus: AG. BG. S. U. Ubis. X. AE. CM. CB. BC.

Հայ առևտրականներ

"Tricotage MOZPIR,,

21 rue des Petits Carreaux Paris (2) Métro: Sentier

Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի *արանց, կանանց* եւ *տղայոց* Թրիքոյի տեսակաւոր ճոխ մեներք, Maille fine եւ Maille Retournée:

Առաջին իսկ այցելութեամբ գոհացում պիտի գտնէք, անմրցելի գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ:

13 ՎԱՐՉՈՒԻ ԵՆ *օգտաւէտ յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կազ եւ լեկտր. եւ գոֆաժ.* **13**

rue Pierre Curie, K. *Bicêtre. Metro: Porte d'Italie.*

ՄԱՑՐԱՆՈՑ

Villa ANNETTE

6, rue de l'Atlas, 6

(Buttes Chaumont-ի պարտէզէն 25 մէթր հեռու)

Tél. NORD 46-65

Վիրաբուժական գործողութեանց եւ ծննդաբերութեանց ընդարձակ սրահներ՝ արդիական ամէն յարմարութիւններով, լուսաւոր, օդասուն, գեղեցիկ սենեակներ։

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԳԻՆԵՐ

Մէթրօ՝ Belleville et Simon Bolivar, *Հանրակառք՝ թիւ* 5, 26, *Օթօպիւս՝* N. BF. BN.

ԵՐԵԿՈՑԹ_ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ_ՏՕՆԱԾԱՌ

ՍԵԲԱՍՏԻՈՑ «ԱՅԳ» ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑ ՓԱՐԻԶԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

Ի նպաստ Նոր ներաստիոյ մէջ ղինուելիք Արամեան «ԱՅԳ» վարժարանին

Այսօր կիրակի երեկոյ ժամը 9էն մինչեւ առաւօտ

Hôtel de RUSSIE-ի սրահին մէջ 2 et 4, rue des Batignolles et 34 Bld. Batignolles

Métro: Place Clichy

Գեղարուեստական ճոխ բաժին: կը մասնակցի ԿՈՄԻՏԱՍ երգչախումբը

Պ.ԱՐԱՄ ՁԱՐԳ (վտարանդի) *կ'երգէ «Ծմար Թայեամ»էն։ Անակնկալներ։*

Եւրոպական պարեր, ճազ, օրքէսթրը՝ T.IPICA

Պիւֆէ դիւրամատչելի գիներով։

Մուտք՝ այրերու 10 ֆրանք, կիներու 8 ֆրանք։

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Սաթենիկ Մօզոլեան (ամուսինը Մուշեղ Յովհաննէսեան) կը փնտռէ իր եղբայրը Արտաշէս Մօզոլեան եւ իր քոյրը Սիրանոյշ (Կարնեցի), որոնք մէկ տարի առաջ կը գտնուէին 78, Rue St. Rose, Angoulème (Charente) France.

Կը խնդրուի իրենց հասցէն իմացնել «Ցառաջ»ի կամ քեռորդւոյն Մուշեղ Յովհաննէսեանի, 11, Str. Oborno *թիւ* 11, Constantza, Roumanie.

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ և ԾՆՈՒՆԴԻ ՁԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ ԿԱՏԱՐԵՑԷՔ

Médaille d'Or 1930

ՇԻՐԱԿ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԷՆ

26 Rue de Trévise, Paris(9), Métro Cadet

Հեռախօս՝ **Provence 38 — 63**

Diplôme d'Honneur 1931

Միակ ներկայացուցիչը «Le Cerf» հէլվայի։

Արեւելեան նպարեղէններու ընտիր տեսակներ, ուղղակի ներածում: Այցելեցէք մեր նպարավաճառատունը ուր պիտի գտնէք արեւելեան եւ եւրոպական ամէն տեսակի ու արժէքի նպարեղէններ: Թրքական լաւագոյն սուրճ:

RÉVEILLON

ԱԺԱՆ ՀԱՃԵԼԻ

LE BYZANCE *Հելլէն Ընկերակցութիւնը, բարենպատակ իր ձեռնարկները-ըն ի նպաստ, ԳԻՇԵՐԱՅՈՆ մը սարքած է։*

Այսօր կիրակի, ժամը 9էն մինչեւ առաւօտ

SALLE DES INGENIEURS CIVILS-ի ՄԷՋ

19, rue Blanche, Paris (9). Métro: Trinité

ՀԵԼԼԷՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ *քանի մը ամիս առաջ նման երեկոյթ մը սարքած էր եւ մեր հայ բարեկամները մեծ բազմութեամբ եկան պատուել մեզ։*

Թաղալերուած այս բարեկամութենէն, կոչ կ'ուղղենք բոլոր հայ հայրենակիցներուն, որոնց հետ միացած ենք անցեալի հասարակաց մեր տառապանքով, պատուել մեզ իրենց ներկայութեամբ։

Հրչակաւոր նուագախումբ, արեւել. եւ եւրոպ. պարեր, պարի մրցումներ, քոթիլեոն, թոմպոլա նուէրներով եւ Ազդ. Պարդեւախաղի տոմսերով, աթթրաքսիոն, ճոխ պիւֆէ։

ՄՈՒՏՔ.- ՏԻԿԻՆՆԵՐՈՒ 10 ՖՐԱՆՔ, ԱՅՐԵՐՈՒ 15 ՖՐԱՆՔ

Տոմսերը կարելի է հայթայթել դիմելով՝

M. N. Karabetsos, 24 Fbg. Montmatre, Paris (9)

ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑ 365 ԹԵՐԹՈՎ

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ ԳՐԱՏԱՆ

51 Rue Mr. le Prince, Paris VI **Tél. Dan. 88 – 65**

Կազմը զարդանկարուած յայտնի արուեստագէտ ԷՏԿԱՐ ՇԱՀԻՆԻ կողմէ

Կը պարունակէ կրօնական եւ ազգային բոլոր ոճները: Ամսուան եւ օրուան անուններ՝ հայերէն եւ ֆրանսերէն: Իւրաքանչիւր թերթի վրայ պատմական ծանօթութիւններ եւ օգտակար գիտելիքներ:

Գինն 5 ֆրանք

20 ՖՐԱՆՔԻ ԳԻՐՔ ԳՆՈՂԻՆ ԻՐ ՆՈՒԷՐ ԿԸ ՏՐՈՒԻ

Լիոնի մէջ մեր Գրատան ներկայացուցիչն է՝

ՏՊԱՐԱՆ ԱՐԱՔՍ 70 Rue Paul - Bert. Lyon.

Studio MANOUK

116. LA CANEBIÈRE, 116

MARSEILLE **Tél. Gar. 27–85**

Երբեք մի մտածէք թէ ինչ պէտք է նուիրել ձեր բարեկամին *Միայն ձեր լուսանկարը՝ պատրաստուած լուսանկարիչ ՄԱՆՈՒԿԷն, ամենալաւ եւ գնահատանքի արժանի նուէրն է որ կ'ուրախացնէ ձեր բարեկամներն ու ազգականները։*

ՇՈՒՏՈՎ ԿԸ ԲԱՑՈՒԻ ԱՐԴԻԱԿԱՆ ԴԵՐՁԱԿԱՏՈՒՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԽԱՆՁԷՐԵԱՆ

97 ROUTE D'ORLÉANS, CACHAN

Անգլիական եւ ֆրանսական ընտիր կերպասներ, վերջին նորաձեւութիւն, խնամուած կար: Գիներու վրայ կարեւոր զեղչ:

ԲՈՒԻՐԴԵՐ

Կը ծախենք ամէն տեսակ բուրդեր՝ Թրիքօ չինողներու համար։ Միշտ պատրաստ ունինք 50.000 քիլօ ամէն տեսակի գոյներով բուրդեր՝ թիւ *2)28, 3)28, 2)32, 2)36, 2)40* (grosse laine):

Դիմել՝ **DOERFLINGER**

31, Rue de Maubeuge, Paris (9e) Métro: Cadet

Մանաւոր բուրդ լոգանքի հագուստներու համար: Շրջուն վաճառորդներու համար բուրդէ կծիկներ: Գաւառէն եկած ապսպրանքները կը դրկուին ապսպրանքներու ստացման օրը։

ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ Փարիզի մեր նոր վաճառատունէն ուր մթերած ենք եղանակին լաւագոյն մօտէլները ամէնանպաստաւոր պայմաններով։

Tricots KEBABDJIAN

Fabriques { 76, rue Henri Regnault à Courbevoie (Seine)
12, rue Capitain Guynemer à Courbevoie (Seine)

Ապսպրանքի եւ թղթակցութեանց համար։

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ եւ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

6, Rue des Jeûneurs, Paris (Métro: Sentier & BonneNouvelle)

R.C.Seine 415941 **Tél. LOUVRE:** 57 - 37

ԱՊՍՊՐԱՆՔ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻՆՔ ԴԱՒԱՌՆԵՐԷՆ

Նմոյշի համար Շարիւրին 20 զեղչ։

ՏՕՔԹ. ՍՊԱՐԹԱԼԻ

ՓԱՐԻԶԻ ԲԺԹ. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ

Նախկին գլխաւոր բժիշկ եւ վիրաբոյժ իզմիրի Ազգ. հիւանդանոցին

33, Rue Poissonnière (Rex սինեմային ձիշտ քովը)

Մէթրօ՝ Bonne-Nouvelle

Ընդունելութիւն ամէն օր ժամը *14—18* եւ ժամադրութեամբ։

ՊԵԼՎԻԼԻ ԵՒ ՓԼԱՍ ՏԷ ՖԷԹԻ ՀԱՑԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՐԱՆՑ ԵՒ ԿԱՆԱՆՑ ՍԱՓՐԻԶԻ ԽԱՆՈՒԹ

Maison MIASSERIAN

56, rue Olivier Métra, Paris (20)

Métro: Place des Fêtes **Tél. Ménil. 64 - 52**

Մասնագէտ՝ մագերու ներկի եւ indefrisable-ի *40, 60* եւ *75* ֆր. ժողովրդական գիներ. խնամուած աշխատանք:

ՊՈԼՍՈՑ ԵՒ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ ՀԱՆՐԱՇԱՆՕԹ

36 ՏԱՐՈՒԱՆ ՓՈՐՁԱՌՈՒ ԴԵՐՁԱԿ

KILTIKIAN

8 rue Rougemont. Paris (9)

Métro Montmartre Tél. Provence 95—68

Կը կարէ ֆագուստներ ամենալաւ կերպասներէ սկսեալ 450ֆր.քէն

Կերպասին նմոյշը կը տրուի յաձախորդին:

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՆՈՒԷՐ

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԱՌԹԻԻ *Պոլսէն ստացած ենք թուրքերէն եւ հայերէն ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ ՆՈՐ տիպեր, գին՝* 12, 15, 18 եւ 20 *ֆրանք։*

SOLDES.— *Հայերէն, թուրքերէն եւ յունարէն տիպեր՝* 10 *ֆրանքի։*

3000 ՖՐԱՆՔՆՈՑ *ֆոնտ մը՝* 10 *տիպքով միասին կը ծախուի բացառիկ արժէքով միմիայն* **600** *ֆրանքի։*

Փութացէք օգտուիլ առիթէն, դիմել՝

H. ARTINIANի

26, Rue LESAGE, Paris 20

Հեռաձայն՝ Ménil. 61-85

ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱՐԱՆ

Dr. Méd. Jouchnovetzky, 5, rue Michel Peter, *Մէթրօ՝* Gobelins: *Ամէն օր ժամը* 3—8. *Չափաւոր գին: Հեռ.* Gob. 47.19:

Le Gérant: H. STEPHAN
Imprimerie A. DER (AGOPIAN)
17, Rue Damesme, PARIS (13e)

ԵԹԷ ՀԱՑՐԵՆԱԲԱՂՁՈՒԹԵՆԷ ԿԸ ՏԱՌԱՊԻՒՔ

ԽՄԵՑԷՔ ԱՆԱՐԱՏ

Raki ERIVAN

ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՀԱՄԱՐ՝

Société "PEUREUX"

12, Bld. des Vignes, MARSEILLE Téléphone: COLBERT 58-10

ԼԻՈՆԻ եւ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ

D.N.BAHADOURIAN 40 rue Chaponnay. Lyon Rhône)

ՆԻՄԻ ԳՈՐՁԱԿԱԼ.—

M. M. H. Khatchadourian et Danielian *24, rue Assalit. Nice (A. M.)*

ՍԵԴՐԱԿ ՍԱՍՈՒՆԻ

վիրաբոյժ - ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՖԱՔՈՒԼՏԷԷՆ

14 Rue Lagrange, PARIS (5e) Métro St. Michel *կամ* Maubert-Mutualité

ՄԱՄՆԱԳԻՏ ՈՍԿԻ ԲՈՒԲԵՐՈՒՆ, ՊՈՒԾԻ եւ ԱՏԱՄՆԱՁԱՐԻ

Բերնի, լինդերու, ակռաներու խնամք եւ վիրաբուժ. գործողութիւն կ'ընդունի ամէն օր, ժամը *9 - 12* եւ կէս օրէ վերջ *2էն 8*: կիրակի եւ տօն օրեր 9էն մինչեւ կէսօր։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԵՒ ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ

ՀԱՑԿԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ

71, Rue du Fbg. St. Martin, Paris (10e)

Tél. Botzaris 53 - 61 **Métro: Château d'Eau ou Gare de l'Est**

Դիտութեան վերջին մէթոտներով կը բժշկենք վիներական ամէն տեսակի հիւանդութիւնները (ջերմամիզութիւն, ֆրանկախտ եւայլն), մորթի, ջղային, սեռական եւ կանացի հիւանդութիւնները:

Բժշկումը կը կատարուի, X անդրմանիշակագոյն ճառագայթներով եւ էլեկտրականութեամբ: Կը կատարենք մէզի եւ արեան տարրալուծում:

Կը խնամենք ամսոյ ամէն տեսակի հիւանդութիւնները: Գնւրօն՝ սկսած 100 ֆրանքէն, պրիճ՝ ամերիկեան սիստէմով:

Աշխէքները շատ մատչելի մանաւոր վճարէ բանուորներու եւ չքաւորներու: Դարմանատունը բաց է ամէն օր առաւօտեան 9—12 եւ 3—8: Կիրակի եւ տօն օրերը՝ 9—4:

ՏՕՔԹ. ԱՍԼԱՆ

ՄԱՄՆԱԳԻՏ ԹՈՒԲԵՐՈՒ, ՍՏԱՄՈՔԻ եւ ԱՂԻՔԵՐՈՒ հիւանդութեանց

34 Bld. de Clichy, Paris. Métro Pigalle Tél. Marcadet **76-65**

Հիւանդները կ'ընդունի ամէն օր ժամը 2—8, կիրակի եւ տօն օրեր 10—12։ Առաւօտները ժամադրութեամբ։

T. S. F.

SUPERHETERODYNE BAPST 5 et 7

(Ամերիկեան կազմած)

Վերջին կատարելագործութիւն,

Ամբողջովին աժան գին:

Loterie Nationale-ի *յառաջիկայ* **tirages**-ներէն *Ձեր միլիոնատէր ըլլալուն լուրը անմիջապէս իմանալու համար փութացէք գնել* 5 *կամ* 7 *լամբանոց* **pick - up**-ի **prise**-ով *անգլիական այս* **postes**-երէն:

Դիմել անձամբ կամ նամակաւ Փարիզի Ecole Pratique de Radioélectricité-ին *վկայեալ եւ նախկին* (Essayeur Radio-Vitus)-ի՝

ՊԱԲԻՍՔ Կ. ՔԵԱՉԵԱԵԱՆԻ

4, Square Paul Bert Asnières (Gares Bois-Colombes) Seine:

(Gare St. Lazare-էն *մինչեւ հասցէին վայրը* 12 *վայրկեան*):

ՍԱՊՈՆՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ ՁՈՅԳ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԵՐԸ

ARARAT

39, rue de Trèvise, PARIS IXe

Téléph: PROV. 79-57

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՁԵՂՁ ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ԱՌԹԻՒ

Ա.— Զոր մրգեղէններ, պարսկական սատիկի բերնձ փիլաֆի ամաթէօրներուն համար, ռուսական սեւ եւ կարմիր խաւեար՝ բրէսէ եւ թարմ, անուշեղէններ, ըմպելիներ եւ ամէն տեսակ գոնսէրվներ։ Բ.— Մարսէյլի օճառ, ձիթաիւղ, արաշիտ։

LA MAISON de L'HUILE

18, rue Bleue, PARIS IXe

Téléph: PROV. 79-57

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

ՀԱՐԱՉ

HARATCH

(Fondé en 1925) :-: R ... Seine 276.286

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian
Rédaction & Administration
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

17, Rue Damesme PARIS (13e)
Téléphone : Glacière 15-70

(ԵՐԹԵՒԵԿԻ ՀԱՄԱՐ՝ Métro : TOLBIAC)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ,—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ԵՌԱՄՍԵԱՅ
Ֆրանսա եւ գաղութներ	140 ֆրանք	70 ֆրանք	35 ֆր.
Անգլիա, Եգիպտոս, Զուիցերիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 ֆրանք	100 ֆրանք	—

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
27
ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
1933
27 Décembre
1933

ՅՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՑԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

ՅԱՐԵԱՆ ԹԻՒ 2379 — Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՂԵՐԱԿԱՆ ՎԱԽՃԱՆԸ

—·—

ԽՄԲ.— Քիչ անդին պիտի կարդաք դոյժ մը,— Ղեւոնդ արք. Դուրեանի դաշնահար սպանութիւնը՝ Նիւ Եորքի եկեղեցիին մէջ։

Թարգմանած ենք ինչ որ կար Փարիզի անգլեւամերիկեան եւ տեղական թերթերուն մէջ, իբրեւ հեռագիր։ Ճշգրիտ մանրամասնութիւններ կը պակսին, թէ սպանութեան նախընթաց պարագաներու եւ թէ բուն հեղինակներու մասին։ Խորապէս ցաւալի է որ ներքին պայքար մը կը յանգի սպանութեան։ Աւ այժմ չենք ուզեր ընդլայնել այդ պայքարին բարդ ծալքերը, սպասելով նոր լուսաբանութեանց։

—·—

ՂԵՒՈՆԴ ԱՐՔԵՊ. ԴՈՒՐԵԱՆ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ

Քարոզը հազիւ աւարտած, դաշոյն մը կը խրեն ետին

Երկուշաբթի օր, « Տէյլի Մէյլ », Տէյլի Հէրըլտ » եւ « Շիքակօ Թրիւփիւն» կը հաղորդէին Ղեւոնդ արք. Դուրեանի սպանութիւնը։ Կարգով կը թարգմանենք երեք հեռագիրները, առանց որ եւ է խորհրդածութեան։

ՆԻՒ ԵՈՐՔ, 24 դեկտ. կիրակի (*Տէյլի Մէյլ*).— Ղեւոնդ արք. Դուրեան, Ամերիկայի Հայոց առաջնորդը, այսօր սպանուեցաւ իր ծխականներէն մէկուն կողմէ, Հայ առաքելական Ս. խաչ եկեղեցիին մէջ։

Հազիւ լրացուցած էր քարոզը, երբ հաւատացեալներէն մէկը յառաջ նետուեցաւ եւ դաշունահար սպաննեց զինքը։

Դէպքին յաջորդեց մոլեգին ժխոր մը, եւ ոստիկանութեան արագ ժամանման շնորհիւ միայն կարելի եղաւ կանխել կատաղի կռիւ մը մարդասպանին, իր կուսակիցներուն եւ միւս հաւատացեալներուն միջեւ։

Դաւանները զոցուեցան, եւ գաղտնի ոստիկաններ ճնշութեան ենթարկեցին ամէն մէկ հաւատացեալ։ Ցետոյ ձերբակալեցին վեց հոգի, քոյլ տալով որ միւսները դուրս ելլեն։

Դուրեան արք.ի սպանութիւնը գերագոյն ելքն է երկարատեւ պայքարի մը՝ Հայ եկեղեցւոյ զանազան հատուածներուն միջեւ։ պայքար մը որ սկսաւ արքեպիսկոպոսին Եւրոպայէն ժամանումէն ի վեր, երեք տարի առաջ։ Իր հակառակորդները երկար ատենէ ի վեր իր շատ մը արարքները կը ձաղկէին իբրեւ « բոլշեւիկեան » եւ անցեալ յուլիսին փորձ մը կատարուեցաւ սպաննելու զինքը Շիքակոյի մէջ, երբ կը մասնակցէր համաշխարհային արուեստահանդէսին։

ՆԻՒ ԵՈՐՔ, 24 դեկտ. (*Շիքակօ Թրիւփիւն*).— Ղեւոնդ եպիսկ. Դուրեան, Ամերիկայի Հայ առաքելական եկեղեցւոյ հովուապետը, դաշնահար սպանուեցաւ այսօր, մարդասպանները խմբակի մը կողմէ, երբ կիրակնօրեայ սուրբգրային արարողութիւնը կը կատարէր հայկական եկեղեցիին մէջ։ Հանդիսատեսները զգեստաւորուած, եպիսկոպոսը կը պատարագէր խորանին վրայ, շրջապատուած եկեղեցւոյ պաշտօնեաներով եւ դպիրներով։ Հաւատացեալները նոր ուժի ելած էին աղօթքէն, երբ մէկը յանկարծ դիտեց որ խումբ մը մարդիկ զաղտագողի գորգապատ դասէն կը յառաջանան դէպի խորանը։ Մարդը ժամանակ չունեցաւ կեցնելու. անոնք արդէն մօտեցած էին եպիսկոպոսին։ Երկու հոգի յայնաշնդր դաշոյններ հանելով, խրեցին եպիսկոպոսին սիրտը։ Միւսները շրջապատեցին զինեալ, ծածկելու համար արարքը։ Եպիսկոպոսը ճանի մը խոր վէրքեր ստացած ըլլալով սիրտէն, վայրկեանապէս մեռաւ։

Երբ հաւատացեալները հասկցան իրողութիւնը, իրենց ցնտարաններէն նետուեցին կատղած ամբոխի մը պէս եւ փորձեցին լինչի ենթարկել մարդասպանները։ Ահազանգը հնչեց եւ երբ ոստիկանները հասան ճանի մը վայրկեանէն, մեծ դժուարութիւն ճաշեցին ոճրագործները ազատելու համար։

Կ'րսուի թէ երկու կալանաւորներ անդամ են ճաղաճական եւ կրօնական խմբակցութեան մը որ ուժգնօրէն կը պայքարէր եպիսկոպոսին ճաղաճականութեան դէմ։

ՆԻՒ ԵՈՐՔ, կիրակի *«Նիւ Եորք Հէրըլտ»*).— Հայ ուղղափառ եկեղեցւոյ արմատական եւ պահպանողական անդամներուն միջեւ տիրող ներքին կատաղի պայքարը այսօր վերջացաւ ծննդեան խռովի եղերական սպանութեամբ մը։ Զոհն է այդ եկեղեցւոյ Մ. Նահանգներու եւ Քանատայի Առաջնորդը, Ղեւոնդ Դուրեան։

Ձերբակալուած է Մաթոս Լէեվէքեան, իբրեւ հեղինակը դաշնահար սպանութեան։ Իր արարքը կը վերագրուի ատելութեան՝ ընդդէմ եպիսկոպոսին կարծեցեալ սովետասիրութեան։

Եկեղեցին ծայրէ ծայր լեցուած էր, երբ սկսաւ հանդիսաւոր թափորը, եկեղեցւոյ հետեւի կողմէն։ Նախ կուգար Ցովսէփ եպիսկ. Կարապետեան, անոր հետեւէն՝ երկու սարկաւագներ, յետոյ՝ Ղեւոնդ եպիսկ. Դուրեան, որուն կը հետեւէին դպիրները։ Երբ Դուրեան արք. առջեւի նստարանը հասաւ, յանկարծ մարդ մը խոյացաւ, 8 ինչէզնոց դաշոյն մը խրելով փորին մէջ։ Եպիսկոպոսը գետին փռուեցաւ մահացու վէրքով։ Մինչ սարսափահար հաւատացեալները կը խոնուէին մահամերձ եպիսկոպոսին շուրջը, Դուրեանի թիկնապահները, խոպրով կորկոտեան, յանգիմդամ մարդ մը, եկեղեցի խուժից, յառաջացաւ դէպի իր վիրաւոր պետը եւ ատրճանակ մը ճաշեց պոռալով.

— « Ե'Տ ՔԱՇՈՒԵՑԻՔ։ ԲԱՑԵ ՄԻ ՀԵՌԱՆԱՔ ԵԿԵՂԵՑԻԷՆ, ԹԷ ՈՉ ԿԸ ՁԱՐՆԵՄ » :

Իր աղաղակներուն վրայ, ոստիկանութիւնը օգնութեան հասաւ։

Դուրեան եպիսկ. Ամերիկա գալէ առաջ եղած է առաջնորդ Իզմիրի, պատրիարքական փոխանորդ Պոլսոյ եւ հովուապետ Անգլիոյ հայկական եկեղեցւոյ։

Անցեալ սեպտեմբերին, եկեղեցւոյ տարեկան ընդհ. ժողովին մէջ (*Խմբ.— Կակաղարկէ երեսփ. ժողովին*), Դուրեանի կարծեալ սովետասիրութիւնը պատճառ եղաւ որ իր հետեւորդները, որոնք Ամերիկայի հայ եկեղեցւոյ 30,000 (*Խմբ.— պիտի ըլլայ 130,000*) անդամներուն հազիւ հարիւրին տասը կը ներկայացնեն, կը ճանչցուէին իբրեւ « նոր մտքի » խմբակցութիւն։

** Ցեղական թերթերը լուրը կուտան համառօտ հեռագրով մը։ Բոլորն ալ ձերբակալուած երիտասարդին անունը կը գրեն Մաթոս Լէնկլէքէն, նպատակ ունենալով աշկերտ։

Համայնավար «Իւմանիթէ»ն իր կարգին արտատպելով միեւնոյն հեռագիրը, իբրեւ խորագիր դրած է.— « Հայ արքեպիսկոպոս մը սպանուած դաշնակեանի մը կողմէ»։ Եւ լուրին մէջ ալ կը փսփսայ — «կը հաւաստեն թէ սպանութիւնը հրահանգուած է դաշնակ կուսակցութեան կողմէ, որ անդամ է Բ. Միջազգայինի եւ որ արքեպիսկոպոսին երեսին կուտար թէ խոստովանած է խորհրդային Հայաստանի մէջ կատարուած գործին կարեւորութիւնը »...

** Ամերիկեան թերթերու թղթակիցները կը հեռագրեն թէ միեւնոյն օրը— Խթուր Ցենունդի — հայ եպիսկոպոսին սպանութենէն զատ, ուրիշ վեց հոգի ալ դաշունահար սպաննուեցան Նիւ Եորքի մէջ։ Զոհերէն երկուքը երիտասարդ աղջիկներ են, մէկը՝ 15 տարեկան, բոլորովին անճանաչելի դարձած, միւսը՝ 8 տարեկան, խեղդուած եւ յետոյ դանակով յօշոտուած։

Զոհ հոգի ձերբակալուած

Նիւ Եորքէն կը հեռագրեն դեկտեմբեր 26 Թուականով.— Ոստիկանութիւնը ձերբակալեց չորս կասկածելիներ, որոնք խոստովանեցան թէ եկեղեցին կը գտնուէին Դուրեան արք.ի սպանութեան պահուն։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՓԱՐԻԶԻ ՄԵԾ ՍՈՒԳԸ ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐՈՎ

—·—

Երկու կառախումբեր իրարու զարնուեցան Փարիզ-Նանսի-Սթրազպուրկ գծին վրայ

ԱՒԵԼԻ ՔԱՆ 200 ՄԵՌԵԱԼ, 300 ՎԻՐԱՒՈՐ

Ահաւոր աղէտ մը սուգի մատնեց Փարիզը՝ տօնական օրով։

Շաբաթ գիշեր, կառ. տը լ'Էսթ էն 25 ֆիլոմեդր հեռու, վէռ – Թորսի եւ Լաճէի – Թոտինճէի միջեւ, Փոնփոնի բարձունքին մօտ, Սթրազպուրկի նեպրընթացը Լոհէնէ զարնուեցաւ Նանսիի նեպրընթացին, եւ բառին բուք խմաստով փոշի դարձուց զայն։

Երկու կառախումբերը Փարիզէն մեկնած էին աւելի քան մէկ ժամ յապաղումով, իրրեւ հետեւանք թանձր մշուշին։ Առաջինը ստիպուած էր կանգ առնել, արուարձանի կառախումբ մը փակած ըլլալով ճամբան։ կարմիր ազդանշանը շատ ուշ մնացած էր, ահռելի ընդհարումն մը առաջքը առնելու համար։ Լեղապատառ ճիչեր կը լսուէին խաւարակուռ եւ սառուցեալ գիշերուան մէջ։ Թանձր մշուշը տիրաբար կ'իշխէր անէծքի մը պէս, նոյնիսկ աղէտէն յետոյ, դժուարացնելով ազատման գործը։ Փարիզը հիչ անգամ տեսած է այսքան խտացած աղէտ։

Ընդհարումը այնքան սարսափելի եղած էր որ, ճամբորդ եւ բեկոր իրարու խառնուած էին։ Երկու կառախումբերն ալ խեղդուած էին, Ցունունդի արձակուրդին առթիւ։ Անմիջապէս օգնութեան հասան ամէն կողմէ։ Շարժման մէջ դրուեցան բոլոր բժիշկները, վիրաւորները փրկելու համար, ինչպէս եւ բոլոր հիճաշարժները։ Բազմաթիւ պաշտօնատարներ եւ վարչապետը փութացին ադէտին վայրը։ Մայրաքաղաքին հրշէջ գունդը, շարժուն հիւանդանոցներ խռնուած էին աղէտին վայրը, կարելի եղածինչափ շատ մարդիկ փրկելու համար։ Ազատարարները կը փորձէին լուսարձակներով, ջահերով, մոմերով ճեղքել խաւարը եւ մշուշը, եւ երկաթներու, տախտակի կտորներու մէջէն դուրս կը հանէին չարաչար յօշոտուած մարդկային մարմիններ։ կարելի չէ նկարագրել արհաւիրքի տեսարանները։ Դիակները հաւաքուելով մաս – մաս կը փոխադրուէին կառ. տը լ'Էսթ, յատուկ սրահ մը որ վերածուած էր մահատունի։ Բազմաթիւ այցելուներ կուգային հայր, մայր, զաւակ, ընոյր կամ եղբայր փնտռելու։ Ադեկտուր տեսարաններ կանխելու համար, կարգադրուած էր որ միայն այրերը ներս ընդունուին։ Մայրեր կ'աղաչէին. «Կ'ուզեմ վերջին անգամ տեսնել աղչկանս դէմքը »։ Բայց պաշտօնեան անդրդուելի կը մնար։

Ցորս օրուան ճնուիլիւններէն յետոյ, վերջնապէս նշդուած է 199 զոհերու ճիճնութիւնը։ կարելի չէ եղած ճանչնալ 8 — 10 դիակներ, որոնց նկարագրութիւնը կ'երեւայ թերթերուն մէջ։ Իսկ վախ կայ որ 32 հոգի մեռնին հիւանդացողներուն մէջ։

Աղէտին վայրէն մինչեւ հիւանդանոց փոխադրուած ատեն ալ, մահեր պատահեցան, թէ ծանր վէրքերու եւ թէ սառնաշունչ ցուրտին հետեւանքով։

Զոհերուն մէջ կը գտնուին երեսփոխաններ Անոռի Ռօլէն եւ Շլէթէր (միեւնոյն ատեն ֆաղաճապետ Վէրսէօլի), եւ Մօրէլ, երբեմն խորհրդական ելմտական նախարարութեան։

Ձերբակալուած են ընդհարող ճեպընթացին մեքենավարն ու հնոցպանը, բայց տակաւին կարելի չէ եղած ճշդել պատասխանատուութիւնները։ Վկաներ կը պնդեն թէ վտանգի զանգը կը զարնուէր, իսկ երկու ամբաստանեալները կ'ըսեն թէ ո'ր եւ է ձայն չեն լսած, ոչ ալ ազդանշանը տեսած։

Նախարարներէն յետոյ, հանրապետութեան նախագահն ալ Ցունունդի առաջին օրը կատ. տը լ'Էսթ երթալով, խոնարհեցաւ զոհերուն առջեւ։ Ցետոյ այցելեց հիւանդանոցները, վիրաւորները մխիթարելու համար։

** Նախարարական կարգադրութեամբ, հաւաքական յուղարկաւորութիւն սարքուած է զոհերուն համար, այսօր, չորեքշաբթի։

Օսար բանուորներու տուրքի խնդիրը

Երեսփ. ժողովը չաբաթ օր երրորդ ընթերցումով վաւերացուց ելմտական ծրագիրը։ Այս առթիւ կրկին քննուեցաւ 12րդ յօդուածին հինգերորդ հատուածը, որ կը տրամադրէ հարիւրին 5 — 10 տուրք դանձել այն գործատէրերէն որոնք օտար բանուոր կը գործածեն, երբ ֆրանսացի գործաղուրկներ կան։ Այս հատուածը մերժուած էր ծերակոյտին կողմէ։ Երեսփոխան Տոման ուզեց պնդել, բայց վարչապետ Շօթանի միջամտութեան վրայ, տեղի տուաւ։ Որով տուրքը մերժուած կ'ըլլայ։

Երկու բազաւորներ պիտի գան Փարիզ

Պելկրատէն կը հեռագրեն թէ Ալեքսանդր թագաւորը եւ Մարիա թագուհին Փարիզ պիտի գան պաշտօնական այցելութեան համար, Փոքր Համաձայնութեան խորհրդաժողովին փակումէն յետոյ։ Ժողովը պիտի գումարուի յունուար 8ին։

Կը հաւաստեն թէ Ռումանիոյ թագաւորն ալ հրաւիրուած է, բայց դեռ վերջնական որոշում չկայ։

Իտալիա եւս կը դառնայ Ալպանիոյ

Իտալիա 100 միլիոն ոսկի ֆրանքի վարկ մը բացած էր Ալպանիոյ։ Այս փոխառութեան եւ ուրիշ հարցերու մասին վէճ մը ծագած ըլլալով, իտալական կառավարութիւնը որոշեց այսուհետեւ դրամական աջակցութիւն չընծայել Ալպանիոյ։

Հռոմի պաշտօնաթերթը կ'ըսէ թէ այս 100 միլիոնի վարկը, որ տասը տարուան ընթացքին բաժնուած էր, տակաւ չպիտի ունենար, մինչեւ որ Ալպանիոյ եւ Իտալիոյ միջեւ առեւտրական յարաբերութիւնները աւելի զարգանային։ Ներկայիս Իտալիա Ալպանիոյ ներածութեան 50 միլիոնի հասանէր։ (Այժմ 30 միլիոն է)։ Նոր որոշումով, այդ կարգադրութիւնը Յուլիս կ'իյնայ։

Ուրիշ դժուարութիւններ ալ ծագած են երկու երկիրներուն միջեւ. այնպէս որ, Այպանիոյ իտալական դպրոցներէն չատերը ստիպուած են փակել իրենց դուռները։

Սուրիոյ եւ Թուրքիոյ կալուածական խնդիրը

Ֆրանքեւթուրք դաշնագրին գործադրութեան առթիւ, Քրքական կառավարութիւնը սկսած է ցուցակագրել սուրիական հպատակներու կալուածները, վերադարձնելու համար։ Այս առթիւ, կարգ մը գժուարութիւններ պիտի ծագին, որովհետեւ չատ մը սուրիական կալուածներ այսօր կը պատկանին Թուրքերու եւ հետեւաբար չեն կրնար վերադարձուիլ։ Կը կարծուի թէ Քրքական կառավարութիւնը ձեւ մը պիտի գտնէ, հատուցում ընելու համար այս կարգի կալուածներու բուն սեփականատէրերուն։

Եօթը հաւասարակշռաներ մահուան դատապարտուած

Սոֆիայէն կը հեռագրեն թէ՝ անցեալ գարնան Շումէնի մէջ ձերբակալուած համայնավարներէն եօթը մահուան դատապարտեցան, 18 հոգի՝ 5 — 15 տարի բանտարկութիւն, իսկ 11 հոգի անպարտ արձակուեցան։

11 հոգի գնդակահարուած

Աֆղանիստանի թագաւորին սպանութեան առթիւ, դեկտ. 24ին իբրեւ մեղսակից դնդակահարուեցան 11 ամբաստանեալներ։

Թուրքիոյ երկաթուղիներ

Թուրքիոյ երկաթուղիներու համաժողովը գումարուեցաւ Իզմիրի մէջ, մասնակցութեամբ պետական եւ մասնաւոր երկաթուղիներու ընկերութեանց պատասխանատուներուն։ Թէր ու դէմ վիճաբանութիւններէ յետոյ, պատասխանատուները որոշեցին տեղեկագիր մը ղրկել կառավարութեան, ընդհանուր մրցակցութեան դէմ։ Հանրօգուտ չհնութեանց գործավարութիւնը իր ամբողջ ուշադրութիւնը կեդրոնացուցած ըլլալով ճամբաներու նորոգման եւ հնութեան, ընդհանուր ծրագիրներու երթեւեկը աւելցած է եւ մեծ վնաս տուած՝ երկաթուղիներուն։

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

1500 *ԲԱՆՏԱՐԿԵԱԼՆԵՐ* ներում ստացան Մ. Նահանգներուն մէջ, Ցունունդի տօնին առթիւ։ Ասոնք դատապարտուած էին մեծ պատերազմի օրերուն, իբրեւ լրտես, դաւանան կամ դասալիք։

ԹՈՒՐՔԻՈՑ այրերը եւ կիները այսուհետեւ խառն պիտի նստին հանրակառքերուն, շոգենաւերուն եւ շոգեկառքերուն մէջ։

ՆԱԽԱԳԱՀ ՄԱԶԻԼ, Քաթալոնիոյ ազգային հերոսը, մեռաւ 76 տարեկան հասակին մէջ։ Ունեցած է յեղափոխական բեղուն կեանք։ Կը վախցնէր որ խռովութիւններ ծագին, յաջորդին ընտրութեան համար։

ԱԶԳ. ՎԻՃԱԿԱԽԱՂԻ տոմսակ մը կեղծելով, մէկ միլիոն ֆրանք գանձելու ներկայացած էր Ռընէ Ֆոնիէռ, սակայն ձերբակալուեցաւ։ Պատմեց թէ՝ անծանօթ մը տուած էր տոմսակը, հինգ հազար ֆրանք միջնորդչէք խոստանալով... պայմանագրութեամբ։ Շիտակ բանտ առաջնորդուեցաւ։

ՍԻՆԻ ՆԱՀԱՆԳԱՊԵՏԻՆ զաւակը օդանաւով թռիչք մը կատարած ատեն, վար իյնալով մեռաւ։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ելմտական նախարարը 360 սնտուկ արծաթ դրամներ ղրկեց Պըրմինկէմ (Անգլիա), հալեցնելու եւ նոր դրամներ կռնելու համար, Ֆուատ թագաւորին գինուորական նկարով։

ՖՐԱՆՍԱԶԻ ՕԴԱՆԱՒՈՐԴ Քոսթ եէշիլէօյի (Սան Սթէֆանօ) օդակայանէն ճամբայ ելաւ, էսկիշէհիր երթալու համար։ Ցետոյ վերադարձաւ Պոլիս, ուրկէ պիտի անցնի Պուրէշ, երթ օդը նպաստաւոր ըլլայ։

ՅՈՒՆՈՒԱՐ 9Ը ԿԸ ՄՕՏԵՆԱՅ

ՓՈՒՔԱՑԷՔ ՕԳՏՈՒԻԼ «ՅԱՌԱՋ»Ի ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԽԱՂԷՆ

« ՅԱՌԱՋ » գնած է ՉՈՐՍ տոմսեր, Ֆրանսայի Ազգ. վիճակախաղէն։

Այս վիճակահանութենէն օգտուելու իրաւունք ունին բոլոր անոնք որ,

1933 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ՉՈՐՐՈՐԴ ՇԵՐՏԻ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

1.— Նոր բաժանորդ կը գրուին ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ։

2.— Կը նորոգեն իրենց բաժնեգիրը, ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ։

—·—

ԱՀԱ ՄԵՐ ԳՆԱԾ ՉՈՐՍ ՏՈՄՍԵՐՈՒՆ ՇԱՐՔԵՐՆ ՈՒ ԹԻՒԵՐԸ.-

ՉՈՐՐՈՐԴ ՇԵՐՏԷՆ (4e tranche)

շարք **S** *Թիւ 99,412*
շարք **T** *Թիւ 78,009*
շարք **S** *Թիւ 99,413*
շարք **D** *Թիւ 52,152*

Այսպէս, երբ այդ չորս թիւերէն մէկը կամ աւելին պարգեւ շահին, ԱՐԴԻՒՆԻՆ ԿԷՍԸ (ՀԱՐԻՒՐԻՆ **50**), ՊԻՏԻ ԲԱԺՆՈՒԻ ԱՑՍ ԿԱՐԳԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ, հետեւեալ համեմատութեամբ.—

ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	60 %
ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	30 %
ԵՌԱՄՍԵԱՅ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	10 %

„ԹՇՆԱՄԻՆ ՄԱՅՐԱՍԱՆ"

(ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ԵՎ ՅՈՒՂԱՑԻ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ՎԱՏՆՈՎ ԳԻՐՔ)

1914 տարվի ամռանը, երբ Հայոց Ընդհանուր Ազգային Ժողովի ընտրությունները տեղի էին ունենում Կ. Պոլսում, Ազգային Ժողովի անդամ ընտրվեցավ նաև Գրիգոր Զոհրապ։ Ընտրվելուց հետո նա վերադարձավ Վանա նահանգ, ուր ծնված էր 1861 թվին։ Ուսանելով Վանի Ս. Թարգմանչաց վարժարանում, ապա Կ. Պոլսի Գալաթասարայի լիցեում, նա 1885 թվին վերադարձավ Վան, ուր ստանձնեց Ս. Թարգմանչաց վարժարանի տնօրինությունը։ Այդ պաշտոնում նա մնաց մինչև 1894 թվականը, երբ ստիպված եղավ հրաժարվել իր պաշտոնից, որովհետև Աբդուլ Համիդի կառավարությունը սկսել էր հալածել ազգային գործիչներին։ Զոհրապ ստիպված եղավ հեռանալ Վանից։ Նա գնաց Կ. Պոլիս, ուր ստանձնեց Գալաթասարայի լիցեի տնօրինությունը։ Այդ պաշտոնում նա մնաց մինչև 1908 թվականը, երբ հեղափոխությունից հետո վերադարձավ Վան։ Այդ ժամանակ նա ընտրվեցավ Ազգային Ժողովի անդամ։

Զոհրապ Վան հասավ 1914 թվականի հունիսի 11-ին։ Ժողովրդի ջերմ ընդունելությունից հետո նա ուղևորվեցավ Մուշ, ուր նույնպես մեծ ընդունելության արժանացավ։ Մուշից նա գնաց Սասուն, ուր նույնպես ընդունվեցավ մեծ ուրախությամբ։ Սասունցիները նրան ընդունեցին իրենց ավանդական սովորությամբ, ձիերի վրա նստած, հրացանները ձեռքերին։ Սասունցիները նրան տարան Խուլփ գյուղը, ուր նրա պատվին կազմակերպեցին մեծ հանդես։ Հանդեսի ժամանակ Զոհրապ ելույթ ունեցավ, որի մասին «Ազատամարտ» թերթը գրում է հետևյալը։

«Ելույթ ունեցավ Գրիգոր Զոհրապ։ Նա ողջունեց Սասունը, որ ամենից առաջ ոտքի կանգնեց ազգային գոյության համար մղվող պայքարում։ Սասունը ոչ միայն ոտքի կանգնեց, այլև ամենից առաջ հարվածեց թշնամուն

ՅՈՒՆԱՁՑԻ ՂՎՈՒՍՏԱՆ ՂՎՈՒՍՏԱՆԻՔԻ ՂՆՈՒՄՆԵՐԸ

(ՊՈՒՇԿԻՆԻ ՉՈՐՍ ՂՎՈՒՍՏԱՆԻՔՆԵՐԸ)

— Ընդո՛ւհ, ձիրնիդն էլ ինչ ասես ասաց «Յունայթեդ»ի տղան։ Ցուրեց ձեզ չէր բերում... Ինչ ասեմ, ես էլ ուզում էի ձեզ մի բան ասել, բայց ամաչեցի։ Ինչ-որ մի տարօրինակ զգացողություն ունեի... Ինչ-որ բան պիտի պատահի... Ձեզ ինչ-որ վատ բան պիտի պատահի... Ուզում էի ձեզ ասել, որ ուշադիր եղեք, զգույշ եղեք... Ես ինչ-որ բան զգում եմ, ինչ-որ բան կա, որ ինձ ասում է, որ ձեզ վատ բան է սպասվում... Ես ինչ-որ բան զգում եմ, ինչ-որ բան կա, որ ինձ ասում է, որ ձեզ վատ բան է սպասվում... Ես ինչ-որ բան զգում եմ, ինչ-որ բան կա, որ ինձ ասում է, որ ձեզ վատ բան է սպասվում...

Ես ինչ-որ բան զգում եմ, ինչ-որ բան կա, որ ինձ ասում է, որ ձեզ վատ բան է սպասվում... Ես ինչ-որ բան զգում եմ, ինչ-որ բան կա, որ ինձ ասում է, որ ձեզ վատ բան է սպասվում...

—

Հ. Ց. Դ.

Վիէննի կոմիտէն ժողովի կը հրաւիրէ ֆրիստափոր խումբի ընկերները վաղը, Հինգշաբթի երեկոյ ժամը ճիշդ 8ին «Համբակ» Ակումբին մէջ։

Ապառաժ խումբի ընկերները այս Ուրբաթ երեկոյ ժամը ճիշտ 8ին սովորական հաւաքատեղին։ Խիստ կարեւոր օրակարգ։ Ներկայանալ անդամատեսրով։ Ներկայ կ'ըլլայ ԿՈՄԻՏԻԻ ներկայացուցիչը։

Պ ԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԻ ՀԱՑ ՆԱԽԿԻՆ ԿԱՄԱՒՈՐՆԵՐՈՒ ԿՈՂՄԷ

30 Դեկտեմբեր Շաբաթ երեկոյ ժամը 9·30ին

Cercle National des Armées de Terre, de Mer et de l'Airի շքեղ սրահներուն մէջ

2, Ave. Portalis (Place St. Augustin) **Métro St. Augustin**

Բարձր հովանաւորութեամբ՝ **MARECHAL PETAIN**ի

Գեղարուեստական ճոխ բաժին։ Երկու օրքէսթրը, քօթիյոն, աթրաքսիօն։ Ճոխ պիւֆէ։

Orիորդաց Գիշերօթիկ Վարժարան

ԱՆԱՐԱՏ ՅՈՒՒԻԹԵԱՆ ՔՈՑՐԵՐՈՒ

1, Place du Château, St. Gratien (S. et O.)

Վարժարանս կ'ընդունի գիշերօթիկ աշակերտուհիներ, սկսեալ մինչեւ վեց տարեկան փոքրիկներէ։

Ֆրանսերէն լեզուի, փրանսերէնով աւանդուելիք դասերու եւ մարմնամարզի համար մասնաւոր կարգադրութիւն եղած է մերձակայ **Ecole Libre**ի հետ, մեզ վերապահելով հայերէն լեզուի, ձեռագործի, հայերէնով աւանդուելիք դասերը, ինչպէս նաեւ երգ, դաշնակ եւայլն։

Ամսական 250 ֆրանք։ ՏԵՍՈՒՀԻՒՆ

ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑ 365 ԹԵՐԹՈՎ
ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ ԳՐԱՏԱՆ

51 Rue Mr. le Prince, Paris VI **Tél. Dan. 88 – 65**

Կողքը զարդանկարուած յայտնի արուեստագէտ ԷՏԿԱՐ ՇԱՀԻՆԻ կողմէ

Կը պարունակէ կրօնական եւ ազգային բոլոր ծօները։ Ամսուան եւ օրուան անուններըՙ հայերէն եւ ֆրանսերէն։ Իւրաքանչիւր թերթի վրայ պատմական ծանօթութիւններ եւ օգտակար գիտելիքներ։

Գինն 5 ֆրանք

20 ՖՐԱՆՔԻ ԳԻՐՔ ԳՆՈՂԻՆ ԻՐՕ ՆՈՒԷՐ ԿԸ ՏՐՈՒԻ

Լիոնի մէջ մեր Գրատան ներկայացուցիչն էՙ

ՏԳԱՐԱՆ ԱՐԱՔՍ 70 Rue Paul-Bert. Lyon.

ՀԱՅՑԷԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Նկարչատուն Վ. ՓԱՇԱՊԷՋԵԱՆ

24, rue Forbin, Gardanne

ԿԱՐՏԱՆի օծոպիւսներու կայարանին ձիշդ դիմացը, Նօթերին կից Ա. յարկ նոր եւ մեքուր էնսեմպլասիօն։ Բոլոր նկարները ելեկտրականութեամբ։ Ինքնութեան թուղթերու նկարները 12 ֆրանք խնամուած ըրթուհիով՝ 10 ֆրանք։ Նկարչատունը բաց է ամէն օր առաւօտեան ժամը 8էն մինչեւ երեկոյեան 9։

Մաքուր եւ արագ սպասարկութիւն։ Դիմեցէք եւ գոհ պիտի մնաք։

ԱՊՈՒԽԱՏԻ ԵՒ ԵՐՇԻԿԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Գ. ՔԷՍԹԷԿԵԱՆ

Ցայտնի ապուխտավաճառ *ՔԻՄԹԻԿԵԱՆ* վաճառատունը, կը ծանուցանէ իր յարգելի յաճախորդներուն, որ իր սեփական գործարանին մէջՙ թարմ եւ մաքուր միսէ պատրաստուած *Երշիկն* ու *Ապուխտը* կը վաճառէ մեծաքանակ 5 քիլոէն սկսեալ։

Ապուխտ ֆիլօ 14 ֆրանք, երշիկ ֆիլօ 12 ֆրանք

Դիմել հետեւեալ հասցէներով՝

Charcuterie KESTEKIAN

46, Rue du Baignoire, MARSEILLE

կամ **5 ,Villa Chalet Rosier de la Platrière St. Julien - MARSEILLE**

Մ. ՀՐԱՉԵԱՆ

11, Rue FLEGIER. MARSEILLE. Tél. 1 - 59

Ներածում եւ արտածում ամէն տեսակ նպարեղէններու, Պուլկարական քաշքաշուալ, Պոլսական եւ Յունական ամէն տեսակ գինեբովաներ, ձիթապտուղ, Իզմիրի չամիչ, տերեւ, ճերմակ պանիր, քաշէր եւ համեմներ։

Raki ERIVAN, p. r.

Ներկայացուցիչ **NIEL** *ճերմակ պանիրի ընկերութեան։*

T. S. F.

SUPERHETERODYNE BAPST 5 et 7

(Ամերիկեան կազմած)

վերջին կատարելագործութիւն,

Ամբողջ Եւրոպէն աժան գին։

Loterie Nationaleի յաւաքիկայ **tirages**ներէն ձեր միլիոնատէր ըլլալուն լուրը անմիջապէս իմանալու համար միացուցէք գնել 5 կամ 7 լամբոց **pick-up**ի **prise**ով անլարական այս **postes**երէն։

Դիմել անձամբ կամ նամակաւ Փարիզի Ecole Pratique de Radioélectricité էն վկայեալ եւ նախկին (Essayeur Radio-Vitus)ի՝

ՊԱԹԻՍԱԹ Կ. ՔԵԱՀԵԱԵԱՆԻ

4, Square Paul Bert Asnières (Gares Bois-Colombes) Seine:

(Gare St. Lazareէն մինչեւ հասցէին վայրը 12 վայրկեան)։

ՔԱՐՏ - ՓՈՍՏԱԼՆԵՐ

կաղանդի եւ ցնունդի առթիւ ծախու են զանազան տեսակի սիրուն *քարտ-փոսթալներ* հայերէն վերտառութեամբ։

Դիմել՝ Հ. ՍԱՐԳԱՆի քէօշկը *25*, **Bld. St. Michel**. *Փարիզ*

(Պուլվար Սէն Միշէլի եւ Rue des Ecolesի կարած անկիւնը)

CABINET de Me V. YARJANIAN

JURISCONSULTE

Procédure Générane — Mandataire en Justice

44, Rue La Fayette, Paris (9e) **Tél. TAITBOUT 53 - 32**

Կը ստանձնէ ամէն տեսակ դատական գործեր։ Անձամբ կը պաշտպանէ Առեւտրական եւ Հաշտարար Դատարաններու առջեւ։ Ամուսնութեան եւ ամուսնալուծման, եւ ժառանգական բոլոր գործողութիւնները կը կատարուին արագութեամբ։ Վարչական դիմումներ նախարարութեանց մօտ։

Կ'ընդունի, ամէն օր, ժամը *9*էն *11*, եւ *5*էն 7։

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՓԱՍՏԱԲԱՆ – ԽՈՐՀՐԴԱԿԱՆ

ԳՐ. ԹԷԼԱԼԼԵԱՆ *(Դրմիրեկ)*

Ամէն տեսակ փաստաբանական գործեր՝ ամենայաւ պայմաններով։

Փողոցի արկածի *դատերու* մասնագէտ, *առանց կանխավճարի։*

Ընդունելութիւն։ *Առաւօտ ժամը 9էն 10.30։ Իրիկուն ժամը 2էն 3, եւ 7էն 8.30։*

Հասցէ՝ 35, Rue Emile Desvaux, Paris (19) Métro Place des Fêtes

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Սաթենիկ Մօզոզեան (ամուսինը Մուշեղ Յովհաննէսեան) կը փնտռէ իր եղբայրը Արտաշէս Մօզոզեան եւ իր քոյրը Սիրանոյշ (կարնեցի), ո–րոնք մէկ տարի առաջ կը գտնուէին 78, Rue St. Rose, Angoulème (Charente) France.

Կը խնդրուի իրենց հասցէն իմացնել «Ճառաջ»ի կամ քեռորդւոյն Մուշեղ Յովհաննէսեանի, 11, Str. Oborno *թիւ* 11, Constantza, Roumanie.

Հայ առևտրականներ

"Tricotage MOZPIR"

21 rue des Petits Carreaux Paris (2) **Métro: Sentier**

Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի *արանց, կանանց* եւ *տղայոց* Թրիքոյի տեսակաւոր ճոխ մեթերք, Maille fine եւ Maille Retournée։

Առաջին իսկ այցելութեամբ գոհացուէ պիտի գտնէք, անմրցելի գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ։

ԵԹԷ ՀԱՑԲԵՆԱԲԱՂՁՈՒԹԵՆԷ ԿԸ ՏԱՌԱՊԻՔ

ԽՄԵՑԷՔ ԱՆԱՐԱՏ

Raki ERIVAN

ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ ՓՐԱՆՍԱՑԻ ՀԱՄԱՐ՝

Société "PEUREUX"

12, Bld. des Vignes, MARSEILLE Téléphone: COLBERT 58-10

ԼԻՈՆԻ ԵՒ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ

D.N.BAHADOURIAN 40 rue Chaponnay. Lyon Rhône)

ՆԻՍԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼ.—

M. M. H. Khatchadourian et Danielian *24*, rue Assalit. Nice (A. M.)

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ՇՆՈՐՀՆԴԻ ՁԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ ԿԱՏԱՐԵՑԷՔ

ԹԻՐԱԿ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԷՆ

26 Rue de Trévise, Paris(9), Métro Cadet

Հեռախօս՝ **Provence 38 — 63**

Միակ ներկայացուցիչը «Le Cerf» հէլվայի

Արեւելեան նպարեղէններու ընտիր տեսակներ, ուղղակի ներածում։

Այցելեցէք մեր նպարավաճառատունը ուր պիտի գտնէք արեւելեան եւ եւրոպական ամէն տեսակի ու արժէքի նպարեղէններ։ Թրքական լաւագոյն սուրճ։

ՇՈՒՏՈՎ ԿԸ ԲԱՑՈՒԻ ԱՐԴԻԱԿԱՆ ԴԵՐՁԱԿԱՏՈՒՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԽԱՆՁԷՐԵԱՆ

97 ROUTE D'ORLÉANS, CACHAN

Անգլիական եւ ֆրանսական ընտիր կերպասներ, վերջին նորաձեւութիւն,

խնամուած կար։ Գիներու վրայ կարեւոր զեղչ։

13 ՎԱՐՉՈՒԻ ԵՆ 13

օգաստն յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կազ եւ ելեկտր. եւ շօֆաժ.

rue Pierre Curie. K. *Bicêtre. Metro: Porte d'Italie.*

ԹԷՅ ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1880ԻՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

ԱՄԷՆ ԵՐԿՐԻ ԹԷՅԵՐՈՒ

ՈՒՂՂԱԿԻ ՆԵՐԱԾՈՒՄ

կապոյտ եւ դեղին ծրարներու մէջ surprise նուէրներ կը գտնուին։

ԴԻՄԵԼ.—

COMPTOIR DES

THÉS YAVROU

23, Rue Sénac — MARSEILLE Tél. COLBERT 25 - 27

500 ՖՐ. ՆՈՒԷՐ

500 ֆրանք նուէր բոլոր անոնց, որ մեր վաճառատունէն կ'ապսպրեն գրպանի ժամացոյց մը այր մարդու, նիքէլ, գեղեցիկ, անխորտակելի ապակիով, գինը 29 ֆրանք, եւ միանգամայն ժամանակ մեզի կը դրկեն ճիշդ լուծումը հետեւեալ թուաբանական խնդրին.—

ԻՆՉՊԷՍ ԼՈՒԾԵԼ ԽՆԴԻՐԸ.—

Թիւ 1–9 տեղաւորել ինը քառակուսի աչքերու մէջ, ինչպէս ցոյց կը տրուի նկարին վրայ, ամէն ուղղութեամբ (ուղղահայեաց, հորիզոնական, անկիւնակապ.յին), գումարը պէտք է ըլլայ 15։

1.— Լուծումը պէտք է ղրկուի փակ պահարանի մէջ։

2.— Մրցանակներու բաշխումին համար ոչ վիճակ պիտի ձգուի եւ ոչ ալ վիճակահանութիւն պիտի կատարուի. 500 ֆրանքի մրցանակը պիտի վճարուի ի–րաքանչիւր անձի որ ղրկած է ճշգրիտ լուծումը։

3.— Ապսպրանքները եւ լուծումները կ'ընդունուին մինչեւ 31 Յունուար 1934։ Անոնք որ ճիշդ լուծած են, նուէրը փոստով կը ստանան Փետրուար 17ին։

Նոյն օրը *ՅԱՌԱՋ*ի մէջ պիտի յայտարարուի ճիշդ լուծողներուն անունները։

4.— Ժամացոյցին հետ կը տրուի վկայագիր մը, որ իրաւունք կուտայ նուէրը ստանալու, եթէ ճիշդ լուծած է խնդիրը։

5.— Ժամացոյցը կը ղրկուի նաեւ *գոնէր ռամպուրսմանով*, եւ ծախքերու համար կը գանձուի յաւելուածական 3 ֆրանք 95 ս.։

6.— Եթէ չկանխիք ժամացոյցին, կրնաք ետ ղրկել 10 օրուան մէջ եւ ետ ստանալ ձեր վճարածը։

Գրել պարզ եւ որոշ ապսպրանքը, խնդրին լուծումը, ձեր անունը եւ հաս.ցէն ղրկել՝

Maison BERNSTEN

10, rue Montaleau. Sucy-En-Brie (S. et O.)

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՆՈՒԷՐԸ

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԱՌԹԻԻ *Պոլսէն ստացած ենք թուրքերէն եւ հայերէն ԲՈԼՈՐՎԻՐ ՆՈՐ տիպեր, գին՝* 12, 15, 18 եւ 20 *ֆրանք։*

SOLDES.— *Հայերէն, թուրքերէն եւ յունարէն տիպեր՝* 10 *ֆրանքի։*

3000 ՖՐԱՆՔՈՑ *գոնէ մը՝* 10 *տիպերով միասին կը ծախուի բացառիկ արժէքով միմիայն* **600** *ֆրանքի։*

Փութացէք օգտուիլ առիթէն, դիմել՝

H. ARTINIANի

26, Rue LESAGE, Paris 20

Հեռաձայն՝ **Ménil. 61-85**

ՆԱՊԱՂԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՍԵՒԱՆ

ԳԱՐԵԳԻՆ ՎԱՍԻԼԵԱՆ

Ի գիտութիւն յարգելի Հայ յաճախորդներուս կը ծանուցանեմ թէ 41, ՐԻԻ ՏԷ ՊՈԻԱ (41, RUE DES BOIS), բացած եմ — Մ Ե Ի Ա Ն — նպարավաճառատունը, ուր պիտի գտնէք թարմ, մաքուր եւ զեղչուած գիներով Ձեր ամէնուն փափաքած Արեւելեան նպարեղէնները, մանաւոր յանձնարարութիւններ կ'ընդունինք, և տեղւոյն վրայ կը յանձնենք։

Հաղորդակց. միջոց.— *Մէթրօ՝ (Pré Saint Gervais)։*

ՍԱՊՈՆՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ ԶՈՅԳ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆԵՐԸ

ARARAT

39, rue de Trèvise, PARIS IXe

Téléph: PROV. 79-57

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԶԵՂՉ ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ԱՌԹԻՒ

Ա.— Զոր մրգեղէններ, պարսկական սատիրի բրինձ փիլաֆի ամաթէօրներուն համար, ռուսական սեւ եւ կարմիր խաւեար՝ բրէսէ եւ թարմ, անուշեղէններ, ըմպելիներ եւ ամէն տեսակ գոնսէրվներ։ Բ.— Մարսէյլի օճառ, ձիթաիւղ, արաշիտ։

LA MAISON de L'HUILE

18, rue Bleue, PARIS IXe

Téléph: PROV. 79-57

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՑԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

(Fondé en 1925) :-: R .. Seine 276.286

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian

Rédaction & Administration — 17, Rue Damesme PARIS (13e)

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ — Téléphone : Glacière 15-70

(ԵՐԹԵԽԿԻ ՀԱՄԱՐ՝ Métro : TOLBIAC)

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 28 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

28 Décembre 1933

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ՝—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ԵՌԱՄՍԵԱՅ
Ֆրանսա եւ գաղութներ	140 ֆրանք	70 ֆրանք	35 ֆր.
Անգլիա, Եգիպտոս, Ջուխոսլաւիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 ֆրանք	100 ֆրանք	—

ՅԱՐԵԿԱՆ 9ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2380 — Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ԴԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ՆՈՐ ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՂԵՒՈՆԴ ԱՐՔ.Ի ՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

—·—

Պատարագը տեղի կ'ունենար
զինեալ պահակներու պաշտպանութեան տակ

—·—

Քառասուն հոգի կը հարցաքննուին,
միայն հինգը վար կը դրուին

—·—

ՋՐՈՅՑՆԵՐ ԵՒ ՀԵՐՔՈՒՄՆԵՐ «ԴԱՇՆԱԿ»ՆԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

ԽՄԲ.— Այսօր ալ առանց խորհրդածութեան կը թարգմանենք անգլեւամերիկեան թերթերու հեռագիրները Ղեւոնդ Արք. Դուրեանի սպանութեան մասին։ Այս առիթու թերեւս աւելորդ չըլլայ դիտել տալ թէ «Շիքագօ Թրիպիւն» եւ քիչ մըն ալ «Նիւ Եորք Հէրըլտ» ծանօթ են իբրեւ մասնագէտ «գայթացունց» լուրերու, հետեւաբար, պէտք է ըստ այնմ կարդալ կարգ մը մանրամասնութիւններ։

Նիւ Եորք, 26 Դեկտ. («Շիքագօ Թրիպիւն»).— *Հինգ հոգի ձերբակալուեցան Հայոց առաջնորդ Ղեւոնդ Արք. Դուրեանի դղրդուից սպանութեան առթիւ, որ տեղի ունեցաւ Ս. Խաչ եկեղեցիին մէջ, 400 հաւատացեալներու ներկայութեանը, Ծնունդի Խորհուրդին։ Բայց կասկածելի է թէ անոնց մէջ կը գտնուի խմբակին ղեկավարը։*

Կատարուած քննութիւններէն կ'երեւայ թէ սպանութեան չարժառիթը այն էր որ արքեպիսկոպոսը չարունակ կը պնդէր թէ եկեղեցին պէտք է ընդունի հեղինակութիւնը խորհրդային կառավարութեան որ կ'իշխէ Հայաստանի վրայ։ Կալանաւորներէն չորսը կը ներկայացուին իբրեւ անդամները դաշնակ յեղափոխական կազմակերպութեան, որուն նպատակն է վերահաստատել Հայաստանի նախկին հանրապետութիւնը, ազատ խորհրդային հակակշռէն։ Արքեպիսկոպոսը յաճախ ընդհարումներ ունեցած էր հակախորհրդային խմբակցութեան հետ եւ յետադրած էր որ համաձայնավարական մուրճն ու մանգաղը պարզուին հայկական հաւաքոյթներու մէջ։

Այսօր երեւան եկաւ որ Դուրեան արք. յարձակման ենթարկուած էր Ուէսթպօրոյի մէջ, դաշտանդէսի մը առթիւ։ Յարձակում կրած էր հինգ անձերէ, որոնց երկուքը յետոյ դատապարտուեցան։

Քառասուն հոգի եկեղեցիէն ոստիկանատուն տարուելով հարցաքննուեցան, եւ միայն հինգը վար դրուեցան, — Ճօն Զակրճեան, 26 տարեկան, Մարթէն Մազեան, 41 տարեկան, Ասիան (?) Երէցեան, 42 տարեկան, Մաթոս Ալչէկեան եւ Նշան Սարգիսեան, 38 տարեկան։ Բոլորն ալ Նիւ Եորք կը բնակին։ Երեքը կը ներկայացուին իբրեւ ձայնարանի բանուորներ, միւս երկուքը անգործ են։

Արքեպիսկոպոսը, որ յաղթանդամ, մեծաչուք մարդ մըն էր, վեց ոտնաչափ հասակով, գիտէր թէ թշնամիներ ունի եւ թիկնապահ ունէր։ Ս. Խաչի հոգաբարձուները ոստիկանական պաշտպանութիւն խնդրած էին կիրակի օր եւ սպայ մը կեցած էր եկեղեցիին դրան առջեւ։

Արքեպիսկոպոսը չքեղօրէն զգեստաւորուած, սարկաւագներով եւ դպիրներով դեռ նոր սկսած էր հանդիսաւոր Թափորը դէպի խորան, երբ մարդասպանները գործի ձեռնարկեցին։ Մինչ արքեպիսկոպոսը գլուխը ոսկեհուռ սաղաւարտով, մէկ ձեռքով բռնած՝ հովուական գաւազանը եւ միւսով՝ խաչը, կը յառաջանար եկեղեցիի եռեւի պահարանէն, փոքր խումբ մը մարդիկ նռատրաններէն սահեցան դէպի դասը եւ իրեն մօտեցան։ Մէկ մասը հեռացնելով երկու սարկաւագները, բռնեց արքեպիսկոպոսը մինչ ուրիշ 6—7 հոգի արագօրէն համախմբուեցան, իրենց ընկերներուն արարքը ծածկելու համար։ Կարապետեան եպիսկոպոս որ եկեղեցիին հովիւն է, կը պատմէ.

— «Երբ լսեցի աղմուկը, շուրջս դարձայ եւ տեսայ Դուրեան Արքեպիսկոպոսը որ աշտարակի պէս կը ցցուէր իր հակառակորդներուն դէմ, գլխիվար իյնալու դիրքին մէջ»։

Ծանր կանգ առաւ սպիտակազգեստ երգեցիկ տղոց եւ աղջիկներու, սարկաւագներու թափօրը։ Տարօրինակ լռութիւն մը կը տիրէր, որ քանի մը վայրկեանի համար խզուեցաւ միայն ցաւի ճիչով մը, եւ այնուհետեւ ծայր տուաւ աննկարագրելի չփոթութիւն եւ ժխոր։

Իւրաքանչիւր հաւատացեալ կեցած էր առաջնորդին օրհնութիւնը առնելու, երբ ան յանկարծ դէպի դասը կը յառաջանար։ Ցետոյ թուղթի մէջ փաթթուած առարկայ մը — մարդասպանին զանակը — նետուեցաւ ժողովուրդին վրայ եւ ինկաւ դասը։

Մէկ վայրկեան վերջը, կատաղի ծխականներու ժխորին մէջ, հովուապետը մեռաւ. իր մարմինը փռուեցաւ նատարանին վրայ եւ ոսկի գաւազանը ինքն իր վրայ ծռեցաւ։ Արքեպիսկոպոսը երեք անգամ դաշունահարուած էր փորէն։ Իրմէ քանի մը քայլ անդին կը գտնուէր իր թիկնապահը, Մոսթով Կորկոտեան, ատրճանակով մը զինուած։ Ան ատրճանակը քաշելով հրամայեց ներկաներուն որ իրենց տեղերը մնան։ Բայց խըռնուած ամբոխը հրեց հեռացուց զինքը եւ ատենակներով այրեր եւ կիներ դուրս խուժեցին։ Հավանոցներ եւ գաւազաններ կը ճօճէին եւ երբ պահակ ոստիկանը աճապարանքով եկեղեցի մտաւ, գտին փռուեցաւ եւ կոխոտուեցաւ։ Բայց եւ այնպէս յաջողեցաւ երկու հոգի ձերբակալել։

Քանի մը վայրկեան վերջը հասան անթեղով օժտուած հինգ ինքնաշարժներ, հինգ գաւառակ գաղանի ոստիկաններ եւ պատակարգ ուժ։

Ոստիկանութեան լուրերուն համաձայն, ապացոյց կայ թէ ձերբակալուած անձերէն ոմանք եւ մէկը որ տակաւին չէ ձերբակալուած, կիրակի օր ժողով գումարած են հայկական ճաշարանի մը գետնայարկը եւ այնտեղ, երկար կինարբուքէ մը յետոյ, վիճակով ընտրած են մարդասպանը։

Այսօր ժողով կը գումարէ հայկական եկեղեցիներու վարչական խորհուրդը, Ս. Խաչ եկեղեցիին վերածման մասին կարգադրութիւններ ընելու համար։ Սակայն խմբակցութիւն մը դիտել կուտայ թէ այդպիսի արարողութիւն մը անհրաժեշտ չէ, որովհետեւ արքեպիսկոպոսը «մեռաւ իբրեւ նահատակ եւ եկեղեցին պիտի գտնայ սրբարան»։

Կը կարծուի թէ ժողովուրդին այն հատուածը որ հակառակ է Հայաստանի խորհրդային իշխանութեան, շատ մեծ թիւ մը կը կազմէ։ Երկու հայ յեղափոխական դաշնակցութեանց գիրքերը եւ թերթերը զրաւուեցան։ Նշան Փափազեան, արքեպիսկոպոսին եղբօրորդին, կ'ըսէ.

— «Հակաբոլշեւիկներն են պատասխանատուն։ Ես կը կարծէի թէ անոնք Շիքագոյի մէջ փիզիքապէս պիտի վնասեն արքեպիսկոպոսին, հակառակ անոնց չատ զայրացած էին, որովհետեւ սրբազանը հակառակ էր հայկական դրօշին ծածանման։ Ան կ'ըսէր թէ չունինք «երկիր կամ վհատպետ եւ հիմք չկայ այդպէս կոչուած հայկական դրօշը պարզելու։ Նոր Հայաստանը մաս կը կազմէ ռուսական սովետին եւ կը գտնուի ռուսական դրօշի տակ»։

Արքեպիսկոպոսին մարմինը փառաւոր գեհստաւորումով ցուցադրուած է հայ մեռելատան մը մատուռին մէջ, սպասելով թաղման կարգադրութեանց։

Նախապէս վիճա՞կ ձգուած էր

—·—

Նիւ Եորք, 26 Դեկտ. («Նիւ Եորք Հէրըլտ»).— *Ոստիկանութիւնը այսօր երեւան հանեց թէ ինչպէս չարաչուք դաշնակ կոմիտէին քանի անդամները վիճակ ձգած էին, որոշելու համար թէ ո՛վ պիտի խրէ դաշոյնը Ղեւոնդ արքեպիսկոպոս Դուրեանի կուրծքին։ Միեւնոյն առեն ձերբակալուեցաւ հինգերորդ կասկածելի մը։*

Այս մարդը հետապնդուելով դէպի սենեակ մը ուր արիւնոտ զգեստ մը գտնուած էր, յայտարարեց թէ իր չապիկը արիւնով արատաւորուեցաւ սպանութենէն յետոյ տեղի ունեցած կռիւին պատճառաւ։ Սակայն եւ այնպէս, ոստիկանութիւնը կը պնդէ թէ ան ուղղակի կապ ունի դաւադրութեան հետ, թէեւ չուզեր բսել թէ կը հաւատա՞յ թէ իրապէս ան է դաշոյնը խրողը։ Ամբաստանեալը կրկին եւ կրկին հերքեց թէ անդամ է դաշնակ կոմիտէին։

Կարգ մը հարեւան նահանգներու ոստիկանութենէն խնդրուած է գործակցիլ, ճշդելու համար բոլոր անդամները այս կազմակերպութեան, որուն կեդրոնը կը գտնուի Փարիզ, ինչպէս կ'ըսեն։ Մօտ օրէն պիտի խընդրուի երկրէն դուրս հանել կարգ մը կասկածելիներ որոնք ձերբակալուած են ուրիշ նահանգներու մէջ։ Այս լուրը իմացայ չրջանային դատաւորի գրասենեակէն։ Դատաւորը ըսաւ թէ դատարական ամբաստանութիւն պիտի կազմուի բոլոր դաշնակ ծանօթ անդամներուն դէմ։

Փարիզի «դաշնակը» կապ չունի

(Միւս նոյն թերթն է որ կը չարունակէ) .—

Ղեւոնդ արքեպիսկոպոսի սպանութիւնը կապ չունի հայ ազգայնական «Դաշնակ» կուսակցութեան Փարիզի կեդրոնին հետ, ինչպէս հաղորդուած էր երէկ Նիւ-Եորքէն, յայտարարեց երէկ այդ կուսակցութեան Փարիզի ազդեցիկ անդամներէն մէկը։ Դաշնակցութեան նպատակն է, ըսաւ ան, խաղաղ պրոպագանդ եւ ոչ թէ ահաբեկչական գործունէութիւն։ Այս յայտարարութիւնները հաստատուեցան Փարիզի հայկական գաղութին ականաւոր անդամներուն կողմէ։ Դաշնակցութեան ղեկավարներէն մէկը երէկ ըսաւ. «Հէրըլտ»ի թղթակցին, թէ իր կարծիքով Դուրեանի սպանիչը գժուար թէ չարժած ըլլայ Ամերիկայի Դաշնակցական կուսակցութեան հրահանգներով, քանի որ այդ կուսակցութիւնը ներկայիս կը զգուշանայ որ եւ է ահաբեկչական գործունէութենէ՝ սովետներուն դէմ։

Ան հաստատեց թէ Ամերիկայի Հայերը կապ չունին Փարիզի հետ, եւ հետեւաբար չիկրնաբըսել թէ ինչ չարժաւիթ կրնայ ունեցած ըլլալ իր հայրենակիցը՝ այդ ոճիրը գործելու համար։ Ամէն պարագայի մէջ, ըսաւ, մարդասպանին ձեռքը վարողը կուսակցութեանկեդրոնըչէ, ան որ եւ է բան չէր գիտեր այդ մասին, մինչեւ որ լուրը տպուեցաւ թերթերու մէջ։

Դաշնակ կուսակցութիւնը հաստատուած է 45 տարի առաջ, հայկական ազգային զգացումը արծարծելու եւ Թրքական տիրապետութեան դէմ պայքարելու համար։ Այդ չրջանին ահաբեկչական մեթոտներու կը դիմէին, յարուածան Քուպայի A·B·C· կազմակերպութեան։ Պատերազմի չրջանին, Դաշնակ կուսակցութիւնը Ռուսերուն կողմը բռնեց Թուրքերուն դէմ։ Երբ բոլշեւիկները Հայաստան արշաւեցին, կուսակցութիւնը դադրեցուց իր գործունէութիւնը հայկական հողին վրայ եւ իր ղեկավարները Փարիզ ապաստանեցան, ուր կը հրատարակեն միամսեայ օրգան մը, «Դրօշակ»։ Իրենց գործունէութիւնը այժմ կը վերաբերի միայն աքսորական Հայերու օգնութեան, որոնց համար տեսակ մը տուրք կը հաւաքեն Փարիզի եւ ուրիշ քաղաքներու ունեւոր Հայերէն։

Շարժառիթը կրօնական կրնայ ըլլալ

ooooo

Փարիզի գաղութին կարեւոր անդամներէն մէկուն կարծիքով (կը չարունակէ ամերիկեան թերթը), սպանութիւնը կրնայ կատարուած ըլլալ աւելի չատ կրօնական մոլեռանդի մը քան քաղաքական ոճրագործի մը կողմէ։ Այդպէս կը հետեւի Նիւ Եորքէն հասած լուրերէն որոնց համաձայն Դուրեան արքեպիսկոպոս կը մասնակցէր Ծնունդի Խորհուրդի արարողութեան մը, մինչ հայկական Ծնունդի Խորհուրդը կ'իյնայ Ցունուար 5ին։ Այս պարագան ապացոյց կը համարուի թէ Դուրեան արքեպիսկոպոսը փորձէր բարեփոխել հայկական կրօնական աւանդութիւնը, եւ եթէ այդպէս է, ոճիրը կրնայ դիւրաբացատրուիլ իբրեւ պոռթկում մը մոլեռանդութեան։

Կը հաստատուի թէ խորհրդային պրոպագանդը մեծ մեղսա ստացած է հայ քահանաներուն մէջ, բայց չէ կրցած որ եւ է զօրաւոր ազդեցութիւն գործել, գոնէ Եւրոպայի մէջ։

Ի՞նչ կ'ըսէ «Թայմզ»ի թղթակիցը

ooooo

«Թայմզ»ի թղթակիցն ալ իր կարգին նկարագրելով սպանութեան պարագաները, կը գրէ.—

Միայն երկու հարիւր հոգի կար պզտիկ եկեղեցիին մէջ, բայց պատահած անկարգութեան մէջ, երկու կասկածելիներ բռնուեցան պահակ ոստիկանին կողմէ։ Միւս երկու ամբաստանեալները ձերբակալուեցան քիչ յետոյ։ Արքեպիսկոպոսը փոխադրուեցաւ աւանդատունը, ուր հաստատուեցաւ թէ ծանրապէս վիրաւորուած է փորէն։ Քիչ յետոյ դասին մէջ, խորանին մօտ գտնուեցաւ մրսագործի արիւնաթաթախ դանակ մը։

Հետաքրքրական մանրամասնութիւն մը.— Մինչեւ այն վայրկեանը ուր պահարանէն կը մեկնէր դէպի խորանը յառաջանալու համար, առաջնորդին կը հետեւէին ատրճանակներով զինուած պահակներ։

Արդարեւ, սպառնալիքներ եղած էին Հայերու կողմէ որ կը մեղադրէն զինքը թէ ընդունած է խորհրդային իշխանութիւնը իրենց երկրին մէջ։ Անոնք մասնաւորապէս գայրացած էին որ Անկախութեան օրը, Նիքակոյի ցուցահանդէսին մէջ, արքեպիսկոպոսը պնդած էր որ խորհրդային դրօշը ընդունուի մուրճ-մանգաղով, փոխան հայկական դրօշին։

Դուրեան արքեպիսկոպոս 54 տարեկան էր, ծնած՝ Սկիւտար, Նոր-Թաղ, եւ անգլիական հպատակ եղած էր, ուր տարի պաշտօնավարելէ յետոյ։ Ամերիկա գացած էր երկու տարի առաջ։

Թղթակիցը կ'աւելցնէ.— Հինգորդ ամբաստանեալը, Զուան Կոնզալէս (?) որ ձերբակալուած էր որովհետեւ եկեղեցիէն դուրս կ'ելլէր վիրաւոր վիճակի մէջ եւ արիւնոտ ըզգեստներով, յայտարարեց թէ ինք անդամ չէ դաշնակ կուսակցութեան եւ որ եւ է կերպով մասնակցած չէ սպանութեան։ կ'ըսէ թէ՝ անմեղ ըլլալով հանդերձ, յարձակում կրեց կատղած ամբոխին կողմէ։

ԱԼՌԵԼԻ ՋԻՒՆԱՄԸՐԻԿ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԷՋ

Նիւ-Եորքէն կը հեռագրեն թէ ահռելի ձիւնամրրիկ որ աւելց ամբողջ չրջանը, կարելի չէր որ եւ է բան տեսնել եւ հազարաւոր մարդիկ երեք ժամ անչարժութեան դատապարտուեցան կառախումբներու մէջ եւ ճամբաներու վրայ։ Փոթորիկէն վնասուեցան նաեւ ուրիչ նահանգներ։ Երեսուն հոգի մեռան։ Ողողումներ ալ պատահեցան։ Ցուրաքը զէրոյէն վար 42 աստիճան կը ցուցնէր։

ՀԱՑԻ ՏՈՒՐՔ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

— o —

ՀԱՍՈՑԹՐ 6 ՄԻԼԻՈՆԸ ՊԻՏԻ ԳՏՆԷ

Էնկիւրիէն կը հեռագրեն.— Հաւանական է որ կառավարութիւնը Մարտին Ազգ. Մեծ Ժողովին յանձնէ հացին իւրաքանչիւր քլլօյէն մէկ դրուշ տուրք առնելու օրինագիծը։ Որովհետեւ գործը սոսկողական է, հաւանական է որ օրէնքը նոյն սեսուան մէջ քննուի եւ վաւերացուելով Ապրիլի մէջ գործադրութեան դրուի։

Այս տուրքէն սպասուած հասոյթը 5—6 միլիոն է։ Տուրքը պիտի առնուի միայն փուռերուն ծախելիք եւ կամ ծախել տալիք հացերէն։

Պատրաստուած օրէնքին համաձայն, հացերէն առնուելիք 1 դրուշ տուրքը պիտի գանձուի դրօշմաթուղթ փակցուելով։

Այս հասոյթները՝ երկրագործական դրամատան միջոցով գիւղացիէն գնուած ցորենի գործառնութենէն յառաջ գալիք հաւանական ձեսաի մը փոխարինութիւնը պիտի կազմեն, որովհետեւ կառավարութիւնը որոշած է գնման գործողութիւնը տարածել։ Եթէ գնումներէն ոչ մէկ ձեսա գոյանայ և կամ ձեսաը այս նոր տուրքով ապահովուելիք հասոյթին մէկ մասը տանի, ձեացեալ քանակութիւնը պիտի յատկացուի չեմարաններու և մթերանոցներու չինութեան։

**** Հացի նոր տուրքէն Պոլսոյ մէջ գոյանալիք գումարը պիտի բլլայ 1, 200, 000 ոսկի, քանի որ Պոլսոյ մէջ 193 փուռ կայ, օրը 828, 254 քիլօ հաց կը սպառի և 13, 000 քիլօ ալ ֆրանճէլա։*

ԹՈՒՐՔ ԼԵԶՈՒԻ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

oooo

Անցեալ չաբթու Պոլսոյ մէջ տեղի ունեցաւ Թուրք լեզուն եւ մշակոյթը ամենուրեք ընդհանրացնելու նպատակով կազմուած ընկերակցութեան հիմնադիրներու ժողովը ի ներկայութեան 40ի մօտ Թուրք, հայ, յոյն եւ հրեայ անդամներու եւ լրագրողներու։ Նիստը բացաւ Մօյիզ Զէքի պէյ Ալպանա, հրեայ փաստաբան մը որ պարզեց ընկերութեան նպատակը։ Ըսաւ թէ ինչպէս որ Ֆրանսացիները «Ալիանս Ֆրանսէզ»ը հիմնած էին, նոյնպէս ալ ընկերակցութիւնը կ'ուզէր հիմնել Թուրք լեզուի տարածման ընկերութիւնը, որու համար նախապէս պատրաստուած կանոնագիրը կարգացուելով, արժանացաւ բոլորին հաւանութեան, Նախապէս ընկերակցութեան անունը «Թիւրք տիլի կայմա ճէմիյէթի» որոշուած էր։ Բայց աւելի կարճ բացատրութիւն մը աւելի պատշաճ նկատուելով, բոլորին հաւանութեամբ ընդունուեցաւ «Թիւրք տիլի պիրլիկի» կոչել ընկերակցութիւնը։ Հաւաքոյթին ներկայ էին նաեւ Թուրք տիկիններ։

Միութիւնը ոչ մէկ քաղաքական նպատակ պիտի հետապնդէ, ձգտելով միայն ընդլայնել Թուրք մշակոյթն ու լեզուն դասընթացքներով, բանախօսութիւններով, հանգէսներով եւայլն։

ՅՈՒՆՈՒԱՐ 9Ը ԿԸ ՄՕՏԵՆԱՑ

ՓՈՒՔԱՑԷՔ ՕԳՏՈՒԻԼ «ՅԱՌԱՋ»Ի ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԽԱՂԷՆ

« ՅԱՌԱՋ » գնած է ՉՈՐՍ տոմսեր, Ֆրանսայի Ազգ. վիճակախաղէն։

Այս վիճակահանութենէն օգտուելու իրաւունք ունին բոլոր անոնք որ,

1933 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ՉՈՐՐՈՐԴ ՇԵՐՏԻ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

1.— Նոր բաժանորդ կը գրուին ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ։

2.— Կը նորոգեն իրենց բաժնեգիրը, ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼՈՎ։

—·—

ԱՀԱ ՄԵՐ ԴՆԱԾ ՉՈՐՍ ՏՈՄՍԵՐՈՒՆ ՇԱՐՔԸ ՈՒ ԹԻԻԵՐԸ.-

ՉՈՐՐՈՐԴ ՇԵՐՏԷՆ (4e tranche)

շարք	S	թիւ 99,412
շարք	T	թիւ 78,009
շարք	S	թիւ 99,415
շարք	D	թիւ 52,152

Այսպէս, երբ այդ չորս թիւերէն մէկը կամ աւելին պարգեւ շահին, ԱՐԻՒԻՆՔԻՆ ԿԷՍԸ (ՀԱՐԻՒՐԻՆ 50), ՊԻՏԻ ԲԱԺՆՈՒԻ ԱՑՍ ԿԱՐԳԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ, ևետեւեալ համեմատութեամբ.—

ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	60 %
ՎԵՑԱՄՍԵԱՑ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	30 %
ԵՌԱՄՍԵԱՑ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ	10 %

"ԹԵՐԳԻ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ՄԸ"
(ՎԱՍՆ ՎԱՂՈՒՆ ՄԵՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ)

Տպել. պէտք պիտի չըսէ, որ մեր ժողովուրդը միշտ ալ ունեցած է իր մէջ ազնիւ անհատներ, որոնք ամէն բանէ առաջ իրենց ազգին համար ապրած ու գործած են։ Ասոնք են մեր ազգին ամենէն թանկագին գանձերը, որոնք ոչ մէկ ատեն պէտք է մոռնայ ազգը։ Ասոնք են մեր ազգին ամենէն մեծ ուժ

ՂՈՎԻՍ Ա. ՅՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

(1879թ., Սիսիան – 29 դեկ. 1933թ., Երևան)

Ծնվել է Սիսիանի գյուղացի ընտանիքում։ Սովորել է հայրենի գյուղի դպրոցում, ապա Սիսիանի ուսուցչական ճեմարանում։ Ավարտելուց հետո աշխատել է որպես ուսուցիչ Սիսիանի գավառի գյուղերում։ Ուսումնական տարիներին սկսել է գրական փորձեր անել։ Առաջին հրատարակությունները տպագրվել են «Ալիք» (Թիֆլիս) հանդեսում։ Ուսուցչական աշխատանքի տարիներին հրատարակել է «Ուսուցչական ալբոմ» (1906թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1908թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1910թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1912թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1914թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1916թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1918թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1920թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1922թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1924թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1926թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1928թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1930թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1932թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1934թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1936թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1938թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1940թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1942թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1944թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1946թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1948թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1950թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1952թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1954թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1956թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1958թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1960թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1962թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1964թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1966թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1968թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1970թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1972թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1974թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1976թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1978թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1980թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1982թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1984թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1986թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1988թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1990թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1992թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1994թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1996թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (1998թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2000թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2002թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2004թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2006թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2008թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2010թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2012թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2014թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2016թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2018թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2020թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2022թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2024թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2026թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2028թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2030թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2032թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2034թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2036թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2038թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2040թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2042թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2044թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2046թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2048թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2050թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2052թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2054թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2056թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2058թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2060թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2062թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2064թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2066թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2068թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2070թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2072թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2074թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2076թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2078թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2080թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2082թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2084թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2086թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2088թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2090թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2092թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2094թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2096թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2098թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2100թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2102թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2104թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2106թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2108թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2110թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2112թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2114թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2116թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2118թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2120թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2122թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2124թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2126թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2128թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2130թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2132թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2134թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2136թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2138թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2140թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2142թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2144թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2146թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2148թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2150թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2152թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2154թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2156թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2158թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2160թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2162թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2164թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2166թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2168թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2170թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2172թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2174թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2176թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2178թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2180թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2182թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2184թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2186թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2188թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2190թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2192թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2194թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2196թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2198թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2200թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2202թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2204թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2206թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2208թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2210թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2212թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2214թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2216թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2218թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2220թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2222թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2224թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2226թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2228թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2230թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2232թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2234թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2236թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2238թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2240թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2242թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2244թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2246թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2248թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2250թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2252թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2254թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2256թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2258թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2260թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2262թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2264թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2266թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2268թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2270թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2272թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2274թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2276թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2278թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2280թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2282թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2284թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2286թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2288թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2290թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2292թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2294թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2296թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2298թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2300թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2302թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2304թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2306թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2308թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2310թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2312թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2314թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2316թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2318թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2320թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2322թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2324թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2326թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2328թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2330թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2332թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2334թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2336թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2338թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2340թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2342թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2344թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2346թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2348թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2350թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2352թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2354թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2356թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2358թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2360թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2362թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2364թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2366թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2368թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2370թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2372թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2374թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2376թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2378թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2380թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2382թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2384թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2386թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2388թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2390թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2392թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2394թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2396թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2398թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2400թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2402թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2404թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2406թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2408թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2410թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2412թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2414թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2416թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2418թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2420թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2422թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2424թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2426թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2428թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2430թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2432թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2434թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2436թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2438թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2440թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2442թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2444թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2446թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2448թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2450թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2452թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2454թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2456թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2458թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2460թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2462թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2464թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2466թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2468թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2470թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2472թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2474թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2476թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2478թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2480թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2482թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2484թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2486թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2488թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2490թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2492թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2494թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2496թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2498թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2500թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2502թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2504թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2506թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2508թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2510թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2512թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2514թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2516թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2518թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2520թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2522թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2524թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2526թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2528թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2530թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2532թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2534թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2536թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2538թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2540թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2542թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2544թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2546թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2548թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2550թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2552թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2554թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2556թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2558թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2560թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2562թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2564թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2566թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2568թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2570թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2572թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2574թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2576թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2578թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2580թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2582թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2584թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2586թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2588թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2590թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2592թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2594թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2596թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2598թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2600թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2602թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2604թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2606թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2608թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2610թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2612թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2614թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2616թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2618թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2620թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2622թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2624թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2626թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2628թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2630թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2632թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2634թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2636թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2638թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2640թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2642թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2644թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2646թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2648թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2650թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2652թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2654թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2656թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2658թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2660թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2662թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2664թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2666թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2668թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2670թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2672թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2674թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2676թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2678թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2680թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2682թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2684թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2686թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2688թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2690թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2692թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2694թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2696թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2698թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2700թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2702թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2704թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2706թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2708թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2710թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2712թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2714թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2716թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2718թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2720թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2722թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2724թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2726թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2728թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2730թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2732թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2734թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2736թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2738թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2740թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2742թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2744թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2746թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2748թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2750թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2752թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2754թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2756թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2758թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2760թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2762թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2764թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2766թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2768թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2770թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2772թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2774թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2776թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2778թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2780թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2782թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2784թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2786թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2788թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2790թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2792թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2794թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2796թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2798թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2800թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2802թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2804թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2806թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2808թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2810թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2812թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2814թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2816թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2818թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2820թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2822թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2824թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2826թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2828թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2830թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2832թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2834թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2836թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2838թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2840թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2842թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2844թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2846թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2848թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2850թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2852թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2854թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2856թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2858թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2860թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2862թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2864թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2866թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2868թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2870թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2872թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2874թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2876թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2878թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2880թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2882թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2884թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2886թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2888թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2890թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2892թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2894թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2896թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2898թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2900թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2902թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2904թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2906թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2908թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2910թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2912թ., Թիֆլիս), «Ուսուցչական ալբոմ» (2914թ., Թիֆլի

Հ. Յ. Դ.

ՓԱՐԻԶԻ «ԵԳԻՊՏԱՑԻ» ԿՈՄԻՏԷՆ ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները վաղը Ուրբաթ երեկոյ ժամը 8.30ին 32, Ave. des Gobelins-ի սրճարանին վերնայարկը: Ներկայանալ անդամատետրով: Ներկայ կ'ըլլայ ընկեր ԱՇՈՏ ԻՍԱՀԱԿԵԱՆ:

ՊԱՆԻՒՕ-ՖԱՇՈՒՆի «Արծիւ» ենթակոմիտէի ընդհ. ժողովը տեղի կ'ունենայ Յունվար 2, երեքշաբթի երեկոյ, ժամը 8.30ին, Ալթունեանի բնակարանին մէջ՝ 17, Rue Ampère, CACHAN.

ԻՄԻՒի «Զաւարեան» կոմիտէն ընդհանուր ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները, այս Շաբաթ երեկոյ, ժամը 8.30ին, Ակումբին մէջ: Կը խօսի՝ Ընկ. Աշոտ Իսահակեան:

ԻՄԻՒի «Մուրատ» խումբի ժողովը վաղը Ուրբաթ երեկոյ ժամը 8.30ին Ակումբին մէջ:

ԱՌՆՈՒՎԻԼ-ԼԷ-ԿՕՆԻՍԻ «Վարդան» կոմիտէն ընդհանուր ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները, այս Կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 2.30ին, ծանօթ հաւաքատեղին: Կը խօսի՝ Ընկ. Աշոտ Իսահակեան:

Հ. Յ. Դ. ՄԱՐՍԷՅԻ «Ռոստոմ» ենթակոմիտէի ընդհ. ընկերական ժողովը վաղը, Ուրբաթ երեկոյ, ժամը ճիշտ 8.30ին, սովորական հաւաքատեղին:

Հ. Յ. Դ. ԼԻՕՆի կոմիտէն ընդհանուր ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները վաղը Ուրբաթ երեկոյ, ժամը 8.30ին, 204, Rue Garibaldi, chez Peronnet սրճարանի սրահին մէջ: Կարեւոր օրակարգ և պարտաւորիչ ներկայութիւն:

ՎԻՆԻի կոմիտէն ժողովի կը հրաւիրէ ֆրիստափոր խումբի ընկերները այսօր Հինգշաբթի երեկոյ ժամը ճիշդ 8ին «Ժաժակ» Ակումբին մէջ:

Ալաճաճ խումբի ընկերները վաղը Ուրբաթ երեկոյ ժամը ճիշտ 8ին սովորական հաւաքատեղին: Խիստ կարեւոր օրակարգ: Ներկայանալ անդամատետրով: Ներկայ կ'ըլլայ ԿՈՄԻՏԻի ներկայացուցիչը:

Ընկերահանդակրական թէյասեղան

կազմակերպուած Հ. Յ. Դ. ԿՐՃՆՈՊԼԻ ԵՆԹԱԿՈՄԻՏԷԻՆ ԿՈՂՄԷ

ԱՅՍ ՇԱԲԱԹ ԵՐԵԿՈՅ ԺԱՄԸ 8.30ԻՆ Salle des Fêtes-Ի ՄԷՋ

կը խօսի ընկեր **Ա. ԽԱՏԻՍԵԱՆ**

Ներկայ կ'ըլլան տեղւոյն ընկերվարականները, *Տիկ. ՂԱՓԷՋ* եւ *Պ. ԿՐՕՂ*

Կը նուագէ Էսթինի ֆանֆառը:

Մանրամասնութիւնները տեղւոյն վրայ:

ԱՄԱՆՈՐԻ ՀԱՆԴԷՍ ԵՒ ՏՕՆԱԾԱՌ

կազմակերպուած՝ ՖՐ. Հ. Կ. ՄԱՋի ՎԻՆԻի Մ.ՃԻՒՂի ԴՊՐՈՑԻ ԿՈՂՄԷ

Այս Շաբաթ երեկոյ ժամը 8ին Ռ. Ա. Կ. սրահին մէջ

Մանկական պարեր, մինախօսութիւն, խմբերգ եւ մանկական ներկայացումներ դպրոցի փոքրիկներու կողմէ:

Հրապարակային քաւնախօսութիւն

կազմակերպուած *ՏԻՄԻՆի ԿՈՄԻՏԷԻՆ ԿՈՂՄԷ*

Այս կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը *2.30*ին Հ. Յ. Դ. *ՏԱՆ* մէջ

Կը խօսի՝ ընկեր **Գ. ԲԱԼԱՅԵԱՆ**

Գեղարուեստական ճոխ բաժին մասնակցութեամբ վաստպուրական *«Արծիւ»* ֆանֆառին, ղեկավարութեամբ ընկ. Ա. Մելքոնեանի:

երեկոյեան ժամը 7էն մինչ եւ լոյս ընկեր-ժամակրական խնջոյք եւ տօնածառ:

Բացման հանդէս եւ տօնածառ

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ ԼԻՈՆԻ ՄԱՆԱՆՃԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

(Նուէրները անխտիր բոլոր հայ մանուկներու)

Այս Շաբաթ երեկոյ ժամը *8.30*ին

երրորդ թաղապետարանի սրահին մէջ

Հանդէսէն վերջ՝ ՃԱՆԿԻՕՋԵԱՆի ճաշասրահին մէջ, 202, rue Boileau

Թէյասեղան, երեկոյթ-պարահանդէս, երգ, խմբերգ, նուագ, ճաշ՝ ղեկավարութեամբ փոքրիկին Պետօի (6 տարեկան) իր Pierrot ճաղով:

Մուտք 1 ֆրանք:

Պ ԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԻ ՀԱՅ ՆԱԽԿԻՆ ԿԱՄԱՒՈՐՆԵՐՈՒ ԿՈՂՄԷ

30 Դեկտեմբեր Շաբաթ երեկոյ ժամը 9·30ին

Cercle National des Armées de Terre, de Mer et de l'Air-ի շքեղ սրահներուն մէջ

2, Ave. Portalis (Place St. Augustin) Métro St. Augustin

Բարձր հովանաւորութեամբ՝ **MARECHAL PETAIN-ի**

Գեղարուեստական ճոխ բաժին: Երկու օրքէսթրը, քոթիյոն, աթրաքսիոն: Ճոխ պիւֆէ:

Մոռքինկ կամ սեւ հագուստ պարտաւորիչ

ՄՈՒՏՔ՝ 10 եւ 20 ՖՐԱՆՔ:

ԿԱՂԱՆԴԻ ՀԱՆԴԷՍ

ՎԻՆՍԷՆի ԵՒ ՇՐՋԱՆի ՀՅՕ ՓՈՔՐԻԿՆԵՐՈՒ ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ ՏԻԿՆԱՆՑ ԸՆԿ. ՎԻՆՍԷՆի ՄԱՆԱՆՃԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

31 Դեկտ. կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը *2.30*ին Մանկապարտէզի սրահին մէջ

1, rue du Midi (*Place de la Mairie*) վէնսէն սրճարանի Ա. յարկը

Խմբերգ, արտասանութիւն եւ մենախօսութիւններ աշակերտներու կողմէ:

կը ներկայացուի *«ԿԱՂԱՆԴ ՊԱՊԱՆ»:*

Կաղանդ Պապան պիտի բաժնէ սիրուն նուէրներ:

կը հրաւիրուին փափաքողները: Մուտքը ազատ է:

ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑ 365 ԹԵՐԹՈՎ

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ ԳՐԱՏԱՆ

51 Rue Mr. le Prince, Paris VI **Tél. Dan. 88 – 65**

Կողքը զարդանկարուած յայտնի արուեստագէտ ԷՏԿԱՐ ՇԱՀԻՆի կողմէ

Կը պարունակէ կրօնական եւ ազգային բոլոր տօները: Ամսուան եւ օրուան անունները՝ հայերէն եւ ֆրանսերէն: Իւրաքանչիւր թերթի վրայ պատմական ծանօթութիւններ եւ օգտակար դիտելիքներ:

Գինն 5 ֆրանք

20 ՖՐԱՆԿԻ ԳԻՐՔ ԳՆՈՂԻՆ ԻՐՕ ՆՈՒԷՐ ԿԸ ՏՐՈՒԻ

Լիոնի մէջ մեր Գրատան ներկայացուցիչն է՝

ՏԳԱՐԱՆ ԱՐԱՔԻ 70 Rue Paul-Bert. Lyon.

ՄԱՏԱՄ ԱԹԱԼԵԱՆ

Alimentation Générale

9, Rue des Fêtes. Paris

Tél. Combat: 12 — 02

Տիկիններ եւ պարոններ, եկէք բաղդատելու մեր արեւելեան ու տեղական ամէն տեսակ նպարեղէններու մաքրութիւնն ու գիներու ժամանութիւնը: Հարիւրին 15 զեղչ: Նախնական 5 ֆրանքի գնում ընդվին նուէր կուտանք: Առնէք որ չմոռանայնի, եկան տեսան եւ գոհ մնացին եւ իրենց դրացուհիներն ալ ղրկեցին: Բացման առթիւ եկէք եւ ձեր բարեկամներն ալ ղրկեցէք:

ՄԻ՛ ՄՈՌՆԱՔ

ԱՅՍ ԿԻՐԱԿԻ ՕՐ, ԺԱՄԸ 14.30ԻՆ

ՆԵՐԿԱՅ ԳՏՆՈՒԻԼ ՍԷՎԻՐ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ԲԱՑԵՐԱՍՐԱՇԸ

ՎԱՅԵԼԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅԿ. ԿԱՂԱՆԴԻ ՇՔԵՂ ՀԱՆԴԷՍՆ ՈՒ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՃԵԼԻ ԱՆԱԿՆԿԱԼՆԵՐԸ

Վիճակահանութեան դրուած վերոյիշեալ 25 Պարգեւ-Տոմսակներուն

Թիւերն են.—

3	*ՏՈՄՍԱԿ*	4.րդ	Tranche	*Թիւ*	55855-55857	Serie	S
1	»	»	»	»	55881	»	S
1	»	»	»	»	79179	»	X
10	»	5.րդ	»	»	30461-30470	»	V
10	»	»	»	»	39011-39020	»	Y

ՏՈՄՍԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒՄԸ ԿԵԴՐՈՆ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՒՆ. 11, Square Alboni. Paris

Պ. Պ. ՃԷՕՀԷՐԵԱՆ. *53*, Rue du Fbg. Montmartre. Paris

13 ՎԱՐՉՈՒԻ ԵՆ *rue Pierre Curie.* K. *Bicêtre. Metro: Porte d'Italie.* **13**

օդասուն յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կազ եւ էլեկտր. եւ շօֆաժ.

ՀԱՅՏԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Նկարչատուն Վ. ՓԱՇԱՊԷՋԵԱՆ

24, rue Forbin, Gardanne

ԿԱՐՏԱՆի օճոպիւսներու կայարանին ձիշդ դիմացը, Նօթերին կից Ա. յարկ նոր եւ մաքուր էնսթալասիոն: Բոլոր նկարները ելեկտրականութեամբ: Ինքնութեան թուղթերու նկարները 12 հատը խնամուած ըրթուշով՝ 10 ֆրանք: Նկարչատունը բաց է ամէն օր առաւօտեան ժամը 8էն մինչեւ երեկոյեան 9:

Մաքուր եւ արագ սպասարկութիւն: Դիմեցէք եւ գոհ պիտի մնաք:

ՈՒՃԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Կարող դերձակուհի Տիկին ԳՈՀԱՐ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ, **12 rue Saint Sulpice.** *Փարիզ. Մէթրօ՝* **Odeon.** *կը կարէ ամենավերջին նորաձեւութիւն թուալով* Manteau, Robe de Soir, Robe de Mariage եւ Robe d'Après midi:

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԶԵՂՉ ՔՐԻՋԻ ՊԱՏՃԱՌԱԻ

Կարող գիտցողներու դիւրութեան համար, եթէ կը փափաքին, կերպասը կը կտրէ ուրիշ վրայ յարմար դնով: Կ'ընդունի Կիրակի եւ շաբթուայ բոլոր օրերը: Գիշերներն նոյնպէս կարելի է: Կը ղրկենք վերջին նորաձեւութեան թուալներ օտար երկիրներ բնակողներուն:

ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱՐԱՆ

L. LÉCORCHÉ

Ex. Interne des Hôpitaux de Paris

Chef de Clinique à l'Ecole Dentaire Française

Assistant Ա. Տ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ *chir. dent. D.E.D.F.*

ԽՆԱՄՈՒԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԵՒ ՁԱՓԱԽՈՐ ԳԻՆ

Սոյն յայտարարութիւնը ներկայացնողին հարիւրին 10 զեղչ

կ'ընդունի 9 - 12 եւ 2 - 7 Հեռախօս Inv. 27 - 95

28 Avenue d'Orléans

Métro Denfert Rocherau ou Mouton Duvernet

Etude de Me BERNARD WAHL

(*12* année)

Licencié en Droit de la Faculté de Paris

Ancien élève de l'École des Hautes Etudes Sociales

JURISCONSULTE

Droit Français et International Privé

94, Rue St. Lazare (*Մէն Լազար կայարանին մօտ*) Tél. Pigalle 67 - 69

Կը ստանձնէ ամէն տեսակ դատական խնդիրներ, ինչպէս նաեւ փողոցի արկածներ, անձամբ կը պաշտպանէ առեւտրական եւ հիշտարար դատարաններու առջեւ, կուտայ certificats de coutumes-ներ, կը կատարէ ամուսնութեան եւ ամուսնալուծման վերաբերեալ բոլոր գործողութիւնները:

Կ'ընդունի ժամը 9—10 եւ 17—19: Նաեւ ժամադրութեամբ

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՆՈՒԻՐԸ

ՆՈՐ ՏԱՐԻ ԱՌԹԻԻ Պոլսէն ստացած ենք թուրքերէն եւ հայերէն ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ ՆՈՐ տիպքեր, գին՝ 12, 15, 18 եւ 20 ֆրանք:

SOLDES.— *Հայերէն, թուրքերէն եւ յունարէն տիպքեր՝ 10 ֆրանքի:*

3000 ՖՐԱՆՔՈՑ *ֆոնտ մը՝ 10 տիպքով միասին կը ծախուի բացառիկ արժէքով միմիայն* **600** *ֆրանքի:*

Փութացէք օգտուիլ առիթէն, դիմել՝

H. ARTINIAN-ի

26, Rue LESAGE, Paris 20

Հեռաձայն՝ Ménil. 61-85

ՔԱՐՏ - ՓՈՍՏԱԼՆԵՐ

կաղանդի եւ ցնունդի առթիւ ծախու են զանազան տեսակի սիրուն *քարտ - փոսթալներ* հայերէն վերտառութեամբ:

Դիմել՝ Հ. ՍԱՐԵԱՆի քէօշկը 25, Bld. St. Michel. Փարիզ

(*Գուլվար Սէն Միշէլի եւ* Rue des Ecoles-ի *կտրած անկիւնը*)

Հայ առեւտրականներ

"Tricotage MOZPIR"

21 rue des Petits Carreaux Paris (2) Métro: Sentier

Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի *արանց, կանանց եւ տղայոց* Թրիքոյի տեսակաւոր ճոխ մոդելք, Maille fine եւ Maille Retournée:

Առաջին իսկ այցելութեամբ գոհացուն պիտի գտնէք, անմրցելի գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ:

ԵԹԷ ՀԱՑՐԵՆԱԲԱՂՁՈՒԹԵՆԷ ԿԸ ՏԱՌԱՊԻՓ

ԽՄԵՑԷՔ ԱՆԱՐԱՏ

Raki ERIVAN

ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՀԱՄԱՐ՝

Société "PEUREUX"

12, Bld. des Vignes, MARSEILLE Téléphone: COLBERT 58-10

ԼԻՈՆԻ ԵՒ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ

D.N.BAHADOURIAN 40 rue Chaponnay. Lyon Rhône)

ՆԻՍԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼ.—

M. M. H. Khatchadourian et Danielian *24*, rue Assalit. Nice (A. M.)

ՍԵԳՐԱԿ ՍԱՍՈՒՆԻ

Վ. ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ - ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՖԱՔՈՒԼԹԵԼ

14 Rue Lagrange, PARIS (5) Métro St. Michel *կամ* Maubert-Mutualité

ՄԱՄՆԱԳԻՏ ՈՍԿԻ ԲՈՒՐՈՆԻ, ՊՈՒԺԻ ԵՒ ԱՏԱՄՆԱՇԱՐԻ

բերնի, լինդերու, ակռաներու խնամք եւ վիրաբուժ. գործողութիւն

կ'ընդունի ամէն օր, ժամը *9 - 12* եւ կէս օրէ վերջ 2էն 8: Կիրակի եւ տօն օրեր 9էն մինչեւ կէսօր:

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԵՒ ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ

71, Rue du Fbg. St. Martin, Paris (10e)

Tél. Botzaris 53 - 61 Métro: Château d'Eau ou Gare de l'Est

Գիտութեան վերջին մեթոտներով կը բժշկենք վէներական ամէն տեսակի հիւանդութիւններ (չերմամիզութիւն, ֆրանկախտ եւայլն), մորթի, զգային, ստամոքսի եւ կսնացի հիւանդութիւններ:

Բժշկումը կը կատարուի, X անդրմանիշակագոյն ճառագայթներով եւ էլեկտրականութեամբ: Կը կատարենք մէկի եւ արեան տարրաքննութիւն:

Կը խնամենք ստամոքի ամէն տեսակի հիւանդութիւններ: Հուրօն՝ սկսած 100 ֆրանքէն, պրիճ՝ ամերիկեան սիստէմով:

Արժէքները շատ մատչելի: Մանուկներ զեղչ քանուրներու եւ չքաւորներու:

Դարմանատունը բաց է ամէն օր առաւօտեան 9—12 եւ 3—8: Կիրակի եւ տօն օրերը՝ 9—4:

Հայերու ժամադրավայրը

ճաշարան ՓԼՕՐԻԱ

61, Rue Monsieur le Prince, Paris (6)

Մէթրօ՝ Օտէօն եւ Սէն Միշէլ Հեռաձայն՝ **Danton 52—75**

Արեւելեան եւ եւրոպական խնամուած կերակուրներ

Studio MANOUK

116. LA CANEBIÈRE, 116

MARSEILLE Tél. Gar. 27–85

Երբեք մի մտածէք Թէ ինչ պէտք է նուիրել ձեր բարեկամին *Միայն ձեր լուսանկարը՝ պատրաստուած լուսանկարիչ ՄԱՆՈՒԿԷն, ամենալաւ եւ գնահատանքի արժանի նուէրն է որ կ'ուրախացնէ ձեր բարեկամներն ու ազգականները:*

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՕՐԷՆ ՏՕՔԹ. ՄԻՀՐԱՆ Կ. ՔԷՇԻՇԵԱՆ

Նախկին բժշկապետ Մերսիւնի ֆրանս. հիւանդանոցներու

Պատուոյ մէտալյ ֆրանս. Առողջապահ. Նախարարութենէն

85, Rue Julien Lacroix, Paris (20e)

Métro BELLEVILLE կամ COURONNE Tél. MENIL. 45—43

Բաց է ամէն օր կէսօրէ վերջ ժամը 2.50էն 7.50, (կէսօրէ առաջ միմիայն *Համադրութեամբ*) Կիրակի եւ տօն օրերը 10—12:

Հոն կը կատարուին՝ Ռ. ճառագայթներով ամէն կերպ քննութիւն, շողանկարում (**radiographie**), գեղ-մանիշակագոյն, յետ-կարմրագոյն եւ ուլտրակէնեան դարմանում (**radiothérapie profonde**), նաեւ Տիաթերմիի բոլոր կիրարկումները եւ ելեկտրաբուժական բոլոր ձեւերը, որ ներքին, արտաքին եւ մորճային բազմաթիւ հիւանդութիւններու դէմ գործուած գիտական ամենավերջին եւ զօրաւոր ազդակներն են:

Թոքախտաւորներու համար **pneumothorax**-ի գործողութիւն: Հակահիւծախտային կխարգելիչ եւ բուժիչ պատուաստ եւ շիճուկ (կատարելապէս անվտանգ):

Ջղային եւ հոգեկան հիւանդութիւններու դէմ քնէածական, ելեկտրական եւ ֆիզեան մէթոտներ:

Դարմանատունը ունի իր մասնագէտ բժիշկները աչքի, քթի, ականջի, ինչպէս նաեւ արանց եւ կանանց ծննդամիզային եւ վէներային հիւանդութիւններու համար:

Assurance Sociale-ի պատկանող հիւանդներու կը տրուի լուրջ խնամք:

Տօքթ. Մ. Քեշիշեան, որպէս մասնագէտ ներքին հիւանդութեանց, կ'այցելէ նաեւ դուրսի հիւանդներուն.

Ատամնաբուժարանը կը ղեկավարուի Փարիզի Համալսարանէն շրջանաւարտ ատամնաբոյժի մը կողմէ: Ամենալայն պայմաններ ակռաներու խնամքի եւ ոսկեկազմածներու (քուրօն եւայլն.) շինութեան համար:

ՍԱՊՈՆՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ ԶՈՅԳ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆԵՐԸ

ARARAT

39, rue de Trèvise, PARIS IXe

Téléph: PROV. 79-57

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԶԵՂՉ ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ԱՌԹԻՒ

Ա.— Զոր մրգեղէններ, պարսկական սատիրի բրինձ (փիլաֆի համաթէօրներուն համար, ռուսական սեւ եւ կարմիր խաւեար՝ բրէսէ եւ թարմ, անուշեղէններ, ըմպելիներ եւ ամէն տեսակ գոնսէրվներ: Բ.— Մարսէյլի օճառ, ձիթաիւղ, արաշիտ:

LA MAISON de L'HUILE

18, rue Bleue, PARIS IXe

Téléph: PROV. 79-57

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՑԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

HARATCH

(Fondé en 1925) R. C. Seine 276.286

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian

Rédaction & Administration — 17, Rue Damesme PARIS (13e)

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ — Téléphone : Glacière 15-70

(ԵՐԹԵԼԻԿ ՀԱՄԱՐ՝ Métro : TOLBIAC)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ,—

	ՅԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ԵՌԱՄՍԵԱՅ
Ֆրանսա եւ գաղութներ	140 ֆրանք	70 ֆրանք	35 ֆր.
Անգլիա, Եգիպտոս, Ջուիցերիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 ֆրանք	100 ֆրանք	—

ՕՐԱԹԵՐԹ — 29 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933 — 29 Décembre 1933

ՅԱՐԻ ՏԱՍՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ Թիւ 2381 — Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Առջի օր տողաշար մեքենաւ խանգարուած ըլլալով, հարկ եղաւ « Ցառաջ »ի մէկ մասը ձեռով շարել: Այս պատճառաւ, թեթեւ տպագրում մը տեղի ունեցաւ, որ շտկուած է այժմ:

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՂԵՒՈՆԴ ԱՐՔ.Ի ՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

—·—

Լոնտոնի Թերթերու ամերիկեան Թղթակիցները իրենց կարգին մանրամասնօրէն կը նկարագրեն Թուրեան արք.ի սպանութեան պարագաները: Կը տեղեկանք միայն այն մասերը որ նորութիւն են.—

Կ'ըսուի թէ արեւիպիսկոպոսին Թաղաբական հակառակորդներէն առնուազն 25 հոգի ներկայ էին առաւօտեան արարողութեան, երբ շրջապատուեցաւ եւ սպաննուեցաւ հաւատացեալներու ճիչերուն մէջ: Արեւիպիսկոպոսը 15 ոտք հեռաւորութեան էր խորանէն, երբ չորս մարդասպաններ իր վրայ խոյացան նստարաններէն: Մէկ հասարակութեան մը առջեւ որ վայրկեանապէս ցնցուած էր գործին սոսկալի եւ ահաւոր հանգամանքէն, եպիսկոպոսը կռնչացաւ իր կեանքին համար, իր հովուական գաւազանով զարկաւ հեռացուց հակառակորդներէն երկուքը, բայց միւսները խոյացան իր վրայ եւ մինչ մէկը ետեւէն կը կաշկանդէր ձեռքերը, միւսը մսագործի խոշոր դանակով մը բազմաթիւ անգամներ դաշունահարեց, եւ եպիսկոպոսը գետին փռուեցաւ անկենդան: Յետոյ ժողովուրդը ցրուեցաւ

"ԿՈՎՈՍՈՎՈՒ ՄԱՀԱՑԱԾ ԱԺԻՒՐԻ"

(ԴԱՏԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՎԱՏԱՀԱՏՈՒԱԾ ՃԳՃԻԻ ՀԱՄԱՐ)

Տարօրինակ դէպքեր կը պատմուին Կովոսովոյի մասին, որ Ռուսիոյ հարաւային նահանգներէն մէկն է։ Ասոնց մէջ ամենէն նշանաւորը կը համարուի Ֆրանսիացի Ժիւլ Ռոմանի պատմածը։ Ան կ՚ըսէ թէ Կովոսովոյի մէջ ապրող հարուստ ազգագրագէտ մը, որ ամէն տարի ամառնային արձակուրդին կ՚անցնէր իր կալուածը, ուր կը հաւաքէր ժողովրդական բանահիւսական նիւթեր, ամուսնացած էր տեղացի աղջկան մը հետ, որ ինքն ալ ուսումնասիրած էր իր ամուսնոյն հետաքրքրութեան առարկայ եղող նիւթերը։ Ամուսինները կ՚ապրէին խաղաղ ու երջանիկ կեանք մը, երբ յանկարծ ամուսինը կը հիւանդանայ ծանր տենդով մը եւ կը մահանայ։ Կինը, որ անչափ կը սիրէր զայն, կը տրտմի անսահման։ Ամուսնոյն մահէն ետք ան կը մնայ միայնակ իր ամրոցին մէջ, ուր ամէն ինչ կը յիշեցնէ իրեն իր սիրելի ամուսինը։ Ան կը սկսի ուրիշ ոչ մէկու հետ խօսիլ, ոչ ոքի հետ տեսնուիլ, եւ ամէն օր կ՚երթայ ամուսնոյն գերեզմանին վրայ ծաղիկներ դնելու։

Ամուսնոյն մահէն վեց ամիս ետք, ան կը նկատէ որ գերեզմանին վրայ դրուած ծաղիկները ամէն առաւօտ կը գտնուին թառամած, ինչպէս որ կ՚ըլլայ ամէն անգամ, երբ ծաղիկները մէկ գիշերուան մէջ կը մնան առանց ջուրի։ Ան կը սկսի կասկածիլ թէ ինչ որ կ՚ըսուի մեռելներուն յարութեան մասին, ճիշդ է, եւ թէ իր ամուսինը կրնայ ան գիշեր գերեզմանէն դուրս գալ եւ գալ իր տունը։ Ան կը սկսի հսկել գերեզմանին, եւ իրաւ, գիշերուան ժամը տասներկուքին կը տեսնէ որ գերեզմանին քարը կը բացուի եւ ամուսինը դուրս կ՚ելլէ։ Ան կը վազէ անոր մօտ, կը գրկէ զայն, կը համբուրէ, եւ ամուսինն ալ կը պատասխանէ իր համբոյրներուն։ Ան կը տանի զայն տուն, կը հագցնէ, կը կերցնէ, եւ ամուսինն ալ կը սկսի ուտել։ Ան կը հարցնէ թէ ինչո՞ւ մեռած է, եւ ամուսինը կը պատասխանէ թէ ինք մեռած չէ, այլ ուրիշ մարդ մը մեռած է իր տեղը, որպէսզի ինք կարենայ վերադառնալ իր կնոջ մօտ։ Ան կը հարցնէ թէ ինչո՞ւ ամուսինը ուրիշ մարդ մը մեռցուցած է իր տեղը, եւ ամուսինը կը պատասխանէ թէ ինք ուրիշ մարդ մը մեռցուց

Օրական փոստ

»»»«««

1. ՍՆՈՎԿՈՆ, ՍՆՈՎԿՈՆ (Հայերէնը իր բազմատարբերակներով) : Հեղինակ՝ Շաւարշ Նարդունի : Մասնաւոր «Ցարդ» թիւ 1. գին՝ 15 փր. : 2. ՍՆԴԿ, ՍՆԴԿ, (Հայկական առասպելական) : գին՝ փափ՝ 15 մ. : Ամսագիր «Ցարդ» ամսուան հրատարակութիւն : Ձեռագիրները չեն վերադարձուիր, եթէ նամակի հետ նախապէս համաձայնութիւն չկայ : Հասցէ՝ Ցարդ, Նոր Ջուղա, Իսպահան, Պարսկաստան :

3. ԱՐ ՏՍՈՒՆԴՈՒ 1913 – 1924 : Գին 10 փարեմ : Հրատարակութիւն «Ճառագայթ» ընկերութեան : Գին՝ գրպ՝ 8 փր. :

Խմբագիր՝ Ս. ԽՄԽՄՃԵԱՆ, ՀԱՑԻ ՓՈՓՈԽՈՍ

Հասցէ՝ Ս. ԽՄԽՄՃԵԱՆ

Ամերիկա

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

Ինչպէ՞ս կրնայ Հայ Ազգը ապրիլ եւ զարգանալ

Ա. Հայ ազգը ունի՞ ապրելու իրաւունք :

Բ. Հայ ազգը ունի՞ զարգանալու իրաւունք :

Գ. Հայ ազգը կրնա՞յ ապրիլ եւ զարգանալ

Ա. Եթէ ոչ՝ ինչո՞ւ :

Բ. Եթէ այո՝ ինչպէ՞ս :

Ահա հարցերը, որոնց պատասխանը պիտի տան Հայ ազգի զաւակները, ամէն կողմէ, ամէն կարգէ, ամէն տեսակէ :

Ամէն մարդ, որ կ՚ուզէ մասնակցիլ այս հարցումին, կրնայ ուղարկել իր պատասխանը, որքան ալ կարճ կամ երկար ըլլայ, մեզի, որ պիտի հրատարակենք զանոնք, մինչեւ Յունուար 1 1934 :

Ամէն պատասխան պէտք է ստորագրուած ըլլայ հեղինակին անունով եւ հասցէով :

Ամէն պատասխան պէտք է ուղղուած ըլլայ Ս. ԽՄԽՄՃԵԱՆԻ անունով :

Ամէն պատասխան պէտք է հասնի մեզի մինչեւ Յունուար 15 1934 :

Ամէն պատասխան պէտք է ըլլայ ոչ աւելի քան 1000 բառ :

Ամէն պատասխան պէտք է ըլլայ միայն մէկ կողմի վրայ գրուած :

Ամէն պատասխան պէտք է ըլլայ մաքուր եւ ընթեռնելի :

Ամէն պատասխան պէտք է ըլլայ բնագրական եւ ոչ թէ ուրիշներէ քաղուած :

Ամէն պատասխան պէտք է ըլլայ ուղղագրութեան ճիշդ կանոններով :

Ամէն պատասխան պէտք է ըլլայ ուղղակի եւ ոչ թէ ուրիշ մը միջոցաւ

Հ. Յ. Դ.

ՓԱՐԻԶԻ «ԵԳԻՊՏԱՑԻ» ԿՈՄԻՏԷՆ ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները այսօր Ուրբաթ երեկոյ ժամը 8.30ին 32, Ave. des Gobelins-ի սրճարանին վերնայարկը: Ներկայանալ անդամատետրով: Ներկայ կ'ըլլայ ընկեր ԱՇՈՏ ԻՍԱՀԱԿԵԱՆ:

ՊԱՆԻԼՕ-ԲԱՇԱՆԻ «Արծիւ» Ընթակոմիտէի ընդհ. ժողովը տեղի կ'ունենայ Յունվար 2, Երեքշաբթի երեկոյ, ժամը 8.30ին, Ալթունեանի բնակարանին մէջ՝ 17, Rue Ampère, CACHAN.

ԻՄԻԻ «Զաւարեան» կոմիտէն ընդհանուր ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները, վաղը Շաբաթ երեկոյ, ժամը 8.30ին, Ակումբին մէջ: կը խօսի՝ Ընկ. Աշոտ Իսահակեան:

ԻՄԻԻ «Մուրատ» խումբի ժողովը այսօր Ուրբաթ երեկոյ ժամը 8.30ին Ակումբին մէջ:

ԱՌՆՈՒՎԻԼ-ԼԻ-ԿՕՆԻՄԻ «Վարդան» կոմիտէն ընդհանուր ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները, այս կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 2.30ին, ծանօթ հասցէին: կը խօսի՝ Ընկ. Աշոտ Իսահակեան:

Հ. Յ. Դ. ՄԱՐՍԻԼԻԱՅԻ «Ռոստոմ» Ընթակոմիտէի ընդհ. ընկերական ժողովը այսօր Ուրբաթ երեկոյ, ժամը ճիշտ 8.30ին, սովորական հաւաքատեղին:

Հ. Յ. Դ. ԼԻՕՆԻ կոմիտէն ընդհանուր ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները այսօր Ուրբաթ երեկոյ, ժամը 8.30ին, 204, Rue Garibaldi, chez Peronnet սրճարանի սրահին մէջ: կարեւոր օրակարգ և պարտաւորիչ ներկայութիւն:

Այրի տիկին Հերմինէ Ս. Աղասեան, Տէր եւ տիկին Գեղամ ձկմարտախօս եւ Զաւակունք, Տէր եւ տիկին Ներսէս ձկմարտախօս եւ Զաւակունք, Տէր եւ տիկին Տավէնի եւ ազգականները սրտի խորունկ կսկիծով կը ծանուցանեն իրենց սիրելի ամուսնոյն եւ փեսին՝

ԶԳՕՆ ԱՂԱՍԵԱՆԻ

դառնակսկիծ մահը որ տեղի ունեցաւ Դեկտեմբեր 26ին 45 տարեկան հասակին մէջ:

Յուղարկաւորութիւնը տեղի կ'ունենայ այսօր, Ուրբաթ առաւօտ ժամը 11.30ին իր բնակարանին մէջ 1, rue Pasteur, Enghien-les-Bains:

ՀԱՂՈՐԴ. ՄԻՋՈՑ.— Կառ տիւ Նորէն շոգեկառքը կը մեկնի ժամը 10.55ին:

ԾԱՆ.— Մահազդ չստացողներէն կը խնդրուի ներկայս իբր այդ նկատել:

Հրապարակային քաւնախօսութիւն

կազմակերպուած *ՏՐՕԻՆԻ ԿՈՄԻՏԷԻՆ ԿՈՂՄԷ*
Այս կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 2.30ին Հ. Յ. Դ. ՏԱՆ մէջ
Կը խօսի՝ ընկեր **Գ. ԲԱԼԱՅԵԱՆ**

Գեղարուեստական ճոխ բաժին մասնակցութեամբ վաստպուրական «*Արծիւ*» ֆանֆարին, ղեկավարութեամբ ընկ. Ա. Մելքոնեանի:
Երեկոյեան ժամը 7էն մինչ եւ լոյս ընկեր-համակրական խնջոյք եւ տօնածառ:

Ընկերատնտեսական թէյասեղան

կազմակերպուած *Հ. Յ. Դ. ԿՐԸՆՈՊԼԻ ԸՆԹԱԿՈՄԻՏԷԻՆ ԿՈՂՄԷ*
Այս Շաբաթ Երեկոյ ժամը 8.30ին Salle des Fêtes-ի *մէջ*
կը խօսի ընկեր **Ա. ՔՈՍԻՍԵԱՆ**
Ներկայ կ'ըլլան տեղւոյն ընկերվարականները, *Տիկ. ՀԱՓԵՂ* եւ *Պ. ԿՐՕՂ*
Կը նուագէ Տէսինի ֆանֆարը:
Մանրամասնութիւնները տեղւոյն վրայ:

ԱՄԱՆՈՐԻ ՀԱՆԴԷՍ ԵՒ ՏՕՆԱԾԱՌ

կազմակերպուած՝ ՖՐ. Հ. Կ. ՀԱԶԻ ՎԻՆԻՆ Մ.ՃԻՒՂԻ ԴՊՐՈՑԻ ԿՈՂՄԷ
Այս Շաբաթ երեկոյ ժամը 8ին Ռ. Ա. Կ. սրահին մէջ
Մանկական պարեր, մենախօսութիւն, խրթերզ եւ մանկական ներկայացումներ գպրոցի փոքրիկներու կողմէ:

Բացման ձեռնհաս եւ տօնածառ

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ ԼԻՈՆԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ
(Նուէրներ անխտիր բոլոր հայ մանուկներու)
Այս Շաբաթ երեկոյ ժամը 8.30ին
երրորդ թաղամասի սրահին մէջ
Հանդէսէն վերջ՝ ՃԱՆԿԻՕԶԵԱՆի ճաշասրահին մէջ, 202, rue Boileau թէյասեղան, երեկոյթ-պարահանդէս, երգ, խմբերգ, նուագ, ճոպ՝ ղեկավարութեամբ փոքրիկն Պետօի (6 տարեկան) իր Pierrot ճաղով:
Մուտք 1 ֆրանք:

ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԻ ՀԱՅ ՆԱԽԿԻՆ ԿԱՄԱՒՈՐՆԵՐՈՒ ԿՈՂՄԷ
30 Դեկտեմբեր Շաբաթ երեկոյ ժամը 9·30ին
Cercle National des Armées de Terre, de Mer et de l'Air-ի շքեղ սրահներուն մէջ
2, Ave. Portalis (Place St. Augustin) **Métro St. Augustin**
Բարձր հովանաւորութեամբ՝ **MARECHAL PETAIN**-ի
Գեղարուեստական ճոխ բաժին: Երկու օրքէսթրը, քօթիյոն, աֆրաքսիօն: Ճոխ պիւֆէ:
Մոքինկ կամ սեւ հագուստ պարտաւորիչ
ՄՈՒՏՔ՝ 10 եւ 20 ՖՐԱՆՔ:

ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑ 365 ԹԵՐԹՈՎ
ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ ԳՐԱՏԱՆ

51 Rue Mr. le Prince, Paris VI **Tél. Dan. 88 – 65**
Կողքը զարդանկարուած յայտնի արուեստագէտ ԷՏԿԱՐ ՇԱՀԻՆԻ կողմէ
Կը պարունակէ կրօնական եւ ազգային բոլոր ոճները: Ամուսնաց եւ օրուան անուններ՝ հայերէն եւ ֆրանսերէն: Իւրաքանչիւր թերթի վրայ պատմական ծանօթութիւններ եւ օգտակար գիտելիքներ:
Գին 5 ֆրանք
20 ՖՐԱՆՔԻ ԳԻՐՔ ԳՆՈՂԻՆ ԻՐՕ ՆՈՒԷՐ ԿԸ ՏՐՈՒԻ
Լիոնի մէջ մեր Գրատան ներկայացուցիչն է՝
ՏՊԱՐԱՆ ԱՐԱՔՍ 70 Rue Paul-Bert. Lyon.

ՇՈՒՏՈՎ ԿԸ ԲԱՑՈՒԻ ԱՐԴԻԱԿԱՆ ԴԵՐՁԱԿԱՏՈՒՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԽԱՆՁԷՐԵԱՆ

97 ROUTE D'ORLÉANS, CACHAN
Անգլիական եւ ֆրանսական ընտիր կերպաններ, վերջին նորաձեւութիւն, խնամուած կար: Գիներու վրայ կարեւոր զեղչ:

ՄԻ՛ ՄՈՌՆԱՔ

ԱՅՍ ԿԻՐԱԿԻ ՕՐ, ԺԱՄԸ 14.30ին

ՆԵՐԿԱՅ ԳՏՆՈՒԻԼ ՍԷՎՐԻ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՔԱՏԵՐԱՍՐԱՀԸ
ՎԱՅԵԼԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ
Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԱՆ ՀԱՅԿ. ԿԱՂԱՆԴԻ ՇՔԵՂ ՀԱՆԴԷՍՆ
ՈՒ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՃԵԼԻ ԱՆԱԿՆԿԱԼՆԵՐԸ
վիճակահանութեան դրուած վերոյիշեալ 25 Պարգեւ-Տոմսակներուն
Թիւերն են.—

3	ՏՈՄՍԱԿ	4.րդ	Tranche	Թիւ	55855 - 55857	Serie	S
1	»	»	»	»	55881	»	S
1	»	»	»	»	79179	»	X
10	»	5.րդ	»	»	30461 - 30470	»	V
10	»	»	»	»	39011 - 39020	»	Y

ՏՈՄՍԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌՈՒՄԸ ԿԵԴՐՈՆ
Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՒՆ. 11, Square Alboni. Paris
Պ. Պ. ՃԷՕՂԵՐԵԱՆ. 53, Rue du Fbg. Montmartre. Paris

13 ՎԱՐԶՈՒԻ ԵՆ *rue Pierre Curie*, K. *Bicêtre. Metro: Porte d'Italie.* **13**
օդասուն յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կաղ ելեկտր. եւ շոֆաժ.

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Հրապարակաւ շնորհակալութիւնս կը յայտնեմ տեղւոյս Ֆ. Կ. Խաչի և Հ. Մ. Ը. Մ.ի վարչութիւններուն, ընկերներուս և բարեկամներուս, որոնք անձամբ հիւանդանոց այցելելով մխիթարեցին զիս վիրաբուժական գործողութենես առթիւ:
ՀԱՅԿԱԶՈՒՆ ՅԱԿՈԲԵԱՆ
Վիէն (Իզէր)

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ և ԾՆՈՒՆԴԻ ԶԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ ԿԱՏԱՐԵՑԷՔ

ՅԻՐԱԿ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԷՆ

26 Rue de Trévise, Paris(9), Métro Cadet
Հեռախօս՝ Provence 38 — 63

Médaille d'Or 1930

Diplôme d'Honneur 1931

Միակ ներկայացուցիչը «Le Cerf» հէլվայի՝
Արեւելեան նպարեղէններու ընտիր տեսակներ, ուղղակի ներածումէ:
Այցելեցէք մեր նպարավաճառատունը ուր պիտի գտնէք արեւելեան եւ եւրոպական ամէն տեսակ ու արժէքի նպարեղէններ: Թրքական լաւագոյն սուրճ:

THÉS DES DEUX EMPIRES

IMPORTATION DIRECTE **du Planteur au Consommateur**
ԹԷՅԻ ՄԻԱԿ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ
ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪▪ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ
Լաւագոյն տեսակները՝ ձիւնական, Հնդկական, Սէյլանի եւլն., եւլն.
Թէյերու՝ անմրցելի գիներով:
ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԶԵՂՉ *հայ նպարավաճառներու եւ մարշէճիներու*
Անգործ՝ բայց աշխատասէր հայրենակիցներուս համար գեղեցիկ առիթ մը, իրենց օրապահիկը ճարելու, ծախելով **Thés des Deux Empires** *թէյերէն:*
Դիմել՝ ՏԷՕՎԼԷԹԱՆ ՏԱՆ
5, Rue Mayran (Square Montholon), Paris (9e)

ԵՔԷ ՀԱՅՐԵՆԱՔԱՂՁՈՒԹԵՆԷ ԿԸ ՏԱՌԱՊԻՔ

ԽՄԵՑՔԻՔ «ԵՐԵՒԱՆ» ԱՆԱՒՐԱՍ ՕՂԻՆ

ՍՏՈՐԵՒ ՆՇԱՆԱԿՈՒԱԾ ՊԻՏԱԿՈՎ
ՄԵՐԺԵՑԷՔ ԿԵՂԾԵՐԸ

Ֆրատսայի համար արտօնատէր
Société PEUREUX
12, Boulevard des Vignes, 12 **MARSEILLE** **Tél. Colbert 58—10**
ԼԻՈՆԻ եւ ՇՐՋԱԿԱՅՔԵՐՈՒ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ
D.N.BAHADOURIAN 48 rue Chaponnay. Lyon (Rhône)
ՆԻՄԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼ.—
M. H. Khatchadourian et Danielian 24, rue Assalit, Nice (A. M.)

ՆՈՐՕԱՐԻ եւ ՏՕՆԵՐՈՒ ԱՌԻԹՈՎ, ԴԻՄԵԼ ՆԱՆՈՔ ՈՍԿԵՐԻՉ-ՃԱՄԱԴՈՐ
ԿԱՐԱՊԵՏ ԷՄՄԷՐԵԱՆԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
Maison E. CHARLES

29 Rue Mathis. **Paris (19)**
Métro: Crimée Autobus: AJ, AV, CP52, CQ50
Ամէն տեսակ գրպանի, ձեւի, պատի ու զարդուցիչ ժամացոյցներ, գոհարեղէններ, անակնկալ սպասներ ՋԵՂՉՈՒԱԾ ԴԻՆԵՐՈՎ, որոնց վրայ դարձեալ 10 առ 100 բացառիկ զեղչ:
Նորոգութիւն ժամացոյցներու, շինութիւն եւ փոփոխութիւն գոհարեղէններու խիստ չափաւոր գիներով: ԿԸ ԴՆԵՆՔ ոսկեղէններ ու ծանկագին քարեր ամենաբարձր գիներով: ԿԻՐԱԿԻ օրերը եւս բաց է վաճառատունը.

0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000

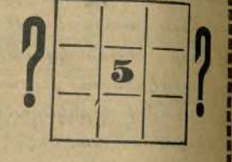
T. S. F.

SUPERHETERODYNE BAPST 5 et 7
(Ամերիկեան կազմած)
Վերջին կատարելագործութիւն,
Անմրցելիօրէն աժան գին:
Loterie Nationale-ի *յառաջիկայ* **tirages**-ներէն *առնուազն մէկուն* **pick-up**-ի **prise**-ով անզուգական այս **postes**-երէն:
Դիմել անձամբ կամ նամակաւ Քարիզի Ecole Pratique de Radioélectricité-էն *վկայեալ եւ նախկին* (Essayeur Radio-Vitus)-ի՝
ՊԱՔԻՍՔ Կ. ՔԵԱՇԵԱՆԻ
4, Square Paul Bert Asnières (Gares Bois-Colombes) Seine:
(Gare St. Lazare-էն *մինչեւ հասցէին վայրը* 12 *վայրկեան*):

500 ՖՐ. ՆՈՒԷՐ

500 *ֆրանք նուէր բոլոր անոնց, որ մեր վաճառատունէն կ'ապսպրեն գրպանի ժամացոյց մը այր մարդու, նիքէլ, գեղեցիկ, տնտրտակէլի սպակիով, գինը՝ 29 ֆրանք, եւ միամեայ ժամանակ մեզի կը ղրկեն ճիշդ լուծումը հետեւեալ թուաբանական խնդրին.—*

ԻՆՉՊԷՍ ԼՈՒԾԵԼ ԽՆԴԻՐԸ.—
Թիւ 1_9 տեղաւորել ինք քառակուսի աջերու մէջ, ինչպէս ցոյց կը տրուի նկարին վրայ, ամէն ուղղութեամբ (ուղղահայեաց, հորիզոնական, անկիւնակապ. յին), գումարը պէտք է ըլլայ 15:
1.— Լուծումը պէտք է ղրկուի փակ սպիտակի մէջ:
2.— Մրցանակներու բաշխումին համար ոչ մի վիճակ պիտի ձգուի եւ ոչ ալ վիճակահանութեան պիտի կատարուի. 500 ֆրանքի մրցանակը պիտի վճարուի ի. բաբանչիւր անձի որ ղրկած է ճշգրիտ լուծումը:
3.— Ապսպրանքները եւ լուծումները կ'ընդունուին մինչեւ 31 Յունուար 1934: Անոնք որ ձիշդ լուծած են, նուէրը փոստով կը ստանան Փետրուար 17ին:
Նոյն օրը *ՅԱՌԱՋԻ* մէջ պիտի յայտարարուի ձիշդ լուծողներուն անունները:
4.— Ժամացոյցին հետ կը տրուի վկայագիր մը, որ իրաւունք կուտայ նուէրը ստանալու, եթէ ձիշդ լուծած է խնդիրը:
5.— Ժամացոյցը կը ղրկուի նաեւ *քոնթր ռամպուբսըմանով*, եւ ծախքերու համար կը գանձուի յատելուածական 3 ֆրանք 95 ս.:
6.— Եթէ ջնջելիք ժամացոյցին, կրնաք եւս ղրկել 10 օրուան մէջ եւ ետ ստանալ ձեր վճարածը:
Գրել պարզ եւ որոշ ապսպրանքը, խնդրին լուծումը, ձեր անունը եւ հասցէն ղրկել՝
Maison BERNSTEN
10, rue Montaleau. Sucy-En-Brie (S. O.)

Morcellement «Le Four» à Marseille
Նահանգապետարանի 29 Դեկտ. *1931* Թուակիր արտօնութեամբ
ՀԱ ՌՕԶԷՆ (*La Rose*) *քէչ հեռու, Թիւ 4 Հանրակառք Շըմէն տէ զ'Օլիվի* (*Chemin des Olives*) *Հանրակառքի ճիշդ գծին վրայ, Les Marlégaux կայարանին* (*arrêt fixe*) *առջեւ,*
ԾԱԽՈՒ ԵՆ
400 *քառակուսի մէթրնոց հողամասեր խիստ ձեռնտու գիներով Դիմել՝ Հայերու համար միակ ներկայացուցիչ՝*
Պ. ԼՈՒՏՎԻԿ ՏԻԱՐՊԼԻԲԻԼԵԱՆԻ
Շաբաթու մէջ ամէն օր *Bar des Lions. Cours Belsunce.*
իսկ կիրակի օրերը տեղւոյն վրայ ժամը 9էն 18:

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՆՈՒԷՐԸ

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԱՌԹԻԻ *Պոլսէն ստացած ենք թուրքերէն եւ հայերէն ԲՈՂՈՐՎԻՆ ՆՈՐ տիպեր, գին՝ 12, 15, 18 եւ 20 ֆրանք:*
SOLDES.— *Հայերէն, թուրքերէն եւ յունարէն տիպեր՝ 10 ֆրանքի:*
3000 ՖՐԱՆՔՈՑ *ֆոնօ մը՝ 10 տիպօվ մէկտեղ կը ծախուի քացառիկ արժէքով միմիայն* **600** *ֆրանքի:*
Փութացէք օգտուիլ առիթէն, դիմել՝

H. ARTINIAN

26, Rue LESAGE, Paris 20
Հեռաձայն՝ Ménil. 61-85

Le Gérant: H. STEPHAN
17, Rue Damesme, PARIS (13e) Imprimerie A. DER (AGOPIAN)

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԱՌԱՋԻՆ ՕՐԸ ԿԸ ԲԱՑՈՒԻՆ ՆՈՐ ԿԱՌՈՒՑՈՒԱԾ ԵՒ ՎԵՐՋԻՆ ՅԱՐՄԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ ՕԺՏՈՒԱԾ

ԳԵՂԵՑԻԿ ԵՒ ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՍՐԱՀՆԵՐ

ՋԱՐԴԱՐՈՒԱԾ ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ԳՈՑՆԶԳՈՑՆ ԼՈՑՍԵՐՈՎ:

Կը տրամադրուին հարսանեկան հանդէսներու (ամէն յարմարութիւններով) ցերեկոյթներու, պարահանդէսներու, ժողովներու եւլն.:

Դիմել՝ 13, rue, Pierre Curie, Kremlin-Bicêtre, Métro: Porte d'Italie

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

HARATCH

(Fondé en 1925) R. C. Seine 276.286

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian
Rédaction & Administration
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ
17, Rue Damesme PARIS (13e)
Téléphone : Glacière 15-70
(ԵՐԹԵՒԵԿԻ ՀԱՄԱՐ՝ Métro : TOLBIAC)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ,—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ԵՌԱՄՍԵԱՅ
Ֆրանսա եւ գաղութներ	140 ֆրանք	70 ֆրանք	35 ֆր.
Անգլիա, Եգիպտոս, Զուիցերիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 ֆրանք	100 ֆրանք	—

ՇԱԲԱԹ
30
ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
1933
30 Décembre
1933

ՅՐԻ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2382 — ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ԽՈՒԺԱՆԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՁՈՀԸ

—·—

Երկուշաբթի օր, երբ վարիզեան թերթի մը մէջ կարդացինք Վեհաղ արք. Դուրեանի սպանուածեան լուրը, պարտք սեպեցինք ձարել բոլոր տրամադրելի աղբիւրները, տեղեկանալու համար մանրամասնութիւնից։

Ընթերցողները երեք օրէ ի վեր կը կարդան այդ մանրամասնութիւնները։

Այսօր առաջին օրն է որ չգտանք ո՛ր եւ է նոր տեղեկութիւն։

Օրը օրին թարգմանելով լուրերը, առաջին առթիւ դրած էինք հետեւեալ ծանօթութիւնը.—

ԵՂԵՌԱԿԱՆ ՎԱԽՃԱՆԸ

ՅՄԲ.— Քիչ անգին պիտի կարդաք գոյժ մը,— Վեհաղ արք. Դուրեանի գազանահար սպանութիւնը՝ Նիւ Եորքի եկեղեցին մէջ։

Թարգմանած ենք ինչ որ կար Փարիզի անգլեամերիկեան եւ տեղական թերթերուն մէջ, իբրեւ հեռագիր։ Ճշգրիտ մանրամասնութիւններ կը պակսին, բէ սպանութեան նախընթաց պարագաներու եւ թէ բուն հեղինակներու մասին։ Յոռետեսը ցաւալի է որ ներքին պայքար մը կը յանգի սպանութեան։ Ան այժմ կենք ուզեր էրբէք այդ պայքարին բարդ ծալքերը, սպասելով նոր լուսաբանութեանց (*Յառաջ*, 27 դեկտ.)։

Նախակրթարանի աշակերտն անգամ, ուրիշ բան չգիտի գոնէ այդ կարճ յայտարարութեան մէջ, եթէ ոչ պարկեշտ վրդովմունք։ Եւ յետոյ պաղարիւն համբերութիւն, « սպասելով նոր լուսաբանութեանց »։

Եկա՞ն այդ լուսաբանութիւնները։ Ոչ տակաւին։ Թերթերու հեռագրական լուրերը եւ ոստիկանութեան հակասական յայտարարութիւնները բան չեն ապացուցաներ դեռ։ Անոնք չեն լուսաբաններ ամբողջ ողբերգութիւնը։

Հարկ է սպասել ամերիկեան թղթակիցներին, որ կը հասնի 10 — 15 օրէն, եւ դատավարութեան, որ տեղի կ'ունենայ չորեքշաբթի օր, ինչպէս կը հաղորդէին երէկուան հեռագիրները։

Ինչ եղաւ մեր առաջին տպաւորութիւնը, երբ կարդացինք լուրը.—

1· « Խորապէս ցաւալի է որ ներքին պայքար մը կը յանգի սպանութեան »։ (Յառաջ, 27 դեկտ.)։

2· Դատապարտելի է արարքը, իր եղերական մանրամասնութիւններով։

3· Դաշնակցութիւնը, եթէ որոշում իսկ տայ, չի կրնար այնքան անբիծ, ահաբեկում կատարելու համար դոյզ չէնքի մը մէջ, եկեղեցական արարողութեան պահուն, բազմամարդ հասարակութեան մը առջեւ, ուր կան կիներ եւ երախաներ, ուր միայն հրմշտուքը եւ խուճապը կրնան աղէտի յանգիլ։ (Թուրք արիւնարբու հրէշներու սպանութեան առեն իսկ, դաշնակցական ահաբեկիչը պարտք սեպած է հեռացնել անոնց ընկերացող կիները։ Ցետոյ, հոգեչահ քարող չէ Խանասորի երդին ծանօթ հատուածը)։

4· Նոյն իսկ եթէ դաշնակցական անհատներ ծրագրած եւ կատարած ըլլան դաշունահար սպանութիւնը, ինչպէս կը կասկածի ոստիկանութիւնը, կուսակցութիւնը չի կրնար պատասխանատու համարուիլ այդպիսի խժդժութեան մը։

×

Այս տպաւորութիւնը կը պահենք այսօր ալ։ Եւ կը յայտարարենք հրապարակաւ։

Այժմ կարդացէք ամիկավար պաշտօնաթերթը, եւ եթէ սիրտ ունիք, մարսեցէք։

Ցանցանքի մէջ բռնուած հրէշի մը մոլեգնութեամբ, «Ապադայ» բառ չի գտներ, նոյն իսկ մեր բացորոշ յայտարարութիւնը խծբծելու, անոր մէջ տեսնելու դիտումի՝ «ոճիրներու ոճիրը չհմտզացնելու, պաշտպանելու եւ ո՛վ գիտէ թերեւս դիւային հրեւոյթ արձակելու համար»։ (28 դեկտ.)։

Այս դեռ ոչինչ։ Մարդիկ պարկեշտութեան հետ իրենց գլխացած հայերէնն ալ մոռնալով, խե՛լք ըրած են գրի առնել եւ տպել սեւով ճերմակի վրայ։

— «Այնքան ահռելի, անասուն ոճրագործութիւն մ'է, որ հայկական դատանութեան կազմակերպել եւ գինել ձեռքը դժոխային ժպիտութեամբ մը կը գործէ հայ ժողովուրդին դէմ եւ բո՛ղ հիմակուընէ արձանագրուի, թէ ամէնէն բար սրտերն անգամ ցնցող ողբերգութիւն մը իր ընթերցողներուն հաղորդելու ատեն Դաշնակցութեան փարիզի բերանը ունի միայն սա խիստ ՈՒՇԱԴՐԱՒ եւ ՁԱՐԱՇՈՒՈՒՔ վերնագիրը՝

«ԵՂԵՌԱԿԱՆ ՎԱԽՃԱՆԸ»

Այսինքն, ինչպէս եղեռնագործ մը օր մը վերջապէս կը հանդիպի իր անխուսափելի վախճանին ···։

Նոյն բերանը «ցաւալի՛» կը գտնէ ներքին պայքար մը «սպանութեան կը յանգի» եւ «չուզեր առ այժմ էրբէք այդ բարդ պայքարին ծալքերը, սպասելով նոր լուսաբանութեանց»։

Ո՛չ մէկ բառ ցաւի, զայրոյթի հրէշային ոճրագործութեան մը, հրէշ ոճրագործներու եւ անոնց ձեռքերը փիլիսոփայէս եւ բարոյապէս գինող ատելի հրճուանքի եւ դատախազութիւն «դաշնակ» հետերուն վրայ են ոճիրին մեղսակիցները հաւաքելու համար»։

Ինչպէս կը տեսնէք, այս կոկորդիլոսները ոչ բառերուն իմաստը հասկցեր են, ոչ ալ ամբողջ յայտարարութեան ոգին։ Անոնք որ հասկցեր են, ոչ ալ ամբողջ յայտարարութեան ոգին։ Անոնք անճարակ փորձ մը կը փորձեն, իրենց թունալից մաղձը վնտռելու անճարակ փորձ մը կը փորձեն, իրենց թունալից մաղձը վնտռելու ուրիշներու սրտին մէջ, գարշելի հաւաստաքննութեամբ մը։

Եւ սակայն, չպիտի կրնան վայելել այդ մխիթարութիւնը։

Մենք չենք գիտեր թէ ո՛վ խրեց դաշոյնը։ Բայց գիտենք որ ոմիկավարները սրեցին զայն։

Վեհաղ արք. ամէնէն առաջ զոհն է Ոամկավար կուսակցութեան եւ միւս գոյնզգոյն դիմակաւորներուն կամակոր բթամտութեան եւ անարդ խուժանավարութեան։

Շ

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ

ՄՈԼՈԹՈՎԻ ՅԱՋՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱՑՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

Հինգշաբթի օր քացուեցաւ համախորհրդային խորհրդաժողովը։ Այս առթիւ ընդարձակ ճառ մը խօսեցաւ Պ. Մոլոթով, գործավարներու խորհուրդին նախագահը, միջազգային կացութեան մասին։ Ըսաւ թէ Խ. Միութեան ճանաչումը Մ. Նահանգներուն կողմէ՝ մեծագոյն դէպքն է վերջացող տարուան, քանի որ արգելքները կը վերցնէ եւ ճամբայ կը բանայ տնտեսական գործակցութեան։ Ցետոյ բացատրեց թէ կարգ մը երկիրներու հետ կնքուած ոչ – յարձակման դաշինքները ամրապնդած են Խ. Միութեան դիրքը։ Խ. Միութիւնը բարեկամական լաւագոյն յարաբերութիւններ կը պահէ Ֆրանսայի հետ։ Գալով Անգլիոյ, թէեւ ճարտարագէտներու դատը խանգարեց յարաբերութիւնները, բայց հիմա կարգադրուած է այդ խնդիրը եւ առեւտրական բանակցութիւնները յառաջ կ'երթան։

Պ. Մոլոթով բննադատեց Գերմանիոյ կարգ մը վարիչներուն ճառերն ու գործերը։ Գալով Ճափոնի, Խ. Միութիւնը ապացոյցը տուաւ իր խաղաղասիրութեան, առաջարկելով ոչ – յարձակման դաշինք մը կնքել եւ ծախել Արեւելեան Չինաստանի երկաթուղին։ Բայց Ճափոնի գինուորական տարրերը գրգռիչ ընթացք բռնած են եւ յարձակման մը վտանգը չէ անհետացած։ Ցետոյ պարզելով Խ. Միութեան վիճակը, յայտարարեց թէ միջազգային դրամատիրութիւնը վտանգաւոր հակումներ ունի, բայց երկիրը պատրաստ է դիմագրաւելու, եւ ո՛վ որ փորձէ յարձակիլ, պիտի խորտակուի։ Խօսեցաւ ճաեւ տնտեսական կացութեան մասին եւ յայտարարեց թէ 1934ին 25 միլիառ րուբլի պիտի տրամադրուի շինարարական աշխատանքներու համար, անցնող տարուան 18 միլիառին տեղ։

Այս ճառէն յետոյ, Պ. Լիթվինով մանրամասն տեղեկագիր մը ներկայացուց միջազգային կացութեան մասին։ Պ. Սթալին ջերմապէս ծափահարուեցաւ, սրահէն ներս մտած ատեն։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՀԱԿԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԸ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ

ՊԵՐԼԻՆԻ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԸ ՓԱՐԻԶ ԵԿԱՒ,
ՀՐԱՀԱՆԳՆԵՐ ՍՏԱՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Ֆրանսա յառաջիկայ շաբթու Գերմանիոյ պիտի յանձնէ յուշագիր մը, իբրեւ պատասխան Հիթլէրի առաջարկներուն։ Պերլինի ֆրանսական դեսպանը Փարիզ եկաւ, հրահանգներ ստանալու եւ այդ առաջարկները անձամբ դնելու համար։ Դեսպանը առջի օր ընդունուեցաւ Պ. Փոլ Պոնքուռի կողմէ եւ երկու ժամ խօսեցաւ։

Իրազեկ աղբիւրէ կը հաւատան թէ Ֆրանսա պատրաստ է հետեւեալ զիջումները ընելու.—

1.— Անմիջապէս կրճատել իր ռմբաձիգ օդանաւերուն մէկ մասը, իբրեւ երաշխիք իր անկեղծ զինաթափութեան։

2.— Ընդունիլ որ գերմանական բանակը բաղկանայ 200,000 զինուորէ, փոխանակ 300,000ի, ինչպէս կը պահանջէ Հիթլէր։

3.— Զնջել յարձակողական զէնքերը երկրորդ բառամեակի շրջանին, եթէ վերստուգիչ յանձնաժողովը գոհացուցիչ գտնէ առաջին բառամեակի փորձը։

4.— Այս պայմանը յարգուելու վերապահութեամբ, արտօնել որ Գերմանիան սպառազինուի դաշտային թեթեւ թնդանօթներով եւ 16 թոնէն վար հրթռասայլերով։

Այս զիջումներուն փոխարէն, Ֆրանսա կը պահանջէ.—

1.— Եւրոպական բոլոր բանակները միօրինակ ձեւի մը վերածել առաջին բառամեակի շրջանին, կրճատելով զինուորութեան պայմանաժամը։ 2.— Ֆրանսա 200,000 զինուոր ունենայ մայր երկրին, իսկ 200,000 ալ՝ գաղթավայրերու մէջ։ 3.— Պահէ իր ներկայ սպառազինութիւնները, բացի ռմբաձիգ օդանաւերէն, առաջին բառամեակի շրջանին։ 4.— Տեւական եւ փոխադարձ ստուգում (հակակշիռ) հաստատուի սպառազինութեանց մասին, բառամեակի շրջանին։

Այս առաջարկները հաղորդուած են Պելժիոյ արտաքին նախարարին, որ Փարիզ կը գտնուի բանի մը օրէ ի վեր։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ԿԱԼՈՒԱԾՆԵՐԸ

—·—

Անբաղձալիներ չպիտի օգտուին

Սուրիոյ մարզպանութիւնը հետեւեալ ազդը հրատարակած է (22 դեկտ.)։

— « Թուրք կառավարութեան ձեռնհաս պաշտօնատուներէն հասած տեղեկութիւններէ կը հասկցուի որ Սուրբացիներու եւ Լիբանանցիներու Թուրքիոյ մէջ ունեցած կալուածներուն յատուկ ծրագրերը ուսումնասիրուելու վրայ են պատկան կուսակալութեանց կողմէ։ Այն Սուրբացիները եւ Լիբանանցիները, որոնք Թուրքիա կալուածներ ունին, կրնան երթալ եւ այդ կերպով դիւրութիւն տալ նաեւ Թուրք կառավարութեան՝ իրենց պատկանող կալուածներու կարգադրութեան համար։ Թուրք կառավարութիւնը կը հաղորդէ թէ դիւրութիւններ պիտի տայ այս նպատակաւ Թուրքիա երթալ ուղղողներուն եւ պիտի ապահովէ անոնց երկար բնակութիւնը, մինչեւ որ կարգադրուին կալուածներու խնդիրները։

« Սակայն կան Թուրք կառավարութեան համար կարդ մը անբաղձալիներ, որոնք այդ դիւրութիւններէն կը զրկուին, համաձայն 1932 հոկտեմբեր 27ի համաձայնագրի 10րդ յօդուածին։ Անոնք պիտի արտօնուին փոխանորդներ դրկելու կամ նշանակելու, համաձայն սոյն համաձայնագրի տրամադրութեանց »։

Թուրք թերթեր այս առթիւ կը հրատարակեն հետեւեալ յայտարարութիւնը, զոր Թուրք կառավարութիւնը դրկած է կուսակալներու.

« 27 հոկտեմբեր 1932ի էնկիւրիի համաձայնագրին համաձայն, Ֆրանսահովանաւորեալ երկիրներու մէջ գտնուող եւ Թուրքիա կալուածներ ունեցողներուն արտօնութիւն կը տրուի Թուրքիա բնակելու, իրենց գործերու կարգադրութեան ժամանակամիջոցին։ Երբ բոլոր գործողութիւնները աւարտին, կրնաք յանձնել անոնց պատկանող կալուածները։

«Սուրբացիներու եւ Լիբանանցիներու կալուածներէն գոյացած եւ պետական դրամատուններու մէջ ի պահ դրուած վարձքերը ըստ օրինի պիտի վերադարձուին իրենց տէրերուն, համաձայն համաձայնագրի տրամադրութեանց»։

ՂԵՒՈՆԴ ԱՐՔ.Ի ՍՊԱՆՈՒԹԵՆԷՆ ԱՌԱՋ ՅՈՑՑ ՄԸ ՄԱՄԲՐԷ ՎՐԴ.Ի ԴԷՄ

ՅՄԲ.— Երէկ ստացանք «Հայրենիք»ի դեկտեմբեր 10–14 թիւերը։ Դեկտ. 13ի թիւէն կը բաղնք հետեւեալ տեղեկութիւնները.—

ԵՈՒՆԻՐՆ ՍԻԹԻի (Նիւ Ճըրզի) « Հրատարակչական Տիպիչ »ի դեկտեմբեր 11ի թիւին մէջ կը կարդանք.—

Եւնիրն Սիթիի Հայոց Ս. Խաչ եկեղեցին երէկ իր պատմութեան ամենավատ խռովութեան թատերը հանդիսացաւ, երբ եկեղեցիի հովիւ Մ'ամբրէ վարդապետ փորձեց պաշտամունք կատարել հակառակ այն իրողութեան, որ կախակայուած է հոգաբարձութեան կողմէ՝ այն պատճառով, որ վարդապետը զրկուած է իր եկեղեցիի անդամներու փոքրամասնութիւնը ընդդէմ մեծամասնութեան։

Առտուն կանուխ մինչեւ կէսօրէն վերջ Հայերու բազմութիւն մը խառնուած էր եկեղեցիին չէնքին շուրջ, եւ ապա ան խուժեց ներս, երբ հոգաբարձութիւնը բացաւ եկեղեցիին դուռները, որոնք փակուած էին արդիլելու հովիւը պաշտամունք կատարել։

Հոգաբարձութիւնը վախնալով կռիւ՝ ոստիկանական աջակցութիւն խնդրած էր։ Ոստիկանապետը ոստիւն միջոցով պահեստի ոստիկաններուն հրամայեց վռնթալու խռովութեան վայրը։

Հոգաբարձութիւնը, ոստիկանական միջամտութեամբ, թոյլ տուաւ, որ Մ'ամբրէ վրդ. Գալֆայեան պաշտամունք կատարէ, սակայն, երբ ան վտանգ քարող տալ՝ իր հակառակորդները բողոք բարձրացուցին եւ լռեցուցին զայն։

« Նիւ Ճըրզի Ապզըվըր »ի համաձայն եկեղեցիին ներսն ու դուրսը տեղի ունեցած են բախումներ, բայց ոստիկանութիւնը յաջողած է զսպել կռուողները։

Հոգաբարձութիւնը հրաժարեցուցած է Մ'ամբրէ վարդապետը, քանի որ սա դիմած է Դուբեան Արքեպիսկոպոսի բեկանելու ընտրութեանց արդիւնքը, որով հետեւ իրեն հակառակորդ տարրերը յաղթած են։ Հոգաբարձութիւնը կախակայած է զայն այս միջոցին դիմելուն համար։ Մ'ամբրէ վարդապետ կը մերժէ ընդունիլ իր կախակայումը ըսելով որ եկեղեցիի անդամները եւ ոչ թէ հոգաբարձութիւնը իրաւունք ունի կախակայելու կամ հրաժարեցնելու զինք։

Հոգաբարձութիւնը պիտի դիմէ օրինական միջոցներու՝ արդիլելու Մ'ամբրէ վարդապետի պաշտօնավարութիւնը։

Ֆրանսա 20,000 օդանաւ պէտք է ունենայ որպեսզի... պատերազմ չծագի

Լորա Րոթերմիր, Անգլիոյ դեղին մամուլին կապալառուն, որ ահագին դեր կը կատարէ միջազգային քաղաքականութեան մէջ, երէկ զղրդոդին յայտարարութիւն մը հրատարակեց իր թերթերուն մէջ։ Կուտանք հիմնական մասերը, որպէսզի ընթերցողները կարենան դաղափար կազմել թէ ինչ երկդիմի խաղեր կը կատարուին յանուն խաղաղութեան։

Լորդը կ'ըսէ.— Գերմանիոյ փոխադրական նորագոյն օդանաւերը կրնան դիւրաւ փոխադրել երեք թօն ծանրութիւն։ Ենթադրելով թէ իւրաքանչիւրը միայն երկու թօն կը փոխադրէ, անոնք կրնան 1600 քիլոմեդրի երթեւեկ մը կատարել։ Հիւսիսային Ափրիկէէն ֆրանսական զինուոր բերող փոխադրանաւերը դիւրաւ ենթակայ են այս օդանաւերու յարձակման, բաց ծովուն վրայ։ Արեւելեան Միջերկրականի ֆրանսական փոխադրանաւերը կատարեալ զլաման պիտի ենթարկուին, օդանաւային գործողութիւններով։ Մարսիլիան, որ միայն 560 քիլոմեդր հեռու է գերմանական ամէնէն մօտաւոր սահմանէն, յաջիկայ պատերազմի ընթացքին նոյնպէս պիտի ենթարկուի օդանաւային ռմբակոծութեան, ինչպէս եղան հիւսիսային շրջանները։ Պատերազմի յայտարարութենէն 3 — 4 ժամ վերջը, այդ բազմամարդ քաղաքը իր նաւահանգիստով եւ նաւերով կրնայ նոյնքան արագութեամբ կործանիլ որքան եղաւ Մարթինիքի Սէն Փիէռ քաղաքը, 1902ին, հրաբխային պոռթկումով։ Այս վտանգներուն դէմ աշխարհի ամէնէն ահարկու ամրութիւններն իսկ չեն կրնար դիմանալ։ Ոչ մէկ երկիր կրնայ ինքզինքը ապահով զգալ, եթէ գերակշռութիւն չի վայելեր օդանաւային ուժի տեսակէտով։ Համոզուած ըլլալով որ Ֆրանսան մէկն է եւրոպական խաղաղութեան սիւներէն, ես պիտի ուզէի որ անոր օդանաւային քանչելի ուժը բարձրանար քսան հազար օդանաւի, ռազմական ամէնէն արդի տիպերով եւ ռմբակոծութեան ամէնէն հզօր կազմածներով։ Այս արդիւնքը կարելի է ձեռք բերել առանց նիւթական կարեւոր զոհողութեանց, նոյն իսկ զեղչելով ազգային պաշտպանութեան ծախքերը։

Անգլիոյ արտաքին նախարարը եւ Մուսոլինի

Սըր Ճոն Սայմըն, Անգլիոյ արտաքին նախարարը, որ Փարիզ կզզին կը գտնուի, Հոմ պիտի երթայ յունուար 3ին, Պ. Մուսոլինիի հրաւէրով։ Աւելորդ է ըսել թէ՝ այս տեսակցութիւնն ալ կապ ունի օրուան խնդիրներուն հետ, որոնք խոր մտահոգութիւն կը պատճառեն բոլորին։

Պ. Բուզվէլթ կը պաշտպանէ Ազգերու Դաշնակցութիւնը

Ուաշինկթընէն կը հեռագրեն թէ նախագահ Բուզվէլթ ուշագրաւ ճառ մը խօսեցաւ երէկ, ջերմապէս պաշտպանելով Ազգերու Դաշնակցութիւնը եւ կրկնելով իր Մայիս 16ի առաջարկները՝ զինաթափութեան մասին։

— « Եթէ, ըսաւ, ազգերը կարենային իրենք խօսիլ իրենց անունով, պիտի ապահովուէր աշխարհի խաղաղութիւնը։ Կառավարութիւններն են պատերազմներու պատասխանատուները, եւ ոչ թէ ժողովուրդները »։

Նախագահը այս առթիւ խստօրէն քննադատեց Վերսայլի դաշնագիրը, «որ ստեղծուեցաւ քաղաքագէտներու ձեռքով, իբրեւ գործիք մը ապագայ պատերազմի, հակառակ Ուիլսընի 14 կէտերուն որ ընդունուած էին պատերազմիններուն կողմէ։ Այդ ինքնակոչ քաղաքագէտներուն միակ նպատակն էր ընդարձակել իրենց հողերը։ Պատերազմէն վնասուած ժողովուրդները չեն որ պիտի մեզադրուին այդ դաշնագրին համար։ Աշխարհի ժողովուրդներուն հարիւրին 90ը դոհ ըլլալով իրենց ներկայ սահմաններէն, ուրիշ բան չեն ուզեր եթէ ոչ խաղաղութեամբ ապրիլ։ Մնացեալ տասն է որ կը խլրտի եւ անապահովութեան զգացում մը կը ստեղծէ »։

Խօսելով Ազգերու Դաշնակցութեան մասին, Պ. Բուզվէլթ չէչտեց թէ այդ սքանչելի հաստատութիւնը պէտք է բաւական զօրաւոր մնայ, առաջնորդելու համար խաղաղութեան նաւը։ Անցեալ զինակցութիւնները անարժէք են, որովհետեւ նոր բարդութիւններ յառաջ կը բերեն։ Միայն Ազգերու Դաշնակցութեան չնորհիւ կրնայ ապահովուիլ խաղաղութիւնը »։

Իրրեւ եղրակացութիւն, նախագահը պարզեց իր տեսակէտները սպառազինութեանց կրճատման մասին։

ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՇԻՐԱԶԻ

(ՀԻՇՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՄԻ ՑՆՑԱՂԱԾ ԿԱՐԳԻ)

ՀԱՏՎԱԾ ԱՌԱՋԻՆ «ՄԱՐԶԱՊԱՆԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՆԴԵՍ» (1915 ԹՎԱԿԱՆԻՆ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍԻ) (Շ.)

Հայ, որ ծնած ես տաք սրտի մեջ, որ ամէն մարդու հետ ալ ուրախ ես, որ ամէն մարդու հետ ալ կը խնդաս, որ ամէն մարդու հետ ալ կը սիրես, որ ամէն մարդու հետ ալ կը ծիծաղիս, որ ամէն մարդու հետ ալ կը զուարճանաս, որ ամէն մարդու հետ ալ կը սիրաշահիս, որ ամէն մարդու հետ ալ կը հաշտուիս, որ ամէն մարդու հետ ալ կը մոռնաս, որ ամէն մարդու հետ ալ կը ներես

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԱՏՈՒԿ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Հայկական Սովետական Հանրապետության Կառավարությունը որոշում է.

1. Հայկական Սովետական Հանրապետության Կառավարության համար հատուկ հանձնաժողովներ ստեղծել հետևյալ կազմով.

ա) Հայկական Սովետական Հանրապետության Կառավարության համար հատուկ հանձնաժողովի կազմը՝

Ա. Ա. Ամատունի — Հայկական Սովետական Հանրապետության Կառավարության նախագահ, հանձնաժողովի նախագահ,

Ա. Ի. Ղուկասյան — Հայկական Սովետական Հանրապետության Կառավարության նախագահի տեղակալ, հանձնաժողովի նախագահի տեղակալ,

Ա. Ա. Ղազարյան — Հայկական Սովետական Հանրապետության Կառավարության նախագահի տեղակալ, հանձնաժողովի անդամ,

Ա. Ա. Ղուկաս

Հ. Յ. Դ.

ՊԱՆԻՒՕ-ՔԱՇԱՆԻ «Ազծիւ» Ընթակամիաէի ընդհ. ժողովը տեղի կ'ունենայ Յունվար 2, Երեքշաբթի երեկոյ, ժամը 8.30ին, Ալթունեանի բնակարանին մէջ՝ 17, Rue Ampère, CACHAN.

ԻՄԻԻ «Զաւարեան» կոմիտէն ընդհանուր ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները, այսօր Շաբաթ երեկոյ, ժամը 8.30ին, Ակումբին մէջ, կը խօսի՝ Ընկ. Աշոտ Իսահակեան։

ԱՒՇՈՒՎԻԼ-ԼԷ-ԿՕՆԷՍԻ «Վարդան» կոմիտէն ընդհանուր ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները, այս կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 2.30ին, ծանօթ հաւաքատեղին։ կը խօսի՝ Ընկ. Աշոտ Իսահակեան։

Հրապարակային բանախօսութիւն

կազմակերպուած *ՏԻՄՈՆԻ ԿՈՄԻՏԷԻ ԿՈՂՄԷ*

վաղը կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 2.30ին Հ. Յ. Դ. ՏԱՆ մէջ

կը խօսի՝ ընկեր Գ. ԲԱԼԱՅԵԱՆ

Գեղարուեստական ճոխ բաժին մասնակցութեամբ վաստուրական «Արծիւ» ֆանֆառին, ղեկավարութեամբ ընկ. Ա. Մելքոնեանի։

Երեկոյեան ժամը 7էն մինչ եւ լոյս ընկեր-ցամակրական խնջոյք եւ տօնածառ։

Ընկերատիամակրական թէյասեղան

կազմակերպուած Հ. Յ. Դ. ԿՐՃՆՈՊԼԻ ԸՆԹԱԿՈՄԻՏԷԻՆ ԿՈՂՄԷ

ԱՅՍՕՐ ՇԱԲԱԹ ԵՐԵԿՈՅ ԺԱՄԸ 8.30ին Salle des Fêtes*Ի ՄԷՋ*

կը խօսի ընկեր **Ա. ՄԱՏԻՈՍԵԱՆ**

Ներկայ կ'ըլան տեղւոյն ընկերվարականները, *Տիկ. ԼԱՓԵՋ* եւ *Պ. ԿՐՕՀ*

Կը նուագէ Տէսթնի ֆանֆառը։

ԱՄԱՆՈՐԻ ՀԱՆԴԷՍ ԵՒ ՏՕՆԱԾԱՌ

կազմակերպուած՝ ՖՐ. Հ. Կ. ՄԱՋԻ ՎԻՆՆԻ Մ.ՃԻՒՂԻ ԴՊՐՈՑԻ ԿՈՂՄԷ

Այսօր Շաբաթ երեկոյ ժամը 8ին Ռ. Ա. Կ. սրահին մէջ

Մանկական պարեր, մենախօսութիւն, խմբերգ եւ մանկական ներկայացումներ դպրոցի փոքրիկներու կողմէ։

Բացման հանդէս եւ տօնածառ

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԿԱՐՄԻՐ ՄԱՋԻ ԼԻՈՆԻ ՄԱՄՆԱՃԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

(Նուէրներ անխտիր բոլոր հայ մանուկներու)

Այսօր Շաբաթ երեկոյ ժամը 8.30ին

երրորդ թաղապետարանի սրահին մէջ

Հանդէսէն վերջ՝ ՃԱՆԿԻՕՋԵԱՆի ճաշասրահին մէջ, 202, rue Boileau թէյասեղան, երեկոյթ-պարահանդէս, երգ, խմբերգ, նուագ, ազգ՝ ղեկավարութեամբ փոքրիկն Պետօի (6 տարեկան) իր Pierrot ճաղով։

Մուտք 1 ֆրանք։

Պ ԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԻ ՀԱՅ ՆԱԽԿԻՆ ԿԱՄԱՒՈՐՆԵՐՈՒ ԿՈՂՄԷ

Այսօր շաբաթ երեկոյ ժամը 9·30ին

Cercle National des Armées de Terre, de Mer et de l'Airի շէնեղ սրահներուն մէջ

2, Ave. Portalis (Place St. Augustin) **Métro St. Augustin**

Բարձր հովանաւորութեամբ՝ **MARECHAL PETAIN***ի*

Գեղարուեստական ճոխ բաժին։ Երկուք օրքէսթրը, քօմիյեօն, աթրաքսիօն։

Ճոխ պիւֆէ։ Սմոքինկ կամ սեւ հագուստ պարտաւորիչ

ՄՈՒՏՔ՝ 10 *եւ* 20 *ՖՐԱՆՔ։*

ԿԱՂԱՆԴԻ ՀԱՆԴԷՍ

ՎԷՆՍԷՆԻ ԵՒ ՇԻՋԱՆԻ ՀԱՅ ՓՈՔՐԻԿՆԵՐՈՒ

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ ՏԻԿՆԱՆՑ ԸՆԿ. ՎԷՆՍԷՆԻ ՄԱՄՆԱՃԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

Վաղը կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 2.30ին մանկապարտէզի սրահին մէջ

1, rue du Midi (*Place de la Mairie*) Վէնսէն սրճարանի Ա· յարկը

Խմբերգ, արտասանութիւն եւ մենախօսութիւններ աշակերտներու կողմէ

կը ներկայացուի «ԿԱՂԱՆԴ ՊԱՊԱՆ»։

Կաղանդ Պապան պիտի բաժնէ սիրուն նուէրներ։

կը հրաւիրուին փափաքողները։ Մուտքը ազատ է։

Օրիորդաց Գիշերօթիկ Վարժարան

ԱՆԱՐԱՏ ՅԱԿՈԲԵԱՆ ՔՈՅՐԵՐՈՒ

1, Place du Château, St. Gratien (S. et O.)

Վարժարանս կ'ընդունի գիշերօթիկ աշակերտուհիներ, սկսեալ մինչեւ վեց տարեկան փոքրիկներէ։

Ֆրանսերէն լեզուի, ֆրանսերէնով աւանդուելիք դասերու եւ մարմնամարզի համար մասնաւոր կարգադրութիւն եղած է մերձակայ **Ecole Libre**ի հետ, մեզ վերապահելով հայերէն լեզուի, ձեռագործի, հայերէնով աւանդուելիք դասերը, ինչպէս նաեւ երգ, դաշնակ եւայլն։

Ամսական 250 ֆրանք։ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Հայերու ժամադրավայրը

ճաշարան՝ **Ֆ Լ Օ Ր Ի Ա**

61, Rue Monsieur le Prince, Paris (6)

ՄԷթրօ՝ Օտէօն եւ ՍԷն Միշէլ Հեռաձայն՝ **Danton 52—75**

Արեւելեան եւ եւրոպական խնամուած կերակուրներ

ՄԻ՛ ՄՈՌՆԱՔ

ՎԱՂԸ ԿԻՐԱԿԻ ՕՐ, ԺԱՄԸ 14.30ին

ՆԵՐԿԱՅ ԳՏՆՈՒԻԼ ՍԷՎՐԻ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ԹԱՏԵՐԱՍՐԱՀԸ

ՎԱՅԵԼԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԱՆ ՀԱՅԿ. ԿԱՂԱՆԴԻ ՇՔԵՂ ՀԱՆԴԷՍԻՆ

ՈՒ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՃԵԼԻ ԱՆԱԿՆԿԱԼՆԵՐԸ

Վիճակահանութեան դրուած վերոյիշեալ 28 Պարգեւ - Տոմսակներուն

Թիւերն են.—

3	*ՏՈՄՍԱԿ*	4 *րդ*	Tranche	*Թիւ*	55855 - 55857	Serie	S
1	»	»	»	»	55881	»	S
1	»	»	»	»	79179	»	X
10	»	5.*րդ*	»	»	30461 - 30470	»	V
10	»	»	»	»	39011 - 39020	»	Y

ՏՈՄՍԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌՈՒՄԸՆ ԿԵՆԴՐՈՆ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՒՆ. 11, Square Alboni. Paris

Պ. Պ. ՃԷՕՀԷՐԵԱՆ. 53, Rue du Fbg. Montmartre. Paris

13 ՎԱՐՉՈՒԻ ԵՆ *rue Pierre Curie*, K. *Bicêtre*. *Metro: Porte d'Italie.* **13**

օդաստուն յարկաբաժիններ, տաք եւ պաղ ջուր, կազ էլեկտր. եւ շօֆաժ.

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Հ. Յ. Դ. Տէսթնի կոմիտէն եւ ընկերները իրենց խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնեն ընկերներ՝ Արշակ Յակոբեանի իր եղբօր՝ ԴԵՂԱՄ ՅԱԿՈԲԵԱՆի եւ Յովհաննէս Լէյլէկեանի՝ իր մօրեղբօր կնոջ զառնադէմ մահուան առթիւ։

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ և ԾՆՈՒՆԴԻ ՁԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐՈՒ ԿԱՏԱՐԵՑԷՔ

Médaille d'Or 1930

ՇԻՐԱԿ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԷՆ

26 Rue de Trévise, Paris(9), Métro Cadet

Հեռախօս՝ **Provence 38 — 63**

Diplôme d'Honneur 1931

Միակ ներկայացուցիչը «Le Cerf» հէլվայի։

Արեւելեան նպարեղէններու ընտիր ֆտեսակներ, ուղղակի ներածումէ։

Այցելեցէք մեր նպարավաճառատունը ուր պիտի գտնէք արեւելեան եւ եւրոպական ամէն տեսակի ու արժէքի նպարեղէններ։ Թրքական լաւագոյն սուրճ։

ՆՈՐՏԱՐԻԻ եւ ՏՕՆԵՐՈՒ ԱՌԻԹՈՎ, ԴԻՄԵԼ ՄԱՆՈՒՔ ՈՍԿԵՐԻՉ-ԹԱՄԱԴՈՐ

ԿԱՐԱՊԵՏ ԷՄՄԷՐԵԱՆԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Maison E. CHARLES

29 Rue Mathis. **Paris (19)**

Métro: Crimée Autobus: AJ, AV, CP52, CQ50

Ամէն տեսակ գրպանի, ֆեսի, պատի ու զարդուցիչ ժամացոյցներ, գոյարեղէններ, մնական սպասներ ՋԵՂՋՈՒԱՅ ԴԻՆԵՐՈՎ, որոնց վրայ դարձալ 10 առ 100 բացառիկ զեղչ։

Նորոգութիւն ժամացոյցներու, շինութիւն եւ փոփոխութիւն գոյարեղէններու խնամ չափաւոր գիներով։ Կը գնենք ոսկեղէններ ու ֆանկազին քարեր ամենաբարձր գիներով։ ԿԻՐԱԿԻ օրերը եւս բաց է վաճառատունը։

ԹԷՅ ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1880ԻՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ

»»»«««

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

ԱՄԷՆ ԵՐԿՐԻ ԹԷՅԵՐՈՒ

ՈՒՂՂԱԿԻ ՆԵՐԱԾՈՒՄ

կապոյտ եւ դեղին ծրարներու մէջ surprise նուէրներ կը գտնուին։

ԴԻՄԵԼ.—

COMPTOIR DES THÉS YAVROU

23, Rue Sénac — MARSEILLE Tél. COLBERT 25 - 27

Մ. ՀՐԱԶԵԱՆ

11, Rue FLEGIER. MARSEILLE. *Tél. 1 - 59*

ԹԷՅ

ՀՐԱԶ

Ներածում եւ արտածում ամէն տեսակ նպարեղէններու, Պուլկարական քէշքեվալ, Պոլսական եւ Յունական ամէն տեսակ գոնսէրվաներ, ձիթապտուղ, Իզմիրի չամիչ, տերեւ, ձերմակ պանիր, քաշէր եւ Համեմներ։

Raki ERIVAN. p. r.

Ներկայացուցիչ **NIEL** *ձերմակ պանիրի ընկերութեան։*

ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑ 365 ԹԵՐԹՈՎ

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ ԳՐԱՏԱՆ

51 Rue Mr. le Prince, Paris VI **Tél. Dan. 88 – 65**

Կողքը զարդանկարուած յայտնի արուեստագէտ ԷՏԿԱՐ ՇԱՀԻՆԻ կողմէ

Կը պարունակէ կրօնական եւ ազգային բոլոր տօները։ Ամսուան եւ օրուան անունները՝ հայերէն եւ ֆրանսերէն։ Իւրաքանչիւր թերթի վրայ պատմական ծանօթութիւններ եւ օգտակար գիտելիքներ։

Գին 5 ֆրանք

20 ՖՐԱՆՔԻ ԳԻՐՔ ԳՆՈՂԻՆ ԻՐՕ ՆՈՒԷՐ ԿԸ ՏՐՈՒԻ

Լիոնի մէջ մեր Գրատան ներկայացուցիչն է՝

ՏՊԱՐԱՆ ԱՐԱՔՍ 70 Rue Poul - Bert. Lyon.

Le Gérant: H. STEPHAN

17, Rue Damesme, PARIS (13e) Imprimerie A. DER (AGOPIAN)

Հայ առևտրականներ

"Tricotage MOZPIR"

21 rue des Petits Carreaux Paris (2) **Métro: Sentier**

Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի *արանց, կանանց* եւ *տղայոց* Թրիքոյի տեսակաւոր ճոխ մոդելը, Maille fine եւ Maille Retournée։

Առաջին իսկ այցելութեամբ գոհացուցիչ պիտի գտնէք, անմրցելի գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ։

ԱՊՈՒԽՏԻ ԵՒ ԵՐՇԻԿԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Գ. ՔԷՍԹԷԿԵԱՆ

ցայտնի ապուխտավաճառ *ՔԷՍԹԷԿԵԱՆ* վաճառատունը, կը ծանուցանէ իր յարգելի յաճախորդներուն, որ իր սեփական գործարանին մէջ՝ Թարմ եւ մաքուր միսէ պատրաստուած *Երշիկն* ու *Ապուխտը* կը վաճառէ մեծաքանակ 5 քիլոէն սկսեալ։

Ապուխտ *Ֆիլօ* **14** *ֆրանք, Երշիկ Ֆիլօ* **12** *ֆրանք*

Դիմել հետեւեալ հասցէներով՝

Charcuterie KESTEKIAN

46, Rue du Baignoire, MARSEILLE

կամ **5** ,Villa Chalet Rosier de la Platrière St. Julien - MARSEILLE

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՆՈՒԷՐԸ

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԱՌԹԻԻ *Պոլսէն ստացած ենք թուրքերէն եւ հայերէն ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ ՆՈՐ տիսքեր, գին՝* 12, 15, 18 *եւ* 20 *ֆրանք։*

SOLDES.— *Հայերէն, թուրքերէն եւ յունարէն տիսքեր՝* 10 *ֆրանքի։*

3000 ՖՐԱՆՔՆՈՑ *ֆոնօ մը՝* 10 *տիսքով միասին կը ծախուի բացառիկ արժէքով միմիայն* **600** *ֆրանքի։*

Փութացէք օգտուիլ առիթէն, դիմել՝

H. ARTINIANի

26, Rue LESAGE, Paris 20

Հեռաձայն՝ **Ménil. 61-85**

ՔԱՐՏ - ՓՈՍՏԱԼՆԵՐ

Կաղանդի եւ ծնունդի առթիւ ծախու են զանազան տեսակի սիրուն *քարտ - փոսթալներ* հայերէն վերտառութեամբ։

Դիմել՝ Հ. ՍԱՐԵԱՆի քէօշկը 25, Bld. St. Michel. Փարիզ

(Պուլվար Սէն Միշէլի եւ Rue des Ecolesի կտրած անկիւնը)

Maison SABONDJIAN Frères

ARARAT

39, rue de Trèvise, PARIS IXe

Téléph: PROV. 79-57

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԶԵՂՉ ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ԱՌԹԻՒ

Ա.— Զոր մրգեղէններ, պարսկական սատիրի բրինձ՝ փիլաֆի համաթէօրներուն համար, ռուսական սեւ եւ կարմիր խաւեար՝ բրէսէ եւ թարմ, անուշեղէններ, ըմպելիներ եւ ամէն տեսակ գոնսէրվներ։ Բ.— Մարսէյլի օճառ, ձիթաիւղ, արաշիտ։

LA MAISON de L'HUILE

18, rue Bleue, PARIS IXe

Téléph: PROV, 79-57

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԱՌԱՋԻՆ ՕՐԸ ԿԸ ԲԱՑՈՒԻՆ ՆՈՐ ԿԱՌՈՒՑՈՒԱԾ ԵՒ ՎԵՐՋԻՆ ՅԱՐՄԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ ՕԺՏՈՒԱԾ

ԳԵՂԵՑԻԿ ԵՒ ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՍՐԱՀՆԵՐ

ԶԱՐԴԱՐՈՒԱԾ ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ԳՈՑՆԶԳՈՑՆ ԼՈՑՍԵՐՈՎ։

Կը տրամադրուին հարսանեկան հանդէսներու (ամէն յարմարութիւններով) ցերեկոյթներու, պարահանդէսներու, ժողովներու եւայլն։

Դիմել՝ 13, rue, Pierre Curie, Kremlin - Bicêtre, Métro: Porte d'Italie

LE SEUL QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

ՀԱՐԱՁ

OՐԱԹԵՐԹ՝ ԱԶԳԱՑԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ

HARATCH

(Fondé en 1925) R. C. Seine 276.286

Directeur et Propriétaire : Sch. Missakian

Rédaction & Administration

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆԻՆ ԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԻՆ

17, Rue Damesme PARIS (13e)

Téléphone : Glacière 15-70

(ԵՐԹԵՒԵԿԻ ՀԱՄԱՐ՝ Métro : TOLBIAC)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ,—

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ԵՐԱՄՍԵԱՅ
Ֆրանսա եւ գաղութներ	140 ֆրանք	70 ֆրանք	35 ֆր.
Անգլիա, Եգիպտոս, Զուիցերիա, Իտալիա	250 »	130 »	—
Ամերիկա	200 »	100 »	—
Ուրիշ երկիրներ	200 ֆրանք	100 ֆրանք	—

ԿԻՐԱԿԻ 31 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

31 Décembre 1933

ՅԱՐԻ ՏԱՐԻ Թիւ 2383 — Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ԳԻՆ 50 ՍԱՆԹԻՄ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ԻՍԿԱԿԱՆ ՈՃԲԱԳՈՐԾՆԵՐԸ

Փրփո՛ւր կը տեղայ ամկավար պաշտօնաթերթը, այս անգամ սիւնակներով եւ էջերով։

Փրփուր եւ ժահր, չխոթեցնելու համար հանրային կարծիքը, Ղեւոնդ արք. ի սպանութեան առթիւ։

Ի՜նչ բառեր, ի՜նչ բառեր։ Եւ ածականներ լեռնակուտակ։ Ու պիղծութենէ բռնուած նախադասութիւններ մանուածապատ։

Եւ սակայն, անզօ՛ր են այդ բոլորը, պարտկելու համար անողոք իրականութիւնը։—

— Ղեւոնդ արք. ամէնէն առաջ զոհն է ամկավար կուսակցութեան եւ միւս գոյնզգոյն դիմակաւորներու կամակոր բթամտութեան եւ անարգ խուժանավարութեան։

Այս ամբաստանութիւնը կրակէ տառերով պիտի արձանագրուի պատմութեան մէջ, մինչեւ որ կարենան հակառակը ապացուցանել։

Եթէ հրաշք մը պատահէր եւ Ղեւոնդ արք. ողջնար, իր առաջին անէծքը պիտի ուղղէր իր անխելք բարեկամներուն, որոնք իր թելացի թշնամիներուն չափ ալ հեռատեսութիւն չունեցան։

Այս բացատրութեամբ, կ'արդարացնե՞նք իր սպանութիւնը, այնքան քամահելի եւ եղերական պայմաններու մէջ։

Ո՛չ եւ ոչ։ Սպանութիւնը չէ դարմանը համատարած չարիքի մը, որ ծնաւ անլուր բթամտութենէ մը եւ կը սնանի հրէշային խուժանավարութեամբ մը։

Մնաց որ, ի՞նչ ահարկու թշնամի էր այս թեթեւամիտ եւ աւել քան խղճուկ զժբախտ կղերականը, որպէսզի Դաշնակցութիւնը հարկաղրուէր դաշոյն խրել անոր կուրծքին։

Դաշոյնը դո՛ւք սրեցիք, պարոնայք ամկավարներ։ Դուք՝ այն օրէն որ հերոսացուցիք այս մարդը, իբրեւ «արի» առաջնորդ, պարզապէս ... հայկական խորհրդանշան մը վար առած ըլլալուն համար։

Այդ օրէն ասդին, դուք եղաք հետեւողական։

Համառ եւ անամէչ ամբոխավարութեամբ մը, դուք ամէն տեղ եւ ամէն առիթով յառաջ քշեցիք Դուրեանը, իբրեւ խորհրդանշան մը հայրենասիրութեան եւ իբրեւ մարմնացումը բոլոր առաքինութեանց։

Ինչ որ տեղի ունեցաւ այդ օրէն ասդին — դեռ ծանօթ չենք դեկտ. 17 – 24 պատահած դէպքերուն — լրումն էր միեւնոյն խեղաթիւր քաղաքականութեան։

Դուք ձեր գլխուն վրայ պատցուցիք զայն, ի վերջոյ կերաք անոր գլուխը, եւ հիմա կոկորդիլոսի արցունքներ կը թափէք, ամբաստանելի աթոռը քշելով ուրիշներուն առջեւ,— ձեզմէ խուրս։

Դուք ձեզի թոյլ կուտաք փսփսալ, սոփեթայական մոլեռանդութեամբ.

— «Նոյն տեսակի խմբակ մը, հիմա կը յաջողի կատարել ոճիրներուն ոխիրը, անլուր, աննախընթաց հրէշութեամբ մը, իր ոճիրին համար վայր ընտրելով մասնաւորապէս եկեղեցիի խորանը, որպէսզի իր գործածած դաշոյնը դժբախտ զոհին կուրծքէն անցնելով ծակէ եկեղեցիին դարաւոր նուիրականութիւնը եւ ծակէ այս ժողովուրդին սիրտը»։ (Ազազայ, 28 դեկտ.)։

Այս գարշելի թոյնը սրսկած առեն, մէկ վայրկեան անդրադարձա՞ք թէ, այս ժողովուրդին սիրտը տասնապատիկ աւելի խորութեամբ կը ծակէի, երբ հոգեւոր հովիւ մը — արքեպիսկոպո՞սը — կը պնդէ եւ վար առնել կուտայ կախուած դրօշ մը, անհամար բազմութեան առջեւ, միջազգային ցուցահանդէսի մը մէջ։

Մէկ վայրկեան խորհեցա՞ք թէ, ի՛նչ կ'ըլլար հետեւանքը, եթէ փոխան եռագոյնի, Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի պատկերն ըլլար կախուած, եւ ուրիշ մէկը վար առնել տար զայն։

Եւ դուք այնքան յիմարացաք որ, երբ պաշտօնական առաջնորդը «սասրցիմ – քէսէրցիմ» հրամանագիրները կ'արձակէր, ոտքը դեռնէն կտրած, խելք չբերիք զգաստութեան հրաւիրելու զայն։

Ընդհակառակն, դուք ծափ ու ծնծղայ հնչեցուցիք, փառաց ի փառս բարձրացուցիք այս անպատասխանատու իշխանաւորը, երբ ան կը դրէր ամէն բանէ անտեղեակ կաթողիկոսին, չնորհաւորական նամակի մը առթիւ։

«... Ձեր վեհափառութեան այդ նամակը ինծի համար ամրութեան վահան մրն է, պիտի ըսէի պատուական բարերով զարդարուած լանջապանակն է որով կրնամ պարծիլ եւ պիտի պահեմ միշտ կուրծքիս վրայ եւ ըմբոստները պիտի չկարենան ի խոր խոցել եւ աղետալի դարձնել իրենց զէնքերը յարձակման, որքան ալ զօրեղ եւ ուժգին ըլլան»։ (19 հոկտ. 1933։ Տպուած ամկավար «Պայքար»ի մէջ, հոկտ. 24ին)։

Նոյն հարցումը նորէն,— կատարելով այս հարեւանցի վերլուծումները, կ'արդարացնե՞նք գործուած խժդժութիւնը։

Ոչ եւ ոչ։ Եւ սակայն, ամէնէն քրէական ոճիրներու քննութեան եւ դատավարութեան առեն իսկ, մարդիկ սովորութիւն ունին պրպտել նախընթաց պարագաները։ (Եւ մենք տակաւին կը սպասենք ամբողջական լուսաբանութեանց)։

Այս վերլուծումները «ապաստանի կանխապատրաստութիւն» չեն — ինչպէս կը սպրդեցնէք այնքան դեռհոգօրէն։ Ոչ ալ «դիւանային հրճուանք», ինչպէս կը նախատեսէ՞ք նոյնքան ճիւաղային անբարոյականութեամբ։

Այս վերլուծումները եւ դեռ ուրիշներ պատասխանն են այն կոկորդիլոսի արցունքներուն եւ «հայրենասիրական» զառանցանքներուն, որոնք չեն կրնար ծածկել բուն ոճրագործները։

Ո՛ր եւ է «նուիրականութեան» մասին խօսելէ եւ ապարդիւն ջղայնանալէ առաջ, Ռամկավար կեդր. վարչութեան անդամները լաւ կ'ընեն որ իրենց պատեանին մէջ քաշուին, մոխիր ցանեն իրենց գլխուն եւ խոհա՛ն, ձեռքերը գլուխներուն մէջ առած որոճան,— սա վերջին վեց ամիսներու իրենց բանաւոր եւ գրաւոր քայլադարձութեանց մասին։

Շ.

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻՆ ՍՊԱՆՈՒԻԹԻՒՆԸ

ԴԱԻԸ ՍԱՐՔԱԾ ԷԻՆ „ԵՐԿԱԹԵԱՅ ՊԱՀԱԿՆԵՐԸ"

Բազմաթիւ մերքակատութիւններ

Ուրբաթ օր, երիտասարդ ուսանող մը Սինայայի կայարանին մէջ սպաննեց Ռումանիոյ վարչապետը, Պ. Իոն Տուքա, որ դեռ վերջերս կազմեց դաշինքը։ Երիտասարդը նախ ռումբ մը նետեց, որ վիրաւորեց Պուքրէշի նախորդ քաղաքապետը, յետոյ չորս գնդակ պարպեց վարչապետին գլխուն։ Մահը վայրկենական եղաւ։ Ոստիկանութիւնը անմիջապէս ձերբակալեց ուսանողը, որ կը կոչուի Կոսմանդինեսքու։ Հակառակ խիստ հարցաքննութեանց, նախ վճռապէս մերժեց յայտնել իր կատակցութեան կամ ընկերներուն անունները։ Բայց յետոյ կարելի եղաւ հաստատել թէ Պուքրէշի համալսարանին ուսանողներէն է եւ կը պատկանի ֆաշական « երկաթեայ պահակ » կազմակերպութեան որ լուծուեցաւ վերջերս, Պ. Տուքայի հրամանով։

Վարչապետին մարմինը փոխադրուեցաւ Սինայայի արքայական պալատը, ուր քանի մը ժամ առաջ հանդուցեալը խորհրդակցութիւն մը ունեցած էր թագաւորին հետ։

Յարձակման առեն ուրիշ վեց հոգի ալ վիրաւորուեցան։ Ոստիկանութիւնը ձերբակալեց նաեւ երկու մեղսակիցներ։ Ձերբակալուեցաւ Զօր. Քանթակուզէն, որ նախագահն է « երկաթեայ պահակներ »ուն։ Իր նախորդը, Քոտրէանօ, բանտարկուած ըլլալով, ինք անցած էր հակահրէական չարժման գլուխը։

Սպանութիւնը կատարուեցաւ առաւօտեան ժամը 10ին, երբ վարչապետը քաղաքին վրայ կեցած Պուքրէշի կառախմբին կը սպասէր։ Շոգեկառքին ժամանումէն քիչ առաջ, վարչապետը շրջապատուեցաւ 60 զրօսաշրջիկներով եւ քաղաքապետական պաշտօնեաներով։ Վարչապետը Պուքրէշի փոխ – քաղաքապետին ձեռքը կը սեղմէր, երբ ուսանողը բազմութեան մէջէն դուրս ելլելով կրակ տեղաց։ Երկու անգամ գլուխէն եւ մէկ անգամ դիտէն զարնուելով, Պ. Տուքա փռուեցաւ գետին, արեան ճապաղիքներու մէջ։ Անմիջապէս փոխադրուեցաւ կայարանապետին սենեակը, բայց արդէն մեռած էր։

Մարդասպանը 26 տարեկան է եւ երեսփոխանական թեկնածու պիտի ներկայանար, բայց իր կատակցութիւնը ապօրէն հռչակուեցաւ։ Հարցաքննութեան առեն յայտարարեց թէ Պ. Տուքան ազատ – որմնադիր ըլլալով, կը ծառայէր միջազգային « Ֆրանմասոնութեան », հետեւաբար ուղեց սպաննել։ «Դեռ ուրիշներ ալ պիտի սպաննենք », ըսաւ, որովհետեւ այս քաղաքականութիւնը վտանգաւոր է եւ կը նպաստէ Հրեաներուն տիրապետութեան։

Սպանութեան լուրը մեծ յուզում պատճառեց Պուքրէշի մէջ։ Նախարարական խորհուրդը արտակարգ նիստ գումարեց, անհրաժեշտ միջոցները ձեռք առնելու համար։ Մարմինը Պուքրէշ փոխադրուելով, ազգային յուղարկաւորութիւն պիտի կատարուի։

Պ. Տուքա 52 տարեկան էր եւ ունեցած է քաղաքական փայլուն ասպարէզ մը։ Առաջին անգամ նախարար եղաւ երբ 35 տարեկան էր։ Քանի մը անգամ վարեց արտաքին եւ ներքին նախարարութիւնները։ Երեսփոխան եղած է 25 տարի անընդհատ։ Իրաւագիտութեան doctor էր, աւարտած ըլլալով Պուքրէշի եւ Փարիզի համալսարանները։ Վինթիլա Պրթեանուի մահէն յետոյ ընտրուեցաւ վարիչ ազատական կուսակցութեան։

Սպանութեան հետեւանքով, ոստիկանութիւնը սկսաւ նորէն ձերբակալել երկաթեայ պահակներու կազմակերպութեան անդամները։ Այս կազմակերպութիւնը հիմնուած հիթլէրական սկզբունքներով եւ կ'ըսուի թէ նիւթական օգնութիւն կը վայելէ։ Հաւանական է որ զինուորականներ հրաւիրուին նոր դահլիճին մէջ, արմատապէս ջնջելու համար նոր կազմակերպութիւնը։

Վարչապետութիւնը առժամապէս պիտի վարէ կրթական նախարարը, Պ. Անկէլէսքու։

Երբ Պ. Տուքա որոշեց լուծել երկաթեայ պահակներու կազմակերպութիւնը, այս վերջինը դիմադրեց եւ փողոցային կռիւներ պատահեցան։ (Եաշի մէջ երկու հայկական խանութներ ալ վնասուեցան, հրկիզման կարծուելով)։ « Պահակները»ը վրէժ լուծելու համար, աւարի տուին ներքին նախարարին մէկ տունը, Եաշի մէջ։

ԲՈԼՇԵՒԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՃԱՓՈՆ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱ՞Ն

Երէկ հաղորդած էինք Ա. Միութեան կեդր. Գործադիր Կոմիտէին (խորհրդարան) նատաշրջանին բացումը, ամփոփելով Պ. Մոլոտովի ճառը՝ միջազգային կացութեան մասին։ Այս առթիւ աւելի ընդարձակ զեկուցում մը կարդաց Պ. Լիթվինով, արտաքին գործակարը, մանաւանդ ծանրանալով Գերմանիոյ եւ Ճափոնի հետ եղած յարաբերութեանց վրայ որոնք չափազանց լարուած են։ Ինչպէս Մոլոտով, Լիթվինով ալ չհաշտեց թէ այդ երկու երկիրները յարձակողական պատերազմ մը կը ծրագրեն Ա. Միութեան դէմ, բայց ըրենք պատրաստ են յաջողութեամբ եան մղելու որ եւ է արշաւանք։ Զեկուցումը տեւեց երկու ժամ։ Խօսելով միւս երկիրներու մասին, Լիթվինով չերմապէս չնորհաւորեց նախագահ Բուզվելթի հեռատեսութիւնը, իմաստութիւնը եւ խրատես ոգին։

Գերմանիոյ եւ Ճափոնի մասին խօսած առեն, արտաքին գործակարը չհաշտեց։

— « եթէ չեմ սխալիր, այդ երկու երկիրները ցեղային նմանութիւն մը կը տեսնեն իրենց միջեւ։ Անկարելի բան չէ այս, քանի որ ցեղը դպրած է զուտ ազգագրական բացատրութիւն մը ըլլալէ եւ դարձած է տեսակ մը անուն՝ դիւանագրական կազմակերպութեան »։

⁂ Նոր ծրագրի մը համաձայն, 1934ի գլխաւոր գործերէն մէկը պիտի ըլլայ փոխադրութեանց, մանաւանդ երկաթուղիներու խնդիրը։ Շինուելիք երկաթուղիները կրկնապատիկը պիտի ըլլան 1933ի չինութեանց։ Մասնաւոր ուշադրութիւնը պիտի դարձուի գլխաւոր գիծերուն (Ծօն – Մոսկուա, Մոսկուա – Ուրալ եւ դէպի Մայր. Արեւելք)։

⁂ Խորհրդային իշխանութիւնը հրամանագիր մը հրատարակեց, որուն համաձայն ճարտարագործական բանուորները պիտի կրնան խոհանոց – պարէնները, իրաքանչիւր ընտանիքի համար 2)3 արտաւար տարածութեամբ։ Մինչեւ վերջերս միայն հաւաքական սեփականութիւն կարելի էր ունենալ այս գետնին վրայ։

« ՅԱՌԱՋ »Ի ԵՐԿՈՒԱՆ ԹԻՒԸ

Երէկուան թիւին մէկ մասին ճակատը սխալմամբ տպուած է ԿԻՐԱԿԻ, փոխանակ ՇԱԲԱԹի։

«ՈՒՇԱԳՐԱՒ ԵՒ ՉԱՐԱՇՈՒՔ»

Փարիզի ամկավար պաշտօնաթերթը իր աղբատ Ղազարոս հայերէնին վերածելով մեր յայտարարութեան խորագիրը, « Եղերական վախճանը », զայն կոչած էր « ուշագրաւ եւ չարաշուք »։

Ապացուցանելու համար թէ իսկապէս « ուշագրաւ եւ չարաշուք » իրողութիւններ տեղի ունեցած են Ղեւոնդ արք.ի սպանութենէն երկու չաբաթ առաջ, թունաւորելով մթնոլորտը, սոսրեւ կ'արատապենք մէկ – երկու հատուածներ՝ իրենց Ամերիկայի պաշտօնաթերթին «Պայքար»ի դեկտ.17 թիւէն։ Հարցը կը վերաբերի Իւնիէն Սիթիի եկեղեցիին մէջ պատահած խռովութեանց, որուն լուրը արտատպեր էինք երէկ, « Հայրենիք »էն որ իր կարգին զայն թարգմանած էր ամերիկեան թերթէ մը։

Դեկտեմբեր 10ին, առաւօտեան ժամը 10ին եկեղեցին կը բացուի, հաւատացեալ կը սկսին խուռներամ եկեղեցի փութալ, դաշնակ հոգաբարձութեան հաշիւր մաբերելու համար։ Սակայն ժողովուրդը ափ ի բերան կը մնայ երբ կը տեսնէ որ դաշնակ հոգաբարձութիւնը պատարագելու համար արդէն բերած է փիլոնազուրկ բահանայ մը։ Ժողովուրդը կը պահանջէ իր հովիւը, Մ.Վրդ. իսկոյն եկեղեցի մտնելով, ուղղակի իր պարտականութեան գլուխը կ'անցնի։ Մ.Վրդ. վարդապետ անմիջապէս կը հրամայէ փիլոնազուրկ տէրտէրոյ որ հեռանայ եւ ինք կը սկսի ժամերգութեան։ Այս պահուն կը պատահի իրարանցում։ Այր, կին, ամբողջ ժողովուրդը խռովութեան կը մատնուին եւ լաւ դաս մը կուտան խռովարարներուն։ Նոյն պահուն հովիւը անայլայլ կը շարունակէ պաշտամունքը։ Փիլոնազուրկ բահանան, ծեծ ուտելու վախէն կ'ապաստանի պահարանը, ուրկէ զինք օգնիէն բռնած դուրս կը հանէ հայ կին մը։

*Դաշնակ հոգաբարձութեան անդամները կը դիմեն ոստիկաններու օգնութեան, պահանջելով որ Մ.Վրդ.ը խորանէն վար առնուի, սակայն ոստիկանները *սարճընթը* կը մերժէ կատարել այս սրբապղծութիւնը։*

Այսպէս զապուած ըլլալով դաշնակ խռովարարութիւնը, Մ.Վրդ. կը լրացնէ իր պատարագը, հազիւ բարոզը լրացած՝ իրենց կերած ծեծէն չկշտացած դաշնակ պարոնները կրկին կը փորձեն ադմկել։ Այս ընթացքէն լիովին զայրացած ժողովուրդը յարձակեցաւ խռովարարներուն վրայ եւ անոնց լաւ դաս մը եւս տուաւ։ Մ.Վրդ. իրբեւ հաջ զինուորը եկեղեցիին, իրեն հետ ունենալով Սարկաւագ Անտոն Ձերէզեան, դպիրներ Գրիգոր Տէտէեան եւ Սողոմոնեան եւ ամբողջ դասը, առանց մէկ վայրկեան արարողութիւնը դադրեցնելու, շարունակեց պաշտամունքը։ Դաշնակ խռովարար մը, որ Նիւ Եորքէն յատուկ գրկուած էր, ոստիկաններու կողմէ բռնուեցաւ եւ հեռացուեցաւ, խոստովանելով որ խռովարարութեան համար վարձուած էր։ Երբ եկեղեցւոյ աւարտումէն յետոյ, դաշնակները կրկին փորձեցին անկարգութիւններ ընել, այս անգամ այնպիսի ծեծ մը կերան որ, ականջնին կախած հեռացան եկեղեցիէն։

ԱՅԼ ԱՌԱԿ ԼՈՒԱՐՈՒՔ

«Հայրենիք»ի դեկտեմբեր 17 թիւէն կը քաղենք հետեւեալ լուրը։—

*Ինչպէս գիտէ ընթերցողը, Մեծագոյն Պոսթընի հոգաբարձութեան կարգադրութեան համաձայն, այսօր Քէմպրիճի եպիսկոպոսական *Քրայսթ* եկեղեցիի մէջ տեղի պիտի ունենայ պատարագ։*

*Նախկին թեմակալ Դուրեան Ղեւոնդ եպ. խանգարելու համար պատարագը, իր մարդոց միջոցաւ իսկոյն դիմում կը կատարէ եպիսկոպոսական եկեղեցիի վարչութեան՝ խնդրելով որ ետ վերցնէ իր խոստումը եւ եկեղեցին չտրամադրէ հոգաբարձութեան։ *Քրայսթ* եկեղեցիի վարչութիւնը կը մնայ շուարած։*

Բարեբախտաբար հոգաբարձութեան անդամները Քէմպրիճի եպ. եկեղեցիի պետին մօտ երթալով հարկ եղած բացատրութիւնները կուտան, որմէ յետոյ եպիսկոպոսը եւ եկեղեցիի վարչութիւնը ցաւ կը յայտնեն հոգաբարձութեան եղածի մասին եւ միաժամանակ կը յայտնեն որ այս կիրակի եկեղեցին իրենց տրամադրութեան տակ կը գտնուի։

Այսպէսով Ղեւոնդ եպ.ի դաւերը Պոսթընի մէջ եւս չարաչար կը ձախողին։

ՀԱՅ ՄԸ ՅԱՐՁԱԿՄԱՆ ԵՆԹԱՐԿՈՒԱԾ

Անիէլի մեր թղթակիցը կը գրէ ։—

Պուա Քոլոմպ բնակող Հայ մը, մօտ 55 տարեկան ու երկու զաւակի տէր, որ առեւտուրով կը զբաղի, անցեալ շաբթու իր ինճուշարժը նորոգելու համար կը դիմէ ծանօթ փրանսացի բարեկամին որպէսզի թէ նորոգող եւ թէ գնող յանձախորդ մը գտնէ։ Փրանսացին սիրով յանձն կ'առնէ, ու կառքը միասին կը տանին թիւ 15 Սթասիոն փողոցը։ Հոն կը սակարկեն կառատան տիրոջ հետ ու կը վերադառնան։ Երկու օր վերջ իր բարեկամ Փրանսացին կառքը գնողի մը հետ կուգան ու կը գտնեն Հայը։ Երեքը միասին կ'երթան կառատունը, եւ դիմացը նեղ փողոցի մը մէջ կը սկսին սակարկութեան։ Հոն կը գտնուէր 30 տարեկան երիտասարդ մը։ Սակարկութիւնը չյարմարելով, Փրանսացին ու յանձախորդը դուրս կ'ելլեն եւ երիտասարդը խօսքի կը բռնէ Հայը։ Յետոյ երկաթեայ դուռը կը գոցէ, ու կը յարձակի Հայուն վրայ, կոկորդէն կը բռնէ ու դրամապանակը կը պահանջէ։ Հայն ալ անոր օձիքին կը փակի։ Երիտասարդը ձեռքը Հայուն տափատէն գրպանը խոթելու կ'աշխատի, իսկ Հայը մէկ ձեռքով գրպանը կը պաշտպանէ, եւ միւս ձեռքով՝ կոկորդը։ Մահու եւ կենաց պայքար։ Երիտասարդը Հայուն ձեռքի մատը այնպէս մը կը ցնցէ որ մատը կ'ելլէ տեղէն։ Կ'ուզէ գետին պառկեցնել, բայց չի կրնար, Հայը երբ կը զգայ ցաւը, փրանսերէն օգնութիւն կ'աղաղակէ։ Դրացիները կը վազեն եւ դուռին առջեւ կը կուտան։ Երիտասարդը կը ձգէ Հայուն օձիքը առանց իր նպատակին հասնելու եւ դուռը կը բանայ։ Հայը սթափելով կ'երթայ հերթապահ ոստիկանը կը կանչէ որ երկուքը միասին կ'առաջնորդէ Անիէլի ոստիկանապետին։ Քննութենէն յետոյ, երկուքն ալ ազատ կ'արձակուին։ Խնդիրը դատարանի յանձնուած է։ (Իր խնդրանքին վրայ, զանց կ'առնեմ անունը)։

ՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

»»·«««

Տիկ. Ա. Ղ. Ալիշանի «Օրագրութիւն մը Հայաստանի» տասը հատորները ամբողջացնող վերջին հատորն է որ լոյս կ՚ընծայուի։ Ասոնք ամբողջ քառասուն տարի գրի առած են հեղինակուհին, եւ ամէն մէկ հատորի մէջ կը գտնենք ամէն տեսակ նիւթեր, ինչպէս որ կ՚ուզէ պատահիլ։ Ասոնք ամէնքն ալ ունին իրենց մեծ արժէքը, որովհետեւ հեղինակուհին ամէն բան իր աչքով տեսած է, ամէն բան իր ականջով լսած է, ամէն բան իր մտքով քննած է։ Ան ոչ մէկ բանի մէջ կ՚ապաւինի ուրիշներու վկայութեան, ոչ ալ կը հետեւի ուրիշներու կարծիքին։ Ինչ որ ինք տեսած է, ինչ որ ինք լսած է, ինչ որ ինք քննած է, միայն զայն կը գրէ։ Ասոր համար ալ անոր գրածները ամենէն ստոյգ աղբիւրներն են մեր ազգին պատմութեան համար։

Ես ունեցայ 1908 Մայիսի 20 գրութիւնը կարդալու հնարաւորութիւնը, եւ ինչպէս ամէն անգամ, նոյնպէս եւ այս անգամ ալ ինծի համար մեծ հաճոյք մը եղաւ։ Ինչպէ՞ս կրնայ ան հաճոյք մը չպատճառել, երբ կը տեսնէ որ հեղինակուհին ամէն բան կը գրէ, ամէն բան կը նկարագրէ, ամէն բան կը քննադատէ, ամէն բան կը մեկնաբանէ, ամէն բան կը ստուգէ, ամէն բան կը ճշդէ

ՓԱՌՔ ՄԸ ՏԱՐԱՎ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՆ

Ա. Ա.

Ամառ էր։ Ես ու մայրս գնացինք մեր հայրենի գյուղը՝ Ալաշկերտ։ Ես ծնվել եմ Ալաշկերտում, բայց հազիվ հինգ տարեկան էի, երբ մեր ընտանիքը տեղափոխվեց Կարս։ Այդ ժամանակ ես չէի հասկանում, թե ինչ է նշանակում հայրենիք, հայրենի տուն, հայրենի գյուղ։ Ինձ համար Կարսն էր հայրենիքը, Կարսի մեր տունը՝ հայրենի տունը։ Ալաշկերտում ինձ համար ամեն ինչ նոր էր, ամեն ինչ հետաքրքրական։ Ես ուզում էի ամեն ինչ տեսնել, ամեն ինչ իմանալ։ Ես ուզում էի իմանալ, թե ինչու մայրս այդքան լաց է լինում, երբ մտնում է մեր հին տունը, ինչու է նա համբուրում տան դռան շեմքը, ինչու է նա գրկում տան սյուները։ Ես ուզում էի իմանալ, թե ինչու մայրս այդքան երկար նայում է հեռվում երևացող սարերին, ինչու նրա աչքերը լցվում են արցունքով։

Մայրս ինձ ասում էր, որ այդ սարերի հետևում մեր հայրենի գյուղն է, որ այդ սարերի հետևում մեր հայրենի տունն է, որ այդ սարերի հետևում մեր հայրենի դաշտերն են։ Ես ուզում էի իմանալ, թե ինչ է նշանակում հայրենիք, հայրենի տուն, հայրենի գյուղ։ Ինչու՞ մայրս ասում է, որ մեր հայրենի տունը, մեր հայրենի գյուղը, մեր հայրենի դաշտերը այդ սարերի հետևում են

Հրապարակային դասախօսութիւն

կազմակերպուած *ՏԻՒՐՆԻ ԿՈՄԻՏԷԻՆ ԿՈՂՄԷ*

Այսօր կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 2.30ին Հ. Յ. Դ. ՏԱՆ մէջ

կը խօսի՝ ընկեր Գ. ԲԱԼԱՅԵԱՆ

Գեղարուեստական ճոխ բաժին մասնակցութեամբ վաստպուրական «Արծիւ» ֆանֆարին, դեկավարութեամբ ընկ. Ա. Մելքոնեանի:

Երեկոյեան ժամը 7էն մինչ եւ լոյս ընկեր-ժամակրական խնջոյք եւ տօնաճառ:

Հայերու ժամադրավայրը

ճաշարան ՖԼՕՐԻԱ

61, Rue Monsieur le Prince, Paris (6)

Մէթրօ՝ Օտէօն եւ Սէն Միշէլ Հեռաձայն՝ Danton 52—75

Արեւելեան եւ եւրոպական խնամուած կերակուրներ

Studio MANOUK

116. LA CANEBIÈRE, 116

MARSEILLE Tél. Gar. 27-85

Երբեք մի մտածէք Թէ ինչ պէտք է նուիրել ձեր բարեկամին *Միայն ձեր լուսանկարը՝ պատրաստուած լուսանկարիչ ՄԱՆՈՒԿԵՆ, ամենալաւ եւ գնահատանքի արժանի նուէրն է որ կ'ուրախացնէ ձեր բարեկամներն ու ազգականները:*

ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ

36 ՏԱՐՈՒԱՆ ՓՈՐՋԱՌՈՒ ԴԵՐՁԱԿ

KILTIKIAN

8 rue Rougemont. Paris (9)

Métro Montmartre Tél. Provence 95—68

Կը կարէ հագուստներ ամենալաւ կերպասներէ սկսեալ 450Ֆր.-էն

կերպասին նմոյշը կը տրուի յաճախորդին:

ԲՈՒՐԴԵՐ

Կը ծախենք ամէն տեսակ բուրդեր՝ Թրիքօ շինողներու համար, Միշտ պատրաստ ունինք 50.000 քիլօ ամէն տեսակի գոյներով բուրդեր՝ Թիւ *2)28, 3)28, 2)32, 2)36, 2)40* (grosse laine):

Դիմել՝ **DOERFLINGER**

31, Rue de Maubeuge, Paris (9e) Métro: Cadet

Մասնաւոր բուրդ լոգանքի հագուստներէ համար: Երջուձ վաճառորդներու համար բուրդէ կծիկներ: Գաւառէն եկած ապսպրանքները կը ղրկուին ապսպրանքներու ստացման օրը:

ՏՕՔԹ. ՍՊԱՐԹԱԼԻ

ՓԱՐԻԶԻ ԲԺՇ. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ

Նախկին գլխաւոր բժիշկ եւ վիրաբոյժ Իզմիրի Ազգ. հիւանդանոցին

33, Rue Poissonnière (Rex Սինեմային ճիշտ քովը)

Մէթրօ՝ Bonne-Nouvelle

Ընդունելութիւն ամէն օր ժամը *14—18* եւ ժամադրութեամբ:

Տօքթ. ԱՍԼԱՆ

ՄԱՆԱԳԻՆ ԹՈՔԵՐՈՒ, ՍՏԱՄՈՔԻՍ եւ ԱՂԻՔՆԵՐՈՒ

հիւանդութեանց

34 Bld. de Clichy, Paris. Métro Pigalle Tél. Marcadet **76-65**

Հիւանդները կ'ընդունի ամէն օր ժամը 2—8, կիրակի եւ տօն օրեր 10—12: Առաւօտները ժամադրութեամբ:

T. S. F.

SUPERHETERODYNE BAPST 5 et 7

(Ամերիկեան կազմած)

Վերջին կատարելագործութիւն,

Անմրցելիօրէն աժան գին:

Loterie Nationaleի յառաջիկայ **tirages**ներէն ձեր միլիոնատէր ըլլալուն լուրը անմիջապէս իմանալու համար փութացէք գնել 5 կամ 7 լամբնոց **pick-up**ի **prise**ով անզուգական այս **postes**ները:

Դիմել անձամբ կամ նամակաւ Փարիզի Ecole Pratique de Radioélectricitéէն վկայեալ եւ նախկին (Essayeur Radio-Vitus)ի՝

ՊԱԹԻՍԲ Կ. ՔԵԱՇԵԱԵԱՆԻ

4, Square Paul Bert Asnières (Gares Bois-Colombes) Seine:

(Gare St. Lazareէն մինչեւ հասցէին վայրը 12 վայրկեան):

ՄԻ՛ ՄՈՌՆԱՔ

ԱՅՍՕՐ ԿԻՐԱԿԻ ՕՐ, ԺԱՄԸ 14.30ԻՆ

ՆԵՐԿԱՅ ԳՏՆՈՒԻԼ ՍԷՎՐԻ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ԹԱՏԵՐԱՍՐԱՀԸ

ՎԱՅԵԼԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԱՆ ՀԱՅԿ. ԿԱՂԱՆԴԻ ՇՔԵՂ ՀԱՆԴԷՍՆ ՈՒ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՃԵԼԻ ԱՆԱԿՆԿԱԼՆԵՐԸ

ՇՈՒՏՈՎ ԿԸ ԲԱՑՈՒԻ ԱՐԴԻԱԿԱՆ ԴԵՐՁԱԿԱՑՈՒՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԽԱՆՉԷՐԵԱՆ

97 ROUTE D'ORLÉANS, CACHAN

Անգլիական եւ Ֆրանսական ընտիր կերպասներ, վերջին նորաձեւութիւն, խնամուած կար: Դիներու վրայ կարեւոր զեղչ:

ՀԱՄՅՔԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Նկարչատուն Վ. ՓԱՇԱՊԷՋԵԱՆ

24, rue Forbin, Gardanne

ԿԱՐՏԱՆի օթոպիւսներու կայարանին ճիշդ դիմացը, Նօթերին կից Ա. յարկ նոր եւ մեքուր Էնսեթալասիօն: Բոլոր նկարները ելեկտրականութեամբ: Ինքնութեան Թուղթերու նկարները *12* ֆատը խնամուած ըրթուղով՝ *10* Ֆրանք: Նկարչատունը բաց է ամէն օր առաւօտեան ժամը 8էն մինչեւ երեկոյեան 9:

Մաքուր եւ արագ սպասարկութիւն: Դիմեցէք եւ գոհ պիտի մնաք:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Պ. Գրիգոր Գագանճեան, Այրի Տիկին Փրլանթին Շահպազեան եւ պարագաները շնորհակալութիւն կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք անձամբ, գրաւոր և ծաղկեպսակով ցաւակցութիւն յայտնեցին Տիկ. Մարի Գագանճեանի դառնադէտ մահուան առթիւ:

Le Gérant: H. STEPHAN

17, Rue Damesme, PARIS (13e)

Imprimerie A. DER (AGOPIAN)

Հայ առեւտրականներ

"Tricotage MOZPIR"

21 rue des Petits Carreaux Paris (2) Métro: Se

Միակ Թրիքոյի Հայ գործատունը որ ունի *արանց, կան եւ տղայոց* Թրիքոյի տեսակաւոր ճոխ մոդերք, Maille f եւ Maille Retournée:

Առաջին իսկ այցելութեամբ գոհացուցէք պիտի գտնէք, անմր գիներ ու յարմարագոյն պայմաններ:

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԵՒ ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ

71, Rue du Fbg. St. Martin, Paris (10e)

Tél. Botzaris 53 - 61 **Métro: Château d'Eau ou Gare de l'Est**

Գիտութեան վերջին մեթոտներով կը բժշկենք՝ վիներական ամէն տե հիւանդութիւններ (ջերմամիզութիւն, Ֆրանկիսիա եւայլն), մորթի, ջղա ստամոքսի եւ կենացի հիւանդութիւններ:

Բժշկումը կը կատարուի, X անդրմանիչակագոյն ճառագայթներով եւ տրականութեամբ: Կը կատարենք մէջքի եւ արեան տարբալուծում:

Կը խնամենք ատամի ամէն տեսակի հիւանդութիւններ: Բուրսն սկսած Ֆրանքէն, պրիճ՝ ամերիկեան սիստէմով:

Աժէքները շատ մատչելի-մասնաւոր զեղչ բանուորներու եւ Դարմանատունը բաց է ամէն օր առաւօտեան 9—12 եւ 3—8: Կիրակի տօն օրերը՝ 9—4:

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԵՒ ՏՈՆԻՆԴԻ ՁԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ ԿԱՏԱՐԵՑԷՔ

ՇԻՐԱԿ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԷՆ

26 Rue de Trévise, Paris(9), Métro Cadet

Հեռախօս՝ **Provence 38 — 63**

Médaille d'Or 1930

Diplôme d'Honneur 19

Միակ ներկայացուցիչը "Le Cerf" հէլվայի:

Արեւելեան նպարեղէններու ընտիր տեսակներ, ուղղակի ներածում: Այցելեցէք մեր նպարավաճառատունը ուր պիտի գտնէք արեւելեան եւ եւրոպական ամէն տեսա ու արժէքի նպարեղէններ: Թրքական լաւագոյն սուրճ:

ԵԹԷ ՀԱՅՐԵՆԱԲԱՂՁՈՒԹԵՆԷ ԿԸ ՏԱՌԱՊԻՔ

ԽՄԵՑԷՔ ԱՆԱՐԱՏ

Raki ERIVAN

ԱՐՏՕՆԱՑԷՐ ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՀԱՄԱՐ՝

Société "PEUREUX"

12, Bld. des Vignes, MARSEILLE Téléphone: COLBERT 58-10

ԼԻՈՆԻ եւ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ

D.N.BAHADOURIAN 40 rue Chaponnay. Lyon Rhône)

ՆԻՄԻ ԳՈՐԾԱԿԱՏ.—

M. M. H. Khatchadourian et Danielian *24, rue Assalit. Nice (A. M.)*

ՄԱՅՐԱՆՈՑ

Villa ANNETTE

6, rue de l'Atlas, 6

(Buttes Chaumont)ի պարտէզէն **25** մէթր հեռու)

Tél. NORD 46-65

Վիրաբուժական գործողութեանց եւ ծննդաբերութեանց ընդարձակ սրահներ՝ արդիական ամէն յարմարութիւններով, լուսաւոր, օդասուն, զեղեցիկ սենեակներ:

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԳԻՆԵՐ

Մէթրօ՝ Belleville et Simon Bolivar. *Հանրակառք՝ թիւ 5, 26:*

Օթօպիւս՝ N. BF. BN.

ՍԵԴՐԱԿ ՍԱՍՈՒՆԻ

Վիրաբոյժ - ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԷՆ

14 Rue Lagrange, PARIS (5) Métro St. Michel *կամ* Maubert-Mutualité

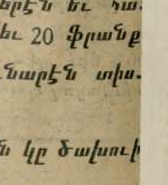
ՄԱՄՆԱԳԻՏ ՈՍԿԻ ԲՈՒԿՈՆԻ, ՊՈՒՅԾԻ եւ ԱՏԱՄՆԱՇԱՐԻ

Բերնի, լինդերու, ակռաներու խնամք եւ վիրաբուժ. գործողութիւն կ'ընդունի ամէն օր, ժամը *9 - 12* եւ կէս օրէ վերջ 2էն *8*: կիրակի եւ տօն օրեր 9էն մինչեւ կէսօր:

500 ՖՐ. ՆՈՒԷՐ

500 Ֆրանք նուէր բոլոր անոնց, որ մեր վաճառատունէն կ'ապսպրեն դրամի ժամացոյց մը այր մարդու, նիքէլ, գեղեցիկ, անխորտակելի սպակիով, գինը՝ 29 Ֆրանք, եւ միաժամանակ մէջի կը ղրկեն ճիշդ լուծումը հետեւեալ թուաբանական խնդրին.—

Իննջէկս լուծել խնդիրը.—

Թիւ 1-9 տեղաւորել ինը քառակուսի աչքերու մէջ, ինչպէս ցոյց կը տ նկարին վրայ, ամէն ուղղութեամբ (ուղղահայեաց, հորիզոնական, անկիւնակա յն), գումարը պէտք է ըլլայ 15:

1.— Լուծումը պէտք է ղրկուի փակ պահարանի մէջ:

2.— Մրցանակներու բաշխումին համար ո՛չ վիճակ պիտի ձգուի եւ ոչ վիճակահանութիւն պիտի կատարուի. 500 Ֆրանքի մրցանակը պիտի վճարուի րաբանչիւր անձի որ ղրկած է ճշգրիտ լուծումը:

3.— Ապսպրանքները եւ լուծումները կ'ընդունուին մինչեւ 31 Յունուար 19 Անոնք որ ճիշդ լուծած են, նուէրը փոստով կը ստանան Փետրուար 17 ին:

Նոյն օրը *ՅԱՌԱՋԻ* մէջ պիտի յայտարարուի ճիշդ լուծողներուն անունն

4.— Ժամացոյցին հետ կը տրուի վկայագիր մը, որ իրաւունք կուտայ նուէ ստանալու, եթէ ճիշդ լուծած է խնդիրը:

5.— Ժամացոյցը կը ղրկուի նաեւ քոնթր ռամպուբսըմանով, եւ ծախքե համար կը գանձուի յաւելուածական 3 Ֆրանք 95 ս.:

6.— Եթէ չյաջանիք ժամացոյցին, կրնաք ետ ղրկել 10 օրուան մէջ եւ ստանալ ձեր վճարածը:

Դրել պարզ եւ որոշ ապսպրանքը, խնդրին լուծումը, ձեր անունը եւ հ ցէն ղրկել՝

Maison BERNSTEN

10, rue Montaleau. Sucy-En-Brie (S. O.)

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՆՈՒԷՐԸ

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԱՌԹԻԻ *Պոլսէն սոսկած ենք թուրքերէն եւ հա յերէն ԲՈՂՈՐՈՒՆ ՆՈՐ տիպեր, գին՝* 12, 15, 18 *եւ* 20 *Ֆրանք*

SOLDES.— *Հայերէն, թուրքերէն եւ յունարէն տիպ քեր՝* 10 *Ֆրանքի:*

3000 ՖՐԱՆՔՈՈ *Ֆոնօ մը՝* 10 *տիպերով միասին կը ծախուի քացառիկ արժէքով միմիայն* **600** *Ֆրանքի:*

Փութացէք օգտուիլ առիթէն, դիմել՝

H. ARTINIANի

26, Rue LESAGE, Paris 20

Հեռաձայն՝ Ménil. 61-85

Maison SABONDJIAN Frères

ARARAT

39, rue de Trèvise, PARIS IXe

Téléph: PROV. 79-57

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԶԵՂՉ ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ԱՌԹԻՒ

Ա.— Զոր մրգեղէններ, պարսկական սառիբի բրինձ փիլաֆի ամաթէօրներուն համար, ռուսական սեւ եւ կարմիր խաւեար՝ բրէսէ եւ թարմ, անուշեղէններ, ըմպելիներ եւ ամէն տեսակ գոնսէրվներ: Բ.— Մարսէյլի օճառ, ձիթախուղ, արաշիս:

LA MAISON de L'HUILE

18, rue Bleue, PARIS IXe

Téléph: PROV. 79-57

ՆՈՐ ՏԱՐԻԻ ԱՌԱՋԻՆ ՕՐԸ ԿԸ ԲԱՑՈՒԻՆ ՆՈՐ ԿԱՌՈՒՑՈՒԱԾ ԵՒ ՎԵՐՋԻՆ ՅԱՐՄԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ ՕԺՏՈՒԱԾ

ԳԵՂԵՑԻԿ ԵՒ ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՍՐԱՀՆԵՐ

ՁԱՐԴԱՐՈՒԱԾ ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ԳՈՑՆԶԳՈՑՆ ԼՈՑՍԵՐՈՎ:

Կը տրամադրուին հարսանեկան հանդէսներու (ամէն յարմարութիւններով) ցերեկոյթներու, պարահանդէսներու, ժողովներու եւլն.:

Դիմել՝ 13, rue, Pierre Curie, Kremlin-Bicêtre, Métro: Porte d'Italie